

กฎหมายควบคุมสิ่งเทียมอาวุธปืนในประเทศไทย

นายอภิณพ สุวรรณรัตน์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชานิติศาสตร์
คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2554
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย
The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository(CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the Graduate School.

IMITATION FIREARMS CONTROL LAW IN THAILAND

Mr. Apinop Suvannarat

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Laws Program in Laws
Faculty of Law
Chulalongkorn University
Academic Year 2011
Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

โดย

สาขาวิชา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

กฎหมายควบคุมสิ่งเทียมออกรูปในในประเทศไทย

นายอภิณพ สุวรรณรัตน์

นิติศาสตร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปาริณา ศรีวินิชย์

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

..... คณบดีคณะนิติศาสตร์

(ศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ดา ธิติกุล)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(ศาสตราจารย์วีระพงษ์ บุญโญภาส)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปาริณา ศรีวินิชย์)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(ดร.อุทัย อาทิวา)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(พันตำรวจเอกสมชาย ว่องไวเมธี)

อภิสิทธิ์ สุวรรณรัตน์ : กฎหมายควบคุมสิ่งเทียมอาวุธปืนในประเทศไทย. (IMITATION FIREARMS CONTROL LAW IN THAILAND) อ. ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก :
 ผศ. ดร.ปาริณา ศรีวินิชย์, 231 หน้า.

ในประเทศไทยมีการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนทั้งโดยวัตถุประสงค์ที่ชอบด้วยกฎหมาย เช่น การนำสิ่งเทียมอาวุธปืนมาใช้ในการเล่นกีฬา และการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนโดยวัตถุประสงค์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายเช่นการนำสิ่งเทียมอาวุธปืนมาใช้เป็นอุปกรณ์ในการกระทำความผิดอื่น ทั้งนี้กฎหมายของประเทศไทยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนยังมีข้อบกพร่องในเรื่องของการนิยามความหมายของสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ไม่มีความชัดเจนทำให้เกิดปัญหาในการตีความว่าสิ่งใดบ้างที่จะถือว่าเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืน, การบัญญัติหลักเกณฑ์ในการกระทำที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนที่น้อยเกินไป และการกำหนดอัตราโทษสำหรับการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ต่ำเกินไป ผู้วิจัยจึงเห็นว่าหากมีการแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนในประเทศไทยในส่วนของนิยามความหมายของสิ่งเทียมอาวุธปืนให้ชัดเจน, การเพิ่มหลักเกณฑ์ในการกระทำที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนให้ครอบคลุมการกระทำต่างๆ และการกำหนดอัตราโทษที่สามารถยับยั้งไม่ให้มีการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ดังกล่าวได้ การแก้ไขดังกล่าวจะทำให้การนำสิ่งเทียมอาวุธปืนมาใช้โดยวัตถุประสงค์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายในประเทศไทยลดลงและสิทธิของผู้ที่ใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนโดยวัตถุประสงค์ที่ชอบด้วยกฎหมายจะได้รับความคุ้มครองอย่างชัดเจนยิ่งขึ้น

ในการวิจัย ผู้วิจัยศึกษาจากกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนของประเทศไทยซึ่งปรากฏอยู่ในพระราชบัญญัติฉบับต่างๆ ประกอบกับกฎหมายของประเทศอังกฤษ, เยอรมัน, สหรัฐอเมริกา และเขตบริหารพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน เพื่อนำหลักเกณฑ์จากกฎหมายของประเทศดังกล่าวมาเสนอแนะเป็นแนวทางในการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนในประเทศไทยต่อไป

สาขาวิชานิติศาสตร์.....

ปีการศึกษา2554.....

ลายมือชื่อนิติ.....

ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก.....

5386071434 : MAJOR LAWS

KEYWORDS : IMITATION FIREARMS / CRIMINAL LAW

APINOP SUVANNARAT : IMITATION FIREARMS CONTROL LAW IN THAILAND.

ADVISOR : PAREENA SRIVANIT, 231 pp.

In Thailand, imitation firearms have been used both for lawful purpose, such as in sport activity, and for unlawful purpose, such as using it as an instrument in other delinquency. Thai law that related to imitation firearms still has many flaws. For example, the definition of the word “imitation firearms” is still not clear and may cause some problem when interpretation about what can be described as imitation firearms is needed. There are also problems about a limit number of rules concerned any act that relate to imitation firearms and the leniency of penalty for violating these rules. Researcher has an opinion that if there are amendments in Thailand’s imitation firearms law for creating a clear definition of the word “imitation firearms”, adding more rules concerned an act that relate to imitation firearms to cover vary actions and assigning a more severe penalty that can deter people from committing such crime, these amendments will discourage the use of imitation firearms for unlawful purpose and the right of the user of imitation firearms for lawful purpose will be protected more clearly.

In this research, researcher studied imitation firearms law in Thailand that appear in various acts along with imitation firearms law in United Kingdom, Germany, United States and Hong Kong in order to bring different rules from these countries into a suggestion as to be a guideline in amendment of imitation firearms law in Thailand in the future.

Field of Study :LAWS..... Student’s Signature

Academic Year :2011..... Advisor’s Signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปาริณา ศรีวินิชย์ ที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าให้เกียรติรับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตลอดระยะเวลาในการศึกษาวิทยานิพนธ์ ท่านอาจารย์ได้กรุณาให้ทั้งความรู้ข้อแนะนำเกี่ยวกับประเด็นทางกฎหมาย และคำชี้แนะในการเขียนวิทยานิพนธ์ รวมทั้งตรวจเนื้อหาวิทยานิพนธ์ อันเป็นประโยชน์ต่อการแก้ไขปรับปรุงเนื้อหาในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ซึ่งทำให้ผู้วิจัยศึกษาวิทยานิพนธ์จนสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์วีระพงษ์ บุญโญภาส ประธานกรรมการวิทยานิพนธ์ ดร.อุทัย อาทิวา พ.ต.อ.สมชาย ว่องไวเมธี กรรมการวิทยานิพนธ์ ที่ได้สละเวลาอันมีค่าให้เกียรติรับเป็นคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้กรุณาชี้แนะประเด็นอันเป็นประโยชน์ต่อการทำวิทยานิพนธ์และตรวจสอบเนื้อหาโดยละเอียด รวมทั้งให้แง่คิดในทางวิชาการเพื่อประโยชน์ต่อการปรับปรุงเนื้อหาวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นอย่างดีที่สุดตลอดมา

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ บิดามารดาผู้เป็นที่รักและเคารพยิ่งที่ได้มอบความรักและโอกาสทางการศึกษาในทุกๆระดับชั้นการศึกษาให้แก่ผู้วิจัยจนกระทั่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วง

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่นทุกท่านในคณะนิติศาสตร์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่คอยให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์แก่ผู้วิจัยเสมอมา

หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีคุณค่าและประโยชน์ประการใดแล้วผู้วิจัยขอกราบเป็นกตเวทิตาคุณแก่บิดา มารดา คณาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้มีส่วนเกื้อกูลเสริมสร้างรากฐานที่สำคัญสำหรับผู้วิจัย แต่หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความบกพร่องประการใดแล้ว ผู้วิจัยขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
1.3 ขอบเขตของการวิจัย	5
1.4 สมมติฐานของการวิจัย	5
1.5 วิธีการดำเนินการวิจัย	5
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 ความทั่วไปเกี่ยวกับสิ่งเทียมออวูรป็น	7
2.1 ความหมายและพัฒนาการของสิ่งเทียมออวูรป็น	7
2.2 ลักษณะการใช้สิ่งเทียมออวูรป็นและผลกระทบจากการใช้สิ่งเทียมออวูรป็น	10
2.2.1 การใช้สิ่งเทียมออวูรป็นโดยวัตถุประสงค์ที่ชอบด้วยกฎหมาย	11
2.2.1.1 การมีสิ่งเทียมออวูรป็นไว้เพื่อการสะสม.....	11
2.2.1.2 การนำสิ่งเทียมออวูรป็นมาเล่นแบบรณยุทธ์.....	11
2.2.1.3 การนำสิ่งเทียมออวูรป็นมาเล่นแบบสงครามทางยุทธวิธี.....	11
2.2.1.4 การนำสิ่งเทียมออวูรป็นมาใช้ฝึกซ้อมในการปฏิบัติหน้าที่ ของทหารหรือตำรวจ.....	14
2.2.2 การใช้สิ่งเทียมออวูรป็นโดยวัตถุประสงค์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย	15

2.2.2.1 ลักษณะและผลกระทบจากการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนประกอบ อาชญากรรม.....	15
2.2.2.2 อันตรายแก่กายอันเกิดจากการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืน.....	19
2.3 สิทธิและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืน.....	22
2.3.1 สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืน.....	22
2.3.1.1 สิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย.....	23
2.3.1.2 สิทธิในการประกอบอาชีพ.....	25
2.3.2 แนวคิดการกำหนดการกระทำใดการกระทำหนึ่งให้เป็นความผิดอาญา.....	26
2.3.2.1 ทฤษฎี Inter-actionism (ทฤษฎีปฏิกริยานิยม).....	26
2.3.2.2 ทฤษฎี Group Conflict Theory.....	30
2.3.3 แนวคิดการกำหนดโทษ.....	31
2.3.3.1 วัตถุประสงค์ในการลงโทษเพื่อยับยั้ง ไม่ให้มีการกระทำความผิดอีก (Deterrence).....	32
2.3.3.2 แนวคิดการคำนวณอัตราโทษทางอาญาด้วยหลักนิติเศรษฐศาสตร์.....	34
2.4 มุมมองทางกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนในประเทศไทย.....	37
2.4.1 มุมมองทางกฎหมายเกี่ยวกับการนิยามสิ่งเทียมอาวุธปืน.....	38
2.4.2 มุมมองทางกฎหมายในการกระทำที่เกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืน.....	40
2.5 มุมมองทางกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนในต่างประเทศ.....	44
2.5.1 มุมมองของประเทศอังกฤษ.....	45
2.5.2 มุมมองของประเทศสหรัฐอเมริกา.....	46
2.5.3 มุมมองของประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป.....	48
2.5.4 มุมมองของเขตบริหารพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน.....	52
2.5.5 มุมมองของประเทศฟิลิปปินส์.....	52

3.1.4 การนิยามและการแบ่งประเภทสิ่งเทียมออวูธปีนตามกฎหมายของประเทศเยอรมัน	76
3.1.5 การนิยามและการแบ่งประเภทสิ่งเทียมออวูธปีนตามกฎหมายของเขตบริหารพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน	79
3.1.6 วิเคราะห์หลักเกณฑ์ที่เหมาะสมในการนิยามและการแบ่งประเภทสิ่งเทียมออวูธปีนในกฎหมายของประเทศไทย.....	82
3.2 การครอบครองสิ่งเทียมออวูธปีน	84
3.2.1 การครอบครองสิ่งเทียมออวูธปีนตามกฎหมายของประเทศอังกฤษ.....	85
3.2.1.1 การครอบครองสิ่งเทียมออวูธปีนโดยวัตถุประสงค์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายตามกฎหมายของประเทศอังกฤษ.....	85
3.2.1.2 อายุของผู้ที่สามารถครอบครองสิ่งเทียมออวูธปีนได้ตามกฎหมายของประเทศอังกฤษ.....	87
3.2.2 การครอบครองสิ่งเทียมออวูธปีนตามกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา.....	90
3.2.3 การครอบครองสิ่งเทียมออวูธปีนตามกฎหมายของประเทศเยอรมัน.....	91
3.2.4 การครอบครองสิ่งเทียมออวูธปีนตามกฎหมายของเขตบริหารพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน.....	95
3.2.5 วิเคราะห์หลักเกณฑ์ที่เหมาะสมเกี่ยวกับการครอบครองสิ่งเทียมออวูธปีนตามกฎหมายของประเทศไทย.....	99
3.3 การค้าและการโอนสิ่งเทียมออวูธปีน.....	103
3.3.1 การค้าและการโอนสิ่งเทียมออวูธปีนตามกฎหมายของประเทศไทย.....	104
3.3.1.1 การค้าสิ่งเทียมออวูธปีนตามกฎหมายของประเทศไทย.....	104
3.3.1.2 การโอนสิ่งเทียมออวูธปีนตามกฎหมายของประเทศไทย.....	119
3.3.2 การค้าและการโอนสิ่งเทียมออวูธปีนตามกฎหมายของประเทศอังกฤษ.....	124

3.3.3 การค้าและการโอนสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา	129
3.3.4 การค้าและการโอนสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายของประเทศเยอรมัน	135
3.3.5 วิเคราะห์หลักเกณฑ์ที่เหมาะสมเกี่ยวกับการค้าและการโอนสิ่งเทียมอาวุธปืน ตามกฎหมายของประเทศไทย	136
3.4 เครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ที่กฎหมายกำหนดให้มีในสิ่งเทียมอาวุธปืน	143
3.4.1 เครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ที่กฎหมายกำหนดให้มีในสิ่งเทียมอาวุธปืน ตามกฎหมายของประเทศไทย	144
3.4.2 เครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ที่กฎหมายกำหนดให้มีในสิ่งเทียมอาวุธปืน ตามกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา	147
3.4.3 เครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ที่กฎหมายกำหนดให้มีในสิ่งเทียมอาวุธปืน ตามกฎหมายของประเทศเยอรมัน	153
3.4.4 วิเคราะห์หลักเกณฑ์ที่เหมาะสมเกี่ยวกับเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ที่กฎหมาย กำหนดให้มีในสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายของประเทศไทย	155
3.5 การดัดแปลงสิ่งเทียมอาวุธปืน	159
3.5.1 หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการดัดแปลงสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายของเขตบริหาร พิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน	159
3.5.2 วิเคราะห์หลักเกณฑ์ที่เหมาะสมเกี่ยวกับการดัดแปลงสิ่งเทียมอาวุธปืน ตามกฎหมายของประเทศไทย	161
บทที่ 4 วิเคราะห์กฎหมายเกี่ยวกับการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืน	163
4.1 การใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนโดยวัตถุประสงค์ที่ชอบด้วยกฎหมาย	163
4.1.1 การใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนโดยวัตถุประสงค์ที่ชอบด้วยกฎหมาย ตามกฎหมายของประเทศเยอรมัน	164
4.1.2 วิเคราะห์หลักเกณฑ์ที่เหมาะสมในการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนโดยวัตถุประสงค์ ที่ชอบด้วยกฎหมายตามกฎหมายของประเทศไทย	171

4.2 การใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนโดยวัตถุประสงค์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย.....	172
4.2.1 การพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืน	173
4.2.1.1 การพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายของประเทศไทย.....	173
4.2.1.2 การพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายของประเทศไทย.....	182
4.2.1.3 การพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายของประเทศไทย.....	188
4.2.1.4 การพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายของประเทศไทย.....	191
4.2.1.5 การพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายของเขตบริหารพิเศษฮ่องกง แห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน	193
4.2.1.6 วิเคราะห์หลักเกณฑ์ที่เหมาะสมเกี่ยวกับการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืน ตามกฎหมายของประเทศไทย.....	197
4.2.2 การใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนประกอบกับการกระทำความผิดอื่น.....	202
4.2.2.1 การใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนประกอบกับการกระทำความผิดอื่น ตามกฎหมายของประเทศไทย.....	203
4.2.2.2 การใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนประกอบกับการกระทำความผิดอื่น ตามกฎหมายของประเทศไทย.....	206
4.2.2.3 การใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนประกอบกับการกระทำความผิดอื่น ตามกฎหมายของเขตบริหารพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐ ประชาชนจีน	208
4.2.2.4 วิเคราะห์หลักเกณฑ์ที่เหมาะสมเกี่ยวกับการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืน ประกอบกับการกระทำความผิดอื่นตามกฎหมายของประเทศไทย....	209
 บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	212
 รายการอ้างอิง.....	222
 ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	231

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เดิมทีสิ่งเทียมออวูธปืนนั้นถูกผลิตขึ้นมาเพื่อวัตถุประสงค์อันชอบด้วยกฎหมาย เช่น การสะสมสิ่งเทียมออวูธปืนเป็นงานอดิเรก, การนำสิ่งเทียมออวูธปืนมาใช้เป็นของประดับ, การนำสิ่งเทียมออวูธปืนมาใช้ในการเล่นกีฬา หรือการนำสิ่งเทียมออวูธปืนมาใช้ในการฝึกซ้อมของหน่วยงานตำรวจหรือทหาร เป็นต้น แต่ก็ปฏิเสธไม่ได้ว่านับตั้งแต่ที่มีการประดิษฐ์สิ่งเทียมออวูธปืนขึ้นมาในโลก ก็เกิดปัญหาที่เกี่ยวกับการนำสิ่งเทียมออวูธปืนไปใช้โดยผิดวัตถุประสงค์ทำให้เกิดความเสียหายต่างๆตามมาไม่ว่าจะเป็นความเสียหายทางด้านชีวิตร่างกาย หรือ ทรัพย์สินก็ตาม ดังนั้นถึงแม้ว่าสิ่งเทียมออวูธปืนจะถูกผลิตมาเพื่อวัตถุประสงค์อันชอบด้วยกฎหมายแต่ในแต่ละประเทศก็จะมีระเบียบกฎหมายเพื่อควบคุมสิ่งเทียมออวูธปืนภายในประเทศของตนขึ้นมาเพื่อป้องกันไม่ให้สิ่งเทียมออวูธปืนถูกนำไปใช้นอกเหนือจากวัตถุประสงค์อันชอบด้วยกฎหมายนั่นเอง

สำหรับประเทศไทยก็เช่นกัน แม้ว่าประเทศไทยจะไม่ได้มีองค์กรที่มีการผลิตสิ่งเทียมออวูธปืนเป็นของตนเองภายในประเทศ แต่ประเทศไทยก็เป็นประเทศที่มีการนำเข้าสิ่งเทียมออวูธปืนจากต่างประเทศเพื่อมาจำหน่ายภายในประเทศไทยเป็นจำนวนมาก ดังนั้นจึงมีปัญหามาตามากภายหลังเช่นเดียวกับประเทศอื่นที่มีสิ่งเทียมออวูธปืนวางจำหน่ายภายในประเทศ ซึ่งจากข้อมูลที่ปรากฏจะสามารถพิจารณาถึงปัญหาอันเกิดจากการใช้สิ่งเทียมออวูธปืนได้ดังนี้

อันดับแรก สิ่งเทียมออวูธปืนนั้นสามารถทำอันตรายแก่กายได้ ทั้งนี้ปรากฏจากสถิติของผู้ที่ได้รับบาดเจ็บจากสิ่งเทียมออวูธปืน เช่น ปืนอัดลม หรือปืน BB Gun ในประเทศไทย ที่คณะกรรมการว่าด้วยฉลากได้รวบรวมมา ซึ่งมีตัวเลขแสดงออกมามีผู้ได้รับบาดเจ็บจากการใช้ปืนอัดลมในทุกจังหวัด ซึ่งจากการศึกษาในห้องฉุกเฉินของโรงพยาบาลในกรุงเทพมหานคร 4 แห่ง พบว่ามีเด็กอายุน้อยกว่า 15 ปี ได้รับบาดเจ็บจากปืนอัดลมถึงร้อยละ 0.4 ของผู้บาดเจ็บที่เป็นเด็กทั้งหมดโดยที่ส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นกับเด็กชายช่วงอายุ 5-9 ปีมากที่สุด และข้อมูลในระบบการเฝ้าระวังการบาดเจ็บของ

กระทรวงสาธารณสุขก็พบว่าเด็กที่มารับการรักษาที่ห้องฉุกเฉินของโรงพยาบาลทั่วประเทศ จากจำนวนทั้งสิ้น 1,597,500 ราย เป็นผู้ที่ได้รับบาดเจ็บจากการใช้ปืนอัดลมประมาณ 4,892 รายต่อปี โดยที่สาเหตุที่ทำให้เกิดอันตรายมีอยู่สองอย่าง คือ ความเร็วและความแรงของกระสุนปืน และลำแสงเลเซอร์ที่ติดมากับตัวสิ่งเทียมอาวุธปืน

โดยที่ในส่วนของลำแสงเลเซอร์ที่ติดมากับตัวปืนนั้นจะมีผลต่อผิวหนังและนัยน์ตา ถ้าเข้าตาอาจส่งผลให้ตาบอดได้ และในส่วนของความเร็วและความแรงของกระสุนปืนนั้น รศ.นพ.อดิศักดิ์ ผลิตผลการพิมพ์ ผู้จัดการแผนงานความปลอดภัยในเด็ก สสส. คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี ได้ให้ความเห็นไว้ว่า ปัจจุบันผู้ผลิตปืนอัดลมได้พัฒนากลไกการอัดลมกระแทกกระสุนให้เร็วและยิงติดต่อกันเป็นชุด ซึ่งเป็นอันตรายมากเพราะเด็กมักจะเล่นยิงปืนใส่กันโดยไม่ระมัดระวัง ทำให้กระสุนพลาดไปโดนลูกตาบาดเจ็บ เช่น เลือดออกในช่องลูกตา ต้อกระจก บางรายลูกตาแตกและต้องผ่าตัดควักลูกตาทิ้งไป โดยค่ามาตรฐานความปลอดภัยของปืนอัดลมทั้งชนิดสั้นและยาวนั้น เมื่อผ่านการทดสอบแล้วลูกกระสุนแข็งต้องมีพลังงานจลน์ไม่เกิน 0.08 จูล ขณะที่ลูกกระสุนอ่อนต้องมีพลังงานจลน์ไม่เกิน 0.5 จูล แต่จากการสุ่มทดสอบปืนอัดลมทั้งสั้นและยาวที่วางจำหน่ายในตลาดจำนวน 27 รายการ พบว่า มีปืนอัดลมที่ไม่ผ่านการทดสอบ 25 รายการ (คิดเป็น 92.5%) ยิ่งที่ความเร็วมากกว่า 30 เมตรต่อวินาที ซึ่งถือว่าเป็นอันตรายอย่างมาก

ปัญหาอันเกิดจากสิ่งเทียมอาวุธปืนลำดับต่อมา คือการที่มีโฆษณาสิ่งเทียมอาวุธปืนไปประกอบโฆษณากรรมต่างๆได้ จะเห็นได้จากการที่มีข่าวปรากฏให้เห็นอยู่เสมอว่ามีการนำสิ่งเทียมอาวุธปืนซึ่งมีลักษณะเหมือนอาวุธปืนจริงมากไปใช้เพื่อความสะดวกในการก่ออาชญากรรมต่างๆเช่น การใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนในการหลอกผู้เสียหายว่าเป็นอาวุธปืนจริงที่สามารถทำอันตรายถึงชีวิตได้ ทั้งนี้ก็เพื่อความสะดวกในการปล้นทรัพย์หรือเพื่อให้ยอมกระทำความผิดทางเพศ เป็นต้น และนอกจากที่สิ่งเทียมอาวุธปืนจะถูกนำไปใช้หลอกว่าเป็นอาวุธปืนจริงเพื่อก่ออาชญากรรมแล้ว สิ่งเทียมอาวุธปืนยังอาจถูกนำมาดัดแปลงให้มีคุณภาพเทียบเท่าอาวุธปืนจริงได้อีกด้วย อย่างไรก็ตาม อันตรายจากสิ่งเทียมอาวุธปืนในเรื่องนี้ยังเป็นเพียงความเห็นที่ยังไม่มีข้อยุติ กล่าวคือบางฝ่ายมองว่า สิ่งเทียมอาวุธปืนไม่ได้ถูกสร้างขึ้นมาเพื่อใช้กับกระสุนปืนจริงแต่แรก และถึงแม้จะสามารถปรับความแรงของสิ่งเทียมอาวุธปืนได้ก็ยังไม่เทียบเท่าคุณภาพของอาวุธปืนจริงอยู่ดี ส่วนอีกฝ่ายมองว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนสามารถถูกดัดแปลงให้มีคุณภาพเท่าอาวุธปืนจริงได้โดยเทียบจากกรณีของกลุ่มนักเรียนอาชีวะที่สามารถเอาเหล็กมาหล่อดัดแปลงเป็นปืนปากกามีด้ามกระสุนทั้งเหมือนเข็มแทงขนวนให้แทนอาวุธปืนลูกซองได้ หรือกรณีของการ์ดที่มาร่วมชุมนุมทางการเมือง ที่สามารถดัดแปลงท่อนเหล็กทรงกลมให้

สามารถบรรจุกระสุนปืนของจริงได้ ดังนั้นจึงมีความเป็นไปได้ที่จะมีการคิดดัดแปลงสิ่งเทียมอาวุธปืนให้ใช้งานได้เหมือนอาวุธปืนของจริงเช่นกัน

อย่างไรก็ตาม ก็ต้องไม่ลืมว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นถูกผลิตขึ้นมาเพื่อใช้ในกิจกรรมที่ชอบด้วยกฎหมาย กล่าวคือตัวสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นไม่ใช่สิ่งที่จะก่อให้เกิดความเสียหายได้โดยตัวของมันเอง อย่างเช่นยาเสพติด แต่ความเสียหายที่จะเกิดจากสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นจะมาจากวิธีการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นเป็นสำคัญ เช่นการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนอย่างไม่ระมัดระวังจนเกิดอันตรายแก่กาย หรือการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนเพื่อประกอบอาชญากรรมอื่นเป็นต้น ดังนั้น การที่จะไปควบคุมที่ตัวสิ่งเทียมอาวุธปืนอย่างเคร่งครัดจนเกินไปก็อาจทำให้ไปกระทบต่อสิทธิของบุคคลที่ใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนโดยวัตถุประสงค์ที่ชอบด้วยกฎหมายได้ ผู้วิจัยจึงเห็นว่าหากจะควบคุมไม่ให้มีความเสียหายที่เกิดจากการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนแล้วก็ควรที่จะมุ่งเน้นไปที่การควบคุมการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนโดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนโดยวัตถุประสงค์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายจึงจะเป็นการแก้ไขปัญหาที่ถูกต้องมากกว่าการควบคุมสิ่งเทียมอาวุธปืนทุกชนิดโดยไม่ให้มีทางออกสำหรับผู้ที่ใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนโดยชอบด้วยกฎหมายเลย ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่านอกจากจะไม่สามารถทำได้ในทางปฏิบัติแล้วยังอาจทำให้บุคคลดังกล่าวหันไปหาสิ่งอื่นที่เป็นอันตรายยิ่งกว่าเช่นอาวุธปืนเถื่อน หรือ หนังสติ๊กยิงลูกเหล็ก (slingshot) ซึ่งหาได้ง่ายกว่าแทนอีกด้วย

สำหรับในส่วนของกฎหมายของประเทศไทยที่ถูกนำมาใช้เพื่อควบคุมการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนนั้น จากการศึกษาพบว่าเดิมมีเฉพาะ พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 เท่านั้น ซึ่งหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ปรากฏอยู่ในพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว ก็ยังเป็นปัญหาอยู่ เช่น การที่ไม่มีบทบัญญัตินิยามที่ชัดเจนของสิ่งเทียมอาวุธปืน, การกำหนดมาตรการที่จะใช้ควบคุมการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนที่น้อยเกินไป และอัตราโทษที่ต่ำเกินไปจนไม่มีผู้ใดกลัวต่อโทษที่จะได้รับ และแม้ว่าพระราชบัญญัตินี้จะมีการแก้ไขมาแล้วหลายครั้ง เช่นในปี พ.ศ. 2491, 2501, 2510, 2517, 2518, 2519, 2522, 2530 และล่าสุดที่แก้ไขในปี พ.ศ. 2543 ที่เป็นการแก้ไขและมีผลบังคับใช้อยู่ในปัจจุบันนี้ก็ตาม แต่การแก้ไขดังกล่าวก็เป็น การแก้ไขในบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับอาวุธปืนจริงเท่านั้น โดยที่ไม่เคยมีการแก้ไขที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนเลย ดังนั้นปัญหาที่เกี่ยวกับบทบัญญัติในส่วนของสิ่งเทียมอาวุธปืนจึงยังคงเป็นปัญหาอยู่มาจนถึงปัจจุบัน ดังจะเห็นได้จากการที่เมื่อเกิดข่าวอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนขึ้นมาคราวใด ก็จะมีเพียงการออกหนังสือสั่งการของกรมการปกครองสั่งการไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดในแต่ละจังหวัดให้สอดส่องสิ่งเทียมอาวุธปืนในท้องที่ตนเป็นคราวๆไปเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะหน้าเท่านั้น

และถึงแม้ว่าในปัจจุบันจะได้มีการออก ประกาศคณะกรรมการว่าด้วยฉลาก ฉบับที่ 32 (พ.ศ. 2554) เรื่อง ให้ปิ่นอัดลมเบาที่จำลองเลียนแบบอาวุธปืนจริงเป็นสินค้าที่ควบคุมฉลาก เพื่อใช้กับ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 อันมีผลบังคับใช้แล้ว หรือในร่างพระราชบัญญัติอาวุธ ปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่ผ่านมติ คณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ 7 เมษายน 2554 จะมีการกล่าวถึงสิ่งเทียมอาวุธปืนอยู่บ้างแต่จาก การศึกษากฎหมายดังกล่าวก็พบว่าถึงแม้จะนำบทบัญญัติดังกล่าวมาใช้บังคับแล้วก็ยังไม่เป็นที่เพียงพอที่จะใช้แก้ปัญหาการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนในประเทศไทยอยู่ดี

ทั้งนี้เมื่อได้ศึกษาเกี่ยวกับกฎหมายของสิ่งเทียมอาวุธปืนในประเทศอื่นๆในโลกแล้วพบว่า ใน กฎหมายของหลายประเทศได้มีการกำหนดนิยามของสิ่งเทียมอาวุธปืนไว้อย่างชัดเจน มีการกำหนด ฐานความผิดเกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนไว้อย่างหลากหลาย และมีการกำหนดอัตราโทษไว้ในระดับที่สูง เพื่อให้การควบคุมได้ผลยิ่งขึ้น โดยผู้วิจัยได้เลือกที่จะศึกษาจากกฎหมายของประเทศอังกฤษ, สหรัฐอเมริกา, เยอรมัน และเขตบริหารพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน เนื่องจากกฎหมาย ของประเทศอังกฤษและสหรัฐอเมริกาได้วางหลักเกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนไว้อย่างละเอียดชัดเจน ส่วนประเทศเยอรมันก็ใช้ระบบประมวลกฎหมายเหมือนประเทศไทยจึงควรศึกษาจากประเทศนี้ และ เนื่องจากฮ่องกงเป็นสถานที่ที่มีการซื้อขายสิ่งเทียมอาวุธปืนกันมากที่สุดในโลก (เพราะเป็นแหล่งรับสิ่ง เทียมอาวุธปืนที่ผลิตจากจีน ไต้หวัน และญี่ปุ่น ซึ่งเป็น 3 ประเทศที่ผลิตสิ่งเทียมอาวุธปืนมากที่สุด) จึง ควรศึกษาจากกฎหมายของฮ่องกงด้วยเช่นกัน ดังนั้นแล้วผู้วิจัยจึงเห็นควรที่จะศึกษากฎหมายเกี่ยวกับ สิ่งเทียมอาวุธปืนที่ใช้บังคับในประเทศดังกล่าว เพื่อประโยชน์ในการนำมาใช้เป็นแนวทางปรับปรุง แก้ไขกฎหมายที่จะใช้ควบคุมการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนในประเทศไทยต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- (1) เพื่อให้ทราบความหมายของสิ่งเทียมอาวุธปืน, การใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนที่ไม่ขัดต่อกฎหมาย และความเสียหายที่เกิดจากการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย
- (2) เพื่อให้ทราบถึงแนวคิดและกฎหมายที่ใช้ควบคุมการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนของประเทศไทยและ ข้อบกพร่องของกฎหมายดังกล่าว
- (3) เพื่อให้ทราบถึงแนวคิดและกฎหมายที่ใช้ควบคุมการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนของต่างประเทศ
- (4) เพื่อศึกษาหาหลักเกณฑ์ที่เหมาะสมในการแก้ไขหลักกฎหมายที่เกี่ยวกับการใช้สิ่งเทียมอาวุธ ปืนในประเทศไทย

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยนี้ มุ่งศึกษาหลักกฎหมายเกี่ยวกับการนิยาม, การกำหนดฐานความผิด และอัตราโทษ ของสิ่งเทียมอาวุธปืน ที่ปรากฏใน พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490, ประกาศคณะกรรมการว่าด้วยฉลาก ฉบับที่ 32 (พ.ศ. 2554) เรื่อง ให้ปืนอัดลมเบาที่จำลองเลียนแบบอาวุธปืนจริงเป็นสินค้าที่ควบคุมฉลาก ที่ใช้กับ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522, พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2551 และ ร่างพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่ผ่านมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ 7 เมษายน 2554 และเพื่อให้เข้าใจถึงเรื่องดังกล่าวยิ่งขึ้นจึงจำต้องศึกษาความเป็นมาของสิ่งเทียมอาวุธปืน ประเภทของสิ่งเทียมอาวุธปืน ในปัจจุบัน การใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนในปัจจุบัน รวมทั้งต้องมีการศึกษาเปรียบเทียบกับกฎหมายของต่างประเทศที่มีการกล่าวถึงสิ่งเทียมอาวุธปืนเอาไว้ด้วย ทั้งนี้ก็เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงกฎหมายของประเทศไทยในส่วนของ การนิยาม, การกำหนดฐานความผิด และการกำหนดอัตราโทษของสิ่งเทียมอาวุธปืน ให้เหมาะสมกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบันต่อไป

1.4 สมมติฐานของการวิจัย

สิ่งเทียมอาวุธปืนถูกผลิตขึ้นมาเพื่อวัตถุประสงค์ที่ชอบด้วยกฎหมาย แต่กลับมีคนบางกลุ่มที่นำสิ่งเทียมอาวุธปืนไปใช้ให้เกิดความเสียหายแก่สังคม ดังนั้นเพื่อที่จะคุ้มครองสังคมไปพร้อมกับคุ้มครองสิทธิของผู้ที่ใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนโดยชอบด้วยกฎหมายแล้วจึงต้องมีการปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนของประเทศไทยในส่วนของ การนิยามความหมายของสิ่งเทียมอาวุธปืนให้ชัดเจนขึ้น, การกำหนดฐานความผิดให้ครอบคลุมการกระทำที่หลากหลายขึ้น และการกำหนดอัตราโทษในฐานความผิดดังกล่าวให้สูงขึ้น เพื่อที่จะทำให้การใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนโดยวัตถุประสงค์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายลดลงไปได้

1.5 วิธีการดำเนินการวิจัย

ใช้วิธีการการรวบรวมและศึกษาจากเอกสารข้อมูลต่างๆที่มีอยู่แล้ว (Documentary Research) ทั้งจากกฎหมายของประเทศไทยและกฎหมายของต่างประเทศ รวมทั้งศึกษาจากข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น (Factual Research) จากสิ่งพิมพ์ หนังสือ วารสาร บทความและเอกสารต่างๆที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ผู้วิจัยจะนำแนวทางการวิจัยดังกล่าว มาประกอบการเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เพื่อให้สามารถนำมาวิเคราะห์หาข้อสรุปที่เหมาะสม และสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหากฎหมายที่มีอยู่ให้ดียิ่งขึ้น

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- (1) ทำให้ทราบถึงความหมายของสิ่งเทียมออวูรป็น, การใช้สิ่งเทียมออวูรป็นที่ไม่ขัดต่อกฎหมาย และความเสียหายที่เกิดจากการใช้สิ่งเทียมออวูรป็นโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย
- (2) ทำให้ทราบถึงแนวคิดและกฎหมายที่ใช้ควบคุมการใช้สิ่งเทียมออวูรป็นของประเทศไทยและ ข้อบกพร่องของกฎหมายดังกล่าว
- (3) ทำให้ทราบถึงแนวคิดและกฎหมายที่ใช้ควบคุมการใช้สิ่งเทียมออวูรป็นของต่างประเทศ
- (4) ทำให้ทราบหลักเกณฑ์ที่เหมาะสมในการแก้ไขหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการใช้สิ่งเทียมออวูรป็น ในประเทศไทย

บทที่ 2

ความทั่วไปเกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืน

เนื่องจากในปัจจุบันสิ่งเทียมอาวุธปืนมีอยู่อย่างแพร่หลายและถูกนำไปใช้โดยวัตถุประสงค์ที่หลากหลาย ทั้งโดยวัตถุประสงค์ที่ชอบและไม่ชอบด้วยกฎหมาย ดังนั้นในเบื้องต้นนี้จึงต้องทำความเข้าใจก่อนว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นคืออะไร, สิ่งเทียมอาวุธปืนมีที่มาอย่างไร, สิ่งเทียมอาวุธปืนมีวัตถุประสงค์ในการใช้อย่างไร, กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนของประเทศไทยตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันมีการกล่าวถึงสิ่งเทียมอาวุธปืนไว้อย่างไรบ้าง, มุมมองทางกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนในต่างประเทศเป็นอย่างไร และทฤษฎีที่สามารถนำมาปรับใช้กับกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนมีทฤษฎีอะไรบ้าง เพื่อที่ในบทต่อไปจะได้พิจารณาถึงแนวทางการปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนของประเทศไทยให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นโดยการพิจารณากฎหมายสิ่งเทียมอาวุธปืนของประเทศไทยที่มีความแตกต่างกันทั้งระบบกฎหมายและแนวความคิดในการควบคุมสิ่งเทียมอาวุธปืนมาพิจารณาประกอบเพื่อเปรียบเทียบและเลือกหลักเกณฑ์ที่เห็นว่าเหมาะสมที่จะนำมาปรับใช้กับสังคมไทยในปัจจุบันต่อไป

2.1 ความหมายและพัฒนาการของสิ่งเทียมอาวุธปืน

หากพิจารณาถึงความหมายโดยทั่วไปของสิ่งเทียมอาวุธปืนโดยที่ยังไม่มุ่งถึงนิยามตามที่กฎหมายบัญญัติแล้ว สิ่งเทียมอาวุธปืนก็จะหมายถึงสิ่งที่มีรูปร่างลักษณะภายนอกใกล้เคียงกับอาวุธปืนของจริง แต่ไม่มีอนุภาพในการทำลายเทียบเท่ากับอาวุธปืนของจริง กล่าวคือ สิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นเป็นสิ่งที่ไม่สามารถทำอันตรายต่อร่างกายถึงสาหัสได้โดยสภาพเหมือนกับอาวุธปืนของจริงนั่นเอง¹

จากความหมายของคำว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนที่กล่าวมาข้างต้น สิ่งเทียมอาวุธปืนจึงอาจเป็นสิ่งที่รูปร่างภายนอกเหมือนอาวุธปืนจริงซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นของประดับเพื่อความสวยงามหรือเป็นของสะสมเท่านั้นโดยที่ไม่สามารถใช้อิงกระสุนรูปแบบใดๆออกมาได้เลย เช่น ปืนโมเดล, ปืนแก๊บที่มีแต่เสียงยิง หรือปืนไฟแช็คที่ใช้จุดไฟ เป็นต้น

¹ สำนักงาน กฎหมายสหเนติทนายความ บัญชี นักสืบ, กฎหมายเกี่ยวกับอาวุธปืน [ออนไลน์], 2553, แหล่งที่มา <http://www.sahanetilaw.com/index.php?lay=show&ac=article&id=315511&Ntype=1>

นอกจากนี้ยังมีสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทที่สามารถยิงกระสุนรูปแบบต่างๆออกมาได้ แต่กระสุนที่ยิงออกมามักกล่าวว่าจะไม่ใช่กระสุนที่ใช้กับอาวุธปืนของจริง แต่เป็นกระสุนที่ไม่สามารถทำอันตรายร้ายสาหัสแก่ผู้อื่นได้แทน เช่นกระสุนพลาสติกทรงกลมซึ่งโดยทั่วไปจะมีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 6 มิลลิเมตร โดยที่กระสุนลักษณะดังกล่าวจะมีชื่อเรียกว่า Ball Bullet หรือที่มีชื่อย่อว่า BB และสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทที่ใช้ยิงกระสุนลักษณะดังกล่าวก็จะถูกเรียกว่า Ball Bullet Gun, BB Gun, Airsoft Gun หรือที่ในประเทศไทยเรียกกันว่าปืนอัดลมก็จะหมายถึงสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทที่ว่ามานั่นเอง นอกจากนี้แล้วยังมีสิ่งเทียมอาวุธปืนที่สามารถยิงกระสุนในรูปแบบอื่นๆออกมาได้อีก เช่น สิ่งเทียมอาวุธปืนที่เป็นปืนของเล่นสำหรับใช้ยิงลูกดอกพลาสติกที่หัวเป็นยางดูดติดกับกำแพง เป็นต้น

ในปัจจุบันสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภท BB Gun หรือปืนอัดลมนั้นจะสามารถแบ่งแยกประเภทออกไปอีกได้ตามกลไกที่ใช้ขับเคลื่อนกระสุน BB ดังนี้

(1) ปืน BB Gun ชนิดอัดลม (Airsoft Spring Pistol หรือ Air Cocking Gun) ซึ่งจะใช้แรงบิดของสปริงผลักดันลูกสูบอัดลมส่งกระสุนออกจากลำกล้อง ปืนชนิดดังกล่าวจะต้องดึงลูกเลื่อนหนึ่งครั้งต่อการยิงหนึ่งนัดเสมอ และปืนชนิดนี้สามารถพบได้ตามร้านขายของเล่นทั่วไป วัสดุที่ใช้ก็จะมีทั้งแบบที่เป็นโลหะและพลาสติกขึ้นอยู่กับว่าผู้ผลิตต้องการให้มีความสมจริงมากน้อยเพียงใด

(2) ปืน BB Gun ชนิดอัดแก๊ส (Airsoft Gas Pistol) ซึ่งจะใช้แรงดันที่เกิดจากการขยายตัวของแก๊สในการส่งกระสุนออกจากลำกล้อง โดยแก๊สที่ใช้ก็ต้องใช้แก๊สที่ผลิตมาเพื่อใช้กับปืนอัดแก๊สโดยเฉพาะ ไม่สามารถใช้แก๊สชนิดอื่นแทนได้

(3) ปืน BB Gun แบบไฟฟ้า (Airsoft Electronics Pistol หรือ Automatic Electric Gun) ซึ่งจะใช้มอเตอร์ไฟฟ้าผลักดันลูกสูบอัดลมให้ทำงานส่งลูกปืน BB ออกจากลำกล้อง โดยส่วนใหญ่แล้วปืน BB Gun ชนิดที่ใช้ระบบในการส่งกระสุนดังกล่าวนี้จะเป็นปืน BB Gun ชนิดที่จำลองแบบมาจากปืนกล ซึ่งเมื่อนำระบบไฟฟ้ามาใช้จึงสามารถยิงกระสุน BB ออกมาได้เป็นชุดโดยที่ไม่ต้องดึงลูกเลื่อนทุกครั้งที่ยิงแต่ละครั้ง

สำหรับประวัติความเป็นมาของสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้น สิ่งเทียมอาวุธปืนมีต้นกำเนิดจากประเทศญี่ปุ่นในปี ค.ศ. 1970 โดยเริ่มแรกสิ่งเทียมอาวุธปืนมีลักษณะที่ไม่สามารถทำอันตรายแก่บุคคลอื่นได้ เนื่องจากสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวยังไม่สามารถยิงกระสุนใดๆออกมาได้เช่นปืนโมเดลหรือปืนแก๊ป² อีกทั้งรูปร่างภายนอกก็ไม่สามารถหลอกบุคคลอื่นว่าเป็นอาวุธปืนของจริงได้เพราะวัสดุภายนอกที่ใช้เป็นพลาสติกคุณภาพต่ำที่ทำออกมาไม่เหมือนวัสดุของอาวุธปืนของจริงรวมทั้งรายละเอียดในด้านอื่นๆเช่น สี หรือ น้ำหนักก็ไม่เหมือนกับอาวุธปืนของจริง ดังนั้นสิ่งเทียมอาวุธปืนในยุคแรกนี้จึงมี

² นรินทร์ อยู่ดี, BB Gun ไรต์บู๊ต, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ห้าบวกห้า, 2551), หน้า 4.

ลักษณะเป็นของเล่นมากกว่าแบบจำลองอาวุธปืนของจริง แต่หลังจากนั้นก็มีการพัฒนาสิ่งเทียมอาวุธปืนเรื่อยมาจนเป็นปืนอัดลมที่สามารถยิงกระสุนพลาสติกได้ หรือที่เรียกกันโดยทั่วไปว่าปืน BB Gun อย่างที่เห็นในปัจจุบัน

ในส่วนของประวัติเกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนในประเทศไทย³ นั้น จะเริ่มที่ในปี พ.ศ. 2520 ซึ่งได้มีปืนโมเดลจำหน่ายในประเทศไทยเป็นครั้งแรก โดยปืนโมเดลนี้มีทั้งที่เป็นเหล็กหรือเป็นพลาสติกโมเดลที่จะต้องมาต่อเองและทำสีเองบ้าง โดยบางแบบก็สามารถยิงได้ บางแบบเป็นปืนแก๊สที่มีแต่เสียงและยิงอะไรออกมาไม่ได้แตกต่างกันออกไป ซึ่งปัจจุบันปืนโมเดลได้เสื่อมความนิยมไปแล้วเนื่องจากผู้เล่นจะต้องต่อและทำสีปืนกันเอง และพอทำสีแล้วหากนำไปเล่นบ่อยๆสีก็จะถลอกได้ จึงไม่มีใครนิยมนำออกมาเล่นกันมากนักส่วนใหญ่มักจะประกอบแล้วใช้เป็นของประดับไว้ในบ้านเท่านั้น

ต่อมาในช่วงปี พ.ศ.2529-2534 ตั้งแต่ที่เริ่มมี BB Gun กำเนิดขึ้นในประเทศญี่ปุ่นไม่นานประเทศไทยก็ได้มีการนำเข้าสิ่งเทียมอาวุธปืนที่เรียกว่า BB Gun เข้ามา โดยนำเข้ามาจากฮ่องกงพร้อมกับพลาสติกโมเดลจากผู้นำเข้าอิสระต่างๆ ซึ่งในตอนแรกจะเป็นปืน BB Gun ชนิดอัดแก๊ส มีทั้งที่เป็นปืนสั้นและปืนยาว แต่เพราะราคาที่สูงมากและระบบปฏิบัติการนั้นยังมีปัญหา (เช่นระบบการเติมแก๊สที่ไม่สะดวกเพราะตัวบรรจุแก๊สมีลักษณะเป็นกล่องขนาดใหญ่ต่อสายอยู่นอกตัวสิ่งเทียมอาวุธปืนและแก๊สที่ใช้เติมก็ต้องใช้ปริมาณมากด้วย) ประกอบกับอายุการใช้งานของปืน BB Gun ที่สั้นและอะไหล่ที่หาได้ยากในประเทศไทย อีกทั้งประสิทธิภาพในความแม่นยำที่ต่ำเนื่องจากปืน BB Gun ดังกล่าวไม่มีความสามารถในการคุมกลุ่มกระสุนที่ดีพอจึงทำให้ไม่เป็นที่นิยมในประเทศไทยในขณะนั้น กล่าวคือ ผู้ที่ซื้อสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทปืน BB Gun ในยุคนั้นก็จะซื้อมาเพื่อสะสมไว้ในบ้าน หรือซื้อมาเพื่อซุ่มยิงเป่าธรรมชาติ ยังไม่ได้มีการนำเอาปืน BB Gun มาใช้ยิงเล่นกันในสนามอย่างในปัจจุบัน

จนเมื่อบริษัท TOKYO MARUI ของประเทศญี่ปุ่นได้ผลิตปืน BB Gun รูปแบบใหม่ที่ทำให้เหมือนอาวุธปืนของจริงมากขึ้น เช่น การบรรจุกระสุน BB ในช่องกระสุนเช่นเดียวกับอาวุธปืนของจริง, การใช้วัสดุภายนอกตัวปืน BB Gun เป็นโลหะ, อลูมิเนียม หรือ พลาสติกคุณภาพสูงที่มองดูภายนอกแล้วเหมือนกับอาวุธปืนของจริงทุกประการ หรือแม้กระทั่งน้ำหนักของปืน BB Gun ที่มีความใกล้เคียงกับอาวุธปืนของจริงชนิดที่ปืน BB Gun นั้นลอกแบบมาด้วย⁴ ทั้งนี้การที่สิ่งเทียมอาวุธปืนในยุคปัจจุบันมีความเหมือนกับปืนต้นแบบเป็นอย่างมากนั้นก็เพราะว่าบริษัทที่ผลิตสิ่งเทียมอาวุธปืนที่เน้นในด้านความใกล้เคียงกับอาวุธปืนของจริงเช่นบริษัท TOKYO MARUI จะทำการขอลิขสิทธิ์จากบริษัทที่ผลิต

³ SPETSNAZ, “ความเป็นมาของกีฬา bb. ในประเทศไทย จากเริ่มต้นถึงปัจจุบัน,” GAME GUNS MAGAZINE,24 (สิงหาคม 2550): 81.

⁴ สรศักดิ์ สุนงกช, “รู้จักกับปืนบีบี,” GAME GUNS MAGAZINE,22 (พฤษภาคม 2550) : 72.

อาวุธปืนของจริงในการที่จะผลิตสิ่งเทียมอาวุธปืนแต่ละรุ่นเสมอ⁵ ทำให้สิ่งเทียมอาวุธปืนที่ผลิตออกมานั้นเหมือนกับอาวุธปืนของจริงมากจนอาจกล่าวได้ว่า หากไม่ถอดส่วนประกอบภายในออกมาดู หรือทดสอบยิงกระสุนออกมาก็จะไม่สามารถแยกสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทปืน BB Gun ออกจากอาวุธปืนของจริงได้เลย นอกจากนี้แล้วสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภท BB gun ในปัจจุบันก็มีความสะดวกในการเล่นมากขึ้น (เช่นการบรรจุกลไกของแก๊สหรือระบบไฟฟ้าภายในตัวสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ไม่ต้องพกถังบรรจุแก๊สขนาดใหญ่ภายนอกตัวปืนอย่างแต่ก่อน), ตัวปืนมีความทนทานมากขึ้น, อะไหล่หาได้ง่ายมากขึ้น และยิ่งเมื่อมีปืน BB Gun ที่ผลิตจากประเทศจีนเข้ามาอีกจึงทำให้ราคาของปืน BB Gun ถูกลงจึงทำให้ปืน BB Gun เป็นที่นิยมในประเทศไทยมาจนถึงทุกวันนี้

ในปัจจุบัน สิ่งเทียมอาวุธปืนที่มีการนำเข้ามาในประเทศไทยมากที่สุดและเป็นปัญหาทางกฎหมายมากที่สุดก็คือ BB Gun ซึ่งปืน BB Gun ที่มีการนำเข้ามาในประเทศไทยนั้นจะมาจาก 4 แหล่งการผลิตใหญ่ๆ คือจากประเทศญี่ปุ่น, ฮองกง, ไต้หวัน และประเทศจีน โดยมีข้อสังเกตว่า เฉพาะสิ่งเทียมอาวุธปืนจากประเทศญี่ปุ่นเท่านั้นที่มีการควบคุมความแรงของกระสุนปืนเพื่อความปลอดภัย ซึ่งปืน BB Gun ที่ผ่านการตรวจสอบความแรงแล้วก็มีเครื่องหมาย ASGK (Air Soft Gun Kyougikai หรือ สมาคมปืนของเล่นแห่งประเทศไทยญี่ปุ่น) ติดอยู่ที่ตัวปืนด้วยเสมอ

2.2 ลักษณะการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนและผลกระทบจากการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืน

สิ่งเทียมอาวุธปืนถือว่าเป็นสิ่งของอย่างหนึ่งที่สามารถนำไปใช้โดยวัตถุประสงค์ที่ชอบหรือไม่ชอบ ด้วยกฎหมายก็ได้ขึ้นอยู่กับตัวผู้ใช้สิ่งเทียมอาวุธปืน อย่างที่ได้กล่าวไปแล้วว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นไม่ใช่สิ่งที่มีอันตรายโดยสภาพ เช่นเดียวกับมีดทำครัวที่โดยสภาพก็เป็นเพียงอุปกรณ์ทำอาหารเท่านั้นแต่หากผู้ใช้มีวัตถุประสงค์ที่ไม่ดี เช่นการนำเอามีดทำครัวไปใช้ชูหรือทำร้ายร่างกายผู้อื่น มีดทำครัวนั้นก็กลายเป็นอุปกรณ์ที่ใช้เพื่อความสะดวกในการกระทำความผิดไปเช่นเดียวกับสิ่งเทียมอาวุธปืน ดังนั้นในเนื้อหาส่วนนี้ก็จะอธิบายว่าโดยปกติแล้วสิ่งเทียมอาวุธปืนถูกใช้ในการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมายในลักษณะอย่างไรบ้าง และหากมีผู้ใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนโดยวัตถุประสงค์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายแล้วจะเกิดความเสียหายได้อย่างไรบ้างดังที่จะกล่าวต่อไปนี้

⁵ นรินทร์ อยู่ดี, BB Gun ไรต์บู๊ต, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ห้าบวกห้า, 2551), หน้า 118.

2.2.1 การใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนโดยวัตถุประสงค์ที่ชอบด้วยกฎหมาย

สิ่งเทียมอาวุธปืนไม่ใช่สิ่งทีก่อให้เกิดอันตรายโดยสภาพ เพราะในความเป็นจริงนั้นสิ่งเทียมอาวุธปืนไม่ได้ถูกผลิตขึ้นมาเพื่อใช้ทำอันตรายแก่กาย หรือเพื่อใช้ประกอบอาชญากรรมแต่อย่างใด ดังนั้นในส่วนนี้ผู้วิจัยจะแสดงให้เห็นว่าการนำเอาสิ่งเทียมอาวุธปืนมาใช้ในทางที่ถูกกฎหมายนั้นสามารถทำได้ในรูปแบบใดบ้าง⁶

2.2.1.1 การมีสิ่งเทียมอาวุธปืนไว้เพื่อการสะสม

เนื่องจากในปัจจุบันสิ่งเทียมอาวุธปืนทำออกมาได้เหมือนอาวุธปืนของจริงมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ทำเลียนแบบอาวุธสงครามซึ่งบุคคลทั่วไปไม่สามารถครอบครองอาวุธสงครามได้ หรือแม้กระทั่งอาวุธปืนทั่วไปที่ไม่ใช่อาวุธสงครามหากผู้ใดต้องการจะครอบครองเพื่อสะสมก็ต้องมีการขอใบอนุญาตจากนายทะเบียนซึ่งต่างจากสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ผู้ครอบครองไม่ต้องขอใบอนุญาตแต่อย่างใด ดังนั้นการได้สะสมสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ทำได้ง่ายกว่าการสะสมอาวุธปืนของจริงจึงเป็นงานอดิเรกของคนจำนวนมากไม่น้อยในปัจจุบันนี้

2.2.1.2 การนำสิ่งเทียมอาวุธปืนมาเล่นแบบรณยุทธ

การเล่นแบบรณยุทธหรือ ATPF (Air Soft Tactical Pistol Federation) หมายถึงการนำเอาสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทปืนอัดลม (ส่วนมากจะเป็นปืนสั้นระบบอัดแก๊ส) มาใช้ในการเล่นภายใต้กฎกติกาของการแข่งขันยิงปืนของจริงแบบ IPSC (International Practical Shooting Confederation) หรือก็คือการจับเวลายิงเป้ากระดาศ โดยที่ผู้ยิงจะต้องใช้เวลาให้น้อยที่สุดและยิงให้ได้คะแนนมากที่สุด

2.2.1.3 การนำสิ่งเทียมอาวุธปืนมาเล่นแบบสงครามทางยุทธวิธี

การเล่นสงครามทางยุทธวิธีหรือที่เรียกว่า Survival Game นั้นหมายถึงการแบ่งข้างแล้วใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนมายิงใส่กัน ซึ่งการเล่นในรูปแบบดังกล่าวมีต้นกำเนิดมาจากประเทศสหรัฐอเมริกา ใน ปี ค.ศ. 1982⁷ โดยที่สิ่งเทียมอาวุธปืนที่จะนำมาใช้ในการเล่นดังกล่าวก็ได้แก่สิ่งเทียมอาวุธปืนประเภท BB Gun ซึ่งในปัจจุบันการเล่นในรูปแบบนี้เป็นที่นิยมมากทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศเช่นประเทศญี่ปุ่น, ไต้หวัน, ฮองกง, อังกฤษ และอีกหลายประเทศในทวีปอเมริกาและ

⁶ นรินทร์ อยุธยา, BB Gun โกดู้ด, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ห้าดวงห้า, 2551), หน้า 18.

⁷ สุวิชา กลินทะ, คัมภีร์ B.B. GUN พิมพ์ครั้งที่ 2 : (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เกมสตาร์, 2552), หน้า 17.

ยุโรป⁸ เนื่องจากในปัจจุบันได้มีกฎที่ตั้งขึ้นมาเพื่อใช้รักษาความปลอดภัยให้ทั้งผู้เล่นและบุคคลภายนอกไม่ได้รับอันตรายดังนี้

(ก) การเล่นจะเล่นกันเฉพาะในสนามที่ทำขึ้นมาโดยเฉพาะ ลักษณะสนามมีทั้งที่เป็นสนามเปิดโล่งกลางแจ้งและสนามที่สร้างภายในตึก ทั้งนี้ในหน่วยงานตำรวจหรือทหารบางแห่งของประเทศไทยก็ได้จัดทำสถานที่ไว้เพื่อเล่นกีฬาประเภทนี้โดยเฉพาะด้วย เช่นที่สนามยุทธภีฬา ที่ตั้งอยู่ที่ราบ 11 พัน.1 รอ., ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจกลาง ชมรมยุทธภีฬา นครปฐม หรือที่สนาม ยุทธภีฬา กรมยุทธบริการทหารสูงสุด ที่สี่แยกวงศ์สว่าง กรุงเทพมหานคร เป็นต้น

(ข) เมื่อผู้เล่นอยู่ในสนามจะต้องใส่เครื่องป้องกันอยู่เสมอโดยห้ามถอดออกเป็นอันตราย โดยเครื่องป้องกันก็จะแบ่งออกไปตามจุดที่สวมใส่ เช่น แว่นตาและหน้ากากกันกระสุน, ชุดเสื้อแขนยาวและกางเกงขายาว หรือ ถุงมือและหมวก เป็นต้น

(ค) การจำกัดความแรงของสิ่งเทียมอาวุธปืนที่จะนำมาใช้เล่นยิงใส่กันในสนาม ทั้งนี้เพราะแม้จะใส่เครื่องป้องกันแล้ว แต่หากตัวสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นมีแรงส่งกระสุนที่มากเกินไป แม้จะใส่เครื่องป้องกันแล้วก็ยังสามารถเกิดการบาดเจ็บขึ้นได้อยู่ดี ดังนั้นก่อนที่จะลงสนาม ผู้เล่นทุกคนจะต้องนำสิ่งเทียมอาวุธปืนของตนมายิงผ่านเครื่องวัดความเร็วของลูกกระสุนปืน (Speed Tester) เสียก่อนโดยเครื่องวัดความเร็วของลูกกระสุนปืนในประเทศไทยนั้นจะแสดงผลออกมาเป็นหน่วย ฟุตต่อวินาที (fps) ซึ่งในสนามที่เปิดให้เล่น Survival Game ในประเทศไทยก็มักจำกัดความเร็วของกระสุนไม่ให้เกิน 400 ฟุตต่อวินาที (fps) เป็นส่วนใหญ่

ทั้งนี้การนำสิ่งเทียมอาวุธปืนมาเล่นในลักษณะดังกล่าวนี้จะมีประโยชน์อย่างมาก เพราะผู้เล่นจะลดความรู้สึกหวาดกลัวอาวุธปืนลง, มีท่าทางการจับอาวุธที่ถูกต้องมากขึ้น เนื่องจากในสนามที่เปิดให้เล่นนั้นจะมีทั้งผู้ที่เป็นพลเรือนและเจ้าหน้าที่ทหารหรือตำรวจมาร่วมเล่นด้วยกันเสมอ ซึ่งเจ้าหน้าที่ทหารหรือตำรวจเหล่านั้นก็มักจะมาสอนวิธีการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนอย่างถูกต้อง เช่น ท่ายิงที่ถูกต้อง, การจัดรูปขบวน, การใช้สัญญาณมือ หรือกฎการรักษาความปลอดภัยในการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืน⁹ ซึ่งมีอยู่ทั้งหมด 13 ข้อ โดยที่กฎแห่งความปลอดภัยในการใช้ BB gun บางข้อนั้นก็จะเป็นประโยชน์ในการนำมาปรับใช้กับอาวุธปืนของจริงต่อไปได้อีกด้วย โดยกฎการรักษาความปลอดภัยในการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนทั้ง 13 ข้อมีดังต่อไปนี้¹⁰

(1) ต้องสวมแว่นป้องกันหรือหน้ากากป้องกันทุกครั้งทีลงสนามหรือขณะทำการยิงปืน

⁸ สุวิชา กลินทะ, คัมภีร์ B.B. GUN พิมพ์ครั้งที่ 2 : (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เกมสตาร์, 2552), หน้า 8.

⁹ Mohican, "Combat Training," GAME GUNS MAGAZINE, 25 (ตุลาคม 2550): 68.

¹⁰ สุวิชา กลินทะ, คัมภีร์ B.B. GUN พิมพ์ครั้งที่ 2 : (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เกมสตาร์, 2552), หน้า 10.

- ก็ตาม
- ผู้อื่น
- (2) ห้ามหันปากกระบอกปืนเล็งไปยังบุคคลอื่นหรือสัตว์อื่นไม่ว่าจะตั้งใจหรือไม่
 - (3) ห้ามนำปืน BB. ไปใช้ในทางที่ไม่ถูกต้องเช่นนำไปเป็นอาวุธในการทำร้ายผู้อื่น
 - (4) สวมปลอกนิรภัยครอบที่ปากกระบอกปืนทุกครั้งที่ไม่ใช้งาน
 - (5) ไม่ควรหันปากกระบอกปืนเข้าหาตนเองเพราะอาจเกิดอุบัติเหตุปืนลั่นได้
 - (6) ไม่ควรหันปากกระบอกปืนไปยังทิศทางที่มีบุคคลอื่นอยู่ ควรให้ปากกระบอกปืนหันลงสู่พื้นดินหรือท้องฟ้า
 - (7) ขณะทำความสะอาดปืนต้องใช้ความระมัดระวังและหันปากกระบอกปืนไปในทิศทางที่ปลอดภัยกับบุคคลอื่นเสมอ
 - (8) ห้ามนำปืนออกมายิงในที่สาธารณะหรือบริเวณที่มีคนสัญจรไปมา
 - (9) การพกพาปืน BB gun ต้องพกพาให้มีขีดจำกัดเก็บให้เรียบร้อย ไม่ควรถืออย่างโจ่งแจ้ง
 - (10) ในการจัดเก็บปืนควรจัดให้เป็นระเบียบมิดชิดห่างไกลจากมือเด็กและควรถอดแยกแบตเตอรี่, ช้อนเซฟห้ามไกและปลดแม็กกาซีนกระสุนออกทุกครั้ง
 - (11) ขณะถอดแม็กกาซีนกระสุนออกอาจมีกระสุนค้างในลำกล้อง หากไม่แน่ใจว่ามีกระสุนหลงเหลืออยู่หรือไม่ให้ยิงกระสุนทิ้งออกมาในทิศทางที่ปลอดภัยก่อน
 - (12) ในการถือ BB gun หากไม่พร้อมที่จะยิงให้วางนิ้วไว้ที่นอกโกร่งไกทุกครั้ง
 - (13) หากปืน BB gun มีปัญหาควรนำส่งให้ช่างผู้เชี่ยวชาญแก้ไข ไม่ควรถอดหรือชิ้นส่วนด้วยตัวเอง

นอกจากนี้แล้วสนามที่ใช้เล่นสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทปืน BB Gun ในประเทศไทยก็ยังมีลักษณะแตกต่างจากของประเทศอื่นตรงที่สนามของหน่วยงานทางทหารที่จะมีการนำเอายุทธโศปกรณ์ทางทหารของจริงมาเป็นสิ่งประกอบฉากด้วย เช่น สนามที่โรงเรียนเตรียมทหารเขาชะงักจังหวัดนครนายกนั้นก็ได้นำเอาเรือหลวงท่าจีนที่เป็นเรือรบชั้นฟรีเกตที่ปลดระวางแล้วมาใช้เป็นสนามเล่น BB Gun ซึ่งในต่างประเทศแม้แต่ในประเทศญี่ปุ่นที่เป็นผู้ผลิตสิ่งเทียมอาวุธปืนรายใหญ่ของโลกก็ยังไม่มียุทธโศปกรณ์ที่สมจริงเช่นนี้ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าหากมีการประสานงานระหว่างหน่วยงานราชการที่เปิดสนามเล่น BB Gun กับหน่วยงานด้านการท่องเที่ยวที่ดีแล้วก็จะสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยว

ชาวต่างชาติที่ชื่นชอบการเล่น BB Gun ให้มาท่องเที่ยวและเล่น BB Gun ในประเทศไทยอันจะเป็นการดึงดูดเม็ดเงินเข้าประเทศได้เป็นจำนวนมาก¹¹

2.2.1.4 การนำสิ่งเทียมอาวุธปืนมาใช้ฝึกซ้อมในการปฏิบัติหน้าที่ของทหารหรือตำรวจ¹²

ในปัจจุบันมีบริษัทที่ผลิตสิ่งเทียมอาวุธปืนสำหรับใช้ฝึกซ้อมสำหรับทหารหรือตำรวจโดยเฉพาะอยู่ 2 บริษัท คือบริษัท Systema Engineering ของประเทศญี่ปุ่น และบริษัท Celcius Technology ของเขตบริหารพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน สิ่งเทียมอาวุธปืนที่ใช้ในการนี้จะถูกเรียกว่า Professional Training Weapons หรือ PTW เนื่องจากสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวจะมีขนาด, รูปร่าง และน้ำหนักเช่นเดียวกับอาวุธปืนของจริงอย่างไม่ผิดเพี้ยน อีกทั้งสามารถนำอุปกรณ์เสริมของอาวุธปืนจริงมาใช้กับสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการฝึกซ้อมได้อีกด้วย ดังนั้นบุคคลทั่วไปจะไม่สามารถครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทนี้ได้เลย ทั้งนี้สิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทดังกล่าวจะถูกใช้โดยหน่วยงานราชการของแต่ละประเทศเท่านั้น ซึ่งในปัจจุบันสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ผลิตโดยบริษัทดังกล่าวได้ถูกนำไปใช้ในการฝึกซ้อมของหน่วยงานทหารหรือตำรวจแล้วในหลายประเทศ เช่นในประเทศโปแลนด์¹³, สเปน และประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นต้น¹⁴

สำหรับในประเทศไทยก็พบว่ามีการนำเอาสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภท BB gun มาใช้ในการฝึกของหน่วยงานทางราชการเช่นหน่วยงานตำรวจและทหารด้วย ซึ่งในบางครั้งก็จะพบว่าการนำสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภท BB Gun ที่ถูกลักลอบนำเข้ามาในประเทศไทยโดยเลี่ยงเสียภาษีนั้น มาส่งมอบให้หน่วยงานทหารหรือตำรวจเพื่อนำมาใช้ฝึกซ้อมแทนที่จะถูกนำไปทำลายทิ้งดังเช่นสิ่งผิดกฎหมายอย่างอื่นอยู่เป็นระยะๆ¹⁵

¹¹ SPETSNAZ, “งานสำรวจพื้นที่และสาธิตกิจกรรมเพื่อโครงการจัดสร้างสนามกีฬาเซอร์ไววัลเกมของโรงเรียนเตรียมทหาร เขาชะโงก นครนายก,” *GAME GUNS MAGAZINE*, 23 (มิถุนายน 2550): 88.

¹² Chris the speller, *Airsoft gun*, [Online], 22 May 2011. Available from http://en.wikipedia.org/wiki/Airsoft_gun#Usage

¹³ Unobjectionable, *Celcius Technology*, [Online], 17 December 2010, แหล่งที่มา http://en.wikipedia.org/wiki/Celcius_Technology, <http://www.charlietangowhiskey.com/charlie-tango-whiskey-5.html>

¹⁴ Centilla Corporation, *Why PTW*, [Online] 2009, Available from <https://www.systema-gov.com/Home.aspx>

¹⁵ สรศักดิ์ สุนงคช, “พิธีการส่งมอบปืนบีบีให้หน่วยงานรักษาความมั่นคงฯ วันที่ 2 สิงหาคม 2550 ณ สำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบัง,” *GAME GUNS MAGAZINE*, 24 (สิงหาคม 2550): 86.

2.2.2 การใช้สิ่งเทียมออวูสปินโดยวัตถุประสงค์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

แม้ว่าสิ่งเทียมออวูสปินนั้นจะถูกประดิษฐ์ขึ้นมาโดยมีวัตถุประสงค์ที่ชอบด้วยกฎหมายดังที่ผู้วิจัยได้กล่าวไว้ในหัวข้อก่อนหน้านี้แล้วก็ตาม แต่ตัวสิ่งเทียมออวูสปินนั้นก็สามารถถูกนำมาใช้โดยวัตถุประสงค์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายได้เช่นกัน ดังนั้นในส่วนนี้ผู้วิจัยจะแสดงให้เห็นว่าหากมีการนำเอาสิ่งเทียมออวูสปินมาใช้โดยวัตถุประสงค์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายแล้วจะสามารถทำได้ในรูปแบบใดและจะก่อให้เกิดผลเสียประการใดบ้าง

2.2.2.1 ลักษณะและผลกระทบจากการใช้สิ่งเทียมออวูสปินประกอบอาชญากรรม

ในเรื่องของการนำเอาสิ่งเทียมออวูสปินมาใช้ประกอบอาชญากรรมนั้น สำหรับประเทศไทยจะปรากฏข้อเท็จจริงของเรื่องดังกล่าวในรูปแบบต่างๆ ทั้งข้อเท็จจริงที่เป็นสถิติจำนวนและประเภทของคดีที่จัดทำโดยสำนักงานตำรวจแห่งชาติ¹⁶ ซึ่งได้มีการรวบรวมสถิติจำนวนคดีที่มีการแจ้งความในท้องที่ต่างๆ ทั่วประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 จนถึงปัจจุบัน (วันที่ 18 มกราคม พ.ศ. 2555) และข้อเท็จจริงในส่วนของรายละเอียดเกี่ยวกับลักษณะการนำสิ่งเทียมออวูสปินไปใช้ และผลกระทบจากการใช้สิ่งเทียมออวูสปินประกอบอาชญากรรมนั้นก็จะปรากฏอยู่ในรูปของเนื้อหาข่าวในหนังสือพิมพ์ของสำนักพิมพ์ต่างๆ ด้วย

จากข้อเท็จจริงดังกล่าวนี้จะสามารถแบ่งประเภทของลักษณะการใช้สิ่งเทียมออวูสปินและผลกระทบจากการใช้สิ่งเทียมออวูสปินประกอบอาชญากรรมได้ดังนี้

(1) การนำสิ่งเทียมออวูสปินไปใช้เป็นอุปกรณ์ในการกระทำความผิดอื่น

ได้แก่การที่คนร้ายนำเอาสิ่งเทียมออวูสปินไปหลอกให้ผู้เสียหายหลงเชื่อว่าสิ่งเทียมออวูสปินดังกล่าวนี้เป็นออวูสปินของจริงที่สามารถทำอันตรายถึงแก่ชีวิตได้ เมื่อผู้เสียหายเกิดความกลัวจนไม่กล้าขัดขืนแล้วคนร้ายก็จะสามารถกระทำความผิดอื่นได้สะดวก

ตัวอย่างที่ปรากฏให้เห็นจากข่าวในหนังสือพิมพ์เสมอ เช่น การใช้สิ่งเทียมออวูสปินหลอกกว่าเป็นออวูสปินของจริงเพื่อปล้นทรัพย์¹⁷ หรือใช้หลอกกว่าเป็นออวูสปินของจริงเพื่อข่มขืนกระทำชำเรา¹⁸ เป็นต้น

¹⁶ พลตำรวจตรี ประยุทธ์ ขวนะวงศ์, “สถิติคดีอาญาที่น่าสนใจ (5 กลุ่ม) จำแนกตามออวูสปินที่ใช้ในการกระทำความผิดร้ายช้อหา ทั่วประเทศ”, ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศกลาง สำนักงานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, (17 มกราคม 2555)

¹⁷ “โจรกรุงควงปืนปลอมปล้นร้านเสริมสวย,” มติชน, (29 พฤษภาคม 2539): 13.

¹⁸ “2 ดช. สัตหีบจับปืนปลอมโทรมสาว,” ข่าวสด, (13 มีนาคม 2547): 13.

ทั้งนี้ในสถิติคดีที่รวบรวมโดยสำนักงานตำรวจแห่งชาติยังพบการแจ้งความเกี่ยวกับการนำเอาสิ่งเทียมออวูรป็นไปใช้ในการกระทำความผิดลักษณะต่างๆด้วย เช่นการใช้สิ่งเทียมออวูรป็นเป็นอุปกรณ์ในการกระทำความผิดฐานทำร้ายร่างกายตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 295, ความผิดฐานพยายามฆ่าตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 288 ประกอบมาตรา 80, ความผิดฐานลักทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 334, ความผิดฐานชิงทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 339, ความผิดฐานปล้นทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 340 และในความผิดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ เป็นต้น

จากข้อเท็จจริงที่ปรากฏในข่าวที่เกี่ยวข้องกับการนำสิ่งเทียมออวูรป็นไปใช้เป็นอุปกรณ์ในการกระทำความผิดอื่นนั้นจะพบว่า ส่วนใหญ่แล้วคนร้ายมักจะกระทำความผิดสำเร็จ กล่าวคือผู้เสียหายมักจะหลงเชื่อว่าสิ่งเทียมออวูรป็นดังกล่าวนั้นเป็นออวูรป็นของจริงเลยยินยอมทำตามที่คนร้ายสั่ง เช่นยอมส่งมอบเงินให้หรือยอมให้กระทำความผิดทางเพศแก่ตน โดยเฉพาะในกรณีที่ผู้เสียหายเป็นผู้หญิงที่ไม่ค่อยมีความรู้เรื่องออวูรป็นเลยไม่สามารถแยกสิ่งเทียมออวูรป็นออกจากออวูรป็นของจริงได้แล้วก็มักจะตกเป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดดังกล่าวเสมอ

แต่ก็มีบางกรณีที่คนร้ายใช้สิ่งเทียมออวูรป็นเป็นอุปกรณ์ในการกระทำความผิดแล้วแต่ก็ยังกระทำความผิดไม่สำเร็จ ซึ่งก็จะปรากฏได้จากหลายสาเหตุ ตัวอย่างเช่น

การที่ผู้เสียหายไม่หลงเชื่อว่าสิ่งเทียมออวูรป็นดังกล่าวเป็นออวูรป็นของจริง เพราะผู้เสียหายสังเกตเห็นถึงลักษณะภายนอกของสิ่งเทียมออวูรป็นบางประการที่ไม่เหมือนกับออวูรป็นของจริง¹⁹ คนร้ายเลยกระทำความผิดไม่สำเร็จ แต่ก็ก็เป็นกรณีที่เกิดขึ้นได้น้อยเพราะส่วนใหญ่แล้วผู้เสียหายมักจะอยู่ในอาการตื่นตกใจจนไม่สามารถใช้สติตรวจสอบได้ว่าสิ่งที่ใช้ชู้มนั้นเป็นออวูรป็นของจริงหรือสิ่งเทียมออวูรป็น

การที่คนร้ายนำเอาสิ่งเทียมออวูรป็นมาใช้เป็นอุปกรณ์ในการกระทำความผิดอื่นนั้น นอกจากจะเป็นผลเสียกับฝ่ายผู้เสียหายที่โดนหลอกว่าสิ่งเทียมออวูรป็นดังกล่าวเป็นออวูรป็นของจริงจนต้องยอมกระทำการตามที่คนร้ายสั่งแล้ว ยังอาจเกิดความเสียหายแก่ตัวผู้ที่ใช้สิ่งเทียมออวูรป็นนั้นได้เองด้วย

ตัวอย่างเช่น การที่ผู้เสียหายเข้าใจว่าสิ่งเทียมออวูรป็นที่คนร้ายใช้ชู้มนั้นเป็นออวูรป็นของจริงที่คนร้ายจะใช้ทำอันตรายถึงแก่ชีวิตของตนแล้ว ผู้เสียหายเลยใช้กำลังตอบโต้คนร้ายกลับไปอย่างรุนแรงถึงชีวิตเช่นกัน ทั้งนี้เพราะผู้เสียหายสำคัญผิดว่าการกระทำตอบโต้ดังกล่าวของตนเป็นการใช้สิทธิป้องกันชีวิตของตนโดยชอบด้วยกฎหมายแล้วนั่นเอง เช่น กรณีที่ผู้เสียหายเข้าใจว่าสิ่งเทียมออวูรป็นที่คนร้ายนำมาใช้ชู้มในการปล้นทรัพย์นั้นเป็นออวูรป็นของจริงผู้เสียหายเลยใช้อาวูรป็น

¹⁹ “สาวร้านทองฮึดสู้จับโจรใช้ปืนแก๊ส,” ไทยรัฐ, (28 ธันวาคม 2549): 19.

ของจริงยิ่งสวนทำให้คนร้ายบาดเจ็บสาหัส²⁰ หรือในกรณีที่มีการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนมาข่มขู่กันเมื่อเกิดการพิพาทกันในการใช้รถใช้ถนนก็มีกรณีที่คู่กรณีฝ่ายหนึ่งเข้าใจผิดว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนที่อีกฝ่ายนำมาขู่เป็นอาวุธปืนของจริงตนเลยขับรถพุ่งชนคู่กรณีฝ่ายที่เอาสิ่งเทียมอาวุธปืนมาขู่แล้วอ้างว่าเป็นการป้องกันตัว²¹ เป็นต้น

จากข่าวที่ปรากฏยังมีข้อสังเกตอีกว่าบุคคลที่ใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนในการกระทำความผิดนั้น ส่วนใหญ่แล้วจะเป็นเด็ก²² หรือผู้ที่ตกงาน เพราะบุคคลดังกล่าวไม่สามารถหาซื้ออาวุธปืนของจริงที่มีราคาแพงกว่ามาใช้ในการกระทำความผิดอื่นได้บุคคลเหล่านั้นจึงเลือกที่จะนำสิ่งเทียมอาวุธปืนที่มีราคาถูกกว่าและหาได้ง่ายกว่ามาใช้เป็นอุปกรณ์ในการกระทำความผิดแทน

(2) การกระทำที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนที่อาจขัดกับหลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัติอาวุธปืนเครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490

เนื่องจากพระราชบัญญัติอาวุธปืนเครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 นั้นมีส่วนที่บัญญัติถึงการกระทำความผิดที่เกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืน เอาไว้อย่างชัดเจน ดังนั้นจึงมักปรากฏข่าวเกี่ยวกับการกระทำความผิดตาม พ.ร.บ. ดังกล่าวที่เกี่ยวข้องกับตัวสิ่งเทียมอาวุธปืนให้เห็นกันอยู่เสมอ

ตัวอย่างเช่น ข่าวเกี่ยวกับการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เช่น การค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนโดยไม่มีใบอนุญาต²³, การลักลอบขนสิ่งเทียมอาวุธปืนเข้ามาในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาต²⁴ หรือการดัดแปลงสิ่งเทียมอาวุธปืนให้ใช้กระสุนปืนจริง(ขนาด .22)ได้และขายผ่านทางอินเทอร์เน็ต²⁵ เป็นต้น ทั้งนี้ในส่วนของรายละเอียดเกี่ยวกับกฎหมายของประเทศไทยในเรื่องดังกล่าวนี้ผู้วิจัยจะกล่าวโดยละเอียดในหัวข้อที่ 3.3 เรื่อง “การค้าและการโอนสิ่งเทียมอาวุธปืน” ต่อไป

ทั้งนี้จากสถิติคดีที่รวบรวมโดยสำนักงานตำรวจแห่งชาติก็ยังพบการแจ้งความในความผิดตามพระราชบัญญัติอาวุธปืนเครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 ให้เห็นอยู่เสมอทุกปี

²⁰ “ควงปืนปลอมบุกปล้นเจอปืนจริงยิงสวนสาหัสเจ้าของร้านมือถือปืนไวไม่ยอมตายแบบร้านทอง,” *ข่าวสด*, (11 พฤศจิกายน 2549): 2.

²¹ “ปืนปลอมทำเหตุแท็กซี่คิดว่าถูกยิงซึ่งชนจยย. ตาย – เจ็บ,” *ข่าวสด*, (4 มกราคม 2549): 2.

²² “โจรจิว 11 ขวบแสบตั้งแก๊งนำปล้น,” *เดลินิวส์*, (24 เมษายน 2547): 14.

²³ “ยึดปืนปลอมมูลค่าล้าน,” *โพสต์ทูเดย์*, (27 ธันวาคม 2550): 13.

²⁴ “รวบหนุ่มพระประแดงขนอาวุธปืนปลอม,” *ไทยโพสต์*, (24 เมษายน 2553): 10.

²⁵ “เปลี่ยนล้ากลองปืนปลอม ใช้กระสุนจริง ขายผ่านเว็บ,” *คมชัดลึก*, (28 กุมภาพันธ์ 2546): 3.

แต่ก็ไม่ใช่ว่าบทบัญญัติที่เกี่ยวกับสิ่งเทียมออวูรป็นตามพระราชบัญญัติออวูรป็นเครื่องกระสุนปืน วัตถุประสงค์ ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมออวูรป็น พ.ศ. 2490 นั้นจะไม่มีปัญหาในการตีความเลย ตัวอย่างที่มักจะปรากฏให้เห็นเกี่ยวกับปัญหาในการตีความ พ.ร.บ. ออวูรป็นฯ นี้ก็คือการตีความว่าสิ่งใดที่จะถือเป็นสิ่งเทียมออวูรป็นและสิ่งใดที่จะถือว่าเป็นออวูรป็นของจริงได้บ้างดังจะปรากฏให้เห็นจากข่าวเสมอ

ตัวอย่างเช่น การพกพาสิ่งเทียมออวูรป็นในที่สาธารณะ กล่าวคือถึงแม้ว่าการพกพาสิ่งเทียมออวูรป็นในที่สาธารณะโดยปกติแล้วจะไม่ใช่ความผิดตามกฎหมายของประเทศไทย เนื่องจากความผิดฐานพกพาออวูรป็นในที่สาธารณะตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 371 และความผิดฐานพกพาออวูรป็นในทางสาธารณะโดยไม่มีใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติออวูรป็นเครื่องกระสุนปืน วัตถุประสงค์ ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมออวูรป็น พ.ศ. 2490 มาตรา 8 ทวิ นั้นจะใช้บังคับกับออวูรป็นของจริงเท่านั้นโดยไม่ได้ใช้บังคับกับสิ่งเทียมออวูรป็นก็ตาม แต่ในกรณีที่มีการพกพาสิ่งเทียมออวูรป็นในที่สาธารณะนั้น หากเจ้าหน้าที่พบเห็นก็อาจเข้าใจผิดว่าเป็นการพกพาออวูรป็นของจริงที่จะเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา และพ.ร.บ.ออวูรป็นฯ ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้นก็ได้²⁶ เพราะสิ่งเทียมออวูรป็นในปัจจุบันมีรูปร่างภายนอกเหมือนกับออวูรป็นของจริงมาก ดังนั้นจึงมักปรากฏข่าวที่ตำรวจเข้าจับกุมผู้ที่พกพาสิ่งเทียมออวูรป็นในที่สาธารณะเพราะตำรวจเข้าใจผิดว่าสิ่งเทียมออวูรป็นดังกล่าวเป็นออวูรป็นของจริงให้เห็นกันอยู่เสมอ นอกจากนี้ยังมีข่าวที่แสดงให้เห็นว่าตำรวจบางนายยังเข้าใจผิดว่าการพกพาสิ่งเทียมออวูรป็นในที่สาธารณะเป็นความผิดอยู่²⁷ ซึ่งในประเด็นที่ว่ากฎหมายไทยยังไม่มีมาตรการคุ้มครองไม่ให้มีการพกพาสิ่งเทียมออวูรป็นในที่สาธารณะนั้นจะได้กล่าวโดยละเอียดในบทที่ 4 หัวข้อที่ 4.2.1 เรื่อง “การพกพาสิ่งเทียมออวูรป็น” ต่อไป

(3) การนำสิ่งเทียมออวูรป็นมาเป็นข้ออ้างให้พ้นจากความรับผิดฐานพกพาออวูรป็นในที่สาธารณะ

ดังที่ได้กล่าวไปข้างต้นแล้วว่าในประเทศไทยไม่มีกฎหมายที่ห้ามพกพาสิ่งเทียมออวูรป็นในที่สาธารณะดังเช่นในกฎหมายของต่างประเทศดังนั้นจึงมีผู้ที่ใช้ช่องว่างในเรื่องดังกล่าวมาเป็นข้ออ้างในการกระทำความผิด เช่น ในการชุมนุมทางการเมือง กล่าวคือผู้ที่เข้าร่วมชุมนุมทางการเมืองบางคนมีการพกพาสิ่งเทียมออวูรป็นโดยเปิดเผยเพื่อหลอกให้บุคคลอื่นหลงเชื่อว่าสิ่งเทียมออวูรป็นดังกล่าวเป็นออวูรป็นของจริง และเมื่อผู้ชุมนุมดังกล่าวถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมก็จะอ้างว่าสิ่งที่ตนพกพานั้นเป็นเพียงสิ่งเทียมออวูรป็นไม่ใช่ออวูรป็นของจริงเพื่อให้ตนพ้นจากความผิดฐานพกพาออวูรป็นในที่สาธารณะตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 371 และ ความผิดฐานพกพาออวูร

²⁶ “ส.ว. บุญเลิศมอบตัวโดน 5 ข้อหา,” ข่าวสด, (17 กุมภาพันธ์ 2548): 14.

²⁷ “จับนักเรียนพกปืนปลอม,” ข่าวสด, (19 มิถุนายน 2544): 13.

ปืนในทางสาธารณะโดยไม่มีใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติอาวุธปืนเครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 มาตรา 8 ทวิ²⁸ เป็นต้น

จากสถิติคดีและข่าวที่ปรากฏจะแสดงให้เห็นได้ว่าหากสิ่งเทียมอาวุธปืนถูกนำไปใช้โดยวัตถุประสงค์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายในลักษณะต่างๆแล้วจะเกิดผลกระทบอย่างไรบ้าง ซึ่งก็จะเห็นได้ว่าผลกระทบนั้นมีทั้งที่เกิดกับบุคคลอื่นและที่เกิดกับตัวผู้ใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนเอง และจากตัวเลขทางสถิติและข่าวที่ปรากฏนั้นก็แสดงให้เห็นว่าการนำสิ่งเทียมอาวุธปืนไปใช้ในการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายนั้นมีตัวเลขสูงขึ้นเรื่อยๆทุกปี ดังนั้นการที่ในประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายที่วางหลักเกณฑ์ในเรื่องดังกล่าวเอาไว้เหมาะสมจึงเป็นเรื่องที่อันตรายอย่างยิ่งและจำเป็นที่จะต้องแก้ไขบทบัญญัติในกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยเร็ว

2.2.2.2 อันตรายแก่กายอันเกิดจากการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืน

สิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทที่จะก่อให้เกิดอันตรายแก่กายได้ก็มีเฉพาะสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทที่สามารถยิงกระสุนออกมาได้เท่านั้น เช่น BB gun เป็นต้น โดยที่ในส่วนของการนำปืน BB gun มายิงใส่ตัวบุคคลด้วยกันเองโดยไม่ใส่อุปกรณ์ป้องกันจนเกิดอันตรายแก่กายนั้น นอกจากจะปรากฏเป็นข่าวให้เห็นในหนังสือพิมพ์อยู่เสมอ²⁹แล้ว ยังมีตัวเลขทางสถิติและการทดสอบทางวิทยาศาสตร์ที่แสดงให้เห็นถึงอันตรายจากการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนดังนี้

(1) อาการบาดเจ็บอันเกิดจากการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนอย่างไม่เหมาะสม

สิ่งเทียมอาวุธปืนที่สามารถทำให้เกิดอันตรายแก่กายได้ก็ได้แก่สิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทที่สามารถยิงกระสุนออกมาได้ ตัวอย่างเช่น ปืน BB Gun (หรือที่ในประเทศไทยมักเรียกว่า ปืนอัดลม) ที่สามารถยิงกระสุนพลาสติกขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 6 มิลลิเมตรได้นั่นเอง

ทั้งนี้ในประเทศไทยก็ได้มีการสำรวจตัวเลขสถิติเกี่ยวกับผู้ป่วยที่ได้รับบาดเจ็บจากสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทดังกล่าวด้วยโดยที่สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ หรือ สสส.³⁰ โดยรศ.นพ.อดิศักดิ์ ผลิตผลการพิมพ์ ผู้จัดการแผนงานความปลอดภัยในเด็กได้เปิดเผยตัวเลขของเด็กที่บาดเจ็บจากสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทปืนอัดลม หรือปืน BB Gun จากทั่วประเทศว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4,792 รายต่อปี

²⁸ “นปช.สั่งเก็บปืนปลอม เกรงถูกกล่าวหาพกอาวุธ,” พิมพ์ไทย, (19 เมษายน 2553): 2.

²⁹ “ปืนปลอมทำเด็กตาบอด,” มติชน, (12 มกราคม 2544): 29.

³⁰ คณะกรรมการรณรงค์เพื่อสิทธิเด็ก, ปืนอัดลมอันตรายเด็กตาบอดพุ่งลิ่ว! [ออนไลน์], 29 พฤศจิกายน 2553. แหล่งที่มา <http://www.thaipost.net/x-cite/291110/30759>

โดยที่ในส่วนของรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ที่ได้รับบาดเจ็บจากการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นจะพบว่าส่วนใหญ่แล้วผู้ที่ได้รับบาดเจ็บจากการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนจะเป็นเด็ก ดังที่ปรากฏจากการตรวจสอบโรงพยาบาล 4 แห่งของกรุงเทพมหานครแล้วพบว่ามียุติภัยที่อายุต่ำกว่า 15 ปีได้รับบาดเจ็บจากการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทปืนอัดลม คิดเป็นร้อยละ 0.4 ของเด็กผู้บาดเจ็บทั้งหมด และจากข้อมูลของกระทรวงสาธารณสุขก็พบตัวเลขสถิติที่ใกล้เคียงกันคือ มีเด็กบาดเจ็บจากอุบัติเหตุของเล่นปืน คิดเป็นร้อยละ 0.3 โดยส่วนใหญ่จะเกิดอาการบาดเจ็บขึ้นกับเด็กเพศชายในช่วงอายุ 5-9 ปี และอาการบาดเจ็บดังกล่าวมักจะเป็นอาการบาดเจ็บในบริเวณดวงตามากที่สุด

ผู้วิจัยเห็นว่าตัวเลขสถิติดังกล่าวนั้นชี้ให้เห็นได้ว่าในปัจจุบันสิ่งเทียมอาวุธปืนมีอยู่อย่างแพร่หลายในประเทศไทยและการที่เด็กใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนโดยปราศจากความระมัดระวังหรือใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนโดยไม่ได้อยู่ในความดูแลของผู้ปกครองแล้วก็ย่อมทำให้เกิดอันตรายแก่กาย เช่นอาการบาดเจ็บต่างๆตามมาได้เสมอ

(2) ลักษณะของสิ่งเทียมอาวุธปืนที่มีความอันตรายเกินกว่ามาตรฐาน

ดังที่ได้กล่าวไว้ในเบื้องต้นแล้วว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนที่จะสามารถทำอันตรายแก่กายได้นั้นได้แก่สิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทที่สามารถยิงกระสุนออกมาได้ เช่น ปืน BB Gun ที่สามารถยิงกระสุนพลาสติกเส้นผ่านศูนย์กลาง 6 มิลลิเมตรออกมาได้ แต่ก็ได้หมายความว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทดังกล่าวจะก่อให้เกิดอันตรายแก่กายได้เสมอไป เนื่องจากว่าถึงแม้จะเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภท BB Gun เหมือนกันแต่ปืน BB Gun แต่ละกระบอกนั้นก็จะมีแรงส่งกระสุนที่ต่างกันรวมทั้งปืน BB Gun บางกระบอกก็ยังสามารถติดตั้งเครื่องยิงเลเซอร์ที่อาจทำอันตรายแก่ดวงตาได้อีกด้วย ดังนั้นจึงมีการกำหนดตัวเลขมาตรฐานเกี่ยวกับความแรงส่งกระสุนและกำลังของแสงเลเซอร์เอาไว้ด้วยว่าตัวเลขของความแรงส่งกระสุนและกำลังของแสงเลเซอร์เท่าใดจึงจะเป็นตัวเลขที่เหมาะสมที่ไม่อาจทำให้เกิดอันตรายแก่กายได้

ทั้งนี้ก็ได้มีการตรวจสอบมาตรฐานสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทปืน BB Gun หรือปืนอัดลมที่วางขายในประเทศไทยแล้วปรากฏผลออกมาดังนี้

(ก) การตรวจสอบมาตรฐานของสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทปืน BB Gun หรือปืนอัดลม โดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

การตรวจสอบดังกล่าวทำโดยการสุ่มทดสอบสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทปืน BB Gun หรือปืนอัดลมทั้งชนิดปืนสั้นและปืนยาวที่วางขายทั่วไปในท้องตลาดในประเทศไทย พบว่า จากปืนจำนวน 27 กระบอกที่ได้สุ่มมานั้นมีปืน BB Gun หรือปืนอัดลมที่ไม่ผ่านการทดสอบถึง 25 กระบอก หรือคิดเป็น 92.5 % ของปืนอัดลมที่นำมาทดสอบทั้งหมด โดยเกณฑ์ที่ใช้วัดว่าปืนอัดลมดังกล่าวเป็นอันตรายเกินกว่ามาตรฐานมีดังนี้

(1) ความเร็วของกระสุน หากเกินกว่า 30 เมตรต่อวินาทีจะถือว่าเป็นอันตรายเกินกว่ามาตรฐาน

(2) พลังงานจลน์ของกระสุน โดยที่หากเป็นกระสุนแข็งจะต้องมีพลังงานจลน์ไม่เกิน 0.08 จูล และหากเป็นกระสุนอ่อนจะต้องมีพลังงานจลน์ไม่เกิน 0.5 จูล

(ข) การตรวจสอบมาตรฐานของสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทปืน BB Gun หรือปืนอัดลม โดยสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค

การตรวจสอบดังกล่าวทำโดยสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ร่วมกับศูนย์ประสานการทดสอบสินค้าทำการสุ่มนำสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทปืน BB Gun หรือปืนอัดลม 5 ตัวอย่างมาทำการทดสอบที่ห้องปฏิบัติการ 3 แห่งได้แก่ ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์ (NECTEC), กองพิสูจน์หลักฐาน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และห้องปฏิบัติการเอกชน บริษัทอินเตอร์เทคเทสติ้งเซอร์วิสเอสประเทศไทยจำกัด เพื่อวิเคราะห์อันตรายของกระสุนปืนอัดลมและเลเซอร์ที่ติดมากับปืน BB Gun หรือปืนอัดลมนั้น จากการทดสอบดังกล่าวปรากฏผลดังนี้³¹

(1) ความแรงของกระสุนปืนอัดลมมากกว่า 0.08 จูล ซึ่งเกินมาตรฐานของเล่นที่เป็นลักษณะปืนที่ใช้ยิงได้

(2) ความยาวคลื่นของแสงเลเซอร์ วัดได้เท่ากับ 600 ถึง 700 นาโนเมตร ซึ่งอยู่ในช่วงความยาวคลื่นที่ตาสามารถมองเห็นได้ เมื่อเทียบกับข้อมูลอ้างอิงจากมาตรฐาน IEC 60825-1 จะพบว่าความยาวคลื่นของเลเซอร์ดังกล่าวมีผลให้จอบประสาทตาใหม่ได้

(3) กำลังแสงเลเซอร์ วัดได้ 3 - 4 มิลลิวัตต์ ซึ่งเมื่อเทียบกับข้อมูลอ้างอิงจากมาตรฐาน IEC 60825-1 จะพบว่าความยาวคลื่นของเลเซอร์ดังกล่าวมีผลให้จอบประสาทตาใหม่ได้เช่นกัน

จากผลการตรวจสอบมาตรฐานของสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทปืน BB Gun หรือปืนอัดลมดังกล่าวนี้จะแสดงให้เห็นได้ชัดว่าหากใช้หลักเกณฑ์มาตรฐานดังกล่าวในการกำหนดว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทใดบ้างที่จะถือว่าเป็นอันตรายจนไม่สามารถนำมาวางขายในท้องตลาดได้บ้างแล้วก็จะพบว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนที่วางจำหน่ายอยู่ในประเทศไทยแทบทั้งหมดนั้นเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ไม่ผ่านมาตรฐานทั้งสิ้น

³¹ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค, “ข้อมูลปืนอัดลม”, อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น 5 ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550 ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210, consumer@ocpb.go.th.

แต่ทั้งนี้ผู้วิจัยก็เห็นว่าวิธีการตรวจสอบสิ่งเทียมอาวุธปืน ของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ และสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นนั้น ยังไม่ใช่วิธีการตรวจสอบสิ่งเทียมอาวุธปืนที่เหมาะสมนัก เนื่องจากตัวเลขมาตรฐานที่หน่วยงานดังกล่าวเลือกมาใช้ เช่นตัวเลขของแรงส่งกระสุนปืนที่กำหนดไว้ไม่เกิน 0.08 จูล นั้นเป็นตัวเลขที่โดยปกติไม่ได้นำมาใช้เป็นมาตรฐานในการกำหนดความปลอดภัยของสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทปืน BB Gun หรือปืนอัดลมอยู่แล้วแต่ตัวเลขมาตรฐานดังกล่าวจะใช้กับสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภท “ของเล่น” เท่านั้น ซึ่งผู้วิจัยจะได้กล่าวโดยละเอียดในหัวข้อที่ 3.1.1.3 ต่อไป แต่อย่างไรก็ตามการที่ปรากฏว่าเคยมีการนำสิ่งเทียมอาวุธปืนที่วางขายอยู่ในท้องตลาดมาตรวจสอบเพื่อความปลอดภัยแก่ผู้ที่จะใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นก็ก็เป็นสิ่งที่เหมาะสมแล้ว และผลจากการตรวจสอบดังกล่าวนี้ก็อาจใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดตัวเลขมาตรฐานความปลอดภัยเกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทปืน BB Gun หรือปืนอัดลมได้ต่อไปในอนาคต

2.3 ลิทธิและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืน

เมื่อได้เข้าใจความหมายของสิ่งเทียมอาวุธปืนและลักษณะการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนทั้งในทางที่เป็นประโยชน์และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นได้จากการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนโดยวัตถุประสงค์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว สิ่งที่จะต้องทำความเข้าใจในลำดับต่อไปก็คือมุมมองทางด้านกฎหมายว่าในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้น มีตัวบทกฎหมายหรือแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนในแง่มุมใดบ้าง ทั้งที่ปรากฏในประเทศไทยและในต่างประเทศดังนี้

2.3.1 ลิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืน

ถึงแม้ว่าบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยจะไม่ได้กล่าวถึงสิทธิหรือเสรีภาพที่เกี่ยวข้องกับการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนเอาไว้โดยตรง แต่เนื่องจากสิ่งเทียมอาวุธปืน ถือได้ว่าเป็นสิ่งที่จำลองแบบมาจากอาวุธปืนของจริงดังนั้นจึงสามารถนำบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับสิทธิและเสรีภาพในการใช้อาวุธปืนของจริงมาปรับใช้กับสิ่งเทียมอาวุธปืนได้ด้วย ผู้ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนไม่ว่าจะเพราะตนเป็นเจ้าของสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้น, เป็นผู้ใช้สิ่งเทียมอาวุธปืน หรือเพราะเป็นผู้ที่ประกอบกิจการค้าขายสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นก็ตาม บุคคลเหล่านั้นย่อมได้รับการคุ้มครองในสิทธิและเสรีภาพ

ตามที่บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้กำหนดไว้³² เช่นเดียวกับที่บทบัญญัติดังกล่าวได้คุ้มครองผู้ที่เกี่ยวข้องกับอาวุธปืนของจริงเอาไว้ด้วยดังนี้

2.3.1.1 สิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยมีบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายดังนี้

มาตรา 32 วรรค 1 “บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย...”

บทบัญญัติในรัฐธรรมนูญมาตราที่ 32 นี้รับรองสิทธิของบุคคลเอาไว้ว่าบุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย ดังนั้นการที่บุคคลใดจะครอบครองหรือใช้อาวุธปืนเพื่อรักษาชีวิตของตนย่อมทำได้ ซึ่งหลักการดังกล่าวก็สามารถนำมาปรับใช้กับสิ่งเทียมอาวุธปืนได้เช่นกัน กล่าวคือแม้ว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนจะไม่มีประสิทธิภาพในการทำอันตรายถึงชีวิตได้เช่นเดียวกับอาวุธปืนของจริง แต่สิ่งเทียมอาวุธปืนก็สามารถนำมาใช้เพื่อปกป้องชีวิตหรือร่างกายได้ ตัวอย่างเช่นการที่เจ้าของสิ่งเทียมอาวุธปืนพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนเอาไว้ใช้ขู่คนร้ายเพื่อป้องกันตนเองเป็นต้น แต่ทั้งนี้การใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวก็ต้องมีขอบเขตที่จะไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่นด้วยดังที่บทบัญญัติในรัฐธรรมนูญมาตราที่ 28 วรรค 1 บัญญัติเอาไว้ว่า

มาตรา 28 วรรค 1 “บุคคลย่อมอ้างศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หรือใช้สิทธิและเสรีภาพของตนได้เท่าที่ไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น ไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน...”

บทบัญญัติในรัฐธรรมนูญมาตรา 28 วรรค 1 นี้ จะวางขอบเขตของการใช้สิทธิในชีวิตและร่างกายตามรัฐธรรมนูญมาตราที่ 32 วรรค 1 เอาไว้ว่า การใช้สิทธิในชีวิตและร่างกายดังกล่าวต้องไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น ไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐธรรมนูญ และไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน ดังนั้นผู้ที่เป็นเจ้าของสิ่งเทียมอาวุธปืนหากจะใช้สิทธิในสิ่งเทียมอาวุธปืนแล้วก็ต้องอยู่ในขอบเขตดังกล่าวด้วย เช่น หากเจ้าของสิ่งเทียมอาวุธปืนจะพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนเอาไว้เพื่อป้องกันตัวจากคนร้ายโดยทำการพกพาเอาไว้อย่างมิดชิดไม่ทำให้บุคคลทั่วไปเกิดความหวาดกลัวจากการเข้าใจผิดว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นเป็นอาวุธปืนของจริงแล้วก็สามารถทำได้ แต่ถ้าเป็นการนำสิ่งเทียมอาวุธปืนไปใช้ในทางที่จะละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น เช่นการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในที่สาธารณะอย่างเปิดเผยทำให้บุคคลทั่วไปหวาดกลัวว่าเป็นอาวุธปืนของจริง หรือการใช้สิ่งเทียมอาวุธ

³² กฎกระทรวง การมีและใช้อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืนของหน่วยราชการและรัฐวิสาหกิจ และการมอบให้ประชาชนมีและใช้เพื่อช่วยเหลือราชการ (พ.ศ. 2553), ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 127 ตอนที่ 18 ก หน้า 7 (12 มีนาคม 2553).

ปืนชนิดที่สามารถยิงกระสุนออกมาได้ เช่น ปืน BB Gun ในที่สาธารณะทำให้บุคคลอื่นได้รับบาดเจ็บ เช่นนี้ก็เป็นการใช้สิทธิในชีวิตและร่างกายที่เกินขอบเขตที่กฎหมายรับรองจึงไม่สามารถทำได้

เมื่อได้ความว่าขอบเขตการจำกัดสิทธิในสิ่งเทียมอาวุธปืนจะกระทำต่อเมื่อการจำกัดสิทธินั้นเป็นไปเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการใช้สิทธิในสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวเป็นการละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น, เป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐธรรมนูญ หรือขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชนเท่านั้นซึ่งก็จะเห็นได้ว่าสอดคล้องกับบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญมาตราที่ 29 วรรค 1 ที่ได้วางหลักเกี่ยวกับการออกกฎหมายเพื่อจำกัดสิทธิเสรีภาพเอาไว้ดังนี้

มาตรา 29 วรรค 1 “การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ จะกระทำมิได้เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้...”

ดังนั้นในการบัญญัติกฎหมายที่จะจำกัดสิทธิในการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนจึงต้องพึงระลึกอยู่เสมอว่าการจำกัดสิทธิดังกล่าวนั้นต้องเป็นไปเท่าที่จำเป็นเท่านั้น ตัวอย่างเช่นหากในอนาคตจะมีการออกกฎหมายที่ห้ามนำสิ่งเทียมอาวุธปืนไปใช้แสดงในที่สาธารณะโดยไม่มีเหตุอันสมควรทำให้ประชาชนหวาดกลัวว่าเป็นอาวุธปืนของจริง หรือหากจะมีการออกกฎหมายห้ามใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนโดยวัตถุประสงค์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายเช่นการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนประกอบกับการก่ออาชญากรรมอื่น เช่นนี้แล้วผู้วิจัยเห็นว่าสามารถออกกฎหมายในลักษณะดังกล่าวได้ เพราะกฎหมายลักษณะดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันสิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่น แต่หากว่าจะมีการออกกฎหมายที่กำหนดให้ต้องมีการจดทะเบียนหรือออกใบอนุญาตในการครอบครองหรือพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืน เช่นเดียวกับอาวุธปืนของจริงแล้ว ผู้วิจัยเห็นว่ากฎหมายดังกล่าวจะเป็นการเกินแก่ความจำเป็นและกระทบต่อสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพที่เกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืน เพราะว่าสาระสำคัญในสิ่งเทียมอาวุธปืนนั่นก็คือสิ่งที่ถูกผลิตมาเพื่อทดแทนอาวุธปืนของจริงเพื่อที่ผู้ที่ต้องการสะสมอาวุธปืนแต่ไม่ต้องการผ่านขั้นตอนการขออนุญาตต่างๆที่กำหนดไว้สำหรับอาวุธปืนของจริงจะได้มีโอกาสในการใช้หรือสะสมสิ่งเทียมอาวุธปืนได้ ดังนั้น หากมีการออกกฎหมายที่กำหนดให้มีการขออนุญาตในการซื้อหรือพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนแล้ว ผู้วิจัยจึงเห็นว่ากฎหมายในลักษณะดังกล่าวไม่สามารถบัญญัติออกมาได้เพราะจะไปกระทบต่อสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพในตัวสิ่งเทียมอาวุธปืนอันเป็นการขัดต่อบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญมาตราที่ 29 วรรค 1 ที่บัญญัติเอาไว้ว่า “การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้...จะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้”นั่นเอง

2.3.1.2 สิทธิในการประกอบอาชีพ

นอกเหนือจากสิทธิในชีวิตและร่างกายที่เจ้าของสิ่งเทียมออวูธป็นจะได้รับการคุ้มครองตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญดังที่ได้กล่าวไว้ก่อนหน้านี้แล้ว ผู้ที่ประกอบอาชีพเกี่ยวกับสิ่งเทียมออวูธป็นในลักษณะต่างๆเช่นผู้ค้าสิ่งเทียมออวูธป็น, ช่างซ่อมสิ่งเทียมออวูธป็นหรือผู้ให้เช่าสนามเล่นสิ่งเทียมออวูธป็นก็ถือเป็นบุคคลที่จะได้รับการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในการประกอบอาชีพของตนเช่นกันดังที่ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยมาตราที่ 43 ได้บัญญัติไว้ว่า

มาตรา 43 “บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพและการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม

การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐหรือเศรษฐกิจของประเทศ การคุ้มครองประชาชนในด้านสาธารณสุข โภค การรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน การจัดระเบียบการประกอบอาชีพ การคุ้มครองผู้บริโภค การผังเมือง การรักษาทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อม สวัสดิภาพของประชาชน หรือเพื่อป้องกันการผูกขาดหรือขจัดความไม่เป็นธรรมในการแข่งขัน”

จากบทบัญญัตินี้จะเห็นได้ว่าบุคคลทั่วไปย่อมมีเสรีภาพในการประกอบอาชีพ ดังนั้นเมื่อการประกอบกิจการเกี่ยวกับสิ่งเทียมออวูธป็นถือได้ว่าเป็นการประกอบอาชีพอย่างหนึ่งแล้ว ผู้ที่ประกอบอาชีพเกี่ยวกับสิ่งเทียมออวูธป็นดังกล่าวก็ย่อมได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายว่า การประกอบอาชีพเกี่ยวกับสิ่งเทียมออวูธป็นของตนนั้นจะไม่ถูกจำกัดเสรีภาพอย่างไม่เป็นธรรม ดังที่บทบัญญัติในรัฐธรรมนูญมาตราที่ 43 วรรค 1 บัญญัติเอาไว้ว่า “บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพและการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม”

แต่ทั้งนี้การที่จะมีกฎหมายที่จะควบคุมการประกอบอาชีพเกี่ยวกับสิ่งเทียมออวูธป็นก็อาจมีได้ถ้าหากว่ากฎหมายดังกล่าวนี้เป็นไปเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐ, การรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน, การจัดระเบียบการประกอบอาชีพ หรือเพื่อคุ้มครองสวัสดิภาพของประชาชน ดังที่ได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญมาตราที่ 43 วรรค 2 นั้นเอง ซึ่งหากพิจารณากฎหมายที่มีผลใช้บังคับเกี่ยวกับการประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมออวูธป็นในปัจจุบันแล้วก็จะพบว่ากฎหมายดังกล่าวมีวัตถุประสงค์ที่สอดคล้องกับความในรัฐธรรมนูญมาตราที่ 43 วรรค 2 นี้ทั้งสิ้น เช่น พระราชบัญญัติออวูธป็น เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมออวูธป็น พ.ศ. 2490 ที่ต้องการจัดระเบียบการค้าสิ่งเทียมออวูธป็นโดยกำหนดให้ผู้ค้าต้องมีใบอนุญาตทำการค้าเพื่อที่เจ้าหน้าที่จะได้ตรวจสอบการค้าสิ่งเทียมออวูธป็นได้ หรือในพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 ที่กำหนดให้มีการแสดงแรงส่งกระสุนของสิ่งเทียมออวูธป็นรวมทั้งคำเตือนในการใช้สิ่งเทียมออวูธป็นเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดอันตรายแก่ประชาชนเช่นเดียวกัน

2.3.2 แนวคิดการกำหนดการกระทำใดการกระทำหนึ่งให้เป็นความผิดอาญา

ถึงแม้ว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนจะเป็นสิ่งที่แพร่หลายอยู่ทั่วไปในหลายประเทศ แต่ก็มีทั้งประเทศที่กำหนดฐานความผิดสำหรับการกระทำความผิดที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนเอาไว้ และประเทศที่ไม่ได้กำหนดฐานความผิดเกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนไว้เลย ทั้งนี้ก็เนื่องจากว่าสังคมของแต่ละประเทศมีมุมมองต่อสิ่งเทียมอาวุธปืนที่แตกต่างกันจึงทำให้การกำหนดฐานความผิดที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนแตกต่างกันไปในแต่ละประเทศด้วย โดยจะสามารถอธิบายในส่วนของรายละเอียดในเรื่องดังกล่าวได้ด้วยทฤษฎีทางอาชญาวิทยาที่ชื่อว่าทฤษฎี Critical Criminology ซึ่งเป็นทฤษฎีทางอาชญาวิทยาที่กล่าวถึงปัญหาที่ว่า “เหตุใดสังคมจึงคิดว่าการกระทำนั้นเป็นความผิดอาญา” โดยที่ในทฤษฎี Critical Criminology นี้ก็ยังสามารถแยกออกได้เป็นทฤษฎี Inter-actionism (ทฤษฎีปฏิกริยานิยม) และทฤษฎี Group Conflict Theory ซึ่งในทฤษฎีที่แยกออกมาทั้งสองทฤษฎีนี้จะกล่าวถึงวิธีการในการกำหนดให้การกระทำใดเป็นความผิดทางอาญาไว้ต่างกันอีก ทั้งนี้ผู้วิจัยเห็นว่าหากต่อไปประเทศไทยจะมีการกำหนดการกระทำที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนให้เป็นความผิดเพิ่มขึ้นมากกว่าที่ปรากฏอยู่ในกฎหมายปัจจุบันแล้วก็ควรที่จะต้องนำทฤษฎีทางอาชญาวิทยาดังกล่าวนี้มาพิจารณาประกอบด้วย ดังนี้

2.3.2.1 ทฤษฎี Inter-actionism (ทฤษฎีปฏิกริยานิยม)³³

ในทฤษฎีนี้ จะกล่าวไว้ว่า การที่จะศึกษาการกำหนดการกระทำที่เป็นความผิดทางอาญานั้นจะต้องศึกษาจากภาพรวมของอาชญากรรมทั้งหมด เช่นการศึกษาจากบุคคลและการกระทำทั้งหลายในสังคมที่เกี่ยวข้องกับการเกิดอาชญากรรม ไม่ใช่ศึกษาแต่เพียงจากตัวอาชญากรเท่านั้น³⁴

ดังนั้นในทฤษฎีดังกล่าวจึงมองว่าการกระทำที่จะถือว่าเป็นความผิดทางอาญาได้นั้นจะต้องมีลักษณะที่เป็น “พฤติกรรมที่เบี่ยงเบนทางสังคม” (social deviance) กล่าวคือ การกระทำดังกล่าวจะต้องถูกสังคมมองว่าเป็นพฤติกรรมที่แตกต่างไปจากการกระทำที่ปกติธรรมดาที่ปรากฏในสังคม ซึ่งสังคมก็จะมีปฏิกริยาในทางลบตอบโต้การกระทำดังกล่าวนั้น (social reaction)³⁵ แต่ทั้งนี้การที่จะมองว่าพฤติกรรมใดจะถือว่าเป็นการเบี่ยงเบนทางสังคมหรือไม่นั้นก็ขึ้นอยู่กับมุมมองที่ต่างกันออกไปได้อย่างมากมายไม่ว่าจะด้วยปัจจัยทางด้านเชื้อชาติ, ยุคสมัย หรือแม้กระทั่งความเห็น

³³ George B.Vold, *Theoretical criminology*, Oxford University Press, Inc. United States of America, 1979, page 253

³⁴ Ibid. pp. 253.

³⁵ Ibid. pp. 253

ของปัจเจกชนแต่ละคนก็ยังแตกต่างกันออกไปได้ ยกตัวอย่างเช่นในสมัยสงครามโลกครั้งที่สอง การยึดมั่นในแนวทางนาซีที่ถูกมองว่าเป็นเรื่องที่ถูกต้องในประเทศเยอรมันกลับถูกมองว่าเป็นพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนทางสังคมในประเทศสหรัฐอเมริกา, การฆ่าคนในยุคสมัยที่สงบสุขถือเป็นพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนทางสังคมแต่ในยุคสงครามผู้ที่ฆ่าศัตรูได้จำนวนมากกลับได้รับการยกย่องว่าเป็นวีรบุรุษ หรือแม้กระทั่งคนในยุคสมัยเดียวกันอยู่ในสังคมเดียวกันก็ยังมีกำหนดหลักเกณฑ์ที่ใช้แบ่งว่าการกระทำใดที่เป็นหรือไม่เป็นพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนทางสังคมไว้ต่างกัน เช่นหากไปถามหาความหมายของความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรากับคนที่เป็นสุภาพบุรุษก็จะได้คำตอบที่กว้างเพราะผู้ที่เป็นสุภาพบุรุษจะมองว่าแม้เพียงการกระทำที่เล็กน้อยในรูปแบบต่างๆก็อาจถือว่าการข่มขืนได้แล้วแต่ถ้าไปถามผู้ชายที่เเทียวผู้หญิงเป็นประจำก็จะได้คำตอบเกี่ยวกับความหมายของการกระทำที่จะถือว่าเป็นความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราว่ามีแค่เพียงการกระทำที่ร้ายแรงเพียงไม่กี่อย่างเท่านั้นที่จะถือว่าการกระทำที่ถึงขั้นเป็นความผิดฐานข่มขืนได้³⁶

ซึ่งต่อมาก็ได้มีทฤษฎี Symbolic Interactionist ที่เป็นการกล่าวขยายความทฤษฎี Interactionist โดย Herbert Blumer ซึ่งได้วางหลักไว้ว่า การกระทำของมนุษย์จะขึ้นอยู่กับ การให้ความหมาย (meaning) กับสิ่งที่ตนจะมีปฏิกริยาต่อ³⁷ โดยที่ความหมาย (meaning) นั้นก็ไม่ได้มาจากความคิดของบุคคลแต่ละคนเอง แต่จะมาจากปฏิกริยาของสังคมหรือวัฒนธรรมที่มีต่อสิ่งนั้นๆ เช่นการที่เราเห็นว่าแก้วเป็นสิ่งที่มิไ้สำหรับนั่งนั้นก็เพราะว่าเราเห็นคนในสังคมใช้แก้วนั้น แต่หากเราไม่เคยเห็นว่ามีคนใช้แก้วสำหรับนั่งมาก่อนเลยเราก็อาจมองว่าแก้วเป็นอาวุธประเภทหนึ่งก็ได้ เช่นเดียวกับการกำหนดว่าการกระทำใดเป็นความผิดทางอาญาก็จะอาศัยการให้ความหมายจากสังคมว่าการกระทำใดที่จะถือได้ว่าเป็นความผิดทางอาญาได้บ้างนั่นเอง³⁸ แต่ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่ามนุษย์แต่ละคนจะเป็นผู้รับเอาความหมาย (meaning) ของสิ่งต่างๆจากสังคมมาเท่านั้น มนุษย์แต่ละคนเมื่อรับเอาความหมาย (meaning) ของสิ่งต่างๆจากสังคมมาแล้วก็จะมีการตีความด้วยตัวเองเพื่อแสดงความหมายนั้นออกสู่สังคมต่อไปอีก หรืออาจกล่าวได้ว่ามนุษย์แต่ละคนนั้นเป็นทั้งผู้รับและสร้าง ความหมาย (meaning) ไปพร้อมๆกันนั่นเอง³⁹

ในทฤษฎีนี้จะสามารถอธิบายถึงการเกิดอาชญากรรมได้ว่า คนแต่ละคนจะมีการให้ความหมาย (meaning) ของตนเองเอาไว้ เรียกว่า self ซึ่งเมื่อได้สำรวจความคิดเห็นจากอาชญากรทั้งหลายแล้วจะพบว่า แม้ว่าการกระทำที่คนทั่วไปให้ความหมาย (meaning) ว่าเป็นความผิดตาม

³⁶ Ibid. pp. 254.

³⁷ George B.Vold, *Theoretical criminology*, Oxford University Press, Inc. United States of America, 1979, page 255

³⁸ Ibid. pp. 256

³⁹ Ibid. pp. 256

กฎหมายอาญาก็ตาม แต่เพราะอาชญากรเหล่านั้นให้ความหมายของตนเอง (self) เอาไว้ตลอดเวลาว่าตนเองไม่ใช่อาชญากร ดังนั้นจึงมีการก่ออาชญากรรมขึ้นจากคนกลุ่มนี้ได้เสมอ⁴⁰

นอกจากนี้แล้วในบางครั้งเราอาจมองได้ว่าการกำหนดว่าการกระทำใดจะเป็นความผิดทางอาญานั้นอาจมาจากการให้ความหมาย (meaning) โดยเจ้าหน้าที่ก็ได้ จึงอาจกล่าวได้ว่าในการกระทำอย่างเดียวกันของบุคคลต่างประเภทกัน เจ้าหน้าที่อาจมองว่าการกระทำของบุคคลประเภทหนึ่งเป็นความผิดทางอาญา ส่วนการกระทำของบุคคลอีกประเภทไม่มีความผิดทางอาญาก็ได้ เช่นถ้าผู้กระทำความผิดเป็นผู้ใหญ่แล้วเจ้าหน้าที่ก็จะมองว่าการกระทำของบุคคลดังกล่าวเป็นความผิด แต่หากผู้กระทำความผิดเป็นเด็ก เจ้าหน้าที่ก็จะมองว่าการกระทำดังกล่าวไม่มีความผิดก็ได้ นอกจากนี้แล้วการกำหนดนโยบายของหน่วยงานและมุมมองส่วนตัวของเจ้าพนักงานแต่ละคนเองก็สามารถมีผลต่อการกำหนดว่าการกระทำใดจะเป็นความผิดทางอาญาได้เช่นกัน⁴¹

จากที่กล่าวมาจึงอาจสรุปได้ว่าอาชญากรรมหมายถึงการกระทำเบี่ยงเบน (deviance) ที่จะก่อให้เกิดปฏิกิริยาตอบโต้ในแง่ลบ ทั้งจากสังคม (เช่นการถูกตอบโต้จากเจ้าหน้าที่รัฐหรือบุคคลทั่วไป) และแม้แต่ภายในตัวอาชญากรเองก็จะมีปฏิกิริยาตอบโต้ในแง่ลบเช่นกัน ซึ่งก็คือการขัดแย้งในความคิดของตนว่าการกระทำดังกล่าวเป็นอาชญากรรมหรือไม่นั่นเอง⁴²

จากข้อสรุปดังกล่าวนี้ก็มีทฤษฎี Labeling Theory ซึ่งเป็นทฤษฎีที่อธิบายการเกิดอาชญากรรมที่ต่อยอดจากเรื่องดังกล่าวได้ กล่าวคือ ทฤษฎีนี้อธิบายไว้ว่าเมื่อสังคมมีปฏิกิริยาตอบโต้ในแง่ลบต่ออาชญากรแล้ว สถานะของบุคคลดังกล่าวจะถูกเพิ่มเป็นสถานะของอาชญากร (criminal) ขึ้นมา ซึ่งการกำหนดสถานะ (self) ดังกล่าวนั้นจะทำให้มีอาชญากรรมมากขึ้นเพราะเมื่อบุคคลใดถูกกำหนดให้เป็นอาชญากรแล้วการดำเนินชีวิตของบุคคลนั้นก็จะมีแนวโน้มที่ขยับสูงขึ้นจนสุดท้ายก็จะกลับไปก่ออาชญากรรมอีก⁴³

และเมื่อการให้ความหมาย (meaning) ของสังคมนั้นสามารถทำได้โดยการออกเป็นกฎหมาย กล่าวคือ สังคมจะกำหนดว่าการกระทำใดที่ถือว่าเป็นพฤติกรรมที่เบี่ยงเบน (deviance) ก็จะกำหนดให้การกระทำนั้นเป็นความผิดทางอาญา แต่ในบางครั้งเราก็จะเห็นได้ว่าการกำหนดความผิดทางอาญาบางกรณีก็จะมีเรื่องการเลือกปฏิบัติหรือ การได้มาซึ่งอำนาจหรือผลประโยชน์เข้ามาเกี่ยวข้องด้วย เช่น การออกกฎหมายกำจัดชาวฮิวโดยฮิตเลอร์, การออกกฎหมายกำจัดผู้ที่อยู่ฝ่ายตรงข้ามทางการเมืองกับสตาลิน หรือการออกกฎหมายล่าแม่มดที่ผู้กล่าวหาจะได้ทรัพย์สินของผู้ถูกกล่าวหาเป็นต้น และหากพิจารณาต่อไปก็จะพบว่ากฎหมายที่ออกโดยสังคมนี้อาจ

⁴⁰ Ibid. pp. 260.

⁴¹ Ibid. pp. 266.

⁴² George B.Vold, *Theoretical criminology*, Oxford University Press, Inc. United States of America,

1979, page 262

⁴³ Ibid. pp. 266.

เป็นผลพวงจากการต่อสู้ของกลุ่มคน 2 ฝ่ายที่คิดว่าการกระทำของอีกฝ่ายเป็นพฤติกรรมที่เบี่ยงเบน (deviance) โดยที่ฝ่ายที่ชนะก็จะเป็นผู้ที่ออกกฎหมายกำหนดให้การกระทำของฝ่ายตรงข้ามเป็นพฤติกรรมที่เบี่ยงเบน (deviance) จนถึงขั้นเป็นความผิดทางอาญาได้นั่นเอง ซึ่งเรื่องดังกล่าวผู้วิจัยจะกล่าวโดยละเอียดในเรื่องทฤษฎี Group Conflict Theory ในหัวข้อต่อไป⁴⁴

จากรายละเอียดของทฤษฎี Inter-actionism (ทฤษฎีปฏิกริยานิยม) ที่ได้กล่าวมาทั้งหมดนั้น ผู้วิจัยเห็นว่าสามารถนำเอาทฤษฎีดังกล่าวมาอธิบายแนวคิดในการกำหนดการกระทำที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนในประเทศไทยได้ กล่าวคือ แม้ว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนจะเป็นสิ่งที่ปรากฏในประเทศไทยมาเป็นเวลานานแล้วก็ตาม แต่เนื่องจากว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนในอดีตนั้นไม่สามารถทำอันตรายแก่บุคคลอื่นได้ทั้งเนื่องจากรูปร่างภายนอกที่ไม่สามารถหลอกบุคคลอื่นให้หลงเชื่อว่าเป็นอาวุธปืนของจริงได้ และความรุนแรงของกระสุนปืนที่ยิงออกมาก็ยังไม่สามารถทำอันตรายให้แก่บุคคลอื่นได้ ดังนั้น สังคมไทยในสมัยอดีตนั้นจึงมีการให้ความหมาย (meaning) ในตัวสิ่งเทียมอาวุธปืนว่าเป็นเพียงของเล่น ไม่ใช่สิ่งที่จะถูกใช้เป็นอุปกรณ์ในการกระทำความผิดทางอาญาได้ จึงไม่มีกฎหมายใดที่บัญญัติถึงสิ่งเทียมอาวุธปืนเอาไว้เลย แต่เมื่อเวลาผ่านไป สิ่งเทียมอาวุธปืนก็ได้รับการพัฒนาให้มีรูปร่างที่เหมือนอาวุธปืนของจริงมากขึ้น และมีการเพิ่มความแรงของกระสุนที่ยิงออกมาให้มากขึ้น จนกระทั่งมีข่าวที่เกี่ยวข้องกับความเสียหายที่เกิดจากการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนปรากฏให้เห็นในสังคม จึงทำให้สังคมไทยในยุคต่อมา มีการให้ความหมาย (meaning) ของสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ต่างออกไป กลายเป็นว่ามีการกำหนดบทบัญญัติทางกฎหมายที่กล่าวถึงการกระทำความผิดที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนโดยเฉพาะขึ้นมาดังที่ปรากฏในพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันนั่นเอง และยิ่งในปัจจุบันที่มีการเสนอร่างกฎหมายแก้ไขพระราชบัญญัติดังกล่าวซึ่งในร่างดังกล่าวนี้มีการกล่าวถึงการเพิ่มการกระทำความผิดที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนด้วย จึงแสดงให้เห็นว่าสังคมไทยในปัจจุบันกำลังมองว่าการกระทำความผิดที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นเป็น “พฤติกรรมที่เบี่ยงเบนทางสังคม” (social deviance) ที่มีระดับร้ายแรงจนถึงขนาดที่ต้องกำหนดให้เป็นการกระทำความผิดทางอาญาเพิ่มขึ้นแล้วนั่นเอง

นอกจากนี้แล้ว ทฤษฎี Inter-actionism (ทฤษฎีปฏิกริยานิยม) ยังสามารถใช้เป็นแนวทางในการบัญญัติการกระทำความผิดที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนได้อีก กล่าวคือในการกำหนดการกระทำความผิดที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นจะต้องทำอย่างเหมาะสม หมายความว่าต้องไม่มีการกำหนดการกระทำความผิดที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนที่มากเกินไป ทั้งนี้ก็เพราะว่าหากมีการกำหนดการกระทำความผิดเกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนมากเกินไปแล้วก็จะยิ่งเป็น

⁴⁴ Ibid. pp. 274.

ผลเสียต่อสังคม เนื่องจากเมื่อบุคคลใดถูกสังคมกำหนดสถานะ (self) ว่าเป็นอาชญากร (criminal) แล้ว บุคคลนั้นก็จะอยู่ในสังคมได้ลำบากจนต้องกลับไปกระทำความผิดอื่นอีก ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นว่า หากจะมีการกำหนดการกระทำที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนให้เป็นความผิดแล้วก็ควรที่จะกำหนดไว้เฉพาะเรื่องที่ทำเป็นจริงๆ เช่น การฝ่าฝืนในเรื่องของอายุผู้ครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืน หรือการนำเอาสิ่งเทียมอาวุธปืนไปใช้ในการกระทำความผิดทางอาญาอื่น เป็นต้น แต่หากเป็นเรื่องที่ไม่ใช่สาระสำคัญเกี่ยวกับตัวสิ่งเทียมอาวุธปืนเลย เช่น การที่จะกำหนดให้การครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนต้องมีใบอนุญาตด้วยนั้น ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นการบัญญัติกฎหมายที่ไม่จำเป็นและการบัญญัติกฎหมายดังกล่าวจะยิ่งทำให้มีการกระทำความผิดอื่นมากยิ่งขึ้น เช่น ผู้ที่คิดว่าการครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ต้องขอใบอนุญาตก่อนเป็นสิ่งที่ยุงยากก็อาจหันไปหาสิ่งอื่นที่อันตรายกว่าแทนเช่นอาวุธปืนเถื่อนอันจะทำให้สังคมต้องเสี่ยงอันตรายมากยิ่งขึ้นไปอีก

2.3.2.2 ทฤษฎี Group Conflict Theory⁴⁵

ในทฤษฎีนี้จะอธิบายถึงการกำหนดให้การกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งเป็นความผิดทางอาญาเช่นเดียวกับทฤษฎี Inter-actionism ที่ได้กล่าวไปข้างต้นแล้ว แต่จะมีข้อแตกต่างตรงที่ว่า ทฤษฎี Inter-actionism จะเป็นการอธิบายถึงความสัมพันธ์ระหว่างสังคมกับบุคคลแต่ละคนที่ทำให้มีการกำหนดให้การกระทำใดเป็นความผิดทางอาญาขึ้นมา แต่ในทฤษฎี Group Conflict Theory นี้ จะอธิบายถึงความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มคนแต่ละกลุ่มจนนำไปสู่การกำหนดให้การกระทำบางอย่างเป็นความผิดทางอาญาดังนี้

ทฤษฎี Group Conflict Theory จะอธิบายว่าคนทุกคนในสังคมจะต้องสังกัดกลุ่มอย่างน้อย 1 กลุ่ม และเมื่อกลุ่มดังกล่าวมีแนวความคิดที่ขัดแย้งกับกลุ่มอื่นก็จะเกิดการปะทะกัน โดยเป้าหมายในการปะทะก็คือการควบคุมกลุ่มของฝ่ายตรงข้ามให้ได้ทั้งหมด ซึ่งหลักการดังกล่าวนี้ก็นำมาใช้ในการกำหนดการกระทำที่เป็นความผิดทางอาญาด้วย กล่าวคือ เมื่อกลุ่มที่มีแนวความคิดแตกต่างกันมีข้อขัดแย้งกัน แต่ละฝ่ายก็จะพยายามทำให้แนวความคิดของฝ่ายตนควบคุมอีกฝ่ายให้ได้ เช่นโดยการใช้จำนวนเสียงข้างมากในการออกกฎหมายให้แนวคิดของกลุ่มตนเป็นที่ยอมรับในสังคม และกำหนดให้การกระทำของฝ่ายตรงข้ามเป็นความผิดทางอาญา เป็นต้น แต่ถึงแม้ว่าจะมีการกำหนดให้การกระทำของอีกฝ่ายเป็นความผิดทางอาญาแล้วก็ไม่ใช่ว่ากลุ่มที่ฝ่ายแพ้นั้นจะสลายตัวไปเลย กล่าวคือเนื่องจากว่าสมาชิกในกลุ่มที่ฝ่ายแพ้นั้นยังมีความภักดีในแนวคิดของกลุ่มตนเองอยู่และคิดว่าการกระทำของตนเป็นที่ยอมรับในกลุ่มจึงไม่คิดว่าการกระทำของตนเป็นความผิดทางอาญา

⁴⁵ George B.Vold, *Theoretical criminology*, Oxford University Press, Inc. United States of America, 1979, page 282

แม้ว่าในมุมมองของคนจากกลุ่มอื่นจะมองว่าการกระทำดังกล่าวเป็นความผิดทางอาญาก็ตาม หรืออาจมองในอีกแง่หนึ่งได้ว่า การที่คนในกลุ่มกระทำการที่ถือว่าเป็นความผิดทางอาญาก็เพื่อเป็นการดิ้นรนเพื่อให้กลุ่มของตนเป็นที่ยอมรับต่อไปนั่นเอง⁴⁶

จากทฤษฎี Group Conflict Theory นี้จะสามารถใช้อธิบายกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนในประเทศไทยได้ว่า การที่กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนในปัจจุบันไม่มีการบัญญัติเกี่ยวกับการกระทำความผิดที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนเอาไว้มากนักเป็นเพราะว่ากลุ่มคนที่มีแนวความคิดว่าการกระทำความผิดที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนยังไม่เป็นอันตรายถึงขั้นที่จะเป็นความผิดตามกฎหมายอาญาเป็นส่วนใหญ่ของประเทศ ดังนั้นกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนในประเทศไทยจึงต้องสอดคล้องกับแนวคิดของบุคคลในกลุ่มนี้มากกว่าที่จะไปสอดคล้องกับแนวคิดของคนส่วนน้อยที่มองว่าการกระทำความผิดที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นเป็นอันตรายร้ายแรงจนถึงขั้นต้องมีการบัญญัติการกระทำความผิดทางอาญาที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนเพิ่มเติม

แต่จากแนวโน้มที่เปลี่ยนไปในปัจจุบันจะเห็นได้ว่าการออกกฎหมายในการกระทำความผิดที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนออกมาเพิ่มขึ้น เช่นการออกประกาศกำหนดให้สิ่งเทียมอาวุธปืนอยู่ในบังคับของพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค หรือการแก้ไขเพิ่มเติมฐานความผิดเกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนในร่างพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน นั้นจะแสดงให้เห็นว่าในขณะที่กลุ่มคนส่วนใหญ่ในสังคมมองว่าการกระทำความผิดที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นเป็นอันตรายร้ายแรงจนถึงขนาดที่ต้องบัญญัติให้เป็นความผิดทางอาญาเพิ่มขึ้นแล้วนั่นเอง แต่ทั้งนี้การที่จะบัญญัติการกระทำใดที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนให้เป็นความผิดบ้างนั้นก็ต้องบัญญัติเฉพาะเท่าที่จำเป็นเท่านั้น เพราะการกำหนดให้การฝ่าฝืนบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ไม่จำเป็นให้เป็นความผิด เช่น การกำหนดให้การครอบครองหรือพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนต้องมีใบอนุญาตด้วยนั้น ย่อมใช้บังคับไม่ได้ เพราะคนทั่วไปก็ยังมีแนวความคิดว่าการกระทำดังกล่าว (การไม่มีใบอนุญาตครอบครองหรือพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืน) ไม่เป็นความผิดอยู่

2.3.3 แนวคิดการกำหนดโทษ

ถึงแม้ว่าจะมีแนวความคิดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ในการลงโทษทางอาญาอยู่มากมาย แต่แนวความคิดที่ผู้วิจัยเห็นว่าเกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนมากที่สุดคือแนวคิดวัตถุประสงค์ในการลงโทษเพื่อเป็นการยับยั้งไม่ให้มีการกระทำความผิดอีก (Deterrence) อันเป็นแนวคิดที่มาจากทฤษฎี Free Will ของสำนัก Classical School นั่นเอง ซึ่งต่อมาก็ได้มีการพัฒนาแนวคิดดังกล่าวออกมาเป็น

⁴⁶ Ibid. pp. 282.

ทฤษฎีต่างๆอีก โดยแนวคิดที่ผู้วิจัยเห็นว่าสามารถนำมาปรับใช้ได้ในกรณีนี้ก็คือแนวคิดการคำนวณอัตราโทษทางอาญาด้วยหลักนิติเศรษฐศาสตร์ (The economic model of crime)⁴⁷ ของ Becker ซึ่งผู้วิจัยจะอธิบายไปตามลำดับดังนี้

2.3.3.1 วัตถุประสงค์ในการลงโทษเพื่อยับยั้งไม่ให้เกิดการกระทำความผิดอีก (Deterrence)

แนวคิดดังกล่าวมีจุดเริ่มต้นมาจากการที่สำนักความคิด Classical School⁴⁸ มองว่ามนุษย์สามารถคิด และสามารถตัดสินใจกระทำสิ่งต่างๆได้เองโดยเจตจำนงอิสระ (free will) ของตนไม่ใช่โดยการควบคุมจากจิตวิญญาณหรือปิศาจ (devils) จากภายนอก ดังนั้นในทฤษฎี Free Will จึงมองว่าการกระทำความผิดทางอาญาเกิดจากการตัดสินใจของบุคคลนั้นๆเองซึ่งหากบุคคลดังกล่าวชั่งน้ำหนักระหว่างผลประโยชน์ที่ตนจะได้รับจากการกระทำความผิดทางอาญา (benefits) แล้วเห็นว่าผลประโยชน์ที่ตนจะได้รับนั้นมีมากกว่าต้นทุนความเสี่ยงที่ตนจะต้องเสียไป (cost) แล้วก็จะตัดสินใจที่จะลงมือกระทำความผิด ดังนั้นแล้วหน้าที่ของสังคมก็คือการเพิ่มความเสี่ยงที่จะได้รับจากการกระทำความผิด (cost) และลดผลประโยชน์ที่จะได้รับจากการกระทำความผิดทางอาญา (benefits) ไปพร้อมๆกัน เพื่อที่จะทำให้คนในสังคมนั้นตัดสินใจที่จะกระทำความผิดน้อยลง

ซึ่งเครื่องมือที่จะใช้ควบคุมการแสดงเจตจำนงหรือพฤติกรรมที่ดีที่สุดก็คือความกลัว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความกลัวที่จะได้รับอันตรายแก่กาย ดังนั้นการลงโทษในรูปแบบต่างๆ เช่น การทำให้ได้รับบาดเจ็บ, การทำให้ได้รับความอับอาย หรือการทำให้เสียชื่อเสียง จึงถูกนำมาใช้เป็นหลักเพื่อให้เกิดความกลัว และในท้ายที่สุดก็จะนำความกลัวที่จะถูกลงโทษดังกล่าวมาใช้ควบคุมเจตจำนงหรือพฤติกรรมได้⁴⁹ หรืออาจมองในอีกแง่มุมหนึ่งได้ว่า เมื่อมีการกำหนดบทลงโทษให้กับการฝ่าฝืนกฎหมายแล้ว บุคคลที่คิดจะลงมือกระทำความผิดต่างๆก็จะต้องนำโทษที่ตนจะได้รับมาเทียบกับประโยชน์ที่ตนจะได้รับจากการที่ตนกระทำการฝ่าฝืนกฎหมายเสมอ⁵⁰

⁴⁷ ปกป้อง ศรีสนิท, “การวิเคราะห์โทษอาญาด้วยหลักนิติเศรษฐศาสตร์,” วารสารนิติศาสตร์ธรรมศาสตร์ 3 (กันยายน 2553): 510

⁴⁸ George B.Vold, *Theoretical criminology*, Oxford University Press, Inc. United States of America, 2002, page 8

⁴⁹ George B.Vold, *Theoretical criminology*, Oxford University Press, Inc. United States of America, 1979, page 20 - 21

⁵⁰ Ibid. pp. 23

นอกจากนี้ Cesare Bonesana, Marchese de Beccaria ก็ยังได้วางหลักเกี่ยวกับการกำหนดโทษในความผิดแต่ละฐานเอาไว้ว่า⁵¹ การลงโทษ (Punishments) จะต้องได้สัดส่วนกับความร้ายแรง (Seriousness) ของความผิดฐานนั้นๆว่าการกระทำความผิดดังกล่าวก่อให้เกิดอันตรายแก่สังคมมากแค่ไหน กล่าวคือ ยิ่งเป็นการกระทำความผิดที่ทำให้สังคมเกิดอันตรายมากแค่ไหนก็ต้องมีอัตราโทษที่มากเพื่อป้องกัน (deterrence) ไม่ให้ผู้กระทำความผิดตัดสินใจลงมือกระทำความผิดนั่นเอง

ทั้งนี้การกำหนดอัตราโทษดังกล่าวก็จะต้องมีขอบเขตเสมอ กล่าวคืออัตราโทษที่เหมาะสมคืออัตราโทษที่เพียงพอที่จะยับยั้งไม่ให้บุคคลใดตัดสินใจกระทำความผิดได้ หมายความว่าหากเป็นอัตราโทษที่ต่ำที่สุดที่จะทำให้บุคคลในสังคมซึ่งน้ำหนักแล้วเห็นว่าโทษที่จะได้รับมีมากกว่าผลประโยชน์ที่จะได้รับแล้วบุคคลในสังคมก็จะตัดสินใจที่จะไม่ลงมือกระทำความผิด แต่ทั้งนี้ก็ต้องไม่มีการกำหนดโทษที่มากเกินไปกว่านั้นอีกด้วย เพราะหากมีการกำหนดอัตราโทษที่มากเกินไปกว่าที่จำเป็นในการยับยั้งความผิดนั้นแล้ว ผลที่ได้ก็คือนอกจากจะไม่สามารถยับยั้งไม่ให้บุคคลกระทำความผิดในเรื่องดังกล่าวได้แล้ว ยังจะเป็นการเพิ่มการกระทำความผิดอื่นให้เกิดขึ้นในสังคมอีกด้วย เพราะเมื่อมีการกำหนดอัตราโทษที่มากเกินไปความจำเป็นแล้วก็จะทำให้บุคคลที่กระทำความผิดดังกล่าวต้องกระทำความผิดฐานอื่นเพื่อปกปิดการกระทำความผิดอันก่อน (ที่มีอัตราโทษสูงเกินกว่าที่จำเป็น) เสมอ⁵²

นอกจากนี้ยังกล่าวได้ว่าการลงโทษที่จะได้ผลเป็นการยับยั้ง (Deterrence) นี้จะมีประสิทธิภาพก็ต่อเมื่อประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 อย่างคือ⁵³

(1) มีความแน่นอน (Certainty) หมายถึง ถ้าเกิดการกระทำความผิดแล้ว บุคคลที่กระทำความผิดนั้นจะต้องได้รับโทษอย่างแน่นอน กล่าวคือ การบัญญัติกฎหมายว่าบุคคลที่กระทำความผิดจะได้รับโทษอย่างแน่นอนแม้ว่าจะเป็นโทษที่น้อยเพียงใดก็ตามย่อมมีผลบังคับให้เกิดความสงบแก่สังคมได้มากกว่าการกำหนดโทษที่หนักแต่มีช่องทางที่จะทำให้ไม่ต้องได้รับโทษก็ได้

(2) มีความรวดเร็ว (Prompt) หมายถึงการที่สามารถตัดสินลงโทษได้ทันทีไม่ชักช้า ทั้งนี้ก็เพราะว่ายิ่งมีการกำหนดให้ระยะเวลาระหว่างการกระทำความผิดกับการลงโทษให้น้อยได้เท่าไรก็จะยิ่งทำให้ความยุติธรรมมีมากขึ้นเท่านั้น

(3) มีความรุนแรงของโทษ (Severity) ซึ่งหมายถึงโทษที่ได้รับต้องรุนแรงพอที่จะเป็นการป้องกันไม่ให้บุคคลในสังคมตัดสินใจที่จะกระทำความผิดอย่างที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นแล้วนั่นเอง

⁵¹ George B.Vold, *Theoretical criminology*, Oxford University Press, Inc. United States of America, 2002, page 17

⁵² George B.Vold, *Theoretical criminology*, Oxford University Press, Inc. United States of America, 2002, page 18

⁵³ Ibid. pp. 19.

2.3.3.2 แนวคิดการคำนวณอัตราโทษทางอาญาด้วยหลักนิติเศรษฐศาสตร์

จากการที่ Beccaria ได้อธิบายถึงแนวคิดในการลงโทษเพื่อเป็นการยับยั้งไม่ให้เกิดการกระทำความผิด (deterrence) ดังที่ได้กล่าวไว้ก่อนหน้านี้แล้ว ในเวลาต่อมาแนวคิดดังกล่าวก็ได้ถูกพัฒนาโดยนักคิดที่ชื่อ Becker โดยการนำแนวคิดดังกล่าวมาอธิบายเชิงคณิตศาสตร์โดยมีการสร้างสมการและกำหนดตัวแปรที่สามารถนำมาใช้คำนวณหาอัตราโทษที่ใช้อย่างไม่ให้เกิดการกระทำความผิดได้ดังที่จะอธิบายต่อไป⁵⁴

Becker กล่าวว่า การตัดสินใจที่จะกระทำความผิดของอาชญากรนั้นขึ้นอยู่กับว่าผลประโยชน์ที่อาชญากรคาดว่าจะได้รับ (expected gain) นั้นมีความมากหรือน้อยกว่าการลงโทษที่อาชญากรคาดว่าจะได้รับ (expected punishment) กล่าวคือหากผลประโยชน์ที่อาชญากรคาดว่าจะได้รับ (expected benefits) มีมากกว่าการลงโทษที่อาชญากรคาดว่าจะได้รับ (expected costs) บุคคลดังกล่าวก็จะตัดสินใจลงมือประกอบอาชญากรรม แต่ถ้าหากผลประโยชน์ที่อาชญากรคาดว่าจะได้รับมีน้อยกว่าการลงโทษที่อาชญากรคาดว่าจะได้รับ บุคคลดังกล่าวก็จะถูกยับยั้ง (deter) ไม่ให้ก่ออาชญากรรม ดังนั้น หากรัฐต้องการไม่ให้เกิดอาชญากรรมเกิดขึ้นในสังคมแล้ว รัฐก็มีทางเลือกอยู่สองประการ ประการที่หนึ่งคือการเพิ่มต้นทุนของอาชญากรในการประกอบอาชญากรรม เช่น การเพิ่มโทษให้สูงขึ้น หรือประการที่สอง คือรัฐต้องลดผลประโยชน์ที่อาชญากรจะได้รับ เช่น ตัดโอกาสที่อาชญากรจะได้รับผลประโยชน์จากการประกอบอาชญากรรม เป็นต้น ทั้งนี้ก็เพื่อให้เกิดการยับยั้งอาชญากรรมที่เหมาะสม (optimal deterrence) นั่นเอง

เมื่อได้ทำการศึกษาโดยละเอียดต่อไปแล้วจะพบว่าต้นทุนคาดหวังของผู้กระทำความผิด (expected costs) และผลประโยชน์คาดหวังที่ผู้กระทำความผิดจะได้รับ (expected benefits) นั้นจะไม่ได้พิจารณาเพียงจากตัวเลขอัตราโทษ (magnitude of the punishment) หรือมูลค่าของทรัพย์สินที่ผู้กระทำความผิดคาดว่าจะได้รับ (Value) เท่านั้น แต่จะต้องคำนึงถึงโอกาสในการจับกุมผู้กระทำความผิด (probability of apprehension) และโอกาสในการหลบหนีจากกระบวนการยุติธรรม (probability of escape) ด้วย

กล่าวคือในการที่จะทำให้การยับยั้งอาชญากรรม (deterrence) ได้ผล จะต้องทำการเพิ่มตัวเลขของอัตราโทษ (magnitude of the punishment) ให้สูงขึ้น หรือ เพิ่มโอกาสในการจับกุมผู้กระทำความผิด (probability of apprehension) ให้มากขึ้นโดยต้องให้ผลที่ได้ออกมา

⁵⁴ Gary S. Becker, "Crime and Punishment : An Economic Approach," *The Economics of Crimes and Punishment* (1974): 24.

มากกว่า มูลค่าของทรัพย์สินที่ผู้กระทำความผิดคาดหวังว่าจะได้รับ (Value) และ โอกาสในการหลบหนีจากกระบวนการยุติธรรม (probability of escape) เสมอ

โดยที่การเพิ่มอัตราโทษ (magnitude of the punishment) นั้นสามารถทำได้ โดยการเพิ่มตัวเลขค่าปรับหรือระยะเวลาจำคุก ส่วนการเพิ่มโอกาสในการจับกุมผู้กระทำความผิด (probability of apprehension) นั้นก็ทำได้โดยการเพิ่มปริมาณกำลังของเจ้าพนักงานตำรวจหรือเพิ่มอุปกรณ์ในการทำงานของกระบวนการยุติธรรมให้มากขึ้น เป็นต้น

นอกจาก Becker แล้วยังมีนักคิดที่ชื่อ Steven Shavell อธิบายถึงแนวคิดในการกำหนดโทษในแง่มุมต่างๆอีกดังนี้

(1) แนวคิดในการกำหนดโทษจำคุก⁵⁵

Shavell ได้กล่าวไว้ว่าโทษจำคุกจะถูกนำมาใช้ในกรณีดังต่อไปนี้

(ก) กรณีที่ผู้กระทำความผิดไม่มีทรัพย์สินเพียงพอที่จะจ่ายค่าปรับ

(ข) เมื่อเป็นความผิดที่ตัวเลขมูลค่าของทรัพย์สินที่ผู้กระทำความผิดคาดหวังว่าจะได้รับ (Value) หรือ โอกาสในการหลบหนีจากกระบวนการยุติธรรม (probability of escape) มีจำนวนสูง จนทำให้ผลประโยชน์คาดหวังที่ผู้กระทำความผิดจะได้รับ (expected benefits) มีจำนวนที่สูงตาม ดังนั้นการกำหนดอัตราค่าปรับ (magnitude of the punishment) จึงต้องสูงตามไปด้วย แต่เมื่อคำนวณแล้วจำนวนค่าปรับดังกล่าวสูงเกินกว่าทรัพย์สินทั้งหมดของผู้กระทำความผิดจึงต้องใช้โทษจำคุกแทนโทษปรับ

(ค) เมื่อการกระทำความผิดดังกล่าวมีความเป็นไปได้สูงที่จะก่อให้เกิดความเสียหายอย่างมากแก่สังคม (magnitude of harm) จนค่าปรับไม่สามารถใช้ยับยั้งการกระทำความผิดนั้นได้จึงต้องใช้โทษจำคุก

(2) ความสัมพันธ์ระหว่างความหนักเบาของการลงโทษกับขนาดของความเสียหาย⁵⁶

Shavell ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างความเสียหายที่เกิดจากการกระทำความผิดกับความหนักเบาของโทษที่ผู้กระทำความผิดนั้นจะได้รับเอาไว้ดังนี้

ในการที่จะพิจารณาว่าการกระทำความผิดใดมีความเสียหายที่แท้จริงต่อสังคม (Actual harm) มากเพียงใดนั้นจะต้องพิจารณาจากทั้งความเสียหายที่ผู้กระทำความผิดก่อขึ้น (harm) และ โอกาสในการก่อให้เกิดความเสียหาย (probability of harm) ไปพร้อมๆกัน กล่าวคือ

⁵⁵ Steven Shavell, "Criminal law and the optimal use of nonmonetary sanctions as a deterrence," *Law and economics*, 1 (1992): 467.

⁵⁶ *Ibid.* pp. 476.

แม้ว่าในการกระทำความผิดที่เกิดความเสียหาย (harm) เพียงเล็กน้อย แต่หากมีโอกาสที่คนในสังคม จะกระทำความผิดนั้น (probability of harm) สูงแล้ว ความเสียหายที่แท้จริงต่อสังคม (Actual harm) ก็สูงตามไปด้วยจึงทำให้โทษสำหรับความผิดดังกล่าวต้องเป็นโทษที่สูงตามไปด้วย

(3) ความสัมพันธ์ระหว่างการยับยั้งส่วนเพิ่ม (marginal deterrence) กับอัตราโทษ⁵⁷

จากที่ได้เคยอธิบายว่า ต้นทุนคาดหมายของผู้กระทำความผิด (expected costs) ที่จะสามารถยับยั้งการกระทำความผิดนั้นจะต้องพิจารณาจากอัตราโทษ (magnitude of the punishment) ประกอบกับ โอกาสในการจับกุมผู้กระทำความผิด (probability of apprehension) เสมอ ดังนั้นแล้วหากมีกรณีที่โอกาสในการจับกุมผู้กระทำความผิดมีน้อยจึงทำให้รัฐต้องเพิ่มในส่วน ของอัตราโทษในตัวเลขที่สูงแทนเพื่อที่จะทำให้เกิดการยับยั้งการกระทำความผิด (optimal deterrence) ได้ แต่ในบางกรณีที่มีการเพิ่มอัตราโทษมากไปจะเกิดปัญหาตามมาเพราะจะไม่ทำให้เกิด “การยับยั้งส่วนเพิ่ม” (marginal deterrence) ดังตัวอย่างนี้

ในกรณีที่โอกาสในการจับกุมผู้กระทำความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา มีน้อยจนรัฐต้องเพิ่มอัตราโทษในความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราจนถึงขั้นประหารชีวิต ซึ่งโทษดังกล่าว สามารถยับยั้งความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราได้แต่การเพิ่มโทษดังกล่าวอาจส่งผลให้มีการกระทำ ความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราแล้วฆ่าผู้ถูกข่มขืนเพิ่มขึ้น ทั้งนี้เพราะว่าต้นทุนในการกระทำความผิด ฐานข่มขืนกระทำชำเรา มีเท่ากับกับความผิดฐานฆ่าคนตายโดยเจตนา (มีโทษประหารชีวิตเท่ากัน) แต่ ผู้กระทำความผิดที่ลงมือฆ่าผู้ที่ถูกข่มขืนด้วยจะได้ประโยชน์ (benefits) มากกว่าเดิมเพราะใช้การฆ่า เพื่อปกปิดการกระทำความผิดของตนได้ จึงกล่าวได้ว่า การเพิ่มโทษในความผิดฐานข่มขืนกระทำ ชำเราดังกล่าวไม่มีผลเป็นการยับยั้งอาชญากรรมส่วนเพิ่ม (marginal deterrence) ซึ่งก็คือความผิด ฐานฆ่าคนตายโดยเจตนาได้ ดังนั้นในการกำหนดโทษทางอาญาจึงต้องคำนึงถึงลำดับขั้นของโทษ เพื่อให้เกิดการยับยั้งส่วนเพิ่ม (marginal deterrence) ด้วย

จากทฤษฎีแนวคิดในการกำหนดโทษที่ได้กล่าวมาทั้งหมดนั้น จะสามารถใช้อธิบายแนวคิด ในการกำหนดโทษของการกระทำความผิดที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนได้ว่า ในกฎหมายที่บัญญัติ ถึงการกระทำความผิดที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนของประเทศไทยในปัจจุบัน เช่น พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 นั้นมีการกำหนดอัตราโทษที่ต่ำเกินไปจนไม่มีประสิทธิภาพพอที่จะควบคุมไม่ให้มีการฝ่าฝืนกฎหมาย ดังกล่าวได้ เนื่องจากความรุนแรงของโทษ (Severity) เช่นจำนวนค่าปรับหรือระยะเวลาจำคุกเป็น

⁵⁷ Ibid. pp. 477.

อัตราโทษที่ต่ำเพราะเป็นอัตราโทษของความผิดลหุโทษเท่านั้น ซึ่งเมื่อนำมาเปรียบเทียบกับผลประโยชน์ที่ผู้ฝ่าฝืนกฎหมายดังกล่าวจะได้รับจากการกระทำความผิดทางอาญา (benefits) เช่น ผลกำไรที่จะได้จากการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนโดยผิดกฎหมายซึ่งมีมูลค่าสูงมากแล้วจะเห็นได้ว่าผลประโยชน์จากการกระทำความผิดทางอาญา (benefits) มีมากกว่าความเสี่ยงที่ผู้ฝ่าฝืนกฎหมายดังกล่าวจะได้รับจากการกระทำความผิด (cost) มาก การยับยั้งการกระทำความผิด (deterrence) ที่เกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนจึงไม่สามารถเกิดขึ้นได้

ดังนั้นในการที่จะทำให้การยับยั้งการกระทำความผิด (deterrence) ที่เกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนเกิดขึ้นได้นั้นจึงต้องพิจารณาถึงการเพิ่มอัตราโทษ (magnitude of the punishment) ให้มีผลออกมามากกว่ามูลค่าของทรัพย์สินที่ผู้กระทำความผิดคาดหวังว่าจะได้รับ (Value) เสมอ โดยที่อาจต้องมีการนำเอาข้อเท็จจริงในเรื่องโอกาสในการจับกุมผู้กระทำความผิด (probability of apprehension), โอกาสในการหลบหนีจากกระบวนการยุติธรรม (probability of escape) และความเสียหายที่แท้จริงต่อสังคม (Actual harm) ในการกระทำความผิดที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนมาใช้พิจารณาประกอบกับการกำหนดอัตราโทษในความผิดแต่ละฐานด้วย

และเมื่อพิจารณาถึงอัตราโทษในกฎหมายที่กล่าวถึงการกระทำความผิดที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนที่บัญญัติออกมาใหม่เช่นอัตราโทษในพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 หรืออัตราโทษในร่างพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 แล้วจะเห็นได้ว่าบทบัญญัติดังกล่าวมีการเพิ่มอัตราโทษทั้งจำนวนค่าปรับและระยะเวลาจำคุกสูงขึ้นกว่าเดิมมาก ทั้งนี้ก็เพื่อให้อัตราโทษดังกล่าวมีผลในการป้องกัน (deterrence) ไม่ให้บุคคลในสังคมตัดสินใจลงมือกระทำความผิดได้นั่นเอง

2.4 มุมมองทางกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนในประเทศไทย

กฎหมายที่มีการกล่าวถึงการกระทำที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนในประเทศไทยนั้น เริ่มปรากฏครั้งแรกเมื่อมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 โดยที่ก่อนที่จะมีการตราพระราชบัญญัตินี้ได้ออกมาบังคับใช้ ประเทศไทยมีการตรากฎหมายที่กล่าวถึงเฉพาะอาวุธปืนของจริงเท่านั้น ดังนั้น ในหัวข้อนี้จะพิจารณาถึงมุมมองทางกฎหมายต่อสิ่งเทียมอาวุธปืนในประเทศไทยอันจะเห็นได้จากกฎหมายฉบับต่างๆ⁵⁸ ทั้งในส่วนของการกฎหมายที่ตราขึ้นมาก่อนที่จะมีการกำหนดนิยามของคำว่าสิ่งเทียมอาวุธปืน

⁵⁸ สวนิต สดงคุณท์, “ปัญหาและแนวทางในการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยอาวุธปืน : ศึกษาในเชิงกฎหมายเปรียบเทียบ,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544).

และ กฎหมายที่ตราขึ้นมาภายหลังจากการกำหนดนิยามของคำว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนออกมาแล้วว่า กฎหมายฉบับดังกล่าวครอบคลุมถึงการกระทำที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนหรือไม่เพียงใดบ้าง

2.4.1 มุมมองทางกฎหมายเกี่ยวกับการนิยามสิ่งเทียมอาวุธปืน

ก่อนที่จะมีการกำหนดคำนิยามของสิ่งเทียมอาวุธปืนตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 นั้น ในประเทศไทยมีกฎหมายเกี่ยวกับอาวุธอยู่หลายฉบับ แต่ก็ไม่มีกฎหมายฉบับใดเลยที่มีการกล่าวถึงสิ่งเทียมอาวุธปืนไม่ว่าจะในส่วนของบทนิยามหรือส่วนของบทบัญญัติในการกระทำที่เป็นความผิดก็ตาม ตัวอย่างเช่น

กฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ. 127

กฎหมายดังกล่าวถูกตราขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 5 โดยที่มีบทบัญญัติที่กล่าวถึงคำนิยามของคำว่า “สาตราวุธ” เอาไว้ดังนี้

“มาตรา 6 (15) สาตราวุธนั้น ท่านหมายความว่า เครื่องประหาร อันสามารถจะใช้กระทำแก่ร่างกายให้แตกหักบอบสลายได้ถึงสาหัส คือ ปืน ดาบ หอก แหวน หลาว มีด แลกระบอง เป็นต้น”

เมื่อพิจารณาจากกฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ. 127 ในมาตราดังกล่าวแล้วจะเห็นได้ว่าในนิยามความหมายของคำว่า “สาตราวุธ” ในมาตราที่ 6 อนุมาตราที่ 15 นั้นได้มีการบัญญัติเอาไว้อย่างชัดเจนแล้วว่า “สาตราวุธ” หมายถึงสิ่งที่สามารถใช้ทำอันตรายแก่ร่างกายจนถึงขั้นอันตรายสาหัสได้เท่านั้น และมีการยกตัวอย่างถึงสิ่งที่จะถือได้ว่าเป็นสาตราวุธในมาตราดังกล่าวเอาไว้ด้วยว่าได้แก่ ปืน ดาบ หอก แหวน หลาว มีด และกระบอง

ทั้งนี้เมื่อพิจารณาจากสภาพของสิ่งเทียมอาวุธปืนไม่ว่าจะเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนที่สามารถยิงกระสุนออกมาได้หรือไม่ก็ตาม จะเห็นได้ว่าโดยสภาพของสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นไม่สามารถที่จะทำอันตรายถึงสาหัสได้เลย และสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นก็มิได้อยู่ในตัวอย่างในบทนิยามของคำว่าสาตราวุธด้วย ดังนั้น “สิ่งเทียมอาวุธปืน” จึงไม่อยู่ในนิยามของคำว่าสาตราวุธที่จะถูกควบคุมตามกฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ. 127 แต่อย่างใด

จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2477 สภาผู้แทนราษฎรได้กราบบังพระราชาบัญญัติอาวุธปืนขึ้นมาโดยได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมหลายครั้งจนได้กฎหมายอาวุธปืนฉบับล่าสุดคือ “พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490” อันเป็นกฎหมายแม่บทเกี่ยวกับอาวุธปืนที่ใช้มาจนถึงปัจจุบัน

พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 เป็นกฎหมายฉบับแรกที่มีการกำหนดนิยามของคำว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนเอาไว้ ทั้งนี้ก็เพื่ออุดช่องว่างของกฎหมายฉบับก่อนหน้าที่ไม่ได้มีการกล่าวถึงสิ่งเทียมอาวุธปืนเลย ดังจะเห็นได้จากเหตุผลในการออกกฎหมายฉบับนี้ได้เขียนไว้ว่า

“โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด และดอกไม้เพลิง กับควบคุมสิ่งเทียมอาวุธปืน...”

จากเหตุผลในการออกพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 นั้นจะแสดงให้เห็นได้ว่าเหตุที่ต้องออกพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ นี้ก็เพราะว่ากฎหมายเกี่ยวกับอาวุธในฉบับก่อนๆ เช่นกฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ. 127 นั้นไม่มีการกล่าวถึงสิ่งเทียมอาวุธปืนเลย ดังนั้นพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ นี้จึงต้องมีการกล่าวถึงสิ่งเทียมอาวุธปืน โดยการกำหนดนิยามของสิ่งเทียมอาวุธปืนเอาไว้เป็นการเฉพาะดังนี้

มาตรา ที่ 4 (5) “ สิ่งเทียมอาวุธปืน” หมายความว่า สิ่งซึ่งมีรูปและลักษณะอันน่าจะทำให้ หลงเชื่อว่าเป็นอาวุธปืน”

ทั้งนี้ภายหลังจากที่พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 ได้ทำการกำหนดนิยามของคำว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนเอาไว้แล้ว ต่อมาก็ได้มีการออกกฎหมายฉบับอื่นๆ ที่กล่าวถึงสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทต่างๆ เอาไว้ด้วยเช่นกัน เพียงแต่ว่า ในกฎหมายฉบับอื่นนั้นจะไม่ได้ใช้คำว่า “สิ่งเทียมอาวุธปืน” อย่างชัดเจนแต่จะใช้คำอื่นแทน เช่นคำว่า “ปืนอัดลมเบาที่จำลองเลียนแบบอาวุธปืนจริง” ที่ใช้ในพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 หรือคำว่า “ของเล่น” ที่ใช้ในพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ.2551 เป็นต้น ซึ่งเมื่อพิจารณาในรายละเอียดแล้วก็จะพบว่าทั้ง “ปืนอัดลมเบาที่จำลองเลียนแบบอาวุธปืนจริง” และ “ของเล่น” ต่างก็อยู่ในความหมายของนิยามคำว่า “สิ่งเทียมอาวุธปืน” ที่บัญญัติในพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 ทั้งสิ้น จึงอาจกล่าวได้ว่าในปัจจุบันมุมมองทางกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนในประเทศไทยมีการขยายออกไปจากเดิมมาก กล่าวคือการควบคุมการกระทำที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนจะไม่ได้มีอยู่เพียงในขอบเขตของพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 อย่างเช่นในอดีตอีกต่อไปแล้ว แต่จะมีการควบคุมการกระทำที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนในขอบเขตของกฎหมายฉบับอื่นๆ อีกด้วย

2.4.2 มุมมองทางกฎหมายในการกระทำที่เกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืน

ก่อนที่จะมีบทบัญญัติในการกระทำที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนตาม พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 นั้น ในประเทศไทยมีกฎหมายที่กล่าวถึงการกระทำที่เกี่ยวข้องกับอาวุธอยู่หลายฉบับ แต่ก็ไม่มีกฎหมายฉบับใดเลยที่มีการกล่าวถึงการกระทำที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนเอาไว้อย่างชัดเจน รวมทั้งไม่ปรากฏว่ามีคำพิพากษาที่กล่าวถึงการกระทำที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนในกฎหมายดังกล่าวด้วย ตัวอย่างเช่น

(1) พระราชบัญญัติกฎหมายท้องน้ำ บุกรุก,ห้ามยิงปืน ฯลฯ

พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเป็นกฎหมายที่ตราขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 4 ซึ่งประกาศใช้เมื่อวันศุกร์ เดือน 6 ขึ้น 1 ค่ำ ปีมอก โทศก ซึ่งถึงแม้ว่ากฎหมายดังกล่าวจะไม่มีบทบัญญัติที่เกี่ยวกับนิยามของอาวุธปืนหรือสิ่งเทียมอาวุธปืน แต่ก็มีเนื้อหาที่เกี่ยวกับการห้ามยิงปืน ในตอนหนึ่งมีความว่า

“...อนึ่ง ถ้าจะยิงปืนคาบศิลาแลปืนนกหลอก ตามวังเจ้ากรมแลเจ้ายังไม่ได้ตั้งกรมแลบ้านข้าราชการผู้ใหญ่ผู้น้อยจะตั้งป้อมหัดบุตรหลานญาติพี่น้องบ่าวไพร่ให้ชำนาญในการยิงปืนเล็กก็ได้ แต่ให้จดหมายไปบอกต่อเจ้าพนักงานกรมมหาดไทย กรมพระกลาโหม ให้รู้กำหนดเวลาทุกวัน ถ้าในวันมีกำหนด เจ้าพนักงานกรมมหาดไทยจะได้ให้กรมพระแสงไปตรวจตราดูป้อมที่จะหัดยิงให้พ้นทางคนเดินไปมา เมื่อหัดยิงนั้นจะได้ไม่ถูกเป็นอันตราย

อนึ่งถ้ายิงสัตว์ก็ยิงได้แต่ที่ป่าที่ทุ่งนาที่มีใช้ที่วัดที่บ้านมิใช่ทางคนที่เดินไปมา ถ้าจะยิงในวัดที่บ้านที่หนทางคนไปมาผู้ที่จะยิงกลางที่คนดีบ้าง คนเมาสุราบ้าง ไม่ทันเห็นคนก็จะไปถูกคนป่วยเจ็บตาย ครั้นไปเอาตัวผู้ที่ยิงถูกคนตายนั้นมาจะปรับไหมทำโทษตามกฎหมายว่ายิงคนตาย ผู้ที่ยิงนั้นก็เถียงว่ามาได้แก่ลึงยิงคนไม่ ต้องถ่วงเถียงโอ๊กเอกกันกว่าจะตัดสินตกลงก็ยาก ปืนนั้นก็ปืนอาวุธทางไกล อาจที่จะทำลายชีวิตคนได้กว่าจักษุคนเห็น คือบังฝา บังต้นไม้ ไม่เห็นได้ด้วยจักษุ ปืนก็ตลอดไปถูกคนตายได้ เหตุนี้จึงได้ตั้งกฎหมายไว้ห้ามมิให้ยิงปืนเล็กในที่วัดที่บ้านถึงที่ป่าที่ทุ่งก็ดี ห้ามมิให้ยิงช้าง ม้า แล โค กระบือแลสัตว์ ที่เจ้าของหวงห้ามเลี้ยงไว้ถ้าผู้ใดมิฟังขึ้นยิงปืนให้ผิดแต่กฎหมายนี้ จะต้องปรับไหมเงินตั้งแต่ 160 บาท ขึ้นไป แล 400 บาทลงมา ตามยิงมากแลน้อยตามกฎหมาย ถูกช้าง ม้า โค กระบือสุกรเปิดไก่อสัตว์มีเจ้าของเลี้ยงอยู่ทำให้ตาย จะต้องคิดเงินให้ตามราคาของๆเจ้าของตามของมากแลน้อยอีกส่วนหนึ่ง ถ้าคนฝ่ายไทยยิงถูกคนป่วยเจ็บตายจะปรับไหมทำโทษ ตามกฎหมายเดิมในประเทศไทยสยาม ถ้าคนต่างประเทศยิงถูกคนป่วยเจ็บตาย กงสุลจะปรับไหมทำโทษตามกฎหมาย”

ทั้งนี้กฎหมายฉบับดังกล่าวได้ถูกยกเลิกไปในสมัยรัชกาลที่ 5⁵⁹

เมื่อพิจารณากฎหมายฉบับนี้แล้วจะเห็นได้ว่ากฎหมายฉบับดังกล่าวไม่มีการกล่าวถึงสิ่งเทียบอาวุธปืนเลย ทั้งนี้เพราะว่ากฎหมายดังกล่าวใช้บังคับเฉพาะการกระทำความผิดที่เกี่ยวข้องกับอาวุธปืนของจริงเท่านั้น และแม้ว่าจะมีการกล่าวถึงอาวุธปืนในกฎหมายฉบับดังกล่าวก็ตามแต่ก็คงไม่สามารถตีความเกินเลยว่าคำว่า “ปืน” ในกฎหมายนั้นให้ความหมายรวมถึง “สิ่งเทียบอาวุธปืน” ด้วยแต่อย่างใด ทั้งนี้ก็เพราะคำว่า “ปืน” ในพระราชบัญญัติกฎหมายท้องน้ำ บุกรุก, ห้ามยิงปืน ฯลฯ ดังกล่าวเมื่อพิจารณาจากบริบทของกฎหมายนั้นแล้วจะให้ความหมายถึงสิ่งที่มีอนุภาพในการทำลายสูงจนถึงขนาดที่สามารถเป็นอันตรายถึงชีวิตผู้อื่นได้เท่านั้น ดังนั้นเมื่อสิ่งเทียบอาวุธปืนไม่ใช่สิ่งที่สามารถเป็นอันตรายถึงชีวิตผู้อื่นได้โดยสภาพแล้วสิ่งเทียบอาวุธปืนจึงไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัตินี้แต่อย่างใด

(2) กฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ. 127

จากที่ได้กล่าวไว้ในตอนต้นแล้วว่ากฎหมายดังกล่าวไม่มีการกำหนดนิยามของคำว่า “สิ่งเทียบอาวุธปืน” เอาไว้แต่อย่างใด จะมีก็เฉพาะบทนิยามของคำว่า “สาตราวุธ” ซึ่งในกฎหมายดังกล่าวก็มีบทบัญญัติส่วนหนึ่งกล่าวถึงการห้ามพกพาสาตราวุธเข้าไปในที่สาธารณะ หรือ ในสถานที่ที่มีการจัดงานเอาไว้ ผู้ที่ฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ดังกล่าวให้มีความผิดหุโทษ มีโทษปรับไม่เกินหนึ่งร้อยบาท ซึ่งมีเนื้อหาในส่วนของการกระทำที่เป็นองค์ประกอบความผิดดังนี้

“มาตรา 335 ความผิดละหุโทษในฐานกระทำให้เกิดภัยอันตรายแก่สาธารณชน แลให้สาธารณชนปราศจากความสุขสบาย...

(2) ผู้ใดถืออาวุธ ซึ่งอาจทำให้เป็นที่หวาดเสียวแก่สาธารณชน หรือมีสาตราวุธพาไปในถนนทางหลวง หรือที่ประชุมชนสาธารณะสถานต่างๆ โดยมันมิได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานอันชอบด้วยกฎหมายให้พาไปได้ ท่านว่ามันกระทำความผิด ต้องระวางโทษชั้น 1 แลให้ริบสาตราวุธนั้นเสียด้วย

แต่ความในข้อนี้ หาได้หมายความถึงการที่ถืออาวุธไม่ประจวบไปเพื่อประโยชน์ในการยิงสัตว์อันชอบด้วยกฎหมายนั้นด้วยไม่

(3) ผู้ใดมีสาตราวุธไม่ว่าอย่างใดๆ เข้าไปในที่ประชุมชนเวลามีงานนักชัตฤกษ์ ท่านว่ามันมีความผิด ต้องระวางโทษชั้น 1 แลให้ริบอาวุธนั้นเสียด้วย...”

จะเห็นได้ว่าในความผิดดังกล่าวไม่มีการกล่าวถึงการพกพาสิ่งเทียบอาวุธปืนในที่สาธารณะแต่อย่างใดเลยและเมื่อพิจารณาจากคำพิพากษาศาลฎีกาที่กล่าวถึงความผิดฐานพกพา

⁵⁹ เทพชู ทับทอง “ยิงปืนไร้ราหู,” นิตยสารอาวุธปืน 294 (เมษายน 2542): 122.

สาตราวุธในมาตราที่ 335 อนุมาตราที่ 2 และ 3 แล้วจะเห็นได้ว่า การพกพาอาวุธปืนที่จะเป็น ความผิดฐานพกพาสาตราวุธได้จะต้องเป็นการพกพาอาวุธปืนของจริงเท่านั้น ตัวอย่างเช่น

ฎีกาที่ 743/2463 “ซ่อนปืนเบรานิงพร้อมด้วยกระสุน 6 นัด ตามถนนหลวงเป็นผิด ตามมาตรานี้”⁶⁰

ทั้งนี้ในคำพิพากษาอื่นๆเกี่ยวกับความผิดฐานพกพาสาตราวุธตามมาตราที่ 335 อนุมาตราที่ 2 และ 3 ของกฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ. 127 ก็จะมีวินิจฉัยในทำนองเดียวกันว่าจะเป็น ความผิดฐานนี้ได้ต้องเป็นการพกพาอาวุธปืนของจริงเท่านั้นโดยไม่เคยปรากฏว่ามีคำพิพากษาที่ กำหนดให้การพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนเป็นความผิดเลย

ภายหลัง ในสมัยรัชกาลที่ 6 ก็ได้มีการตรากฎหมายขึ้นใช้ในประเทศไทยแยก ออกมาต่างหากเป็นฉบับแรกในปี ร.ศ. 131 ชื่อว่า “พระราชบัญญัติอาวุธปืน แลเครื่องกระสุนปืน รัตนโกสินทรศก 131 (พ.ศ. 2455)” ซึ่งเนื้อหาสาระสำคัญของกฎหมายฉบับนี้จะเป็นการกำหนดให้ผู้ ที่ครอบครองปืนอยู่ก่อนแล้วให้นำปืนไปให้ทางอำเภอต่อลงทะเบียนและออกใบอนุญาตให้ และถ้า จะมีการซื้อขายแลกเปลี่ยนโอนอาวุธปืนจะต้องได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียนอำเภอเสียก่อน ซึ่ง กฎหมายอาวุธปืนฉบับดังกล่าวก็มีผลใช้บังคับเฉพาะกับอาวุธปืนของจริงเท่านั้นไม่รวมถึงสิ่งเทียม อาวุธปืนแต่อย่างใด ส่วนการควบคุมการพกพาอาวุธปืนก็ให้เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมาย ลักษณะอาญา ร.ศ. 127 เช่นเดิม⁶¹ ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่าการควบคุมการพกพาอาวุธปืนในกฎหมายนั้น ไม่รวมถึงการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนด้วย

ต่อมา เมื่อมีการตราพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 แล้ว ในพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวก็ได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์ในการ กระทำที่เกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนขึ้นมา ซึ่งหลักเกณฑ์ในเรื่องดังกล่าวก็ได้แก่หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการ ค้าสิ่งเทียมอาวุธปืน เช่นหลักเกณฑ์ในการส่ง, นำเข้า และการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนซึ่งหากมีการฝ่า ฝืนหลักเกณฑ์ในเรื่องดังกล่าวแล้วก็จะมีความผิดและต้องได้รับโทษทางอาญา

มีข้อสังเกตว่าตั้งแต่ที่มีการตราพระราชบัญญัติอาวุธปืนฉบับนี้มาจนถึงปัจจุบันก็ไม่ ปรากฏว่ามีการเพิ่มเติมหลักเกณฑ์ในการกระทำที่เกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนแต่อย่างใดเลย ทั้งนี้ ถึงแม้ว่าต่อมาจะมีการออกกฎหมายแก้ไขพระราชบัญญัติอาวุธปืนนี้หลายครั้ง แต่ส่วนใหญ่แล้วก็มัก

⁶⁰ ศาสตราจารย์ ดร. หยุต แสงอุทัย, คำอธิบายกฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ. 127 พิมพ์ครั้งที่ 6 : (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิญญูชน จำกัด, 2548), หน้า 510.

⁶¹ ทวนทอง, “กฎหมายอาวุธปืนเป็นปัญหาขึ้นมาเมื่อใด,” นิตยสารอาวุธปืน ปีที่ 8 (กรกฎาคม 2525): 5.

เป็นการแก้ไขเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับอาวุธปืนของจริงไม่เกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนแต่อย่างใดดังที่จะเห็นได้จากการให้เหตุผลในท้ายพระราชบัญญัติแก้ไขฉบับต่างๆซึ่งมักจะกล่าวถึงประเด็นดังต่อไปนี้⁶²

(ก) การกำหนดว่าสิ่งใดเป็นอาวุธปืนที่ใช้เฉพาะแต่ในการสงคราม

(ข) เปิดโอกาสให้บุคคลที่มีอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด โดยมีขอบด้วยกฎหมาย (ปืนเถื่อน) นำอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิดดังกล่าวมาขอรับอนุญาตเพื่อให้ถูกต้องตามกฎหมายและเพื่อลดโอกาสในการนำอาวุธปืนเถื่อนไปใช้ในการโจรกรรม

(ค) แก้ไขอัตราค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิดให้เหมาะสมเมื่อได้คำนึงถึงค่าของเงินในปัจจุบัน

(ง) กำหนดให้ศาลใช้ดุลพินิจในการพิพากษาคดีเกี่ยวกับบทลงโทษผู้มีเครื่องกระสุนปืนเพียงเล็กน้อยให้ได้รับโทษโดยความเป็นธรรม⁶³

จะมีก็แต่เฉพาะใน คำสั่งของคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดินฉบับที่ 44⁶⁴ ที่ได้มีการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนในส่วนอัตราโทษให้สูงขึ้น กล่าวคือมีการเปลี่ยนเฉพาะอัตราโทษในกรณีที่มีการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ในการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืน ในมาตราที่ 77 และ 85 โดยมีการเพิ่มอัตราโทษปรับจากเดิมที่มีอัตราโทษปรับไม่เกินหนึ่งร้อยบาทเป็นปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท ส่วนอัตราโทษจำคุกยังคงเดิมคือจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน โดยอาศัยเหตุผลในการแก้ไขอัตราโทษปรับว่าเพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์และความเป็นไปของบ้านเมืองในระยะนั้น และเพื่อให้มีการรักษาความสงบสุขและลดจำนวนความรุนแรงในการก่ออาชญากรรมลง

แต่เมื่อได้พิจารณากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนฉบับอื่นนอกเหนือจากพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯแล้วก็จะพบว่า มีหลักเกณฑ์ในการกระทำที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนในรูปแบบต่างๆปรากฏอยู่ในพระราชบัญญัติฉบับอื่นด้วยเช่น การควบคุมผลากของสิ่งเทียมอาวุธปืนตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 หรือการควบคุมมาตรฐานความปลอดภัยของสิ่งเทียมอาวุธปืนตามพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าในปัจจุบันจะมีกฎหมายที่ระบุนิยามของคำว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนเอาไว้โดยเฉพาะ และมีการกำหนดการกระทำที่เป็นความผิดเอาไว้ทั้งในพระราชบัญญัติอาวุธปืน

⁶² หมายเหตุท้ายพระราชบัญญัติ อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2501, ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 75/ตอนที่ 72/หน้า 449/16 กันยายน 2501.

⁶³ หมายเหตุท้ายพระราชบัญญัติ อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2517, ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 91/ตอนที่ 109/ฉบับพิเศษ หน้า 22/26 มิถุนายน 2517.

⁶⁴ คำสั่งของคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดินฉบับที่ 44, ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 93 ตอนที่ 134 ฉบับพิเศษ หน้า 61 (21 ตุลาคม 2519).

เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 และในกฎหมายฉบับอื่นแล้วก็ตาม แต่ผู้วิจัยก็ยังเห็นว่า มุมมองทางกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนในประเทศไทยยังมีปัญหาอยู่ ทั้งนี้เนื่องจากการกำหนดนิยามความหมายของคำว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ไม่ชัดเจนและการกำหนดการกระทำความผิดที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนเอาไว้ค่อนข้างน้อยเกินไปทำให้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนของประเทศไทยในปัจจุบันไม่ครอบคลุมถึงการกระทำต่างๆที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนอย่างแท้จริง ดังจะเห็นได้จากความเห็นทางกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนที่หน่วยงานราชการต่างๆก็มีความเห็นที่ไม่ตรงกันอันเนื่องมาจากมุมมองทางกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ไม่ชัดเจนนั่นเอง ซึ่งจากปัญหามุมมองทางกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ไม่ชัดเจนนั้นก็จะนำไปสู่ปัญหาอื่นๆได้ ตัวอย่างเช่น การที่เจ้าหน้าที่ตำรวจมองว่า BB gun เป็นอาวุธปืนของจริง แต่กฤษฎีกาและศาลมองว่าเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืน หรือการที่ สคบ. มองว่า BB gun ควรที่จะถูกควบคุมมาตรฐานการผลิตแต่สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมมองว่าไม่อยู่ในอำนาจของตนที่จะควบคุมเป็นต้น⁶⁵ ทั้งนี้ในส่วนข้อยกเว้นในความไม่ชัดเจนของนิยามความหมายของสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นผู้วิจัยจะได้กล่าวโดยละเอียดในหัวข้อที่ 3.1.1 ในเรื่อง “การนิยามและการแบ่งประเภทสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายของประเทศไทย” ต่อไป

2.5 มุมมองทางกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนในต่างประเทศ

มุมมองที่แต่ละประเทศมีต่อสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นจะต่างออกไปตามพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละประเทศดังที่จะแสดงให้เห็นได้จากแนวทางในการออกกฎหมาย, คำพิพากษา, บทความทางกฎหมาย หรือการประชุมในเวทีระหว่างประเทศในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืน โดยที่ในส่วนนี้ของหัวข้อนี้ผู้วิจัยจะแสดงให้เห็นถึงมุมมองทางกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนของประเทศที่ผู้วิจัยเลือกที่จะนำมาศึกษาในบทต่อไป อันได้แก่มุมมองทางกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนของประเทศอังกฤษ, สหรัฐอเมริกา, เยอรมัน และเขตบริหารพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน รวมถึงมุมมองทางกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนของประเทศอื่นๆที่น่าสนใจ เช่น ประเทศฟิลิปปินส์ ด้วย

⁶⁵ บริษัท นวกิจบ้านเมือง จำกัด, สคบ.จับมือภาคีพิสูจน์อันตรายปืนอัดลมเลเซอร์ [ออนไลน์], หนังสือพิมพ์บ้านเมือง, 1 กุมภาพันธ์ 2554. แหล่งที่มา <http://www.ryt9.com/s/bmnd/1078778>.

2.5.1 มุมมองของประเทศอังกฤษ

มุมมองทางกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนในประเทศอังกฤษนั้นจะเป็นไปในทิศทางที่มุ่งควบคุมการกระทำที่เกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนเอาไว้อย่างเข้มงวด เนื่องมาจากว่าในประเทศอังกฤษมีการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนในการกระทำความผิดมากขึ้น จากที่มีการศึกษาเกี่ยวกับคดีปล้นทรัพย์โดยใช้อาวุธในลอนดอนที่เกิดเหตุในช่วงเดือนมกราคมปี ค.ศ. 1988 ถึงเดือนมิถุนายนปี ค.ศ. 1991 จำนวน 657 คดี พบว่าครึ่งหนึ่งของคดีทั้งหมดนั้นเป็นการกระทำได้โดยใช้สิ่งเทียมอาวุธปืน⁶⁶ และจากข้อเท็จจริงที่ว่า สิ่งเทียมอาวุธปืนเป็นสิ่งที่สามารถหาได้ง่ายและราคาไม่สูง เช่น สิ่งเทียมอาวุธปืนที่วางขายกันอยู่ทั่วไปในอินเทอร์เน็ตซึ่งมีราคาไม่เกิน 100 £ ต่อกระบอก ดังนั้นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมสิ่งเทียมอาวุธปืนจึงต้องมีการปรับปรุงตามไปด้วย⁶⁷ ซึ่งเมื่อพิจารณาต่อไปก็จะพบว่าการแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวนั้นจำเป็นต้องพิจารณาถึงประเด็นในเรื่องสิทธิตามรัฐธรรมนูญ (Convention right) ของบุคคลทั่วไปด้วย กล่าวคือตามที่ Human Rights Act 1998 ข้อที่ 6 (1) และ (2) ได้กล่าวไว้ว่า “เว้นไว้แต่ในกรณีที่มีกฎหมายกำหนดให้อำนาจไว้ เจ้าพนักงานของรัฐจะกระทำการใดที่ขัดต่อสิทธิที่บัญญัติไว้ตามรัฐธรรมนูญไม่ได้” ซึ่งสิทธิตามรัฐธรรมนูญที่จะเกี่ยวข้องกับกฎหมายควบคุมการกระทำที่เกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนก็คือ “สิทธิที่จะได้รับการสันนิษฐานว่าเป็นผู้บริสุทธิ์” (presumption of innocence) นั่นเอง กล่าวคือในความผิดต่างๆไปภาระการพิสูจน์จะตกอยู่กับฝ่ายโจทก์หรือพนักงานอัยการในการพิสูจน์ว่าจำเลยกระทำความผิดจริง แต่ในความผิดที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืน เช่นการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในที่สาธารณะโดยไม่มีเหตุอันสมควรมัน ภาระการพิสูจน์จะตกอยู่กับฝ่ายจำเลยที่จะต้องพิสูจน์ว่าการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนของตนนั้นเป็นการกระทำไปโดยมีเหตุอันสมควร (เช่นการพกพาไปเพื่อใช้ป้องกันตัว) กล่าวคือถึงแม้ว่าโดยปกติแล้วผู้ต้องหาจะมี “สิทธิที่จะได้รับการสันนิษฐานว่าเป็นผู้บริสุทธิ์” อันจะทำให้ภาระการพิสูจน์ตกไปอยู่กับฝ่ายโจทก์หรือพนักงานอัยการก็ตาม แต่สิทธิดังกล่าวก็ต้องนำมาซึ่งน้ำหนักเปรียบเทียบกับความเสี่ยงของสาธารณะชนอันเกิดจากการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนในการข่มขู่ หรือใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนในการกระทำความผิดอื่นเช่นการชิงทรัพย์, กรรโชกทรัพย์ หรือการค้ายาเสพติด ด้วย ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่ากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นจะต้องถูกปรับปรุงไปในแนวทางที่จะมุ่งเน้นถึงการควบคุมการกระทำความผิดที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียม

⁶⁶ Joseph E. Olson and David B. Kopel, “ALL THE WAY DOWN THE SLIPPERY SLOPE: GUN PROHIBITION IN ENGLAND AND SOME LESSONS FOR CIVIL LIBERTIES IN AMERICA”, *Hamline Law Review*, (Winter, 1999).

⁶⁷ Benjamin Tonner, “Innovation for imitations? A call for change in the law relating to imitation firearms”, *Criminal Law Review*, (2003).

อาวุธปืนเป็นสิ่งสำคัญ ดังเช่นการควบคุมยาเสพติดที่กฎหมาย Misuse of Drugs Act 1971 มีการผลักระบบการพิสูจน์ความบริสุทธิ์ไปให้กับฝ่ายจำเลยเช่นกัน

นอกจากนี้ สิ่งเทียมอาวุธปืนในประเทศอังกฤษก็ถือว่าเป็นสิ่งที่จะต้องถูกควบคุมอย่างเข้มงวด ดังจะเห็นได้จากการที่มีคดีที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนจำนวนมากที่ขึ้นศาล ซึ่งโดยส่วนใหญ่แล้วจะเป็นความผิดฐานพกพาหรือครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของ การครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้น เพียงแค่ผู้กระทำความผิดได้ครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนโดยมีเจตนาที่จะใช้ให้ผู้อื่นผู้ใดเกิดความหวาดกลัวก็เป็นความผิดได้แล้ว แม้ว่าจะยังไม่มีการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นในการกระทำความผิดใดก็ตาม และแม้กระทั่งในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นเด็ก (อายุไม่เกิน 18 ปี ในขณะที่กระทำความผิด) หากมีการครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนโดยมีเจตนาที่จะใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนเพื่อให้บุคคลใดเกิดความหวาดกลัวแล้วก็จะมีความผิดเช่นกัน เพียงแต่ศาลอาจไม่พิพากษาให้ลงโทษจำคุก แต่จะใช้มาตรการอื่นแทน เช่นในคดี R. (on the application of F) v Bolton Crown Court⁶⁸ ที่ผู้กระทำความผิดเป็นเด็กอายุ 13 ปี ซึ่งศาลก็พิพากษาให้มีความผิดแต่ให้ลงโทษโดยการถูกควบคุมพฤติกรรม (supervision order) และกำหนดเคอร์ฟิว (curfew) เป็นระยะเวลา 2 ปีเท่านั้น

2.5.2 มุมมองของประเทศสหรัฐอเมริกา

ในประเทศสหรัฐอเมริกานั้นมองว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนเป็นสิ่งที่จะต้องถูกควบคุมเช่นกัน ดังจะเห็นได้จากเหตุผลในการออกกฎหมายเพื่อควบคุมสิ่งเทียมอาวุธปืนในเมืองโคลัมเบียมลรัฐมิสซูรี ที่กล่าวไว้ว่า การออกกฎหมายนี้ก็เพื่อช่วยให้เจ้าหน้าที่สามารถป้องกันสังคมจากบุคคลที่ครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนโดยละเมิดต่อกฎหมาย⁶⁹

แต่เมื่อพิจารณาจากเหตุผลทางประวัติศาสตร์ของประเทศสหรัฐอเมริกาแล้วจะเห็นได้ว่า ประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่มีการรับรองสิทธิในการครอบครองอาวุธปืนสำหรับประชาชนไว้ อย่างชัดเจน กล่าวคือเนื่องจากประเทศสหรัฐอเมริกามีประวัติศาสตร์ที่ต้องผ่านการสู้รบมามากมาย ทั้งในส่วนของ การสู้รบกับชนพื้นเมืองในช่วงเวลาที่เริ่มบุกเบิกพื้นที่ในอเมริกา หรือในสมัยที่ต้องทำสงครามกับประเทศอังกฤษซึ่งในช่วงเวลานั้นก็จำเป็นที่จะต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนทั้งหลายมีสิทธิในการครอบครองอาวุธปืนเพื่อป้องกันชีวิตและทรัพย์สินของตนเองและเพื่อป้องกันชาติของตนด้วย

⁶⁸ Thomson Reuters, R. (on the application of F) v Bolton Crown Court: anti-social behavior

[Online], 22 January 2009. Available from <http://web2.westlaw.com>

⁶⁹ The Council of the District of Columbia, "Law Enforcement Amendment Act of 1989", Committee Report, (December 21, 1989).

นอกจากนี้ยังมีความเห็นที่ว่า การเปิดโอกาสให้ประชาชนทั่วไปสามารถครอบครองอาวุธปืนได้จะเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดรัฐบาลทรราชที่จะใช้กำลังบังคับประชาชนแต่ฝ่ายเดียวได้อีกดังที่ปรากฏในบทบัญญัติ The Second Amendment ในรัฐธรรมนูญของสหรัฐอเมริกาที่บัญญัติรับรองสิทธิในการมีอาวุธปืนของประชาชนเอาไว้⁷⁰ ซึ่งแนวคิดดังกล่าวก็ถูกนำมาใช้กับกฎหมายที่ใช้ควบคุมสิ่งเทียมอาวุธปืนด้วย

ในการออกกฎหมายเพื่อควบคุมสิ่งเทียมอาวุธปืนในประเทศสหรัฐอเมริกานั้นจะมีความแตกต่างไปจากการออกกฎหมายที่จะใช้ควบคุมสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ปรากฏในกฎหมายของประเทศอื่นอย่างมาก กล่าวคือในการออกกฎหมายเพื่อควบคุมสิ่งเทียมอาวุธปืนในประเทศสหรัฐอเมริกานั้นจะต้องคำนึงถึงสิทธิของฝ่ายที่ครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนด้วยเสมอ ไม่ใช่รัฐจะออกกฎหมายควบคุมสิ่งเทียมอาวุธปืนโดยอ้างเหตุผลว่าเป็นการทำไปเพื่อความสงบของสังคมโดยไม่คำนึงถึงสิทธิของผู้ที่ครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนเลย ดังจะเห็นได้จากในการพิจารณาเนื้อหาของกฎหมายที่ใช้ควบคุมสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้น ก็จะต้องมีการประชุมถามความเห็นจากผู้เกี่ยวข้องทั้งฝ่ายรัฐและเอกชนเสมอ ดังเช่นในตอนที่จะออกกฎหมายที่ใช้ควบคุมสิ่งเทียมอาวุธปืนในระดับสหรัฐ (Federal Law) ก็ได้มีการรับฟังความเห็นจากฝ่ายผู้ผลิต, ผู้จำหน่ายสิ่งเทียมอาวุธปืน, เจ้าหน้าที่ตำรวจ, ตัวแทนจากหน่วยงานรัฐอื่น, ตัวแทนผู้บริโภค, ตัวแทนจากฝ่ายบุคคลทั่วไป และยังมี การเชิญวุฒิสมาชิก Cranston กับตัวแทนจาก National institute of justice มาให้ความเห็นด้วย ซึ่งภายหลังจากที่ได้มีการประชุมรับฟังความเห็นจากทุกฝ่ายหลายครั้งแล้วจึงจะสามารถมี การตรากฎหมายควบคุมสิ่งเทียมอาวุธปืนขึ้นมาได้⁷¹

ทั้งนี้ในมุมมองของผู้บังคับใช้กฎหมายในประเทศสหรัฐอเมริกาเกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นก็จะมีความหลากหลายแตกต่างกันไป โดยขึ้นอยู่กับแนวคิดและประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่แต่ละคน⁷² กล่าวคือเจ้าหน้าที่ตำรวจบางคนอาจมองว่าปัญหาเกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนเป็นเรื่องเล็กน้อยมี ปัญหาอื่นที่ควรแก้ไขมากกว่าเรื่องสิ่งเทียมอาวุธปืน ในขณะที่เจ้าหน้าที่ตำรวจบางคนอาจมองว่า ปัญหาของสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นเป็นเรื่องร้ายแรงมากจนเห็นว่ารัฐควรออกกฎหมายห้ามค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนอย่างเด็ดขาดไปเลยก็ได้

ในส่วนของคดีความเกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนที่เกิดในประเทศสหรัฐอเมริกานั้น ถึงแม้ว่าจำนวนการก่ออาชญากรรมโดยใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนในประเทศสหรัฐอเมริกาจะมีจำนวนน้อยเมื่อเทียบ

⁷⁰ J. Scott Harr, *Constitutional Law and the Criminal Justice System*, Thomsom Learning, Inc. United States of America, 2002, page 143

⁷¹ David L. Carter, PH.D./ Allen D. Sapp, PH.D/ Darrel W. Stephens, *Toy guns involvement in crime and encounters with police* (Washington, DC : U.S. department of commerce Police executive research forum, 1990), page 45-47, page 19356-19358.

⁷² Ibid.p.41.

กับการกระทำความผิดโดยใช้ความรุนแรง(Crime of violence) ทั้งหมดก็ตาม แต่สิ่งที่เป็นประเด็นสำคัญเกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นจะอยู่ที่ “ความสะเทือนใจ” ที่เกิดขึ้นมากกว่า เช่น การที่มีเด็กเป็นผู้เสียหาย หรือการที่สิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นอยู่ในการครอบครองของผู้ที่มีภาวะการตัดสินใจที่ต่ำ เป็นต้น

และในส่วนของการที่จะทำให้การควบคุมสิ่งเทียมอาวุธปืนได้ผลนั้น ผู้บังคับใช้กฎหมายในประเทศสหรัฐอเมริกา มองว่าจะอาศัยแต่ตัวบทกฎหมายหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐเพียงอย่างเดียวไม่ได้ แต่ต้องอาศัยความร่วมมือจากฝ่ายเอกชนด้วย กล่าวคือ ผู้ผลิตหรือผู้จำหน่ายก็ต้องขายเฉพาะสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ชอบด้วยกฎหมาย และผู้บริโภคก็ต้องไม่ซื้อสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายด้วย

นอกจากนั้นในประเทศสหรัฐอเมริกาก็ยังมีความเห็นในทางปรัชญาว่า “เราควรสอนให้เด็กและผู้ใหญ่เข้าใจว่า การใช้ความรุนแรงไม่ใช่ทางออกที่จะยอมรับได้สำหรับการแก้ไขปัญหาไม่ว่าจะเป็นการใช้ความรุนแรงในความเป็นจริงหรือเป็นแค่เพียงการแสดงก็ตาม” ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าความเห็นในทางปรัชญานี้เหมาะสมมากที่จะนำมาย้ำเตือนคนในสังคมไม่ให้มีการนำสิ่งเทียมอาวุธปืนไปใช้ในทางที่ผิด

2.5.3 มุมมองของประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป

เนื่องจากประเทศเยอรมันที่ผู้วิจัยได้เลือกมาศึกษาในกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืน โดยละเอียดนั้นเป็นสมาชิกของกลุ่มประเทศสหภาพยุโรป ซึ่งในกลุ่มประเทศนี้ก็จัดการประชุมเกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืน⁷³ ขึ้นในปี ค.ศ. 2010 ที่ผ่านไปที่กรุง Brussels ประเทศเบลเยียม โดยที่เนื้อหาในการประชุมนี้จะแสดงให้เห็นถึงมุมมองเกี่ยวกับกฎหมายสิ่งเทียมอาวุธปืนของประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปได้เป็นอย่างดี ผู้วิจัยจึงเห็นว่าสมควรที่จะนำเนื้อหาที่ได้จากการประชุมดังกล่าวมาศึกษาเพื่อที่จะได้เข้าใจมุมมองเกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนของทั้งภูมิภาคยุโรปไม่ใช่แต่เพียงในมุมมองของประเทศเยอรมันเท่านั้น

ทั้งนี้ ในเบื้องต้นประเทศสมาชิกทุกประเทศเห็นพ้องต้องกันว่าปัญหาสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นเป็นเรื่องสำคัญเนื่องจาก 1. สิ่งเทียมอาวุธปืนเป็นสิ่งที่สามารถนำมาใช้ประกอบอาชญากรรมได้ 2. มีสิ่งเทียมอาวุธปืนที่อยู่ในมือของประชาชนทั่วไปเป็นจำนวนมาก และ 3. ยังไม่มีนิยามของคำว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนที่จะใช้ร่วมกันในทางกฎหมายระหว่างประเทศด้วย

ในการประชุมดังกล่าวสามารถสรุปประเด็นได้ดังนี้

(1) คำว่า สิ่งเทียมอาวุธปืน (replica firearm) ควรครอบคลุมถึงสิ่งใดบ้าง

เนื่องจากในทางกฎหมายระหว่างประเทศนั้นไม่มีสนธิสัญญาใดที่กล่าวถึงการควบคุมสิ่งเทียมอาวุธปืนเอาไว้ แม้ว่าจะมีสนธิสัญญาว่าด้วยการต่อต้านองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ หรือ UNITED NATIONS CONVENTION AGAINST TRANSNATIONAL ORGANIZED CRIME AND THE PROTOCOLS THERETO ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับการขนส่งอาวุธปืนก็ตาม แต่คำว่าอาวุธปืน

⁷³ European Union Preparatory Acts, Brussels, “The placing on the market of replica firearms”, Report from the Commission to the European Parliament and the Council, (27/07/2010)

(Firearm⁷⁴) ที่ปรากฏในสนธิสัญญาฉบับดังกล่าวนั้นก็ไม่ได้มีความหมายรวมไปถึงสิ่งเทียมอาวุธปืนด้วยแต่อย่างใด

และกฎหมายภายในของแต่ละประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปก็มีการกำหนดนิยามของสิ่งเทียมอาวุธปืนเอาไว้แตกต่างกัน บางประเทศพิจารณาจากระดับความอันตรายของสิ่งนั้นๆ บางประเทศดูที่รูปร่างลักษณะภายนอกว่าต้องให้เหมือนกับอาวุธปืนจริงอย่างไม่ผิดเพี้ยนเลย ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่า สิ่งที่ควรถือว่าเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนคือ สิ่งที่มีลักษณะที่คล้ายคลึงกับอาวุธปืนของจริงไปจนถึงสิ่งที่มีลักษณะภายนอกเหมือนกับอาวุธปืนของจริงโดยไม่ผิดเพี้ยน ทั้งนี้โดยไม่ต้องคำนึงถึงว่าวัสดุที่ใช้ทำจะเป็นโลหะหรือพลาสติก, ไม่ต้องคำนึงว่าน้ำหนักจะหนักหรือเบากว่าอาวุธปืนของจริงหรือไม่ และไม่ต้องคำนึงถึงว่าสิ่งนั้นจะสามารถยิงกระสุนออกมาได้หรือไม่ด้วย

(2) จำนวนของสิ่งเทียมอาวุธปืนในสหภาพยุโรปในปัจจุบันเป็นอย่างไร

จากสถิติในปี ค.ศ. 2008 มูลค่าของสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ผลิตอยู่ในสหภาพยุโรปนั้นมีสูงถึง 190 ล้านยูโร โดยที่มีผู้ผลิตรายใหญ่คือ เยอรมนี อิตาลี อังกฤษ และสเปน ส่วนมูลค่าของสิ่งเทียมอาวุธปืนที่นำเข้ามาจากประเทศนอกสหภาพยุโรปจะอยู่ที่ 50 ล้านยูโร โดยนำเข้าสิ่งเทียมอาวุธปืนมาจากประเทศ จีน สหรัฐอเมริกา ไต้หวัน และญี่ปุ่น มูลค่าของสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ส่งออกจากประเทศสหภาพยุโรปก็มีมูลค่าถึง 55 ล้านยูโร โดยประเทศที่นำเข้าสิ่งเทียมอาวุธปืนจากสหภาพยุโรปไปเป็นจำนวนมากได้แก่ สหรัฐอเมริกา รัสเซีย ซาอุดีอาระเบีย สาธารณรัฐอาหรับเอมิเรตส์ และยูเครน และมูลค่าของสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ค้าขายกันภายในสหภาพยุโรปเองก็มีมูลค่าสูงถึง 53 ล้านยูโร โดยประเทศที่เป็นผู้ผลิตรายใหญ่คือเยอรมนีและสเปน ส่วนผู้ที่นำเข้ารายใหญ่คือ อิตาลี และฝรั่งเศส

(3) ประเด็นเกี่ยวกับข้อกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืน

ในประเด็นดังกล่าวตัวแทนของประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปของแต่ละประเทศ (ส่วนใหญ่แล้วจะเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม หรือ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย) รวมไปถึงตัวแทนจากบริษัทผู้ผลิต และผู้จำหน่ายสิ่งเทียมอาวุธปืน และนักสังคมวิทยา ได้ร่วมกันให้ความเห็นสรุปได้ดังนี้

(3.1) การแบ่งกลุ่มประเทศออกตามการบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืน

(ก) กลุ่มประเทศที่ไม่มีการกำหนดกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนเลย ได้แก่ ประเทศ ลักเซมเบิร์ก กรีซ ลัตเวีย เอสโทเนีย เดนมาร์ก ไชปรัส สโลเวเนีย บัลแกเรีย และฟินแลนด์

สาเหตุที่ประเทศเหล่านี้ไม่ได้กำหนดกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนเอาไว้ก็เนื่องจากไม่ปรากฏปัญหาร้ายแรงที่เกี่ยวข้องกับความสงบเรียบร้อยของประชาชนอันเกิดจากการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืน

ดังนั้นในประเทศดังกล่าวจะไม่มีการพิจารณาการแบ่งประเภทของสิ่งเทียมอาวุธปืนจากแรงส่งกระสุน (โดยการคำนวณให้หน่วยออกมาเป็นจูลย์) เหมือนในประเทศที่มีการบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนเอาไว้โดยเฉพาะ

74

UNITED NATIONS CONVENTION AGAINST TRANSNATIONAL ORGANIZED CRIME AND THE PROTOCOLS THERETO, United Nations Office on Drugs and Crime Vienna, New York, (2004).

ทั้งนี้แม้ว่าในประเทศดังกล่าวจะไม่มีกฎหมายที่บัญญัติเกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนเอาไว้โดยตรงแต่ก็มีการอ้างคำสั่งเกี่ยวกับการขจัดความสงบของสังคมออกมาใช้ควบคุมเป็นบางครั้ง เช่นการออกคำสั่งห้ามครอบครองหรือแสดงสิ่งเทียมอาวุธปืนในที่สาธารณะ เป็นต้น

(ข) กลุ่มประเทศที่มีการนิยามถึงสิ่งเทียมอาวุธปืน

ได้แก่ประเทศ ฝรั่งเศส โรมานี ออสเตรีย เบลเยียม สาธารณรัฐเชค สเปน ฮังการี ไอร์แลนด์ อิตาลี มัลตา ลิทัวเนีย โปแลนด์ สโลวาเกีย สวีเดน และเยอรมนี

ในเบื้องต้นต้องเข้าใจก่อนว่าการที่ประเทศดังกล่าวมีการบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนเอาไว้ไม่ได้หมายความว่าประเทศดังกล่าวจะประสบปัญหาเกี่ยวกับการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนแต่อย่างใด

สิ่งที่กฎหมายในประเทศเหล่านี้ใช้เป็นเกณฑ์ในการแยกสิ่งเทียมอาวุธปืนออกจากอาวุธปืนของจริงได้แก่การพิจารณาถึงแรงส่งกระสุน(โดยการคำนวณให้หน่วยออกมาเป็นจูลย์) ทั้งนี้เพื่อนำไปใช้ในการพิจารณาว่ากรณีใดบ้างที่ต้องใช้หรือไม่ใช้ใบอนุญาตในการมีหรือพกพาสิ่งเหล่านั้น โดยที่ส่วนใหญ่แล้วจะมีการกำหนดเกณฑ์ในการควบคุมเอาไว้ที่แรงส่งกระสุนไม่เกิน 7.5 จูลย์ ทั้งนี้ก็มีบางประเทศที่กำหนดตัวเลขเอาไว้แตกต่างกันไปบ้างเช่น การกำหนดตัวเลขแรงส่งกระสุนไว้ที่ไม่เกิน 1 หรือ 17 จูลย์ เป็นต้น

ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนที่มีแรงส่งกระสุนเกินเกณฑ์ที่กำหนดไว้ดังกล่าว (1 7.5 หรือ 17 จูลย์) จะต้องใช้กฎหมายเกี่ยวกับอาวุธปืนของจริงมาบังคับใช้ทั้งหมด หากแต่จะมีการนำกฎหมายเกี่ยวกับอาวุธปืนของจริงบางเรื่องเท่านั้นมาบังคับใช้กับสิ่งเทียมอาวุธปืนที่มีแรงส่งกระสุนเกินเกณฑ์ดังกล่าวด้วย เช่นการจำกัดอายุผู้ซื้อที่ไม่อนุญาตให้ผู้เยาว์ซื้อ หรือการกำหนดแบบพิธีในการขอใบอนุญาต เป็นต้น และในบางประเทศก็จะมีกำหนดสัญลักษณ์เกี่ยวกับตัวเลขแสดงแรงส่งกระสุนนั้นเอาไว้ให้ปรากฏบนตัวสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นด้วย เช่น ในประเทศเยอรมนี เป็นต้น

(ค) กลุ่มประเทศที่มีการควบคุมสิ่งเทียมอาวุธปืนอย่างเข้มงวด

ได้แก่ประเทศ อังกฤษ โปรตุเกส และเนเธอร์แลนด์

ในประเทศเหล่านี้จะมีการนิยามสิ่งเทียมอาวุธปืนไว้หลายประเภท (เช่นมีการแบ่งเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนธรรมดา และสิ่งเทียมอาวุธปืนที่เสมือนจริง) และมีกฎหมายที่ใช้ควบคุมสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวอย่างเข้มงวด

ในประเทศเนเธอร์แลนด์นั้นจะห้ามขายสิ่งเทียมอาวุธปืนอย่างเด็ดขาด โดยไม่พิจารณาว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นจะสามารถยิงกระสุนใดๆออกมาได้หรือไม่ และไม่พิจารณาด้วยว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นจะสามารถถูกดัดแปลงไปเป็นอาวุธปืนของจริงได้หรือไม่ ปัญหาเกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนในประเทศเนเธอร์แลนด์นั้นมีเพียงการที่ประชาชนของประเทศตนไปซื้อสิ่งเทียมอาวุธปืนมาจากประเทศอื่นเท่านั้น

ในประเทศอังกฤษและโปรตุเกสจะมีการกำหนดให้ทำสีลงบนสิ่งเทียมอาวุธปืนเพื่อใช้แยกสิ่งเทียมอาวุธปืนออกจากอาวุธปืนของจริง กล่าวคือในประเทศอังกฤษและโปรตุเกสจะไม่คำนึงถึงอันตรายอันเกิดจากแรงส่งกระสุนแต่จะคำนึงถึงความเหมือนในรูปร่างลักษณะภายนอกของสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นที่อาจทำให้คนอื่นเข้าใจผิดได้ว่าเป็นอาวุธปืนของจริงมากกว่า

(3.2) การใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนในแต่ละประเทศ

ในรายงานของกลุ่มประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปแสดงให้เห็นว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนอาจถูกนำไปใช้ในทางที่ผิดกฎหมายได้หลายทาง เช่นการดัดแปลงสิ่งเทียมอาวุธปืนให้สามารถใช้ยิงกระสุนปืนของจริงได้ หรือการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนเพื่อหลอกว่าเป็นอาวุธปืนของจริงในการประกอบอาชญากรรมอื่นๆ เป็นต้น ทั้งนี้นอกจากจะทำให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตหรือทรัพย์สินของผู้อื่นแล้วตัวผู้กระทำความผิดเองก็อาจได้รับความเสียหายด้วยเช่นกัน เช่นในการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนไปกระทำความผิดอื่น หากเจ้าพนักงานตำรวจพบเห็นและเข้าใจผิดว่าเป็นอาวุธปืนของจริง เจ้าพนักงานตำรวจนั้นอาจใช้อาวุธปืนของจริงของตนโต้ตอบใส่ผู้กระทำความผิด โดยอ้างว่าเป็นการป้องกันตัวโดยสำคัญผิดก็ได้

แต่ทั้งนี้ก็มีบุคคลที่ใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนโดยวัตถุประสงค์ที่ชอบด้วยกฎหมายเช่นกัน เช่นการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนเพื่อป้องกันตัว ซึ่งอาจเป็นเพราะว่าบุคคลดังกล่าวไม่ได้มีความต้องการถึงขนาดที่จะพกพาอาวุธปืนของจริงเพื่อป้องกันตัว (ไม่ว่าจะโดยการพกพาโดยชอบหรือไม่ชอบด้วยกฎหมายก็ตาม)

นอกจากนี้ ประเทศในกลุ่มสมาชิกสหภาพยุโรปยังเห็นพ้องต้องกันว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ผลิตในประเทศอื่นที่ไม่ใช่ประเทศกลุ่มสมาชิกสหภาพยุโรปนั้นมีอันตรายต่อสังคมมากกว่า เช่นสามารถนำไปดัดแปลงเพื่อใช้กับกระสุนปืนจริงได้ง่ายกว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ผลิตภายในประเทศกลุ่มสมาชิกสหภาพยุโรป ทั้งนี้ก็เพราะว่าประเทศกลุ่มสมาชิกสหภาพยุโรปเป็นสมาชิกถาวรในคณะกรรมการการตรวจสอบปืนพก (Permanent International Commission for Portable Firearms Testing หรือ (CIP)) ซึ่งมีการตรวจสอบความปลอดภัยของสิ่งเทียมอาวุธปืนอยู่แล้วนั่นเอง

(3.3) ผู้ครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืน

ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศเห็นพ้องต้องกันว่ายังมีปัญหาในการแยกผู้ผลิต, ผู้ค้า และผู้ครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนออกจาก ผู้ผลิต, ผู้ค้า และผู้ครอบครองอาวุธปืนของจริง แต่สำหรับผู้ค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นทุกประเทศเห็นพ้องกันว่า ผู้ที่จะทำการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนได้นั้นจะต้องมีความรู้ทางสังคมเกี่ยวกับปืนเป็นอย่างดี บางประเทศก็กำหนดให้เฉพาะร้านขายอาวุธปืนของจริงเท่านั้นที่มีสิทธิขายสิ่งเทียมอาวุธปืนได้ด้วย ซึ่งอย่างน้อยสิ่งเทียมอาวุธปืนก็ต้องไม่ถูกวางขายอยู่ในร้านขายของเล่นทั่วไป

(3.4) การชั่งน้ำหนักระหว่างสิทธิในการค้ากับความปลอดภัยของสังคม

เนื่องจากในสนธิสัญญาทางการค้าของสมาชิกสหภาพยุโรป (Treaty on the Functioning of the European Union หรือ TFEU) ได้กำหนดไว้ในข้อที่ 34 เอาไว้ว่า ห้ามประเทศสมาชิกออกกฎหมายกีดกันการค้าที่จะมีผลบังคับภายในประเทศของตน ดังนั้นโดยทั่วไปแล้วจึงไม่สามารถออกกฎหมายห้ามผลิต, ขาย หรือใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนในแง่ที่ขัดต่อสนธิสัญญาดังนี้ได้เลย เว้นแต่ว่าจะเข้าข้อยกเว้นตามข้อที่ 36 ของสนธิสัญญาดังนี้ซึ่งวางหลักไว้ว่า หากเป็นการออกกฎหมายเพื่อคุ้มครองความปลอดภัยของสังคมหรือเพื่อคุ้มครองชีวิต ร่างกายของประชาชน และไม่ขัดต่อหลักแห่งความได้สัดส่วน (principle of proportionality) แล้ว ก็สามารถออกกฎหมายเพื่อควบคุมสิ่งเทียมอาวุธปืนได้ เช่น การห้ามขายสิ่งเทียมอาวุธปืนแก่ผู้เยาว์, การห้ามขายสิ่งเทียมอาวุธ

ปืนทางอินเทอร์เน็ต หรือโดยการสั่งซื้อทางไกล หรือการห้ามใช้, แสดงสิ่งเทียมอาวุธปืนในที่สาธารณะ เป็นต้น

2.5.4 มุมมองของเขตบริหารพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน

ในเขตบริหารพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนมองการกระทำความผิดโดยใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนว่าเป็นสิ่งที่ไม่สามารถให้อภัยได้เช่นเดียวกับอาวุธปืนของจริง ดังจะเห็นได้จากการที่กฎหมายที่กำหนดความผิดฐานฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นจะมีอัตราโทษที่สูงเทียบเท่ากับการใช้อาวุธปืนของจริงและหากมีคดีที่มีการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนในการกระทำความผิดด้วย เช่นในความผิดฐานชิงทรัพย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในร้านค้าอัญมณี, ร้านทอง หรือธนาคาร แล้วศาลในฮ่องกงจะพิพากษาลงโทษโดยไม่มีการรอกการลงโทษเสมอไม่ว่าสิ่งที่ใช้ในการกระทำความผิดนั้นจะเป็นอาวุธปืนของจริง หรือ สิ่งเทียมอาวุธปืนก็ตาม แต่อย่างไรก็ตาม ในชั้นของการกำหนดโทษนั้นผู้ที่กระทำความผิดโดยใช้อาวุธปืนของจริงก็ย่อมที่จะได้รับโทษที่มากกว่าผู้ที่กระทำความผิดโดยใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนเสมอ⁷⁵

2.5.5 มุมมองของประเทศฟิลิปปินส์

ในประเทศฟิลิปปินส์นั้น สิ่งเทียมอาวุธปืนจะเป็นสิ่งที่จะต้องห้ามเด็ดขาด(Ban)⁷⁶ กล่าวคือไม่ว่าจะเป็นการนำเข้า, ผลิต, แจกจ่าย, ค้าขาย หรือแม้กระทั่งการแสดงสิ่งเทียมอาวุธปืนก็ตาม การกระทำต่างๆเหล่านั้นถือว่าเป็นสิ่งต้องห้ามตามกฎหมาย โดยอาศัยเหตุผลที่ว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวมีลักษณะเหมือนอาวุธปืนของจริงมากถึงขนาดที่ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าใจผิดว่าเป็นอาวุธปืนของจริงจนทำให้เกิดความไม่สงบในสังคมขึ้นมาได้ ทั้งสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวก็ยังสามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชญากรรมโดยกลุ่มบุคคลที่ไม่หวังดีได้อีกด้วย ทั้งนี้สิ่งเทียมอาวุธปืนที่จะถูกควบคุมตามกฎหมายของประเทศฟิลิปปินส์นี้จะพิจารณาจากรูปร่าง, ขนาด และสีส่วนใหญ่ของสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นๆว่าเหมือนกับอาวุธปืนของจริงหรือไม่หากมีความเหมือนกันแล้วก็จะถือว่าเป็นสิ่งต้องห้ามเด็ดขาด (Ban) ทั้งสิ้นแม้ว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นจะมีลักษณะภายนอกบางส่วนที่ไม่เหมือนอาวุธปืนของจริงก็ตามก็จะถือว่าเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นเป็นสิ่งต้องห้ามเด็ดขาดเช่นกัน

⁷⁵ Victor Ho Wai-Kin, *Criminal Law in Hong Kong*, (Kluwer Law international PO Box 316 2400 AH Alphen ann den Rijn The Netherlands, 2011), page 155 – 156,

⁷⁶ LETTER OF INSTRUCTIONS NO. 1264, “Ban on the Importation, Manufacture, Distribution, Sale and Display of Certain Types of Tot Firearms and Explosives”, 31st July 1982.

จากมุมมองทางกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งเทียมออวูรป็นของประเทศต่างๆที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่ามีทั้งประเทศที่ไม่มีกฎหมายที่กล่าวถึงสิ่งเทียมออวูรป็นเลย, ประเทศที่มีกฎหมายห้ามการกระทำทุกประการเกี่ยวกับสิ่งเทียมออวูรป็นเอาไว้อย่างเด็ดขาด และประเทศที่มีกฎหมายควบคุมการกระทำเกี่ยวกับสิ่งเทียมออวูรป็นไว้เฉพาะการกระทำบางอย่างเท่านั้น ซึ่งกฎหมายของประเทศที่ผู้วิจัยเลือกมาศึกษาในบทต่อไปก็คือกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งเทียมออวูรป็นที่มีลักษณะควบคุมการกระทำเกี่ยวกับสิ่งเทียมออวูรป็นไว้เฉพาะการกระทำบางอย่างเท่านั้น ได้แก่กฎหมายของประเทศอังกฤษ, สหรัฐอเมริกา, เยอรมัน และ เขตบริหารพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ทั้งนี้ก็เพราะว่ามุมมองทางกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งเทียมออวูรป็นของประเทศดังกล่าวนี้เหมือนกับมุมมองของกฎหมายสิ่งเทียมออวูรป็นในประเทศไทย กล่าวคือ มีมุมมองที่ว่าการกระทำที่เกี่ยวกับสิ่งเทียมออวูรป็นบางประการเท่านั้นที่จะต้องถูกควบคุมตามกฎหมายแต่ก็ไม่ใช่ว่าจะควบคุมการกระทำเกี่ยวกับสิ่งเทียมออวูรป็นทุกประการเอาไว้อย่างเด็ดขาดเช่นเดียวกับการควบคุมออวูรป็นของจริงแต่อย่างใด ทั้งนี้ก็เพราะว่าประเทศเหล่านี้มองว่าสิ่งเทียมออวูรป็นนั้นมีความแตกต่างจากออวูรป็นของจริงไม่ว่าจะโดยกลไกการทำงาน, อานุภาพในการทำลายล้าง และวัตถุประสงค์ในการเอาไปใช้ ดังนั้นแล้วกฎหมายที่จะบัญญัติควบคุมการกระทำที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมออวูรป็นนั้นจึงต้องมีความแตกต่างจากกฎหมายที่ใช้ควบคุมออวูรป็นของจริงอยู่บ้างแต่ในขณะเดียวกันกฎหมายที่ใช้ควบคุมการกระทำที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมออวูรป็นนั้นก็ต้องอยู่ในกรอบวัตถุประสงค์ที่จะใช้รักษาความสงบสุขของสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพเช่นเดียวกันด้วย

วิเคราะห์กฎหมายเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของสิ่งเทียมอาวุธปืน

ในบทนี้ผู้วิจัยจะแสดงให้เห็นว่ากฎหมายในส่วนที่เกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของสิ่งเทียมอาวุธปืนในแต่ละประเทศนั้นมีการบัญญัติหลักเกณฑ์ไว้แตกต่างกันอย่างไรบ้างและหากประเทศไทยต้องการที่จะแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนในเรื่องดังกล่าวแล้วควรจะบัญญัติกฎหมายออกมาในลักษณะใดจึงจะเหมาะสมกับสภาพสังคมของประเทศไทยในปัจจุบันมากที่สุด ซึ่งในส่วนของลักษณะโดยทั่วไปของสิ่งเทียมอาวุธปืนที่จะกล่าวถึงในบทนี้ก็หมายถึงการนิยามความหมายของสิ่งเทียมอาวุธปืน, การแบ่งประเภทของสิ่งเทียมอาวุธปืน, การค้าและการโอนสิ่งเทียมอาวุธปืน, การครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืน, เครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ที่กฎหมายกำหนดให้มีบนสิ่งเทียมอาวุธปืน และการดัดแปลงสิ่งเทียมอาวุธปืน โดยที่เรื่องดังกล่าวนี้จะใช้เป็นพื้นฐานในการอธิบายในส่วนของ การควบคุมการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนโดยวัตถุประสงค์ที่ชอบและไม่ชอบด้วยกฎหมายในรูปแบบต่างๆในบทถัดไป

3.1 การนิยามและการแบ่งประเภทสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายของแต่ละประเทศ

กฎหมายที่กำหนดนิยามของสิ่งเทียมอาวุธปืนในแต่ละประเทศจะมีวัตถุประสงค์หลักที่เหมือนกัน ซึ่งก็คือการแยกสิ่งเทียมอาวุธปืนออกจากอาวุธปืนของจริง ทั้งนี้เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันของเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายว่าสิ่งใดที่จะถือว่าเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนและสิ่งใดเป็นอาวุธปืนของจริง เนื่องจากหลักเกณฑ์ที่จะนำมาใช้กับสิ่งเทียมอาวุธปืนย่อมแตกต่างจากหลักเกณฑ์สำหรับอาวุธปืนของจริงเป็นอย่างมาก โดยในส่วนของรายละเอียดในการบัญญัติกฎหมายของแต่ละประเทศนั้นก็จะมี ความแตกต่างกันออกไปตามวิธีการในการแยกแยะสิ่งเทียมอาวุธปืนออกจากอาวุธปืนของจริงในแต่ละประเทศ บางประเทศใช้การพิจารณาแต่เพียงรูปร่างภายนอก บางประเทศพิจารณาจากการวัดแรงส่งกระสุนของสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นโดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ และในบางประเทศยังมีการแบ่งสิ่งเทียมอาวุธปืนออกเป็นประเภทต่างๆเพื่อใช้กับความผิดที่แตกต่างกันออกไปหรืออาจมีการระบุถึงสิ่งที่ไม่ถูกควบคุมตามกฎหมายสิ่งเทียมอาวุธปืนด้วย ดังนั้นเมื่อได้พิจารณารูปแบบการนิยามและการแบ่งประเภทสิ่งเทียมอาวุธปืนของประเทศต่างๆแล้วก็จะสามารถกำหนดรูปแบบการนิยามและการแบ่งประเภทสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายของประเทศไทยให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้นได้

3.1.1 การนิยามและการแบ่งประเภทสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายของประเทศไทย

ในประเทศไทย การนิยามความหมายของสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทต่างๆปรากฏอยู่ในกฎหมาย 3 ฉบับได้แก่ พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490, ประกาศคณะกรรมาการว่าด้วยฉลาก และประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม โดยที่พระราชบัญญัติอาวุธปืนจะเป็นกฎหมายฉบับแรกที่มีการกำหนดนิยามของคำว่า “สิ่งเทียมอาวุธปืน” และถือว่าเป็นกฎหมายหลักที่กำหนดนิยามของสิ่งเทียมอาวุธปืนเอาไว้อย่างกว้าง ส่วนประกาศคณะกรรมาการว่าด้วยฉลาก และประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมนั้นจะมีการกำหนดนิยามของสิ่งเทียมอาวุธปืนที่มีลักษณะเฉพาะบางประการซึ่งจะอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์ของพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค และพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมตามลำดับทั้งนี้เพื่อใช้กับหลักเกณฑ์ในการควบคุมการกระทำที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนที่แตกต่างกันไปในพ.ร.บ. แต่ละฉบับดังนี้

3.1.1.1 นิยามของคำว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490¹

พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 เป็นกฎหมายฉบับแรกที่มีการกำหนดนิยามของสิ่งเทียมอาวุธปืนในประเทศไทย และถือว่าเป็นกฎหมายหลักที่กำหนดหลักเกณฑ์ต่างๆเกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนมาจนถึงปัจจุบัน โดยในมาตราที่ 4 (5) ของพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 ได้บัญญัติถึงนิยามของสิ่งเทียมอาวุธปืนเอาไว้ว่า

“ "สิ่งเทียมอาวุธปืน" หมายความว่า สิ่งซึ่งมีรูปและลักษณะอันน่าจะทำให้หลงเชื่อว่าเป็นอาวุธปืน”

เมื่อพิจารณาจากนิยามของสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวแล้วจะเห็นได้ว่า สิ่งที่จะถือว่าเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนในความหมายของพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ นี้จะพิจารณาเพียงจากรูปร่างและลักษณะภายนอกของสิ่งดังกล่าวเท่านั้นว่ามีความเหมือนกับอาวุธปืนของจริงหรือไม่ โดยไม่ต้องพิจารณาว่าสิ่งนั้นจะสามารถยิงกระสุนชนิดใดๆออกมาได้หรือไม่เลย ดังนั้นไม่ว่าจะเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนที่สามารถยิงกระสุนออกมาได้ เช่นปืน BB Gun, ปืนเด็กเล่นที่มีขนาดและรูปร่างเหมือนปืนจริง² หรือสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ไม่สามารถยิงกระสุนใดๆออกมาได้เช่นปืนโมเดล ก็จะถูกนิยามของคำว่าสิ่งเทียมอาวุธปืน ตาม พ.ร.บ. อาวุธปืนฯ นี้ทั้งสิ้น

¹ พระราชบัญญัติ อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490, ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 64 ตอนที่ 42 หน้า 556 (9 กันยายน 2490)

² สมพร พรหมพิตร, เล่นปืนไม่ให้ถูกจับ, พิมพ์ครั้งที่ 7, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2541), หน้า 7

จากการที่บทบัญญัติดังกล่าวกำหนดนิยามของสิ่งเทียมอาวุธปืนโดยใช้การพิจารณาจากลักษณะภายนอกเท่านั้นโดยที่ไม่มีหลักเกณฑ์ที่เป็นรูปธรรมที่จะใช้แยกสิ่งเทียมอาวุธปืนออกจากอาวุธปืนของจริงเอาไว้อย่างชัดเจนทำให้หน่วยงานต่างๆต้องสร้างหลักเกณฑ์ที่ใช้แยกสิ่งเทียมอาวุธปืนออกจากอาวุธปืนของจริงออกจากกันเองภายในแต่ละหน่วยงานซึ่งก็จะมีผลแตกต่างกันไปในแต่ละหน่วยงาน โดยที่ในส่วนของกรณีความเกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนโดยหน่วยงานต่างๆนั้นก็ปรากฏอยู่ในหลายรูปแบบ เช่นในคำพิพากษาฎีกา หรือในความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาดังตัวอย่างต่อไปนี้

ศาลฎีกาของประเทศไทยมีคำพิพากษาที่กล่าวถึงตัวอย่างของสิ่งที่จะถือว่าเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืน เอาไว้ดังนี้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8/2539

“...ปืนไฟแช็คที่จำเลยได้ใช้จึงผู้เสียหายนั้นเป็น สิ่งเทียมอาวุธปืน มิใช่ อาวุธปืน ตามพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯจึงไม่ต้องรับโทษหนักขึ้นตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 340 ตี”

จะเห็นได้ว่าคำพิพากษาดังกล่าวตีความว่า “ปืนไฟแช็ค” เป็น “สิ่งเทียมอาวุธปืน” มิใช่ “อาวุธปืน” จำเลยจึงไม่มีความผิดฐานชิงทรัพย์โดยใช้อาวุธปืนตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 340 ตี โดยที่ในคำพิพากษานี้บ่งชี้ว่าไม่ปรากฏว่าผู้พิพากษาในคดีดังกล่าวใช้หลักเกณฑ์ใดในการแยกสิ่งเทียมอาวุธปืนออกจากอาวุธปืนของจริง

และในปัจจุบัน มีสิ่งที่เรียกว่า “ปืน BB Gun” ซึ่งเป็นของเล่นที่มีลักษณะรูปร่างภายนอกเหมือนอาวุธปืนของจริงมาก เพียงแต่ปืน BB Gun จะยิงกระสุนพลาสติกที่ไม่มีอันตรายถึงชีวิตเหมือนกระสุนที่ใช้ในปืนของจริงแทน โดยที่ปืน BB gun นี้ก็ได้แพร่หลายในที่ต่างๆในโลกรวมถึงประเทศไทยด้วย ซึ่งศาลฎีกาของประเทศไทยก็ได้มีคำพิพากษาที่ตีความว่า ปืน BB Gun เป็น “สิ่งเทียมอาวุธปืน” มิใช่ “อาวุธปืน” ดังนี้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5793/2544

“... อาวุธปืนที่ใช้ชู่ โจงก์มิได้นำสืบให้เห็นว่าเป็นอาวุธปืนตาม พ.ร.บ. อาวุธปืนฯ หรือไม่และตามผลการตรวจพิสูจน์ปรากฏว่าอาวุธปืนของกลางเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนพกอัดลมชนิดใช้ยิงกับลูกกระสุนพลาสติกทรงกลมขนาด 6 มม. ซึ่งใช้ยิงทำอันตรายแก่ชีวิตและวัตถุไม่ได้ มิใช่อาวุธปืนตาม พ.ร.บ. อาวุธปืนฯแต่เป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนเท่านั้น การกระทำของจำเลยจึงไม่เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 276 วรรคสอง”

จากคำพิพากษาดังกล่าวจะเห็นได้ว่าศาลในคำพิพากษานี้ตีความว่า BB Gun เป็น “สิ่งเทียมอาวุธปืน” มิใช่ “อาวุธปืน” โดยศาลใช้การพิจารณาถึงความสามารถในการทำ

อันตรายแก่ชีวิตมาเป็นหลักเกณฑ์ในการแยกสิ่งเทียมอาวุธปืนออกจากอาวุธปืนของจริง โดยในคดีดังกล่าวศาลมองว่า BB Gun ไม่สามารถทำอันตรายถึงชีวิตได้จึงถือว่าเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนไม่ใช่อาวุธปืน ทั้งนี้ แม้ว่าในคำพิพากษาศาลฎีกาชั้นต้นจะไม่ได้ใช้คำว่า BB gun กับสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ปรากฏในคดีนั้นโดยตรง แต่คำว่า “สิ่งเทียมอาวุธปืนพกอัดลมชนิดใช้ยิงกับลูกกระสุนพลาสติกทรงกลมขนาด 6 มม.” ที่ปรากฏอยู่ในคำพิพากษานั้นก็มีความหมายถึงปืน BB gun อยู่ในตัวเองแล้วนั่นเอง

ภายหลังจากที่มีคำพิพากษาศาลฎีกาชั้นต้นออกมา กระทรวงมหาดไทยก็ได้มีการหารือกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาในประเด็นที่ว่า ควรจัดให้ปืน BB gun เป็น "อาวุธปืน" หรือ "สิ่งเทียมอาวุธปืน" ดังปรากฏในบันทึกความเห็นทางกฎหมายของคณะกรรมการกฤษฎีกา³ ซึ่งสามารถสรุปประเด็นความเห็นของแต่ละฝ่ายได้ดังนี้

เดิม คณะกรรมการพิจารณา ร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยมีความเห็นว่า ปืน BB gun มีกลไกการทำงานเลียนแบบอาวุธปืน มีขนาด สี สัน รูปร่างและน้ำหนักใกล้เคียงกับอาวุธปืน ยกเว้นกระสุนที่ทำมาจากเม็ดพลาสติกหรือผลิตภัณฑ์เซรามิกสังเคราะห์ ที่มีน้ำหนักเบาตั้งแต่ 0.12 กรัม ถึง 0.5 กรัม และมีเส้นผ่าศูนย์กลาง 6 มิลลิเมตร หรือ 8 มิลลิเมตร มีความเร็วต้นและแรงปะทะที่ 280 ฟุตต่อวินาที จึงมีความเห็นว่า BB GUN เป็นอาวุธปืน

ต่อมา กระทรวงมหาดไทยเห็นว่า ปัจจุบันมีการนำเข้า BB gun จำนวนมากโดยมิได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียนท้องที่ทั้งในลักษณะอาวุธปืนและสิ่งเทียมอาวุธปืน และมีการจัดตั้งชมรมหรือสนาม BB gun หลายแห่งในหลายจังหวัด โดยผู้นำเข้าหรือผู้ครอบครองเข้าใจว่า BB gun ไม่ใช่อาวุธปืน หากถือตามความเห็นของคณะกรรมการร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย ซึ่งเห็นว่า BB gun เป็นอาวุธปืนแล้ว ประชาชนผู้ครอบครอง BB gun ในขณะนี้อาจเป็นผู้ฝ่าฝืนมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 อันเป็นความผิดฐานมีอาวุธปืนไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนท้องที่ซึ่งมาตรา 72 แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวได้กำหนดตรวจวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองพันถึงสองหมื่นบาทเอาไว้ ซึ่งมีผลกระทบต่อประชาชนจำนวนมาก ดังนั้นจึงได้หารือกับคณะกรรมการกฤษฎีกาในประเด็นดังกล่าว ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา ก็ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับ ปืน BB gun ไว้ดังนี้

BB gun เป็นคำที่ใช้เรียกปืนอัดลมเบาที่จำลองเลียนแบบขนาด สี สัน รูปร่าง และน้ำหนักใกล้เคียงกับอาวุธปืนจริง มีกลไกการทำงานโดยใช้แก๊สหรืออัดลมเป็นแรงขับเคลื่อนวัตถุที่ทำมาจากพลาสติกหรือเซรามิกสังเคราะห์ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 6 มิลลิเมตร หรือ 8 มิลลิเมตร น้ำหนักตั้งแต่ 0.12 กรัม ไปจนถึง 0.5 กรัม ที่เรียกว่า “Ball Bullet” หรือ “BB” ด้วยแรงขับเคลื่อนออกจากปากลำกล้องที่มีความเร็วต้นและแรงปะทะเป้าหมายประมาณ 200 ถึง 500 ฟุตต่อวินาที ไม่มีอำนาจรุนแรงที่สามารถทำอันตรายต่อชีวิตหรือร่างกายได้ดังเช่นอาวุธปืนโดยทั่วไป และ

³ พรทิพย์ จาละ เลขานุการคณะกรรมการกฤษฎีกา, “BB Gun เป็นอาวุธปืนตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 หรือไม่”, ความเห็นทางกฎหมาย ปี พ.ศ. 2551 เรื่องเสร็จที่ 846/2551 สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา พฤศจิกายน 2551.

โดยสภาพโครงสร้างของ BB gun ที่ผลิตจากพลาสติกและเหล็กกรรมดาบางส่วนจึงไม่มีความแข็งแรงทนทานเพียงพอที่จะใช้เป็นอาวุธส่งเครื่องกระสุนปืนได้

ดังนั้น ปัญหาที่ว่า BB gun เป็นอาวุธปืนตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 หรือไม่นั้น เห็นว่า มาตรา 4 (1) และ (2) แห่งพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 ได้กำหนดบทนิยามคำว่า “อาวุธปืน” ให้ “หมายความรวมถึงตลอดถึงอาวุธทุกชนิดซึ่งใช้ส่งเครื่องกระสุนปืนโดยวิธีระเบิด หรือกำลังดันของแก๊สหรืออัดลมหรือเครื่องกลไกอย่างใด ซึ่งต้องอาศัยอำนาจของพลังงาน...” และกำหนดบทนิยามคำว่า “เครื่องกระสุนปืน” ให้ “หมายความรวมถึงตลอดถึงกระสุนโดด กระสุนปราย กระสุนแตก...” เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า วัตถุที่ BB gun ใช้ส่งด้วยกำลังดันของแก๊สหรืออัดลม คือ สิ่งที่ทำมาจากพลาสติกหรือเซรามิคสังเคราะห์ ซึ่งมีใช้ “เครื่องกระสุนปืน” นอกจากนั้น ยังปรากฏข้อเท็จจริงว่า โดยสภาพโครงสร้างของ BB gun ที่ผลิตจากพลาสติกและเหล็กกรรมดาบางส่วนซึ่งไม่มีความแข็งแรงทนทานเพียงพอ ที่จะใช้ BB gun เป็นอาวุธส่ง “เครื่องกระสุนปืน” ได้ ดังนั้น BB gun จึงไม่เป็น “อาวุธปืน” ตามบทนิยามคำว่า “อาวุธปืน” แห่งพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490

เมื่อได้พิจารณานิยามของคำว่า “สิ่งเทียมอาวุธปืน” ตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 ประกอบกับตัวอย่างในการตีความคำว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนของหน่วยงานต่างๆแล้วจะเห็นได้ว่ายังมีปัญหาอยู่มาก เนื่องจากถ้อยคำในตัวมาตรา 4 (5) นั้นเขียนไว้อย่างกว้างเกินไป กล่าวคือการใช้ที่บัญญัตินิยามของคำว่า “สิ่งเทียมอาวุธปืน” เอาไว้แต่เพียงว่า “สิ่งซึ่งมีรูปและลักษณะอันน่าจะทำให้ หลงเชื่อว่าเป็นอาวุธปืน” โดยไม่ได้มีการระบุรายละเอียดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ที่ใช้แยกสิ่งเทียมอาวุธปืนออกจากอาวุธปืนของจริงให้ชัดเจน จึงทำให้หน่วยงานของรัฐแต่ละหน่วยต่างก็กำหนดหลักเกณฑ์ที่ใช้แยกสิ่งเทียมอาวุธปืนออกจากอาวุธปืนของจริงแตกต่างกันออกไป เช่น ศาลฎีกาจะใช้ “ความสามารถในการทำอันตรายแก่ชีวิตและวัตถุ” เป็นเกณฑ์ โดยที่หากสิ่งนั้นไม่สามารถทำอันตรายแก่ชีวิตและวัตถุได้ก็จะถือว่าเป็นเพียงสิ่งเทียมอาวุธปืนไม่ใช่อาวุธปืนของจริง ส่วนคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยจะใช้ “รูปร่างและกลไกการทำงาน” เป็นเกณฑ์ กล่าวคือหากเป็นสิ่งที่มรูปร่างและกลไกการทำงานอย่างอาวุธปืนของจริงแล้วแม้จะไม่ได้ใช้กระสุนปืนของจริงก็จะถือว่าเป็นอาวุธปืนไม่ใช่สิ่งเทียมอาวุธปืน ในขณะที่คณะกรรมการกฤษฎีกาจะใช้ “ความสามารถในการส่งเครื่องกระสุนปืน” เป็นเกณฑ์ กล่าวคือหากสิ่งนั้นไม่สามารถใช้กับ “เครื่องกระสุนปืน” หรือก็คือกระสุนปืนของจริงตามที่ได้นิยามไว้ในมาตรา 4 (2) ตามพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ ก็จะถือว่าเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนไม่ใช่อาวุธปืน

ล่าสุดในร่างพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน ก็ได้มีแนวทางที่จะเพิ่มเติมนิยามของคำว่า “สิ่งเทียมอาวุธปืน” ให้รวมถึงสิ่งซึ่งมีลักษณะคล้ายอาวุธปืนซึ่งรัฐมนตรีเห็นว่าควรถูกควบคุมให้เป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนด้วย⁴ ซึ่งรัฐมนตรีในที่นี้ก็หมายถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยที่เป็นรัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ตามมาตรา 4 (9) ประกอบกับมาตรา 6 ของพ.ร.บ.อาวุธปืนฯ ดังนั้นจึงต้องพิจารณาต่อไปว่าหากร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมีผลใช้บังคับแล้วจะมีประกาศหรือกฎกระทรวงที่ออกโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับนิยามของสิ่งเทียมอาวุธปืนให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้นหรือไม่ต่อไปอีก

3.1.1.2 นิยามของคำว่าปืนอัดลมเบาที่จำลองเลียนแบบอาวุธปืนจริง ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522⁵ ประกอบกับ ประกาศคณะกรรมการว่าด้วยฉลาก ฉบับที่ 32 (พ.ศ. 2554) เรื่อง ให้ปืนอัดลมเบาที่จำลองเลียนแบบอาวุธปืนจริงเป็นสินค้าที่ควบคุมฉลาก⁶

ถึงแม้ว่า ในพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 จะไม่ได้มีการกำหนดนิยามของคำว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนเอาไว้โดยตรง แต่ในประกาศคณะกรรมการว่าด้วยฉลากที่กำหนดถึงสิ่งที่จะอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์ของพ.ร.บ.คุ้มครองผู้บริโภคก็ได้มีการนิยามถึง “ปืนอัดลมเบาที่จำลองเลียนแบบอาวุธปืนจริง” ซึ่งสามารถถือได้ว่าสิ่งดังกล่าวนี้เป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทหนึ่งได้เช่นกัน ดังนั้นจึงถือได้ว่าพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 เป็นกฎหมายที่วางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ต้องนำมาศึกษาเช่นเดียวกัน

ในส่วนของการนิยามความหมายของ “ปืนอัดลมเบาที่จำลองเลียนแบบอาวุธปืนจริง” นั้นจะปรากฏอยู่ในประกาศคณะกรรมการว่าด้วยฉลาก ฉบับที่ 32 (พ.ศ. 2554) เรื่อง ให้ปืนอัดลมเบาที่จำลองเลียนแบบอาวุธปืนจริงเป็นสินค้าที่ควบคุมฉลาก ซึ่งมีเนื้อหา ดังนี้

“ข้อ 1 “ปืนอัดลมเบาที่จำลองเลียนแบบอาวุธปืนจริง” หมายความว่า สิ่งซึ่งมีรูปและลักษณะที่ทำให้หลงเชื่อว่าเป็นอาวุธปืนใช้สำหรับยิงกระสุน ที่ทำจากวัสดุต่างๆ เช่น พลาสติก

⁴ ร่างพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน (ฉบับที่...)พ.ศ. ... , ที่ประชุมคณะรัฐมนตรี นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ (นายกรัฐมนตรี), (วันที่ 4 เมษายน 2554), มาตรา 3

⁵ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2541, ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 115 ตอนที่ 15 ก หน้า 1 (24 มีนาคม 2541)

⁶ ประกาศคณะกรรมการว่าด้วยฉลาก (ฉบับที่ 32) พ.ศ. 2554, ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 128 ตอนพิเศษ 38 ง หน้า 29 (31 มีนาคม 2554).

เซรามิก แต่ไม่รวมถึงกระสุนปืน มีกลไกการทำงานโดยใช้กำลังดันของแก๊ส หรืออัดลม หรือเครื่องกลไกอย่างใดอย่างหนึ่ง และจะมีการติดเลเซอร์หรือนำเลเซอร์มาติดตั้งกับตัวปืนภายหลังหรือไม่ก็ได้”

เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่า นิยามของ “ปืนอัดลมเบาที่จำลองเลียนแบบอาวุธปืนจริง” ที่ปรากฏในประกาศฉบับนี้มีความหมายถึงสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทที่สามารถยิงกระสุนทรงกลมออกมาได้ หรือที่เรียกว่า BB gun นั้นเอง ส่วนสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทอื่นที่ไม่สามารถยิงกระสุนใดๆออกมาได้เช่นปืนโมเดล หรือสิ่งเทียมอาวุธปืนที่สามารถยิงกระสุนออกมาได้แต่ไม่ได้อาศัยกลไกของแก๊ส หรือกลไกการอัดลม เช่น ปืนของเล่นที่ยิงกระสุนพลาสติกทรงลูกดอกส่วนปลายเป็นยางก็จะไม่อยู่ในนิยามของคำว่า “ปืนอัดลมเบาที่จำลองเลียนแบบอาวุธปืนจริง”

นอกจากนั้น คำนิยามของ “ปืนอัดลมเบาที่จำลองเลียนแบบอาวุธปืนจริง” ที่ปรากฏในประกาศฉบับนี้ ก็แสดงให้เห็นว่า ปืนอัดลมที่สามารถยิงกระสุนพลาสติก หรือ เซรามิก ที่ไม่ใช่เครื่องกระสุนปืนของจริงนั้น ไม่ใช่ “อาวุธปืน” ตามพ.ร.บ. อาวุธปืนฯ แต่จะถือว่าเป็น “ปืนอัดลมเบาที่จำลองเลียนแบบอาวุธปืนจริง” แทน ซึ่งก็สอดคล้องกับความเห็นความเห็นทางกฎหมายของคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ใช้หลักเกณฑ์ในการพิจารณาถึงความสามารถในการยิงกระสุนปืนของจริงในการแยก “สิ่งเทียมอาวุธปืน” กับ “อาวุธปืน” ออกจากกันตามพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ ดังที่ได้อธิบายไว้แล้วในหัวข้อที่ 3.1.1.1

แต่ทั้งนี้ การที่ประกาศคณะกรรมการว่าด้วยฉลากฉบับนี้กำหนดนิยามของคำว่า “ปืนอัดลมเบาที่จำลองเลียนแบบอาวุธปืนจริง” ก็ไม่ได้มีขึ้นเพื่อเป็นการกำหนดนิยามของคำว่า “สิ่งเทียมอาวุธปืน” ตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 ให้ชัดเจนขึ้นแต่อย่างใด และการกำหนดนิยามของคำว่า “ปืนอัดลมเบาที่จำลองเลียนแบบอาวุธปืนจริง” ก็ไม่ได้มีขึ้นเพื่อนำไปปรับใช้กับฐานความผิดในพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ ดังกล่าวด้วย แต่ประกาศฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้กับฐานความผิดตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 เท่านั้น โดยการกำหนดให้ “ปืนอัดลมเบาที่จำลองเลียนแบบอาวุธปืนจริง” นั้นเป็น “สินค้าที่ควบคุมฉลาก” ที่จะถูกควบคุมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 นั้นเอง ดังที่ประกาศฉบับนี้กำหนดไว้ว่า

“ข้อ 2 ให้ปืนอัดลมเบาที่จำลองเลียนแบบอาวุธปืนจริงเป็นสินค้าที่ควบคุมฉลาก”

ทั้งนี้การที่คณะกรรมการว่าด้วยฉลากสามารถออกประกาศคณะกรรมการว่าด้วยฉลากฉบับดังกล่าวมาใช้บังคับกับปืนอัดลมเบาที่จำลองเลียนแบบอาวุธปืนจริงได้นั้นก็โดยอาศัยอำนาจตามที่พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 มาตรา 30 ที่ได้บัญญัติให้คณะกรรมการว่าด้วยฉลากมีอำนาจกำหนดให้สินค้าที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่สุขภาพ, ร่างกาย หรือจิตใจเป็นสินค้าที่ควบคุมฉลากได้

ดังนั้น เมื่อ “ปืนอัดลมเบาที่จำลองเลียนแบบอาวุธปืนจริง” หรือปืน BB Gun เป็นสิ่งที่อาจทำอันตรายแก่กายได้หากผู้ใช้ไม่ระมัดระวัง จึงถือว่าเป็นสินค้าที่อาจก่อให้เกิดอันตราย

แก่สุขภาพ ร่างกาย หรือจิตใจ เนื่องในการใช้สินค้าหรือโดยสภาพของสินค้านั้นได้ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 มาตรา 30 วรรคท้ายแล้ว คณะกรรมการว่าด้วยฉลาก จึงมีอำนาจออกประกาศคณะกรรมการว่าด้วยฉลาก ฉบับที่ 32 (พ.ศ. 2554) เพื่อให้ “ปืนอัดลมเบาที่จำลองเลียนแบบอาวุธปืนจริง” เป็น “สินค้าที่ควบคุมฉลาก” ที่อยู่ภายใต้การควบคุมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 ได้

สำหรับรายละเอียดในส่วนที่ว่าคำว่า “ฉลาก” นั้นมีความหมายว่าอย่างไร และมีกฎหมายกำหนดว่าข้อความใดบ้างที่ต้องระบุไว้บนฉลากอยู่เสมอนั้นผู้วิจัยจะกล่าวถึงอย่างละเอียดในหัวข้อที่ 3.3.1.1 เรื่องการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายของประเทศไทยในส่วนของฐานความผิดและอัตราโทษตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 ต่อไป

ดังนั้นในขั้นนี้จึงสามารถสรุปไว้ในเบื้องต้นก่อนว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภท “ปืนอัดลมเบาที่จำลองเลียนแบบอาวุธปืนจริง” นั้น หมายถึงสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภท BB Gun และการกำหนดนิยามของสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทนี้มีขึ้นเพื่อถือว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทดังกล่าวนี้เป็น “สินค้าที่ควบคุมฉลาก” ที่จะต้องมีการติดฉลากให้ถูกต้องตามแบบที่พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค กำหนดไว้

3.1.1.3 นิยามของคำว่าของเล่นตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 2280 (พ.ศ. 2540) ออกตามความในพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 เรื่องแก้ไขมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมของเล่น เล่ม 1 (แก้ไขครั้งที่ 1)

เมื่อพิจารณาจากสภาพภายนอกของสิ่งเทียมอาวุธปืนและวัตถุประสงค์ในการนำไปใช้แล้วอาจเข้าใจว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนทุกประเภทถือเป็นของเล่นชนิดหนึ่งที่ต้องอยู่ภายใต้การควบคุมมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมของกระทรวงอุตสาหกรรมด้วย แต่ในความเป็นจริงกลับไม่เป็นเช่นนั้น เนื่องจากในปัจจุบันการควบคุมมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนั้นจะควบคุมเฉพาะของเล่นที่เป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนบางประเภทเท่านั้น ดังที่ปรากฏในประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 2280 (พ.ศ. 2540) ออกตามความในพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 เรื่องแก้ไขมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ของเล่น เล่ม 1 (แก้ไขครั้งที่ 1)⁷ และประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 2281 (พ.ศ. 2540) ออกตามความในพระราชบัญญัติมาตรฐาน

⁷ ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม (ฉบับที่ 2280) พ.ศ. 2540, ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 114 ตอนที่ 81ง ฉบับประกาศทั่วไป (9 ตุลาคม 2540).

ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 เรื่องแก้ไขมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ของเล่น เล่ม 2 (แก้ไขครั้งที่ 1)⁸ ซึ่งได้กล่าวถึงสิ่งที่จะถือว่าเป็น “ของเล่น” เอาไว้ดังนี้

“ 2.1 ของเล่น หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่มีการออกแบบและทำให้เด็กเล่น⁹”

“ 1.2 มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนี้ครอบคลุมของเล่นทุกประเภท รวมทั้ง ชิ้นส่วนและอุปกรณ์ที่ใช้ร่วมกับของเล่น ยกเว้น

...1.2.5 ปืนยาวและปืนสั้นอัดลม (air guns and air pistols)...”

“ 4.2.11 ของเล่นที่ใช้ฟุ้งหรือยิงหรือของเล่นที่มีเครื่องฟุ้งหรือยิง

...4.2.11.2 ของเล่นที่ใช้ฟุ้งโดยเด็กเป็นผู้กำหนดพลังงานจลน์ที่ใช้

(1) ส่วนปลายของหลาวหรือลูกดอกต้องไม่ทำจากโลหะ ยกเว้นในกรณีที่ต้องเกี่ยวข้องกับแม่เหล็ก ให้ทำจากวัสดุแม่เหล็กได้

(2) ของเล่นที่ใช้ฟุ้งในรูปของเครื่องบินและลูกยิง เช่นปืน และปืนพกสปริงหน้าไม้และไม้ซาง จะต้องไม่ทำจากโลหะ ไม่มีปลายแหลมคม พื้นผิวที่อัดกระแทก ของของเล่นที่ใช้ฟุ้งนั้น ต้องมีวัสดุยึดหยุ่น เช่น ยาง และมีพื้นที่หน้าตัดไม่น้อยกว่า 3 ตารางเซนติเมตร

4.2.11.3 ของเล่นที่ใช้ยิงโดยตัวของเล่นกำหนดพลังงานจลน์ที่ใช้

(1) ของเล่นที่เลียนแบบอาวุธปืน ที่ปลายกระบอกปืนต้องมี แถบสีแสด (brighten orange) กว้างไม่น้อยกว่า 6 มิลลิเมตร

(2) ลูกยิงที่ใช้ต้องไม่ทำจากโลหะและไม่มีปลายแหลมคม

(3) พลังงานจลน์เฉลี่ยของของเล่นที่ใช้ยิง เมื่อทดสอบการ เคลื่อนที่วิถีโค้งของของเล่นตาม มอก.685 เล่ม 3 แล้ว จะต้องไม่เกิน 0.08 จูล สำหรับลูกยิงที่แข็ง โดยไม่มีพื้นผิวอัดกระแทกที่ยึดหยุ่นและ 0.5 จูลสำหรับลูกยิงที่ยึดหยุ่นหรือลูกยิงที่มีพื้นผิวอัด กระแทกที่ยึดหยุ่น

(4) กรณีลูกยิงใช้พลังงานจลน์เฉลี่ยมากกว่า 0.08 จูล ส่วน พื้นผิวอัดกระแทก ต้องมีการป้องกันด้วยวัสดุยึดหยุ่น เช่นยาง เมื่อทดสอบการเคลื่อนที่วิถีโค้งของของ เล่นตาม มอก.685 เล่ม 3 แล้วค่าพลังงานจลน์เฉลี่ยต่อหน่วยพื้นที่ของผิวอัดกระแทกยึดหยุ่นต้องไม่ เกิน 0.16 จูลต่อตารางเซนติเมตร”

⁸ ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม (ฉบับที่ 2281) พ.ศ. 2540, ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 114 ตอนที่ 81ง ฉบับประกาศ ทั่วไป (9 ตุลาคม 2540).

⁹ ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม (ฉบับที่ 1196) พ.ศ. 2530 ออกตามความในพระราชบัญญัติมาตรฐาน ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 เรื่องกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ของเล่น เล่ม 1 ข้อกำหนดทั่วไป, ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 104 ตอนที่ 137 ฉบับพิเศษ (20 กรกฎาคม 2530).

เมื่อพิจารณาเนื้อหาในประกาศดังกล่าวทั้งหมดแล้วจะเห็นได้ว่าการกำหนดนิยามของคำว่า “ของเล่น” ที่จะถูกควบคุมตามพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 นั้นมีเพียงของเล่นที่เป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนสำหรับเด็กเล่น เช่น ปืนเด็กเล่นที่ใช้กลไกสปริงยิงกระสุนรูปทรงลูกดอกที่ทำจากพลาสติกเท่านั้น โดยไม่รวมถึงของเล่นที่เป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทที่ยิงกระสุนพลาสติกทรงกลมโดยอาศัยกลไกในการอัดอากาศหรือ BB gun ด้วย ทั้งนี้เนื่องจากว่าในข้อที่ 1.2.5 ของประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมฉบับดังกล่าวได้บัญญัติไว้อย่างชัดเจนแล้วว่าคำว่า “ของเล่น” ที่จะถูกควบคุมความปลอดภัยตามพระราชบัญญัตินี้จะไม่รวมถึงปืนยาวและปืนสั้นอัดลม (air guns and air pistols) ซึ่งหมายถึง BB gun ด้วย

จะสังเกตได้ว่าประกาศฉบับดังกล่าวใช้หลักเกณฑ์ในการแยกสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภท “ของเล่น” ออกจากอาวุธปืนของจริงโดยพิจารณาจากชนิดของกระสุนที่สามารถยิงออกมาได้ กล่าวคือหากสิ่งดังกล่าวสามารถยิงกระสุนรูปทรงลูกดอกที่ทำจากพลาสติกได้เท่านั้นก็จะถือว่าเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภท “ของเล่น” แต่หากสิ่งดังกล่าวสามารถยิงกระสุนปืนของจริงออกมาได้ก็จะไม่ถือว่าเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภท “ของเล่น” แต่จะถือว่าเป็นอาวุธปืนของจริงแทน

และเมื่อพิจารณาเนื้อหาที่เกี่ยวกับมาตรฐานของของเล่นที่ใช้ยิงหรือพุ่งที่จะถูกควบคุมตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมข้อที่ 4.2.11 แล้วจะเห็นว่าเฉพาะสิ่งเทียมอาวุธปืนที่สามารถยิงลูกดอกยางหรือยิงลูกดอกหัวแม่เหล็กโดยอาศัยแรงส่งจากสปริงที่มีความรุนแรงน้อยอยู่แล้วเท่านั้นที่จะถูกควบคุมในฐานะ “ของเล่น” ตามพ.ร.บ. มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนี้ แต่ไม่รวมถึงสิ่งเทียมอาวุธปืนที่เป็นปืนอัดลม หรือปืน BB gun ที่ยิงกระสุนพลาสติกทรงกลมโดยอาศัยแรงส่งจากการอัดลม, แก๊ส หรือไฟฟ้าซึ่งมีความรุนแรงกว่ามากเลย ทั้งที่สิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทปืนอัดลม หรือปืน BB gun นั้นมีรูปร่างคล้ายกับอาวุธปืนของจริง และมีความรุนแรงมากกว่าปืนของเล่นตาม พ.ร.บ. มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนี้มาก

ดังนั้น ในขั้นนี้ผู้วิจัยจึงขอสรุปความในเบื้องต้นก่อนว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนที่จะถือว่าเป็น “ของเล่น” ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมซึ่งจะถูกควบคุมตามพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 ที่ผู้วิจัยจะกล่าวถึงต่อไปนั้น หมายถึงสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทปืนเด็กเล่น เช่นปืนเด็กเล่นที่ใช้กลไกสปริงยิงกระสุนรูปทรงลูกดอกที่ทำจากพลาสติกเท่านั้น โดยไม่รวมถึงสิ่งเทียมอาวุธปืนที่สามารถยิงกระสุนในรูปแบบอื่นๆเช่นปืน BB gun และไม่รวมถึงสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ไม่สามารถยิงกระสุนใดๆออกมาได้ เช่น ปืนโมเดล, ปืนแก๊บ หรือปืนไฟแช็ก ด้วย

เมื่อพิจารณากฎหมายที่กำหนดนิยามสิ่งเทียมอาวุธปืนของประเทศไทยแล้วจะสามารถวิเคราะห์ออกมาได้ดังนี้

ในประเด็นการแบ่งประเภทของสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้น ผู้วิจัยเห็นว่าการแบ่งประเภทของสิ่งเทียมอาวุธปืนตาม พ.ร.บ. อาวุธปืนฯ, พ.ร.บ. คุ้มครองผู้บริโภค และ พ.ร.บ. มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมยังไม่มี ความชัดเจนและไม่มีความสอดคล้องกัน เนื่องจากนิยามของสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ถูกบัญญัติตาม พ.ร.บ. ฉบับอื่นนอกเหนือจากพ.ร.บ. อาวุธปืนฯ ไม่มีการกล่าวอ้างถึงคำว่า “สิ่งเทียมอาวุธปืน” ตาม พ.ร.บ. อาวุธปืนฯ เลย จึงอาจทำให้เกิดความสับสนและต้องใช้เวลาในการตีความอีกว่าสิ่งดังกล่าวเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนตาม พ.ร.บ. อาวุธปืนฯ หรือไม่ต่อไปอีก แตกต่างจากการแบ่งประเภทของสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ปรากฏในกฎหมายของต่างประเทศเช่นในกฎหมายของประเทศอังกฤษที่จะมีการบัญญัตินิยามของสิ่งเทียมอาวุธปืนที่เป็นหลักเอาไว้ในกฎหมายฉบับหนึ่ง และเมื่อมีการบัญญัติถึงสิ่งเทียมอาวุธปืนในกฎหมายฉบับอื่นๆ นอกเหนือไปจากกฎหมายที่เป็นกฎหมายหลักดังกล่าวแล้วก็จะมีการกล่าวอ้างถึงคำนิยามของสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายหลักเอาไว้เสมอ

ในประเด็นการกำหนดถ้อยคำเพื่อใช้แยกสิ่งเทียมอาวุธปืนออกจากอาวุธปืนของจริงนั้น การนิยามความหมายของสิ่งเทียมอาวุธปืนหรือสิ่งอื่นที่มีความหมายเช่นเดียวกับกับสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายทั้ง 3 ฉบับอันได้แก่

การกำหนดนิยามคำว่า “สิ่งเทียมอาวุธปืน” ตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490

การกำหนดนิยามคำว่า “ปืนอัดลมเบาที่จำลองเลียนแบบอาวุธปืนจริง” ตามประกาศคณะกรรมการว่าด้วยฉลาก ฉบับที่ 32 (พ.ศ. 2554) เรื่อง ให้ปืนอัดลมเบาที่จำลองเลียนแบบอาวุธปืนจริงเป็นสินค้าที่ควบคุมฉลาก

และ การกำหนดนิยามคำว่า “ของเล่น” ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 2280 (พ.ศ. 2540) ออกตามความในพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 เรื่องแก้ไขมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมของเล่น

ผู้วิจัยเห็นว่าการนิยามความหมายของสิ่งเทียมอาวุธปืนหรือสิ่งอื่นที่มีความหมายเช่นเดียวกับกับสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายของประเทศไทยนั้นยังมีข้อบกพร่องอยู่หลายประการ ดังนี้

(1) การกำหนดนิยามคำว่า “สิ่งเทียมอาวุธปืน” ตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 มีข้อบกพร่องในเรื่องความไม่

ชัดเจนในการแยกสิ่งเทียมอาวุธปืนออกจากอาวุธปืนของจริง เนื่องจากมาตราที่ 4 (5) ของพระราชบัญญัติดังกล่าวได้บัญญัติว่า "สิ่งเทียมอาวุธปืน" หมายความว่า สิ่งซึ่งมีรูปและลักษณะอันน่าจะทำให้ หลงเชื่อว่าเป็นอาวุธปืน" โดยไม่มีการระบุหลักเกณฑ์ใดๆที่เป็นรูปธรรมที่จะใช้แยกแยะสิ่งเทียมอาวุธปืนออกจากอาวุธปืนของจริง ดังนั้นจึงทำให้เกิดปัญหาในการตีความขึ้นมา กล่าวคือเจ้าพนักงานของแต่ละหน่วยงาน เช่น ตำรวจ ศาล หรือ คณะกรรมการกฤษฎีกา ก็จะใช้ดุลพินิจของตนในการพิจารณาว่าสิ่งใดเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนสิ่งใดเป็นอาวุธปืนของจริง ซึ่งผลที่ได้ก็มีความแตกต่างกันมากในแต่ละหน่วยงานและในปัจจุบันก็ยังหาข้อยุติไม่ได้ว่าจะใช้หลักเกณฑ์ใดในการแยกสิ่งเทียมอาวุธปืนกับอาวุธปืนของจริงออกจากกันทำให้การบังคับใช้กฎหมายในส่วน of สิ่งเทียมอาวุธปืนมีความไม่แน่นอน เช่นการที่ตำรวจมองว่า ปืน BB gun เป็นอาวุธปืนของจริงก็จะจับคนที่พกพาปืน BB gun ในที่สาธารณะในข้อหาพกพาอาวุธปืนของจริงในที่สาธารณะ แต่เมื่อคดีความขึ้นมาถึงศาลศาลก็อาจยกฟ้องเพราะศาลมองว่า ปืน BB gun เป็นเพียงสิ่งเทียมอาวุธปืนไม่ใช่อาวุธปืนของจริง (เทียบเคียง คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5793/2544)

(2) การกำหนดนิยามคำว่า "ปืนอัดลมเบาที่จำลองเลียนแบบอาวุธปืนจริง" ตามประกาศคณะกรรมการว่าด้วยฉลาก ฉบับที่ 32 (พ.ศ. 2554) เรื่อง ให้ปืนอัดลมเบาที่จำลองเลียนแบบอาวุธปืนจริงเป็นสินค้าที่ควบคุมฉลาก มีข้อดีในส่วนที่มีการใช้ชนิดของกระสุนที่ใช้ยิงเป็นตัวแบ่งแยกสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภท "ปืนอัดลมเบาที่จำลองเลียนแบบอาวุธปืนจริง" ออกจากอาวุธปืนจริง กล่าวคือหากสิ่งของดังกล่าวใช้กระสุนปืนของจริงก็จะถือว่าเป็นอาวุธปืนจริง แต่ถ้าหากสิ่งของดังกล่าวใช้กระสุน BB ที่ไม่ใช่กระสุนปืนของจริงในการยิงก็จะถือว่าเป็น "ปืนอัดลมเบาที่จำลองเลียนแบบอาวุธปืนจริง" ไม่ใช่อาวุธปืนจริง แต่การกำหนดนิยามดังกล่าวก็ยังมีข้อบกพร่อง กล่าวคือการนิยาม "ปืนอัดลมเบาที่จำลองเลียนแบบอาวุธปืนจริง" ตามประกาศดังกล่าวนั้นเป็นการนำมาใช้กับความผิดฐาน "ขายปืนอัดลมเบาที่จำลองเลียนแบบอาวุธปืนจริงโดยไม่มีฉลาก" หรือ "ขายปืนอัดลมเบาที่จำลองเลียนแบบอาวุธปืนจริงโดยฉลากแสดงไม่ถูกต้อง" ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 เท่านั้น ไม่ได้เป็นการขยายความในนิยามของคำว่า "สิ่งเทียมอาวุธปืน" ตาม พ.ร.บ.อาวุธปืนฯ โดยตรง ดังนั้นการพิจารณาว่าสิ่งใดเป็น "สิ่งเทียมอาวุธปืน" หรือ "อาวุธปืน" ตามตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 จึงยังคงเป็นปัญหาที่ยังไม่มีคำตอบที่แน่ชัดเช่นเดิม

(3) การกำหนดนิยามคำว่า "ของเล่น" ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 2280 (พ.ศ. 2540) ออกตามความในพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 เรื่อง แก้ไขมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมของเล่นนั้นก็มีปัญหาในการใช้แยกความหมายของคำว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนออกจากอาวุธปืนของจริงเช่นกัน

ปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาเดียวกับการนิยามคำว่า “ปืนอัดลมเบาที่จำลองเลียนแบบอาวุธปืนจริง” ตามประกาศคณะกรรมการว่าด้วยฉลากที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น กล่าวคือการกำหนดนิยามคำว่า “ของเล่น” ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมนี้แม้จะมีการใช้หลักเกณฑ์ในการพิจารณาจากกระสุนที่ใช้ยิงว่า หากเป็นกระสุนที่เป็นลูกดอกพลาสติกส่วนหัวเป็นยางที่ไม่ใช่กระสุนปืนของจริงแล้ว ก็จะได้ว่าเป็นสิ่งเทียบอาวุธปืนประเภท “ของเล่น” ไม่ใช่อาวุธปืนของจริงซึ่งเป็นการใช้หลักเกณฑ์ที่เป็นรูปธรรมในการแบ่งแยกสิ่งดังกล่าวออกจากอาวุธปืนของจริงแล้วก็ตาม แต่หลักเกณฑ์ดังกล่าวก็เป็นการนำมาใช้กับความผิดฐานใช้เครื่องหมายมาตรฐานโดยไม่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม หรือ ความผิดฐานเลียนเครื่องหมายมาตรฐานตามพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 เท่านั้น โดยที่ไม่ได้มีการนำมาใช้ขยายความคำว่า “สิ่งเทียบอาวุธปืน” ตามพ.ร.บ.อาวุธปืนฯเลย ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าการพิจารณาเพื่อแบ่งแยกว่าสิ่งใดเป็น “สิ่งเทียบอาวุธปืน” หรือ “อาวุธปืน” ตามตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียบอาวุธปืน พ.ศ. 2490 นั้นก็ยังไม่มีความชัดเจนเช่นเดิม

ซึ่งเมื่อพิจารณากฎหมายที่ใช้ควบคุมสิ่งเทียบอาวุธปืนของต่างประเทศแล้วจะพบว่ามีการกำหนดหลักเกณฑ์ที่เป็นรูปธรรมชัดเจนในการใช้แยกสิ่งเทียบอาวุธปืนออกจากอาวุธปืนของจริงเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในการตีความว่าสิ่งใดเป็นสิ่งเทียบอาวุธปืนหรืออาวุธปืนของจริง ซึ่งผู้วิจัยจะแสดงให้เห็นในส่วนถัดไป

ในประเด็นการกำหนดถึงสิ่งที่จะไม่ถือว่าเป็นสิ่งเทียบอาวุธปืนที่จะถูกควบคุมตามกฎหมายนั้นในกฎหมายของประเทศไทยมีเพียงประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 2280 (พ.ศ. 2540) เท่านั้นที่กำหนดให้ปืนยาวและปืนสั้นอัดลม (air guns and air pistols) ไม่เป็น “ของเล่น” ที่จะถูกควบคุมตามพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม กล่าวคือสิ่งเทียบอาวุธปืนที่จะถูกตีความว่าเป็น “ของเล่น” เพื่อใช้ควบคุมมาตรฐานการผลิต เช่นแรงส่งกระสุน หรือวัสดุที่ใช้ทำกระสุนนั้น มีอยู่เพียงปืนของเล่นที่ใช้ยิงลูกดอกพลาสติกที่หัวของลูกดอกเป็นจุกยางสุญญากาศหรือแม่เหล็กเพื่อยึดติดกับฝาดนังหรือวัสดุอื่นเท่านั้น โดยที่ปืนของเล่นดังกล่าวมีแรงส่งกระสุนที่น้อยมากจนไม่สามารถทำอันตรายแก่บุคคลทั่วไปได้อยู่แล้ว ในขณะที่สิ่งเทียบอาวุธปืนประเภทอื่นที่มีแรงส่งกระสุนสูงมากจนสามารถทำอันตรายให้กับบุคคลทั่วไปได้เช่น BB gun กลับไม่อยู่ในนิยามความหมายของคำว่า “ของเล่น” ที่จะถูกควบคุมมาตรฐานการผลิต เช่นแรงส่งกระสุน หรือวัสดุที่ใช้ทำกระสุนเลย ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าบทบัญญัติดังกล่าวทำให้เกิดช่องว่างทางกฎหมายที่ไม่เป็นประโยชน์แก่สังคม แตกต่างกับกฎหมายของต่างประเทศที่มีการกำหนดให้สิ่งเทียบอาวุธปืนที่มีลักษณะไม่เป็นอันตรายต่อบุคคลอื่นได้รับการยกเว้นไม่อยู่ในบังคับของกฎหมายซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าการบัญญัติกฎหมายในลักษณะดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อสังคมมากกว่า

3.1.2 การนิยามและการแบ่งประเภทสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายของประเทศอังกฤษ

กฎหมายที่วางหลักเกณฑ์ในการกระทำที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนของประเทศอังกฤษจะมีอยู่ 2 ฉบับคือ Firearms Act 1968 และ Violent Crime Reduction Act 2006 ทั้งนี้ก็เพราะว่าในประเทศอังกฤษนั้นจะมีการแบ่งประเภทของสิ่งเทียมอาวุธปืนออกเป็น 2 ประเภทตามกฎหมายทั้ง 2 ฉบับ โดยที่สิ่งเทียมอาวุธปืนทั้งสองประเภทที่ถูกนิยามในกฎหมายแต่ละฉบับนั้นจะถูกนำมาแยกปรับใช้กับหลักเกณฑ์ที่ระบุไว้ในกฎหมายฉบับนั้นๆ ทั้งนี้ก็เพื่อความสะดวกในการบังคับใช้กฎหมายที่มีวัตถุประสงค์ในการควบคุมสิ่งเทียมอาวุธปืนต่างประเภทกัน

3.1.2.1 นิยามของคำว่าสิ่งเทียมอาวุธปืน ตาม Firearms Act 1968

ในเบื้องต้น Firearms Act 1968¹⁰ ได้กำหนดนิยามของสิ่งเทียมอาวุธปืน (Imitation firearm) ว่า

สิ่งเทียมอาวุธปืน (Imitation firearm) หมายถึงสิ่งที่มีรูปร่างภายนอกเหมือนอาวุธปืนจริงไม่ว่าสิ่งนั้นจะสามารถยิงกระสุนชนิดใดๆออกมาได้หรือไม่ก็ตาม

จะเห็นได้ว่าการบัญญัตินิยามของสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวไม่มีความชัดเจน เพราะไม่มีหลักเกณฑ์ที่เป็นรูปธรรมพอที่จะทำให้บุคคลทั่วไปเข้าใจตรงกันได้ว่าสิ่งใดบ้างที่จะถือว่าเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนหรือสิ่งใดบ้างที่จะถือว่าเป็นอาวุธปืนของจริง

ดังนั้นต่อมาจึงได้มีการบัญญัติ Firearms (Dangerous air weapons) rules 1969¹¹ ขึ้นมาเพื่อทำการแยกให้เห็นชัดเจนว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนมีความแตกต่างกับอาวุธปืนจริงอย่างไร โดยในกฎหมายฉบับนี้กำหนดไว้ว่า

การที่จะถือว่าเป็นอัดลมหรือปืน BB Gun เป็น อาวุธปืน (firearms หรือ air weapon) ได้ก็ต่อเมื่อปืนอัดลมหรือปืน BB Gun นั้นมีแรงส่งกระสุนเกินกว่า 12 foot pounds force (หรือ 16.2 joules) สำหรับปืนที่มีรูปทรงแบบไรเฟิล หรือ 6 foot pounds force (หรือ 8.1 joules) สำหรับปืนที่มีรูปทรงแบบปืนพก และจะต้องมีใบรับรองอาวุธปืนนั้น (firearms certificate) ด้วย

¹⁰ The National Archives, **Firearms Act 1968 section 57 (d)** [Online], 30th May 1968, Available from <http://www.legislation.gov.uk>

¹¹ The National Archives, **The Firearms (Dangerous Air Weapons) Rules 1969 rule 2 (1)** [Online], 1st May 1969, Available from <http://www.legislation.gov.uk/uksi/1969/47/contents/made>

เมื่อพิจารณาคำนิยามของสิ่งเทียมอาวุธปืน (Imitation firearm) ตาม Firearms Act 1968 ประกอบกับหลักเกณฑ์ที่ใช้แยกสิ่งเทียมอาวุธปืนออกจากอาวุธปืนของจริงตาม Firearms (Dangerous air weapons) rules 1969 แล้วจะสามารถกำหนดนิยามของสิ่งเทียมอาวุธปืนในประเทศอังกฤษได้ว่า สิ่งเทียมอาวุธปืนในประเทศอังกฤษหมายถึงสิ่งที่มีรูปร่างภายนอกเหมือนอาวุธปืนจริงไม่ว่าสิ่งนั้นจะสามารถยิงกระสุนชนิดใดๆ ออกมาได้หรือไม่ก็ตาม แต่หากสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวสามารถยิงกระสุนออกมาได้ก็จะต้องพิจารณาต่อไปอีกว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นมีแรงส่งกระสุนเท่าไร หากสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นมีแรงส่งกระสุนเกินกว่า 12 foot pounds force (หรือ 16.2 joules) สำหรับปืนที่มีรูปทรงแบบไรเฟิล หรือ 6 foot pounds force (หรือ 8.1 joules) สำหรับปืนที่มีรูปทรงแบบปืนพกแล้วก็จะถือว่าเป็นอาวุธปืนของจริงไม่ใช่สิ่งเทียมอาวุธปืนอีกต่อไป แต่หากสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นมีแรงส่งกระสุนที่ต่ำกว่านั้นก็จะเป็นเพียงสิ่งเทียมอาวุธปืนไม่ใช่อาวุธปืนของจริง

มีคำพิพากษาที่วางหลักเกณฑ์ในการตีความสิ่งเทียมอาวุธปืนเอาไว้ที่น่าสนใจคือคำพิพากษาในคดี R. v Bentham (Peter)¹² ซึ่งได้วางหลักไว้ว่า “สิ่งเทียมอาวุธปืน” (Imitation firearm) นั้นหมายความเฉพาะถึง “สิ่ง”(Thing) ที่แยกออกจากตัวผู้กระทำความผิดได้เท่านั้น ดังนั้นการที่ผู้กระทำความผิดในคดีนี้ล้วงมือของตนเข้าไปในเสื้อแจ็กเกตของตนเอง แล้วทำนิ้วเป็นรูปร่างให้บุคคลอื่นเข้าใจว่าเป็นอาวุธปืนนั้น ไม่ถือว่าเป็น “นิ้ว” เป็น “สิ่ง” ที่แยกออกจากตัวผู้กระทำความผิดได้ ดังนั้นจำเลยในคดีนี้จึงไม่มีความผิดในการกระทำที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืน

3.1.2.2 นิยามของคำว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนตาม Violent Crime Reduction Act 2006

ใน Violent Crime Reduction Act 2006¹³ ได้กำหนดนิยามของ “สิ่งเทียมอาวุธปืนที่เสมือนจริง” (Realistic Imitation firearms) เอาไว้ว่า

“สิ่งเทียมอาวุธปืนที่เสมือนจริง” (Realistic Imitation firearms) หมายถึงสิ่งเทียมอาวุธปืน (Imitation firearm) ที่มีรูปร่างเหมือนอาวุธปืนจริงอย่างแยกกันไม่ออก โดยไม่หมายความรวมถึงอาวุธปืนจริงที่ไม่สามารถใช้งานได้หรืออาวุธปืนโบราณ

¹² Thomson Reuters, R. v Bentham (Peter), House of Lords [Online], 10 March 2005. Available from <http://web2.westlaw.com>

¹³ The National Archives, Violent Crime Reduction Act 2006 section 38 [Online], 8th November 2006, Available from <http://www.legislation.gov.uk>

ทั้งนี้ การที่จะถือได้ว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้น “มีรูปร่างเหมือนอาวุธปืนจริงอย่างแยกกันไม่ออก” ก็ต่อเมื่อมีข้อเท็จจริงว่าการแยกสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นออกจากอาวุธปืนจริงจะกระทำได้เฉพาะ

- (1) โดยอาศัยผู้เชี่ยวชาญ
- (2) มีการตรวจสอบในระบบปิด (close examination) หรือ
- (3) มีการทดลองบรรจุกระสุนหรือยิงกระสุนออกมา

การที่จะถือว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นสามารถแยกออกจากอาวุธปืนจริงได้ ก็ต่อเมื่อขนาด, รูปร่าง หรือ สีที่ปรากฏส่วนใหญ่ (เกิน 50 % ของส่วนที่เห็นได้) ของสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้น ไม่เหมือนกับอาวุธปืนจริง

นอกจากนี้ รัฐมนตรีกระทรวงความมั่นคง (Minister of State for Security, Counterterrorism, crime and Policing) ยังสามารถออกกฎเพื่อขยายความเกี่ยวกับการพิจารณาในรายละเอียดของขนาด, รูปร่าง หรือ สี ของสิ่งเทียมอาวุธปืนที่จะนำมาใช้เปรียบเทียบระหว่างสิ่งเทียมอาวุธปืนกับอาวุธปืนจริงได้ โดยในปัจจุบันก็ได้มีการกำหนดไว้เป็นหลักเกณฑ์อีกข้อหนึ่งว่า¹⁴

(4) เฉพาะสิ่งเทียมอาวุธปืนที่มีขนาดกว้างไม่เกิน 38 มิลลิเมตร และมีความยาวไม่เกิน 70 มิลลิเมตร เท่านั้นที่จะถือว่าไม่เหมือนกับอาวุธปืนจริง

เฉพาะสิ่งเทียมอาวุธปืนที่มีทำด้วยวัสดุโปร่งใส หรือมีสีที่ปรากฏส่วนใหญ่ (เกิน 50 % ของส่วนที่เห็นได้ในสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้น) เป็นสีแดง, ส้ม, เหลือง, เขียว, ชมพู, ม่วง หรือสีฟ้า และเป็นสีที่สว่างด้วยเท่านั้นที่จะถือว่าไม่เหมือนกับอาวุธปืนจริง

เมื่อพิจารณานิยามของคำว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายของประเทศอังกฤษทั้งหมดแล้วจะเห็นได้ว่านอกจากจะมีการแยกสิ่งเทียมอาวุธปืนออกจากอาวุธปืนของจริงแล้ว ยังมีการแบ่งแยกประเภทของสิ่งเทียมอาวุธปืนออกเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืน (Imitation firearm) กับ สิ่งเทียมอาวุธปืนที่เสมือนจริง (Realistic Imitation Firearms) อีกด้วย ทั้งนี้ก็เพื่อนำมาใช้กับหลักเกณฑ์ที่ใช้ควบคุมการกระทำที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ต่างกัน

ทั้งนี้การแบ่งแยกประเภทของสิ่งเทียมอาวุธปืนออกเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืน (Imitation firearm) กับ สิ่งเทียมอาวุธปืนที่เสมือนจริง (Realistic Imitation Firearms) นั้นก็จะใช้หลักเกณฑ์ที่เป็นรูปธรรมในการแบ่งแยก กล่าวคือในการแบ่งแยกประเภทของสิ่งเทียมอาวุธปืน

¹⁴ The National Archives, *The Violent Crime Reduction Act 2006 (Realistic Imitation Firearms) Regulations 2007 section 6 and 7* [Online], 1st October 2007, Available from <http://www.legislation.gov.uk>

ออกเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืน (Imitation firearm) กับ สิ่งเทียมอาวุธปืนที่เสมือนจริง (Realistic Imitation Firearms) นั้นจะพิจารณาจากลักษณะภายนอกของสิ่งเทียมอาวุธปืน โดยพิจารณาจาก ขนาด,รูปร่าง หรือสีที่ปรากฏส่วนใหญ่ของสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นว่ามีขนาดเกินไปกว่าตัวเลขที่กฎหมายกำหนดไว้หรือ มีสีที่เหมือนกับอาวุธปืนของจริงหรือไม่ หากมีขนาดเกินกว่าตัวเลขที่กำหนดหรือใช้สีที่ใช้กับอาวุธปืน ของจริงบนตัวสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวก็จะถือว่าเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนที่เสมือนจริง (Realistic Imitation Firearms) แต่ถ้ามีขนาดไม่เกินกว่าตัวเลขที่กำหนดหรือใช้สีที่ไม่ได้ใช้กับอาวุธปืนของจริงบน ตัวสิ่งเทียมอาวุธปืนก็จะถือว่าเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืน (Imitation firearm) ทั่วไป

นอกจากนี้ ใน Violent Crime Reduction Act 2006 ยังได้ระบุไว้อย่างชัดเจน ว่าหากเป็นอาวุธปืนจริงที่ไม่สามารถใช้งานได้แล้วหรืออาวุธปืนโบราณก็จะถือว่าเป็นเพียงสิ่งเทียม อาวุธปืน (Imitation firearm) ธรรมดาเท่านั้นโดยที่จะยังไม่ถือว่าเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ เสมือนจริง (Realistic Imitation Firearms)

เมื่อพิจารณากฎหมายที่กำหนดนิยามและการแบ่งประเภทของสิ่งเทียมอาวุธปืนประเทศ อังกฤษแล้วจะสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

ในกฎหมายของประเทศอังกฤษนั้นบทบัญญัติที่ใช้แยกสิ่งเทียมอาวุธปืนออกจากอาวุธปืน ของจริงจะปรากฏอยู่ใน Firearms (Dangerous air weapons) rules 1969 โดยจะใช้พิจารณา ประกอบกับ Firearms Act 1968 ซึ่งจะมีการใช้หลักเกณฑ์ที่เป็นรูปธรรมโดยการใช้ตัวเลขทาง วิทยาศาสตร์มาใช้แบ่งแยกสิ่งเทียมอาวุธปืนออกจากอาวุธปืนจริง ในที่นี้คือการใช้การวัดแรงส่ง กระสุนปืนโดยใช้หน่วย foot pounds force หรือ joules ในการวัด กล่าวคือสิ่งเทียมอาวุธปืนที่มี แรงส่งกระสุนเกินกว่า 12 foot pounds force (หรือ 16.2 joules) สำหรับปืนที่มีรูปทรงแบบไรเฟิล และ 6 foot pounds force (หรือ 8.1 joules) สำหรับปืนที่มีรูปทรงแบบปืนพก จะถูกจัดให้เป็น อาวุธปืนของจริงไม่ใช่สิ่งเทียมอาวุธปืนอีกต่อไป ส่วนสิ่งเทียมอาวุธปืนที่มีแรงส่งกระสุนต่ำกว่านั้นจะ ยังคงถือว่าเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนเช่นเดิม ส่วนสิ่งที่มีรูปร่างภายนอกเหมือนอาวุธปืนของจริงแต่ไม่ สามารถยิงกระสุนใดๆออกมาได้เลยก็จะถือว่าเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนไม่ใช่อาวุธปืนของจริงเช่นกัน

นอกจากนี้กฎหมายของประเทศอังกฤษยังมีการกำหนดนิยามของสิ่งเทียมอาวุธปืนเอาไว้ 2 ประเภท ปรากฏอยู่ในกฎหมาย 2 ฉบับคือ การกำหนดนิยามของสิ่งเทียมอาวุธปืน (Imitation firearm) ตาม Firearms Act 1968 และการกำหนดนิยามของสิ่งเทียมอาวุธปืนที่เสมือนจริง (Realistic Imitation Firearms) ตาม Violent Crime Reduction Act 2006 ทั้งนี้แม้ว่าการนิยามความหมายของ

คำว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนในประเทศอังกฤษจะปรากฏอยู่ในกฎหมายมากกว่า 1 ฉบับเช่นเดียวกับที่ปรากฏในประเทศไทยก็ตาม แต่สำหรับในประเทศอังกฤษนั้นการนิยามดังกล่าวไม่ทำให้เกิดความสับสนในการใช้อย่างกฎหมายของประเทศไทย กล่าวคือนิยามของคำว่า สิ่งเทียมอาวุธปืน (Imitation firearm) กับคำว่า สิ่งเทียมอาวุธปืนที่เสมือนจริง (Realistic Imitation Firearms) นั้นมีความสอดคล้องกัน ดังจะเห็นได้จากการกำหนดนิยามของสิ่งเทียมอาวุธปืนที่เสมือนจริง (Realistic Imitation Firearms) ตาม Violent Crime Reduction Act 2006 ที่ให้ความหมายว่าหมายถึงสิ่งเทียมอาวุธปืน (Imitation firearm) ตามที่บัญญัติใน Firearms Act 1968 ที่มีความเหมือนกับอาวุธปืนจริงยิ่งกว่าสิ่งเทียมอาวุธปืน (Imitation firearm) ทั่วไปที่ได้บัญญัติใน Firearms Act 1968 ดังนั้นการบัญญัติกฎหมายในลักษณะดังกล่าวจึงเป็นการแบ่งแยกกฎหมายที่ใช้ควบคุมสิ่งเทียมอาวุธปืนแต่ละประเภทไว้อย่างชัดเจน กล่าวคือ หากเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนทั่วไป (Imitation firearm) ก็จะอยู่ภายใต้การควบคุมของ Firearms Act 1968 เท่านั้น แต่หากเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนที่เสมือนจริง (Realistic Imitation Firearms) ก็จะอยู่ภายใต้การควบคุมของ Violent Crime Reduction Act 2006 และ Firearms Act 1968 เนื่องจากสิ่งเทียมอาวุธปืนที่เสมือนจริง (Realistic Imitation Firearms) ก็ยังถือว่าเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืน (Imitation firearm) ประเภทหนึ่งตาม Firearms Act 1968 เช่นกัน

โดยที่การแบ่งแยก สิ่งเทียมอาวุธปืน (Imitation firearm) ออกจาก สิ่งเทียมอาวุธปืนที่เสมือนจริง (Realistic Imitation Firearms) ก็ยังใช้หลักเกณฑ์ที่เป็นรูปธรรมเช่นเดียวกัน ซึ่งในที่นี้ก็คือ การพิจารณาจากขนาด, รูปร่าง หรือ สีที่ปรากฏส่วนใหญ่ของสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นโดยนำมาเปรียบเทียบกับอาวุธปืนของจริงชนิดที่ถูกลอกแบบมาว่ามีลักษณะเหมือนกันหรือไม่ หากคนทั่วไปที่ไม่ใช่ผู้เชี่ยวชาญทางด้านอาวุธปืนพิจารณาโดยอาศัยแค่รูปร่างลักษณะภายนอกของสิ่งดังกล่าวแล้วเห็นว่าเหมือนกันกับอาวุธปืนของจริงก็จะถือว่าเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนที่เสมือนจริง (Realistic Imitation Firearms) แต่ถ้าเห็นได้ถึงความแตกต่างกันก็จะถือว่าเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืน (Imitation firearm) ทั่วไป

แต่กฎหมายเกี่ยวกับการนิยามสิ่งเทียมอาวุธปืนของประเทศไทยก็ยังมีข้อบกพร่องอยู่เมื่อได้เปรียบเทียบกับกฎหมายในประเทศอื่นๆ เช่นในกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกาหรือประเทศเยอรมัน เพราะกฎหมายในประเทศดังกล่าวนั้นจะมีการกล่าวถึงสิ่งที่จะไม่อยู่ในความควบคุมของกฎหมายสิ่งเทียมอาวุธปืนไว้อย่างชัดเจน ทั้งโดยการบัญญัติเป็นตัวอย่างให้เห็น หรือการบัญญัติเป็นหลักเกณฑ์ที่เป็นรูปธรรมในการแบ่งแยกสิ่งที่จะถือว่าเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนกับสิ่งที่ไม่มียันตราย

พอที่จะถือได้ว่าเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืน ในขณะที่กฎหมายเกี่ยวกับการนิยามสิ่งเทียมอาวุธปืนในประเทศอังกฤษนั้นไม่มีการบัญญัติข้อความในลักษณะดังกล่าว จึงอาจทำให้เกิดปัญหาต่อไปได้ว่าหากเป็นสิ่งที่มรูปร่างคล้ายอาวุธปืนแต่ไม่อาจทำอันตรายต่อบุคคลอื่นได้ เช่น เครื่องประดับที่เป็นรูปทรงอาวุธปืน สิ่งดังกล่าวจะยังอยู่ในคำนิยามของสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายของประเทศอังกฤษอยู่หรือไม่

3.1.3 การนิยามและการแบ่งประเภทสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา

เนื่องจากกฎหมายในประเทศสหรัฐอเมริกานั้นจะแบ่งออกเป็นกฎหมายในระดับสหรัฐ (Federal Law) กับกฎหมายในระดับมลรัฐ (State Law) ดังนั้นในการพิจารณาถึงกฎหมายที่ใช้ควบคุมสิ่งเทียมอาวุธปืนจึงต้องพิจารณาทั้งกฎหมายในระดับสหรัฐ (Federal Law) กับกฎหมายในระดับมลรัฐ (State Law) ไปพร้อมๆกัน ทั้งนี้กฎหมายในระดับมลรัฐ (State Law) ที่เลือกมาวิจัยในงานชิ้นนี้คือกฎหมายของมลรัฐแคลิฟอร์เนีย เพราะเมื่อได้ทำการศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนในมลรัฐต่างๆของประเทศสหรัฐอเมริกาแล้วพบว่ามีความใกล้เคียงกัน โดยที่อาจมีการกระทำที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนบางอย่างที่เป็นความผิดในมลรัฐหนึ่งแต่ไม่เป็นความผิดในอีกมลรัฐก็ได้ ซึ่งเมื่อผู้วิจัยได้พิจารณากฎหมายของมลรัฐต่างๆแล้วก็พบว่ากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนของมลรัฐแคลิฟอร์เนียนั้นบัญญัติไว้ชัดเจนและครอบคลุมการกระทำต่างๆมากที่สุดแล้ว จึงสมควรที่จะนำมาใช้วิจัยเพื่อพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนในประเทศไทยต่อไป

3.1.3.1 นิยามของคำว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายระดับสหรัฐหรือ Code of Laws of the United States¹⁵

ในกฎหมายระดับสหรัฐ (Federal Law) ของประเทศสหรัฐอเมริกานั้น มีชื่อว่า Code of Laws of the United States โดยที่ในบทบัญญัติที่กล่าวถึงสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นจะหมายถึงสิ่งที่อยู่ในนิยามความหมายของคำว่า “สิ่งเทียมอาวุธปืน” (Imitation firearm) ทั้งหมดไม่ว่า

¹⁵ Cornell Law School, Code of Laws of the United States Title 15 Commerce and Trade CHAPTER 76—IMITATION FIREARMS § 5001. Penalties for entering into commerce of imitation firearms [Online], 5th May 1989. Available from <http://www.law.cornell.edu/uscode/>

จะใช้คำอื่นใดในการเรียกก็ตาม เช่น “ของเล่นที่มีรูปร่างเหมือนอาวุธปืน” (firearm toy) หรือ “สิ่งที่มีรูปร่างเหมือนอาวุธปืน” (look-alike firearm) สิ่งเหล่านี้ก็อยู่ในความหมายของสิ่งเทียมอาวุธปืน ตามกฎหมายของสหรัฐนี้ด้วย

ทั้งนี้ในกฎหมายฉบับดังกล่าวก็ได้กำหนดนิยามของ “สิ่งเทียมอาวุธปืน” (Imitation firearm) เอาไว้ว่า

“สิ่งเทียมอาวุธปืน” (Imitation firearm) หมายถึง สิ่งที่ลอกแบบมาจากอาวุธปืนจริงทั้งนี้เฉพาะอาวุธปืนจริงที่มีการออกแบบ หรือผลิตออกมาตั้งแต่ ค.ศ. 1898 เป็นต้นไปเท่านั้น ไม่ว่าจะอยู่ในรูปของ ปืนอัดลมเบาที่ยิงกระสุนที่ไม่ใช่กระสุนโลหะ (air-soft gun firing nonmetallic projectiles), ปืนฉีดน้ำ (water gun), ปืนของเล่น (toy gun) หรือสิ่งที่มีลักษณะเหมือนปืนแต่ไม่สามารถยิงกระสุนออกมาได้ (replica nongun) ก็ตาม

แต่ไม่มีความหมายรวมถึง

(1) ปืนเทียมที่ลอกแบบมาจากปืนโบราณซึ่งมีต้นแบบมาจากอาวุธปืนจริงที่มีการผลิตมาก่อนปี ค.ศ. 1898 ไม่ว่าจะอยู่ในรูปของ ปืนของเล่น, ปืน BB Gun หรือ ปืนเพนท์บอลก็ตาม

(2) ปืนลม (air guns)

(3) เครื่องประดับรูปทรงเหมือนอาวุธปืนที่ใช้วางบนโต๊ะ หรือที่ใช้สวมใส่ เช่น สร้อยคอ สร้อยข้อมือ พวงกุญแจที่มีความกว้างไม่เกิน 38 มิลลิเมตร และมีความยาวไม่เกิน 70 มิลลิเมตร¹⁶

เมื่อพิจารณากฎหมายที่กำหนดนิยามของคำว่า “สิ่งเทียมอาวุธปืน” ในกฎหมายระดับสหรัฐแล้วจะพบว่า แม้ว่าในกฎหมายดังกล่าวจะไม่ใช้ตัวเลขแรงส่งกระสุนมาเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาในการแยกสิ่งเทียมอาวุธปืนออกจากอาวุธปืนของจริงอย่างที่ปรากฏในกฎหมายของประเทศอังกฤษก็ตาม แต่ในกฎหมายของสหรัฐก็มีหลักเกณฑ์ที่เป็นรูปธรรมโดยการยกตัวอย่างไว้อย่างชัดเจนแล้วว่าสิ่งใดบ้างที่จะถือได้ว่าเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืน ซึ่งก็ได้แก่ปืนอัดลมเบาที่ยิงกระสุนที่ไม่ใช่กระสุนโลหะ (air-soft gun firing nonmetallic projectiles), ปืนฉีดน้ำ (water gun), ปืนของเล่น (toy gun) หรือสิ่งที่มีลักษณะเหมือนปืนแต่ไม่สามารถยิงกระสุนออกมาได้ (replica nongun) ที่ลอกแบบมาจากอาวุธปืนจริงซึ่งมีการออกแบบหรือผลิตออกมาตั้งแต่ ค.ศ. 1898 มาจนถึงปัจจุบัน

นอกจากนี้ในกฎหมายของสหรัฐดังกล่าวก็มีการกล่าวถึงสิ่งที่มีรูปร่างคล้ายอาวุธปืนประเภทอื่นที่ไม่ถูกควบคุมตามกฎหมายนี้เอาไว้อย่างชัดเจน กล่าวคือมีการยกตัวอย่างไว้อย่าง

¹⁶ The U.S Government Printing Office, Code of Federal Regulations, Title 15, Subtitle B, Chapter XI, Part 1150, section 1150.1 [Online], 5th May 1989. Available from <http://www.gpo.gov>

ชัดเจนว่าสิ่งที่มีรูปร่างคล้ายอาวุธปืนประเภทใดบ้างที่จะไม่ถูกควบคุมตามกฎหมายนี้ เช่น สิ่งที่ลอกแบบมาจากอาวุธปืนโบราณที่มีการผลิตออกมาก่อนปี ค.ศ. 1898, ปืนลม (air guns) หรือเครื่องประดับรูปทรงเหมือนอาวุธปืนที่มีขนาดไม่เกินกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้โดยเฉพาะแล้วเท่านั้นที่จะไม่ถือว่าเป็น “สิ่งเทียมอาวุธปืน” ที่จะถูกควบคุมตามกฎหมายนี้

3.1.3.2 นิยามของคำว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายระดับมลรัฐของมลรัฐแคลิฟอร์เนีย¹⁷

ในประมวลกฎหมายอาญาแคลิฟอร์เนีย (CALIFORNIA PENAL CODE) ได้กำหนดนิยามของสิ่งเทียมอาวุธปืน (Imitation firearm)¹⁸ เอาไว้ว่า สิ่งเทียมอาวุธปืน (Imitation firearm) หมายถึง

- (1) สิ่งที่ใช้ยิงกระสุน BB (กระสุนทรงกลมที่มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางไม่เกิน 6 มิลลิเมตร) หรือ BB Device ไม่ว่าโดยอาศัยแรงดันอากาศ, แก๊ส หรือกลไกสปริงก็ตาม
- (2) ปืนของเล่น
- (3) แบบจำลองของอาวุธปืน
- (4) สิ่งที่มีรูปร่างภายนอกเหมือนอาวุธปืนที่ใช้อยู่จริงจนทำให้บุคคลธรรมดาเข้าใจผิดได้ว่าเป็นอาวุธปืน

เมื่อได้พิจารณากฎหมายที่นิยามความหมายของคำว่า “สิ่งเทียมอาวุธปืน” ในมลรัฐแคลิฟอร์เนียแล้วจะเห็นได้ว่ากฎหมายดังกล่าวมีการระบุตัวอย่างไว้อย่างชัดเจนแล้วว่าสิ่งใดบ้างที่จะถือว่าเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนที่จะถูกควบคุมตามกฎหมายของมลรัฐแคลิฟอร์เนีย กล่าวคือ หากเป็นสิ่งที่ไม่เข้าข่ายของตัวอย่างที่ระบุไว้ในกฎหมายนี้แล้วก็ไม่ถือว่าเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนที่จะถูกควบคุม ในมลรัฐแคลิฟอร์เนีย ส่วนที่ว่าสิ่งที่ไม่เข้าข่ายนั้นจะถูกควบคุมโดยถือว่าเป็นอาวุธปืนของจริง หรืออาจไม่ถูกควบคุมเพราะถือไม่ได้ว่าเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนและอาวุธปืนของจริงเลยทั้งสิ้นนั้น ก็ต้องขึ้นอยู่กับ การพิจารณา ลักษณะของสิ่งนั้นต่อไป

¹⁷ Legislative Counsel of California, CALIFORNIA PENAL CODE [Online], 1st January 1873. Available from <http://www.leginfo.ca.gov>

¹⁸ Legislative Counsel of California, CALIFORNIA PENAL CODE section 16700 [Online], 1st January 1873. Available from <http://www.leginfo.ca.gov>

เมื่อพิจารณากฎหมายที่กำหนดนิยามสิ่งเทียมอาวุธปืนของประเทศสหรัฐอเมริกาแล้วจะสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

ในประเด็นของการแยกสิ่งเทียมอาวุธปืนออกจากอาวุธปืนของจริงนั้น ในกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกาไม่ว่าจะเป็นกฎหมายในระดับสหรัฐ (Code of Laws of the United States) หรือในกฎหมายระดับมลรัฐเช่นในประมวลกฎหมายอาญาแคลิฟอร์เนีย (CALIFORNIA PENAL CODE) ก็ตาม จะใช้วิธีการยกตัวอย่างสิ่งที่จะถือว่าเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนเอาไว้อย่างชัดเจนอยู่แล้วว่าหมายถึงสิ่งใดบ้าง ตัวอย่างของสิ่งเทียมอาวุธปืนที่อยู่ในตัวอย่างตามที่ระบุในกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกาเช่น ปืนอัดลมเบา (air-soft gun หรือ BB Gun) หรือ แบบจำลองของอาวุธปืน เป็นต้น ซึ่งเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับในกฎหมาย Firearms Act 1968 ของประเทศอังกฤษที่มีการนำเอาตัวเลขแรงส่งกระสุนปืนมาใช้เป็นเกณฑ์ในการแยกสิ่งเทียมอาวุธปืนออกจากอาวุธปืนของจริงแล้วจะเห็นว่าในกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกาไม่ว่าจะเป็นในกฎหมายระดับสหรัฐหรือในระดับมลรัฐ จะไม่มีการใช้หลักเกณฑ์ดังกล่าวเลย จึงอาจกล่าวได้ว่าในประเทศสหรัฐอเมริกานั้น หากเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนที่สามารถยิงกระสุนออกมาได้แล้ว โดยที่กระสุนดังกล่าวไม่ใช่กระสุนปืนของจริง (เช่นกระสุน BB) ตัวอย่างเช่น BB Gun ก็จะเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนเสมอโดยไม่ต้องพิจารณาถึงตัวเลขแรงส่งกระสุนเลยว่าจะมากน้อยเพียงใด

ในประเด็นของการกำหนดถึงสิ่งที่จะไม่ถือว่าเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนที่จะถูกควบคุมตามกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกานั้น จะปรากฏอยู่แต่เฉพาะในกฎหมายระดับสหรัฐ (Federal law) เท่านั้นที่จะมีการยกตัวอย่างให้เห็นถึงสิ่งที่ไม่อยู่ในการควบคุมของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนเอาไว้อย่างชัดเจน เช่น สิ่งเทียมอาวุธปืนที่ลอกแบบมาจากอาวุธปืนของจริงที่ผลิตมาก่อนปี ค.ศ. 1898 เนื่องจากเป็นปืนที่ไม่ได้ใช้ในปัจจุบันอยู่แล้วจึงไม่สามารถนำมาใช้หลอกเพื่อให้คนอื่นหวาดกลัวว่าเป็นอาวุธปืนของจริงได้ ส่วนปืนลม (air guns) นั้นก็เป็นสิ่งที่มีอนุภาพทำลายล้างสูงและไม่ได้ใช้กลไกหรือกระสุนพลาสติกทรงกลมแบบปืนอัดลมหรือปืน BB gun ทั่วไป กล่าวคือปืนลมนั้นจะใช้กระสุนตะกั่วหัวแหลมที่มีอนุภาพทำลายล้างสูงมากจนถือว่าเป็นอาวุธปืนของจริงไม่ใช่สิ่งเทียมอาวุธปืนแต่อย่างใด และสำหรับเครื่องประดับรูปทรงปืนที่ใช้วางบนโต๊ะหรือที่ใช้ประดับร่างกายที่มีความกว้างไม่เกิน 38 มิลลิเมตร และมีความยาวไม่เกิน 70 มิลลิเมตรนั้นก็มิมีลักษณะภายนอกที่เห็นได้ชัดเจนอยู่แล้วว่าไม่ใช่อาวุธปืนของจริงจึงไม่สามารถนำไปหลอกว่าเป็นอาวุธปืนของจริงได้ทำให้ไม่ถูกควบคุมในฐานะสิ่งเทียมอาวุธปืนอีกเช่นกัน

ข้อสังเกตประการสุดท้ายในกฎหมายที่กำหนดนิยามคำว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนในประเทศสหรัฐอเมริกาคือ ไม่ว่าจะเป็นกฎหมายระดับสหรัฐหรือกฎหมายของมลรัฐแคลิฟอร์เนียก็ตาม กฎหมายดังกล่าวจะไม่มีการแบ่งแยกประเภทของสิ่งเทียมอาวุธปืนออกไปอีก กล่าวคือ หากสิ่งใดอยู่

ในนิยามของคำว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนในกฎหมายนี้แล้วก็จะถูกนำมาปรับบทกับกฎหมายที่กำหนดความผิดที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนได้โดยไม่ต้องพิจารณาว่าสิ่งนั้นเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทใดอีก

3.1.4 การนิยามและการแบ่งประเภทสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายของประเทศเยอรมัน¹⁹

หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนของประเทศเยอรมันนั้นจะปรากฏอยู่ในกฎหมาย Weapons Act ซึ่งแม้ว่าในกฎหมายฉบับดังกล่าวจะไม่ได้มีมาตราที่กำหนดนิยามของคำว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนเอาไว้โดยเฉพาะเหมือนอย่างในกฎหมายของประเทศอื่น แต่เมื่อพิจารณาจากตัวบทมาตราในฐานความผิดเกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนในกฎหมายฉบับดังกล่าวแล้วจะพบว่ามีการแบ่งแยกประเภทของสิ่งเทียมอาวุธปืนชนิดต่างๆแทรกไว้อยู่ตามบทบัญญัติที่กำหนดการกระทำที่เป็นความผิดนั้นๆด้วย ซึ่งเมื่อพิจารณาจากตัวบทมาตราที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนทั้งหมดแล้วจะสามารถกำหนดนิยามสิ่งเทียมอาวุธปืนและสามารถแบ่งแยกสิ่งเทียมอาวุธปืนออกเป็นประเภทต่างๆได้ดังนี้

(1) ปืนปลอม (Fake Gun²⁰) หมายถึง สิ่งที่มีลักษณะภายนอกเหมือนอาวุธปืนจริงแต่ไม่ได้ใช้แก๊สหรือในการส่งกระสุน โดยที่สิ่งนั้นอาจเป็นสิ่งที่จำลองมาจากอาวุธปืนจริงหรือเป็นอาวุธปืนจริงที่ไม่สามารถใช้งานได้

(2) สิ่งเทียมอาวุธปืนที่มีพลังงานจลน์ในการส่งกระสุนเกิน 0.5 joules (J) แต่ไม่เกิน 7.5 joules (J) หรือ (5.53 ft-lb) (หากพลังงานจลน์ในการส่งกระสุนเกินกว่านี้จะถูกจัดให้เป็นอาวุธปืนจริง) สิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทนี้ในกฎหมายของเยอรมันไม่ได้กำหนดนิยามไว้โดยเฉพาะแต่ปรากฏการใช้ขอบเขตของพลังงานจลน์ในช่วงดังกล่าวมาใช้พิจารณากับความผิดฐานต่างๆ ทั้งนี้โดยทั่วไปแล้วจะมีการเรียกชื่อสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทนี้ว่า "free firearms"²¹

นอกจากนี้ในกฎหมายของประเทศเยอรมันยังได้กำหนดสิ่งที่จะไม่ถูกควบคุมตามกฎหมายสิ่งเทียมอาวุธปืนไว้ด้วยดังนี้

¹⁹ German Federal Ministry of Justice, **Weapons Act** [Online], 11 October 2002. Available from <http://www.gesetze-im-internet.de>

²⁰ German Federal Ministry of Justice, **Weapons Act (WaffG) Annex 1, Part 1, Chapter 1, no. 1.6** [Online], 11 October 2002. Available from <http://www.gesetze-im-internet.de>

²¹ [69.229.109.239, Legal issues in airsoft](http://en.wikipedia.org/wiki/Legal_issues_in_airsoft) [Online], 24 October 2010. Available from http://en.wikipedia.org/wiki/Legal_issues_in_airsoft

(1) ปืนของเล่น (toy guns²²) ซึ่งหมายถึง สิ่งที่รูปร่างภายนอกบ่งชี้ว่าเป็นของเล่น ซึ่งอาจเป็นของสะสมทางประวัติศาสตร์ หรือเป็นสิ่งที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรมตามประเพณี หรือสิ่งที่มีขนาดใหญ่หรือเล็กกว่าอาวุธปืนจริงเกินกว่า 50 เปอร์เซ็นต์, ใช้วัสดุโปร่งใส หรือไม่ได้มีสิ่งที่บ่งชี้ว่าเป็นอาวุธปืนจริงเลย โดยที่ปืนของเล่นดังกล่าวนั้นจะไม่ถูกควบคุมในกฎหมายสิ่งเทียมอาวุธปืนของประเทศเยอรมันเลย เพราะจะถือว่าสิ่งนั้นเป็นเพียงของเล่นเท่านั้นไม่ใช่สิ่งเทียมอาวุธปืนแต่อย่างใด

(2) สิ่งเทียมอาวุธปืนที่มีพลังงานจลน์ในการส่งกระสุนไม่เกิน 0.5 joules (J)²³ เนื่องจากแรงส่งกระสุนที่น้อยจนไม่อาจทำอันตรายแก่กายได้จึงไม่ถูกควบคุมตามกฎหมายของเยอรมัน เว้นแต่ว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นจะถูกดัดแปลงให้มีแรงส่งกระสุนเกินกว่า 0.5 joules (J) ได้ แต่อย่างไรก็ตามในความผิดฐานพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในที่สาธารณะ (ซึ่งจะได้กล่าวต่อไปในหัวข้อที่ 4.2.1.4) นั้นการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทนี้ก็ยังคงถือว่าเป็นความผิดในเรื่องดังกล่าวได้อยู่

เมื่อพิจารณากฎหมายที่กำหนดนิยามและการแบ่งประเภทสิ่งเทียมอาวุธปืนของประเทศเยอรมันแล้วจะสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

ในประเด็นการแบ่งแยกสิ่งเทียมอาวุธปืนออกจากอาวุธปืนของจริงนั้นกฎหมายของประเทศเยอรมันจะมีการใช้หลักเกณฑ์ที่เป็นรูปธรรมโดยพิจารณาจากตัวเลขแรงส่งกระสุน (หน่วยเป็น joules) ในการแบ่งแยกสิ่งเทียมอาวุธปืนออกจากอาวุธปืนของจริงเช่นเดียวกับในกฎหมาย Firearms Act 1968 ของประเทศอังกฤษ แต่ในรายละเอียดของตัวเลขจะมีความแตกต่างกับของประเทศอังกฤษบ้างแต่ไม่ห่างกันมากนัก กล่าวคือตามกฎหมายของประเทศเยอรมัน หากสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวมีพลังงานจลน์ในการส่งกระสุนเกินกว่า 7.5 joules (J) หรือ (5.53 ft·lbf) ก็จะถูกจัดให้เป็นอาวุธปืนของจริง แต่หากมีแรงส่งกระสุนที่น้อยกว่านั้นก็จะเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืน และหากเป็นสิ่งที่มีลักษณะภายนอกเหมือนอาวุธปืนจริงแต่ไม่สามารถยิงกระสุนใดๆออกมาได้ก็จะเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนอยู่

ในประเด็นการแบ่งประเภทของสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้น ในกฎหมายสิ่งเทียมอาวุธปืนของประเทศเยอรมันจะมีการกำหนดประเภทของสิ่งเทียมอาวุธปืนที่จะเป็นวัตถุในการกระทำความผิดแต่ละฐานไว้อย่างชัดเจนเช่นเดียวกับในกฎหมายสิ่งเทียมอาวุธปืนของประเทศอังกฤษ แต่กฎหมายของประเทศเยอรมันจะบัญญัติความผิดที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนทุกประเภทรวมไว้ในกฎหมายฉบับ

²² German Federal Ministry of Justice, **Weapons Act (WaffG) Annex 1, Part 1, Chapter 1, no. 1.6.3** [Online], 11 October 2002. Available from <http://www.gesetze-im-internet.de>

²³ German Federal Ministry of Justice, **Weapons Act (WaffG) Annex 2, Part 3, Chapter 2, no. 1** [Online], 11 October 2002. Available from <http://www.gesetze-im-internet.de>

เดียวคือ Weapons Act แตกต่างกับในประเทศอังกฤษที่มีการแยกบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนมาบัญญัติอยู่ใน Firearms Act 1968 และ Violent Crime Reduction Act 2006 แยกต่างหากจากกันตามประเภทของสิ่งเทียมอาวุธปืน โดยที่หลักเกณฑ์ในการแบ่งประเภทสิ่งเทียมอาวุธปืนของประเทศเยอรมันจะพิจารณาจากความสามารถในการส่งกระสุนของสิ่งเทียมอาวุธปืน กล่าวคือ หากสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวมีพลังงานจลน์ในการส่งกระสุนเกิน 0.5 joules (J) แต่ไม่เกิน 7.5 joules แล้วก็จะถูกจัดให้เป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภท free firearms ส่วนสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภท ปืนปลอม (Fake Gun) นั้นจะหมายถึงสิ่งเทียมอาวุธปืนที่พิจารณาแค่จากสภาพภายนอกว่าเหมือนอาวุธปืนของจริงโดยไม่ต้องคำนึงถึงพลังงานจลน์ในการส่งกระสุนเลย ดังนั้นในการควบคุมกฎหมายในส่วนที่กำหนดการกระทำที่เป็นความผิดเกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนของประเทศเยอรมันนั้นจึงต้องพิจารณาด้วยว่าการกระทำดังกล่าวใช้บังคับกับสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทใดบ้าง

และในประเด็นการกำหนดถึงสิ่งที่ไม่ถือว่าเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนที่จะถูกควบคุมตามกฎหมายของประเทศเยอรมันนั้น กฎหมาย Weapons Act ได้มีการกำหนดตัวอย่างของสิ่งที่ไม่อยู่ในการควบคุมของกฎหมายฉบับนี้ไว้อย่างชัดเจนแล้วว่า ได้แก่ ปืนของเล่น (toy guns) และ สิ่งเทียมอาวุธปืนที่มีพลังงานจลน์ในการส่งกระสุนไม่เกิน 0.5 joules (J)

สำหรับปืนของเล่น (toy guns) จะหมายถึง สิ่งที่รูปร่างภายนอกบ่งชี้ว่าเป็นของเล่น ซึ่งอาจเป็นของสะสมทางประวัติศาสตร์ หรือเป็นสิ่งที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรมตามประเพณี หรือสิ่งที่มีขนาดใหญ่หรือเล็กกว่าอาวุธปืนจริงกว่า 50 เปอร์เซ็นต์, ใช้วัสดุโปร่งใส หรือไม่ได้มีสิ่งที่บ่งชี้ว่าเป็นอาวุธปืนจริงเลย ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่า ปืนของเล่น (toy guns) ไม่มีลักษณะภายนอกที่จะหลอกลวงบุคคลอื่นให้เข้าใจผิดว่าเป็นอาวุธปืนของจริงได้อยู่แล้ว จึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องควบคุมในฐานะของสิ่งเทียมอาวุธปืนแต่อย่างใด ส่วนสิ่งเทียมอาวุธปืนที่มีพลังงานจลน์ในการส่งกระสุนไม่เกิน 0.5 joules (J) นั้นก็จะเป็นการกำหนดข้อยกเว้นไว้โดยอาศัยตัวเลขแรงส่งกระสุนมาชี้ว่าสิ่งดังกล่าวไม่มีอนุภาพมากพอที่จะทำอันตรายให้แก่บุคคลอื่นได้ดังนั้นสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทดังกล่าวก็จะไม่ถูกควบคุมตามบทบัญญัติในกฎหมาย Weapons Act ของประเทศเยอรมันนี้เลย แต่ก็มีข้อยกเว้นซ้อนลงไปอีกว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนที่มีพลังงานจลน์ในการส่งกระสุนไม่เกิน 0.5 joules (J) นี้จะยังถูกควบคุมตามกฎหมายของเยอรมันเฉพาะในความผิดฐานพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในที่สาธารณะ ทั้งนี้เพราะความผิดฐานดังกล่าวจะพิจารณาว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นมีลักษณะภายนอกเหมือนอาวุธปืนของจริงพอจะทำให้คนทั่วไปกลัวได้หรือไม่เท่านั้นจึงไม่ต้องคำนึงถึงตัวเลขแรงส่งกระสุนแต่อย่างใด

3.1.5 การนิยามและการแบ่งประเภทสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายของเขตบริหารพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน

ถึงแม้ว่าในปัจจุบันเกาะฮ่องกงจะขึ้นตรงต่อรัฐบาลของสาธารณรัฐประชาชนจีนแล้วก็ตาม แต่ก็ยังคงเป็นเขตบริหารพิเศษ ที่สามารถใช้สิทธิในการปกครองตนเองได้อย่างอิสระ ซึ่งรวมไปถึงสิทธิในการออกกฎหมายด้วย ดังนั้นในการศึกษาเกี่ยวกับกฎหมายที่ใช้ควบคุมสิ่งเทียมอาวุธปืนในเขตบริหารพิเศษฮ่องกงนี้ จึงจะมุ่งศึกษาเฉพาะกฎหมายที่ใช้ควบคุมสิ่งเทียมอาวุธปืนของเขตบริหารพิเศษฮ่องกงที่มีชื่อว่า FIREARMS AND AMMUNITION ORDINANCE เท่านั้นโดยไม่คำนึงถึงกฎหมายของสาธารณรัฐประชาชนจีนที่ไม่มีผลบังคับใช้ในเขตบริหารพิเศษฮ่องกงนี้ อีกทั้งเมื่อได้พิจารณากฎหมายที่ใช้ควบคุมสิ่งเทียมอาวุธปืนในสาธารณรัฐประชาชนจีนแล้วก็จะพบว่าไม่มีแง่มุมที่จะนำมาใช้พัฒนากฎหมายที่ใช้ควบคุมสิ่งเทียมอาวุธปืนในประเทศไทยเท่าใดนัก ดังนั้นการที่จะศึกษาเฉพาะกฎหมายของเขตบริหารพิเศษฮ่องกงจึงเป็นประโยชน์กับการปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนในประเทศไทยต่อไปมากกว่า

ในกฎหมายของเขตบริหารพิเศษฮ่องกงนั้น บทบัญญัติที่เกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนจะปรากฏอยู่ในกฎหมาย FIREARMS AND AMMUNITION ORDINANCE ซึ่งในส่วนการกำหนดนิยามของสิ่งเทียมอาวุธปืน (Imitation firearm)²⁴ จะมีรายละเอียดดังนี้

สิ่งเทียมอาวุธปืน (Imitation firearm) หมายถึง สิ่งที่มีลักษณะภายนอกเหมือนอาวุธปืน (firearm), ปืนลม (air gun) หรือ ลูกกระเบิดมือ (grenade) แต่ไม่เข้านิยามของคำว่าอาวุธปืน (firearm), อาวุธ (arms) หรือ ระเบิด (ammunition) ตามกฎหมายฉบับนี้

นิยามของสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายของฮ่องกงนั้นหากพิจารณาดูแต่ในบทบัญญัติที่กล่าวถึงนิยามของสิ่งเทียมอาวุธปืน (Imitation firearm) มาตรการเดียวก็จะยังไม่สามารถเห็นภาพได้ว่าหมายถึงสิ่งใดบ้าง เพราะในมาตราดังกล่าวเป็นเพียงการกล่าวถึงสิ่งเทียมอาวุธปืนในภาพกว้างๆ โดยอาศัยการพิจารณาจากลักษณะภายนอกเท่านั้นว่าสิ่งดังกล่าวมีสภาพเหมือนอาวุธในรูปแบบต่างๆ หรือไม่

²⁴ Department of justice Bilingual Laws Information System, FIREARMS AND AMMUNITION

ORDINANCE section 2 (1) [Online], 1 September 1981. Available from <http://www.legislation.gov.hk>

ดังนั้นในการที่จะทำให้เห็นขอบเขตนิยามของสิ่งเทียมอาวุธปืนให้ชัดเจนยิ่งขึ้นจึงต้องเข้าใจในนิยามของคำว่า อาวุธปืน (firearm), ปืนลม (air gun), อาวุธ (arms) และกระสุน (ammunition) ด้วย เพื่อที่จะสามารถแยกสิ่งต่างๆ เหล่านี้ ออกจากนิยามของสิ่งเทียมอาวุธปืน (Imitation firearm) ได้

นิยามของคำว่าอาวุธปืน (firearm), ปืนลม (air gun), อาวุธ (arms) และกระสุน (ammunition) ตาม FIREARMS AND AMMUNITION ORDINANCE มีดังนี้

อาวุธปืน (firearm) หมายถึง สิ่งที่สามารถยิงกระสุนออกไปทำอันตรายถึงชีวิตได้

ปืนลม (air gun) หมายถึง ปืนที่ใช้แก๊สชนิดเดียวหรือหลายชนิดในการขับเคลื่อน

อาวุธ (arms) หมายถึง อาวุธปืน (firearm) ทุกชนิด และ ปืนลม (air gun) ที่มีแรงส่งกระสุนออกจากปากกระบอกปืนเกินกว่า 2 joules

กระสุน (ammunition) หมายถึง กระสุนมือ, กระสุน, แผงวางจรวด, สิ่งที่บรรจุดินกระสุน

เมื่อพิจารณากฎหมายที่กำหนดนิยามสิ่งเทียมอาวุธปืนของเขตบริหารพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนแล้วจะสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

ในประเด็นการแยกสิ่งเทียมอาวุธปืนออกจากอาวุธปืนของจริงนั้นกฎหมาย FIREARMS AND AMMUNITION ORDINANCE ได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์ที่ใช้แยกสิ่งเทียมอาวุธปืนออกจากอาวุธปืนของจริงไว้ในระดับหนึ่งแล้ว กล่าวคือในการที่จะเข้าใจนิยามของสิ่งเทียมอาวุธปืนในกฎหมายฉบับดังกล่าวได้นั้นจะต้องพิจารณาจากตัวบทกฎหมายหลายมาตราประกอบกัน เนื่องจากในกฎหมาย FIREARMS AND AMMUNITION ORDINANCE นั้นได้กำหนดนิยามของคำว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนเอาไว้ว่า สิ่งเทียมอาวุธปืน(Imitation firearm) หมายถึงสิ่งที่มีลักษณะภายนอกเหมือนอาวุธปืน (firearm), ปืนลม (air gun) หรือ ลูกกระสุนมือ (grenade) แต่ไม่เข้านิยามของคำว่าอาวุธปืน (firearm), อาวุธ (arms) หรือ กระสุน (ammunition) ตามกฎหมายฉบับนี้ ดังนั้น ในการที่จะเข้าใจได้ว่า สิ่งเทียมอาวุธปืน (Imitation firearm) นั้นหมายถึงอะไร ก็ต้องเข้าใจนิยามของคำว่า อาวุธปืน (firearm), อาวุธ (arms) หรือ กระสุน (ammunition) เสียก่อนว่ามีนิยามความหมายว่าอย่างไรด้วย เพื่อที่จะใช้แยกสิ่งเทียมอาวุธปืนออกจากสิ่งเหล่านั้นได้อย่างชัดเจนนั่นเอง ซึ่งในกฎหมาย

FIREARMS AND AMMUNITION ORDINANCE นี้ก็ได้บัญญัติตัวอย่างของอาวุธปืน (firearm), อาวุธ (arms) หรือ ระเบิด (ammunition) ไว้อย่างชัดเจนแล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของคำว่า อาวุธปืน (firearm) ที่มีการระบุอย่างชัดเจนว่าหมายความเฉพาะถึงสิ่งที่ใช้ยิงกระสุนออกไปทำอันตรายถึงชีวิตได้เท่านั้นและคำว่า อาวุธ (arms) นั้นก็ได้มีการกำหนดขนาดของแรงส่งกระสุนเอาไว้ อย่างชัดเจนแล้วว่าหากสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวมีแรงส่งกระสุนออกจากปากกระบอกปืนเกินกว่า 2 joules จะถือว่าเป็นอาวุธปืนของจริงไม่ใช่สิ่งเทียมอาวุธปืนอีกต่อไป

ดังนั้นเมื่อพิจารณาการนิยามความหมายของสิ่งเทียมอาวุธปืนและสิ่งอื่นที่ไม่ใช่สิ่งเทียมอาวุธปืนที่ปรากฏใน FIREARMS AND AMMUNITION ORDINANCE ประกอบกันแล้วก็จะสามารถกำหนดหลักเกณฑ์ที่เป็นรูปธรรมที่ใช้แยกสิ่งเทียมอาวุธปืนออกจากอาวุธปืนของจริงได้ว่า หากสิ่งเทียมอาวุธปืน (Imitation firearm) นั้นสามารถยิงกระสุนที่ทำอันตรายต่อชีวิตได้ หรือสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวสามารถยิงกระสุนที่มีแรงส่งกระสุนออกจากปากกระบอกปืนเกินกว่า 2 joules ได้ ก็จะเป็นอาวุธปืน (firearm) หรือ อาวุธ (arms) แทน และไม่ถือว่าเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืน (Imitation firearm) อีกต่อไป

ในประเด็นของการแบ่งแยกประเภทของสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้น จะสังเกตได้ว่าในกฎหมายของเขตบริหารพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนนี้จะไม่มีการแบ่งแยกประเภทของสิ่งเทียมอาวุธปืนออกไปอีก กล่าวคือในความผิดที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนทุกฐานความผิดที่ปรากฏใน FIREARMS AND AMMUNITION ORDINANCE จะนำมาปรับใช้กับสิ่งที่อยู่ในนิยามของคำว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนได้ทั้งหมดโดยไม่จำเป็นต้องมาพิจารณาถึงประเภทของสิ่งเทียมอาวุธปืนอีกว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวสามารถยิงกระสุนออกมาได้หรือไม่ และไม่จำเป็นต้องมาพิจารณาอีกว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวนั้นมีแรงส่งกระสุนเพียงใดอีก

สำหรับการกำหนดลักษณะของสิ่งที่ไม่ถือว่าเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้น กฎหมายของเขตบริหารพิเศษ ฮ่องกง แห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ไม่มีการกำหนดในประเด็นดังกล่าวเอาไว้เลย หมายความว่าหากสิ่งใดที่มีลักษณะตรงตามนิยามของสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ปรากฏใน FIREARMS AND AMMUNITION ORDINANCE แล้วก็ต้องถูกพิจารณาตามกฎหมายดังกล่าวโดยไม่มีข้อยกเว้นเลยแม้ว่าสิ่งดังกล่าวอาจไม่สามารถทำอันตรายแก่บุคคลอื่นหรือไม่สามารถหลอกให้บุคคลอื่นถือว่าเป็นอาวุธปืนของจริงก็ตาม

3.1.6 วิเคราะห์หลักเกณฑ์ที่เหมาะสมในการนิยามและการแบ่งประเภทสิ่งเทียมอาวุธปืนในกฎหมายของประเทศไทย

เมื่อพิจารณากฎหมายที่กำหนดนิยามของคำว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนของแต่ละประเทศแล้วจะเห็นได้ว่ากฎหมายของแต่ละประเทศนั้นก็จะมีข้อดีและข้อเสียแตกต่างกันไป และเนื่องจากกฎหมายที่กำหนดนิยามของคำว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนในประเทศไทยยังมีความบกพร่องอยู่ในหลายด้าน ทั้งในด้านของความไม่ชัดเจนในบทบัญญัติของนิยามและ ความสับสนในการแบ่งประเภทของสิ่งเทียมอาวุธปืน ผู้วิจัยจึงเห็นว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการนิยามสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวต่อไป ดังนั้นถ้าหากว่าในอนาคตจะมีการปรับปรุงกฎหมายของประเทศไทยในส่วนของ การนิยามความหมายของคำว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนแล้ว ทางผู้วิจัยก็ขอเสนอประเด็นความเห็นที่จะใช้ประกอบการพิจารณาต่อไปดังนี้

(1) ในการกำหนดนิยามของคำว่าสิ่งเทียมอาวุธปืน หรือสิ่งอื่นที่มีความใกล้เคียงกับสิ่งเทียมอาวุธปืนในกฎหมายต่างฉบับกันนั้น ควรที่จะมีการอ้างอิงถึงกันเพื่อไม่ให้เกิดความสับสนในการตีความ ดังจะเห็นได้จากการกำหนดนิยามคำว่า “สิ่งเทียมอาวุธปืน” ตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน, การกำหนดนิยามคำว่า “ปืนอัดลมเบาที่จำลองเลียนแบบอาวุธปืนจริง” ตามประกาศคณะกรรมการว่าด้วยฉลาก และ การกำหนดนิยามคำว่า “ของเล่น” ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วก็จะพบว่าสิ่งที่ถูกนิยามทั้งหมดนั้นก็หมายถึงสิ่งเทียมอาวุธปืนเหมือนกันหมด หากแต่ว่าเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนต่างประเภทกัน ตามแต่ที่นิยามของแต่ละสิ่งนั้นจะระบุรายละเอียดไว้ว่าอย่างไรเท่านั้น ซึ่งทางผู้วิจัยเห็นว่าในกรณีดังกล่าวนี้ควรใช้วิธีการนิยามตามแบบกฎหมายของประเทศอังกฤษ กล่าวคือมีการนิยามคำว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนไว้ในกฎหมายที่เป็นหลักแล้ว และหากจะต้องมีการควบคุมการกระทำที่เกี่ยวข้องสิ่งเทียมอาวุธปืนบางประเภทตามกฎหมายฉบับอื่นก็ให้มีการนิยามไว้เป็นพิเศษในกฎหมายฉบับพิเศษนั้นด้วย แต่ทั้งนี้กฎหมายฉบับพิเศษดังกล่าวนี้จะต้องมีการอ้างอิงถึงนิยามของคำว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายที่เป็นหลักด้วย ดังจะเห็นได้ในการนิยามคำว่า “สิ่งเทียมอาวุธปืนที่เสมือนจริง” (Realistic Imitation Firearms) ตาม Violent Crime Reduction Act 2006 ที่เป็นกฎหมายพิเศษนั้น จะมีการอ้างอิงถึงคำว่า “สิ่งเทียมอาวุธปืน” (Imitation firearm) ที่ได้บัญญัติไว้ใน Firearms Act 1968 ที่เป็นกฎหมายหลักอยู่แล้วด้วย ดังนั้นสำหรับกฎหมายของประเทศไทยที่มีการกำหนดนิยามของคำว่า “สิ่งเทียมอาวุธปืน” เอาไว้ในกฎหมายหลักคือ พ.ร.บ.อาวุธปืนฯ แล้ว ผู้วิจัยจึงเห็นว่าควรบัญญัติถึงสิ่งเทียมอาวุธปืนตาม กฎหมายฉบับอื่น เช่น “ปืนอัดลมเบาที่จำลองเลียนแบบอาวุธปืนจริง” ตามประกาศคณะกรรมการว่าด้วยฉลาก หรือ “ของเล่น” ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม นั้นก็ควรที่จะมีการอ้างอิงถึงคำว่า “สิ่งเทียมอาวุธปืน” ตามพ.ร.บ.อาวุธปืนฯด้วย นอกจากนี้ผู้วิจัยยังเห็นต่อไปอีก

ว่าหากในอนาคตจะมีการแบ่งประเภทสิ่งเทียมอาวุธปืนออกไปใช้กับการกระทำความผิดฐานอื่นๆอีก ก็ควรที่จะต้องมีการอ้างอิงถึงนิยามของคำว่า “สิ่งเทียมอาวุธปืน” ตามพ.ร.บ.อาวุธปืนฯ ไว้ในกรณินิยามความหมายของสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทดังกล่าวนั้นเอาไว้ด้วยเช่นกัน

(2) ควรที่จะมีการแบ่งแยกประเภทของสิ่งเทียมอาวุธปืนที่จะถูกควบคุมในความผิดฐานต่างๆอย่างเป็นระบบ เช่นอาจมีการแบ่งประเภทของสิ่งเทียมอาวุธปืนออกเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนที่สามารถยิงกระสุนออกมาได้ กับสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ไม่สามารถยิงกระสุนออกมาได้ ดังเช่นที่ในกฎหมายสิ่งเทียมอาวุธปืนของประเทศเยอรมันแยกนิยามของ ปืนปลอม (Fake Gun) ออกจาก สิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทที่สามารถยิงกระสุนออกมาได้ (free firearms) นอกจากนั้นสำหรับสิ่งเทียมอาวุธปืนที่สามารถยิงกระสุนออกมาได้ เช่น BB Gun นั้นก็ยังสามารถแบ่งประเภทออกไปได้ตามแรงส่งกระสุนของสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นๆอีก ทั้งนี้การแบ่งประเภทของสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นก็จะเป็นไปเพื่อประโยชน์ในการบัญญัติถึงประเภทของสิ่งเทียมอาวุธปืนที่จะถูกนำไปปรับใช้กับความผิดฐานต่างๆตามความเหมาะสมต่อไป

(3) ควรที่จะกำหนดหลักเกณฑ์ที่เป็นรูปธรรมในการแบ่งแยกสิ่งเทียมอาวุธปืนออกจากอาวุธปืนของจริงไว้ให้ชัดเจนในกฎหมายที่นิยามความหมายของคำว่าสิ่งเทียมอาวุธปืน เพื่อที่เจ้าพนักงานในทุกหน่วยงานจะได้ตีความไปในทิศทางเดียวกัน ยกตัวอย่างเช่น การระบุตัวอย่างว่ามีสิ่งใดบ้างที่จะถือว่าเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนอย่างเช่นที่ในกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกากำหนดไว้ในตัวกฎหมายอย่างชัดเจนว่า BB Gun เป็นสิ่งเทียมอาวุธปืน

นอกจากนี้สำหรับสิ่งเทียมอาวุธปืนที่สามารถยิงกระสุนพลาสติกได้เช่น BB Gun ก็ควรที่จะมีการกำหนดให้ใช้ขนาดของแรงส่งกระสุนเป็นเกณฑ์ในการแบ่งแยกสิ่งเทียมอาวุธปืนออกจากอาวุธปืนของจริงให้ชัดเจนขึ้นอีกด้วย ดังเช่นที่ในกฎหมายของประเทศอังกฤษ และเยอรมันกำหนดหน่วยของแรงส่งกระสุนที่จะใช้เป็นเกณฑ์เอาไว้เป็นจูล (joules) ซึ่งเมื่อพิจารณาจากความสามารถของเจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญและความพร้อมของอุปกรณ์ในการวัดแรงส่งกระสุนของประเทศไทยแล้วก็เห็นว่าหากมีการกำหนดให้มีการวัดแรงส่งกระสุนเป็นเกณฑ์ในการแบ่งแยกสิ่งเทียมอาวุธปืนออกจากอาวุธปืนของจริงก็สามารถทำได้ไม่เป็นการยากแต่อย่างใด เพราะปรากฏว่ามีการใช้หลักเกณฑ์ดังกล่าวในการตรวจวัดแรงส่งกระสุนกับปืนของเล่นตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมฉบับที่ 2280 (พ.ศ. 2540) อยู่แล้วนั่นเอง แต่ทั้งนี้ผู้วิจัยเห็นว่าการใช้หน่วยวัดแรงส่งกระสุนเป็นจูล (joules) ดังที่ปรากฏในกฎหมายของประเทศอังกฤษ และเยอรมันนั้นไม่เป็นที่คุ้นเคยกับผู้ใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนในประเทศไทยทั้งผู้ที่เล่นสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภท BB Gun และผู้ค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทดังกล่าว ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นว่าควรใช้หน่วยวัดเป็นอย่างอื่นเพื่อความสะดวกในการวัดน่าจะเหมาะสมกว่าเช่นการใช้หน่วยวัดแรงส่งกระสุนเป็นหน่วย “ฟุตต่อวินาที” ซึ่งเป็นหน่วยที่ปรากฏอยู่บนบรรจุภัณฑ์ของสิ่งเทียมอาวุธปืนทุกชิ้นที่วางขายในประเทศไทยอยู่แล้ว อีกทั้งเครื่องมือที่ใช้วัดแรง

ส่งกระสุนออกมาเป็นหน่วย “ฟุตต่อวินาที” นั้นก็มีอยู่ทั่วไปในท้องตลาดของประเทศไทยและราคาก็ไม่สูงมากนักดังนั้นการใช้หน่วยวัดแรงส่งกระสุนเป็น “ฟุตต่อวินาที” จึงเหมาะแก่การที่จะนำมาใช้วัดแรงส่งกระสุนเพื่อใช้แยกสิ่งเทียมอาวุธปืนออกจากอาวุธปืนของจริงในประเทศไทยเป็นอย่างยิ่ง

ทั้งนี้ในการกำหนดตัวเลขว่าขนาดของแรงส่งกระสุนเท่าใดที่จะเป็นอันตรายจนถึงขนาดที่ว่าหากเกินกว่าตัวเลขดังกล่าวนี้แล้วควรที่จะให้ถือว่าเป็นอาวุธปืนของจริงไม่ใช่สิ่งเทียมอาวุธปืนอีกต่อไปนั้นก็คงจะต้องพิจารณาจากทั้งตัวเลขที่ปรากฏในกฎหมายของต่างประเทศ เช่นในกฎหมายของประเทศอังกฤษ, เยอรมัน และ เขตบริหารพิเศษฮ่องกง ประกอบกับความเห็นของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในประเทศไทยต่อไปว่าควรจะใช้ตัวเลขแรงส่งกระสุนเท่าใดเป็นเกณฑ์ในการแยกสิ่งเทียมอาวุธปืนออกจากอาวุธปืนของจริง

(4) ควรที่จะมีการกำหนดตัวอย่างของสิ่งที่ไม่ถือว่าเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนที่จะถูกควบคุมตามกฎหมายไว้อย่างชัดเจนด้วย ดังเช่นสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ลอกแบบมาจากปืนโบราณที่ไม่ใช้แล้วในปัจจุบัน, ปืนลม (air guns) และเครื่องประดับรูปทรงปืนดังที่ปรากฏในกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา ทั้งนี้เพื่อที่จะไม่ให้มีปัญหาในการตีความในภายหลังว่าสิ่งดังกล่าวนี้จะอยู่ในหลักเกณฑ์ของกฎหมายที่ใช้ควบคุมสิ่งเทียมอาวุธปืนอีกหรือไม่

3.2 การครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืน

เมื่อพิจารณากฎหมายที่ควบคุมการครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนจากกลุ่มประเทศที่ผู้วิจัยเลือกมาศึกษาแล้ว ผู้วิจัยพบว่ากฎหมายที่วางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นจะมีวัตถุประสงค์หลักที่เหมือนกันในทุกประเทศ กล่าวคือหากเป็นการครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ผู้ครอบครองไม่มีเจตนาที่จะนำสิ่งเทียมอาวุธปืนไปใช้ในทางที่มีขอบด้วยกฎหมายหรือผู้ครอบครองเป็นผู้ที่สามารถใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนได้อย่างปลอดภัยแล้วกฎหมายก็จะไม่ควบคุมการครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนของบุคคลเหล่านั้น หากแต่เฉพาะการครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่ผู้ที่ครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนหรือบุคคลอื่นเท่านั้นที่จะถูกควบคุม

ทั้งนี้หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ปรากฏในกฎหมายของต่างประเทศนั้นจะมีลักษณะอยู่ 2 ประการ ประการแรกคือการควบคุมการครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนไม่ให้มีการครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนโดยวัตถุประสงค์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งการควบคุมในลักษณะดังกล่าวจะปรากฏในกฎหมายของประเทศอังกฤษและกฎหมายของเขตบริหารพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน สำหรับการควบคุมการครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนประการที่สองคือการควบคุมอายุของผู้ครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนที่มีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดอันตรายแก่ผู้ใช้สิ่งเทียมอาวุธ

ปืนโดยปราศจากความระมัดระวัง ซึ่งจะปรากฏอยู่ในกฎหมายของประเทศอังกฤษ ประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศเยอรมัน ทั้งนี้หากมีการฝ่าฝืนบทบัญญัติดังกล่าวก็จะถือว่าเป็นความผิด และมีโทษทางอาญา

โดยที่ในกฎหมายของประเทศไทยนั้นจะไม่มีการบัญญัติถึงการควบคุมการครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนเลย ทั้งการควบคุมการครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนโดยวัตถุประสงค์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และการควบคุมอายุของผู้ครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืน ทั้งนี้เพราะในพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 นั้นจะกำหนดเฉพาะการควบคุมการครอบครองอาวุธปืนของจริงในส่วนของ การออกใบอนุญาตให้มีอาวุธปืน²⁵ เอาไว้เท่านั้น โดยไม่มีกรกล่าวถึงการควบคุมการครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนในลักษณะใดเลย

ดังนั้นหากในอนาคตจะมีการปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนในส่วนของ การครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนแล้วก็ควรที่จะศึกษาการบัญญัติกฎหมายของต่างประเทศที่มีการกล่าวถึง ประเด็นดังกล่าวเอาไว้ดังที่ผู้วิจัยจะแสดงให้เห็นดังนี้

3.2.1 การครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายของประเทศอังกฤษ

กฎหมายของประเทศอังกฤษจะกล่าวถึงการครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนไว้ทั้งสอง ลักษณะ กล่าวคือในประเทศอังกฤษจะมีทั้งการควบคุมการครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนโดย วัตถุประสงค์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และการควบคุมอายุของผู้ครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืน ทั้งนี้ หาก ผู้ใดฝ่าฝืนกฎหมายดังกล่าวก็จะเป็นความผิดและต้องได้รับโทษทางอาญาดังนี้

3.2.1.1 การครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนโดยวัตถุประสงค์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายตาม กฎหมายของประเทศอังกฤษ

การครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนในประเทศอังกฤษนั้นหากเป็นการครอบครอง โดยวัตถุประสงค์ที่ชอบด้วยกฎหมาย เช่นการครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนเพื่อการสะสม หรือ เพื่อ เล่นกีฬา ย่อมกระทำไม่ได้ไม่เป็นความผิดตามกฎหมายและไม่ต้องใช้ใบอนุญาตใดๆในการครอบครองสิ่ง เทียมอาวุธปืนแต่อย่างใด แต่หากการครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นเป็นไปโดยวัตถุประสงค์ที่ไม่ชอบ ด้วยกฎหมาย เช่นการครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนเพื่อใช้เป็นอุปกรณ์ในการกระทำความผิดอื่น การ ครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนในลักษณะดังกล่าวก็จะเป็นความผิดทางอาญาซึ่ง Firearms Act 1968

²⁵ พระราชบัญญัติ อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 มาตรา 9 และมาตรา 13, ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 64 ตอนที่ 42 หน้า 556 (9 กันยายน 2490)

ได้บัญญัติองค์ประกอบความผิดและอัตราโทษในการกระทำความผิดดังกล่าวไว้ในความผิดฐานครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนเพื่อข่มขู่ว่าจะมีการประทุษร้าย (Possession of firearm with intent to cause fear of violence)²⁶ โดยมีรายละเอียดดังนี้

บุคคลใดมีการครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนไว้โดยมีเจตนาที่จะใช้เองหรือให้ผู้อื่นใช้เพื่อให้ผู้หนึ่งผู้ใดเกิดความหวาดกลัวว่าจะมีการประทุษร้ายที่ละเมิดต่อกฎหมายเกิดขึ้นต่อตนเองหรือบุคคลที่สาม

โทษสำหรับการกระทำความผิดฐานนี้คือ จำคุกตั้งแต่ 2 - 10 ปี และให้ริบและทำลายสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นด้วย²⁷

จากกฎหมายดังกล่าวสามารถวิเคราะห์ในประเด็นต่างๆได้ดังนี้

(1) ประเภทของสิ่งเทียมอาวุธปืนที่จะถูกควบคุมในความผิดฐานดังกล่าวได้แก่ “สิ่งเทียมอาวุธปืน” (Imitation firearm) ตาม Firearms Act 1968 ซึ่งหมายถึงสิ่งที่มีรูปร่างภายนอกเหมือนอาวุธปืนจริงไม่ว่าสิ่งนั้นจะสามารถยิงกระสุนชนิดใดๆออกมาได้หรือไม่ก็ตาม ทั้งนี้ไม่ว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นจะมีรูปร่างเหมือนอาวุธปืนจริงอย่างแยกกันไม่ออกอย่าง “สิ่งเทียมอาวุธปืนที่เสมือนจริง” (Realistic Imitation firearms) ตาม Violent Crime Reduction Act 2006 หรือไม่ก็ตาม เพราะในความผิดฐานนี้จะใช้บังคับกับ “สิ่งเทียมอาวุธปืน” (Imitation firearm) ตาม Firearms Act 1968 ที่มีความหมายรวมถึง “สิ่งเทียมอาวุธปืนที่เสมือนจริง” (Realistic Imitation firearms) ตาม Violent Crime Reduction Act 2006 เสมอ

(2) การกระทำที่จะเป็นความผิดได้แก่การครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืน ทั้งนี้หมายความว่าแม้จะครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนโดยการเก็บเอาไว้ที่บ้านโดยที่ยังไม่ได้มีการนำออกมาใช้ก็ถือว่าอยู่ในความหมายของการครอบครองนี้แล้ว

(3) ในการกระทำความผิดฐานนี้ต้องมีเจตนาที่จะใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวเพื่อทำให้ผู้อื่นเกิดความหวาดกลัวว่าตนเองหรือบุคคลที่สามจะถูกประทุษร้าย ทั้งนี้ไม่ว่าผู้ที่ครอบครองจะเป็นผู้ใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นเองหรือให้บุคคลอื่นใช้ก็ตาม

²⁶ The National Archives, **Firearms Act 1968 section 16A** [Online], 30th May 1968. Available from <http://www.legislation.gov.uk>

²⁷ The Crown Prosecution Service, **CJA 2003, R v Hinchcliffe (2000) 1 Cr.App.R.(S)436** [Online], 24 October 2002. Available from http://www.cps.gov.uk/legal/s_to_u/sentencing_manual/section_16a_firearms_act/

(4) ในส่วนของอัตราโทษนั้นจะเห็นได้ว่าการที่อัตราโทษในความผิดฐานครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนมีระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 2 - 10 ปีนั้นเป็นอัตราโทษในความผิดร้ายแรง เพราะการที่มีอัตราโทษจำคุกตั้งแต่ 2 - 10 นั้นจะไม่ถือว่าเป็นความผิดเล็กน้อยๆ ที่เรียกว่าความผิด summary offences อันจะสามารถฟ้องต่อศาล Magistrate ได้อีกต่อไป ทั้งนี้ก็เพราะว่าศาล Magistrate จะมีอำนาจพิพากษาคดีความผิดเล็กน้อยๆที่มีอัตราโทษจำคุกไม่เกิน 51 สัปดาห์เท่านั้น

ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าการที่ความผิดฐานดังกล่าวมีอัตราโทษสูงก็เพราะผู้กระทำความผิดมีเจตนาร้ายในการที่จะนำสิ่งเทียมอาวุธปืนไปใช้ในการกระทำความผิดฐานอื่น จึงเสมือนเป็นการเตรียมกระทำความผิดฐานอื่นแล้ว

นอกจากนี้ในความผิดฐานนี้ก็ยังระบุให้มีการริบและทำลายสิ่งเทียมอาวุธปืนที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดฐานครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนนี้ด้วยเสมอ ทั้งนี้ก็เพื่อไม่ให้สิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นถูกนำไปใช้โดยวัตถุประสงค์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายต่อไปได้นั่นเอง

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาจากแนวคำพิพากษาในความผิดฐานนี้แล้วจะพบว่าโดยส่วนใหญ่ ผู้ที่จะถูกพิพากษาว่ามีความผิดฐานนี้มักจะเป็นกรณีที่บุคคลดังกล่าวไปกระทำความผิดอาญาฐานอื่น เช่น ชิงทรัพย์ (Robbery) แล้วต่อมาจึงได้สืบทราบภายหลังว่ามีการครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนไว้เพื่อการกระทำความผิดดังกล่าวด้วยบุคคลนั้นจึงถูกพิพากษาให้มีความผิดฐานครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนเพื่อข่มขู่ว่าจะมีการประทุษร้ายนี้เพิ่มเข้าไปอีก²⁸ ทั้งนี้ไม่ว่าขณะที่พบสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวจะมีการการบรรจุกระสุนอยู่หรือไม่ก็ตามก็ถือเป็นความผิดฐานนี้ได้เช่นเดียวกัน²⁹

3.2.1.2 อายุของผู้ที่สามารถครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนได้ตามกฎหมายของประเทศอังกฤษ

กฎหมายของประเทศอังกฤษจะควบคุมอายุของผู้ที่จะสามารถครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนเอาไว้ที่ 18 ปี โดยที่ในการตรวจสอบว่ามีการฝ่าฝืนบทบัญญัติดังกล่าวหรือไม่นั้นจะเป็นการตรวจสอบในขั้นตอนที่ทำการซื้อขายสิ่งเทียมอาวุธปืนกัน กล่าวคือหากมีการขายสิ่งเทียมอาวุธปืน

²⁸ Thomson Reuters, Regina v Karl Mcshane, No: 2011/0385/D2, Court of Appeal Criminal

Division [Online], 25 July 2011. Available from <http://web2.westlaw.com>

²⁹ Thomson Reuters Regina v Sergei Salnakov, No: 2011/0766/A4, Court of Appeal Criminal

Division [Online], 27 June 2011. Available from <http://web2.westlaw.com>

ให้แก่บุคคลที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปีแล้วก็จะมีความผิดฐานจำหน่ายสิ่งเทียมอาวุธปืนให้แก่ผู้เยาว์ (Supplying imitation firearms to minors³⁰) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

การกระทำที่ถือว่าเป็นความผิดในฐานนี้ได้แก่

- (1) ผู้ซื้อสิ่งเทียมอาวุธปืนที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี มีความผิด
- (2) ผู้ที่ขายสิ่งเทียมอาวุธปืนให้แก่บุคคลที่อายุต่ำกว่า 18 ปี มีความผิด
- (3) บุคคลตาม (2) อาจยกเป็นข้อต่อสู้ได้ว่าตนสำคัญผิดว่าผู้ที่ซื้อสิ่งเทียมอาวุธปืนไปจากตนนั้นมีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป โดยต้องมีเหตุผลอันสมควรในความเชื่อเช่นนั้นด้วย
- (4) การที่จะพิสูจน์ข้อความตามข้อ (3) ต้องปรากฏว่ามีพยานหลักฐานเพียงพอ และฝ่ายตรงข้ามยังไม่สามารถพิสูจน์ได้โดยปราศจากข้อสงสัยที่สมเหตุสมผล

อัตราโทษสำหรับการกระทำที่เป็นความผิดในฐานนี้คือ โทษจำคุกไม่เกิน 51 สัปดาห์หรือปรับไม่เกินระดับ (Level) 5 (ไม่เกิน £5,000) หรือทั้งจำคุกและปรับ³¹ ซึ่งอัตราโทษดังกล่าวนี้ก็เป็นอัตราโทษในความผิดที่ไม่ร้ายแรงที่สามารถฟ้องต่อศาล Magistrate ได้ หรือที่เรียกว่า ความผิด summary offences³²

จากกฎหมายดังกล่าวสามารถวิเคราะห์ในประเด็นต่างๆได้ดังนี้

- (1) ประเภทของสิ่งเทียมอาวุธปืนที่จะถูกควบคุมในความผิดฐานดังกล่าวได้แก่ “สิ่งเทียมอาวุธปืน” (Imitation firearm) ตาม Firearms Act 1968 ซึ่งหมายถึงสิ่งที่มีรูปร่างภายนอกเหมือนอาวุธปืนจริงไม่ว่าสิ่งนั้นจะสามารถยิงกระสุนชนิดใดๆออกมาได้หรือไม่ก็ตาม ทั้งนี้ไม่ว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นจะมีรูปร่างเหมือนอาวุธปืนจริงอย่างแยกกันไม่ออกอย่าง “สิ่งเทียมอาวุธปืนที่เสมือนจริง” (Realistic Imitation firearms) ตาม Violent Crime Reduction Act 2006 หรือไม่ก็ตาม เพราะว่าในความผิดฐานนี้จะใช้บังคับกับ “สิ่งเทียมอาวุธปืน” (Imitation firearm) ตาม Firearms Act 1968 ที่มีความหมายรวมถึง “สิ่งเทียมอาวุธปืนที่เสมือนจริง” (Realistic Imitation firearms) ตาม Violent Crime Reduction Act 2006 เสมอ

³⁰ The National Archives, **Firearms Act 1968 section 24A** [Online], 30th May 1968. Available from <http://www.legislation.gov.uk>

³¹ The National Archives, **Violent Crime Reduction Act 2006 section 40** [Online], 8th November 2006. Available from <http://www.legislation.gov.uk>

³² The National Archives, **Criminal Justice Act 2003 section 280** [Online], 20th November 2003. Available from <http://www.legislation.gov.uk>

(2) การกระทำที่จะเป็นความผิดได้แก่การซื้อและการขายสิ่งเทียมอาวุธปืนเมื่อผู้ซื้อสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวมีอายุไม่ถึง 18 ปี (โดยไม่ต้องคำนึงถึงว่าผู้ขายจะมีอายุเท่าใด) ซึ่งหมายความว่าตามกฎหมายของประเทศอังกฤษจะกำหนดให้มีความผิดทั้งผู้ซื้อและผู้ขาย ทั้งนี้ในส่วน of ตัวเลขอายุ 18 ปีนี้ก็เป็นการนำมาจากตัวเลขการบรรลุนิติภาวะตามกฎหมายประเทศอังกฤษที่ให้บรรลุนิติภาวะเมื่ออายุครบ 18 ปีบริบูรณ์แล้ว³³

(3) ในส่วนของเหตุยกเว้นความผิดนั้นจะเป็นเหตุยกเว้นความผิดสำหรับผู้ขายสิ่งเทียมอาวุธปืนเท่านั้นที่จะยกขึ้นมาอ้างได้ ส่วนผู้ซื้อสิ่งเทียมอาวุธปืนที่มีอายุไม่ถึง 18 ปีนั้นจะไม่มีเหตุยกเว้นความผิดกำหนดไว้เลย โดยที่เหตุที่ผู้ขายสิ่งเทียมอาวุธปืนจะยกมาอ้างก็ได้แก่เหตุที่ผู้ขายสำคัญผิดว่าผู้ซื้อสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นมีอายุเกิน 18 ปีบริบูรณ์แล้ว ซึ่งต้องได้ความอีกว่าฝ่ายผู้ขายต้องมีหลักฐานเพียงพอในการแสดงว่าตนสำคัญผิดในอายุของผู้ซื้อจริงและต้องได้ความด้วยว่าฝ่ายโจทก์ที่ฟ้องผู้ขายเป็นจำเลยในความผิดฐานดังกล่าวนั้นต้องยังไม่สามารถพิสูจน์ความผิดของผู้ขายได้โดยปราศจากข้อสงสัยที่สมเหตุสมผล (Proof beyond a reasonable doubt) อีกด้วย

(4) ในส่วนของอัตราโทษนั้น การที่ความผิดดังกล่าวมีอัตราโทษเพียงโทษจำคุกไม่เกิน 51 สัปดาห์หรือปรับไม่เกินระดับ (Level) 5 (ไม่เกิน £5,000) หรือทั้งจำคุกและปรับเท่านั้นซึ่งถือว่าเป็นความผิดที่ไม่ร้ายแรงเพราะอัตราโทษดังกล่าวเป็นอัตราโทษสำหรับความผิดเล็กน้อยๆ (summary offences) ที่สามารถฟ้องต่อศาล Magistrate ได้ ตามที่ Criminal Justice act 2003 ได้กำหนดให้ความผิดเล็กน้อยๆ (summary offences) ที่สามารถฟ้องต่อศาล Magistrate ได้นั้นหมายถึงความผิดที่มีอัตราโทษปรับเพียงอย่างเดียวหรือมีโทษจำคุกด้วยแต่โทษจำคุกขั้นสูงไม่เกิน 51 สัปดาห์³⁴ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่ากรณีที่บทบัญญัติในเรื่องดังกล่าวมีอัตราโทษเล็กน้อยก็เพราะว่าผู้ที่ฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ดังกล่าวยังไม่อาจถือได้ว่ามีเจตนาที่ชั่วร้ายมากนักและยังไม่ปรากฏความเสียหายจากการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ดังกล่าวแต่อย่างใดเลย หากจะมีความเสียหายก็คงมีแต่ความเสี่ยงที่สิ่งเทียมอาวุธปืนอยู่ในความครอบครองของผู้เยาว์ที่อาจใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนโดยขาดความระมัดระวังจนทำให้เกิดอันตรายแก่กายต่อตนเองหรือบุคคลอื่นได้เท่านั้น ดังนั้นจึงสมควรแล้วที่จะยังไม่ถือว่าการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ในเรื่องดังกล่าวนี้เป็นความผิดที่ร้ายแรง

³³ The National Archives, Family Law Reform Act 1969 section 1 (1) Reduction of age of majority from 21 to 18 [Online]. 25th July 1969. Available from <http://www.legislation.gov.uk>

³⁴ The National Archives, Criminal Justice Act 2003 section 280 [Online], 20th November 2003. Available from <http://www.legislation.gov.uk>

3.2.2 การครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา

กฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกาที่มีการกล่าวถึงการครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นจะไม่ปรากฏในกฎหมายระดับสหรัฐ (Federal Law) เลยหากแต่จะปรากฏอยู่ในกฎหมายของมลรัฐบางมลรัฐเท่านั้นเช่นในมลรัฐแคลิฟอร์เนีย ทั้งนี้การควบคุมการครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายของมลรัฐแคลิฟอร์เนียก็จะมีเฉพาะการควบคุมที่ตัวอายุของผู้ครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนเท่านั้น ส่วนการควบคุมไม่ให้มีการครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนโดยวัตถุประสงค์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายนั้นจะไม่ปรากฏในกฎหมายของมลรัฐแคลิฟอร์เนียเลย โดยที่การกระทำที่จะถือว่าเป็นความผิดตามกฎหมายของมลรัฐแคลิฟอร์เนียนั้นจะสามารถแยกออกได้เป็นการขายสิ่งที่ใช้ยิงกระสุน BB หรือ BB Device ให้ผู้เยาว์ ประการหนึ่ง และ การจัดหาให้ซึ่งสิ่งที่ใช้ยิงกระสุน BB หรือ BB Device ให้ผู้เยาว์อีกประการหนึ่ง ซึ่งมีรายละเอียดของการกระทำที่เป็นองค์ประกอบความผิดดังกล่าวดังนี้

(1) การขายสิ่งที่ใช้ยิงกระสุน BB หรือ BB Device ให้ผู้เยาว์³⁵

ผู้ที่ขายสิ่งที่ใช้ยิงกระสุน BB หรือ BB Device ให้ผู้เยาว์ (บุคคลที่อายุยังไม่ครบ 18 ปี บริบูรณ์) มีความผิดโทษ (Misdemeanor) มีอัตราโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน ปรับไม่เกิน 1,000 ดอลลาร์ หรือทั้งจำคุกและปรับ

(2) การจัดหาให้ (furnish) ซึ่งสิ่งที่ใช้ยิงกระสุน BB หรือ BB Device ให้ผู้เยาว์³⁶

ผู้จัดหาให้ซึ่งสิ่งที่ใช้ยิงกระสุน BB หรือ BB Device ให้ผู้เยาว์ (บุคคลที่อายุยังไม่ครบ 18 ปี บริบูรณ์) โดยไม่ได้รับความยินยอมจากผู้ปกครอง มีความผิดโทษ (Misdemeanor) มีอัตราโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน ปรับไม่เกิน 1,000 ดอลลาร์ หรือทั้งจำคุกและปรับ

ทั้งนี้ คำว่า “จัดหาให้” หมายถึง

(2.1) การให้ยืม หรือ

(2.2) การให้เคลื่อนย้าย โดยไม่เกี่ยวกับการค้าขาย

จากกฎหมายดังกล่าวสามารถวิเคราะห์ในประเด็นต่างๆได้ดังนี้

(1) ประเภทของสิ่งเทียมอาวุธปืนที่จะถูกควบคุมในความผิดฐานดังกล่าวได้แก่สิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทที่สามารถยิงกระสุน BB ออกมาได้ (BB Device) หรือ BB gun เท่านั้นส่วนสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทอื่นที่ไม่สามารถยิงกระสุนออกมาได้ เช่น แบบจำลองของอาวุธปืนที่ไม่สามารถยิงกระสุน BB ออกมาได้ หรือสิ่งเทียมอาวุธปืนที่สามารถยิงกระสุนออกมาได้แต่กระสุนที่ยิงออกมานั้นไม่ใช่กระสุน BB เช่นปืนของเล่นที่ยิงลูกดอกพลาสติกนั้นก็จะไม่อยู่ในความควบคุมของความผิดฐานนี้

³⁵ Legislative Counsel of California, CALIFORNIA PENAL CODE section 19910 [Online], 1st January 1873. Available from <http://www.leginfo.ca.gov>

³⁶ Legislative Counsel of California, CALIFORNIA PENAL CODE section 19915 [Online], 1st January 1873. Available from <http://www.leginfo.ca.gov>

(2) การกระทำที่จะเป็นความผิดได้แก่การขายหรือการจัดหาสิ่งเทียมอาวุธปืนให้ผู้เยาว์ ทั้งนี้ผู้ที่มีความผิดจะมีเฉพาะตัวผู้ขายหรือผู้จัดหาสิ่งเทียมอาวุธปืนให้เท่านั้น โดยที่ผู้ซื้อหรือผู้ที่รับมอบสิ่งเทียมอาวุธปืนที่เป็นผู้เยาว์ (บุคคลที่อายุยังไม่ครบ 18 ปี บริบูรณ์³⁷) จะไม่มีความผิดด้วยเลย และในส่วนของคำว่า “การจัดหาให้” (furnish) นั้นก็มีการกำหนดความหมายไว้โดยเฉพาะแล้วว่า หมายถึงการเคลื่อนย้ายสิ่งเทียมอาวุธปืนในรูปแบบต่างๆให้ผู้เยาว์โดยที่ไม่มีวัตถุประสงค์ในการค้าขายนั่นเอง นอกจากนี้ยังมีข้อสังเกตอีกว่าเฉพาะในการกระทำที่เป็นการ “จัดหาให้” เท่านั้นที่จะต้องพิจารณาต่อไปว่าได้รับการยินยอมจากผู้ปกครองของผู้เยาว์ที่เป็นผู้รับสิ่งเทียมอาวุธปืนหรือไม่ หากได้รับการยินยอมแล้วก็ไม่เป็นความผิด แต่ในส่วนของกรกระทำที่เป็นการ “ขาย” สิ่งเทียมอาวุธปืนให้ผู้เยาว์นั้นจะไม่คำนึงว่าผู้เยาว์นั้นจะได้รับความยินยอมจากผู้ปกครองหรือไม่เลยก็เป็นความผิดได้แล้ว

(3) ในส่วนของอัตราโทษนั้นจะเห็นได้ว่ากฎหมายของมลรัฐแคลิฟอร์เนียกำหนดให้การกระทำความผิดดังกล่าวเป็นความผิดเล็กน้อยหรือความผิดลหุโทษ (Misdemeanor) มีอัตราโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน ปรับไม่เกิน 1,000 ดอลลาร์ หรือทั้งจำคุกและปรับเท่านั้น ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าการที่บทบัญญัติในเรื่องดังกล่าวมีอัตราโทษเล็กน้อยก็เพราะว่าผู้ที่ฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ดังกล่าวยังไม่อาจถือได้ว่ามีเจตนาที่ชั่วร้ายมากนักและยังไม่ปรากฏความเสียหายจากการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ดังกล่าวแต่อย่างใดเลย หากจะมีความเสียหายก็คงมีแต่ความเสี่ยงที่สิ่งเทียมอาวุธปืนอยู่ในความครอบครองของผู้เยาว์ที่อาจใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนโดยขาดความระมัดระวังจนทำให้เกิดอันตรายแก่กายต่อตนเองหรือบุคคลอื่นได้เท่านั้น จึงสมควรแล้วที่จะยังไม่ถือว่าการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ในเรื่องดังกล่าวนี้เป็นความผิดที่ร้ายแรง

3.2.3 การครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายของประเทศเยอรมัน

กฎหมายที่วางหลักเกณฑ์การครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนของประเทศเยอรมันนั้นจะกำหนดลักษณะของการครอบครองไว้เพียงการกำหนดอายุของผู้ครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนเท่านั้น ส่วนการควบคุมไม่ให้มีการครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนโดยวัตถุประสงค์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายนั้นจะไม่ปรากฏในกฎหมายของประเทศเยอรมันเลย โดยที่จะมีบทบัญญัติที่กำหนดหลักเกณฑ์ในการกระทำที่เกี่ยวข้องกับอายุของผู้ครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนไว้ในรูปแบบต่างๆกัน ทั้งนี้ หากมีการฝ่าฝืนบทบัญญัติในหลักเกณฑ์ดังกล่าวนั้นก็ถือว่ามีผิดและต้องได้รับโทษทางอาญาด้วย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

³⁷

Legislative Counsel of California, CALIFORNIA FAMILY CODE SECTION 6501 [Online], 4 March 1972. Available from <http://www.leginfo.ca.gov>

(1) การจัดการใดๆกับสิ่งเทียมอาวุธปืนที่มีพลังงานจลน์ในการส่งกระสุนเกิน 0.5 joules (J) แต่ไม่เกิน 7.5 joules (J) (หรือ free firearms) นั้นจะกระทำได้ก็เฉพาะโดยบุคคลที่มีอายุ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไปเท่านั้น³⁸

เว้นแต่การครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนโดยผู้ที่มีอายุต่ำกว่าที่กฎหมายกำหนดนั้นจะกระทำไปเพื่อการฝึกฝนการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนนั้น หรือเป็นการทำงานที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืน ทั้งนี้โดยอยู่ภายใต้การควบคุมของบุคคลที่มีสิทธิในการจัดการสิ่งเทียมอาวุธปืนด้วย³⁹

การฝ่าฝืนในเรื่องดังกล่าวไม่ว่าจะทำไปโดยเจตนาหรือประมาทก็ตาม ถือว่าเป็นความผิด โทษสำหรับความผิดฐานนี้คือโทษปรับไม่เกิน 10,000 ยูโร ซึ่งถือว่าเป็นความผิดลหุโทษ (Misdemeanours) และสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวอาจถูกยึดได้⁴⁰

(2) การโฆษณาสิ่งเทียมอาวุธปืนที่มีพลังงานจลน์ในการส่งกระสุนเกิน 0.5 joules (J) แต่ไม่เกิน 7.5 joules (J) (หรือ free firearms) นั้น หากเป็นการกระทำไปเพื่อการค้าแล้วต้องระบุข้อความว่า “สิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นครอบครองได้เฉพาะผู้ที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป” เสมอ

หากบุคคลผู้โฆษณานั้นเป็นผู้ค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนด้วย ในการโฆษณานั้นต้องระบุถึงชื่อผู้ค้า, ที่อยู่ผู้ค้าและ เครื่องหมายการค้าของผู้ค้าด้วย

หากผู้ที่โฆษณานั้นไม่ใช่ผู้ค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนก็ไม่จำเป็นต้องระบุรายละเอียดอื่นนอกจากข้อความว่า “สิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นครอบครองได้เฉพาะผู้ที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป” แต่ทั้งนี้ผู้โฆษณาที่ไม่ใช่ผู้ค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นจะต้องทำบันทึกเกี่ยวกับรายละเอียดของการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวเก็บไว้เป็นระยะเวลา 1 ปี และต้องยินยอมให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบบันทึกดังกล่าวได้ด้วย

การฝ่าฝืนในเรื่องดังกล่าวไม่ว่าจะทำไปโดยเจตนาหรือประมาทก็ตาม ถือว่าเป็นความผิด โทษสำหรับความผิดฐานนี้คือโทษปรับไม่เกิน 10,000 ยูโร ซึ่งถือว่าเป็นความผิดลหุโทษ (Misdemeanours) และสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวอาจถูกยึดได้⁴¹

(3) การโอนสิ่งเทียมอาวุธปืนที่มีพลังงานจลน์ในการส่งกระสุนเกิน 0.5 joules (J) แต่ไม่เกิน 7.5 joules (J) (หรือ free firearms) นั้นจะต้องเป็นการโอนให้กับผู้รับโอนที่มีสิทธิเท่านั้น

³⁸ German Federal Ministry of Justice, **Weapons Act Section 2(1), 53(1), no.2, 53(2), 54(2)** [Online], 11 October 2002. Available from <http://www.gesetze-im-internet.de>

³⁹ German Federal Ministry of Justice, **Weapons Act Section 3** [Online], 11 October 2002. Available from <http://www.gesetze-im-internet.de>

⁴⁰ German Federal Ministry of Justice, **German Criminal Code Section 12 (2)** [Online], 13 November 1998. Available from <http://www.gesetze-im-internet.de>

⁴¹ German Federal Ministry of Justice, **Weapons Act Section 35 (1) No.2, Section 53 (1) No.17, Section 54 (2)** [Online], 11 October 2002. Available from <http://www.gesetze-im-internet.de>

การฝ่าฝืนในเรื่องดังกล่าวไม่ว่าจะทำไปโดยเจตนาหรือประมาทก็ตาม ถือว่าเป็นความผิด โทษสำหรับความผิดฐานนี้คือโทษปรับไม่เกิน 10,000 ยูโร ซึ่งถือว่าเป็นความผิดลหุโทษ (Misdemeanours) และสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวอาจถูกริบได้⁴²

จากกฎหมายดังกล่าวสามารถวิเคราะห์ในประเด็นต่างๆเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายของประเทศเยอรมันได้ดังนี้

(1) ประเภทของสิ่งเทียมอาวุธปืนที่จะอยู่ในหลักเกณฑ์การครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายของประเทศเยอรมันได้แก่สิ่งเทียมอาวุธปืนที่ยิงกระสุนพลาสติกออกมาได้ หรือปืน BB gun ที่มีพลังงานจลน์ในการส่งกระสุนเกิน 0.5 joules (J) แต่ไม่เกิน 7.5 joules (J) (หรือที่เรียกว่า free firearms) เท่านั้น กล่าวคือหากเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนที่มีแรงส่งกระสุนน้อยกว่า 0.5 joules (J) หรือเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ไม่สามารถยิงกระสุนพลาสติกใดๆออกมาได้เลยก็จะไม่อยู่ในหลักเกณฑ์เกี่ยวกับอายุของผู้ครอบครองตามกฎหมายของประเทศเยอรมันแต่อย่างใด

(2) การกระทำที่จะเป็นความผิดฐานฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ดังกล่าวสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 กรณี

(ก) กรณีที่หนึ่งได้แก่การจัดการกับสิ่งเทียมอาวุธปืนโดยผู้ที่มีอายุไม่ถึง 18 ปี ไม่ว่าจะเป็นการจัดการในรูปแบบใดก็ตาม เช่น การเป็นผู้ครอบครอง, ผู้ที่เป็นเจ้าของ, ผู้ส่งมอบ, ผู้พกพา, ผู้ผลิต, ผู้ดัดแปลง, ผู้ซ่อมแซม หรือผู้ทำการค้าขายในสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้น อาจกล่าวได้ว่ากฎหมายของประเทศเยอรมันจะกำหนดความผิดไว้กับทุกฝ่ายไม่ว่าจะเป็นฝ่ายผู้ส่งมอบหรือฝ่ายที่รับมอบสิ่งเทียมอาวุธปืน และไม่ว่าการกระทำที่เกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นจะเป็นการกระทำที่เกี่ยวกับการค้าหรือไม่ก็ตาม และแม้ว่าจะเป็นการกระทำของบุคคลเพียงคนเดียวเช่นการเป็นเจ้าของ, การพกพา หรือการดัดแปลงสิ่งเทียมอาวุธปืน หากบุคคลดังกล่าวมีอายุไม่ถึง 18 ปีบริบูรณ์แล้วก็เป็นความผิดทั้งสิ้นซึ่งตัวเลขอายุ 18 ปีดังกล่าวนั้นก็มาจากการบรรลุนิติภาวะเมื่ออายุ 18 ปี ตามกฎหมายของเยอรมันนั่นเอง⁴³ ทั้งนี้ไม่ว่าบุคคลดังกล่าวจะกระทำไปโดยเจตนาหรือประมาทก็ตาม

(ข) กรณีที่สองได้แก่การโฆษณาสิ่งเทียมอาวุธปืนโดยวัตถุประสงค์ในทางการค้า โดยไม่ระบุข้อความว่า “สิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นครอบครองได้เฉพาะผู้ที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป” ในการโฆษณาดังกล่าวหรือในกรณีที่ผู้โฆษณาและผู้ค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนเป็นบุคคลคนเดียวกันไม่ระบุถึงชื่อผู้ค้า, ที่อยู่ผู้ค้าและเครื่องหมายการค้าของผู้ค้า หรือในกรณีที่ผู้โฆษณาที่ไม่ใช่ผู้ค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนไม่

⁴² German Federal Ministry of Justice, **Weapons Act Section 34 (1), Section 53 (1) No.16, Section 54 (2)** [Online], 11 October 2002. Available from <http://www.gesetze-im-internet.de>

⁴³ German Federal Ministry of Justice, **German Civil Code Section 2, Beginning of majority** [Online], 28 September 2009. Available from <http://www.gesetze-im-internet.de>.

จัดทำบันทึกเกี่ยวกับรายละเอียดของการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวเก็บไว้เป็นระยะเวลา 1 ปี หรือไม่ยินยอมให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบบันทึกดังกล่าวทั้งนี้ไม่ว่าบุคคลดังกล่าวจะกระทำไปโดยเจตนา หรือประมาทก็ตาม

บทบัญญัติในส่วนนี้เป็นการบัญญัติให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์การครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นว่าผู้ที่ครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนจะต้องมีอายุ 18 ปี ขึ้นไปนั่นเอง โดยในเรื่องของการโฆษณาในการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนนี้ก็จะเป็นการกำหนดหน้าที่ให้ผู้โฆษณาระบุข้อความเกี่ยวกับอายุของผู้ที่จะสามารถครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนได้ในการโฆษณาแต่ละครั้งด้วย หากฝ่าฝืน ผู้โฆษณาก็จะมีความผิด

(ค) กรณีที่สามได้แก่การโอนสิ่งเทียมอาวุธปืนให้ผู้รับโอนที่ไม่มีสิทธิ หมายถึง การโอนสิ่งเทียมอาวุธปืนให้กับบุคคลที่ยังไม่สามารถครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนได้ตามกฎหมายหรือบุคคลที่อายุไม่ถึง 18 ปีนั่นเอง โดยที่หากมีการโอนสิ่งเทียมอาวุธปืนให้กับผู้ที่ไม่ถึง 18 ปีแล้ว ผู้โอนก็จะมี ความผิดฐานนี้ (ไม่ว่าผู้โอนจะมีอายุเท่าใดก็ตาม) ส่วนผู้รับโอนที่มีอายุไม่ถึง 18 ปีนั้นก็จะมี ความผิดฐานฝ่าฝืนหลักเกณฑ์เกี่ยวกับอายุของผู้ครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนดังที่ผู้วิจัยได้กล่าวไว้ใน ข้อ (ก) แล้ว

มีข้อสังเกตว่า กฎหมายของประเทศเยอรมันจะกำหนดให้การฝ่าฝืนหลักเกณฑ์เกี่ยวกับอายุของผู้ครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนเป็นความผิดแม้จะเป็นการกระทำไปโดยประมาท ซึ่งเมื่อพิจารณาจากลักษณะของการกระทำในเรื่องดังกล่าวแล้วผู้วิจัยเห็นว่าการกระทำดังกล่าวสามารถกระทำโดยประมาทได้ทั้งสิ้น เช่นการโอนสิ่งเทียมอาวุธปืนให้ผู้รับโอนที่อายุยังไม่ถึง 18 ปีโดยผู้โอนไม่ใช้ความระมัดระวังในการตรวจสอบอายุของผู้รับโอนก่อน จึงแสดงให้เห็นว่ากฎหมายของประเทศเยอรมันได้บัญญัติหลักเกณฑ์ในเรื่องดังกล่าวไว้อย่างครอบคลุมและเข้มงวดมากโดยไม่เปิดโอกาสให้ผู้กระทำความผิดอ้างได้ว่า “การกระทำของตนไม่เป็นการกระทำโดยเจตนาแต่เป็นเพียงการกระทำโดยประมาท” เพื่อให้หลุดพ้นจากความรับผิดเลย

(3) สำหรับเหตุยกเว้นความผิดนั้นจะปรากฏเฉพาะในกรณีที่มีการฝ่าฝืนกฎหมายเกี่ยวกับอายุของผู้ที่เข้าไปจัดการสิ่งเทียมอาวุธปืนเท่านั้น กล่าวคือหากบุคคลที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปีเข้าจัดการสิ่งเทียมอาวุธปืนโดยมีบุคคลที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปมาควบคุมการฝึกซ้อมหรือทำงานที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นแล้ว บุคคลที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปีนั้นก็จะไม่มี ความผิดฐานครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนเลย ส่วนความผิดเกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การโฆษณาสิ่งเทียมอาวุธปืนหรือความผิดฐานโอนสิ่งเทียมอาวุธปืนให้ผู้ที่ไม่ถึงเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดนั้นจะไม่ปรากฏเหตุยกเว้นความผิดให้ผู้โฆษณาหรือผู้โอนแต่อย่างใด

(4) ในส่วนของอัตราโทษนั้นจะเห็นได้ว่ากฎหมายของประเทศเยอรมันกำหนดให้การกระทำดังกล่าวเป็นความผิดเล็กน้อยหรือความผิดลหุโทษ (Misdemeanor) ที่มีอัตราโทษปรับไม่

เกิน 10,000 ยูโรเท่านั้น ทั้งนี้เพราะว่าตามประมวลกฎหมายอาญาของประเทศเยอรมันจะกำหนดให้ ความผิดลหุโทษ (Misdemeanours) หมายถึงความผิดที่มีอัตราโทษจำคุกน้อยกว่า 1 ปี หรือความผิด ที่มีโทษปรับเท่านั้น ส่วนสิ่งเทียมอาวุธปืนที่เป็นวัตถุแห่งการกระทำความผิดนั้น เช่นสิ่งเทียมอาวุธ ปืนที่อยู่ในความครอบครอง, สิ่งเทียมอาวุธปืนที่ถูกโฆษณา หรือสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ถูกโอนนั้นก็อาจถูก ริบหรือไม่ได้ ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่ากรณีที่บทบัญญัติในเรื่องดังกล่าวมีอัตรา โทษเล็กน้อยก็เพราะว่าผู้ที่ฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ดังกล่าวยังไม่อาจถือได้ว่ามีเจตนาที่ชั่วร้ายมากนักและยัง ไม่ปรากฏความเสียหายจากการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ดังกล่าวแต่อย่างใดเลย หากจะมีความเสียหายก็คงมี แต่ความเสี่ยงที่สิ่งเทียมอาวุธปืนอยู่ในความครอบครองของผู้เยาว์ที่อาจใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนโดยขาด ความระมัดระวังจนทำให้เกิดอันตรายแก่กายต่อตนเองหรือบุคคลอื่นได้เท่านั้น จึงสมควรแล้วที่จะยัง ไม่ถือว่าการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ในเรื่องดังกล่าวนั้นเป็นความผิดที่ร้ายแรง

3.2.4 การครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายของเขตบริหารพิเศษฮ่องกง แห่ง สาธารณรัฐประชาชนจีน

กฎหมายที่ควบคุมการครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนของเขตบริหารพิเศษ ฮ่องกง แห่ง สาธารณรัฐประชาชนจีนนั้นจะกำหนดลักษณะของการครอบครองไว้เพียงการควบคุมการครอบครอง สิ่งเทียมอาวุธปืนโดยวัตถุประสงค์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายเท่านั้น โดยที่ไม่มีการควบคุมในเรื่องอายุของ ผู้ครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนแต่อย่างใด ทั้งนี้ ในส่วนของหลักเกณฑ์การควบคุมการครอบครองสิ่ง เทียมอาวุธปืนโดยวัตถุประสงค์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายนั้นจะปรากฏอยู่ใน FIREARMS AND AMMUNITION ORDINANCE เรื่อง Possession of an imitation firearm⁴⁴ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

- (1) ผู้ที่มีสิ่งเทียมอาวุธปืนไว้ในครอบครองเป็นความผิด มีโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี
- (2) เพิ่มโทษสำหรับผู้กระทำความผิดดังกล่าวภายในระยะเวลาสิบปีนับแต่ที่มี การกระทำความผิดในฐานที่กำหนดในตารางท้ายกฎหมายฉบับนี้⁴⁵ หรือในความผิดฐานอื่นๆตาม กฎหมายฉบับนี้ ให้มีโทษจำคุกไม่เกิน 7 ปีแทน
- (3) การกระทำไม่เป็นความผิดหากพิสูจน์ให้ศาลเชื่อได้ว่า
 - (ก) ขณะนั้นตนมีอายุน้อยกว่า 15 ปี หรือ

⁴⁴ Department of justice Bilingual Laws Information System, FIREARMS AND AMMUNITION ORDINANCE section 20 [Online], 1 September 1981. Available from <http://www.legislation.gov.hk>

⁴⁵ Department of justice Bilingual Laws Information System, FIREARMS AND AMMUNITION ORDINANCE schedule [Online], 1 September 1981. Available from <http://www.legislation.gov.hk>

(ข) การครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นทำไปเพื่อการค้า (deal in) ซึ่งคำว่า เพื่อการค้า(deal in) หมายถึง⁴⁶ การผลิต, การรับฝาก, การเช่า, การให้เช่า, การจำหน่าย, การจัดหา, การนำเข้า, การส่งออก, การซื้อ, การขาย, การแสดงเพื่อขาย, การเข้าครอบครอง, การขนส่ง, การซ่อมแซม, การทดสอบ, การพิสูจน์ หรือการมีไว้ในครอบครองเพื่อรับฝาก, ขาย, ให้เช่า, ขนส่ง, การซ่อมแซม, การทดสอบ หรือการพิสูจน์ ทั้งนี้รวมถึงการที่เป็นลูกจ้างของบุคคลที่ประกอบการดังกล่าวโดยที่กระทำไปโดยสุจริตและทำไปตามคำสั่งที่ขอด้วยกฎหมายด้วย หรือ

(ค) การครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นไม่ได้ทำไปโดยมีเจตนาที่จะทำให้เกิดความวุ่นวายต่อบ้านเมือง หรือเพื่อไปกระทำความผิดอื่น หรือมีสถานการณ์ที่แสดงว่าจะไปทำให้เกิดความวุ่นวายต่อบ้านเมือง หรือเพื่อไปกระทำความผิดอื่น ไม่ว่าโดยตนเองหรือผู้อื่นก็ตาม

จากกฎหมายดังกล่าวสามารถวิเคราะห์ในประเด็นต่างๆได้ดังนี้

(1) ประเภทของสิ่งเทียมอาวุธปืนที่จะถูกควบคุมตามความผิดฐานนี้ได้แก่สิ่งเทียมอาวุธปืนทุกประเภท กล่าวคือไม่ว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นจะสามารถยิงกระสุนพลาสติกออกมาได้หรือไม่ก็ตาม หรือสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นจะมีรูปร่างภายนอกเหมือนกับอาวุธปืนของจริงหรือไม่ก็ตามก็จะถูกควบคุมตามความผิดฐานครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนนี้ทั้งสิ้น

(2) การกระทำที่จะถือว่าเป็นความผิดนั้น กฎหมายของเขตบริหารพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนกำหนดไว้ว่าเพียงแค่ครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนก็เป็นความผิดได้แล้ว โดยในส่วนของเจตนาในการครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนว่าจะเป็นเจตนาร้ายหรือไม่นั้นจะถูกบัญญัติให้อยู่ในส่วนของเหตุยกเว้นความผิดแทน

ตัวอย่างคำพิพากษาในความผิดฐานนี้คือคดี HKSAR v Pang Ho Yin⁴⁷ ซึ่งจำเลยในคดีนี้ได้ครอบครองปืนอัดลมโดยใส่ไว้ใต้เบาะในรถของตนเพื่อใช้ขู่ฝ่ายตรงข้ามเวลามีปัญหาจากการขายยาเสพติดของตน ศาลตัดสินว่าการกระทำดังกล่าวเป็นความผิดฐานมีสิ่งเทียมอาวุธปืนไว้ในครอบครองแล้ว โดยพิพากษาให้จำคุกเป็นระยะเวลา 10 เดือน

(3) เหตุยกเว้นความผิดในความผิดฐานดังกล่าวนี้มีอยู่ 3 เหตุด้วยกัน

เหตุยกเว้นความผิดแรกได้แก่เหตุที่ผู้ที่ครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวนั้นมีอายุน้อยกว่า 15 ปี ซึ่งน่าจะมาจากการที่ในกฎหมายของฮ่องกงนั้นกำหนดให้บุคคลที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปี

⁴⁶ Department of justice Bilingual Laws Information System, FIREARMS AND AMMUNITION ORDINANCE section 2 (1) [Online], 1 September 1981. Available from <http://www.legislation.gov.hk>

⁴⁷ Thomson Reuters, HKSAR v Pang Ho Yin, Court of Appeal, Criminal Appeal No 264 of 2009 [Online], 28 June 2010. Available from <http://web2.westlaw.com>

บริบูรณ์ขึ้นไปต้องพบบัตรประชาชนติดตัวเอาไว้เสมอ⁴⁸ จึงอาจมองได้ว่าบุคคลที่อายุครบ 15 ปี บริบูรณ์นั้นต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคมในระดับหนึ่งแล้ว ดังนั้นจึงถือได้ว่าบุคคลที่อายุยังไม่ถึง 15 ปีเป็นบุคคลที่ยังไม่มีความรับผิดชอบต่อสังคมมากนักหากมีการครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนโดยบุคคลดังกล่าวจึงยังไม่สมควรที่จะถือว่ามีคามผิด

เหตุยกเว้นความผิดประการที่สองคือการพิสูจน์ว่าการครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวนั้นทำไปเพื่อการค้าทั้งนี้เพราะในกฎหมายของ เขตบริหารพิเศษ ฮองกง แห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนไม่ได้กำหนดฐานความผิดเกี่ยวกับการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนไว้ดังที่ปรากฏในกฎหมายของประเทศอื่นเลย ดังนั้นเมื่อการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนไม่เป็นความผิดในฮองกงแล้ว การครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนเพื่อการค้าจึงไม่เป็นความผิดด้วยเช่นกัน

และในเหตุยกเว้นความผิดข้อสุดท้ายคือการครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นโดยไม่มีเจตนาที่จะใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวเพื่อทำให้เกิดความวุ่นวายต่อบ้านเมือง หรือเพื่อไปกระทำความผิดอื่น และไม่มีสถานการณ์ที่แสดงว่าผู้ครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนจะใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นทำให้เกิดความวุ่นวายต่อบ้านเมือง หรือเพื่อไปกระทำความผิดอื่น ไม่ว่าโดยตนเองหรือผู้อื่นก็ตาม กล่าวคือ หากการครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นเป็นการทำไปเพื่อวัตถุประสงค์ที่ชอบด้วยกฎหมาย เช่นการสะสมสิ่งเทียมอาวุธปืน, การนำมาใช้เป็นของประดับ หรือการนำมาใช้เล่นกีฬาแล้วการครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนในลักษณะดังกล่าวก็จะเป็นความผิดแต่อย่างใด

(4) เหตุเพิ่มโทษในความผิดฐานนี้ได้แก่ กรณีที่มีการกระทำความผิดตามฐานความผิดอื่นที่บัญญัติใน FIREARMS AND AMMUNITION ORDINANCE นี้ หรือมีการกระทำความผิดตามที่ระบุในตารางท้ายกฎหมายฉบับนี้ก่อนแล้ว จากนั้นภายในระยะเวลา 10 ปีหลังจากที่ได้กระทำความผิดดังกล่าว ผู้นั้นได้กระทำความผิดฐานครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนนี้อีก ก็ให้เพิ่มโทษในความผิดฐานครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นออกไป

ทั้งนี้ ฐานความผิดที่กำหนดในตารางท้ายกฎหมายฉบับนี้อันจะเป็นเหตุเพิ่มโทษนั้นก็ได้แก่⁴⁹

ความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์, ขู่ว่าจะทำให้เสียทรัพย์, มีไว้ในครอบครองซึ่งสิ่งที่จะใช้ในความผิดทำให้เสียทรัพย์, ข่มขืน, การจับหาบุคคลโดยการข่มขู่, การกระทำอนาจาร, การลักพาตัวเด็กหญิงที่ยังไม่ได้สมรสอายุต่ำกว่า 16 ปี, การลักพาตัวเด็กหญิงที่ยังไม่ได้สมรสอายุต่ำกว่า 18 ปี เพื่อการมีเพศสัมพันธ์, การลักพาตัวผู้ไร้ความสามารถเพื่อกระทำความผิดทางเพศ, ใช้อำนาจเหนือผู้อื่น

⁴⁸ Department of Justice Bilingual Laws Information System, IMMIGRATION ORDINANCE Chapter

115 Section 17C [Online], 1 April 1972. Available from <http://www.legislation.gov.hk>.

⁴⁹ Department of Justice Bilingual Laws Information System, FIREARMS AND AMMUNITION ORDINANCE schedule [Online], 1 September 1981. Available from <http://www.legislation.gov.hk>

เพื่อกระทำความผิดทางเพศ, กักขังผู้อื่นเพื่อกระทำความผิดทางเพศ, กระทำความผิดทางเพศต่อเด็ก, ลักทรัพย์, ชิงทรัพย์, ลักทรัพย์ในเคหสถาน, บุกรุกในเคหสถานเวลากลางคืน, ไซยานพาหนะโดยไม่ได้ ได้รับความยินยอม, ชูว่าจะเปิดเผยความลับ, พร้อมทั้งจะลักทรัพย์, ทำให้บาดเจ็บสาหัส, ทำให้ขาด อากาศหายใจเพื่อกระทำความผิดอุกฉกรรจ์อื่น, ไซยาสลับเพื่อกระทำความผิดอุกฉกรรจ์อื่น, วางดิน ระเบิดใกล้กับสิ่งปลูกสร้างเพื่อให้เกิดอันตรายแก่กาย, วางสิ่งกีดขวางบนรางรถไฟเพื่อให้ผู้โดยสาร ได้รับอันตราย, โยนวัตถุบนรางรถไฟเพื่อให้ผู้โดยสารได้รับอันตราย, กระทำหรือละเว้นกระทำการใดๆ เพื่อให้ผู้โดยสารได้รับอันตราย, เจตนากระทำความผิดซึ่งหน้าเจ้าหน้าที่ตำรวจ, ทำร้ายร่างกายที่อาจ เกิดอันตรายแก่กายได้, ทำร้ายร่างกาย, ลักทรัพย์หรือรับเด็กอายุต่ำกว่า 14 ปี, ลักพาตัวเด็กหญิง, ครอบครองอาวุธร้ายแรง, ปลอมเป็นเจ้าพนักงาน, หลบหนี หรือช่วยให้หลบหนีจากการควบคุมตัวโดย ชอบด้วยกฎหมาย, การรวมกลุ่มโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

มีข้อสังเกตว่าฐานความผิดที่กำหนดในตารางท้ายกฎหมาย FIREARMS AND AMMUNITION ORDINANCE นี้จะเป็นความผิดที่สามารถใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนเป็นอุปกรณ์ในการ กระทำความผิดได้ ดังนั้นหากมีการครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนที่เป็นความผิดตาม FIREARMS AND AMMUNITION ORDINANCE นี้ก็จึงถือได้ว่าผู้กระทำความผิดมีพฤติกรรมที่ไม่เข้าหลายสมควรที่จะ ได้รับการเพิ่มโทษ

(5) ในส่วนของอัตราโทษนั้น ถึงแม้ว่าในกฎหมายของเขตบริหารพิเศษฮ่องกง แห่ง สาธารณรัฐประชาชนจีน จะไม่มีการแบ่งแยกประเภทของความผิดว่าเป็นความผิดลหุโทษหรือ ความผิดร้ายแรงอย่างประเทศอื่นๆก็ตามแต่เมื่อพิจารณาจากอัตราโทษในความผิดฐานดังกล่าวที่ กำหนดระวางโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปีในกรณีที่เป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติดังกล่าวและโทษจำคุกไม่เกิน 7 ปีสำหรับกรณีที่มีเหตุเพิ่มโทษนั้นก็เห็นได้ว่าอัตราโทษดังกล่าวชี้ให้เห็นว่าความผิดฐานนี้เป็น ความผิดที่ร้ายแรงแล้วเพราะกฎหมายไม่เปิดโอกาสให้ใช้โทษปรับในกรณีดังกล่าวเลย ดังนั้นจึงถือได้ ว่ากฎหมายของเขตบริหารพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนเห็นว่าการกระทำความผิดฐาน ครอบครอง สิ่งเทียมอาวุธปืนโดยวัตถุประสงค์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายนั้นเป็นความผิดที่ร้ายแรง เช่นเดียวกับที่ปรากฏในกฎหมายของประเทศอังกฤษ และผู้วิจัยเห็นว่ากรณีที่ความผิดฐานดังกล่าว มีอัตราโทษสูงก็เพราะผู้กระทำความผิดมีเจตนาร้ายในการที่จะนำสิ่งเทียมอาวุธปืนไปใช้ในการกระทำ ความผิดฐานอื่น จึงเสมือนเป็นการเตรียมกระทำความผิดฐานอื่นแล้ว

3.2.5 วิเคราะห์หลักเกณฑ์ที่เหมาะสมเกี่ยวกับการครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายของประเทศไทย

เมื่อพิจารณากฎหมายที่กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนของแต่ละประเทศแล้วจะเห็นได้ว่ากฎหมายของแต่ละประเทศนั้นก็จะมีรายละเอียดและข้อดีกับข้อเสียที่แตกต่างกันไป ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าหลักเกณฑ์ในเรื่องการครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวนี้มีความจำเป็นที่จะต้องนำมาบัญญัติใช้ในกฎหมายของประเทศไทย ดังจะเห็นได้จากสถิติคดีหรือข่าวที่มีการนำสิ่งเทียมอาวุธปืนมาใช้เป็นอุปกรณ์ในการกระทำความผิดอื่น หรือตัวเลขสถิติของเด็กที่ได้รับบาดเจ็บจากการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนโดยปราศจากความระมัดระวังที่มีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อยๆ ดังนั้นหากว่าในอนาคตจะมีการเพิ่มเติมกฎหมายของประเทศไทยในส่วนของการครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนแล้ว ทางผู้วิจัยก็ขอเสนอประเด็นความเห็นที่จะใช้ประกอบการพิจารณาต่อไปดังนี้

(1) ควรที่จะบัญญัติกฎหมายควบคุมการครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนทั้งในลักษณะของการควบคุมไม่ให้มีการครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนเพื่อนำไปใช้ในวัตถุประสงค์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และการควบคุมอายุของผู้ครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนไปพร้อมๆ กันอย่างที่ปรากฏในกฎหมาย Firearms Act 1968 ของประเทศอังกฤษ

(2) ประเภทของสิ่งเทียมอาวุธปืนที่จะถูกควบคุมนั้นผู้วิจัยเห็นว่าเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการป้องกันไม่ให้มีการเตรียมเอาสิ่งเทียมอาวุธปืนไปใช้ในการกระทำความผิดอื่น โดยการควบคุมการครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนเพื่อนำไปใช้ในวัตถุประสงค์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และเพื่อป้องกันไม่ให้เด็กได้รับบาดเจ็บจากการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนโดยปราศจากความระมัดระวัง โดยการควบคุมอายุของผู้ครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้น ผู้วิจัยเห็นว่าควรที่จะควบคุมสิ่งเทียมอาวุธปืนทุกประเภทเพราะไม่ว่าจะเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนที่สามารถยิงกระสุนพลาสติก (กระสุน BB) ออกมาได้ หรือเป็นเพียงสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ไม่สามารถยิงกระสุนพลาสติกได้เช่นปืนจำลองก็ตาม สิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวก็สามารถถูกครอบครองโดยมีวัตถุประสงค์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายในการหลอกให้บุคคลทั่วไปหลงเชื่อว่าเป็นอาวุธปืนของจริงได้เช่นกันและแม้ว่าผู้ที่ครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นจะเป็นเด็กก็ไม่สมควรที่จะให้เด็กที่ยังไม่มีความระมัดระวังเพียงพอ นำสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวไปเล่นหรือไปใช้ขู่บุคคลอื่นเช่นกัน

(3) ในส่วนของการกระทำที่เป็นความผิดนั้นจะแยกพิจารณาออกเป็นกรณีของการฝ่าฝืนบทบัญญัติในส่วนของการควบคุมไม่ให้มีการครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนเพื่อนำไปใช้ในวัตถุประสงค์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายกรณีหนึ่ง และการฝ่าฝืนบทบัญญัติเรื่องการควบคุมอายุของผู้ครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนอีกรณีหนึ่งดังนี้

กรณีการครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนเพื่อนำไปใช้ในวัตถุประสงค์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้วิจัยเห็นว่าควรที่จะบัญญัติการกระทำที่เป็นความผิดโดยอิงตามกฎหมายของประเทศอังกฤษที่วางหลักให้การครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนไว้โดยมีเจตนาที่จะใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวทำให้ผู้หนึ่งผู้ใดเกิดความหวาดกลัวไม่ว่าผู้ที่ครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นจะมีเจตนาใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวเองหรือให้ผู้อื่นใช้ก็ตาม เป็นความผิด เพราะการบัญญัติในลักษณะดังกล่าวเป็นการบัญญัติที่ครอบคลุมถึงการครอบครองเพื่อนำสิ่งเทียมอาวุธปืนไปใช้โดยเจตนาร้ายในรูปแบบต่างๆแล้ว อีกทั้งการบัญญัติในลักษณะดังกล่าวยังสามารถเข้าใจได้ง่ายกว่าการบัญญัติตามกฎหมายของเขตบริหารพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนที่นำเรื่องเจตนาของผู้ที่ครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนไปบัญญัติในส่วนของเหตุยกเว้นความผิด

แต่ทั้งนี้ผู้วิจัยก็เห็นว่าควรที่จะนำบทบัญญัติในส่วนของเหตุเพิ่มโทษตามกฎหมายของเขตบริหารพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนมาปรับใช้ด้วย เพราะว่าบุคคลที่จะอยู่ในเกณฑ์เพิ่มโทษนี้ก็คือบุคคลที่เคยกระทำความผิดในความผิดที่สามารถใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนเป็นอุปกรณ์ในการกระทำความผิดได้แล้วยังมีพฤติกรรมที่ไม่เช็ดหลายกระทำความผิดฐานครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนเพื่อนำไปใช้ในวัตถุประสงค์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายนี้อีก

กรณีการควบคุมอายุของผู้ครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้น ผู้วิจัยเห็นว่าควรที่จะกำหนดหลักเกณฑ์ในส่วนของอายุควบคุมไว้เช่นเดียวกับในกฎหมายของประเทศเยอรมันประกอบกับกฎหมายของประเทศอังกฤษ กล่าวคือหากบุคคลดังกล่าวมีอายุยังไม่ถึงเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดให้สามารถครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนได้แล้วไปกระทำการใดๆที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนไม่ว่าจะเป็นการเป็นเจ้าของ, ผู้ส่งมอบ, ผู้พกพา, ผู้ผลิต, ผู้ดัดแปลง, ผู้ซ่อมแซม หรือผู้ทำการค้าขายสิ่งเทียมอาวุธปืนก็ตาม บุคคลนั้นก็มีความผิดเหมือนกันทั้งสิ้น ซึ่งหลักเกณฑ์ดังกล่าวเป็นการนำมาจากกฎหมาย Weapons Act ของประเทศเยอรมัน และควรกำหนดให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดดังกล่าว (เช่น ผู้ขายสิ่งเทียมอาวุธปืน) มีความผิดไปด้วยไม่ว่าบุคคลที่เกี่ยวข้องนั้นจะมีอายุเท่าใดก็ตาม ซึ่งหลักเกณฑ์ดังกล่าวเป็นการนำมาจากกฎหมาย Firearms Act 1968 ของประเทศอังกฤษ

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังเห็นว่าควรที่จะกำหนดให้การโฆษณาในการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนโดยไม่มีภาระบัพข้อความเกี่ยวกับอายุของผู้ครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนเป็นความผิดด้วย ดังที่ปรากฏในกฎหมายของประเทศเยอรมัน ทั้งนี้ก็เพื่อให้การควบคุมอายุของผู้ครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นโดยการให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการโฆษณาสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นได้ทราบกฎหมายที่วางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับอายุของผู้ที่สามารถครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนได้

ในส่วนขององค์ประกอบภายในของการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์เกี่ยวกับอายุของผู้ครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้น ผู้วิจัยเห็นว่านอกจากการกระทำความผิดดังกล่าวจะใช้กับการกระทำโดยเจตนาแล้ว ก็ควรที่จะกำหนดให้รวมไปถึงการกระทำโดยประมาทตามกฎหมายของประเทศ

เยอรมันด้วย ทั้งนี้เพราะจากตัวอย่างกฎหมายที่จำกัดอายุของผู้ซื้อสุราหรือบุหรีที่กำหนดให้ห้ามขายสุราหรือบุหรีให้เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปีในประเทศไทยนั้นก็ยังปรากฏว่ามีเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปีลอกผู้ขายว่าตนมีอายุเกินกว่า 18 ปีเพื่อซื้อสุราหรือบุหรีได้โดยผู้ขายทำการขายไปโดยประมาทไม่ได้ตรวจอายุของเด็กจากบัตรประชาชนก่อน⁵⁰ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าเรื่องดังกล่าวไม่น่าจะใช้ข้ออ้างว่า “ตนกระทำไปโดยไม่มีเจตนาแต่กระทำไปโดยประมาท” มาเป็นข้ออ้างเพื่อไม่ให้ตนต้องรับผิดชอบได้ ดังนั้นหากมีการบัญญัติกฎหมายกำหนดอายุของผู้ที่จะครอบครองสิ่งเทียมออวูรป็นแล้วก็ควรบัญญัติให้ครอบคลุมถึงการกระทำโดยประมาทด้วยเพื่อให้ผู้ขายสิ่งเทียมออวูรป็นใช้ความระมัดระวังอย่างเต็มที่ในการขายสิ่งเทียมออวูรป็นแต่ละครั้งเพราะผู้ขายสิ่งเทียมออวูรป็นจะไม่สามารถอ้างการกระทำของตนที่เป็นการกระทำโดยประมาทไม่ใช่โดยเจตนามาเป็นข้อแก้ตัวได้อีก

ทั้งนี้ในการกำหนดตัวเลขอายุของผู้ที่สามารถครอบครองสิ่งเทียมออวูรป็นได้โดยไม่มี ความผิดนั้น ก็ควรที่จะต้องพิจารณาว่าประเทศไทยควรที่จะใช้ตัวเลขของผู้บรรลุนิติภาวะเป็นเกณฑ์ตามแบบที่กฎหมายในประเทศอังกฤษ, มลรัฐแคลิฟอร์เนียในสหรัฐอเมริกา และประเทศเยอรมันกำหนดไว้หรือไม่ซึ่งหากใช้เกณฑ์ดังกล่าวแล้วก็จะต้องกำหนดให้อายุของผู้ที่สามารถครอบครองสิ่งเทียมออวูรป็นได้โดยชอบด้วยกฎหมายอยู่ที่ 20 ปีบริบูรณ์ตามที่ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 19 กำหนดอายุของผู้ที่จะบรรลุนิติภาวะเอาไว้ที่ 20 ปี⁵¹ หรืออาจพิจารณาจากตัวเลขที่อิงจากกฎหมายอื่นที่ไม่เกี่ยวกับการบรรลุนิติภาวะก็ได้เช่นการห้ามขายสุราหรือบุหรีแก่เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 มาตรา 4 ประกอบมาตรา 45⁵² ซึ่งหากใช้เกณฑ์อายุตามพ.ร.บ.ดังกล่าวแล้วก็อาจกำหนดให้อายุของผู้ที่จะครอบครองสิ่งเทียมออวูรป็นได้โดยชอบด้วยกฎหมายอยู่ที่อายุตั้งแต่ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไปก็ได้ โดยที่ในการพิจารณาว่าตัวเลขใดจะเหมาะสมกับประเทศไทยมากกว่ากันนั้นก็คงจะต้องทำการศึกษาในประเด็นทางสังคมที่เกี่ยวข้องอื่นๆต่อไปอีก

(4) ในส่วนของเหตุยกเว้นความผิดนั้นจะต้องแยกพิจารณาออกเป็นกรณีของการฝ่าฝืน บทบัญญัติในส่วนของ การควบคุมไม่ให้มีการครอบครองสิ่งเทียมออวูรป็นเพื่อนำไปใช้ในวัตถุประสงค์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายกรณีหนึ่ง และการฝ่าฝืนบทบัญญัติเรื่องการควบคุมอายุของผู้ครอบครองสิ่งเทียมออวูรป็นอีกกรณีหนึ่งดังนี้

กรณีการครอบครองสิ่งเทียมออวูรป็นเพื่อนำไปใช้ในวัตถุประสงค์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้วิจัยเห็นว่าในความผิดฐานดังกล่าวไม่สมควรที่จะบัญญัติเกี่ยวกับเหตุยกเว้นความผิดเอาไว้ ทั้งนี้แม้ว่ากฎหมายของ เขตบริหารพิเศษฮ่องกง แห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน จะมีการบัญญัติถึงเหตุยกเว้นความผิดไว้หลายกรณีด้วยกันแต่ผู้วิจัยก็เห็นว่าบทบัญญัติเหล่านั้นไม่สามารถนำมาปรับใช้กับ

⁵⁰ “ล่อซื้อบุหรี”, มติชน, (14 ธันวาคม 2547): 6

⁵¹ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์, ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 169 ตอนที่ 42 หน้า 1 (8 เมษายน 2535)

⁵² พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546, ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 120 ตอนที่ 95 ก หน้า 1 (2 ตุลาคม 2546)

ประเทศไทยได้ เช่นบทบัญญัติที่ยกเว้นความรับผิดในกรณีที่ผู้กระทำความผิดมีอายุน้อยกว่า 15 ปีนั้น ในประมวลกฎหมายอาญาของประเทศไทยก็มีการกำหนดไว้ในมาตราที่ 74 ว่า “ผู้กระทำความผิดที่อายุไม่เกิน 15 ปีไม่ต้องรับโทษ” ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าการกำหนดให้ประเด็นเรื่องอายุของผู้กระทำความผิด เป็นเพียงเหตุยกเว้นโทษตามประมวลกฎหมายอาญาของประเทศไทยนั้นเหมาะสมแล้ว ยังไม่สมควรที่จะ นำประเด็นในเรื่องอายุของผู้กระทำความผิดมากำหนดเป็นเหตุยกเว้นความผิดอย่างในกฎหมาย อ่องกงแต่อย่างใด ส่วนเหตุยกเว้นความรับผิดในเรื่องการครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนเพื่อการค้ำนั้น ผู้วิจัยเห็นว่าไม่เหมาะที่จะนำมาใช้กับประเทศไทยเพราะการกระทำความผิดฐานค้าสิ่งเทียมอาวุธปืน นั้นไม่ปรากฏอยู่ในกฎหมายของเขตบริหารพิเศษ อ่องกง แห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ดังนั้นการ ครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนในอ่องกงโดยวัตถุประสงค์เพื่อการค้าจึงไม่เป็นความผิด แต่ในประเทศไทยหากจะบัญญัติข้อยกเว้นความรับผิดดังกล่าวก็จะขัดกับพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 ที่ได้กำหนดฐานความผิดเกี่ยวกับการค้าสิ่ง เทียมอาวุธปืนเอาไว้แล้ว

กรณีการควบคุมอายุของผู้ครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้น ผู้วิจัยเห็นว่าควรที่จะ กำหนดเหตุยกเว้นความผิดเอาไว้ด้วยโดยอิงตามกฎหมายของประเทศอังกฤษและกฎหมายของ ประเทศเยอรมัน กล่าวคือควรที่จะกำหนดเหตุยกเว้นความผิดไว้เฉพาะกับผู้ขายสิ่งเทียมอาวุธปืน (หรือ ผู้ที่จัดหาให้ซึ่งสิ่งเทียมอาวุธปืนโดยวิธีการอื่นๆ) ที่ถูกผู้ซื้อหลอกว่าตัวผู้ซื้อที่มีอายุเกินกว่าที่กฎหมาย กำหนดแล้วทั้งนี้ต้องได้ความอีกกว่าฝ่ายผู้ขาย (หรือผู้ที่จัดหาให้ซึ่งสิ่งเทียมอาวุธปืนโดยวิธีการอื่นๆ) ต้องมีหลักฐานเพียงพอในการแสดงว่าตนสำคัญผิดในอายุของผู้ซื้อจริง และการถูกหลอกนั้นไม่เป็น การที่ตนกระทำไปโดยประมาทโดยไม่ตรวจสอบอายุของอีกฝ่ายให้ดีก่อนด้วยดังที่ปรากฏในกฎหมาย ของประเทศอังกฤษและควรที่จะกำหนดเหตุยกเว้นความผิดสำหรับการครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืน โดยผู้ที่มีอายุต่ำกว่าที่กฎหมายกำหนดเอาไว้ด้วยว่าหากการครอบครองดังกล่าวมีผู้ที่อายุตามเกณฑ์ที่ กฎหมายกำหนดให้ครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนได้มาควบคุมการครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นแล้ว ผู้ครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนที่อายุต่ำกว่าเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดก็จะไม่มีความผิดดังที่ปรากฏ หลักเกณฑ์ดังกล่าวในกฎหมายของประเทศเยอรมัน

(5) ในส่วนของอัตราโทษนั้นก็จะแยกพิจารณาออกเป็นกรณีของการฝ่าฝืนบทบัญญัติใน ส่วนของการควบคุมไม่ให้มีการครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนเพื่อนำไปใช้ในวัตถุประสงค์ที่ไม่ชอบด้วย กฎหมายกรณีหนึ่ง และการฝ่าฝืนบทบัญญัติเรื่องการควบคุมอายุของผู้ครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืน อีกกรณีหนึ่งเช่นกันดังนี้

กรณีการครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนเพื่อนำไปใช้ในวัตถุประสงค์ที่ไม่ชอบด้วย กฎหมายนั้น ผู้วิจัยเห็นว่าควรที่จะกำหนดอัตราโทษในขั้นสูง กล่าวคือต้องไม่ใช่โทษที่ใช้สำหรับ ความผิดเล็กน้อยที่สามารถฟ้องต่อศาลแขวงได้หรือความผิดลหุโทษ ทั้งนี้เพราะการฝ่าฝืนกฎหมาย

ในเรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องร้ายแรงเพราะผู้กระทำความผิดดังกล่าวมีเจตนาร้ายที่จะนำสิ่งเทียมอาวุธปืนไปใช้ในการกระทำความผิดอื่น เสมือนเป็นการตระเตรียมที่จะนำสิ่งเทียมอาวุธปืนไปใช้ในการกระทำความผิดอื่นแล้วทั้งนี้ก็เพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายของต่างประเทศในเรื่องดังกล่าวด้วย

กรณีการควบคุมอายุของผู้ครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้น ผู้วิจัยเห็นว่าควรที่จะกำหนดอัตราโทษในระดับที่ไม่สูงมากเพราะการฝ่าฝืนกฎหมายในเรื่องอายุของผู้ครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นยังไม่ใช่เรื่องร้ายแรง เพราะเป็นเพียงการทำให้สิ่งเทียมอาวุธปืนไปอยู่ในความครอบครองของผู้เยาว์ที่ยังไม่มีความระมัดระวังในการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนเทียบเท่าผู้ใหญ่เท่านั้นโดยยังไม่ปรากฏว่าจะมีการนำสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวไปใช้ในการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายแต่ประการใดเลย และยังไม่ปรากฏความเสียหายใดๆเกิดขึ้นด้วย ดังที่จะเห็นได้จากกฎหมายของต่างประเทศที่กำหนดให้อัตราโทษในเรื่องดังกล่าวเป็นอัตราโทษที่ไม่สูง เช่นการกำหนดให้ใช้อัตราโทษสำหรับความผิดลหุโทษ (Misdemeanours) ในการฝ่าฝืนเรื่องอายุของผู้ครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนเท่านั้น

แต่ทั้งนี้ในส่วนของการกำหนดตัวเลขอัตราโทษนั้นว่าควรที่จะมีจำนวนค่าปรับเท่าไร หรือควรที่จะมีระยะเวลาจำคุกนานเพียงใดนั้นผู้วิจัยเห็นว่าคงจะต้องทำการศึกษาต่อไปจากข้อเท็จจริงอื่นทางสังคม เช่นความเสียหายที่สังคมได้รับจากการฝ่าฝืนกฎหมายในเรื่องการครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืน (เช่นจำนวนเด็กที่ได้รับบาดเจ็บจากการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืน หรือจำนวนของผู้เสียหายที่ถูกข่มขู่โดยการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืน) หรือ ผลประโยชน์ที่ผู้ทำการฝ่าฝืนกฎหมายในเรื่องดังกล่าวจะได้รับ (เช่นผลกำไรที่ผู้ขายสิ่งเทียมอาวุธปืนได้รับจากการขายสิ่งเทียมอาวุธปืนให้เด็ก) เพื่อที่จะนำมาคำนวณต่อไปว่าอัตราโทษแค่ไหนถึงจะทำให้เกิดผลเป็นการยับยั้ง (Deterrence) ไม่ให้มีการฝ่าฝืนกฎหมายที่ควบคุมการครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนได้ ดังที่ผู้วิจัยได้กล่าวไว้แล้วในทฤษฎีการกำหนดโทษต่างๆในหัวข้อที่ 2.3.3

3.3 การค้าและการโอนสิ่งเทียมอาวุธปืน

ในเบื้องต้นกฎหมายของแต่ละประเทศนั้นไม่ได้มุ่งที่จะควบคุมธุรกรรมทางการค้าและการโอนสิ่งเทียมอาวุธปืนให้เหมือนกับอาวุธปืนของจริงทั้งระบบ เนื่องมาจากว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นถูกสร้างขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การซื้อขายและการโอนสามารถทำได้สะดวกโดยที่ไม่ต้องตกอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์ที่เคร่งครัดเหมือนกับการซื้อขายอาวุธปืนของจริง กล่าวคือกฎหมายของแต่ละประเทศนั้นจะควบคุมเพียงไม่ให้มีการซื้อขายสิ่งเทียมอาวุธปืนเพื่อนำไปใช้เป็นอุปกรณ์ในการกระทำความผิดอื่นหรือควบคุมให้ผู้รับโอนสิ่งเทียมอาวุธปืนนำสิ่งเทียมอาวุธปืนไปใช้อย่างระมัดระวังไม่ให้เกิดอันตรายแก่ตนเองหรือผู้อื่นเท่านั้น ซึ่งหากมีการฝ่าฝืนกฎหมายดังกล่าวก็จะถือว่าเป็นความผิดและมีโทษทางอาญาด้วย

ทั้งนี้จากกลุ่มประเทศที่ผู้วิจัยเลือกมาศึกษานั้นพบว่า ในหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการค้าสิ่งเทียมอาวูรป็นนั้นจะปรากฏอยู่ในกฎหมายของประเทศไทย, ประเทศอังกฤษ, ประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศเยอรมัน ส่วนในหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการโอนสิ่งเทียมอาวูรป็นนั้นจะปรากฏอยู่ในร่างพ.ร.บ. อาวูรป็นฯของประเทศไทยเท่านั้น ทั้งนี้ในกฎหมายของ เขตบริหารพิเศษ ฮองกง แห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนนั้นจะไม่ปรากฏหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการค้าหรือการโอนสิ่งเทียมอาวูรป็นเลย ซึ่งอาจเป็นเพราะว่าเขตบริหารพิเศษฮองกงเป็นสถานที่ผลิตสิ่งเทียมอาวูรป็นรายใหญ่ของโลกจึงไม่ต้องการให้มีขั้นตอนทางกฎหมายมาขัดขวางการค้าสิ่งเทียมอาวูรป็นก็เป็นได้

ในส่วนของกฎหมายของแต่ละประเทศที่จะบัญญัติให้การกระทำที่ฝ่าฝืนหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการค้าหรือการโอนสิ่งเทียมอาวูรป็นประการใดบ้างที่จะเป็นความผิดและอัตราโทษสำหรับการฝ่าฝืนดังกล่าวมีเพียงใดนั้นมีดังต่อไปนี้

3.3.1 การค้าและการโอนสิ่งเทียมอาวูรป็นตามกฎหมายของประเทศไทย

กฎหมายที่กล่าวถึงธุรกรรมที่เกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวูรป็นในประเทศไทยจะปรากฏอยู่ใน 2 ลักษณะ ลักษณะแรกคือกฎหมายที่กล่าวถึงการค้าสิ่งเทียมอาวูรป็น ซึ่งจะปรากฏในพระราชบัญญัติอาวูรป็น เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวูรป็น พ.ศ. 2490 และพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 ลักษณะที่สองคือกฎหมายที่กล่าวถึงการโอนสิ่งเทียมอาวูรป็นซึ่งปรากฏอยู่ในร่างพระราชบัญญัติอาวูรป็น เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวูรป็น ที่อยู่ในชั้นพิจารณาร่างกฎหมายฉบับดังกล่าว โดยที่กฎหมายดังกล่าวจะกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับขั้นตอนการค้าและการโอนสิ่งเทียมอาวูรป็นในลักษณะต่างๆซึ่งหากมีการฝ่าฝืนบทบัญญัติในชั้นตอนดังกล่าวแล้วก็จะมีความผิดทางอาญาซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

3.3.1.1 การค้าสิ่งเทียมอาวูรป็นตามกฎหมายของประเทศไทย

ในปัจจุบันมีกฎหมายที่วางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการค้าสิ่งเทียมอาวูรป็นที่ใช้บังคับในประเทศไทยอยู่ 2 ฉบับ ฉบับแรกคือพระราชบัญญัติอาวูรป็น เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวูรป็น พ.ศ. 2490 ที่วางหลักเกณฑ์ในเรื่องของขั้นตอนการนำเข้าสิ่งเทียมอาวูรป็นจากต่างประเทศเข้ามาภายในประเทศและหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการค้าสิ่งเทียมอาวูรป็นภายในประเทศไทย ส่วนกฎหมายอีกฉบับคือพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 ที่วางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับผลากที่ระบุรายละเอียดเกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวูรป็นประเภทปืนอัดลมเบาที่จำลองเลียนแบบอาวูรป็นจริงที่วางขายในประเทศไทย ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(1) หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการค้าสิ่งเทียมอาวูรป็นตามพระราชบัญญัติอาวูรป็นเครื่องกระสุนป็น วัตถุประสงค์ ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวูรป็น พ.ศ. 2490

ใน พระราชบัญญัติอาวูรป็น เครื่องกระสุนป็น วัตถุประสงค์ ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวูรป็น พ.ศ. 2490 นั้นจะควบคุมการกระทำที่เกี่ยวข้องกับธุรกรรมทางการค้าสิ่งเทียมอาวูรป็นไว้เพียงแค่ว่า การสั่ง นำเข้า และค้าสิ่งเทียมอาวูรป็นเท่านั้น โดยมีข้อสังเกตว่าการกระทำอื่นที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวูรป็นเช่น การทำ, ซื่อ, มี, ใช้ หรือจำหน่ายสิ่งเทียมอาวูรป็นนั้นสามารถกระทำได้โดยไม่ต้องขออนุญาตจากทางการแต่อย่างใด⁵³ ดังนั้นเมื่อพิจารณาจากบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการค้าสิ่งเทียมอาวูรป็นตามพ.ร.บ.อาวูรป็นฯแล้วก็จะสามารถแบ่งหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการค้าสิ่งเทียมอาวูรป็น ที่มีผลบังคับใช้อยู่ในปัจจุบันออกได้เป็น 2 เรื่องดังนี้

(1.1) หลักเกณฑ์เบื้องต้นในการ สั่ง นำเข้า หรือค้า สิ่งเทียมอาวูรป็น

บทบัญญัติในพระราชบัญญัติอาวูรป็น เครื่องกระสุนป็น วัตถุประสงค์ ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวูรป็น พ.ศ. 2490 มีมาตราที่เกี่ยวข้องกับหลักเกณฑ์ในเรื่องดังกล่าวและอัตราโทษหากมีการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ดังกล่าวไว้ดังนี้

“ มาตรา 52 ห้ามมิให้ผู้ใดสั่ง นำเข้า หรือค้าซึ่งสิ่งเทียมอาวูรป็น เว้นแต่ได้รับ ใบอนุญาตจากนายทะเบียนท้องที่

มาตรา 77 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 47 หรือมาตรา 52 หรือไม่ปฏิบัติตาม คำสั่งนายทะเบียนท้องที่ตามมาตรา 51 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับ ไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ”

ทั้งนี้ ในส่วนของคำว่า “สั่ง” และ “นำเข้า” ที่จะถือว่าเป็นการกระทำความผิดตามมาตรา 52 ประกอบกับมาตรา 77 นั้น ในมาตรา 4 ของพระราชบัญญัติอาวูรป็น เครื่องกระสุนป็น วัตถุประสงค์ ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวูรป็น พ.ศ. 2490 ก็ได้ให้คำนิยามในส่วนของคำว่า “สั่ง” และ “นำเข้า” ที่จะถือว่าเป็นการกระทำความผิดฐาน “สั่ง นำเข้า หรือค้า สิ่งเทียมอาวูรป็นโดยมิได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียนท้องที่” ตามมาตราดังกล่าวไว้ดังนี้

“มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้

... (7) "สั่ง" หมายความว่า ให้บุคคลใดส่งหรือนำเข้ามาจากภายนอกราชอาณาจักร

(8) "นำเข้า" หมายความว่า นำเข้ามาจากภายนอกราชอาณาจักรไม่ว่าโดยวิธีใด ๆ”

⁵³ สมพร พรหมหิตาธร, ย่อหลักกฎหมายป็น, พิมพ์ครั้งที่ 2, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2535), หน้า

ส่วนคำว่า “ค้า” นั้น ไม่ได้มีการกำหนดคำนิยามไว้ จึงน่าจะตีความคำว่า “ค้า” ที่ปรากฏในมาตรา 52 ตามความหมายทั่วไปที่หมายถึงการซื้อขายสินค้า⁵⁴

เมื่อพิจารณามาตราดังกล่าวแล้วจึงสามารถสรุปได้ว่า ในการสั่ง, นำเข้า หรือค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนในประเทศไทยนั้น บุคคลที่จะกระทำการในลักษณะดังกล่าวจะต้องได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียนท้องที่ก่อนด้วยเสมอ การฝ่าฝืนกฎหมายในเรื่องดังกล่าวจะถือว่าเป็นความผิดและมีโทษทางอาญาซึ่งในส่วนของความผิดนั้นจะสามารถแยกเป็นการกระทำต่างๆได้ดังต่อไปนี้

- (ก) ผู้ที่ทำการสั่งให้บุคคลอื่นนำสิ่งเทียมอาวุธปืนจากภายนอกราชอาณาจักรเข้ามาในราชอาณาจักร โดยไม่ได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียนท้องที่
- (ข) ผู้ที่นำเข้าสิ่งเทียมอาวุธปืนจากนอกราชอาณาจักรเข้ามาในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียนท้องที่
- (ค) ผู้ที่ทำการค้าซึ่งสิ่งเทียมอาวุธปืนในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียนท้องที่

เพื่อความเข้าใจในการกระทำที่เป็นความผิดดังกล่าวนี้ให้มากขึ้น สิ่งที่ต้องพิจารณาต่อไปก็คือ “ใบอนุญาต” และ “นายทะเบียนท้องที่” ที่เกี่ยวข้อง กับการ “สั่ง”, “นำเข้า” และ “ค้า” สิ่งเทียมอาวุธปืน นั้นมีความหมายว่าอย่างไรและมีรายละเอียดอะไรบ้างดังนี้

ในส่วนของ “ใบอนุญาต” นั้น ในตอนท้ายพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 ลำดับที่ 24 ได้กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมของ “ใบอนุญาตให้สั่ง นำเข้า หรือค้า ซึ่งสิ่งเทียมอาวุธปืน” ไว้อยู่ที่ ฉบับละ 10 บาท และในส่วนของแบบของใบคำขอรับอนุญาต “สั่ง” “นำเข้า” หรือ “ค้า” สิ่งเทียมอาวุธปืน และใบอนุญาตให้ “สั่ง” “นำเข้า” หรือ “ค้า” นั้น ก็จะมีแบบฟอร์มอยู่ในกฎกระทรวงที่ออกตามความในพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 ที่เรียกว่า แบบ ป. ๑, ป. ๒ และ ป. ๕ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้⁵⁵

⁵⁴ ชิดชนก เหลือสินทรัพย์ ศูนย์สารสนเทศ ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน [ออนไลน์], 2542. แหล่งที่มา <http://rirs3.royin.go.th>

⁵⁵ กฎกระทรวง(พ.ศ. 2490), ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 64 ร.จ. 6 ตอนที่ 44 (ฉบับพิเศษ) (วันที่ 19 กันยายน 2490)

๕๓

แบบ ป. ๑

เรื่อง.....

.....

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี

เชื้อชาติ.....สัญชาติ.....ภูมิลำเนาบ้านเลขที่.....หมู่ที่.....

ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

ยื่นคำขอต่อนายทะเบียนท้องที่ประจำ.....

ด้วยข้าพเจ้ามีความประสงค์.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(ลงมือ).....

ผู้ขออนุญาต

๕๔

แบบ ป. ๒

**ใบอนุญาตให้สัง หรือนำเข้า ซึ่งอาวุธปืน
เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง หรือสิ่งเทียมอาวุธปืน**

ใบอนุญาตที่	
สถานที่ออกใบอนุญาต	
วัน เดือน ปี ที่ออก	
วัน เดือน ปี ที่สิ้นอายุ	
ชื่อ อายุ ผู้รับใบอนุญาต	
เชื้อชาติ สัญชาติ	
ภูมิลำเนาบ้านเลขที่ หมู่ที่ ตำบล อำเภอ จังหวัด	
ชนิด ขนาด จำนวนที่ได้รับอนุญาต ให้สัง หรือนำเข้า	
สังหรือนำเข้าจาก	
ค่าธรรมเนียม	

.....
นายทะเบียนท้องที่
ประทับตราประจำตำแหน่ง
(แบบนี้มี ๓ ตอน)

๕๖

แบบ ป. ๕

ใบอนุญาตให้ทำ ประกอบ ซ่อมแซม เปลี่ยนลักษณะ หรือจำหน่ายอาวุธปืน
หรือเครื่องกระสุนปืนสำหรับการค้า ทำให้ ชื้อ มี ใช้ สั่ง นำเข้า คำ
หรือจำหน่ายด้วยประการใด ๆ ซึ่งวัตถุประสงค์ ให้ ทำ สั่ง นำเข้า
หรือค้าซึ่งดอกไม้เพลิง ให้สั่ง นำเข้า หรือค้าซึ่งสิ่งเทียมอาวุธปืน

ใบอนุญาตที่	
สถานที่ออกใบอนุญาต	
วัน เดือน ปี ที่ออก	
วัน เดือน ปี ที่สิ้นอายุ	
ชื่อ อายุ ผู้รับใบอนุญาต	
เชื้อชาติ สัญชาติ	
ภูมิลำเนาบ้านเลขที่ หมู่ที่ ตำบล	
อำเภอ จังหวัด	
สถานที่ทำการตั้งอยู่ที่บ้านเลขที่	
หมู่ที่ ตำบล อำเภอ จังหวัด	
ค่าธรรมเนียม	

.....
นายทะเบียนท้องที่
ประทับตราประจำตำแหน่ง

ในส่วนของ “นายทะเบียนท้องที่” ที่จะเป็นผู้ออกใบอนุญาตในการสั่ง, นำเข้า หรือค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นก็มีประกาศกระทรวงมหาดไทย⁵⁶ กำหนดรายละเอียดในส่วนของผู้ที่จะเป็นนายทะเบียนที่มีอำนาจออกใบอนุญาตให้ สั่ง, นำเข้า, หรือ ค้า สิ่งเทียมอาวุธปืนไว้ว่า หมายถึง อธิบดีกรมการปกครอง, ผู้ว่าราชการจังหวัด, นายอำเภอ หรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ ขึ้นอยู่กับว่าผู้ที่จะขอใบอนุญาตนั้นจะไปขอใบอนุญาตในเขตการปกครองใด

ทั้งนี้ ในประกาศฉบับดังกล่าวยังกำหนดให้บุคคลดังกล่าวเป็นเจ้าหน้าที่ที่ตรวจสอบสิ่งเทียมอาวุธปืนในร้านค้าด้วย กล่าวคือนอกจากบุคคลเหล่านี้จะมีหน้าที่ในการออกใบอนุญาตสั่ง, นำเข้า หรือค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนแล้วก็ยังมีหน้าที่ในการตรวจสอบสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวว่าได้ทำการสั่ง, นำเข้า หรือ ค้าในประเทศไทยอย่างถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ด้วย

จากรายละเอียดเกี่ยวกับ “ใบอนุญาต” และ “นายทะเบียนท้องที่” ที่ได้กล่าวมาข้างต้นจะทำให้สามารถเข้าใจได้ว่าเอกสารที่จะใช้ในการขออนุญาต สั่ง, นำเข้า หรือค้าสิ่งเทียมอาวุธปืน มีหน้าตาเป็นอย่างไร และ “นายทะเบียนท้องที่” หมายถึงผู้ใดบ้าง ดังนั้นในการขออนุญาต สั่ง, นำเข้า หรือค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ใช้ใบอนุญาตไม่ต้อง หรือ ผู้ที่ทำการขออนุญาตนั้นไม่ใช่ นายทะเบียนท้องที่ตามที่กฎหมายกำหนดแล้วก็จะมีความผิดฐาน “สั่ง, นำเข้า หรือ ค้า สิ่งเทียมอาวุธปืนโดยมิได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียนท้องที่” ตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 ได้เช่นกัน

ล่าสุด ในร่างพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน (ฉบับที่..) พ.ศ.⁵⁷ ก็ได้มีแนวทางที่จะแก้ไขในส่วนของการกระทำที่เป็นความผิดในมาตราที่ 52, อัตราโทษที่บัญญัติไว้เดิมในมาตราที่ 77 และค่าธรรมเนียมในการออกใบอนุญาตไว้ดังนี้

ในส่วนของ การกระทำที่เป็นความผิดนั้นร่างกฎหมายดังกล่าว กำหนดให้การ “ซื้อ, มีและ ใช้” สิ่งเทียมอาวุธปืนโดยไม่มีใบอนุญาตจากนายทะเบียนท้องที่เป็นความผิดด้วย ซึ่งหมายความว่านอกจากกฎหมายจะควบคุมเฉพาะที่ตัวผู้ขายในการ สั่ง, นำเข้า หรือ ค้า สิ่งเทียมอาวุธปืนแล้ว ร่างกฎหมายดังกล่าวก็จะกำหนดให้ตัวผู้ซื้อจะต้องมีใบอนุญาตในการ ซื้อ, มี และใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวด้วย

และในส่วนของการแก้ไขอัตราโทษนั้นแม้จะยังไม่มีตัวเลขของอัตราโทษที่จะแก้ไขให้เห็นแต่ในร่างกฎหมายดังกล่าวก็กำหนดไว้เป็นแนวทางว่าจะต้องมีการปรับปรุงอัตราโทษให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ของบ้านเมืองในปัจจุบันด้วยซึ่งน่าจะหมายความว่า จะมีการเพิ่ม

⁵⁶ ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง แต่งตั้งนายทะเบียน เจ้าพนักงาน และเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490, ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 122 ตอนพิเศษ 6 ง (วันที่ 4 มกราคม 2548).

⁵⁷ ร่างพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน (ฉบับที่..)พ.ศ. ... , ที่ประชุมคณะรัฐมนตรี นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ (นายกรัฐมนตรี) (วันที่ 4 เมษายน 2554), มาตรา 20.

อัตราโทษให้สูงขึ้นกว่าที่กฎหมายในปัจจุบันกำหนดระวางโทษไว้ที่โทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับอันเป็นเพียงอัตราโทษสำหรับความผิดลหุโทษเท่านั้น

นอกจากนี้ในร่างพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน(ฉบับที่..) พ.ศ....ที่กำลังอยู่ในชั้นพิจารณานั้น ก็ได้กำหนดแนวทางการปรับปรุงบัญชีอัตราค่าธรรมเนียมให้มีอัตราสูงขึ้นเพื่อให้มีความเหมาะสมกับสภาพสังคมและเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบันนี้แล้วด้วย แต่จะเรียกเก็บเพียงใดนั้นก็ให้เป็นไปตามที่จะกำหนดในกฎกระทรวงต่อไป⁵⁸ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า นอกจากการเพิ่มค่าธรรมเนียมนี้จะนำไปใช้เพิ่มค่าธรรมเนียมสำหรับใบอนุญาตในการส่ง, นำเข้า และการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนแล้ว อัตราค่าธรรมเนียมดังกล่าวยังอาจนำไปใช้กับค่าธรรมเนียมสำหรับใบอนุญาตในการซื้อ, มี และใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนด้วย

(1.2) หลักเกณฑ์เกี่ยวกับข้อปฏิบัติในการ ส่ง, นำเข้า หรือค้าสิ่งเทียมอาวุธปืน

ในการส่ง, นำเข้า หรือค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้น นอกเหนือไปจากที่ จะต้องมีใบอนุญาตที่ออกโดยนายทะเบียนท้องที่ตามที่กำหนดในมาตรา 52 ตามพระราชบัญญัติอาวุธปืนที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นแล้ว พระราชบัญญัติอาวุธปืนยังมีการวางกฎเกณฑ์ในส่วนของรายละเอียดในการ ส่ง, นำเข้า หรือค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนเอาไว้ซึ่งหากมีการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ดังกล่าวก็จะเป็น ความผิดและมีโทษทางอาญาเช่นกัน

บทบัญญัติในพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 มีมาตราที่เกี่ยวข้องกับหลักเกณฑ์ในเรื่องดังกล่าวและอัตราโทษหากมีการฝ่าฝืนเอาไว้ดังนี้

“ มาตรา 16 ในการนำเข้าซึ่งอาวุธปืนหรือเครื่องกระสุนปืน ให้ผู้นำเข้าแจ้ง เป็นหนังสือและส่งมอบอาวุธปืนหรือเครื่องกระสุนปืนไว้แก่พนักงานศุลกากร ณ ด่านที่แรกมาถึง จากนอกราชอาณาจักร เว้นแต่ในกรณีซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังกำหนดให้มอบแก่พนักงานศุลกากร ณ ด่านอื่น

เมื่อพนักงานศุลกากรได้รับหนังสือแจ้งและรับมอบอาวุธปืนหรือเครื่องกระสุน ปืนไว้แล้ว ให้แจ้งเป็นหนังสือไปยังนายทะเบียนท้องที่ที่ใกล้ที่สุด

แต่ถ้าผ่านเข้ามาในท้องที่ที่ไม่มีด่านศุลกากร ให้ผู้นำเข้าแจ้งเป็นหนังสือและ ส่งมอบอาวุธปืนหรือเครื่องกระสุนปืนไว้แก่นายทะเบียนท้องที่ หรือผู้ทำการแทนนายทะเบียน ท้องที่ที่ใกล้ที่สุดโดยไม่ชักช้า

⁵⁸ ร่างพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน (ฉบับที่..)พ.ศ. ... , ที่ประชุมคณะรัฐมนตรี นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ (นายกรัฐมนตรี) (วันที่ 4 เมษายน 2554), มาตรา 27

มาตรา 30 ผู้รับอนุญาตให้ส่งอาวุธปืน หรือเครื่องกระสุนปืนต้อง นำใบอนุญาต นั้นไปแสดงต่ออธิบดีกรมศุลกากรหรือเจ้าพนักงานซึ่งอธิบดีกรมศุลกากรมอบหมายเพื่อ การนี้ก่อนส่ง

มาตรา 37 ผู้รับใบอนุญาตคนใด ใบอนุญาตสิ้นอายุและไม่ได้ต่อ อายุอีก ต้องจัดการจำหน่ายอาวุธปืนหรือเครื่องกระสุนปืนที่มีอยู่ หรือส่งออกนอกราชอาณาจักรให้ หมด ภายในกำหนดหกเดือน นับแต่วันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุในระหว่างเวลานั้น ถ้านายทะเบียนท้องที่ เห็นสมควรเพื่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน จะเรียกมาเก็บรักษาเสียเอง หรือเข้าควบคุม การ เก็บรักษาก็ได้ แต่ต้องให้เจ้าของได้รับความสะดวกตามสมควรในอันที่จะจัดการจำหน่าย หรือส่งออก นอกราชอาณาจักรซึ่งอาวุธปืนหรือเครื่องกระสุนปืนนั้น

เมื่อครบกำหนดหกเดือนแล้ว ถ้ายังจำหน่ายหรือส่งออกนอก ราชอาณาจักร ไม่หมดให้ผู้รับใบอนุญาตส่งมอบอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนที่เหลืออยู่แก่นาย ทะเบียน ท้องที่ภายในกำหนดเจ็ดวัน

เมื่อได้รับมอบอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนตามวรรคสองแล้วให้ นายทะเบียน จัดการขายทอดตลาดอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนนั้นภายหลังที่ได้ประกาศขาย ทอดตลาดและ แจ้งให้เจ้าของทราบแล้วตามสมควร ได้เงินสุทธิเท่าใดให้ส่งมอบแก่เจ้าของ

มาตรา 53 ในการส่ง นำเข้า หรือค้าสิ่งเทียมอาวุธปืน ให้ตามมาตรา 16 มาตรา 17 มาตรา 18 มาตรา 19 มาตรา 30 มาตรา 31 และมาตรา 37 มาใช้บังคับ โดยอนุโลม

มาตรา 85 ผู้ใดฝ่าฝืนบทบัญญัติเกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนตาม มาตรา 16 วรรคหนึ่ง หรือวรรคสาม มาตรา 30 หรือมาตรา 37 วรรคสอง ซึ่งได้นำมาใช้บังคับ โดย อนุโลมตามมาตรา 53 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท ”

เมื่อพิจารณามาตราดังกล่าวแล้วจะเห็นได้ว่า ในข้อปฏิบัติในส่วน ของรายละเอียดในการ ส่ง, นำเข้า หรือค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้น แม้ว่าการกระทำที่กฎหมายบังคับตาม มาตรา 16, 30 และมาตรา 37 จะเป็นหลักเกณฑ์ที่ใช้กับอาวุธปืนของจริงก็ตามแต่หลักเกณฑ์ดังกล่าว ก็ถูกอนุโลมให้นำมาใช้กับสิ่งเทียมอาวุธปืนโดยมาตราที่ 53 และมาตรา 85 ด้วย และเมื่อพิจารณา มาตราดังกล่าวประกอบกันแล้วจะสามารถแยกการกระทำต่างๆที่เป็นความผิดฐานฝ่าฝืนข้อปฏิบัติใน ส่วนของรายละเอียดในการ ส่ง, นำเข้า หรือค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนได้ดังต่อไปนี้⁵⁹

(ก) นำเข้าสิ่งเทียมอาวุธปืนโดยไม่แจ้งเป็นหนังสือและไม่ส่ง มอบสิ่งเทียมอาวุธปืนไว้แก่พนักงานศุลกากร ณ ด่านแรกที่มาถึงจากนอกราชอาณาจักร

⁵⁹ รชฎ เจริญจำ, ทวี ลีศิริชัยกุล และ สมยศ สมานเกียรติสกุล, พระราชบัญญัติ อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุประสงค์ ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธ พ.ศ. 2490 ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2538 จัดพิมพ์ พ.ศ. 2539 พร้อมด้วย กฎกระทรวงและ ประกาศกระทรวงมหาดไทย คำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ประมวลข้อหาหรือ และคำสั่งฟ้องและไม่ฟ้องของสำนักงาน อัยการสูงสุด และการตั้งข้อกล่าวหา, (กรุงเทพฯมหานคร : สำนักพิมพ์นิติธนาศาสตร์, 2539), หน้า 169, 171 และ 173

(ข) นำเข้าสิ่งเทียมอาวุธปืนผ่านเข้ามาในท้องที่ที่ไม่มีด่านศุลกากรโดยไม่แจ้งเป็นหนังสือและไม่ส่งมอบสิ่งเทียมอาวุธปืนไว้แก่นายทะเบียนท้องที่หรือผู้ทำการแทนนายทะเบียนท้องที่ที่ใกล้ที่สุดโดยไม่ชักช้า

(ค) ผู้ที่ได้รับอนุญาตให้สิ่งสิ่งเทียมอาวุธปืนเพื่อการค้าไม่นำไปอนุญาตไปแสดงต่ออธิบดีกรมศุลกากร หรือเจ้าพนักงานซึ่งอธิบดีกรมศุลกากรมอบหมายก่อนส่ง

(ง) ไม่ส่งมอบสิ่งเทียมอาวุธปืนที่เหลืออยู่แก่นายทะเบียนท้องที่ภายในกำหนด 7 วัน เมื่อครบกำหนด 6 เดือนนับแต่วันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุและไม่ได้ต่ออายุอีก

จะสังเกตได้ว่า ผู้ที่จะตกเป็นผู้กระทำความผิดในความผิดฐานนี้ก็ได้แก่ ผู้นำเข้า, ผู้ส่ง และ ผู้ค้าสิ่งเทียมอาวุธปืน เช่นเดียวกับกับบุคคลในฐานความผิด “ส่ง นำเข้า หรือค้า สิ่งเทียมอาวุธปืนโดยมิได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียนท้องที่” ตามมาตรา 52 ประกอบมาตรา 77 ที่ได้กล่าวมาแล้ว จึงอาจกล่าวได้ว่าความผิดฐานฝ่าฝืนข้อปฏิบัติในส่วนของรายละเอียดในการ ส่ง, นำเข้า หรือค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนตามมาตรา 53 ประกอบกับมาตรา 85 นี้ เป็นการกำหนดรายละเอียดของขั้นตอนเกี่ยวกับการนำเข้า, ส่ง และการค้า ให้มีขั้นตอนที่มากขึ้นนอกเหนือไปจากการขอใบอนุญาตจากนายทะเบียนท้องที่ตามมาตรา 52 ประกอบมาตรา 77 ที่ได้กล่าวไว้ในหัวข้อที่แล้วนั่นเอง

ทั้งนี้ในพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 ก็ได้กำหนดเหตุยกเว้นความผิดสำหรับสิ่งเทียมอาวุธปืนบางประเภทเอาไว้ดังนี้

“ มาตรา 5 พระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่มาตรา 8 ทวิ มิให้ใช้บังคับแก่

(1) อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืนของ

(ก) ราชการทหารและตำรวจที่มีหรือใช้ในราชการ

(ข) หน่วยราชการที่มีหรือใช้เพื่อป้องกันประเทศ

หรือรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน

(ค) หน่วยราชการหรือรัฐวิสาหกิจที่มีและใช้ในการ

ป้องกันและรักษาทรัพย์สินอันสำคัญของรัฐ

(ง) ราชการทหารและตำรวจตาม (ก) หรือหน่วย

ราชการตาม (ข) ที่มอบให้ประชาชนมีและใช้เพื่อช่วยเหลือราชการของทหารและตำรวจ หรือของหน่วยราชการ แล้วแต่กรณี...

หน่วยราชการหรือรัฐวิสาหกิจตามวรรคหนึ่ง (1) (ข)

หรือ (ค) รวมทั้งชนิด ขนาดและการกำหนดจำนวน ตลอดจนการมีและใช้ การเก็บรักษา การพาดิตตัว การซ่อมแซมหรือเปลี่ยนลักษณะ และการอย่างอื่นที่จำเป็นเพื่อการรักษาความปลอดภัยอันเกี่ยวกับ

อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน ที่ให้หน่วยราชการหรือ รัฐวิสาหกิจดังกล่าวมีและใช้หรือมอบให้ประชาชนมีและใช้เพื่อช่วยเหลือราชการนั้น ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ”

เมื่อพิจารณาบทบัญญัติในมาตรานี้แล้วจะเห็นว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ใช้ในหน่วยราชการจะได้รับการยกเว้นจากทุกความผิดที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ กล่าวคือ ในความผิดฐาน “สั่ง นำเข้า หรือค้า สิ่งเทียมอาวุธปืนโดยมิได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียนท้องที่” ตามมาตรา 52 ประกอบกับมาตรา 77 และ ความผิดฐาน “ฝ่าฝืนข้อปฏิบัติในส่วนของการรายละเอียดในการ สั่ง นำเข้า หรือค้าสิ่งเทียมอาวุธปืน” ตามมาตรา 53 ประกอบมาตรา 85 ที่ได้กล่าวมาข้างต้น ย่อมเข้าเหตุยกเว้นความผิดนี้ด้วย หากแต่อาจยังมีข้อขัดข้องในการพิจารณาถึงหน่วยงานราชการ หรือชนิดและขนาดของสิ่งเทียมอาวุธปืนที่จะเข้าข้อยกเว้นความผิดในมาตราที่ 5 นี้ อยู่ เนื่องจากในวรรคท้ายของมาตรานี้ได้กำหนดไว้ว่า หน่วยงานราชการ หรือชนิดและขนาดของสิ่งเทียมอาวุธปืนที่จะเข้าข้อยกเว้นความผิดในมาตรานี้จะถูกระบุโดยกฎกระทรวง ซึ่งในปัจจุบันถึงแม้ว่าจะมีกฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรานี้แล้วก็ตามแต่กฎกระทรวงดังกล่าวนี้ระบุเฉพาะชนิดและขนาดของอาวุธปืน(ของจริง) เครื่องกระสุนปืน และวัตถุระเบิดที่เข้าเหตุยกเว้นความผิดตามมาตรานี้โดยไม่ได้กล่าวถึงชนิดและขนาดของสิ่งเทียมอาวุธปืนที่เข้าเหตุยกเว้นความผิดตามมาตรานี้เลย⁶⁰ จึงอาจกล่าวได้ว่าในทางปฏิบัติแล้วข้อยกเว้นความผิดดังกล่าวยังไม่สามารถนำมาใช้กับสิ่งเทียมอาวุธปืนในความผิดฐาน “สั่ง นำเข้า หรือค้า สิ่งเทียมอาวุธปืนโดยมิได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียนท้องที่” ตามมาตรา 52 ประกอบกับมาตรา 77 และ ความผิดฐาน “ฝ่าฝืนข้อปฏิบัติในส่วนของการรายละเอียดในการ สั่ง นำเข้า หรือค้าสิ่งเทียมอาวุธปืน” ตามมาตรา 53 ประกอบมาตรา 85 ได้จริง

(2) หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2541⁶¹ ประกอบกับ ประกาศคณะกรรมการว่าด้วยฉลาก ฉบับที่ 32 (พ.ศ. 2554) เรื่อง ให้ปืนอัดลมเบาที่ จำลองเลียนแบบอาวุธปืนจริงเป็นสินค้าที่ควบคุมฉลาก

⁶⁰ กฎกระทรวง การมีและใช้อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืนของหน่วยราชการและรัฐวิสาหกิจ และการมอบให้ประชาชนมีและใช้เพื่อช่วยเหลือราชการ พ.ศ. 2553, ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 127 ตอนที่ 18 ก หน้า 7 (12 มีนาคม 2553).

⁶¹ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2541, ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 115 ตอนที่ 15 ก หน้า 1 (24 มีนาคม 2541).

พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 ไม่ได้กล่าวถึงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนเอาไว้โดยตรงแต่พ.ร.บ.ดังกล่าวได้กล่าวถึงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการค้าของ “สินค้าควบคุมฉลาก” เอาไว้ ทั้งนี้เมื่อถือว่า “ปืนอัดลมเบาที่จำลองเลียนแบบอาวุธปืนจริง” เป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทหนึ่ง และถือว่าสิ่งดังกล่าวเป็น “สินค้าที่ควบคุมฉลาก” ตามที่ผู้วิจัยได้กล่าวไว้ในหัวข้อที่ 3.1.1.2 แล้วจึงต้องถือว่าหลักเกณฑ์ในการค้า “สินค้าควบคุมฉลาก” ตามพ.ร.บ.คุ้มครองผู้บริโภคนั้นต้องนำมาใช้กับสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภท “ปืนอัดลมเบาที่จำลองเลียนแบบอาวุธปืนจริง” เช่นกัน ดังนั้นสิ่งที่จะต้องนำมาพิจารณาต่อไปในหัวข้อนี้ก็คือรายการอะไรบ้างที่ต้องระบุลงในฉลากจึงจะถือว่าชอบด้วยกฎหมายและหากมีการฝ่าฝืนในเรื่องดังกล่าวแล้วจะมีความผิดและอัตราโทษเพียงใด ดังที่จะกล่าวต่อไปนี้

ในเบื้องต้นต้องเข้าใจก่อนว่า “ฉลาก” มีลักษณะอย่างไร ซึ่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 มาตรา 3 ได้กำหนดนิยามและรายละเอียดของฉลากเอาไว้ว่าหมายถึงรูป รอยประดิษฐ์ กระจกตาช ที่ทำให้ปรากฏข้อความเกี่ยวกับสินค้า

โดยที่ในส่วนของรายละเอียดของสินค้าที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปรากฏบนฉลากนั้นก็ปรากฏอยู่ในกฎหมายหลายฉบับ เช่นในมาตรา 31 ของพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 ที่ได้กำหนดรายละเอียดที่ต้องปรากฏบนฉลากของสินค้าเอาไว้เช่น ชื่อของผู้ผลิต หรือผู้นำเข้า, สถานที่ผลิต, ข้อแนะนำ หรือวิธีใช้สินค้า ทั้งนี้ในมาตรานี้ยังระบุให้เป็นหน้าที่ของผู้ผลิตเพื่อขาย, ผู้ส่ง หรือผู้นำเข้าเป็นผู้จัดทำฉลากด้วย

และจากความในวรรคท้ายในมาตราที่ 31 ของพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 ดังกล่าวที่ได้ให้อำนาจคณะกรรมการว่าด้วยฉลากกำหนดรายละเอียดอื่นๆของฉลากได้อีกนั้น คณะกรรมการว่าด้วยฉลากก็ได้ใช้อำนาจตามมาตราที่ 31 ออกประกาศคณะกรรมการว่าด้วยฉลาก เรื่อง ลักษณะของฉลากสินค้าที่ควบคุมฉลาก พ.ศ. 2541⁶² กำหนดรายละเอียดของฉลากของสินค้าที่ควบคุมฉลากต่างๆไป โดยที่ประกาศคณะกรรมการว่าด้วยฉลากฉบับดังกล่าวมีรายละเอียดที่พอสรุปได้ดังนี้

- (1) รายละเอียดบนฉลากต้องเป็นภาษาไทย
- (2) ฉลากต้องระบุ ประเภท หรือชนิดของสินค้า, ชื่อผู้ผลิต, ชื่อผู้ส่ง, ชื่อผู้นำเข้า, สถานที่ผลิต, สถานที่ส่ง, สถานที่นำเข้า, ขนาดหรือปริมาณหรือน้ำหนักของสินค้า, วิธีใช้สินค้า, ข้อแนะนำและข้อห้ามในการใช้สินค้า, คำเตือน วันเดือนปีที่ผลิตหรือวันเดือนปีที่หมดอายุการใช้ และราคาของสินค้า
- (3) รายการดังกล่าวให้แสดงบนตัวสินค้าเว้นแต่หากไม่สามารถแสดงรายการดังกล่าวได้ทั้งหมดบนตัวสินค้าก็ให้แสดงรายการดังกล่าวไว้ที่ตัวสินค้าและตัวหีบห่อบรรจุสินค้าหรือในเอกสารประกอบกับสินค้าก็ได้

⁶² ประกาศคณะกรรมการว่าด้วยฉลาก เรื่อง ลักษณะของฉลากสินค้าที่ควบคุมฉลาก พ.ศ. 2541,ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 115 ตอนพิเศษ 92 ง หน้า 137 (9 ตุลาคม 2541).

เมื่อได้พิจารณาถึงรายละเอียดของฉลากของสินค้าที่ควบคุมฉลากทั่วไปตามที่ได้กำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการว่าด้วยฉลาก เรื่อง ลักษณะของฉลากสินค้าที่ควบคุมฉลาก พ.ศ. 2541 ประกอบกับลักษณะโดยสภาพของ “ปืนอัดลมเบาที่จำลองเลียนแบบอาวุธปืนจริง” แล้ว จะเห็นได้ว่ารายการของฉลากที่กำหนดในประกาศฉบับดังกล่าวนั้นสามารถนำมาปรับใช้กับสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภท “ปืนอัดลมเบาที่จำลองเลียนแบบอาวุธปืนจริง” ได้ทุกข้อ ตัวอย่างเช่นการกำหนดให้ข้อความบนฉลากต้องเป็นภาษาไทย, รายละเอียดของสินค้าเกี่ยวกับคุณสมบัติของสินค้า, วิธีใช้สินค้า และข้อควรระวังในการใช้สินค้า เป็นต้น

นอกจากนี้ ในประกาศคณะกรรมการว่าด้วยฉลาก ฉบับที่ 32 (พ.ศ. 2554) เรื่อง ให้ปืนอัดลมเบาที่จำลองเลียนแบบอาวุธปืนจริงเป็นสินค้าที่ควบคุมฉลาก ก็ยังได้ระบุรายละเอียดของฉลาก “ปืนอัดลมเบาที่จำลองเลียนแบบอาวุธปืนจริง” นอกเหนือไปจากรายละเอียดที่ปรากฏอยู่ในมาตราที่ 31 ของพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 ประกอบกับประกาศคณะกรรมการว่าด้วยฉลาก เรื่อง ลักษณะของฉลากสินค้าที่ควบคุมฉลาก พ.ศ. 2541 อีก โดยประกาศคณะกรรมการว่าด้วยฉลากเรื่อง ให้ปืนอัดลมเบาที่จำลองเลียนแบบอาวุธปืนจริงเป็นสินค้าที่ควบคุมฉลาก ข้อ 3 ได้ระบุรายละเอียดของฉลาก “ปืนอัดลมเบาที่จำลองเลียนแบบอาวุธปืนจริง” เอาไว้ว่า ต้องมีการระบุถึงรายละเอียดของ “ปืนอัดลมเบาที่จำลองเลียนแบบอาวุธปืนจริง” ดังนี้

ความเร็วของวิถีลูกกระสุน, ความแรงของวิถีลูกกระสุน, ความยาวคลื่นของแสงเลเซอร์และกำลังของแสงเลเซอร์ โดยข้อความดังกล่าวต้องใช้ตัวอักษรขนาดไม่ต่ำกว่า 2 มิลลิเมตร

และต้องระบุข้อห้ามในการใช้ว่า “ห้ามจ้องแสงเลเซอร์” กับต้องระบุคำเตือนว่า “การเล็งหรือยิงเข้าหากัน อาจทำให้ตาบอดหรือร่างกายได้รับบาดเจ็บ” ทั้งนี้ข้อความที่เป็นคำเตือนต้องใช้ตัวอักษรที่มีขนาดไม่ต่ำกว่า 3 มิลลิเมตร และสีของข้อความจะต้องตัดกับสีพื้นด้วย

ข้อความข้อห้ามในการใช้ดังกล่าว ต้องแสดงไว้ที่ตัวสินค้าในลักษณะคงทนถาวรที่สามารถเห็นและอ่านได้อย่างชัดเจน

จากรายการของฉลากที่ปรากฏในประกาศคณะกรรมการว่าด้วยฉลากเรื่อง ให้ปืนอัดลมเบาที่จำลองเลียนแบบอาวุธปืนจริงเป็นสินค้าที่ควบคุมฉลาก ที่กล่าวมาข้างต้นนั้น มีข้อสังเกตดังนี้

- (1) ประกาศฉบับนี้ไม่ได้ระบุรายละเอียดเกี่ยวกับตัวปืนอัดลมเบาที่จำลองเลียนแบบอาวุธปืนจริงเท่านั้น แต่ยังรวมไปถึงแสงเลเซอร์ที่อาจติดมากับปืนอัดลมนั้นด้วย
- (2) การระบุความเร็วและความแรงของกระสุนนั้นเป็นแต่เพียงการระบุว่าปืนอัดลมเบาที่จำลองเลียนแบบอาวุธปืนจริงกระบอกนั้นมีความเร็วและความแรงเพียงใดเท่านั้น โดยที่ไม่ได้มีกฎหมายกำหนดความเร็วหรือความแรงที่อาจเป็นอันตรายแก่ผู้ใช้ได้เลย
- (3) การระบุข้อความข้อห้ามและคำเตือนในการใช้ปืนอัดลมเบาที่จำลองเลียนแบบอาวุธปืนจริงนั้นจะต้องระบุลงบนตัวสินค้า ซึ่งน่าจะหมายถึงต้องระบุลงบนตัวปืนอัด

ลมนั้นเลย ไม่ใช่แต่เพียงระบุลงบนหีบห่อบรรจุสินค้า ทั้งนี้เพราะว่าในตอนท้ายของข้อ 3 (3) ของประกาศฉบับดังกล่าวได้ระบุไว้เป็นการเฉพาะแล้วว่าให้แสดงข้อความดังกล่าวที่ตัวสินค้า

เมื่อถือว่าสิ่งเทียมอาวูรป็นประเภท “ปิ่นอัครมเหษาที่จำลองเลียนแบบอาวูรป็นจริง” เป็น “สินค้าที่ควบคุมฉลาก” ดังที่ได้อธิบายไปแล้วในหัวข้อที่ 3.1.1.2 ดังนั้นจึงต้องนำหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการค้า “สินค้าที่ควบคุมฉลาก” มาใช้กับสิ่งเทียมอาวูรป็นประเภท “ปิ่นอัครมเหษาที่จำลองเลียนแบบอาวูรป็นจริง” ด้วย ซึ่งในพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 มาตรา 52 ก็ได้บัญญัติถึงหลักเกณฑ์ดังกล่าวและอัตราโทษในกรณีที่มีการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์นั้นเอาไว้ดังนี้

“ มาตรา 52 ผู้ใดขายสินค้าที่ควบคุมฉลากตามมาตรา 30 โดยไม่มีฉลากหรือมีฉลากแต่ฉลากหรือการแสดงฉลากนั้นไม่ถูกต้อง หรือขายสินค้าที่มีฉลากที่คณะกรรมการว่าด้วยฉลากสั่งเลิกใช้ตามมาตรา 33 ทั้งนี้ โดยรู้หรือควรรู้อยู่แล้วว่าการไม่มีฉลากหรือการแสดงฉลากดังกล่าวนั้นไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำของผู้ผลิตเพื่อขาย หรือผู้ส่งหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อขาย ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ”

เมื่อพิจารณาความในพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 มาตราที่ 52 แล้วจะสามารถแยกการกระทำที่เป็นความผิดในการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการค้าสิ่งเทียมอาวูรป็นตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 ได้ดังต่อไปนี้

ก. ความผิดฐาน “ขายปิ่นอัครมเหษาที่จำลองเลียนแบบอาวูรป็นจริงโดยไม่มีฉลาก” หรือ “ขายปิ่นอัครมเหษาที่จำลองเลียนแบบอาวูรป็นจริงโดยฉลากแสดงไม่ถูกต้อง” ตามมาตรา 52 วรรค 1

ทั้งนี้คำว่า “ขาย” ในความผิดฐานนี้ก็มีกำหนดนิยามเอาไว้โดยเฉพาะในมาตรา 3 ของพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 มาตรา 52 แล้ว ซึ่งได้บัญญัติไว้ว่า

“ “ขาย” หมายความว่ารวมถึง ให้เช่า ให้เช่าซื้อ หรือจัดหาให้ไม่ว่าด้วยประการใด ๆ โดยเรียกค่าตอบแทนเป็นเงินหรือผลประโยชน์อย่างอื่น ตลอดจนการเสนอหรือการชักชวนเพื่อการดังกล่าวด้วย”

จะเห็นได้ว่าในความผิดดังกล่าวจะกำหนดความผิดไว้เฉพาะกับ “ผู้ขาย” ที่ขายสิ่งเทียมอาวูรป็นประเภทปิ่นอัครมเหษาที่จำลองเลียนแบบอาวูรป็นจริงโดยไม่มีฉลาก

หรือมีฉลากแต่ฉลากแสดงไม่ถูกต้องเท่านั้นโดยไม่ได้กำหนดความผิดไว้กับฝ่าย “ผู้ซื้อ” เลย ทั้งนี้คำว่า ฉลากแสดงไม่ถูกต้องก็หมายถึงฉลากแสดงรายการไม่ครบถ้วนหรือไม่ถูกต้องตามที่กฎหมายได้ระบุ รายละเอียดเกี่ยวกับฉลากเอาไว้นั่นเอง ซึ่งรายการของฉลากที่จะต้องปรากฏก็จะอยู่ในกฎหมายฉบับต่างๆที่ได้กล่าวไปแล้วคือ

ประกาศคณะกรรมการว่าด้วยฉลาก เรื่อง ลักษณะของฉลากสินค้า ที่ควบคุมฉลาก พ.ศ. 2541 และรายละเอียดของฉลากตามมาตรา 31 ของพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 ที่เป็นรายละเอียดทั่วไปของรายการที่ต้องปรากฏในฉลากของสินค้าที่ควบคุมฉลากเช่นชื่อผู้ผลิต, สถานที่ผลิต และวิธีการใช้สินค้า และ

ประกาศคณะกรรมการว่าด้วยฉลากเรื่อง ให้ปิ่นอัดลมเบ้าที่จำลองเลียนแบบอาวุธปืนจริงเป็นสินค้าที่ควบคุมฉลาก ที่เป็นรายละเอียดอันเกี่ยวกับรายการที่ต้องปรากฏในฉลากของ “ปิ่นอัดลมเบ้าที่จำลองเลียนแบบอาวุธปืนจริง” โดยเฉพาะ เช่น ความเร็วและความแรงของกระสุนที่ยิงออกมาจากปิ่นอัดลมเบ้าที่จำลองเลียนแบบอาวุธปืนจริงหรือคำเตือนในการห้ามนำปิ่นอัดลมเบ้าที่จำลองเลียนแบบอาวุธปืนจริงนั้นยังเข้าไปสู่บุคคลอื่น

ข. ความผิดฐาน “ขายปิ่นอัดลมเบ้าที่จำลองเลียนแบบอาวุธปืนจริงโดยไม่มีฉลาก” หรือ “ขายปิ่นอัดลมเบ้าที่จำลองเลียนแบบอาวุธปืนจริงโดยฉลากแสดงไม่ถูกต้อง” โดยที่ผู้ขายเป็นผู้ผลิตเพื่อขาย, ผู้ส่งหรือผู้นำเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อขายด้วย ตามมาตรา 52 วรรค 2

ในความผิดฐานดังกล่าวเป็นความผิดที่มาจากการกระทำในส่วนของการขายปิ่นอัดลมเบ้าที่จำลองเลียนแบบอาวุธปืนจริงโดยไม่มีฉลาก หรือมีฉลากแต่ฉลากแสดงรายการไม่ครบเช่นเดียวกับกรณีก่อน เพียงแต่ในกรณีนี้เป็นบทเพิ่มโทษสำหรับผู้ขายสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทปิ่นอัดลมเบ้าที่จำลองเลียนแบบอาวุธปืนจริงที่มีฐานะเป็นผู้ผลิตเพื่อขาย, ผู้ส่ง หรือผู้นำเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อขายด้วย

ทั้งนี้คำว่า “ผลิต” นั้น มีการกำหนดนิยามไว้โดยเฉพาะในมาตรา 3 ของพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 ซึ่งได้บัญญัติว่า

“ “ผลิต” หมายความว่า ทำ ผสม ปُرุง ประกอบ ประดิษฐ์ หรือ แปรสภาพและหมายความรวมถึงการเปลี่ยนรูป การดัดแปลง การคัดเลือก หรือการแบ่งบรรจุ”

ดังนั้นในการพิจารณาคำว่า “ผู้ผลิตเพื่อขาย” ในความผิดฐานดังกล่าวจึงควรตีความโดยอาศัยคำว่า “ผลิต” ที่มีกณินยามเฉพาะไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ด้วย

ส่วนคำว่า “ส่ง” หรือคำว่า “นำเข้ามา” นั้น ไม่มีการนิยามความหมายไว้โดยเฉพาะก็ควรที่จะตีความตามความหมายทั่วไปที่หมายถึงการส่งหรือนำเข้าปิ่นอัดลมเบ้าที่จำลองเลียนแบบอาวุธปืนจริงจากนอกราชอาณาจักรเข้ามาในราชอาณาจักรไทย

มีข้อสังเกตว่า ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภท “ปิ่นอัดลมเบ้าที่จำลองเลียนแบบอาวุธปืนจริง” นั้น มีการกำหนดฐานความผิดไว้เฉพาะกับการกระทำที่ถือว่า

เป็นการ “ขาย” ตามที่มีการกำหนดนิยามไว้ในพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 มาตรา 52 เท่านั้น แต่ในส่วนของการกระทำอื่นๆ เช่น การ “ผลิต”, การ “สั่ง” หรือการ “นำเข้า” สิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทปืนอัดลมเบาที่จำลองเลียนแบบอาวุธปืนจริงนั้น ไม่ได้ถูกกำหนดให้เป็นความผิดแต่อย่างใด เพียงแต่ถ้าหากผู้ขายปืนอัดลมเบาที่จำลองเลียนแบบอาวุธปืนจริงนั้นเป็นผู้ผลิต, ผู้สั่ง หรือผู้นำเข้าด้วยก็จะเป็นเหตุเพิ่มโทษสำหรับผู้ขายเท่านั้น

3.3.1.2 การโอนสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายของประเทศไทย

ในปัจจุบัน พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 ไม่มีการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการโอนสิ่งเทียมอาวุธปืนเอาไว้แต่อย่างใด โดยที่ในพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันนี้จะมีการกำหนดไว้เฉพาะหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการโอนอาวุธปืนของจริงและบทกำหนดโทษหากฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ดังกล่าวเอาไว้เท่านั้นโดยมีรายละเอียดดังนี้

“มาตรา 59 ห้ามมิให้โอนอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน หรือวัตถุระเบิดให้แก่ผู้ที่ไม่ได้รับใบอนุญาต

มาตรา 72 ทวิ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 8 มาตรา 12 มาตรา 16 วรรคหนึ่งหรือวรรคสาม มาตรา 20 มาตรา 58 มาตรา 59 มาตรา 65 มาตรา 66 หรือมาตรา 70 วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

โดยที่พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 ไม่ได้มีการกำหนดนิยามของคำว่า “โอน” เอาไว้โดยเฉพาะแต่อย่างใดจึงควรตีความคำว่าโอนตามความหมายทั่วไปที่หมายถึงการทำให้สิทธิตกไปเป็นของบุคคลอื่น⁶³ นั้นเอง โดยผู้วิจัยเห็นว่าคำว่า “โอน” นี้ควรจะหมายถึงการโอนให้โดยที่ฝ่ายผู้รับไม่ต้องเสียค่าตอบแทนใดๆ เพราะหากเป็นการโอนที่ผู้รับต้องเสียค่าตอบแทนให้ผู้โอนแล้วก็คงจะหมายถึงการซื้อขายซึ่งในเรื่องของการซื้อขายนั้นพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ ก็ได้กำหนดหลักเกณฑ์ไว้เป็นการเฉพาะในเรื่องหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนดังที่ผู้วิจัยได้กล่าวไว้แล้ว

⁶³ ชิดชนก เหลือสินทรัพย์ ศูนย์สารสนเทศ ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน [ออนไลน์], 2542. แหล่งที่มา <http://rirs3.royin.go.th>

ทั้งนี้ในร่างพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน (ฉบับที่..)พ.ศ. ...⁶⁴ ที่จะนำมาใช้แก้ไขกฎหมายฉบับที่ใช้อยู่ในปัจจุบันนั้นได้ก็มีการแก้ไขบทบัญญัติในมาตรา 59 ให้มีการห้ามโอนสิ่งเทียมอาวุธปืนไปยังผู้ที่ได้รับอนุญาตด้วย

ในการบัญญัติกฎหมายลักษณะนี้สามารถตีความได้ว่าผู้จัดทำร่างกฎหมายดังกล่าวเห็นว่าผู้ที่รับโอนสิ่งเทียมอาวุธปืนต้องมีใบอนุญาตด้วย ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าร่างกฎหมายดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สอดคล้องกับเรื่องการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ร่าง พ.ร.บ.อาวุธปืนฯ ดังกล่าวกำหนดให้ผู้ซื้อ, มี หรือใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนต้องมีใบอนุญาตด้วย และร่างกฎหมายดังกล่าวยังแสดงให้เห็นอีกว่าการโอนสิ่งเทียมอาวุธปืนให้ผู้ที่ไม่ได้รับอนุญาตนั้นเป็นการกระทำที่เป็นองค์ประกอบความผิดและความร้ายแรงของโทษที่ได้รับเทียบเท่ากับการโอนอาวุธปืนของจริงให้ผู้ที่ไม่ได้รับอนุญาต เพราะจากตัวร่างกฎหมายนั้นกำหนดเพียงแค่ว่าให้เพิ่มถ้อยคำว่า “สิ่งเทียมอาวุธปืน” ลงไปในมาตรา 59 ที่เดิมใช้บังคับกับการโอนอาวุธปืนของจริงเท่านั้น และในส่วนของอัตราโทษนั้นไม่ได้มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงใดๆ กล่าวคือ บทบัญญัติในมาตราที่ 72 ทวิ ที่เดิมเป็นบทกำหนดโทษที่ใช้บังคับกับความผิดฐานโอนอาวุธปืนของจริงตามมาตรา 59 อยู่แล้วนั้นก็ให้ใช้บังคับกับความผิดฐานโอนสิ่งเทียมอาวุธปืนด้วยโดยปริยาย เพราะในตัวร่างกฎหมายที่จะแก้ไขนี้ไม่มีการระบุเลยว่าให้แก้ไขมาตรา 72 ทวิ และไม่ปรากฏด้วยว่าในความผิดฐานโอนสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นให้มีอัตราโทษที่แยกออกจากอัตราโทษในความผิดฐานโอนอาวุธปืนของจริงแต่ประการใด

จากกฎหมายการค้าและการโอนสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายของประเทศไทยที่ได้กล่าวมาทั้งหมดนั้นจะสามารถวิเคราะห์ในประเด็นต่างๆได้ดังนี้

(1) ประเภทของสิ่งเทียมอาวุธปืนที่จะถูกควบคุม จะต้องแยกพิจารณาออกเป็นประเภทของสิ่งเทียมอาวุธปืนที่จะถูกควบคุมตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 กับ สิ่งเทียมอาวุธปืนที่จะถูกควบคุมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522

สิ่งเทียมอาวุธปืนที่จะถูกควบคุมหลักเกณฑ์ในเรื่องการค้าและการโอนตามพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ จะหมายถึงสิ่งเทียมอาวุธปืนทุกประเภทไม่ว่าจะเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนที่สามารถยิงกระสุนออกมาได้หรือไม่ก็ตาม

ส่วนสิ่งเทียมอาวุธปืนที่จะถูกควบคุมในหลักเกณฑ์เรื่องการค้าตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 จะหมายความถึง “ปืนอัดลมเบาที่จำลองเลียนแบบอาวุธปืนจริง”

⁶⁴ ร่างพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน (ฉบับที่..)พ.ศ. ... , ที่ประชุมคณะรัฐมนตรี นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ (นายกรัฐมนตรี), (วันที่ 4 เมษายน 2554), มาตรา 4

เท่านั้น ซึ่งก็คือสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภท BB Gun นั้นเอง ส่วนสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทอื่นที่ไม่สามารถยิงกระสุนใดๆออกมาได้หรือสิ่งเทียมอาวุธปืนที่สามารถยิงกระสุนออกมาได้แต่กระสุนที่ยิงออกมานั้นไม่ใช่กระสุน BB เช่นปืนของเล่นที่ยิงลูกดอกพลาสติกนั้นจะไม่อยู่ในการควบคุมของพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภคนี้

(2) ในส่วนของการกระทำที่เป็นความผิด จะต้องแยกพิจารณาออกเป็นการกระทำ ความผิดฐานฝ่าฝืนหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืน กับการกระทำความผิดฐานฝ่าฝืนหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการโอนสิ่งเทียมอาวุธปืนออกจากกัน

(ก) การกระทำที่เป็นความผิดฐานฝ่าฝืนหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืน ได้แก่การฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ในการ สั่ง นำเข้า หรือค้า สิ่งเทียมอาวุธปืนตามพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ และการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์การค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภท “ปืนอัดลมเบาที่จำลองเลียนแบบอาวุธปืนจริง” ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522

สำหรับการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ในการ สั่ง นำเข้า หรือค้า สิ่งเทียมอาวุธปืนตามพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ นั้นจะสามารถแยกการกระทำที่เป็นความผิดได้ดังนี้

การสั่ง นำเข้า หรือค้า สิ่งเทียมอาวุธปืนโดยมิได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน
ท้องที่

การนำเข้าสิ่งเทียมอาวุธปืนโดยไม่แจ้งเป็นหนังสือและไม่ส่งมอบสิ่งเทียมอาวุธปืนไว้แก่พนักงานศุลกากร ณ ด่านแรกที่มาถึงจากนอกราชอาณาจักร

การนำเข้าสิ่งเทียมอาวุธปืนผ่านเข้ามาในท้องที่ที่ไม่มีด่านศุลกากรโดยไม่แจ้งเป็นหนังสือและไม่ส่งมอบสิ่งเทียมอาวุธปืนไว้แก่นายทะเบียนท้องที่หรือผู้ทำการแทนนายทะเบียนท้องที่ที่ใกล้ที่สุดโดยไม่ชักช้า

การที่ผู้ที่ได้รับอนุญาตให้ส่งสิ่งเทียมอาวุธปืนเพื่อการค้าไม่นำใบอนุญาตไปแสดงต่ออธิบดีกรมศุลกากร หรือเจ้าพนักงานซึ่งอธิบดีกรมศุลกากรมอบหมายก่อนส่ง

การไม่ส่งมอบสิ่งเทียมอาวุธปืนที่เหลืออยู่แก่นายทะเบียนท้องที่ภายในกำหนด 7 วัน เมื่อครบกำหนด 6 เดือนนับแต่วันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุและไม่ได้ต่ออายุอีก

มีข้อสังเกตว่าพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ กำหนดให้เฉพาะการฝ่าฝืนในเรื่องขั้นตอนเกี่ยวกับการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนเท่านั้นที่จะเป็นความผิด โดยที่ไม่มีการพิจารณาถึงวัตถุประสงค์ของผู้ค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นเลยว่ามีเจตนาในการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนอย่างไร ต่างจากกฎหมายของต่างประเทศเช่นในกฎหมายของประเทศอังกฤษและกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกาที่จะคำนึงถึงเจตนาของผู้ค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนเป็นสำคัญว่ามีเจตนาที่ชอบด้วยกฎหมายในการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนหรือไม่ถ้ามีเจตนาที่ชอบด้วยกฎหมายผู้ค้าก็ไม่มีผิด

ส่วนการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภท “ปืนอัดลมเบาที่จำลองเลียนแบบอาวุธปืนจริง” ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 ก็ได้แก่การขายสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทปืนอัดลมเบาที่จำลองเลียนแบบอาวุธปืนจริงโดยไม่ฉลากหรือรายการ

บนฉลากไม่ถูกต้อง และมีบทเพิ่มโทษสำหรับผู้ขายสิ่งเทียมอาวูรป็นประเภทป็นอัดลมเบาที่จำลองเลียนแบบอาวูรป็นจริงที่ เป็นผู้ผลิตเพื่อขาย, ผู้สั่ง หรือผู้นำเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อขายด้วย

มีข้อสังเกตว่าเฉพาะผู้ที่ทำการค้าที่ฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ดังกล่าวเท่านั้นที่จะมีความผิด ส่วนผู้ซื้อสิ่งเทียมอาวูรป็นจากการกระทำความผิดดังกล่าวนั้นไม่ถือว่ามีความผิดแต่อย่างใด ไม่ว่าจะเป็นผู้ที่ซื้อสิ่งเทียมอาวูรป็นจากการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ตาม พ.ร.บ.อาวูรป็นฯ หรือพ.ร.บ.คุ้มครองผู้บริโภคก็ตาม

(ข) การกระทำที่เป็นความผิดฐานฝ่าฝืนหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการโอนสิ่งเทียมอาวูรป็นได้แก่การโอนสิ่งเทียมอาวูรป็นไปยังผู้ที่มีได้รับอนุญาตตามร่างพระราชบัญญัติอาวูรป็นฯ โดยที่คำว่า “ผู้ที่มีได้รับอนุญาต” นั้นผู้วิจัยเห็นว่าน่าจะหมายถึงผู้ที่ไม่ใช่ใบอนุญาตในการซื้อ, มี หรือใช้สิ่งเทียมอาวูรป็นตามแนวทางที่ร่างพ.ร.บ.อาวูรป็นฯ กำหนดให้ผู้ซื้อ, มี หรือใช้สิ่งเทียมอาวูรป็นต้องมีใบอนุญาตด้วย ซึ่งในความผิดดังกล่าวนี้เฉพาะผู้โอนเท่านั้นที่จะมีความผิดฐานโอนสิ่งเทียมอาวูรป็น ส่วนผู้รับโอนโดยไม่มีใบอนุญาตนั้นผู้วิจัยเข้าใจว่าน่าจะมีความผิดฐานมีสิ่งเทียมอาวูรป็นโดยไม่มีใบอนุญาตตามที่ร่างพ.ร.บ.อาวูรป็นฯ ได้กำหนดเพิ่มเติมให้ผู้ซื้อ, มี หรือใช้สิ่งเทียมอาวูรป็นต้องมีใบอนุญาตด้วย

(3) ในส่วนของเหตุยกเว้นความผิดนั้น ตามกฎหมายที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบันจะปรากฏเฉพาะเหตุยกเว้นความผิดในความผิดเกี่ยวกับการค้าสิ่งเทียมอาวูรป็นตามพ.ร.บ.อาวูรป็นฯ ในกรณีที่สิ่งเทียมอาวูรป็นดังกล่าวนี้เป็นสิ่งที่ใช้ในราชการ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าหากเป็นการค้าสิ่งเทียมอาวูรป็นเพื่อวัตถุประสงค์ที่จะนำสิ่งเทียมอาวูรป็นมาใช้ในราชการแล้วย่อมแสดงว่าเป็นการค้าเพื่อนำสิ่งเทียมอาวูรป็นมาใช้ในวัตถุประสงค์ที่ชอบด้วยกฎหมาย ดังนั้นจึงไม่ต้องผ่านหลักเกณฑ์ขั้นตอนทางการค้าอย่างในการค้าสิ่งเทียมอาวูรป็นทั่วไปอีก และถึงแม้ว่าจะยังไม่มีกรอบการออกกฎหมายที่กำหนดรายละเอียดของสิ่งเทียมอาวูรป็นที่จะได้รับการยกเว้นความผิดเอาไว้ก็ตามแต่หากมีการออกกฎหมายกำหนดรายละเอียดดังกล่าวแล้วก็จะสามารถนำไปใช้เป็นเหตุยกเว้นความผิดในการสั่งนำเข้า หรือค้า สิ่งเทียมอาวูรป็นโดยมิได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียนท้องที่หรือการไม่ปฏิบัติตามขั้นตอนในการนำเข้า, สั่ง และการค้า สิ่งเทียมอาวูรป็นตามพ.ร.บ.อาวูรป็นฯ ได้ทันที และหากในอนาคตจะมีการแก้ไขเพิ่มเติมฐานความผิดเกี่ยวกับการโอนสิ่งเทียมอาวูรป็นตามร่างพระราชบัญญัติอาวูรป็น เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวูรป็น (ฉบับที่..)พ.ศ. ...ที่ผู้วิจัยได้กล่าวไว้ด้วยแล้ว เหตุยกเว้นความผิดดังกล่าวก็จะนำมาใช้ยกเว้นความผิดเกี่ยวกับการโอนสิ่งเทียมอาวูรป็นนี้ได้อีกด้วย เพราะเหตุยกเว้นความผิดในกรณีที่สิ่งเทียมอาวูรป็นดังกล่าวนี้เป็นสิ่งที่ใช้ในราชการนั้นสามารถใช้บังคับได้กับการกระทำความผิดตามพ.ร.บ.อาวูรป็นฯ ได้ทุกฐานความผิด

ส่วนในความผิดฐานขายสิ่งเทียมอาวูรป็นประเภทป็นอัดลมเบาที่จำลองเลียนแบบอาวูรป็นจริงโดยไม่มีฉลากหรือรายการบนฉลากไม่ถูกต้องตามพระราชบัญญัติคุ้มครอง

ผู้บริโภคนั้นไม่มีการบัญญัติถึงเหตุยกเว้นความผิดเอาไว้เลย ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าเหมาะสมแล้ว เพราะสิ่งเทียมอาวูรป็นทุกชนิดจำเป็นที่จะต้องมีการระบุถึงวิธีการใช้หรือคำเตือนเอาไว้เสมอแม้ว่าสิ่งเทียมอาวูรป็นดังกล่าวจะถูกใช้ในราชการหรือถูกใช้ในกิจกรรมที่ชอบด้วยกฎหมายอื่นก็ตาม ดังนั้นจึงไม่สามารถที่จะนำเหตุยกเว้นความผิดในเรื่องสิ่งเทียมอาวูรป็นที่ใช้ในราชการตาม พ.ร.บ.อาวูรป็นฯ มาใช้กับความผิดฐานขายสิ่งเทียมอาวูรป็นประเภทปืนอัดลมเบาที่จำลองเลียนแบบอาวูรป็นจริงโดยไม่มีฉลากหรือรายการบนฉลากไม่ถูกต้องตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 ได้

(4) ในส่วนของอัตราโทษนั้น ตามพ.ร.บ.อาวูรป็นฯ จะกำหนดให้ความผิดในการสั่ง นำเข้า หรือค้า สิ่งเทียมอาวูรป็นโดยมิได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียนท้องที่ มีอัตราโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับ ไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ส่วนความผิดในการไม่ปฏิบัติตามขั้นตอนในการนำเข้า, สั่ง และการค้า สิ่งเทียมอาวูรป็น จะมีระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท ซึ่งถือว่าเป็นอัตราโทษสำหรับความผิดเล็กน้อยหรือความผิดลหุโทษเท่านั้นและถือว่าอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีของศาลแขวงที่มีอำนาจในการพิจารณาพิพากษาคดีอาญา ซึ่งกฎหมายกำหนดอัตราโทษอย่างสูงไว้สำหรับความผิดที่มีโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับด้วย⁶⁵ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า ที่กฎหมายกำหนดอัตราโทษในเรื่องดังกล่าวไว้เป็นอัตราโทษสำหรับความผิดสถานเบานั้นก็เพราะในขณะที่มีการออกพ.ร.บ.อาวูรป็นฯ ในปี 2490 นั้น สิ่งเทียมอาวูรป็นยังไม่มีความจริงและไม่สามารถก่อความเสียหายได้มากดังเช่นสิ่งเทียมอาวูรป็นในปัจจุบัน ผู้วิจัยจึงเห็นว่าควรที่จะแก้ไขให้เพิ่มอัตราโทษในเรื่องดังกล่าวเพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะของสิ่งเทียมอาวูรป็นที่มีการพัฒนาไปมากในปัจจุบัน ซึ่งก็สอดคล้องกับในร่างพ.ร.บ.อาวูรป็นฯ ที่มีแนวทางในการแก้ไขในส่วนของอัตราโทษให้เพิ่มโทษสูงขึ้นสำหรับความผิดฐานดังกล่าวเช่นกัน

ในความผิดฐานขายสิ่งเทียมอาวูรป็นประเภทปืนอัดลมเบาที่จำลองเลียนแบบอาวูรป็นจริงโดยไม่มีฉลากหรือรายการบนฉลากไม่ถูกต้องตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 นั้นจะมีอัตราโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ สำหรับผู้กระทำความผิดที่เป็นบุคคลธรรมดา และระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ สำหรับผู้กระทำความผิดที่เป็นผู้ผลิตเพื่อขาย, ผู้ส่งหรือผู้นำเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อขาย ซึ่งจะเห็นได้ว่าอัตราโทษในความผิดฐานดังกล่าวนี้เป็นความผิดที่ร้ายแรง เพราะไม่ใช่อัตราโทษสำหรับความผิดเล็กน้อยหรือความผิดลหุโทษและในความผิดดังกล่าวก็ไม่อยู่ในอำนาจที่ศาลแขวงจะพิจารณาพิพากษาได้อีกด้วย ผู้วิจัยเห็นว่า การกำหนดอัตราโทษที่สูงในความผิดดังกล่าวก็เพราะว่าการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ในเรื่องการขายสิ่งเทียมอาวูรป็นประเภทปืนอัดลมเบาที่จำลองเลียนแบบอาวูรป็นจริงโดยไม่มีฉลากหรือรายการบนฉลากไม่ถูกต้องนั้นสามารถทำให้เกิด

⁶⁵ พระราชบัญญัติให้ใช้พระธรรมนูญศาลยุติธรรมพ.ศ. 2543 มาตรา 17 ประกอบมาตรา 25 (5), ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117/ตอนที่ 44 ก/หน้า 1/18 พฤษภาคม 2543

ความเสียหายขึ้นได้ในวงกว้าง เนื่องจากหากปล่อยให้สิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทปืนอัดลมเบาที่จำลองเลียนแบบอาวุธปืนจริงที่ไม่มีฉลากหรือรายการบนฉลากไม่ถูกต้องถูกวางขายในราชอาณาจักรแล้ว ย่อมทำให้มีคณาส่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวไปใช้โดยปราศจากความระมัดระวังจนอาจเกิดอันตรายแก่ตนเองหรือผู้อื่นได้เป็นจำนวนมาก

ในความผิดฐานโอนสิ่งเทียมอาวุธปืนไปยังผู้ที่มีใบอนุญาตนั้นจะมีระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับซึ่งถือว่าเป็นอัตราโทษสำหรับความผิดที่ร้ายแรงและถือได้ว่าเป็นอัตราโทษในระดับเดียวกับการโอนอาวุธปืนของจริงไปยังผู้ที่มีใบอนุญาตด้วยและในความผิดดังกล่าวก็ไม่อยู่ในอำนาจที่ศาลแขวงจะพิจารณาพิพากษาได้เช่นกัน ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าการกำหนดอัตราโทษดังกล่าวยังไม่มีความเหมาะสมเพราะเป็นการนำอัตราโทษสำหรับการโอนอาวุธปืนของจริงมาใช้กับการโอนสิ่งเทียมอาวุธปืนทั้งที่ความร้ายแรงของอาวุธปืนกับสิ่งเทียมอาวุธปืนมีความแตกต่างกันมาก

3.3.2 การค้าและการโอนสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายของประเทศอังกฤษ

ในประเทศอังกฤษจะปรากฏหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนอยู่ใน Violent Crime Reduction Act 2006 ซึ่งใช้บังคับกับสิ่งเทียมอาวุธปืนที่เสมือนจริง (Realistic Imitation Firearms) ตามที่ได้มีการนิยามไว้ใน Violent Crime Reduction Act 2006 ดังที่ได้อธิบายไปแล้วในหัวข้อที่ 3.1.2.2 เท่านั้น กล่าวคือ สิ่งเทียมอาวุธปืนธรรมดา (Imitation firearm) ตามที่มีการนิยามใน Firearms Act 1968 ที่ไม่เข้าข่ายนิยามของสิ่งเทียมอาวุธปืนที่เสมือนจริง (Realistic Imitation Firearms) ตาม Violent Crime Reduction Act 2006 นั้นจะไม่มีกฎหมายที่กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการค้าเลย

ส่วนหลักเกณฑ์ในการโอนสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้น ตามกฎหมายของประเทศอังกฤษจะไม่มี การกล่าวถึงเลยไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการโอน สิ่งเทียมอาวุธปืน (Imitation firearm) ตาม Firearms Act 1968 หรือ สิ่งเทียมอาวุธปืนที่เสมือนจริง (Realistic Imitation Firearms) ตาม Violent Crime Reduction Act 2006 ก็ตาม จึงแสดงให้เห็นว่ากฎหมายของประเทศอังกฤษไม่ได้มองว่าการโอนสิ่งเทียมอาวุธปืนเป็นการกระทำที่ต้องถูกควบคุมแต่อย่างใด

ทั้งนี้หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นจะปรากฏอยู่ในบทบัญญัติที่กล่าวถึงความผิดและเหตุยกเว้นความผิดในความผิดฐานผลิต, ดัดแปลง, ขาย หรือนำเข้าสิ่งเทียมอาวุธปืนที่

เสมือนจริง (Manufacture, import and sale of realistic imitation firearms)⁶⁶ ซึ่งใน Violent Crime Reduction Act 2006 มาตราที่ 36 และ 37 ได้กำหนดการกระทำที่เป็นองค์ประกอบความผิดและเหตุยกเว้นความผิดเอาไว้ดังนี้

การกระทำที่เป็นองค์ประกอบในความผิดฐานนี้คือการที่บุคคลใด

- (1) ผลิตสิ่งเทียมอาวุธปืนที่เสมือนจริง
- (2) ดัดแปลงสิ่งเทียมอาวุธปืนให้กลายเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนที่เสมือนจริง
- (3) ขายสิ่งเทียมอาวุธปืนที่เสมือนจริง
- (4) นำเข้าสิ่งเทียมอาวุธปืนที่เสมือนจริง หรือกระทำด้วยประการใดๆ เพื่อให้สามารถนำสิ่งเทียมอาวุธปืนที่เสมือนจริงเข้ามาในราชอาณาจักรได้

โทษสำหรับความผิดนี้คือ

- (1) ริบสิ่งเทียมอาวุธปืนที่เสมือนจริงนั้น และ
- (2) จำคุกไม่เกิน 51 สัปดาห์หรือปรับไม่เกินระดับ (Level) 5 หรือ £5,000⁶⁷ หรือทั้งจำคุกและปรับซึ่งอัตราโทษดังกล่าวนี้ก็เป็นอัตราโทษที่สามารถฟ้องต่อศาล Magistrate ได้ หรือที่เรียกว่าความผิด summary offences⁶⁸

ในความผิดฐานดังกล่าวกฎหมายได้กำหนดเหตุยกเว้นความผิดไว้ว่า⁶⁹

หากเป็นการกระทำเกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนที่เสมือนจริง (Realistic Imitation Firearms) ที่มีเพื่อวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้ยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้ได้

- (1) เพื่อการแสดงในพิพิธภัณฑ์
- (2) เพื่อใช้ในการแสดงละคร
- (3) เพื่อใช้ในการแสดงภาพยนตร์
- (4) เพื่อใช้ในการแสดงในรายการทางโทรทัศน์
- (5) เพื่อจัดงานทางประวัติศาสตร์

⁶⁶ The National Archives, **The Violent Crime Reduction Act 2006 (Realistic Imitation Firearms) Regulations 2007 section 36** [Online], 1st October 2007. Available from <http://www.legislation.gov.uk>

⁶⁷ The National Archives, **Criminal Justice Act 1982 section 37 amended by Criminal Justice Act 1991 section 17** [Online], 28th October 1982. Available from <http://www.legislation.gov.uk>

⁶⁸ The National Archives, **Criminal Justice Act 2003 section 280** [Online], 20th November 2003. Available from <http://www.legislation.gov.uk>

⁶⁹ The National Archives, **Violent Crime Reduction Act 2006 section 37** [Online], 8th November 2006. Available from <http://www.legislation.gov.uk>

(6) เพื่อใช้ในการกระทำการตามหน้าที่
 ทั้งนี้ ข้อต่อสู้ดังกล่าวจะยกขึ้นมาได้ต่อเมื่อ

- (1) มีพยานหลักฐานเพียงพอในข้อต่อสู้นั้น และ
- (2) อีกฝ่ายไม่สามารถพิสูจน์ความผิดโดยปราศจากข้อสงสัย (proved beyond a reasonable doubt) ได้

นอกจากนี้ รัฐมนตรีกระทรวงความมั่นคง (Minister of State for Security, Counterterrorism, crime and Policing) ยังได้ออกกฎ The Violent Crime Reduction Act 2006 (Realistic Imitation Firearms) Regulations 2007 เพื่อกำหนดเหตุยกเว้นความผิดสำหรับความผิดฐานนี้เพิ่มขึ้นอีกโดยกฎดังกล่าวกำหนดเหตุยกเว้นความรับผิดไว้ว่า⁷⁰

หากเข้ากรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้ให้ถือว่าเป็นเหตุยกเว้นความผิด

- (1) เป็นกรณีที่มีการจัดตั้งเป็นองค์กรที่ทำกิจกรรม ทั้งนี้ องค์กรนั้นต้องมีการรับประกันภัยต่อความเสียหายที่อาจเกิดต่อบุคคลภายนอกด้วย
- (2) เป็นกรณีที่มีการจัดกิจกรรมที่ได้รับอนุญาตเป็นกรณีๆไป

มีข้อสังเกตว่า ในเหตุยกเว้นความผิดข้อ (1) ตาม The Violent Crime Reduction Act 2006 (Realistic Imitation Firearms) Regulations 2007 ที่กล่าวถึงการจัดตั้งเป็นองค์กรที่ทำกิจกรรมนั้น ก็จะมีคามหมายถึงการทำกิจกรรมการแบ่งฝ่ายแล้วนำสิ่งเทียมอาวุธปืนที่เสมือนจริงประเภท ปืน BB Gun มายิงต่อสู้กันโดยใส่ชุดป้องกันในบริเวณที่กำหนดและมีกฎกติการองรับ หรือที่เรียกว่าการเล่นสงครามทางยุทธวิธี (Survival Game) ที่ผู้วิจัยได้กล่าวถึงมาแล้วในหัวข้อที่ 2.2.1.3 นั้นเอง ซึ่งข้อยกเว้นความผิดนี้ก็รวมไปถึงบุคคลที่ครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนที่เสมือนจริง เพื่อวัตถุประสงค์ในการทำกิจกรรมดังกล่าวด้วย ดังนั้นหากเป็นการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนที่เสมือนจริงโดยผู้ค้ามีวัตถุประสงค์ที่จะนำสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นไปใช้ในกิจกรรมดังกล่าวก็จะเป็นเหตุยกเว้นความผิดได้ โดยในปัจจุบันที่ประเทศอังกฤษมีการจัดตั้งองค์กรเอกชนที่ชื่อว่า United Kingdom Airsoft Retailers Association หรือ UKARA⁷¹ ขึ้นมาเพื่อควบคุมการจำหน่ายสิ่งเทียมอาวุธปืนที่เสมือนจริง ไม่ให้ขัดต่อกฎหมาย โดยการกำหนดให้ผู้ที่จะซื้อสิ่งเทียมอาวุธปืนที่เสมือนจริงมีการลงทะเบียน ซึ่งคุณสมบัติ

⁷⁰ The National Archives, **The Violent Crime Reduction Act 2006 (Realistic Imitation Firearms) Regulations 2007 section 3** [Online], 1st October 2007. Available from <http://www.legislation.gov.uk>

⁷¹ United Kingdom Airsoft Retailers Association, **Player Registration form** [Online], August 24th 2011. Available from <http://www.ukara.org.uk/>

ของผู้ที่จะลงทะเบียนได้นั้นก็ต้องมีประสบการณ์ในการเล่นปืน BB Gun มาแล้ว 3 ครั้งขึ้นไป และเล่นมาเป็นเวลาอย่างน้อย 2 เดือน ทั้งนี้แม้การกำหนดคุณสมบัติดังกล่าวจะไม่ใช่ว่ากฎหมาย แต่สิ่งที่องค์กรเอกชนดังกล่าวทำขึ้นมานั้นก็สอดคล้องและสนับสนุนกับกฎหมายที่กำหนดเหตุยกเว้นความผิดเกี่ยวกับการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นเป็นอย่างดี

UKARA		Player Application Form	
<i>United Kingdom Airsoft Retailers Association</i>		Over 18s only	
Full Name			
Registered Postal Address	Address 1		
	Address 2		
	Town		
	County		
	Post Code		
*Goods ordered via Internet will be shipped to this address only.			
Contact Email Address			
Contact Phone Number			
Players Site Membership No.			
Name of Game Site Where Membership is Held			

Declaration: I, _____ confirm that I am a legitimate Airsoft player who frequently attends Airsoft war games ("skirmishes" (HO definition*)) and that the details on this form are accurate and correct. I confirm that I hold a current and active membership with a UKARA approved game site and that the named site does hold, to the best of my knowledge, a minimum of third party liability insurance for Airsoft activities. Should I change or cancel my membership, I shall notify a member of UKARA immediately.

Signed: _____ Print _____

Date: _____ Date of Birth _____

For Your Skirmish Site to Complete: **UKARA STAMP**

I, _____, acting as a site official, confirm that the person named above, is a current Airsoft player who holds a membership at my site, the number of which is clearly printed above. I will notify a member of UKARA should this situation change in the future and the membership gets withdrawn or expires.

Signed: _____ Print _____

Date: _____ Tick below as appropriate

	Passport	Drivers License	Birth Cert.	Utility bill	Members Card	Other
ID						
Address						

ใบคำขอซื้อสิ่งเทียมอาวุธปืนที่เสมือนจริงในประเทศไทย

จากกฎหมายการค้าและการโอนสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายของประเทศอังกฤษที่ได้กล่าวมานั้นจะสามารถวิเคราะห์ในประเด็นต่างๆได้ดังนี้

(1) ประเภทของสิ่งเทียมอาวุธปืนที่อยู่ในหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนในประเทศอังกฤษนั้นจะหมายถึงสิ่งเทียมอาวุธปืนที่เสมือนจริง (Realistic Imitation Firearms) เท่านั้น ส่วนสิ่งเทียมอาวุธปืนธรรมดา (Imitation firearm) ที่ไม่เข้านิยามของสิ่งเทียมอาวุธปืนที่เสมือนจริง (Realistic Imitation Firearms) จะไม่อยู่ในความควบคุมในเรื่องการค้าเลย ทั้งนี้ก็เพราะว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนธรรมดา (Imitation firearm) ที่มีขนาด, รูปร่าง หรือสีที่ไม่เหมือนอาวุธปืนของจริงย่อมไม่สามารถที่จะทำให้บุคคลทั่วไปสำคัญผิดว่าเป็นอาวุธปืนของจริงได้โดยสภาพอยู่แล้ว ดังนั้นจึงไม่ต้องกำหนดหลักเกณฑ์หรือฐานความผิดไว้สำหรับการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนธรรมดา (Imitation firearm) แต่อย่างใด

(2) การกระทำที่เป็นความผิด ได้แก่การกระทำที่เป็นการผลิต, ขาย หรือนำเข้า สิ่งเทียมอาวุธปืนที่เสมือนจริง (Realistic Imitation Firearms) รวมทั้งการดัดแปลงสิ่งเทียมอาวุธปืน (Imitation firearm) ให้กลายเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนที่เสมือนจริง (Realistic Imitation Firearms) ด้วย ซึ่งจะเห็นได้ว่าการบัญญัติการกระทำที่เป็นความผิดไว้กว้างกว่ากฎหมายของประเทศไทย กล่าวคือตามพ.ร.บ. อาวุธปืนฯ กับ พ.ร.บ. คุ้มครองผู้บริโภค ของประเทศไทยนั้นจะกำหนดการกระทำที่เป็นความผิดไว้เฉพาะการกระทำที่เป็นการนำเข้า, ส่ง และการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนเท่านั้น แต่กฎหมายของประเทศไทยจะรวมถึงการผลิตสิ่งเทียมอาวุธปืนและการดัดแปลงสิ่งเทียมอาวุธปืน (Imitation firearm) ให้กลายเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนที่เสมือนจริง (Realistic Imitation Firearms) ด้วย เนื่องจากว่าการกระทำดังกล่าวก็ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนเช่นกัน ทั้งนี้กฎหมายของประเทศไทยจะไม่มีกรกล่าวถึงใบอนุญาตในการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนอย่างที่ปรากฏในพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ ของประเทศไทยเลย แต่สิ่งที่กฎหมายของประเทศไทยและประเทศอังกฤษและประเทศไทยวางหลักไว้เหมือนกันก็คือจะไม่มีกรกำหนดความผิดสำหรับผู้ซื้อสิ่งเทียมอาวุธปืนเอาไว้เช่นกัน

จะสังเกตได้ว่าในกฎหมายของประเทศอังกฤษนั้นเพียงแค่ทำการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนที่เสมือนจริง (Realistic Imitation Firearms) ก็เป็นความผิดแล้ว โดยที่ไม่ต้องคำนึงถึงใบอนุญาตในการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนอย่างที่ปรากฏในพ.ร.บ. อาวุธปืนของประเทศไทยแต่อย่างใด เพราะกฎหมายของประเทศอังกฤษจะคำนึงถึงวัตถุประสงค์ในการค้าเป็นสำคัญ ซึ่งหากบุคคลที่ทำการค้าดังกล่าวมีเจตนาทำการค้าโดยสุจริตกล่าวคือเป็นการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนเพื่อนำสิ่งเทียมอาวุธปืนไปใช้โดยวัตถุประสงค์ที่ขอบด้วยกฎหมายแล้วก็จะนำมาใช้อ้างเป็นเหตุยกเว้นความผิดได้

(3) เหตุยกเว้นความผิด ในกฎหมายของประเทศอังกฤษจะกำหนดเหตุยกเว้นความผิดในความผิดที่เกี่ยวกับการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนไว้โดยพิจารณาจากวัตถุประสงค์ในการนำสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นไปใช้ หากเป็นวัตถุประสงค์ที่ไม่ฝ่าฝืนต่อกฎหมายหรือไม่สามารถทำให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลใดได้เลย เช่น การนำสิ่งเทียมอาวุธปืนไปแสดงโชว์ในพิพิธภัณฑ์, ใช้ประกอบการแสดง หรือใช้โดยเจ้าพนักงานในการกระทำตามหน้าที่ หรือ มีการจัดตั้งเป็นองค์กรที่ทำกิจกรรมเช่นกิจกรรมการเล่นสงครามทางยุทธวิธี (Survival Game) ก็เป็นเหตุยกเว้นความผิดได้ทั้งสิ้น

(4) ในส่วนของอัตราโทษ กฎหมายของประเทศอังกฤษก็ได้กำหนดระวางโทษสำหรับความผิดฐานค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนเอาไว้ว่าให้รับสิ่งเทียมอาวุธปืนที่เสมือนจริง (Realistic Imitation Firearms) เสมอ และให้มีระวางโทษจำคุกไม่เกิน 51 สัปดาห์หรือปรับไม่เกินระดับ (Level) 5 หรือ £5,000 หรือทั้งจำและปรับ ในส่วนของอัตราโทษนี้ทางผู้วิจัยเห็นว่าเหมาะสมแล้วเพราะแม้ว่าการกำหนดโทษดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าประเทศอังกฤษเห็นว่าความผิดเกี่ยวกับการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นเป็นเรื่องที่ไม่ร้ายแรงเพราะอัตราโทษดังกล่าวเป็นอัตราโทษที่สามารถฟ้องต่อศาล Magistrate ได้ หรือที่เรียกว่าความผิด summary offences ก็ตาม แต่ในส่วนของอัตราค่าปรับที่กำหนดไว้ที่ระดับ (Level) 5 นั้นก็แสดงให้เห็นว่าประเทศอังกฤษเห็นว่าการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนเป็นสิ่งที่ต้องควบคุมอย่างเข้มงวดเช่นกันเพราะระดับของค่าปรับที่ความผิดฐานนี้กำหนดไว้ที่ระดับ (Level) 5 หรือ £5,000 นั้นก็เป็นระดับของค่าปรับที่สูงที่สุดที่สามารถปรับได้ตาม Criminal Justice Act 1991 แล้ว

3.3.3 การค้าและการโอนสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา

ในส่วนของหลักเกณฑ์ในการโอนสิ่งเทียมอาวุธปืนในประเทศสหรัฐอเมริกานั้นจะไม่ปรากฏอยู่เลยทั้งในส่วนของกฎหมายระดับสหรัฐ (Federal law) หรือในกฎหมายของมลรัฐ (State Law) จึงแสดงให้เห็นว่ากฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกาไม่ได้มองว่าการโอนสิ่งเทียมอาวุธปืนเป็นการกระทำที่ต้องถูกควบคุมแต่อย่างใด

ส่วนในหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนในประเทศสหรัฐอเมริกานั้น กฎหมายในระดับสหรัฐ (Federal law) ไม่ได้กำหนดการกระทำที่เป็นความผิดเกี่ยวกับการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนเอาไว้โดยตรงเลย หากแต่จะมีการกำหนดความผิดเกี่ยวกับการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ไม่ทำเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ที่กฎหมายกำหนดไว้ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าการกระทำดังกล่าวควรจะถูกจัดให้อยู่ในกลุ่มฐานความผิดเกี่ยวกับเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ที่กฎหมายกำหนดให้มีในสิ่งเทียมอาวุธปืน ที่ได้อธิบายในหัวข้อที่ 3.4.2 ต่อไปมากกว่า ดังนั้นในหัวข้อนี้จะกล่าวถึงเฉพาะฐานความผิดและอัตราโทษเกี่ยวกับการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนโดยตรงตามที่ปรากฏในกฎหมายระดับมลรัฐ ของมลรัฐแคลิฟอร์เนียเท่านั้น ซึ่งในประมวลกฎหมายอาญาของมลรัฐแคลิฟอร์เนียมาตรา 12555 และมาตรา

12554 ได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนและอัตราทักษะสำหรับการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ดังกล่าวไว้ดังนี้

(1) หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืน

ประมวลกฎหมายอาญาของมลรัฐแคลิฟอร์เนีย (CALIFORNIA PENAL CODE) ได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนเอาไว้ดังนี้

การผลิต, ซื้อมา, ขาย, ขนส่ง หรือ รับสินค้าไม่ว่าโดยทางจดหมายหรือวิธีอื่นใด เพื่อวัตถุประสงค์ทางการค้าในตัวสิ่งเทียมอาวุธปืน⁷² มีโทษปรับไม่เกิน 10,000 ดอลลาร์สำหรับการฝ่าฝืนแต่ละครั้ง เว้นแต่

- (ก) เป็นการค้าระหว่างมลรัฐหรือค้าระหว่างประเทศ
- (ข) มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการแสดง, รายการโทรทัศน์ หรือภาพยนตร์
- (ค) ใช้ในการแข่งขันกีฬาที่มีการรับรองหรือเป็นการแข่งขันที่ขอด้วย

กฎหมาย

- (ง) ใช้ในกองทัพ หรือใช้ประกอบพิธีการ
- (จ) ใช้แสดงต่อสาธารณะ เช่น แสดงในโรงเรียน หรือในพิพิธภัณฑ์

และไม่ใช้บังคับกับสิ่งเทียมอาวุธปืนที่มีลักษณะดังต่อไปนี้

- (ก) ของจำลองปืนโบราณที่ไม่สามารถยิงกระสุนได้
- (ข) สิ่งที่ใช้ยิงกระสุน BB หรือ BB Device
- (ค) สิ่งเทียมอาวุธปืนที่วัสดุภายนอกเป็นสีขาว, สีแดงแบบสว่าง, สีส้มแบบ

สว่าง, สีเขียวแบบสว่าง, สีชมพูแบบสว่าง, สีฟ้าแบบสว่าง, สีม่วงแบบสว่าง หรือสีเหลืองแบบสว่าง หรือสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ทำด้วยวัสดุโปร่งใส ที่สามารถทำให้มองเห็นโครงสร้างกลไกภายในของสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นได้โดยไม่เข้าใจผิดว่าเป็นอาวุธปืนจริง

มีข้อสังเกตในความผิดฐานค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายของมลรัฐแคลิฟอร์เนียประการหนึ่ง กล่าวคือ โดยปกติแล้วสิ่งเทียมอาวุธปืนที่จะปรากฏเป็นวัตถุของการกระทำความผิดฐานต่าง ๆ นั้นจะเป็นไปตามที่นิยามไว้ในกฎหมายของมลรัฐแคลิฟอร์เนียดังที่ได้กล่าวไว้แล้วในหัวข้อที่ 3.1.3.2 ซึ่งในนิยามของคำว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นให้หมายความรวมถึงสิ่งที่ใช้ยิงกระสุน BB (กระสุนทรงกลมที่มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางไม่เกิน 6 มิลลิเมตร) หรือ BB Device ด้วย แต่เฉพาะในความผิดฐานค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนนี้เท่านั้นที่กฎหมายกำหนดข้อยกเว้นว่าไม่ให้ถือว่าสิ่งที่ใช้ยิงกระสุน BB (BB Device) หรือปืน BB gun นั้นเป็นวัตถุของการกระทำความผิดฐานนี้ด้วย ดังนั้นสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทปืน BB gun จึงไม่อยู่ในหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการค้าตามกฎหมายของมลรัฐแคลิฟอร์เนีย

⁷²

Legislative Counsel of California, CALIFORNIA PENAL CODE section 20165 and section 16700

(b) [Online], 1st January 1873. Available from <http://www.leginfo.ca.gov>

(2) หลักเกณฑ์เกี่ยวกับคำเตือนบนบรรจุภัณฑ์ของสิ่งเทียมออวูรป็น

ประมวลกฎหมายอาญาของมลรัฐแคลิฟอร์เนีย (CALIFORNIA PENAL CODE) ได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับคำเตือนบนบรรจุภัณฑ์ของสิ่งเทียมออวูรป็นเอาไว้อยู่ในความผิดฐานไม่ติดคำเตือนเกี่ยวกับสิ่งเทียมออวูรป็นลงบนบรรจุภัณฑ์ของสิ่งเทียมออวูรป็น⁷³ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

สำหรับสิ่งเทียมออวูรป็นที่ถูกผลิตออกมาหลังจากวันที่ 1 กรกฎาคม ค.ศ. 2005 ถ้าผู้ผลิต, ผู้นำเข้า หรือตัวแทนจำหน่ายสิ่งเทียมออวูรป็นเหล่านั้นไม่ระบุลงบนบรรจุภัณฑ์ของสิ่งเทียมออวูรป็น (แต่ไม่จำเป็นต้องระบุลงบนตัวสิ่งเทียมออวูรป็น) ว่า

(ก) ผลิตภณณ์นี้อาจถูกเจ้าหน้าที่หรือบุคคลอื่นใดเข้าใจผิดว่าเป็นออวูรป็นจริงได้

(ข) การทำลาย หรือเปลี่ยนแปลงเครื่องหมายที่กฎหมายสหรัฐกำหนดไว้สำหรับสิ่งเทียมออวูรป็นเป็นความผิด และ

(ค) การแสดงผลิตภณณ์นี้ ให้เห็นในที่สาธารณะอาจทำให้เกิดความวุ่นวายและเป็นความผิด

ผู้ที่ฝ่าฝืนมีโทษปรับไม่เกิน 1,000 ดอลลาร์สำหรับการกระทำความผิดครั้งแรก, ปรับไม่เกิน 5,000 ดอลลาร์สำหรับการกระทำความผิดครั้งที่สอง และปรับไม่เกิน 10,000 ดอลลาร์สำหรับการกระทำความผิดครั้งที่สามและครั้งต่อไป

จะเห็นได้ว่า ความผิดฐานไม่ติดคำเตือนเกี่ยวกับสิ่งเทียมออวูรป็นลงบนบรรจุภัณฑ์ของสิ่งเทียมออวูรป็นนี้ จะใช้บังคับได้กับสิ่งเทียมออวูรป็นทุกประเภทเว้นแต่จะเป็นสิ่งเทียมออวูรป็นที่ผลิตออกมาก่อนวันที่ 1 กรกฎาคม ค.ศ. 2005 เท่านั้นเนื่องจากวันดังกล่าวเป็นวันที่กฎหมายที่กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับคำเตือนบนบรรจุภัณฑ์ของสิ่งเทียมออวูรป็นนั้นมีผลบังคับใช้นั่นเอง และการระบุคำเตือนที่จะทำให้ไม่เป็นความผิดดังกล่าวนี้กฎหมายก็บัญญัติให้ระบุคำเตือนดังกล่าวลงบนบรรจุภัณฑ์ของสิ่งเทียมออวูรป็นเท่านั้นโดยไม่จำเป็นต้องระบุคำเตือนดังกล่าวลงบนตัวสิ่งเทียมออวูรป็นดังที่ปรากฏในพ.ร.บ.คุ้มครองผู้บริโภคของประเทศไทยแต่อย่างใด

จากกฎหมายการค้าและการโอนสิ่งเทียมออวูรป็นตามกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกาที่ได้กล่าวมานั้นจะสามารถวิเคราะห์ในประเด็นต่างๆได้ดังนี้

(1) ประเภทของสิ่งเทียมออวูรป็นที่จะถูกควบคุมในหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการค้าสิ่งเทียมออวูรป็นตามประมวลกฎหมายอาญาของมลรัฐแคลิฟอร์เนียนั้นจะต้องแยกพิจารณาออกเป็น 2 กรณี

73

Legislative Counsel of California, CALIFORNIA PENAL CODE section 20160 [Online], 1st January 1873. Available from <http://www.leginfo.ca.gov>

กรณีแรกคือประเภทของสิ่งเทียมอาวุธปืนที่จะอยู่ในหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนซึ่งจะได้แก่สิ่งเทียมอาวุธปืนทุกประเภทยกเว้นสิ่งเทียมอาวุธปืนที่มีลักษณะดังต่อไปนี้

สิ่งเทียมอาวุธปืนที่เป็นสิ่งที่ใช้ยิงกระสุน BB (BB Device) หรือปืน BB gun ของจำลองปืนโบราณที่ไม่สามารถยิงกระสุนได้

สิ่งเทียมอาวุธปืนที่วัสดุภายนอกเป็นสีขาว, สีแดงแบบสว่าง, สีส้มแบบสว่าง, สีเขียวแบบสว่าง, สีชมพูแบบสว่าง, สีฟ้าแบบสว่าง, สีม่วงแบบสว่าง หรือสีเหลืองแบบสว่าง หรือสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ทำด้วยวัสดุโปร่งใส ที่สามารถทำให้มองเห็นโครงสร้างกลไกภายในของสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นได้โดยไม่เข้าใจผิดว่าเป็นอาวุธปืนจริง

เมื่อพิจารณาจากลักษณะของสิ่งเทียมอาวุธปืนที่อยู่ในข้อยกเว้นแล้วก็จะพบว่าเหตุผลที่กฎหมายมลรัฐแคลิฟอร์เนียบัญญัติให้สิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวไม่อยู่ในหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนก็เพราะว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนเหล่านี้โดยสภาพแล้วไม่สามารถทำให้บุคคลอื่นเข้าใจผิดว่าเป็นอาวุธปืนของจริงได้ เช่นสิ่งเทียมอาวุธปืนที่เป็นของจำลองปืนโบราณที่ไม่ใช่อาวุธปืนในปัจจุบัน, สิ่งเทียมอาวุธปืนที่วัสดุภายนอกเป็นสีที่ไม่ได้ใช้กับอาวุธปืนโดยทั่วไปหรือสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ทำด้วยวัสดุโปร่งใสที่มองเห็นโครงสร้างกลไกภายในว่าเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนไม่ใช่อาวุธปืนของจริง ส่วนที่กฎหมายมลรัฐแคลิฟอร์เนียกำหนดให้สิ่งที่ใช้ยิงกระสุน BB (BB Device) หรือปืน BB gun ไม่อยู่ในหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนด้วยก็เพราะว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทปืน BB gun นั้นจะต้องมีการติดปลอกสีส้มทวนสว่างบริเวณปากกระบอกปืนตามหลักเกณฑ์เกี่ยวกับเครื่องหมายที่กฎหมายสหรัฐกำหนดไว้สำหรับสิ่งเทียมอาวุธปืนอยู่แล้วซึ่งเครื่องหมายดังกล่าวก็มีไว้เพื่อให้บุคคลทั่วไปแยกสิ่งเทียมอาวุธปืนออกจากอาวุธปืนของจริงได้ (ในส่วนรายละเอียดของกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวผู้วิจัยจะกล่าวในหัวข้อถัดไป) ดังนั้นปืน BB gun ที่วางขายในมลรัฐแคลิฟอร์เนียจึงไม่อาจทำให้คนทั่วไปสับสนว่าเป็นอาวุธปืนของจริงได้จึงไม่ต้องอยู่ในหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนด้วยเช่นกัน

ดังนั้นเมื่อพิจารณาจากลักษณะของสิ่งเทียมที่จะไม่อยู่ในหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนแล้วก็พอจะพิจารณาได้ว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนที่อยู่ในหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายของมลรัฐแคลิฟอร์เนียได้แก่สิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทปืนของเล่นที่สามารถยิงกระสุนออกมาในรูปแบบอื่นที่ไม่ใช่กระสุน BB และสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทที่จำลองแบบมาจากอาวุธปืนในยุคปัจจุบันที่ไม่สามารถยิงกระสุนใดๆออกมาได้หรือสามารถยิงกระสุนชนิดอื่นที่ไม่ใช่กระสุน BB เป็นต้น

กรณีที่สองคือประเภทของสิ่งเทียมอาวุธปืนที่จะอยู่ในหลักเกณฑ์เกี่ยวกับคำเตือนบนบรรจุภัณฑ์ของสิ่งเทียมอาวุธปืนซึ่งได้แก่สิ่งเทียมอาวุธปืนตามนิยามของประมวลกฎหมายอาญาของมลรัฐแคลิฟอร์เนียทุกประเภทไม่ว่าจะเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนที่สามารถยิงกระสุนใดๆออกมาได้หรือไม่ก็

ตามซึ่งจะรวมถึงสิ่งเทียมอาวุธปืนที่เป็นสิ่งที่ใช้ยิงกระสุน BB (BB Device) หรือปืน BB gun ด้วย เพียงแต่จะต้องเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ถูกผลิตออกมาหลังจากวันที่ 1 กรกฎาคม ค.ศ. 2005 (วันที่หลักเกณฑ์นี้มีผลบังคับใช้) เท่านั้นที่จะอยู่ในหลักเกณฑ์เกี่ยวกับคำเตือนบนบรรจุภัณฑ์ของสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าว ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าเหมาะสมแล้วเพราะคงไม่เป็นธรรมนักหากจะให้ผู้ผลิตสิ่งเทียมอาวุธปืนก่อนที่กฎหมายเรื่องนี้จะบังคับใช้ต้องไปตามเก็บสิ่งเทียมอาวุธปืนเพื่อนำมาติดคำเตือนใหม่ทั้งหมด

(2) การกระทำที่เป็นความผิด

ในกรณีที่เป็นการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนก็ได้แก่การผลิต, ซื่อ, ขาย, ขนส่ง หรือ รับสินค้าไม่ว่าโดยทางจดหมายหรือวิธีอื่นใด เพื่อวัตถุประสงค์ทางการค้าในตัวสิ่งเทียมอาวุธปืน ซึ่งหมายความว่าผู้ที่ทำการค้าเกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนในด้านการผลิต, ซื่อ, ขาย, ขนส่ง หรือ รับสินค้า ถือว่ามีความผิดเว้นแต่จะแสดงให้เห็นว่าการกระทำของตนนั้นเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ที่ชอบด้วยกฎหมายจึงจะยกขึ้นอ้างเป็นเหตุยกเว้นความผิดได้

ในกรณีที่เป็นการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์เกี่ยวกับคำเตือนบนบรรจุภัณฑ์ของสิ่งเทียมอาวุธปืนก็ได้แก่การไม่ติดคำเตือนลงบนบรรจุภัณฑ์ของสิ่งเทียมอาวุธปืน ซึ่งข้อความที่กฎหมายของมลรัฐแคลิฟอร์เนียกำหนดให้ระบุอยู่ในคำเตือนมีดังนี้

(ก) ผลิตภัณฑ์นี้อาจถูกเจ้าหน้าที่หรือบุคคลอื่นใดเข้าใจผิดว่าเป็นอาวุธปืนจริงได้

(ข) การทำลาย หรือเปลี่ยนแปลงเครื่องหมายที่กฎหมายสหรัฐกำหนดไว้สำหรับสิ่งเทียมอาวุธปืนเป็นความผิด และ

(ค) การแสดงผลิตภัณฑ์นี้ ให้เห็นในที่สาธารณะอาจทำให้เกิดความวุ่นวายและเป็นความผิด

ซึ่งจะสังเกตได้ว่ากฎหมายของมลรัฐแคลิฟอร์เนียจะระบุให้มีเฉพาะคำเตือนเท่านั้น โดยไม่มีการกำหนดให้ระบุรายละเอียดของสิ่งเทียมอาวุธปืนเช่นความแรงของกระสุนเอาไว้ดังเช่นที่ปรากฏในพ.ร.บ.คุ้มครองผู้บริโภคของประเทศไทยเลย ทั้งนี้คำเตือนดังกล่าวนั้นก็มียุทธประสงค์ที่จะเตือนว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวนั้นอาจทำให้บุคคลอื่นเข้าใจผิดว่าเป็นอาวุธปืนของจริงได้ และในส่วนที่คำเตือนในข้อ (ข) ที่ระบุถึงเครื่องหมายที่กฎหมายสหรัฐกำหนดไว้สำหรับสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นก็หมายถึงเครื่องหมายที่ใช้แยกสิ่งเทียมอาวุธปืนออกจากอาวุธปืนของจริงเช่นปลอกสีส้มโทนสว่างที่ติดอยู่บริเวณปากกระบอกปืน เป็นต้น ซึ่งผู้วิจัยจะกล่าวถึงรายละเอียดในเรื่องดังกล่าวในหัวข้อต่อไป

ในฐานะความผิดจากการไม่ติดคำเตือนเกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนลงบนบรรจุภัณฑ์ของสิ่งเทียมอาวุธปืนของมลรัฐแคลิฟอร์เนียก็ยังมีบัญญัติไว้อย่างชัดเจนว่าคำเตือนดังกล่าวนั้นก็ให้ระบุลงบนบรรจุภัณฑ์ของสิ่งเทียมอาวุธปืนเท่านั้นก็เพียงพอแล้วที่จะไม่เป็นความผิดฐานนี้โดยไม่ต้องระบุคำเตือนดังกล่าวลงบนตัวสิ่งเทียมอาวุธปืนอีกแต่อย่างใด ซึ่งจะเห็นได้ว่าต่างจากบทบัญญัติเกี่ยวกับการ

ระบุค่าเตือนในกฎหมายของประเทศไทย ที่ประกาศคณะกรรมการว่าด้วยฉลากกำหนดให้การระบุค่าเตือนเกี่ยวกับปืนอัดลมนั้นต้องระบุลงบนตัวสินค้า หรือก็คือตัวปืนอัดลมเท่านั้น ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าการจะระบุค่าเตือนลงบนตัวสิ่งเทียมอาวุธปืนเลยนั้นย่อมเป็นการลำบากเพราะมีพื้นที่บนตัวสิ่งเทียมอาวุธปืนน้อยเกินกว่าที่จะระบุค่าเตือนทั้งหมดลงไปได้ หรือหากมีการระบุค่าเตือนลงไปได้ทั้งหมดก็คงจะต้องใช้ขนาดตัวอักษรที่เล็กมากจนไม่สามารถอ่านออกอยู่ดี ดังนั้นการระบุค่าเตือนนั้นควรที่จะระบุลงบนบรรจุภัณฑ์ของสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายของมลรัฐแคลิฟอร์เนียที่น่าจะเหมาะสมกว่า

ทั้งนี้ผู้ที่กฎหมายกำหนดให้มีหน้าที่ติดคำเตือนดังกล่าวก็ได้แก่ผู้ผลิต, ผู้นำเข้า หรือตัวแทนจำหน่ายสิ่งเทียมอาวุธปืน ดังนั้นหากบุคคลดังกล่าวไม่ติดคำเตือนลงบนบรรจุภัณฑ์ของสิ่งเทียมอาวุธปืนตามที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นก็就会有ความผิด ซึ่งแตกต่างจากหลักเกณฑ์ที่ปรากฏในพ.ร.บ.คุ้มครองผู้บริโภค ของประเทศไทยที่กำหนดให้เฉพาะผู้ขายสิ่งเทียมอาวุธปืนเท่านั้นที่จะมีความผิด ส่วนผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นไม่มีความผิดไปด้วย

(3) ในส่วนของเหตุยกเว้นความผิดนั้นจะปรากฏอยู่เฉพาะในกรณีที่เป็นการค้าผ่านหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนเท่านั้นซึ่งก็ได้แก่การพิจารณาจากวัตถุประสงค์ในการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นว่าเป็นวัตถุประสงค์ที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ หากว่าเป็นวัตถุประสงค์ที่ชอบด้วยกฎหมาย เช่นการนำสิ่งเทียมอาวุธปืนไปแสดงโชว์ในพิพิธภัณฑ์, ใช้ประกอบการแสดง, ใช้โดยเจ้าพนักงานในการกระทำการตามหน้าที่, ใช้ในการค้าระหว่างมลรัฐหรือค้าระหว่างประเทศ หรือใช้ในการแข่งขันกีฬา ก็จะไม่มีความผิด กล่าวคือหากการกระทำที่เป็นการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นมีวัตถุประสงค์เพื่อนำสิ่งเทียมอาวุธปืนไปใช้ในกิจกรรมดังกล่าวแล้วผู้ค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนก็จะมีไม่มีความผิด

แต่ในเรื่องของการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์เกี่ยวกับค่าเตือนบนบรรจุภัณฑ์ของสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นจะไม่มีกรกล่าวถึงเหตุยกเว้นความผิดเอาไว้แต่อย่างใด และจะนำเหตุยกเว้นความผิดในเรื่องการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนโดยวัตถุประสงค์ที่ชอบด้วยกฎหมายมาใช้ในกรณีนี้ก็ไม่ได้เพราะผู้วิจัยเห็นว่าแม้จะเป็นการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนโดยวัตถุประสงค์ที่ชอบด้วยกฎหมายก็จำเป็นที่จะต้องมีการติดคำเตือนลงบนบรรจุภัณฑ์ของสิ่งเทียมอาวุธปืนเช่นกันโดยไม่มีข้อยกเว้น ทั้งนี้ก็เพื่อให้ผู้ที่ซื้อสิ่งเทียมอาวุธปืนทุกคนสามารถเข้าใจวิธีการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนที่ถูกต้องและมีความระมัดระวังมากยิ่งขึ้น

(4) ในส่วนของอัตราโทษนั้นในกฎหมายของมลรัฐแคลิฟอร์เนียประเทศสหรัฐอเมริกาจะกำหนดอัตราโทษสำหรับความผิดฐานค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนให้มีระวางโทษปรับไม่เกิน 10,000 ดอลลาร์ สำหรับการฝ่าฝืนแต่ละครั้ง และ ฐานความผิดจากการไม่ติดคำเตือนลงบนบรรจุภัณฑ์ของสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นจะมีระวางโทษปรับไม่เกิน 1,000 ดอลลาร์สำหรับการกระทำความผิดครั้งแรก, ปรับไม่เกิน 5,000 ดอลลาร์สำหรับการกระทำความผิดครั้งที่สอง และปรับไม่เกิน 10,000 ดอลลาร์สำหรับการกระทำความผิดครั้งที่สามและครั้งต่อไป ซึ่งเมื่อพิจารณา CALIFORNIA PENAL CODE section

19 ที่ได้กำหนดนิยามของความผิดลหุโทษ (misdemeanor) ไว้ว่าหมายถึงความผิดที่มีระวางโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 1,000 ดอลลาร์ หรือทั้งจำคุกและปรับเท่านั้น ดังนั้นเมื่อพิจารณาอัตราโทษดังกล่าวแล้วจะเห็นได้ว่ามีเพียงความผิดฐานไม่ติดคำเตือนเกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนลงบนบรรจุภัณฑ์ของสิ่งเทียมอาวุธปืนที่เป็นการกระทำความผิดครั้งแรกเท่านั้นที่จะถือว่าเป็นความผิดไม่ร้ายแรงหรือเป็นความผิดลหุโทษ (misdemeanor) ส่วนการกระทำความผิดในฐานดังกล่าวครั้งต่อไปและในการกระทำความผิดฐานค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นจะมีอัตราค่าปรับที่เกินกว่าอัตราค่าปรับในความผิดลหุโทษ (misdemeanor) จึงถือว่าเป็นความผิดที่ร้ายแรงได้แล้ว ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าที่กฎหมายกำหนดให้เป็นความผิดที่ร้ายแรงก็เพราะว่าความเสียหายจากการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ดังกล่าวนี้สามารถเกิดขึ้นได้ในวงกว้างจากการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนที่สามารถเกิดขึ้นได้ทั่วประเทศ

3.3.4 การค้าและการโอนสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายของประเทศเยอรมัน

ในประเทศเยอรมันจะปรากฏเฉพาะหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนเท่านั้น ส่วนในเรื่องการโอนสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นนอกจากหลักเกณฑ์ที่ควบคุมอายุของผู้รับโอนดังที่ผู้วิจัยได้กล่าวถึงในหัวข้อที่ 3.2.3 แล้ว ก็ไม่ปรากฏหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการโอนสิ่งเทียมอาวุธปืนในกรณีอื่นๆอีก ดังนั้นในหัวข้อนี้ผู้วิจัยจึงจะกล่าวถึงเฉพาะหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายของประเทศเยอรมันเท่านั้น

การค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนในประเทศเยอรมัน ผู้ค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนไม่ต้องใช้ใบอนุญาตในการค้าแต่อย่างใด⁷⁴ แตกต่างกับผู้ค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนในประเทศไทยที่ต้องได้รับใบอนุญาตในการนำเข้า, ส่ง หรือค้าสิ่งเทียมอาวุธปืน แต่ตามกฎหมาย Weapons Act (WaffG) ของประเทศเยอรมันก็มีการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ไม่ปรากฏในประเทศไทยประกอบกับอัตราโทษในกรณีที่ฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ดังกล่าวเอาไว้ดังนี้

ในการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนที่มีพลังงานจลน์ในการส่งกระสุนเกิน 0.5 joules (J) แต่ไม่เกิน 7.5 joules (J) (หรือ free firearms) นั้นห้ามทำในลักษณะของการค้าสัญจร (itinerant trader)

การฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ดังกล่าวมีระวางโทษจำคุก 6 เดือนถึง 5 ปี และสิ่งเทียมอาวุธปืนที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดดังกล่าวต้องถูกริบเสมอ⁷⁵

⁷⁴ German Federal Ministry of Justice, **Weapons Act Section 23** [Online], 11 October 2002.

Available from <http://www.gesetze-im-internet.de>

⁷⁵ German Federal Ministry of Justice, **Weapons Act Section 35 (3) No.1, Section 52 (1) No.3,**

Section 54 (1) [Online], 11 October 2002. Available from <http://www.gesetze-im-internet.de>

จากกฎหมายการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายของประเทศเยอรมันที่ได้กล่าวมานั้น จะสามารถวิเคราะห์ในประเด็นต่างๆได้ดังนี้

(1) ประเภทของสิ่งเทียมอาวุธปืนที่อยู่ในหลักเกณฑ์การค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายของประเทศเยอรมันได้แก่สิ่งเทียมอาวุธปืนที่มีพลังงานจลน์ในการส่งกระสุนเกิน 0.5 joules (J) แต่ไม่เกิน 7.5 joules (J) (หรือ free firearms) เท่านั้นส่วนสิ่งเทียมอาวุธปืนที่มีแรงส่งกระสุนน้อยกว่า 0.5 joules (J) หรือสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ไม่สามารถยิงกระสุนชนิดใดๆออกมาได้เลยจะไม่อยู่ภายใต้หลักเกณฑ์นี้

(2) การกระทำที่จะถือว่าเป็นความผิดฐานฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ในการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนได้แก่การค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนในลักษณะที่เป็นการค้าสัญจร (itinerant trader) กล่าวคือ หากผู้ค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นไม่มีที่ตั้งของร้านค้าเป็นหลักแหล่งหรือเป็นพ่อค้าเร่แล้วก็จะถือว่าผู้ค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นมีความผิด ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าการที่กฎหมายประเทศเยอรมันกำหนดให้ร้านค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนต้องมีที่อยู่เป็นหลักแหล่งก็เพื่อให้สอดคล้องกับการควบคุมอายุผู้ครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืน เช่นในกรณีที่มีการโฆษณาสิ่งเทียมอาวุธปืนเพื่อการค้าก็ต้องมีการระบุที่อยู่ของร้านค้าขึ้นด้วยดังที่ผู้วิจัยได้กล่าวไว้แล้วในหัวข้อที่ 3.2.3 เรื่องการครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายของประเทศเยอรมัน

(3) อัตราโทษในความผิดฐานดังกล่าวเป็นอัตราโทษในความผิดร้ายแรง (felony) เพราะในความผิดดังกล่าวกำหนดอัตราโทษไว้ที่โทษจำคุก 6 เดือนถึง 5 ปี ซึ่งสูงกว่าอัตราโทษสำหรับความผิดลหุโทษ (Misdemeanour) ที่ประมวลกฎหมายอาญาของประเทศเยอรมันกำหนดไว้สำหรับความผิดที่มีอัตราโทษจำคุกน้อยกว่า 1 ปีหรือความผิดที่มีแต่โทษปรับแล้ว

นอกจากนี้สิ่งเทียมอาวุธปืนที่เกี่ยวข้องกับการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ดังกล่าว ซึ่งก็หมายถึงสิ่งเทียมอาวุธปืนของผู้ค้าสัญจรนั้นจะเป็นสิ่งที่จะต้องถูกริบเสมอโดยที่ผู้พิพากษาไม่อาจใช้ดุลพินิจในการสั่งไม่ริบได้เลย

3.3.5 วิเคราะห์หลักเกณฑ์ที่เหมาะสมเกี่ยวกับการค้าและการโอนสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายของประเทศไทย

เมื่อพิจารณากฎหมายที่กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการค้าและการโอนสิ่งเทียมอาวุธปืนรวมทั้งองค์ประกอบความผิดและอัตราโทษในกรณีที่มีการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ดังกล่าวนี้ของแต่ละประเทศแล้วจะเห็นได้ว่ากฎหมายของแต่ละประเทศนั้นก็จะมีรายละเอียดกับมีข้อดีและข้อเสียที่แตกต่างกันไป ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าในหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนของประเทศไทยนั้นยังมีข้อบกพร่องอยู่หลายประการเช่นหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ไม่พิจารณาถึงวัตถุประสงค์ในการค้าเลย ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องแก้ไขในหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการค้า

สิ่งเทียมอาวุธปืนต่อไป และถ้าหากว่าในอนาคตจะมีการปรับปรุงกฎหมายของประเทศไทยในส่วนของ การกำหนดหลักเกณฑ์และการกระทำที่เป็นความผิดประกอบกับอัตราโทษเมื่อมีการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ ดังกล่าวแล้ว ทางผู้วิจัยก็ขอเสนอประเด็นความเห็นที่จะใช้ประกอบการพิจารณาต่อไปดังนี้

(1) ในส่วนของหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นจะแยกออกเป็นหลักเกณฑ์ เกี่ยวกับการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนกับหลักเกณฑ์เกี่ยวกับรายการหรือคำเตือนเกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืน

สำหรับหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้น ผู้วิจัยเห็นว่าการกระทำที่จะถือ ว่าเป็นความผิดฐานฝ่าฝืนหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนตามที่ปรากฏในพ.ร.บ.อาวุธปืนฯ ในความผิดฐานสั่ง, นำเข้า หรือค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนโดยไม่มีใบอนุญาตจากนายทะเบียนท้องที่ หรือ การฝ่าฝืนในส่วนของขั้นตอนในการสั่ง, นำเข้า หรือค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนตาม พ.ร.บ.อาวุธปืนฯ มาตรา 52 และ 53 นั้นเหมาะสมอยู่แล้วเพียงแต่ผู้วิจัยเห็นว่าควรแก้ไขให้มีการบัญญัติถึงการกระทำที่ เกี่ยวข้องกับการค้าอย่างชัดเจนในทุกรูปแบบนอกเหนือไปจากที่กฎหมายปัจจุบันกำหนดเฉพาะใน เรื่องของการ สั่ง, นำเข้า หรือการค้าเท่านั้น เช่น การระบุให้การผลิต, ขาย, ชื้อ(เพื่อการค้า เช่น ชื้อ เพื่อนำมาขายต่อ), ขนส่ง, รับสินค้า, ให้เช่า, ให้เช่าซื้อ หรือ การเสนอหรือการชักชวนเพื่อการค้าไม่ว่า โดยวิธีอื่นใด หากกระทำไปเพื่อที่จะนำสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นไปใช้กับวัตถุประสงค์ที่ไม่ชอบด้วย กฎหมายแล้วย่อมเป็นความผิดด้วย

โดยการที่จะพิจารณาว่าการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นเป็นไปเพื่อที่จะนำสิ่งเทียมอาวุธ ปืนดังกล่าวไปใช้โดยวัตถุประสงค์ที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่นั้น ผู้วิจัยเห็นว่าตามที่พ.ร.บ.อาวุธปืนฯ มุ่งพิจารณาที่ตัวผู้ค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนเป็นสำคัญว่าผู้ค้านั้นมีใบอนุญาตจากนายทะเบียนหรือไม่นั้น เป็นสิ่งที่ถูกต้องและสมควรคงการบัญญัติกฎหมายในลักษณะดังกล่าวไว้ เพราะการควบคุมการใช้สิ่ง เทียมอาวุธปืนให้เป็นไปโดยวัตถุประสงค์ที่ชอบด้วยกฎหมายนั้นการควบคุมที่ตัวผู้ขายที่มีจำนวนน้อย ย่อมสะดวกกว่าการควบคุมที่ตัวผู้ซื้อที่มีจำนวนมาก และหากจะให้ผู้ซื้อสิ่งเทียมอาวุธปืนต้องใช้ ใบอนุญาตในการซื้อเช่นเดียวกับอาวุธปืนของจริงก็ย่อมจะเป็นการบัญญัติกฎหมายที่เคร่งครัดเกินไป จนอาจทำให้บุคคลดังกล่าวหันไปหาสิ่งอื่นที่สามารถหาได้ง่ายและมีความอันตรายมากกว่าแทน เช่น การซื้อปืนเถื่อนในตลาดมืด เป็นต้น ดังนั้นการที่พระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ ของประเทศไทยในปัจจุบัน กำหนดหลักเกณฑ์ให้ผู้สั่ง, นำเข้า หรือค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนต้องมีใบอนุญาตจากนายทะเบียนท้องที่จึง เป็นการตรวจสอบวัตถุประสงค์ของการจำหน่ายสิ่งเทียมอาวุธปืนได้อย่างเหมาะสมแล้วเพียงแต่ผู้วิจัย เห็นว่าควรที่จะมีการบัญญัติเพิ่มเติมให้บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการค้าในด้านอื่นๆ เช่นผู้ผลิต, ผู้ขนส่ง, ผู้รับฝากสินค้า, ผู้ให้เช่า, ผู้ให้เช่าซื้อหรือ ผู้ซ่อมแซม ตัวสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวต้องอยู่ในหลักเกณฑ์ เกี่ยวกับการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนตามพ.ร.บ.อาวุธปืนฯ เช่นต้องมีใบอนุญาตจากนายทะเบียนท้องที่ และต้องปฏิบัติตามขั้นตอนการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนตามที่พ.ร.บ.อาวุธปืนฯ กำหนดไว้ด้วยเพื่อที่การ ควบคุมการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนจะได้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

สำหรับในร่างพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ ที่มีการแก้ไขในมาตรา 52 โดยกำหนดให้การ “ซื้อ, มีและ ใช้” สิ่งเทียมอาวุธปืนต้องมีใบอนุญาตจากนายทะเบียนท้องที่ด้วยนั้น ผู้วิจัยเห็นว่าไม่เหมาะสม เพราะการบัญญัติกฎหมายลักษณะดังกล่าวเป็นการควบคุมที่ตัวสิ่งเทียมอาวุธปืนมากเกินไป ความจำเป็นโดยไม่คำนึงถึงวัตถุประสงค์ของผู้ที่ซื้อสิ่งเทียมอาวุธปืนไปใช้เลย กล่าวคือแม้ว่าผู้ที่ซื้อสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวจะซื้อไปเพื่อใช้ในวัตถุประสงค์ที่ชอบด้วยกฎหมายเช่นการซื้อไปเพื่อสะสมหรือการซื้อไปเพื่อใช้เล่นอย่างปลอดภัย ก็ยังต้องมีใบอนุญาตในการซื้อ, มี หรือใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นๆ ด้วย ซึ่งจะเห็นได้ว่าผู้ที่เสนอร่างกฎหมายดังกล่าวเห็นว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนเป็นสิ่งที่ต้องควบคุมเช่นเดียวกับอาวุธปืนของจริงซึ่งผู้วิจัยไม่เห็นด้วย เพราะสิ่งเทียมอาวุธปืนกับอาวุธปืนของจริงนั้นมีความแตกต่างกันมากทั้งโดยสภาพโลกและวัตถุประสงค์ในการนำไปใช้อีกทั้งเมื่อพิจารณาจากในกฎหมายของต่างประเทศดังที่ผู้วิจัยยกตัวอย่างมาข้างต้นก็ไม่มีกฎหมายของประเทศใดเลยที่จะควบคุมไปถึงตัวผู้ที่ซื้อสิ่งเทียมอาวุธปืนว่าต้องมีใบอนุญาตแต่อย่างใด

ทั้งนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าควรที่จะกำหนดห้ามการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนในลักษณะของการค้าสัญจรดังที่ปรากฏในกฎหมายของประเทศเยอรมันด้วย ทั้งนี้ก็เพื่อให้ผู้ค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนทั้งหมดมีที่ตั้งร้านค้าเป็นหลักแหล่งง่ายต่อการตรวจสอบและขึ้นทะเบียนผู้ค้าสิ่งเทียมอาวุธปืน

สำหรับหลักเกณฑ์เกี่ยวกับรายการหรือคำเตือนเกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้น ผู้วิจัยเห็นว่ามีส่วนที่ควรแก้ไขหลายประเด็นดังนี้

ในส่วนของรายการบนฉลากที่พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 กำหนดให้มีการระบุรายการเกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนและคำเตือนในการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนเช่นตัวเลขความแรงของกระสุนหรือคำเตือนเกี่ยวกับอันตรายในการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นผู้วิจัยเห็นว่าเหมาะสมแล้ว เพียงแต่ยังไม่เพียงพอ กล่าวคือ ผู้วิจัยเห็นว่าควรที่จะมีการกำหนดคำเตือนเกี่ยวกับตัวสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นไว้ด้วยว่า “การพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในที่สาธารณะอาจทำให้ผู้อื่นหวาดกลัวหรือเจ้าหน้าที่อาจเข้าจับกุมเนื่องจากการสำคัญผิดว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนนี้เป็นอาวุธปืนของจริงได้” ดังที่ปรากฏอยู่ในกฎหมายของมลรัฐแคลิฟอร์เนียประเทศสหรัฐอเมริกา

ในส่วนของวิธีการระบุรายการคำเตือนบนฉลากนั้นผู้วิจัยเห็นว่าควรที่จะแก้ไขข้อความในประกาศคณะกรรมการว่าด้วยฉลากที่ให้ระบุคำเตือนลงบน “ตัวสินค้า” หรือก็คือตัวสิ่งเทียมอาวุธปืนเป็นให้ระบุคำเตือนลงบน “บรรจุภัณฑ์” ของสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นแทนตามที่ปรากฏในกฎหมายของมลรัฐแคลิฟอร์เนีย ทั้งนี้ก็เพราะว่าพื้นที่บนบรรจุภัณฑ์ที่บรรจุสิ่งเทียมอาวุธปืน เช่นกล่องกระดาดานั้นมีมากกว่าพื้นที่บนตัวสิ่งเทียมอาวุธปืน ดังนั้นเพื่อความสะดวกในการระบุคำเตือนและเพื่อให้สามารถสังเกตเห็นคำเตือนได้ชัดเจนจึงควรกำหนดให้มีการระบุคำเตือนลงบนบรรจุภัณฑ์ของสิ่งเทียมอาวุธปืน

และในส่วนของผู้ที่มีหน้าที่ในการระบุคำเตือนนั้นผู้วิจัยก็เห็นว่าควรที่จะแก้ไขเพราะในพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 กำหนดให้เป็นหน้าที่ของผู้ขายสิ่งเทียมอาวุธปืนเท่านั้นที่

จะมีหน้าที่ในการระบุงการหรือคำเตือนบนฉลากดังกล่าวซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าควรเพิ่มเติมบทบัญญัติดังกล่าวให้มีการกำหนดให้ผู้ผลิตและ ผู้นำเข้า สิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวมีหน้าที่ในการระบุงการหรือคำเตือนในฉลากของสิ่งเทียมอาวุธปืนด้วย หากไม่ระบุบุคคลดังกล่าวก็ควรมีความผิดเช่นเดียวกับผู้ขายสิ่งเทียมอาวุธปืนเช่นกัน

ในส่วนของหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการโอนสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้น ผู้วิจัยเห็นว่าร่าง พ.ร.บ. อาวุธปืนฯ ที่มีแนวทางแก้ไขให้มีความผิดฐานโอนสิ่งเทียมอาวุธปืนโดยการกำหนดให้ผู้โอนสิ่งเทียมอาวุธปืนให้ผู้ที่ไม่ได้รับอนุญาตมีความผิดนั้นผู้วิจัยเห็นว่าไม่เหมาะสม ดังที่ผู้วิจัยได้เคยกล่าวไว้ก่อนหน้านี้อแล้วว่าผู้วิจัยไม่เห็นด้วยกับร่างพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ ที่จะกำหนดให้ผู้ “ซื้อ, มี หรือใช้” สิ่งเทียมอาวุธปืนต้องได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียนท้องที่ด้วย กล่าวคือ ผู้วิจัยเห็นว่าการที่จะควบคุมไม่ให้มีการซื้อสิ่งเทียมอาวุธปืนไปใช้เพื่อวัตถุประสงค์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายนั้นควรที่จะควบคุมเฉพาะการพิจารณาออกใบอนุญาตกับตัวผู้ค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนก็เพียงพอแล้ว ไม่ควรที่จะต้องมีการควบคุมที่ตัวผู้ซื้อสิ่งเทียมอาวุธปืนให้เหมือนกับการควบคุมอาวุธปืนของจริงแต่อย่างใด ดังนั้นในความผิดฐานโอนสิ่งเทียมอาวุธปืนให้ผู้ที่ไม่ได้รับอนุญาตนั้นผู้วิจัยจึงเห็นว่าการบัญญัติความผิดในลักษณะดังกล่าวเป็นการควบคุมสิ่งเทียมอาวุธปืนที่มากเกินไป เพราะการที่ร่างกฎหมายดังกล่าวกำหนดให้ผู้โอนสิ่งเทียมอาวุธปืนมีความผิดเมื่อผู้รับโอนเป็นผู้ที่ไม่ได้รับอนุญาตนั้นก็หมายความว่าโดยปกติแล้วผู้รับโอนสิ่งเทียมอาวุธปืนต้องมีใบอนุญาตในการ “มี หรือ ใช้” สิ่งเทียมอาวุธปืนดังที่ในร่างพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ ฉบับดังกล่าวกำหนดเอาไว้ในตัวเอง ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าไม่เหมาะสมเพราะเป็นการนำเอาหลักการควบคุมอาวุธปืนของจริงมาใช้กับสิ่งเทียมอาวุธปืนที่มากเกินไป

สำหรับผู้วิจัยนั้นเห็นว่าหากจะต้องการควบคุมไม่ให้มีการโอนสิ่งเทียมอาวุธปืนเพื่อไม่ให้ผู้รับโอนนำสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวมาใช้ในวัตถุประสงค์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายแล้วก็ควรที่จะบัญญัติกฎหมายในลักษณะที่ว่าห้ามโอนสิ่งเทียมอาวุธปืนให้บุคคลอื่นเว้นแต่ผู้รับโอนจะนำสิ่งเทียมอาวุธปืนไปใช้เพื่อวัตถุประสงค์ที่ชอบด้วยกฎหมายเช่นการนำสิ่งเทียมอาวุธปืนมาใช้เป็นของประดับหรือการนำสิ่งเทียมอาวุธปืนไปใช้เล่นอย่างปลอดภัย เช่นนี้ผู้วิจัยก็เห็นว่าน่าจะเป็นการบัญญัติกฎหมายที่เพียงพอแล้วที่จะป้องกันไม่ให้สิ่งเทียมอาวุธปืนถูกโอนเพื่อนำไปใช้ในทางที่ผิดได้

(2) ในส่วนของเหตุยกเว้นความผิดนั้น สำหรับความผิดในกรณีที่มีการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนตาม พ.ร.บ. อาวุธปืนฯ เช่น การค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนโดยไม่มีใบอนุญาตจากนายทะเบียนท้องที่นั้น ผู้วิจัยเห็นว่าควรที่จะนำเหตุยกเว้นความผิดที่ปรากฏในกฎหมายฉบับต่างๆเช่น

(ก) สิ่งเทียมอาวุธปืนที่จะถูกนำมาใช้ในราชการ ตามที่ปรากฏในพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 มาตรา 5

(ข) สิ่งเทียมอาวุธปืนไปแสดงในพิพิธภัณฑ์, ใช้ประกอบการแสดง หรือใช้ในการแข่งกีฬาต่างๆเช่นการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทปืน BB gun มาเล่นแบบสงครามทางยุทธวิธี (Survival Game) ที่ปรากฏในกฎหมายของประเทศอังกฤษและสหรัฐอเมริกา

มาบัญญัติเป็นหลักเกณฑ์ที่จะออกใบอนุญาตให้ผู้ค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนในการกระทำที่เกี่ยวกับการค้าในรูปแบบต่างๆที่ได้กล่าวไว้แล้วข้างต้น ทั้งนี้ก็เพื่อเป็นการกำหนดตัวอย่างในการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนโดยชอบด้วยกฎหมายที่จะสามารถทำการค้าได้โดยไม่ผิดกฎหมายนั่นเอง โดยที่ในการนำตัวอย่างเกี่ยวกับการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนโดยวัตถุประสงค์ที่ชอบด้วยกฎหมายมาบัญญัติเป็นหลักเกณฑ์ในการออกใบอนุญาตในการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นก็เหมือนเป็นการกำหนดเหตุยกเว้นความผิดในความผิดฐานฝ่าฝืนหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนไว้โดยอ้อมเพราะหากเป็นการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนโดยมีวัตถุประสงค์ที่ชอบด้วยกฎหมายดังตัวอย่างที่ปรากฏในเหตุยกเว้นความผิดของแต่ละประเทศแล้วก็ควรเป็นเหตุให้มีการออกใบอนุญาตให้ทำการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนในประเทศไทยได้เช่นกัน

ส่วนการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์เกี่ยวกับรายการหรือคำเตือนเกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้น ผู้วิจัยเห็นว่าไม่สมควรที่จะกำหนดเหตุยกเว้นความผิดในกรณีดังกล่าวเอาไว้แต่อย่างใด เพราะการระบุรายการเกี่ยวกับรายละเอียดหรือคำเตือนเกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นเป็นสิ่งที่ต้องทำเสมอไม่ว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวจะถูกนำไปใช้ในโอกาสใด เช่น แม้ว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นจะถูกนำไปใช้ในการแสดง, ใช้ในราชการ, ใช้ในการเล่นกีฬา หรือใช้ในวัตถุประสงค์ที่ชอบด้วยกฎหมายอื่นๆก็ตามก็จำเป็นที่จะต้องมีการระบุรายละเอียดหรือคำเตือนลงบนบรรจุภัณฑ์ของสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นไว้เพื่อให้ผู้ที่ซื้อสิ่งเทียมอาวุธปืนไปนั้นมีความระมัดระวังในการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนอยู่เสมอ กล่าวคือถึงแม้ว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นจะถูกนำไปใช้ในวัตถุประสงค์ที่ชอบด้วยกฎหมายก็จะยกเว้นความรับผิดในการที่ไม่ติดรายการหรือคำเตือนเกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นไม่ได้

สำหรับความผิดฐานโอนสิ่งเทียมอาวุธปืนให้ผู้ที่ไม่มียุติบัตรที่ปรากฏอยู่ในร่างพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ นั้น ผู้วิจัยเห็นว่าหากร่างกฎหมายดังกล่าวมีผลออกมาบังคับใช้แล้ว เหตุยกเว้นความรับผิดเกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ใช้ในราชการตามพ.ร.บ.อาวุธปืนฯ ก็ควรมีผลในการยกเว้นความรับผิดในความผิดฐานนี้ด้วย ทั้งนี้ก็เพราะเหตุยกเว้นความรับผิดดังกล่าวนี้มีผลกับการกระทำความผิดในทุกฐานความผิดที่ปรากฏในพ.ร.บ.อาวุธปืนฯ นี้อยู่แล้ว เพียงแต่อาจต้องมีการออกกฎกระทรวงกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับประเภทหรือชนิดของสิ่งเทียมอาวุธปืนที่จะเข้าเหตุยกเว้นความรับผิดนี้ต่อไปอีกเพื่อให้เหตุยกเว้นความผิดดังกล่าวสามารถใช้ได้ในทางปฏิบัติ

(3) ประเภทของสิ่งเทียมอาวุธปืนที่จะถูกควบคุมในความผิดที่เกี่ยวกับการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ในเรื่องการค้าและการโอนสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นผู้วิจัยเห็นว่าควรจะหมายถึงสิ่งเทียมอาวุธปืนทุกประเภทที่อยู่ในนิยามของคำว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ได้กล่าวไปก่อนหน้านี้แล้ว กล่าวคือไม่ว่าจะ

เป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนที่สามารถยิงกระสุนพลาสติกออกมาได้หรือไม่ก็ตาม ทั้งนี้ก็เพราะว่าแม้จะเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ไม่สามารถยิงกระสุนใดๆออกมาได้ก็ตาม สิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวก็ยังสามารถใช้หลอกลวงให้บุคคลอื่นเข้าใจผิดว่าเป็นอาวุธปืนของจริงได้ ดังนั้นจึงต้องอยู่ในการควบคุมตามหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการค้าหรือการโอนสิ่งเทียมอาวุธปืนเพื่อไม่ให้มีการนำสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นไปใช้ในวัตถุประสงค์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายด้วย

โดยเฉพาะอย่างยิ่งในความผิดฐานฝ่าฝืนหลักเกณฑ์เกี่ยวกับรายการหรือคำเตือนเกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 ที่ในปัจจุบันจะใช้บังคับกับ “ปืนอัดลมเบาที่จำลองเลียนแบบอาวุธปืนจริง” ซึ่งหมายถึงสิ่งเทียมอาวุธปืนที่สามารถยิงกระสุนพลาสติกออกมาได้ หรือปืน BB Gun เท่านั้น แต่จะไม่ใช้บังคับกับสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทที่ไม่สามารถยิงกระสุนพลาสติกออกมาได้ด้วย เช่นปืนโมเดล, ปืนแก๊บ, ปืนไฟแช็ค เป็นต้น ทั้งนี้สิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทดังกล่าวก็มีรูปร่างลักษณะภายนอกเหมือนอาวุธปืนจริงเช่นกัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นว่าควรที่จะมีการกำหนดให้สิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทที่ไม่สามารถยิงกระสุนออกมาได้นั้นอยู่ภายใต้การควบคุมการค้าตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภคนี้ด้วย เพราะสิ่งเทียมอาวุธปืนทุกประเภทที่กล่าวมานั้นสามารถก่อให้เกิดความเสียหายแก่สังคมได้ไม่ว่าจะโดยการหลอกให้คนทั่วไปเข้าใจผิดว่าสิ่งนั้นเป็นอาวุธปืนของจริง หรืออาจทำให้เกิดอันตรายแก่กายก็ได้เช่นกัน ดังนั้นจึงต้องมีฉลากกำหนดรายละเอียดหรือคำเตือนสำหรับสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทดังกล่าวด้วย

สำหรับความผิดฐานโอนสิ่งเทียมอาวุธปืนให้ผู้ที่ไม่มิใบอนุญาตที่ปรากฏอยู่ในร่างพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ นั้น ผู้วิจัยเห็นว่าหากร่างกฎหมายดังกล่าวมีผลออกมาบังคับใช้แล้ว ประเภทของสิ่งเทียมอาวุธปืนที่จะถูกควบคุมในเรื่องของการโอนสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นก็ควรที่จะหมายถึงสิ่งเทียมอาวุธปืนทุกประเภทไม่ว่าจะเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนที่สามารถยิงกระสุนชนิดใดๆออกมาได้หรือไม่ก็ตาม เพราะสิ่งเทียมอาวุธปืนทุกประเภทที่กล่าวมานั้นสามารถก่อให้เกิดความเสียหายแก่สังคมได้ไม่ว่าจะโดยการหลอกให้คนทั่วไปเข้าใจผิดว่าสิ่งนั้นเป็นอาวุธปืนของจริง หรืออาจทำให้เกิดอันตรายแก่กายก็ได้เช่นกัน

(4) ในส่วนของอัตราโทษนั้นผู้วิจัยเห็นว่า

ในการพิจารณาถึงระดับของโทษในความผิดฐานฝ่าฝืนหลักเกณฑ์เกี่ยวกับรายการหรือคำเตือนเกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้น เมื่อนำระดับของโทษในความผิดฐานขายปืนอัดลมเบาที่จำลองเลียนแบบอาวุธปืนจริงโดยไม่มีฉลากหรือรายการบนฉลากไม่ถูกต้องตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 มาเปรียบเทียบกับระดับของโทษสำหรับความผิดฐานไม่ติดคำเตือนเกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนลงบนบรรจุภัณฑ์ของสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายของมลรัฐแคลิฟอร์เนีย ประเทศสหรัฐอเมริกาแล้ว จะเห็นได้ว่าอัตราโทษในการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภคเป็นอัตราโทษในความผิดร้ายแรงที่ไม่ใช่อัตราโทษสำหรับความผิดเล็กน้อยหรือความผิด

ลหุโทษ ซึ่งเมื่อพิจารณาในกฎหมายของมลรัฐแคลิฟอร์เนียก็จะเห็นได้ว่าในกฎหมายของมลรัฐแคลิฟอร์เนียที่กำหนดให้ความผิดดังกล่าวเป็นความผิดที่ร้ายแรงเช่นกันเพราะมีการใช้อัตราโทษปรับสูงสุดสำหรับความผิดลหุโทษ (misdemeanor) ในการกระทำความผิดครั้งแรกและโทษปรับที่สูงกว่าความผิดลหุโทษ (misdemeanor) สำหรับการกระทำความผิดครั้งถัดไปด้วย ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าความรุนแรงของระดับโทษที่ปรากฏในพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 มีความเหมาะสมแล้วทั้งนี้เพราะว่าการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ดังกล่าวสามารถทำความเสียหายต่อสังคมได้ในวงกว้าง เพราะจะทำให้คนทั่วไปที่ซื้อสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นไม่ทราบรายละเอียดของสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นและอาจใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวโดยปราศจากความระมัดระวังได้

สำหรับระดับของโทษในความผิดฐานฝ่าฝืนหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้น เมื่อพิจารณาจากอัตราโทษในความผิดฐาน สิ่ง, นำเข้า หรือค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนโดยไม่มีใบอนุญาตจากนายทะเบียนท้องที่ และ ระดับของโทษในความผิดฐานฝ่าฝืนข้อปฏิบัติในการ สิ่ง, นำเข้า หรือค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนตามพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯฉบับปัจจุบันแล้วจะเห็นได้ว่าระดับของโทษในความผิดฐานดังกล่าวถือว่าเป็นความผิดในระดับของความผิดลหุโทษเท่านั้น ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่ายังไม่เหมาะสมเพราะเป็นอัตราโทษที่ต่ำเกินไปซึ่งเมื่อพิจารณาจากกฎหมายที่ควบคุมการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนของต่างประเทศ เช่นกฎหมายของมลรัฐแคลิฟอร์เนียประเทศสหรัฐอเมริกาที่กำหนดให้อัตราโทษในความผิดฐานดังกล่าวนั้นเป็นความผิดที่ร้ายแรงกล่าวคือเป็นความผิดที่มีอัตราโทษสูงกว่าอัตราโทษในความผิดลหุโทษ (misdemeanor) แล้วผู้วิจัยจึงเห็นว่าควรที่จะมีการปรับระดับของโทษในความผิดฐานฝ่าฝืนหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนตามพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ ให้เป็นระดับอัตราโทษสำหรับความผิดร้ายแรง กล่าวคือให้อัตราโทษดังกล่าวอยู่ในระดับของอัตราโทษที่สูงกว่าความผิดลหุโทษซึ่งก็จะสอดคล้องกับแนวทางในร่างพ.ร.บ.อาวุธปืนฯที่กำหนดให้มีการเพิ่มอัตราโทษในความผิดฐานดังกล่าวเช่นกัน

แต่ทั้งนี้ในส่วนของการกำหนดตัวเลขอัตราโทษนั้นว่าควรที่จะมีจำนวนค่าปรับเท่าไร หรือควรที่จะมีระยะเวลาจำคุกนานเพียงใดในความผิดแต่ละฐานนั้นผู้วิจัยเห็นว่าคงจะต้องทำการศึกษาต่อไปจากข้อเท็จจริงอื่นทางสังคม เช่นความเสียหายที่สังคมได้รับจากการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืน หรือ ผลประโยชน์ที่ผู้ทำการฝ่าฝืนกฎหมายในเรื่องดังกล่าวจะได้รับ ซึ่งในกรณีนี้ก็อาจนำผลกำไรที่ผู้ค้าได้จากการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนมาพิจารณาประกอบด้วยก็ได้ ทั้งนี้ก็เพื่อที่จะนำตัวเลขดังกล่าวมาคำนวณต่อไปว่าอัตราโทษแค่ไหนถึงจะทำให้เกิดผลเป็นการยับยั้ง (Deterrence) ไม่ให้มีการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนได้ดังที่ผู้วิจัยได้กล่าวไว้แล้วในทฤษฎีการกำหนดโทษต่างๆในหัวข้อที่ 2.3.3

และสำหรับอัตราโทษในความผิดฐานโอนสิ่งเทียมอาวุธปืนให้ผู้ที่ไม่ใช่ใบอนุญาตที่ปรากฏอยู่ในร่างพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ นั้นผู้วิจัยเห็นว่าการที่ร่างกฎหมายดังกล่าวจะกำหนดให้

การโอนสิ่งเทียมอาวุธปืนมีอัตราโทษที่เทียบเท่าการโอนอาวุธปืนของจริงตามมาตราที่ 72 ทวิ นั้นเป็นการไม่เหมาะสมเพราะในบทบัญญัติความผิดเกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนอื่นๆ เช่นการห้ามค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนโดยไม่มีใบอนุญาตจากนายทะเบียนท้องที่ตามมาตรา 52 นั้นก็ยังมีอัตราโทษตามมาตรา 77 ที่ใช้เฉพาะกับการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนแยกออกต่างหากจากอัตราโทษที่ใช้บังคับกับการค้าอาวุธปืนของจริงในมาตราที่ 73 ดังนั้นการที่จะกำหนดให้อัตราโทษในความผิดฐานโอนสิ่งเทียมอาวุธปืนเท่านั้นที่มีระดับอัตราโทษเท่ากับการโอนอาวุธปืนของจริงนั้นจึงไม่เป็นเหตุเป็นผลเท่าใดนัก และจะเป็นการกำหนดอัตราโทษที่สูงเกินความจำเป็นที่จะยับยั้ง (Deterrence) การกระทำความผิดอีกด้วย ผู้วิจัยจึงเห็นว่าสมควรที่จะมีการบัญญัติมาตราที่เป็นการกำหนดอัตราโทษในความผิดฐานโอนสิ่งเทียมอาวุธปืนไว้เป็นการเฉพาะ ส่วนการที่จะกำหนดตัวเลขอัตราโทษในความผิดฐานดังกล่าวว่าควรมีตัวเลขค่าปรับเท่าไร หรือควรมีโทษจำคุกหรือไม่นานเพียงใดนั้นก็คงต้องทำการศึกษาต่อไปจากข้อเท็จจริงอื่นเช่นความเสียหายที่สังคมได้รับการฝ่าฝืนกฎหมายในเรื่องการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการโอนสิ่งเทียมอาวุธปืนหรือผลประโยชน์ที่ผู้ทำการฝ่าฝืนกฎหมายในเรื่องดังกล่าวจะได้รับเพื่อที่จะนำตัวเลขดังกล่าวมาคำนวณต่อไปว่าอัตราโทษแค่ไหนถึงจะทำให้เกิดผลเป็นการยับยั้ง (Deterrence) ไม่ให้มีการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการโอนสิ่งเทียมอาวุธปืนได้

3.4 เครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ที่กฎหมายกำหนดให้มีในสิ่งเทียมอาวุธปืน

เครื่องหมายหรือสัญลักษณ์บนสิ่งเทียมอาวุธปืนจะมีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันออกไป เช่นการใช้เพื่อแยกสิ่งเทียมอาวุธปืนออกจากอาวุธปืนของจริงหรือการใช้เพื่อแสดงว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นผ่านการตรวจสอบความปลอดภัยแล้ว แต่ทั้งนี้วัตถุประสงค์หลักก็เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้สิ่งเทียมอาวุธปืนถูกนำไปใช้ในทางที่อาจเกิดผลเสียแก่สังคมได้นั่นเอง ดังนั้นเครื่องหมายดังกล่าวจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องมีการปรากฏบนตัวสิ่งเทียมอาวุธปืนเสมอ

จากกฎหมายในกลุ่มประเทศที่ผู้วิจัยเลือกมาศึกษานั้นจะปรากฏหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ที่กฎหมายกำหนดให้มีบนตัวสิ่งเทียมอาวุธปืนในกฎหมายของประเทศไทย, ประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศเยอรมัน แต่ในส่วนกฎหมายของประเทศอังกฤษและเขตบริหารพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนจะไม่ปรากฏหลักเกณฑ์ในเรื่องดังกล่าว ทั้งนี้ ถึงแม้ว่าจะมีหลายประเทศที่มีกฎหมายกำหนดให้มีการทำเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ลงบนตัวสิ่งเทียมอาวุธปืนโดยกำหนดความผิดและอัตราโทษสำหรับการฝ่าฝืนกฎหมายดังกล่าวที่คล้ายคลึงกันก็ตาม แต่ว่ารูปร่าง, ลักษณะหรือวัตถุประสงค์ของตัวเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ที่แต่ละประเทศกำหนดไว้นั้นก็จะแตกต่างกันออกไปดังจะเห็นได้จากบทบัญญัติของกฎหมายแต่ละประเทศดังต่อไปนี้

3.4.1 เครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ที่กฎหมายกำหนดให้มีในสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายของประเทศไทย

สำหรับประเทศไทย เครื่องหมายที่ใช้กับสิ่งเทียมอาวุธปืนคือเครื่องหมาย “มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม” ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511⁷⁶ หรือที่เรียกกันโดยทั่วไปว่าเครื่องหมาย “มอก.” โดยที่พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 ก็ได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการใช้เครื่องหมาย มอก. ลงบนสิ่งเทียมอาวุธปืนรวมทั้งอัตราโทษในกรณีที่มีการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ดังกล่าวเอาไว้ดังนี้

“มาตรา 16 ภายใต้บังคับมาตรา 25 ผู้ใดทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีประกาศกำหนดมาตรฐานแล้ว จะแสดงเครื่องหมายมาตรฐานกับผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนั้นได้ต้องให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบและได้รับใบอนุญาตจากคณะกรรมการ

การขออนุญาต การตรวจสอบ และการออกใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง”

“มาตรา 3 ในพระราชบัญญัตินี้

... “คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม...”

“มาตรา 31 ห้ามมิให้ผู้ใดนอกจากผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา 16 มาตรา 20 หรือมาตรา 21 ใช้เครื่องหมายมาตรฐาน”

“มาตรา 32 ห้ามมิให้ผู้ใดเลียนเครื่องหมายมาตรฐานเพื่อให้ประชาชนหลงเชื่อว่าเป็นเครื่องหมายมาตรฐาน”

“มาตรา 52 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 31 หรือมาตรา 32 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือนหรือปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

จากที่ผู้วิจัยได้อธิบายไปแล้วในหัวข้อที่ 3.1.1.3 ว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนที่อยู่ในความหมายของคำว่า “ของเล่น” ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 2280 (พ.ศ. 2540) นั้นจะหมายถึงสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทของเด็กเล่นที่ใช้ยิงลูกดอกพลาสติกหรือแม่เหล็กที่ไม่มีแรงส่งกระสุนมากและไม่เป็นอันตรายมากเท่านั้น โดยไม่รวมถึงสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทปืนอัดลม หรือปืน BB gun ที่มีความคล้ายคลึงกับอาวุธปืนของจริงและมีอำนาจในการทำอันตรายที่สูงกว่ามากเลย ดังนั้นเมื่อถือว่สิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทของเล่นเป็นผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีประกาศกำหนดมาตรฐานตามมาตรา

⁷⁶ พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511, ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 85 ตอนที่ 121 หน้า 1023 (31 ธันวาคม 2511)

16 ของพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 แล้วจึงต้องนำบทบัญญัติเกี่ยวกับเครื่องหมายมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (เครื่องหมาย มอก.) ที่ปรากฏในพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 มาใช้บังคับกับสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภท “ของเล่น” นี้ด้วย

รูปเครื่องหมาย มอก.

จากบทบัญญัติในมาตราที่ 16 ของพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวจะแสดงถึงหลักเกณฑ์ในการใช้เครื่องหมาย มอก. กับสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภท “ของเล่น” ได้ว่าผู้ที่ทำสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภท “ของเล่น” หากต้องการแสดงเครื่องหมาย มอก. ลงบนสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นจะต้องให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบและได้รับใบอนุญาตจากคณะกรรมการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมก่อนเสมอ

จากกฎหมายดังกล่าวสามารถวิเคราะห์ในประเด็นต่างๆได้ดังนี้

(1) ประเภทของสิ่งเทียมอาวุธปืนที่จะถูกควบคุมในหลักเกณฑ์เกี่ยวกับเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ที่กฎหมายกำหนดให้มีในสิ่งเทียมอาวุธปืนได้แก่สิ่งเทียมอาวุธปืนประเภท “ของเล่น” ตามที่ปรากฏในประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 2280 (พ.ศ. 2540) ได้แก่ สิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทของเด็กเล่นที่ใช้ยิงลูกดอกพลาสติกหรือแม่เหล็กที่ไม่มีแรงส่งกระสุนมากและไม่เป็นอันตรายมากเท่านั้น โดยไม่รวมถึงสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทปืนอัดลม หรือปืน BB gun และไม่รวมถึงสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทที่ไม่สามารถยิงกระสุนใดๆออกมาได้ด้วยเช่นปืนโมเดลหรือปืนแก๊ป เป็นต้น

(2) การกระทำที่จะเป็นความผิดฐานฝ่าฝืนหลักเกณฑ์เกี่ยวกับเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ที่กฎหมายกำหนดให้มีในสิ่งเทียมอาวุธปืนมีดังนี้

กรณีแรก หากผู้ใดแสดงเครื่องหมาย มอก. ลงบนสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภท “ของเล่น” โดยไม่ได้ผ่านการตรวจสอบจากเจ้าหน้าที่และไม่ได้รับใบอนุญาตจากคณะกรรมการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมก็จะมีผิดตามมาตรา 31 ประกอบมาตรา 52 ในพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511

กรณีที่สอง หากผู้ใดเลียนเครื่องหมายมอก.แล้วนำมาใช้กับสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภท “ของเล่น” ก็จะมีคามผิดตามมาตรา 32 ประกอบมาตรา 52 ในพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511

ทั้งนี้จะสังเกตได้ว่าพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 นั้น จะกำหนดการกระทำที่เป็นความผิดไว้เฉพาะการใช้เครื่องหมายมอก. กับสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภท “ของเล่น” โดยไม่ได้ผ่านการตรวจสอบจากเจ้าหน้าที่ก่อนเท่านั้น แต่ในทางกลับกันคือการวางขายสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภท “ของเล่น” ในท้องตลาดโดยไม่ปรากฏเครื่องหมายมอก. บนสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นเลย เพราะว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวไม่เคยได้รับการตรวจสอบจากเจ้าหน้าที่คณะกรรมการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเลยกลับถือว่าผู้ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนลักษณะดังกล่าวไม่มีความผิดแต่อย่างใด ทั้งนี้หากมีการตรวจสอบสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นแล้วอาจพบว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้น อยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำกว่ามาตรฐานความปลอดภัยที่กฎหมายกำหนดไว้ก็ได้ ซึ่งจะเห็นได้ว่าแตกต่างจากกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศเยอรมันที่ได้กำหนดฐานความผิดจากการไม่ทำสัญลักษณ์หรือเครื่องหมายตามที่กฎหมายกำหนดเอาไว้ด้วย

และเนื่องจากว่าเครื่องหมายมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (เครื่องหมาย มอก.) นั้นจะใช้ได้กับของเล่นที่ผ่านการทดสอบแรงส่งกระสุนว่าไม่เป็นอันตรายแล้วเท่านั้น ดังนั้นจึงสามารถวิเคราะห์ได้ว่ากฎหมายที่กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับเครื่องหมายที่ปรากฏบนสิ่งเทียมอาวุธปืนของประเทศไทยนั้นมีวัตถุประสงค์เพื่อแสดงให้เห็นว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวนั้นเป็นของเล่นที่ผ่านการตรวจสอบแล้วว่าไม่เป็นอันตรายต่อผู้ใช้

(3) ในส่วนของอัตราโทษนั้นจะเห็นได้ว่าการที่มาตรา 52 ของพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมได้กำหนดระวางโทษในความผิดฐานใช้เครื่องหมายมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (มอก.) โดยไม่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม หรือการเลียนเครื่องหมายดังกล่าว ให้มีระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ซึ่งทางผู้วิจัยเห็นว่าอัตราโทษนั้นสะท้อนให้เห็นว่าความผิดดังกล่าวนี้เป็นความผิดร้ายแรงเพราะอัตราโทษดังกล่าวสูงกว่าอัตราโทษในความผิดลหุโทษมากแสดงว่าผู้ที่ร่างกฎหมายดังกล่าวมองว่าการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องที่ร้ายแรง เพราะหากปล่อยให้สิ่งเทียมอาวุธปืนประเภท “ของเล่น” ที่ไม่ผ่านการตรวจสอบจากเจ้าหน้าที่ถูกวางขายทั่วไปภายในประเทศแล้วย่อมอาจนำไปสู่ความเสียหายจากการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนที่ไม่ผ่านมาตรฐานความปลอดภัยเป็นอย่างมาก

3.4.2 เครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ที่กฎหมายกำหนดให้มีในสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา

ในประเทศสหรัฐอเมริกานั้นจะมีกฎหมายที่กำหนดลักษณะของเครื่องหมายที่ต้องปรากฏอยู่บนสิ่งเทียมอาวุธปืนและกฎหมายที่ระบุถึงความผิดและอัตราโทษที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติดังกล่าวเอาไว้ทั้งในกฎหมายระดับสหรัฐ (Federal Law) และในระดับมลรัฐ (State Law) ซึ่งกฎหมายทั้งสองระดับจะมีความสอดคล้องกันดังนี้

(1) หลักเกณฑ์เกี่ยวกับเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ที่กฎหมายกำหนดให้มีในสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายระดับสหรัฐ (Federal Law)

ตามประมวลกฎหมายสหรัฐอเมริกา (Code of Laws of the United States) ได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ที่กฎหมายกำหนดให้มีในสิ่งเทียมอาวุธปืนเอาไว้ในความผิดฐานที่เกี่ยวกับการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืน (Penalties for entering into commerce of imitation firearms⁷⁷) ว่า

ในขั้นตอนของการผลิต, ประกอบการค้า, ขนส่ง และ รับสินค้า ในสิ่งเทียมอาวุธปืน สิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นจะต้องมีการติดตั้งหรือทำเครื่องหมายตามที่รัฐมนตรีกระทรวงพาณิชย์ (Secretary of Commerce) กำหนดไว้ดังนี้

(ก) ในส่วนของปลายปากกระบอกของสิ่งเทียมอาวุธปืน ต้องมีการติดตั้งปลอกสีส้มโทนสว่าง โดยมีความยาวไม่น้อยกว่า 6 มิลลิเมตรจากปากกระบอก

(ข) รัฐมนตรีกระทรวงพาณิชย์ (Secretary of Commerce) อาจออกกฎยกเว้นในรูปแบบอื่นสำหรับ สิ่งเทียมอาวุธปืนที่ใช้ในการแสดง, รายการโทรทัศน์ หรืออุตสาหกรรมภาพยนตร์ก็ได้

หากมีการฝ่าฝืนไม่ทำเครื่องหมายลงบนสิ่งเทียมอาวุธปืนแล้วบุคคลผู้เป็นผู้ผลิต, ผู้ประกอบการค้า, ผู้ขนส่ง หรือ ผู้รับสินค้า ในสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นก็จะมี ความผิด (Unlawful)

นอกจากนี้ยังมีการกำหนดลักษณะของสิ่งเทียมอาวุธปืนที่เข้าข่ายยกเว้นความผิดไว้ อีกใน Code of Federal Regulations⁷⁸ ดังนี้

⁷⁷ Cornell Law School, Code of Laws of the United States Title 15 Commerce and Trade CHAPTER 76—IMITATION FIREARMS § 5001 Penalties for entering into commerce of imitation firearms [Online], 5th May 1989. Available from <http://www.law.cornell.edu/uscode/>

⁷⁸ The U.S Government Printing Office, Code of Federal Regulations, Title 15, Subtitle B, Chapter XI, Part 1150, section 1150.3 [Online], 5th May 1989. Available from <http://www.gpo.gov>

- (ก) สิ่งเทียมอาวุธปืนที่วัสดุภายนอกทำมาจากวัสดุโปร่งใส หรือวัสดุโปร่งแสง
- (ข) วัสดุภายนอกของสิ่งเทียมอาวุธปืน เป็นสีสว่าง(bright color) ของสีแดง, ส้ม, เหลือง, เขียว หรือสีฟ้า ทั้งนี้อาจเป็นสีใดสีหนึ่งหรือหลายสีก็ได้

ข้อสังเกตในส่วนของกฎหมายในระดับสหรัฐ (Federal Law) ที่ปรากฏในประมวลกฎหมายสหรัฐอเมริกา (Code of Laws of the United States) คือ กฎหมายในระดับสหรัฐนี้จะควบคุมเฉพาะการติดตั้งเครื่องหมายที่แสดงให้เห็นว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นมีรูปร่างลักษณะภายนอกแตกต่างจากอาวุธปืนของจริงอย่างเห็นได้ชัด เช่น การติดตั้งปลอกสีส้มโทนสว่างที่ปลายปากกระบอกปืน หรือการใช้วัสดุโปร่งใส, โปร่งแสง หรือวัสดุสีสว่าง (bright color) ต่างๆ มาเป็นวัสดุภายนอกของสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้น ทั้งนี้จะควบคุมเฉพาะการกระทำในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการค้า เช่น การผลิต, ประกอบการค้า, ขนส่ง หรือการรับสินค้าเท่านั้น

โดยที่กฎหมายระดับสหรัฐนี้ก็จะกำหนดให้ทุกมลรัฐจะต้องมีบทบัญญัติที่กำหนดฐานความผิดในการฝ่าฝืนในเรื่องการไม่ทำเครื่องหมายของสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวเอาไว้ กล่าวคือในทุกมลรัฐจะต้องมีบทบัญญัติในส่วนองค์ประกอบความผิดที่สอดคล้องกับกฎหมายระดับสหรัฐนี้อยู่เสมอ เพียงแต่อาจมีอัตราโทษที่แตกต่างกันได้ขึ้นอยู่กับแต่ละมลรัฐ ส่วนบทบัญญัติที่จะใช้ควบคุมสิ่งเทียมอาวุธปืนในด้านอื่นๆเช่นอายุของผู้ที่จะมีสิ่งเทียมอาวุธปืนไว้ในครอบครอง หรือการที่ภายหลังจากที่มีการซื้อขายสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ทำเครื่องหมายผู้ที่ซื้อสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นแล้ว ผู้ซื้อจะสามารถนำเครื่องหมายที่กฎหมายระดับสหรัฐกำหนดไว้ (เช่น ปลอกสีส้มโทนสว่าง) ออกได้หรือไม่นั้น ก็จะขึ้นอยู่กับว่ากฎหมายของแต่ละมลรัฐจะบัญญัติไว้ว่าอย่างไร ซึ่งบางมลรัฐก็ให้นำเครื่องหมายดังกล่าวออกได้ (เช่นในมลรัฐอิลลินอยส์⁷⁹) แต่บางมลรัฐก็ห้ามนำออกเลยเช่นในกฎหมายของมลรัฐแคลิฟอร์เนียที่จะได้กล่าวต่อไป

- (2) หลักเกณฑ์เกี่ยวกับเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ที่กฎหมายกำหนดให้มีในสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายระดับมลรัฐ ในมลรัฐแคลิฟอร์เนีย

ในประมวลกฎหมายอาญาของมลรัฐแคลิฟอร์เนีย (CALIFORNIA PENAL CODE) นั้นจะกล่าวถึงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ที่กฎหมายกำหนดให้มีในสิ่งเทียมอาวุธปืนตามความในประมวลกฎหมายสหรัฐอเมริกา (Code of Laws of the United States) ที่วางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ที่กฎหมายกำหนดให้มีในสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ได้กล่าวไว้

⁷⁹ Illinois General Assembly, Air Rifle Act, [Online] 1965. Available from <http://www.ilga.gov/legislation/ilcs/ilcs3.asp?ActID=1934&ChapterID=53>

ข้างต้นแล้วนั่นเอง โดยในประมวลกฎหมายอาญาของมลรัฐแคลิฟอร์เนีย (CALIFORNIA PENAL CODE) จะกำหนดให้การกระทำที่ฝ่าฝืนหลักเกณฑ์เกี่ยวกับเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ที่กฎหมายกำหนดให้มีในสิ่งเทียมอาวุธปืนตามประมวลกฎหมายสหรัฐอเมริกา (Code of Laws of the United States) เป็นความผิดและมีโทษทางอาญา

ทั้งนี้การฝ่าฝืนกฎหมายควบคุมสิ่งเทียมอาวุธปืนของสหรัฐ ตามกฎหมายของมลรัฐแคลิฟอร์เนียจะกำหนดการกระทำที่เป็นองค์ประกอบความผิดไว้ 2 กรณี

กรณีแรกจะใช้บังคับกับบุคคลทั่วไป⁸⁰ ซึ่งได้กำหนดรายละเอียดในเรื่องดังกล่าวเอาไว้ว่า

ผู้ที่ทำลาย หรือเปลี่ยนแปลงเครื่องหมายที่กฎหมายสหรัฐกำหนดไว้สำหรับสิ่งเทียมอาวุธปืน เพื่อให้สิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นเหมือนกับอาวุธปืนจริงมากยิ่งขึ้น มีความผิดลหุโทษ (Misdemeanor) มีอัตราโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน ปรับไม่เกิน 1,000 ดอลลาร์ หรือทั้งจำคุกและปรับ⁸¹

บทบัญญัติในมาตรานี้ไม่ใช้บังคับกับสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ใช้ใน การแสดง, รายการโทรทัศน์ หรือภาพยนตร์

กรณีที่สองจะเป็นความผิดที่ใช้บังคับเฉพาะกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนเท่านั้น ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้⁸²

ผู้ผลิต, ผู้นำเข้า หรือผู้จำหน่ายสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับเครื่องหมายบนสิ่งเทียมอาวุธปืนของสหรัฐ มีความผิดลหุโทษ (Misdemeanor) มีอัตราโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน ปรับไม่เกิน 1,000 ดอลลาร์ หรือทั้งจำคุกและปรับ

ข้อสังเกตในความผิดฐานนี้คือ การกระทำที่เป็นความผิดในเรื่องนี้ก็คือการที่บุคคลทั่วไปทำลายหรือเปลี่ยนแปลงเครื่องหมายที่ใช้แยกสิ่งเทียมอาวุธปืนออกจากอาวุธปืนของจริง หรือการที่ผู้ผลิต, ผู้นำเข้า หรือผู้จำหน่ายสิ่งเทียมอาวุธปืนทำการผลิต, นำเข้า หรือจำหน่ายสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับเครื่องหมายบนสิ่งเทียมอาวุธปืนของสหรัฐ ซึ่งเครื่องหมายที่ว่านี้ก็ได้แก่ปลอกสีส้มโทนสว่างที่ติดอยู่กับปากกระบอกสิ่งเทียมอาวุธปืน ตามที่ประมวลกฎหมายสหรัฐอเมริกา (Code of Laws of the United States) กำหนดไว้ให้ติดตั้งกับสิ่งเทียมอาวุธปืนทุกประเภท

⁸⁰ Legislative Counsel of California, CALIFORNIA PENAL CODE section 20150 [Online], 1st January 1873. Available from <http://www.leginfo.ca.gov>

⁸¹ Legislative Counsel of California, CALIFORNIA PENAL CODE section 19 [Online], 1st January 1873. Available from <http://www.leginfo.ca.gov>

⁸² Legislative Counsel of California, CALIFORNIA PENAL CODE section 20155 [Online], 1st January 1873. Available from <http://www.leginfo.ca.gov>

จากกฎหมายดังกล่าวสามารถวิเคราะห์ในประเด็นต่างๆได้ดังนี้

(1) ประเภทของสิ่งเทียมอาวุธปืนที่จะถูกควบคุมตามหลักเกณฑ์นี้

ทั้งหลักเกณฑ์ที่ปรากฏในประมวลกฎหมายสหรัฐอเมริกา (Code of Laws of the United States) และหลักเกณฑ์ที่ปรากฏในประมวลกฎหมายอาญาของมลรัฐแคลิฟอร์เนีย (CALIFORNIA PENAL CODE) ต่างก็ใช้ควบคุมกับสิ่งเทียมอาวุธปืนทุกประเภท กล่าวคือไม่ว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นจะสามารถยิงกระสุนใดๆออกมาได้หรือไม่ก็ตามก็ต้องมีการติดตั้งปลอกสีส้มโทนสว่าง ที่มีความยาวไม่น้อยกว่า 6 มิลลิเมตรจากปากกระบอกปืนเอาไว้เพื่อใช้แยกสิ่งเทียมอาวุธปืนออกจากอาวุธปืนของจริงเสมอ

(2) การกระทำที่ถือว่าเป็นความผิดจากการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ดังกล่าว

หลักเกณฑ์เกี่ยวกับเครื่องหมายบนสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายระดับสหรัฐ (Federal Law) จะปรากฏในประมวลกฎหมายสหรัฐอเมริกา (Code of Laws of the United States) ซึ่งเมื่อได้พิจารณาจากหลักเกณฑ์ดังกล่าวแล้วจะเห็นได้ว่ากฎหมายระดับสหรัฐ (Federal Law) เกี่ยวกับเครื่องหมายบนสิ่งเทียมอาวุธปืนมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สิ่งเทียมอาวุธปืนมีสิ่งบ่งชี้ภายนอกให้บุคคลทั่วไปเข้าใจว่าสิ่งดังกล่าวเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนไม่ใช่อาวุธปืนของจริงเพื่อที่จะได้ไม่ทำให้บุคคลทั่วไปหวาดกลัวหรือเข้าใจผิดว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นเป็นอาวุธปืนของจริง

ทั้งนี้ในกฎหมายดังกล่าวก็ได้วางหลักเอาไว้ว่า ในขั้นตอนของการผลิต การประกอบการค้า การขนส่ง และ การรับสินค้า ในสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นจะต้องปรากฏว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวมีการติดตั้งปลอกสีส้มโทนสว่าง ที่มีความยาวไม่น้อยกว่า 6 มิลลิเมตรจากปากกระบอกปืนเสมอ หากมีการฝ่าฝืนไม่ติดตั้งปลอกสีส้มที่มีลักษณะดังกล่าวแล้วบุคคลที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนในขั้นตอนของการผลิต การประกอบการค้า การขนส่ง และ การรับสินค้า ซึ่งก็คือตัวผู้ผลิต ผู้ค้า ผู้ขนส่ง และผู้รับสินค้า ก็จะมี ความผิด

เว้นแต่สิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนที่วัสดุภายนอกทำมาจากวัสดุโปร่งใส หรือวัสดุโปร่งแสง หรือ วัสดุภายนอกของสิ่งเทียมอาวุธปืน เป็นสีสว่าง (bright color) ของสีแดง, ส้ม, เหลือง, เขียว หรือสีฟ้า ทั้งนี้อาจเป็นสีใดสีหนึ่งหรือหลายสีก็ได้

หากเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนที่มีลักษณะดังกล่าวแล้วก็ไม่จำเป็นที่จะต้องมีการติดตั้งปลอกสีส้มโทนสว่าง ที่มีความยาวไม่น้อยกว่า 6 มิลลิเมตรจากปากกระบอกปืนอีก ทั้งนี้ก็เพราะสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวไม่สามารถทำให้บุคคลทั่วไปเข้าใจผิดว่าเป็นอาวุธปืนของจริงได้อีกแล้ว เช่น ในกรณีที่เป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนที่วัสดุภายนอกทำมาจากวัสดุโปร่งใส หรือวัสดุโปร่งแสงนั้นก็จะทำให้สามารถมองเห็นรายละเอียดโครงสร้างภายในของสิ่งดังกล่าวได้ว่าสิ่งนั้นเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนไม่ใช่

อาวุธปืนของจริง เพราะกลไกภายในของสิ่งเทียมอาวุธปืนจะแตกต่างจากอาวุธปืนของจริงอย่างเห็นได้ชัดอยู่แล้ว ส่วนในกรณีของสิ่งเทียมอาวุธปืนที่วัสดุภายนอกของสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้น เป็นสีสว่าง (bright color) ของสีแดง, ส้ม, เหลือง, เขียว หรือสีฟ้า ก็ย่อมเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นว่าสิ่งดังกล่าวเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนไม่ใช่อาวุธปืนของจริงเพราะว่าอาวุธปืนของจริงนั้นจะไม่ใช้สีในลักษณะดังกล่าวเลย แต่จะใช้สีในโทนมืดเช่นสีดำ, สีเทา หรือลายไม้สีน้ำตาลแทน

ทั้งนี้หลักเกณฑ์ดังกล่าวจะเป็นหลักเกณฑ์ที่เป็นหลักในประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อให้มลรัฐต่างๆนำหลักเกณฑ์ดังกล่าวไปบัญญัติเป็นกฎหมายภายในของแต่ละมลรัฐต่อไปซึ่งอาจมีรายละเอียดที่แตกต่างจากหลักเกณฑ์ที่ปรากฏอยู่ในประมวลกฎหมายสหรัฐอเมริกา (Code of Laws of the United States) บ้างก็ได้ ดังที่จะเห็นในประมวลกฎหมายอาญาของมลรัฐแคลิฟอร์เนีย (CALIFORNIA PENAL CODE) ที่ได้มีการบัญญัติหลักเกณฑ์เกี่ยวกับเครื่องหมายบนสิ่งเทียมอาวุธปืนเอาไว้ดังนี้

กรณีแรกเป็นการบัญญัติให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์เกี่ยวกับเครื่องหมายบนสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายระดับสหรัฐ (Federal Law) ที่ปรากฏในประมวลกฎหมายสหรัฐอเมริกา (Code of Laws of the United States) ดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นแล้วนั่นเอง กล่าวคือในมลรัฐแคลิฟอร์เนียนี้ผู้ผลิต, ผู้นำเข้า หรือผู้จำหน่ายสิ่งเทียมอาวุธปืนก็ต้องทำการติดตั้งปลอกสีส้มโทนสว่างที่มีความยาวไม่น้อยกว่า 6 มิลลิเมตรจากปากกระบอกปืนไว้ที่ตัวสิ่งเทียมอาวุธปืนเสมอ หากปรากฏว่ามีการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ดังกล่าว กล่าวคือมีการตรวจพบว่าในขั้นตอนของการผลิต, นำเข้า หรือจำหน่ายสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นไม่ปรากฏว่ามีการติดตั้งปลอกสีส้มโทนสว่างที่มีความยาวไม่น้อยกว่า 6 มิลลิเมตรจากปากกระบอกปืนไว้ที่ตัวสิ่งเทียมอาวุธปืนแล้ว ผู้ผลิต, ผู้นำเข้า หรือผู้จำหน่ายสิ่งเทียมอาวุธปืน ก็จะมีคามผิด

ทั้งนี้หากเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนที่เข้าข้อยกเว้นว่าไม่ต้องติดตั้งปลอกสีส้มโทนสว่างที่มีความยาวไม่น้อยกว่า 6 มิลลิเมตรจากปากกระบอกปืนไว้ที่ตัวสิ่งเทียมอาวุธปืนตามประมวลกฎหมายสหรัฐอเมริกา (Code of Laws of the United States) เช่น สิ่งเทียมอาวุธปืนที่วัสดุภายนอกทำมาจากวัสดุโปร่งใส หรือวัสดุโปร่งแสง หรือ วัสดุภายนอกของสิ่งเทียมอาวุธปืน เป็นสีสว่าง (bright color) ของสีแดง, ส้ม, เหลือง, เขียว หรือสีฟ้า เป็นต้น สิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวก็ไม่อยู่ในบังคับที่จะต้องติดตั้งปลอกสีส้มโทนสว่างตามกฎหมายของมลรัฐแคลิฟอร์เนียเช่นกัน ทั้งนี้เพราะว่าการกระทำที่จะเป็นความผิดในมลรัฐแคลิฟอร์เนียได้นั้นจะต้องเป็นการกระทำที่เป็นการฝ่าฝืนกฎหมายของสหรัฐ (Federal Law) เท่านั้น เมื่อสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวมีลักษณะที่เข้าข้อยกเว้นตามกฎหมายของสหรัฐ (Federal Law) แล้วจึงไม่อยู่ในความควบคุมของกฎหมายของมลรัฐแคลิฟอร์เนียด้วยเช่นกัน

สิ่งที่แตกต่างจากกฎหมายของสหรัฐ (Federal Law) อยู่บ้างก็คือในความผิดตามกฎหมายมลรัฐแคลิฟอร์เนียนั้นจะไม่มีกรกล่าวถึงผู้ขนส่งสิ่งเทียมอาวุธปืนดังที่ปรากฏในประมวลกฎหมายสหรัฐอเมริกา (Code of Laws of the United States) แต่จะมีการกล่าวถึงผู้นำเข้าสิ่งเทียมอาวุธปืนแทน ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าการบัญญัติกฎหมายของมลรัฐแคลิฟอร์เนียในลักษณะดังกล่าวไม่เป็นการขัดต่อบทบัญญัติในกฎหมายของสหรัฐ (Federal Law) แต่อย่างใด เพราะเมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่าตัวผู้นำเข้าสิ่งเทียมอาวุธปืนตามประมวลกฎหมายอาญาของมลรัฐแคลิฟอร์เนียนั้นก็พออนุโลมว่าเป็นบุคคลประเภทเดียวกับผู้ขนส่งสิ่งเทียมอาวุธปืนตามประมวลกฎหมายสหรัฐอเมริกา (Code of Laws of the United States) ได้

นอกจากนี้ในประมวลกฎหมายอาญาของมลรัฐแคลิฟอร์เนียยังได้กำหนดหลักเกณฑ์เพิ่มเติมต่อไปอีกว่าในเรื่องหลักเกณฑ์เกี่ยวกับเครื่องหมายบนสิ่งเทียมอาวุธปืนตามที่กฎหมายระดับสหรัฐ (Federal Law) กำหนดนั้นให้นำมาใช้บังคับกับบุคคลทั่วไปด้วย โดยที่กฎหมายของมลรัฐแคลิฟอร์เนียนี้จะกำหนดเอาไว้ว่าห้ามบุคคลใดทำลาย หรือเปลี่ยนแปลงเครื่องหมายที่กฎหมายสหรัฐกำหนดไว้สำหรับสิ่งเทียมอาวุธปืน เพื่อให้สิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นเหมือนกับอาวุธปืนจริงมากยิ่งขึ้น ตัวอย่างเช่น ในกรณีที่มีการซื้อสิ่งเทียมอาวุธปืนจากร้านค้าแล้วโดยปกติสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นก็ต้องมีการติดตั้งปลอกสีส้มโทนสว่าง ที่มีความยาวไม่น้อยกว่า 6 มิลลิเมตรจากปากกระบอกปืนไว้ที่ตัวสิ่งเทียมอาวุธปืนดังที่กฎหมายของมลรัฐแคลิฟอร์เนียกำหนดเอาไว้สอดคล้องกับกฎหมายของสหรัฐดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นแล้ว แต่เมื่อสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวมาอยู่ในการครอบครองของผู้ซื้อแล้ว กฎหมายของมลรัฐแคลิฟอร์เนียยังมีการกำหนดต่อไปอีกว่าห้ามผู้ที่ซื้อสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นทำลาย หรือเปลี่ยนแปลงปลอกสีส้มโทนสว่างนั้นเพื่อให้สิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นเหมือนกับอาวุธปืนจริงมากยิ่งขึ้นด้วย จึงถือได้ว่าในมลรัฐแคลิฟอร์เนีย สิ่งเทียมอาวุธปืนจะต้องมีเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ที่ใช้แยกสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นออกจากอาวุธปืนของจริงเสมอ ไม่ว่าจะอยู่ในขั้นตอนของการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืน หรือภายหลังจากการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นแล้วก็ตาม

ทั้งนี้สำหรับสิ่งเทียมอาวุธปืนที่วัสดุภายนอกทำมาจากวัสดุโปร่งใส หรือวัสดุโปร่งแสง หรือ วัสดุภายนอกของสิ่งเทียมอาวุธปืน เป็นสีสว่าง (bright color) ของสีแดง, ส้ม, เหลือง, เขียว หรือสีฟ้า นั้นก็อยู่ในความควบคุมของกฎหมายมลรัฐแคลิฟอร์เนียเช่นกัน กล่าวคือแม้ว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนที่มีลักษณะดังกล่าวจะไม่ต้องทำการติดตั้งปลอกสีส้มโทนสว่างในขั้นตอนของการผลิต, นำเข้า หรือจำหน่ายสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้น แต่เมื่อบุคคลใดซื้อสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวมาไว้ในความครอบครองของตนแล้วบุคคลดังกล่าวก็ห้ามเปลี่ยนแปลงสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวเพื่อให้สิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นเหมือนกับอาวุธปืนจริงมากยิ่งขึ้นเช่นกัน ตัวอย่างเช่นในกรณีที่เป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนที่วัสดุภายนอกทำมาจากวัสดุโปร่งใส หรือวัสดุภายนอกเป็นสีฟ้าแบบสว่างแล้วผู้ที่ซื้อสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวนั้นก็ใช้สีดำพ่นทับให้สิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวเหมือนอาวุธปืนของจริงยิ่งขึ้นไม่ได้

(3) เหตุยกเว้นความผิดสำหรับการกระทำที่ฝ่าฝืนกฎหมายเกี่ยวกับเครื่องหมายบนตัวสิ่งเทียมอาวุธปืนได้แก่กรณีที่สิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวจะถูกใช้ในการแสดง, รายการโทรทัศน์ หรืออุตสาหกรรมภาพยนตร์ ซึ่งเหตุดังกล่าวจะใช้กับการกระทำที่เป็นการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์เกี่ยวกับเครื่องหมายบนสิ่งเทียมอาวุธปืนทั้งหมดไม่ว่าจะเป็นการฝ่าฝืนตามกฎหมายระดับสหรัฐหรือในกฎหมายของมลรัฐแคลิฟอร์เนียก็ตาม โดยที่แม้ว่าในกฎหมายของมลรัฐแคลิฟอร์เนียในความผิดสำหรับผู้ผลิต, ผู้นำเข้า หรือผู้จำหน่ายสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ไม่ทำตามบทบัญญัติในเรื่องเครื่องหมายบนสิ่งเทียมอาวุธปืนตามที่กำหนดในกฎหมายสหรัฐ (Federal Law) จะไม่ได้กล่าวถึงเหตุยกเว้นความผิดในกรณีที่สิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวจะถูกใช้ในการแสดง, รายการโทรทัศน์ หรืออุตสาหกรรมภาพยนตร์ดังที่ปรากฏในกฎหมายของสหรัฐก็ตาม แต่เนื่องจากว่าในการที่จะเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาของมลรัฐแคลิฟอร์เนียได้นั้นต้องเป็นผลมาจากการฝ่าฝืนกฎหมายของสหรัฐมาก่อน ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นว่าเหตุยกเว้นความผิดในกรณีที่สิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวจะถูกใช้ในการแสดง, รายการโทรทัศน์ หรืออุตสาหกรรมภาพยนตร์ตามกฎหมายสหรัฐ (Federal Law) นั้นก็ต้องนำมาใช้เป็นเหตุยกเว้นความผิดในกฎหมายอาญาของมลรัฐแคลิฟอร์เนียในเรื่องดังกล่าวได้เช่นกัน

(4) ในส่วนของอัตราโทษนั้น จะปรากฏในประมวลกฎหมายอาญาของมลรัฐแคลิฟอร์เนีย ซึ่งได้กำหนดอัตราโทษเอาไว้เท่ากันทั้งในการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์เกี่ยวกับเครื่องหมายบนตัวสิ่งเทียมอาวุธปืนโดยผู้ผลิต, ผู้นำเข้า หรือผู้จำหน่ายสิ่งเทียมอาวุธปืน หรือการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ดังกล่าวโดยบุคคลทั่วไป (เช่นผู้ที่ซื้อสิ่งเทียมอาวุธปืนมาใช้เอง) โดยกำหนดอัตราโทษไว้ที่โทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน ปรับไม่เกิน 1,000 ดอลลาร์ หรือทั้งจำคุกและปรับซึ่งถือว่าเป็นอัตราโทษสำหรับความผิดเล็กน้อยหรือความผิดลหุโทษ (Misdemeanor) นั่นเอง ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าที่กฎหมายกำหนดอัตราโทษไว้สำหรับความผิดที่ไม่ร้ายแรงก็เพราะยังไม่มี ความเสียหายเกิดขึ้นจากการกระทำความผิดดังกล่าว หากจะมีความเสียหายก็จะมีเพียงความเสี่ยงที่สิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวอาจถูกนำไปใช้ในการกระทำ ความผิดอื่นได้ซึ่งก็ยังเป็นเรื่องที่ไม่แน่นอน และในการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ดังกล่าวก็ยังถือไม่ได้ว่าผู้ฝ่าฝืน มีเจตนาที่จะนำสิ่งเทียมอาวุธปืนไปใช้ในการกระทำที่มีขอบด้วยกฎหมายอื่นแต่อย่างใด

3.4.3 เครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ที่กฎหมายกำหนดให้มีในสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายของประเทศเยอรมัน

ในประเทศเยอรมันจะกำหนดให้ผู้ที่ผลิตหรือผู้ขนส่งสิ่งเทียมอาวุธปืนที่มีวัตถุประสงค์ในการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นต้องติดตราสัญลักษณ์ที่รัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทยกำหนดไว้ที่ตัวสิ่งเทียม

อาวุธปืนที่มีพลังงานจลน์ในการส่งกระสุนเกิน 0.5 joules (J) แต่ไม่เกิน 7.5 joules (J) (หรือ free firearms)⁸³ เสมอ

โดยที่ตราสัญลักษณ์ที่รัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทยกำหนดไว้ในปัจจุบันมีชื่อว่า “F-in-a-pentagon mark” ซึ่งมีลักษณะดังนี้

รูปตราสัญลักษณ์ “F-in-a-pentagon mark”

หากฝ่าฝืนไม่ติดตราสัญลักษณ์เลยหรือติดแต่ไม่ถูกต้อง จะถือว่ามีความผิดไม่ว่าจะกระทำไปโดยเจตนาหรือโดยประมาทก็ตาม และโทษสำหรับความผิดฐานนี้คือโทษปรับไม่เกิน 10,000 ยูโร

จากกฎหมายดังกล่าวสามารถวิเคราะห์ในประเด็นต่างๆได้ดังนี้

(1) ประเภทของสิ่งเทียมอาวุธปืนที่จะถูกควบคุมตามหลักเกณฑ์นี้

เฉพาะสิ่งเทียมอาวุธปืนที่มีพลังงานจลน์ในการส่งกระสุนเกิน 0.5 joules (J) แต่ไม่เกิน 7.5 joules (J) หรือที่เรียกกันว่า free firearms เท่านั้นที่จะอยู่ในหลักเกณฑ์เกี่ยวกับเครื่องหมายบนตัวสิ่งเทียมอาวุธปืนนี้ กล่าวคือถ้าเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทปืนปลอม (fake gun) ที่ไม่สามารถยิงกระสุนพลาสติกใดๆออกมาได้หรือยิงได้แต่มีแรงส่งกระสุนไม่เกิน 0.5 joules (J) ก็จะไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่ต้องมีการทำสัญลักษณ์ดังกล่าวนี้แต่อย่างใด และอาจมองได้ว่าวัตถุประสงค์ในการกำหนดสัญลักษณ์ลงบนสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายของเยอรมันนั้นก็เพื่อที่จะแสดงให้เห็นว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวได้รับการตรวจสอบแล้วว่ามีแรงส่งกระสุนที่ไม่รุนแรงเท่ากับอาวุธปืนของจริง และนอกจากนี้ยังสามารถใช้สัญลักษณ์ดังกล่าวในการแยกสิ่งเทียมอาวุธปืนออกจากอาวุธปืนของจริงได้อีกด้วย เนื่องจากตราสัญลักษณ์ “F-in-a-pentagon mark” จะแสดงว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวมีแรงส่งกระสุนไม่เกิน 7.5 joules เพราะหากมีแรงส่งกระสุนเกินกว่านี้ก็จะถือว่าเป็นอาวุธปืนของจริงแทนดังที่ได้อธิบายไปแล้วในส่วนของนิยามความหมายของคำว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนในประเทศเยอรมันในหัวข้อที่ 3.1.4

⁸³ German Federal Ministry of Justice, **Weapons Act Section 24(2), 25, 53(1) no.9, 53(2)** [Online], 11 October 2002. Available from <http://www.gesetze-im-internet.de>

(2) การกระทำที่ถือว่าเป็นความผิดจากการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ดังกล่าว ได้แก่การที่ผู้ผลิตหรือผู้ขนส่งสิ่งเทียมอาวุธปืนที่มีวัตถุประสงค์ในการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนไม่ติดตราสัญลักษณ์ “F-in-a-pentagon mark” หรือติดตราสัญลักษณ์ที่ไม่ถูกต้องลงบนสิ่งเทียมอาวุธปืนที่มีพลังงานจลน์ในการส่งกระสุนเกิน 0.5 joules (J) แต่ไม่เกิน 7.5 joules (J) หรือที่เรียกกันว่า free firearms ทั้งนี้ไม่ว่าการไม่ติดตราสัญลักษณ์ดังกล่าวจะเป็นไปโดยเจตนาหรือประมาทก็ตาม

ดังนั้นจะเห็นได้ว่ากฎหมายของประเทศเยอรมันก็จะกำหนดให้บุคคลที่เป็นผู้ค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนเป็นผู้ที่มีหน้าที่ในการทำเครื่องหมายลงบนตัวสิ่งเทียมอาวุธปืนเช่นเดียวกันกับกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา และนอกเหนือไปจากนั้นกฎหมายของประเทศเยอรมันยังกำหนดให้การกระทำดังกล่าวเป็นความผิดแม้จะกระทำโดยประมาทก็ตามจึงเป็นการปิดปากไม่ให้ผู้ค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนอ้างว่าการที่ตนไม่ทำเครื่องหมายบนตัวสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นเป็นเพียงการกระทำโดยประมาทเพื่อให้หลุดพ้นจากความรับผิดได้อีก

(3) ในส่วนของอัตราโทษนั้นจะเห็นได้ว่าอัตราโทษในความผิดฐานฝ่าฝืนหลักเกณฑ์เกี่ยวกับเครื่องหมายบนตัวสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายของประเทศเยอรมันที่มีระวางโทษปรับไม่เกิน 10,000 ยูโรนั้น เป็นการกำหนดอัตราโทษสำหรับความผิดเล็กน้อยหรือความผิดลหุโทษ (Misdemeanours) เช่นเดียวกับในกฎหมายของมลรัฐแคลิฟอร์เนียประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าเนื่องจากการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ดังกล่าวยังไม่มี ความเสียหายเกิดขึ้นหากจะมีความเสียหายก็จะมีเพียงความเสี่ยงที่สิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวอาจถูกนำไปใช้ในการกระทำความผิดอื่นได้ซึ่งก็ยังคงเป็นเรื่องที่ไม่แน่นอนและยังไม่อาจถือว่าผู้ที่ฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ดังกล่าวมีเจตนาร้ายที่จะนำสิ่งเทียมอาวุธปืนไปใช้ในการกระทำความผิดฐานอื่นแต่อย่างใด โทษสำหรับการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ดังกล่าวจึงเป็นเพียงโทษสำหรับความผิดเล็กน้อยหรือความผิดลหุโทษเท่านั้น

3.4.4 วิเคราะห์หลักเกณฑ์ที่เหมาะสมเกี่ยวกับเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ที่กฎหมายกำหนดให้มีในสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายของประเทศไทย

เมื่อพิจารณากฎหมายที่กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ที่กฎหมายกำหนดให้มีในสิ่งเทียมอาวุธปืนรวมทั้งองค์ประกอบความผิดและอัตราโทษในกรณีที่มีการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ดังกล่าวนั้นของแต่ละประเทศแล้วจะเห็นได้ว่ากฎหมายของแต่ละประเทศนั้นก็จะมีรายละเอียดกับมีข้อดีและข้อเสียที่แตกต่างกันไป ซึ่งเมื่อพิจารณากฎหมายของประเทศไทยแล้วจะเห็นว่าหลักเกณฑ์ดังกล่าวตามพ.ร.บ.มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมยังมีข้อที่ควรปรับปรุงและจำเป็นที่จะต้องแก้ไขอยู่มากทั้งในส่วนของประเภทสิ่งเทียมอาวุธปืนที่จะอยู่ในหลักเกณฑ์ดังกล่าวและในส่วนของการบัญญัติหลักเกณฑ์เกี่ยวกับเครื่องหมายนอกที่ยังไม่สามารถบรรลุถึงวัตถุประสงค์ใน

การป้องกันสังคมไม่ให้ได้รับอันตรายจากการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นได้ ดังนั้นถ้าหากว่าในอนาคตจะมีการปรับปรุงกฎหมายของประเทศไทยในส่วนของการกำหนดหลักเกณฑ์และการกระทำที่เป็นความผิดประกอบกับอัตราโทษเมื่อมีการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ดังกล่าวแล้ว ทางผู้วิจัยก็ขอเสนอประเด็นความเห็นที่จะใช้ประกอบการพิจารณาต่อไปดังนี้

(1) ในส่วนของการกระทำที่เป็นความผิดนั้นผู้วิจัยเห็นว่าควรบัญญัติการกระทำที่จะถูกควบคุมเพื่อตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ของตัวสัญลักษณ์นั้นได้ ซึ่งเมื่อพิจารณาจากกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกาประกอบกับกฎหมายของประเทศเยอรมันแล้วจะเห็นว่าวัตถุประสงค์ของเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ที่ต้องมีบนตัวสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายของประเทศดังกล่าวก็คือการที่สัญลักษณ์ดังกล่าวนั้นจะสามารถแสดงว่าสิ่งนั้นเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนเพื่อป้องกันไม่ให้คนทั่วไปเข้าใจผิดว่าเป็นอาวุธปืนของจริงและสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวได้รับการตรวจสอบทางวิทยาศาสตร์แล้วว่าไม่สามารถทำอันตรายร้ายแรงแก่ผู้ใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นหรือบุคคลอื่นได้

ดังนั้นในส่วนของการบัญญัติการกระทำที่เป็นความผิดนั้นก็ต้องทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวด้วย ผู้วิจัยจึงเห็นว่านอกเหนือจากการบัญญัติว่า “การใช้เครื่องหมายตามที่กฎหมายกำหนดโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่เป็นความผิด” ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมแล้วก็ควรบัญญัติเพิ่มเติมไปอีกว่า “การไม่ติดเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ตามที่กฎหมายกำหนดเป็นความผิด” ดังที่ปรากฏในกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกาและเยอรมันด้วย เพราะการไม่ติดเครื่องหมายตามที่กฎหมายกำหนดนั้นก็อาจทำให้คนทั่วไปเข้าใจผิดว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวเป็นอาวุธปืนของจริงอันจะทำให้เกิดความเสียหายแก่สังคมได้

สำหรับบุคคลที่จะมีหน้าที่ในการนำเครื่องหมายออก.มาติดลงบนสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นก็คือผู้ที่นำสิ่งเทียมอาวุธปืนมาจำหน่ายในท้องตลาดนั่นเองเช่นผู้ผลิต, ผู้นำเข้า และผู้จำหน่ายสิ่งเทียมอาวุธปืน กล่าวคือหากบุคคลดังกล่าวไม่นำสิ่งเทียมอาวุธปืนไปให้คณะกรรมการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมตรวจสอบจนได้ตรามอก.มาติดลงบนตัวสิ่งเทียมอาวุธปืนแล้วก็ห้ามผลิต, นำเข้า หรือจำหน่ายสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้น หากฝ่าฝืนทำการผลิต, นำเข้า หรือจำหน่ายสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นโดยไม่มีตรามอก. หรือทำการปลอมหรือเลียนตรามอก.โดยไม่ได้ผ่านการตรวจสอบจากคณะกรรมการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมมาก่อนก็ควรที่จะกำหนดให้เป็นความผิด

ทั้งนี้ผู้วิจัยเห็นว่าควรกำหนดหลักเกณฑ์ห้ามไม่ให้บุคคลผู้ที่ซื้อสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวไปนั้นทำการลบเครื่องหมายหรือดัดแปลงให้สิ่งเทียมอาวุธปืนมีลักษณะเหมือนอาวุธปืนของจริงมากขึ้นด้วย โดยการกำหนดให้การกระทำที่ฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ดังกล่าวเป็นความผิดและมีโทษทางอาญาดังเช่นที่ปรากฏในกฎหมายของมลรัฐแคลิฟอร์เนียประเทศสหรัฐอเมริกา ทั้งนี้เพราะผู้วิจัยเห็นว่าหากควบคุมเฉพาะที่ตัวผู้ค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนโดยไม่ควบคุมที่ตัวผู้ใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนแล้วก็จะไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของเครื่องหมายดังกล่าวที่มุ่งในการป้องกันไม่ให้บุคคลอื่นหลงเชื่อว่าสิ่ง

เทียมอาวุธปืนไม่ใช่อาวุธปืนของจริงได้ จึงจำเป็นที่จะต้องควบคุมไปถึงตัวผู้ที่ซื้อสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวว่าห้ามลบเครื่องหมายหรือดัดแปลงให้สิ่งเทียมอาวุธปืนมีลักษณะเหมือนอาวุธปืนของจริงมากยิ่งขึ้นด้วย

โดยที่ในส่วนของตัวเองเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ที่จะใช้แสดงบนสิ่งเทียมอาวุธปืน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการทำให้บุคคลทั่วไปไม่เข้าใจผิดว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวเป็นอาวุธปืนของจริงนั้น ผู้วิจัยเห็นว่าการใช้เครื่องหมาย “มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม” หรือเครื่องหมาย มอก. กับตัวสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวก็น่าจะเพียงพอในการใช้แยกสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวออกจากอาวุธปืนของจริงได้ เพราะในอาวุธปืนของจริงจะไม่ปรากฏเครื่องหมาย “มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม” หรือเครื่องหมาย มอก. ในตัวปืนเลย ทั้งนี้ลักษณะและตำแหน่งของเครื่องหมาย มอก. ที่จะอยู่บนตัวสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นผู้วิจัยเห็นว่าควรที่จะกำหนดให้เครื่องหมายดังกล่าวปรากฏในลักษณะที่ผู้อื่นที่ไม่ใช่ผู้ใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวจะสามารถเห็นเครื่องหมายนั้นได้ง่ายด้วย โดยอาจกำหนดให้ใช้สีของรูปเครื่องหมาย มอก. เป็นสีที่ตรงข้ามกับสีของสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้น เช่นหากสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นมีสีดำก็ควรให้เครื่องหมาย มอก. เป็นสีขาว และต้องกำหนดตำแหน่งของเครื่องหมายนั้นให้อยู่ในที่ๆสามารถเห็นได้ชัดเช่นบริเวณส่วนบนของโครงปืน ทั้งนี้เพราะหากนำเครื่องหมาย มอก. ไปติดไว้ที่ตำแหน่งอื่นเช่นบริเวณด้ามปืนแล้วก็จะไม่เป็นประโยชน์ในการใช้ป้องกันไม่ให้บุคคลอื่นที่ไม่ใช่ผู้ใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวเข้าใจผิดว่าสิ่งนั้นเป็นอาวุธปืนของจริงอยู่ดีเพราะบริเวณด้ามปืนนั้นจะถูกมือของผู้ที่ใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนกำไว้ทำให้บุคคลอื่นมองไม่เห็นเครื่องหมายดังกล่าว

แต่ถ้าหากมีผู้เห็นว่าเพียงแค่เครื่องหมาย มอก. ยังไม่เพียงพอที่จะใช้ป้องกันไม่ให้บุคคลอื่นเข้าใจผิดว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนเป็นอาวุธปืนของจริงแล้ว ผู้วิจัยก็เห็นว่าอาจมีการกำหนดให้นำปลอกพลาสติกสีส้มติดตั้งไว้ที่ปลายปากกระบอกของสิ่งเทียมอาวุธปืน หรือกำหนดให้ใช้วัสดุภายนอกเป็นวัสดุโปร่งใสให้เห็นกลไกหรือกระสุนของสิ่งเทียมอาวุธปืนที่แตกต่างจากอาวุธปืนของจริงดังเช่นที่ในกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกาได้กำหนดเอาไว้ก็ได้

ในเรื่องขององค์ประกอบภายในของความผิดฐานนี้ ผู้วิจัยเห็นว่านอกจากจะกำหนดให้ความผิดฐานฝ่าฝืนกฎหมายในเรื่องตราสัญลักษณ์นี้เป็นการกระทำความผิดโดยเจตนาแล้ว ก็ควรที่จะกำหนดให้การกระทำโดยประมาทเป็นความผิดด้วยดังเช่นที่ปรากฏในกฎหมายของประเทศเยอรมัน ทั้งนี้ก็เพื่อไม่ให้บุคคลที่ฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ดังกล่าวใช้ข้ออ้างว่าที่ตนไม่ติดเครื่องหมายดังกล่าวลงบนสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นเป็นเพราะความหลงลืมโดยประมาทได้

(2) ในส่วนของสิ่งเทียมอาวุธปืนที่จะถูกควบคุมนั้นผู้วิจัยเห็นว่าควรที่จะกำหนดโดยอาศัยแบบอย่างจากกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา กล่าวคือสิ่งเทียมอาวุธปืนที่จะถูกควบคุมโดยการติดเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ที่กฎหมายกำหนดนั้นควรที่จะเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนทุกประเภทไม่

ว่าจะเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนที่สามารถยิงกระสุนชนิดใดๆออกมาได้หรือไม่ก็ควรที่จะอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์นี้ทั้งสิ้น โดยไม่ใช่แค่เฉพาะสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทของเด็กเล่นที่ใช้ยิงลูกดอกพลาสติกหรือแม่เหล็กที่ไม่มีแรงส่งกระสุนมากดังที่ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมของประเทศไทยใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันนี้เท่านั้นแต่ควรรวมถึงสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทอื่นเช่นสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ไม่สามารถยิงกระสุนใดๆออกมาได้หรือสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ยิงกระสุนพลาสติกทรงกลมหรือที่เรียกว่า BB Gun ด้วย

ทั้งนี้แม้ว่าจะเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ลักษณะภายนอกบ่งชี้ว่าไม่ใช่อาวุธปืนของจริง เช่น สิ่งเทียมอาวุธปืนที่ใช้วัสดุโปร่งใสสามารถเห็นกลไกของสิ่งเทียมอาวุธปืนที่แตกต่างจากอาวุธปืนของจริงได้ หรือสิ่งเทียมอาวุธปืนที่วัสดุภายนอกเป็นสีแบบสว่างที่ไม่เหมือนกับอาวุธปืนของจริง ผู้วิจัยก็เห็นว่าต้องอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์เกี่ยวกับเครื่องหมายบนตัวสิ่งเทียมอาวุธปืนเช่นกัน ทั้งนี้เพราะว่าวัตถุประสงค์ในการทำเครื่องหมายลงบนตัวสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นนอกจากจะมีไว้เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเข้าใจผิดว่าเป็นอาวุธปืนของจริงแล้วยังเป็นการแสดงว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นได้รับการตรวจสอบแล้วว่าปลอดภัยด้วย ดังนั้นแม้ว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวจะมีลักษณะภายนอกบ่งชี้ว่าไม่ใช่อาวุธปืนของจริงอย่างชัดเจนแล้วก็ตามสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวก็ต้องมีการทำเครื่องหมายเพื่อแสดงว่าผ่านการตรวจสอบความปลอดภัยว่ามีแรงส่งกระสุนที่ไม่เป็นอันตรายแล้วด้วย

(3) ในส่วนของอัตราโทษ ผู้วิจัยเห็นว่าในส่วนของระดับความรุนแรงของโทษนั้น ควรที่จะกำหนดให้การกระทำความผิดในกรณีที่ฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ดังกล่าวนี้เป็นความผิดที่ไม่ร้ายแรงเช่นความผิดหุโทษหรือความผิดที่สามารถฟ้องต่อศาลแขวงได้ เพราะผู้วิจัยเห็นว่าการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ดังกล่าวยังไม่ทำให้เกิดความเสียหาย หากจะมีความเสียหายก็คงมีเพียงความเสี่ยงที่สิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวอาจถูกนำไปใช้ในการกระทำความผิดอื่นได้ซึ่งก็ยังเป็นเรื่องที่ไม่แน่นอน และยังไม่อาจถือได้ว่าผู้ที่ฝ่าฝืนมีเจตนาร้ายที่จะนำสิ่งเทียมอาวุธปืนไปใช้ในวัตถุประสงค์ที่มีขอบด้วยกฎหมายแต่ประการใด และเมื่อพิจารณาจากอัตราโทษในการกระทำความผิดฐานเดียวกันในกฎหมายต่างประเทศเช่นกฎหมายของมลรัฐแคลิฟอร์เนียหรือกฎหมายของประเทศเยอรมันแล้วจะเห็นได้ว่ากฎหมายของทั้งสองประเทศก็กำหนดให้อัตราโทษในความผิดเกี่ยวกับเครื่องหมายบนสิ่งเทียมอาวุธปืนนี้เป็นอัตราโทษสำหรับความผิดที่ไม่ร้ายแรง (Misdemeanours) เหมือนกันทั้งสองประเทศ

แต่ทั้งนี้ในส่วนของการกำหนดตัวเลขอัตราโทษนั้นว่าควรที่จะมีจำนวนค่าปรับเท่าไร หรือควรที่จะมีระยะเวลาจำคุกนานเพียงใดในความผิดฐานนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าคงจะต้องทำการศึกษาต่อไปจากข้อเท็จจริงอื่นทางสังคม เช่นความเสียหายที่สังคมได้รับจากการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์เกี่ยวกับเครื่องหมายบนสิ่งเทียมอาวุธปืน หรือ ผลประโยชน์ที่ผู้ทำการฝ่าฝืนกฎหมายในเรื่องดังกล่าวจะได้รับ ซึ่งในกรณีนี้ก็อาจนำผลกำไรที่ผู้ผลิต, ผู้นำเข้าหรือ ผู้ค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนได้จากการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ฝ่าฝืนกฎหมายในเรื่องเครื่องหมายบนตัวสิ่งเทียมอาวุธปืนมาพิจารณาประกอบด้วยก็ได้ ทั้งนี้ก็เพื่อที่จะนำตัวเลขดังกล่าวมาคำนวณต่อไปว่าอัตราโทษแค่นี้จนถึงจะทำให้

เกิดผลเป็นการยับยั้ง (Deterrence) ไม่ให้มีการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์เกี่ยวกับเครื่องหมายบนสิ่งเทียมอาวุธปืนได้ ดังที่ผู้วิจัยได้กล่าวไว้แล้วในทฤษฎีการกำหนดโทษต่างๆในหัวข้อที่ 2.3.3

3.5 การดัดแปลงสิ่งเทียมอาวุธปืน

การดัดแปลงสิ่งเทียมอาวุธปืนอาจเป็นไปได้ทั้งการกระทำที่ชอบหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย หากเป็นการดัดแปลงสิ่งเทียมอาวุธปืนโดยผู้ดัดแปลงไม่ได้มีเจตนาร้าย เช่นการติดอุปกรณ์เสริม หรือการทำสีให้สิ่งเทียมอาวุธปืนตามความชอบของตนเองเพื่อนำมาใช้เป็นของประดับตกแต่งนั้นย่อมสามารถกระทำได้ และไม่มีกฎหมายของประเทศใดที่จะห้ามการกระทำในลักษณะดังกล่าวเอาไว้แต่อย่างใด

การดัดแปลงสิ่งเทียมอาวุธปืนที่จำเป็นที่จะต้องถูกควบคุมตามกฎหมายนั้นจะต้องเป็นการดัดแปลงสิ่งเทียมอาวุธปืนเพื่อวัตถุประสงค์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายเท่านั้น ทั้งนี้จากกลุ่มประเทศที่ผู้วิจัยเลือกมาศึกษานั้นพบว่าในกฎหมายของประเทศไทย, ประเทศอังกฤษ, ประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศเยอรมันนั้นไม่มีการกล่าวถึงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการดัดแปลงสิ่งเทียมอาวุธปืนเอาไว้ แต่เฉพาะในกฎหมายของ เขตบริหารพิเศษ ฮองกง แห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน เท่านั้นที่ปรากฏหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการดัดแปลงสิ่งเทียมอาวุธปืนพร้อมทั้งอัตราโทษในกรณีที่ฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ดังกล่าวเอาไว้ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

3.5.1 หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการดัดแปลงสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายของเขตบริหารพิเศษ ฮองกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน

หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการดัดแปลงสิ่งเทียมอาวุธปืนของ เขตบริหารพิเศษ ฮองกง แห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนนั้นจะพิจารณาได้จากบทบัญญัติที่กำหนดฐานความผิดเกี่ยวกับการดัดแปลงสิ่งเทียมอาวุธปืนให้กลายเป็นอาวุธปืน (Converting imitation firearm into a firearm⁸⁴) ซึ่งได้กำหนดการกระทำที่เป็นความผิดเอาและอัตราโทษไว้ดังนี้

ผู้ที่ดัดแปลงสิ่งเทียมอาวุธปืนที่สามารถยิงกระสุนออกจากลำกล้องให้กลายเป็นอาวุธปืน (firearm) มีความผิด มีโทษจำคุกไม่เกิน 14 ปี

⁸⁴ Department of Justice Bilingual Laws Information System, FIREARMS AND AMMUNITION ORDINANCE section 21 [Online], 1 September 1981. Available from <http://www.legislation.gov.hk>

ทั้งนี้ นิยามของอาวุธปืน (firearm) ในเขตบริหารพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ก็ได้ถูกกำหนดไว้ใน FIREARMS AND AMMUNITION ORDINANCE ว่า

อาวุธปืน (firearm) หมายถึง สิ่งที่สามารถยิงกระสุนออกไปทำอันตรายถึงชีวิตได้

จากกฎหมายดังกล่าวสามารถวิเคราะห์ในประเด็นต่างๆ ได้ดังนี้

(1) ประเภทของสิ่งเทียมอาวุธปืนที่จะถูกควบคุมในหลักเกณฑ์เรื่องการดัดแปลงสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายของเขตบริหารพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน นั้นก็ได้แก่สิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทที่สามารถยิงกระสุนออกมาได้เท่านั้น หมายความว่าหากเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทที่ไม่สามารถยิงกระสุนใดๆ ออกมาได้แล้วก็จะไม่อยู่ในการควบคุมตามหลักเกณฑ์ในเรื่องการดัดแปลงสิ่งเทียมอาวุธปืน

(2) การกระทำที่เป็นความผิด ได้แก่การดัดแปลงสิ่งเทียมอาวุธปืนให้กลายเป็นอาวุธปืน ดังนั้น หากเป็นการดัดแปลงสิ่งเทียมอาวุธปืนในลักษณะอื่นที่ไม่ใช่การดัดแปลงให้สิ่งเทียมอาวุธปืนกลายเป็นอาวุธปืนแล้วก็จะไม่เป็นความผิด เช่นการดัดแปลงในส่วนของสีของตัวสิ่งเทียมอาวุธปืน หรือการนำอุปกรณ์อื่นมาติดตั้งบนสิ่งเทียมอาวุธปืนที่แม้จะทำให้สิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวมีความคล้ายคลึงกับอาวุธปืนของจริงมากขึ้นก็ไม่ถือว่าเป็นการดัดแปลงที่จะเป็นความผิดตามกฎหมายของเขตบริหารพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน

ดังนั้นจึงต้องพิจารณาถึงนิยามความหมายของคำว่าอาวุธปืน (firearm) ว่ามีความหมายอย่างไรด้วยถึงจะสามารถเข้าใจได้ว่าต้องดัดแปลงสิ่งเทียมอาวุธปืนถึงขั้นไหนจึงจะเป็นความผิดฐานดัดแปลงสิ่งเทียมอาวุธปืนให้กลายเป็นอาวุธปืน

ทั้งนี้จากนิยามของคำว่าอาวุธปืน (firearm) ตามกฎหมายของเขตบริหารพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนที่ได้กล่าวไว้แล้วในหัวข้อที่ 3.1.5 นั้น อาวุธปืน (firearm) จะหมายถึง สิ่งที่สามารถยิงกระสุนออกไปทำอันตรายถึงชีวิตได้ ดังนั้นแล้วหากมีการดัดแปลงสิ่งเทียมอาวุธปืนจนถึงขั้นที่สิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวนั้นสามารถยิงกระสุนที่ทำอันตรายถึงชีวิตได้แล้วก็จะถือว่าผู้ดัดแปลงมีความผิดฐานนี้แล้ว เช่น การดัดแปลงให้สิ่งเทียมอาวุธปืนสามารถยิงกระสุนที่ใช้สำหรับอาวุธปืนของจริงได้ เป็นต้น แต่หากเป็นเพียงการดัดแปลงให้สิ่งเทียมอาวุธปืนสามารถยิงกระสุนสำหรับสิ่งเทียมอาวุธปืน เช่น กระสุน BB ที่เป็นกระสุนพลาสติกทรงกลมเส้นผ่านศูนย์กลาง 6 มิลลิเมตรให้สามารถยิงได้รุนแรงขึ้นเท่านั้นผู้วิจัยก็เห็นว่าการกระทำดังกล่าวยังไม่น่าที่จะเป็นความผิดฐานดัดแปลงสิ่งเทียมอาวุธปืนให้เป็นอาวุธปืนเพราะว่าไม่อาจจะดัดแปลงเพิ่มแรงส่งกระสุน BB ให้มากขึ้นเพียงใด กระสุน BB นั้นก็ไม่สามารถทำอันตรายถึงชีวิตผู้อื่นได้จึงไม่สามารถถือได้ว่าเป็นการดัดแปลงให้สิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวเป็นอาวุธปืนได้

(3) ในส่วนของอัตราโทษนั้น ถึงแม้ว่าในกฎหมายของ เขตบริหารพิเศษ ฮองกง แห่ง สาธารณรัฐประชาชนจีน จะไม่มีการแบ่งแยกประเภทของความผิดว่าเป็นความผิดลหุโทษหรือ ความผิดร้ายแรงอย่างประเทศอื่นก็ตามแต่เมื่อพิจารณาจากอัตราโทษในความผิดฐานดังกล่าวที่ กำหนดอัตราโทษจำคุกไม่เกิน 14 ปีนั้นก็เห็นได้ว่าอัตราโทษดังกล่าวชี้ให้เห็นว่าความผิดฐานนี้เป็น ความผิดที่ร้ายแรงแล้วเพราะกฎหมายไม่เปิดโอกาสให้ใช้โทษปรับในกรณีดังกล่าวเลย ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า เหมาะสมแล้วเพราะการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ดังกล่าวก็เปรียบเสมือนการผลิตปืนเถื่อนในรูปแบบหนึ่ง

3.5.2 วิเคราะห์หลักเกณฑ์ที่เหมาะสมเกี่ยวกับการดัดแปลงสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมาย ของประเทศไทย

เมื่อพิจารณากฎหมายที่กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการดัดแปลงสิ่งเทียมอาวุธปืนรวมทั้ง องค์กรประกอบความผิดและอัตราโทษในกรณีที่มีการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ดังกล่าวของ เขตบริหารพิเศษ ฮองกง แห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน แล้วจะเห็นได้ว่ากฎหมายของ เขตบริหารพิเศษ ฮองกง แห่ง สาธารณรัฐประชาชนจีนในเรื่องนี้มีรายละเอียดหรือมีข้อดีและข้อเสียอย่างไรบ้าง ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า เรื่องดังกล่าวเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับประเทศไทยที่ยังไม่ปรากฏหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการดัดแปลงสิ่งเทียม อาวุธปืนเลย ทั้งนี้เมื่อพิจารณาจากข่าวที่ปรากฏในประเทศไทยแล้วจะพบว่ามีการดัดแปลงสิ่งเทียม อาวุธปืนให้สามารถยิงกระสุนปืนของจริงปรากฏในประเทศไทยมาเป็นเวลานานแล้ว ดังนั้นถ้าหากว่า ในอนาคตจะมีการปรับปรุงกฎหมายของประเทศไทยในส่วนของกาหนดหลักเกณฑ์และการ กระทำที่เป็นความผิดประกอบกับอัตราโทษเมื่อมีการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ดังกล่าวแล้ว ทางผู้วิจัยก็ขอ เสนอประเด็นความเห็นที่จะใช้ประกอบการพิจารณาต่อไปดังนี้

(1) ควรบัญญัติการกระทำที่เป็นความผิดให้ชัดเจนว่าการดัดแปลงสิ่งเทียมอาวุธปืนถึง ขั้นไหนจึงจะเป็นความผิด เช่นระบุว่าหากเป็นการดัดแปลงสิ่งเทียมอาวุธปืนเพื่อให้เป็น “อาวุธปืน” ตามที่มีคำนิยามในพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียม อาวุธปืน พ.ศ. 2490 จึงจะเป็นความผิด ทั้งนี้ก็คงต้องมีการแก้ไขนิยามของคำว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนให้มี ความชัดเจนกว่าที่ปรากฏในกฎหมายปัจจุบันว่ามีความแตกต่างจากอาวุธปืนอย่างไรบ้างก่อน (เช่น การกำหนดความแรงของกระสุนที่จะถือว่าเป็นอาวุธปืน หรือการกำหนดให้ชัดเจนว่าอาวุธปืน หมายถึงสิ่งที่สามารถใช้ยิงกระสุนปืนได้เท่านั้น) เพื่อที่จะสามารถนำนิยามที่แก้ไขแล้วดังกล่าวมาใช้ พิจารณาประกอบกับความผิดฐานดัดแปลงสิ่งเทียมอาวุธปืนนี้ต่อไปได้

(2) ควรบัญญัติให้ชัดเจนว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทที่สามารถยิงกระสุนพลาสติก ออกมาได้เท่านั้นที่จะอยู่ในหลักเกณฑ์ของความผิดฐานนี้ได้ เพราะโดยสภาพของโครงสร้างและกลไก ภายในแล้ว เฉพาะสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทที่สามารถยิงกระสุนพลาสติกออกได้เท่านั้นที่จะ

สามารถถูกดัดแปลงให้สามารถยิงกระสุนของจริงที่มีอันตรายถึงชีวิตได้ หากเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ไม่สามารถยิงกระสุนใดๆออกมาได้เช่นปืนโมเดลที่ใช้เป็นเครื่องประดับตกแต่งนั้นสิ่งเทียมอาวุธปืนลักษณะดังกล่าวย่อมไม่สามารถที่จะถูกดัดแปลงให้กลายเป็นอาวุธปืนของจริงได้โดยสภาพเพราะไม่มีโครงสร้างหรือกลไกที่จะรองรับสำหรับการยิงกระสุนปืนของจริงได้เลยจึงไม่จำเป็นที่จะต้องบัญญัติกฎหมายให้ครอบคลุมไปถึงสิ่งเทียมอาวุธปืนลักษณะดังกล่าวด้วย

(3) ในส่วนของอัตราโทษนั้นผู้วิจัยเห็นว่าควรกำหนดให้การฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ในเรื่องการดัดแปลงสิ่งเทียมอาวุธปืนเป็นความผิดร้ายแรงโดยผู้วิจัยเห็นว่าอัตราโทษในความผิดดังกล่าวจะต้องไม่ใช่อัตราโทษสำหรับความผิดเล็กน้อยๆเช่นความผิดหลุโทษหรือความผิดที่สามารถฟ้องต่อศาลแขวงได้ เช่นเดียวกับที่กฎหมายของเขตบริหารพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนได้กำหนดไว้ เพราะการดัดแปลงสิ่งเทียมอาวุธปืนให้สามารถใช้อิงกระสุนปืนของจริงได้ก็หมายความว่าสิ่งที่ถูกดัดแปลงนั้นก็คืออาวุธปืน เสมือนหนึ่งว่าการกระทำดังกล่าวเป็นการผลิตปืนเถื่อนชนิดหนึ่งก็ได้ จึงต้องกำหนดอัตราโทษให้เป็นโทษสำหรับความผิดร้ายแรงจึงจะเหมาะสม

แต่ทั้งนี้ในส่วนของการกำหนดตัวเลขอัตราโทษนั้นว่าควรที่จะมีจำนวนค่าปรับหรือไม่ในจำนวนเท่าไร หรือควรที่จะมีระยะเวลาจำคุกนานเพียงใดในความผิดฐานนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าคงจะต้องทำการศึกษาต่อไปจากข้อเท็จจริงอื่นทางสังคม เช่นความเสียหายที่สังคมได้รับจากการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการดัดแปลงสิ่งเทียมอาวุธปืน หรือ ผลประโยชน์ที่ผู้ทำการฝ่าฝืนกฎหมายในเรื่องดังกล่าวจะได้รับ ซึ่งในกรณีนี้ก็อาจนำผลกำไรที่ผู้ดัดแปลงสิ่งเทียมอาวุธปืนได้จากการรับจ้างดัดแปลงสิ่งเทียมอาวุธปืนมาพิจารณาประกอบด้วยก็ได้ ทั้งนี้ก็เพื่อที่จะนำตัวเลขดังกล่าวมาคำนวณต่อไปว่าอัตราโทษของค่าปรับหรือระยะเวลาจำคุกมากน้อยเพียงใดถึงจะทำให้เกิดผลเป็นการยับยั้ง (Deterrence) ไม่ให้มีการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการดัดแปลงสิ่งเทียมอาวุธปืนได้ ดังที่ผู้วิจัยได้กล่าวไว้แล้วในทฤษฎีการกำหนดโทษต่างๆในหัวข้อที่ 2.3.3

บทที่ 4

วิเคราะห์กฎหมายเกี่ยวกับการใช้สิ่งเทียมออวูรีน

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการใช้สิ่งเทียมออวูรีนของแต่ละประเทศนั้น แม้จะมีการบัญญัติรายละเอียดไว้แตกต่างกัน แต่กฎหมายของทุกประเทศก็จะมีวัตถุประสงค์หลักในการบัญญัติกฎหมายที่เหมือนกันคือต้องการควบคุมการใช้สิ่งเทียมออวูรีนให้เป็นการใช้โดยวัตถุประสงค์ที่ชอบด้วยกฎหมายเท่านั้น กล่าวคือหากเป็นการใช้สิ่งเทียมออวูรีนที่มีวัตถุประสงค์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายแล้วก็จะถือว่าการกระทำดังกล่าวเป็นความผิดและต้องรับโทษทางอาญา ทั้งนี้แม้ว่าจะเป็นการใช้สิ่งเทียมออวูรีนโดยวัตถุประสงค์ที่ชอบด้วยกฎหมายแล้วก็ต้องอยู่ภายใต้กฎหมายที่วางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับความปลอดภัยในการใช้สิ่งเทียมออวูรีนดังกล่าวด้วยโดยถ้าหากมีการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ดังกล่าวแล้วก็จะถือว่ามีความผิดและต้องรับโทษทางอาญาเช่นกัน

เมื่อผู้วิจัยได้ทำการศึกษากฎหมายที่บัญญัติเกี่ยวกับการควบคุมการใช้สิ่งเทียมออวูรีนจากกลุ่มประเทศที่ผู้วิจัยเลือกมาศึกษาแล้วพบว่า กฎหมายที่ควบคุมการใช้สิ่งเทียมออวูรีนโดยวัตถุประสงค์ที่ชอบด้วยกฎหมายจะปรากฏในกฎหมายของประเทศเยอรมันเท่านั้น ส่วนกฎหมายที่ควบคุมการใช้สิ่งเทียมออวูรีนโดยวัตถุประสงค์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายจะปรากฏในกฎหมายของประเทศอังกฤษ, ประเทศสหรัฐอเมริกา, ประเทศเยอรมัน และเขตบริหารพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน สำหรับในกฎหมายของประเทศไทยนั้นจะมีกฎหมายที่บัญญัติถึงการใช้สิ่งเทียมออวูรีนไว้เฉพาะในเรื่องการพกพาสีสิ่งเทียมออวูรีนเท่านั้น ส่วนหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการใช้สิ่งเทียมออวูรีนในลักษณะอื่นนั้นจะไม่ปรากฏในกฎหมายของประเทศไทยเลยทั้งที่ในปัจจุบันจะพบปัญหาเกี่ยวกับการใช้สิ่งเทียมออวูรีนในประเทศไทยอยู่เสมอ ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นว่ามีคามจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการปรับปรุงกฎหมายของประเทศไทยในส่วนที่เกี่ยวกับการใช้สิ่งเทียมออวูรีนโดยจะต้องนำบทบัญญัติของกฎหมายต่างประเทศที่กล่าวถึงในเรื่องดังกล่าวมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงกฎหมายของประเทศไทยต่อไป

4.1 การใช้สิ่งเทียมออวูรีนโดยวัตถุประสงค์ที่ชอบด้วยกฎหมาย

แม้ว่าการใช้สิ่งเทียมออวูรีนโดยวัตถุประสงค์ที่ชอบด้วยกฎหมาย เช่นการใช้สิ่งเทียมออวูรีนมาเป็นอุปกรณ์ในการเล่นกีฬาภายใต้กฎกติกาที่ปลอดภัยจะเป็นสิ่งที่สามารถทำได้ตามกฎหมาย เพราะการใช้สิ่งเทียมออวูรีนในลักษณะดังกล่าวไม่ได้ทำไปโดยมีเจตนาร้ายหรือมุ่งที่จะทำอันตรายแก่บุคคลใด แต่อย่างไรก็ตามการใช้สิ่งเทียมออวูรีนโดยวัตถุประสงค์ที่ชอบด้วยกฎหมายนั้นก็ยังคงต้องอยู่

ภายใต้หลักเกณฑ์ของกฎหมายบางประการ ซึ่งกฎหมายในที่นี้ก็คือกฎหมายที่กำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับความปลอดภัยของการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนภายในบริเวณสนามซ้อมยิงสิ่งเทียมอาวุธปืน โดยถ้าหากว่ามีการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ในเรื่องดังกล่าวก็จะถือว่ามีความผิดและต้องรับโทษทางอาญาด้วย

ทั้งนี้กฎหมายในเรื่องการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนโดยชอบด้วยกฎหมายนั้นจะไม่ปรากฏในกฎหมายของประเทศไทย, ประเทศอังกฤษ, ประเทศสหรัฐอเมริกา หรือเขตบริหารพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนเลย จะมีแต่เพียงกฎหมายของประเทศเยอรมันเท่านั้นที่ได้กำหนดรายละเอียดของเรื่องดังกล่าวเอาไว้ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าจำเป็นที่จะต้องมีการบัญญัติหลักเกณฑ์ในเรื่องดังกล่าวมาบังคับใช้ในประเทศไทยเพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิให้กับบุคคลที่ใช้บริการสนามซ้อมยิงสิ่งเทียมอาวุธปืนที่มีจำนวนสูงขึ้นอย่างสม่ำเสมอในประเทศไทย โดยการนำกฎหมายของประเทศเยอรมันมาพิจารณาเป็นแนวทางในการบัญญัติกฎหมายดังกล่าวในประเทศไทยต่อไปดังนี้

4.1.1 การใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนโดยวัตถุประสงค์ที่ชอบด้วยกฎหมายตามกฎหมายของประเทศเยอรมัน

หลักเกณฑ์ที่ควบคุมการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนโดยวัตถุประสงค์ที่ชอบด้วยกฎหมายในประเทศเยอรมันจะปรากฏอยู่ในกฎหมาย Weapons Act ที่กำหนดหน้าที่ให้ผู้ที่เป็นเจ้าของสนามซ้อมยิงสิ่งเทียมอาวุธปืน (Shooting range) ควบคุมการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนที่มีพลังงานจลน์ในการส่งกระสุนเกิน 0.5 joules (J) แต่ไม่เกิน 7.5 joules (J) (หรือ free firearms) ภายในสนามซ้อมยิงสิ่งเทียมอาวุธปืนของตนให้อยู่ในมาตรฐานความปลอดภัยตามที่กฎหมายกำหนด หากเจ้าของสนามดังกล่าวไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวก็ถือว่ามีความผิดและมีโทษทางอาญา

ในความผิดฐานฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ในเรื่องดังกล่าวจะสามารถแบ่งออกได้เป็นความผิดฐานเปิดสนามซ้อมยิงสิ่งเทียมอาวุธปืนโดยไม่มีใบอนุญาตหรือผู้เปิดสนามซ้อมยิงสิ่งเทียมอาวุธปืนมีคุณสมบัติไม่ครบในการขอใบอนุญาตฐานหนึ่ง และความผิดฐานฝ่าฝืนกฎที่เกี่ยวกับการซ้อมยิงสิ่งเทียมอาวุธปืนอีกฐานหนึ่ง โดยที่หลักเกณฑ์ของการกระทำที่จะถือว่าเป็นความผิดนั้นจะมีรายละเอียดดังนี้¹

(ก) หลักเกณฑ์และการกระทำที่จะถือว่าเป็นความผิดในการเปิดสนามซ้อมยิงสิ่งเทียมอาวุธปืน

หลักเกณฑ์ในการเปิดสนามซ้อมยิงสิ่งเทียมอาวุธปืน (Shooting range) ตามกฎหมาย Weapons Act ของประเทศเยอรมันนั้นจะพิจารณาจากใบอนุญาตในการเปิดสนามซ้อมยิง

¹ German Federal Ministry of Justice, Weapons Act Section 27 and 53(1), 53(2) [Online], 11 October 2002. Available from <http://www.gesetze-im-internet.de>

สิ่งเทียมอาวุธปืนและจะมีการพิจารณาถึงคุณสมบัติของผู้เปิดสนามซ้อมยิงสิ่งเทียมอาวุธปืนด้วยว่า บุคคลนั้นมีคุณสมบัติตามที่กฎหมายกำหนดไว้หรือไม่² ซึ่งทั้งหมดนี้ก็มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนภายในสนามซ้อมยิงสิ่งเทียมอาวุธปืน

ตามกฎหมาย Weapons Act ของประเทศเยอรมัน ผู้ที่จะเปิดสนามซ้อมยิงสิ่งเทียมอาวุธปืน (Shooting range) ต้องมีคุณสมบัติที่เกี่ยวกับความน่าเชื่อถือ (Reliability) และความสามารถ (Personal aptitude) และยังคงมีการรับประกันภัยค่าเสียหายที่เกี่ยวกับชีวิตและทรัพย์สินในอุบัติเหตุอันเกิดจากการดำเนินงานของสนามซ้อมยิงสิ่งเทียมอาวุธปืนนี้ในวงเงิน 1 ล้านยูโรเป็นอย่างต่ำ โดยต้องกำหนดไว้โดยเฉพาะว่าในส่วนของการเสียชีวิตให้ได้รับเงินประกัน 1 หมื่นยูโร และในกรณีที่ทุพพลภาพให้ได้รับเงินประกัน 1 แสนยูโรเป็นอย่างต่ำด้วย³

โดยที่ในส่วนของคุณสมบัติเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือ (Reliability) และความสามารถ (Personal aptitude) ของบุคคลที่จะขอใบอนุญาตเปิดสนามซ้อมยิงสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้น ในมาตรา 5 และ 6 ของกฎหมาย Weapons Act (WaffG) ก็ได้กล่าวถึงเรื่องดังกล่าวเอาไว้ว่า

มาตรา 5 ความน่าเชื่อถือ (Reliability)⁴

1. บุคคลดังต่อไปนี้ถือว่าไม่มีความน่าเชื่อถือเพียงพอ

(1) ผู้ที่ถูกพิพากษาลงโทษในความผิดที่ไม่สามารถอุทธรณ์ได้ หรือในความผิดอื่นใดที่กระทำไปโดยเจตนาและศาลมีคำพิพากษาให้จำคุกไม่น้อยกว่า 1 ปี โดยที่ระยะห่างระหว่างการกระทำความผิดครั้งนี้กับวันที่เริ่มรับโทษในการกระทำความผิดครั้งก่อนมีน้อยกว่า 10 ปี

(2) ผู้ที่โดยสภาพสามารถถูกมองได้ว่า จะนำสิ่งเทียมอาวุธปืนที่มีพลังงานจลน์ในการส่งกระสุนเกิน 0.5 joules (J) แต่ไม่เกิน 7.5 joules (J) (หรือ free firearms) ไปใช้โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือใช้โดยปราศจากความระมัดระวัง หรือไม่มีการจัดเก็บสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภท free firearms อย่างระมัดระวัง หรือจะนำสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภท free firearms ไปให้บุคคลที่ไม่มีสิทธิใช้

2. บุคคลดังต่อไปนี้ไม่มีความน่าเชื่อถือเพียงพอ

(1) ผู้ที่ถูกพิพากษาลงโทษจำคุกในความผิดที่ไม่สามารถอุทธรณ์ได้, ถูกควบคุมตัวสำหรับกรณีที่เป็นเยาวชน, ถูกปรับรายวันเป็นระยะเวลา 60 วันเป็นอย่าง

² German Federal Ministry of Justice, **Weapons Act Section 53(1), no.5 and 11** [Online], 11 October 2002. Available from <http://www.gesetze-im-internet.de>

³ German Federal Ministry of Justice, **Weapons Act Section 27(1)** [Online], 11 October 2002. Available from <http://www.gesetze-im-internet.de>

⁴ German Federal Ministry of Justice, **Weapons Act Section 5** [Online], 11 October 2002. Available from <http://www.gesetze-im-internet.de>

น้อย, ถูกเพิ่มโทษ 2 เท่าจากโทษขั้นต่ำ, ผู้ที่ได้รับการพักการลงโทษการถูกควบคุมตัวสำหรับกรณีที่เป็นเยาวชน ภายในระยะเวลา 5 ปีนับจากวันที่มีคำพิพากษาถึงที่สุดโทษล่าสุด ทั้งนี้ความผิดดังกล่าวนี้ต้องเป็น

(ก) ในความผิดที่กระทำโดยเจตนา หรือ

(ข) ในการกระทำความผิดโดยประมาทโดยที่มีอาวุธปืน, สิ่งเทียมอาวุธปืนประเภท free firearms, เครื่องกระสุน หรือวัตถุระเบิดด้วย หรือ การกระทำความผิดโดยประมาทนั้นจะทำให้สาธารณชนได้รับอันตราย

(ค) ในการกระทำความผิดตามกฎหมายฉบับนี้ หรือการกระทำความผิดตามกฎหมาย War Weapons Control Act หรือกฎหมาย the Explosives Act or the Federal Hunting Act

(2) ผู้ที่เข้าร่วมเป็นสมาชิกของ

(ก) องค์กรที่ถูกห้ามโดย Act Governing Private Associations

(ข) องค์กรที่ถูกศาลรัฐธรรมนูญพิพากษาว่าขัดต่อกฎหมายรัฐธรรมนูญภายในระยะเวลา 10 ปี นับแต่วันที่ศาลพิพากษาให้เลิกการเป็นสมาชิกขององค์กรนั้น

(3) ผู้ที่มีแนวคิดหรือเป็นสมาชิก หรือมีการสนับสนุนย้อนหลังไปไม่เกิน 5 ปี ในองค์กรที่มีแนวคิด

(ก) ล้มล้างรัฐธรรมนูญ

(ข) ขัดขวางการอยู่ร่วมกันอย่างสันติในระหว่างประเทศ

(ค) ขัดขวางผลประโยชน์ของชาติเยอรมันในต่างประเทศโดยใช้วิธีการข่มขู่ หรือการประทุษร้ายอย่างรุนแรง

(4) ผู้ที่ถูกศาลสั่งให้ถูกควบคุมตัวไว้ที่สถานitäรรวจโดยคำสั่งศาลในการกระทำความผิดฐานใช้ความรุนแรง มากกว่า 1 ครั้ง ภายในระยะเวลาย้อนหลังไป 5 ปี

3. ในการนับระยะเวลาตาม อนุมาตรา 1 ข้อ (1) หรืออนุมาตรา 2 ข้อ (1) นั้นจะไม่นับรวมระยะเวลาที่ถูกควบคุมตัวไว้โดยเจ้าพนักงานหรือศาล

4. ในระหว่างที่คดียังรอการพิพากษาอยู่ว่าจะเป็นคนที่ไม่สามารถอุทธรณ์ตาม อนุมาตรา 1 ข้อ (1) หรืออนุมาตรา 2 ข้อ (1) ได้หรือไม่นั้น เจ้าพนักงานอาจให้รอการพิจารณาคุณสมบัติของบุคคลที่จะขอใบอนุญาตเปิดสนามซ้อมยิงสิ่งเทียมอาวุธปืนไปก่อนจนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาดังกล่าวก็ได้

5. เจ้าพนักงานสามารถรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้เพื่อพิจารณาถึงความน่าเชื่อถือของบุคคลที่จะขอใบอนุญาตเปิดสนามซ้อมยิงสิ่งเทียมอาวุธปืนได้

- (1) ข้อมูลที่ถูกรับที่กอยู่ใน Federal Central Criminal Register
- (2) ข้อมูลที่ถูกรับที่กอยู่ใน Central Public Prosecution Proceedings Register ตาม (2) ข้อ 1.
- (3) รายงานของตำรวจท้องถิ่น ตาม (2) ข้อ 4

มาตรา 6 ความสามารถ (Personal aptitude)⁵

1. บุคคลต่อไปนี้จะไม่ถือว่ามีความสามารถ หากเป็นที่เชื่อได้ว่า
 - (1) เป็นผู้ไร้ความสามารถตามกฎหมาย
 - (2) เป็นผู้ติดยาเสพติด หรือสิ่งเสพติดอื่น, มีจิตบกพร่อง หรือสติปัญญาต่ำ
 - (3) เป็นผู้ที่ไม่สามารถใช้อาวุธ, สิ่งเทียมอาวุธปืนประเภท free firearms หรือเครื่องกระสุนปืนได้อย่างระมัดระวังหรือเหมาะสม, ไม่สามารถจัดเก็บได้อย่างถูกต้อง หรือเป็นผู้ที่มีความเสี่ยงที่จะก่ออันตรายให้เกิดขึ้นต่อตนเองหรือบุคคลอื่น

ในการวินิจฉัยเกี่ยวกับเรื่องความสามารถตามกฎหมายนั้น เจ้าหน้าที่สามารถรับฟังจากรายงานของตำรวจท้องถิ่น หรือจากคำสั่งที่ปรากฏใน Juvenile Delinquency Register ได้

หากเจ้าพนักงานมีข้อสงสัยในเรื่องความสามารถ เจ้าพนักงานอาจเรียกตัวบุคคลดังกล่าวมาเพื่อให้ทำการตรวจสภาพร่างกายหรือจิตใจโดยอาศัยแพทย์ก็ได้ ค่าใช้จ่ายในการนี้ให้บุคคลดังกล่าวเป็นผู้ออก

(ข) กฎที่เกี่ยวข้องกับการซ้อมยิงสิ่งเทียมอาวุธปืน

กฎที่เกี่ยวข้องกับการซ้อมยิงสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมาย Weapons Act ของประเทศเยอรมันนั้นจะเป็นกฎที่กำหนดอายุของผู้ที่จะใช้สนามซ้อมยิงสิ่งเทียมอาวุธปืน⁶ และข้อบังคับในการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนอื่นๆที่ออกโดยรัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทย ดังนั้นความผิดฐานฝ่าฝืนกฎที่

⁵ German Federal Ministry of Justice, **Weapons Act Section 6** [Online], 11 October 2002. Available from <http://www.gesetze-im-internet.de>

⁶ German Federal Ministry of Justice, **Weapons Act Section 53(1) , no.12 and 13** [Online], 11 October 2002. Available from <http://www.gesetze-im-internet.de>

เกี่ยวกับการซุ่มยิงสิ่งเทียมอาวุธปืนนี้จะหมายถึงการฝ่าฝืนกฎที่เกี่ยวกับอายุของผู้ที่ซุ่มยิงสิ่งเทียมอาวุธปืน หรือการฝ่าฝืนข้อบังคับในการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

สำหรับกฎที่เกี่ยวกับอายุของผู้ที่ซุ่มยิงสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นก็จะเป็นการกำหนดให้เด็กที่อายุระหว่าง 12-18 ปี ที่จะใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนประเภท free firearms ในสนามซุ่มยิงสิ่งเทียมอาวุธปืน จะต้องทำการซุ่มยิงภายใต้การควบคุมดูแลของผู้ปกครอง และหากเด็กที่อายุน้อยกว่านั้น (อายุน้อยกว่า 12 ปี) ต้องการซุ่มยิงสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภท free firearms ในสนามซุ่มยิงสิ่งเทียมอาวุธปืนก็จะต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่ก่อนด้วย⁷

สำหรับข้อบังคับที่ออกโดยรัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทยนั้นก็จะเป็ข้อบังคับที่ออกเพื่อป้องกันอันตรายอันจะเกิดจากการดำเนินงานของสนามซุ่มยิงสิ่งเทียมอาวุธปืน ซึ่งในปัจจุบันนี้ ก็มีการออกข้อบังคับห้ามนำสิ่งเทียมอาวุธปืนมายิงใส่ผู้เล่นกันเอง (Combat-style shooting) ในสนามซุ่มยิงสิ่งเทียมอาวุธปืนแล้ว⁸

โทษสำหรับการฝ่าฝืนบทบัญญัติในการเปิดสนามซุ่มยิงสิ่งเทียมอาวุธปืน หรือการฝ่าฝืนกฎที่เกี่ยวกับการซุ่มยิงสิ่งเทียมอาวุธปืน คือโทษปรับไม่เกิน 10,000 ยูโร

จากกฎหมายดังกล่าวสามารถวิเคราะห์ในประเด็นต่างๆได้ดังนี้

(1) กฎหมาย Weapons Act ของประเทศเยอรมันจะกำหนดหลักเกณฑ์ในการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนโดยชอบด้วยกฎหมายเอาไว้เฉพาะการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนในสนามซุ่มยิงสิ่งเทียมอาวุธปืน (Shooting range) เท่านั้น ซึ่งคำว่าสนามซุ่มยิงสิ่งเทียมอาวุธปืน (Shooting range) นั้นก็จะหมายถึงเฉพาะสนามที่ให้ซุ่มยิงสิ่งเทียมอาวุธปืนกับเป้าในลักษณะต่างๆเช่นเป้ากระดาษหรือที่ในประเทศไทยเรียกว่าการเล่นแบบรณยุทธ์ ดังที่ผู้วิจัยได้เคยกล่าวถึงในหัวข้อที่ 2.2.1.2 แล้ว แต่ทั้งนี้ในกฎหมายของประเทศเยอรมันจะไม่มีกล่าวถึงการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนในสนามที่ใช้สำหรับการเล่นสงครามทางยุทธวิธี (Survival game) หรือการนำสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภท BB Gun มาแบ่งทีมแล้วยิงใส่กันดังที่ผู้วิจัยได้เคยกล่าวถึงในหัวข้อที่ 2.2.1.3 เลยซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าหากจะนำหลักเกณฑ์ที่ใช้กับสนามซุ่มยิงสิ่งเทียมอาวุธปืน (Shooting range) มาใช้กับสนามที่ใช้สำหรับการเล่นสงครามทางยุทธวิธี (Survival game) ก็สามารทำได้และสมควรที่จะนำมาปรับใช้อย่างยิ่ง

(2) หลักเกณฑ์และการกระทำที่ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ในการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนในสนามซุ่มยิงสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมาย Weapons Act ของประเทศเยอรมันนั้นจะแบ่งออกเป็น 2 ประการ

⁷ German Federal Ministry of Justice, **Weapons Act Section 27(3) and (4)** [Online], 11 October 2002. Available from <http://www.gesetze-im-internet.de>

⁸ German Federal Ministry of Justice, **Weapons Act Section 27(7) and 53(1), no.23** [Online], 11 October 2002. Available from <http://www.gesetze-im-internet.de>

หลักเกณฑ์ประการแรกคือหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเปิดสนามซ้อมยิงสิ่งเทียมอาวุธปืน ซึ่งกฎหมาย Weapons Act จะระบุว่าผู้ที่เปิดสนามซ้อมยิงสิ่งเทียมอาวุธปืนจะต้องมีใบอนุญาตก่อนและจะถูกพิจารณาคุณสมบัติในการขอใบอนุญาตในการเปิดสนามซ้อมยิงสิ่งเทียมอาวุธปืนด้วย

ดังนั้นการกระทำที่จะเป็นความผิดทางอาญาด้านฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ในเรื่องดังกล่าวก็ได้แก่การที่เจ้าของสนามซ้อมยิงสิ่งเทียมอาวุธปืนเปิดสนามซ้อมยิงสิ่งเทียมอาวุธปืนโดยไม่มีใบอนุญาตขอเปิดสนามหรือเจ้าของสนามเปิดสนามซ้อมยิงสิ่งเทียมอาวุธปืนโดยมีคุณสมบัติไม่ครบในการขอใบอนุญาตนั้น โดยคุณสมบัติที่กฎหมายกำหนดไว้วันก็ได้แก่การที่ประกันความเสียหายอันอาจเกิดจากการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืน และเจ้าของสนามซ้อมยิงปืนดังกล่าวต้องมีความน่าเชื่อถือและความสามารถตามที่กฎหมาย Weapons Act กำหนดเอาไว้ด้วย ดังนั้นแล้วหากเจ้าของสนามซ้อมยิงสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวไม่มีคุณสมบัติครบตามที่กฎหมายกำหนดเจ้าของสนามซ้อมยิงสิ่งเทียมอาวุธปืนผู้นั้นก็จะมีผลผิดและได้รับโทษทางอาญา

ตัวอย่างของสิ่งที่จะนำมาใช้พิจารณาเรื่องความน่าเชื่อถือของเจ้าของสนามซ้อมยิงปืน เช่น ประวัติการถูกพิพากษาในคดีอาญา, ประวัติการคบค้ากับองค์กรที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือพฤติกรรมในการใช้อาวุธหรือการกระทำการรุนแรงอื่นๆ เป็นต้น

ตัวอย่างของสิ่งที่จะนำมาใช้พิจารณาเรื่องความสามารถของเจ้าของสนามซ้อมยิงปืน ก็เช่น ความสามารถในการทำนิติกรรมตามกฎหมาย, ระดับของสติปัญญา, ประวัติการใช้ยาเสพติด หรือประวัติการใช้อาวุธปืนอย่างไม่เหมาะสม เป็นต้น

จากหลักเกณฑ์เกี่ยวกับความน่าเชื่อถือและความสามารถของเจ้าของสนามซ้อมยิงสิ่งเทียมอาวุธปืนจะแสดงให้เห็นว่ากฎหมายของประเทศเยอรมันมีวัตถุประสงค์ที่จะควบคุมการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนในสนามเพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนและเพื่อให้การใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ที่ชอบด้วยกฎหมาย ดังนั้นหากเจ้าของสนามมีประวัติที่อาจนำไปสู่การใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนโดยวัตถุประสงค์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายแล้วก็จะถูกห้ามไม่ให้เปิดสนามนั้น เพราะฉะนั้นแล้วบุคคลดังกล่าวอาจใช้สนามในการทำกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์อันไม่ชอบด้วยกฎหมายได้ เช่นการนำสนามซ้อมยิงสิ่งเทียมอาวุธปืนมาใช้เป็นที่ฝึกให้กับกลุ่มโจร เป็นต้น

หลักเกณฑ์ประการที่สองคือกฎที่เกี่ยวกับการซ้อมยิงสิ่งเทียมอาวุธปืนภายในสนาม ได้แก่กฎที่กำหนดอายุของผู้ที่จะใช้สนามซ้อมยิงสิ่งเทียมอาวุธปืนและข้อบังคับในการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนอื่นๆที่ออกโดยรัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทย

โดยที่การกระทำที่จะเป็นความผิดทางอาญาด้านฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ในเรื่องดังกล่าวก็ได้แก่การฝ่าฝืนกฎที่เกี่ยวกับอายุของผู้ที่ซ้อมยิงสิ่งเทียมอาวุธปืน เช่นการไม่จัดให้มีผู้ปกครองควบคุมดูแลสำหรับบุคคลที่อายุไม่เกิน 18 ปีที่จะใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนภายในสนาม หรือการที่เด็กอายุต่ำกว่า 12 ปีใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนภายในสนามโดยที่ยังไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่ เป็นต้น ซึ่งตัวเลข

อายุ 18 ปีดังกล่าวนั้นก็มาจากการบรรลุนิติภาวะเมื่ออายุ 18 ปี ตามประมวลกฎหมายแพ่งของเยอรมัน (German Civil Code) และยังรวมไปถึงการฝ่าฝืนข้อบังคับที่ออกโดยรัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทยด้วยเช่นการฝ่าฝืนข้อบังคับที่กำหนดห้ามนำสิ่งเทียมอาวุธปืนมายิงใส่ผู้เล่นกันเองในสนามซ้อมยิงสิ่งเทียมอาวุธปืน เป็นต้น

ทั้งนี้บุคคลที่มีหน้าที่ในการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวก็คือเจ้าของสนามซ้อมยิงสิ่งเทียมอาวุธปืน ดังนั้นหากมีการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ในเรื่องที่เกี่ยวกับการใช้สนามซ้อมยิงสิ่งเทียมอาวุธปืนที่กล่าวมาทั้งหมดแล้วผู้ที่จะมีความผิดและต้องได้รับโทษก็คือเจ้าของสนามซ้อมยิงสิ่งเทียมอาวุธปืนไม่ว่าเจ้าของสนามนั้นจะกระทำไปโดยเจตนาหรือประมาทก็ตาม

การที่กฎหมายของประเทศเยอรมันกำหนดให้การกระทำโดยประมาทเป็นความผิด เช่นเดียวกับการกระทำโดยเจตนาแสดงให้เห็นว่ากฎหมายของประเทศเยอรมันได้บัญญัติหลักเกณฑ์ในเรื่องดังกล่าวไว้อย่างครอบคลุมและเข้มงวดมากโดยไม่เปิดโอกาสให้เจ้าของสนามสามารถอ้างได้ว่า “การกระทำของตนไม่เป็นการกระทำโดยเจตนาแต่เป็นเพียงการกระทำโดยประมาท” เพื่อให้หลุดพ้นจากความรับผิดชอบ

(3) สำหรับประเภทของสิ่งเทียมอาวุธปืนที่จะถูกควบคุมในความผิดฐานนี้ก็จะหมายความเฉพาะสิ่งเทียมอาวุธปืนที่มีพลังงานจลน์ในการส่งกระสุนเกิน 0.5 joules (J) แต่ไม่เกิน 7.5 joules (J) (หรือ free firearms) เท่านั้น ทั้งนี้เพราะสิ่งเทียมอาวุธปืนที่จะนำมาใช้ในสนามซ้อมยิงสิ่งเทียมอาวุธปืนได้ก็มีแต่สิ่งเทียมอาวุธปืนชนิดที่สามารถยิงกระสุนออกมาได้เท่านั้น จึงไม่ต้องพิจารณาถึงสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ไม่สามารถยิงกระสุนออกมาได้แต่อย่างใด แต่ทั้งนี้สิ่งเทียมอาวุธปืนที่จะถูกควบคุมในความผิดดังกล่าวก็ต้องมีแรงส่งกระสุนตามที่กฎหมายกำหนดด้วยกล่าวคือต้องเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนที่มีแรงส่งกระสุนเกิน 0.5 joules (J) เท่านั้น เพราะหากมีแรงส่งกระสุนที่ต่ำกว่านี้ก็จะเข้าข่ายยกเว้นที่ไม่ให้ใช้กฎหมายของประเทศเยอรมันมาใช้ควบคุมอยู่แล้วและหากสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นมีแรงส่งกระสุนที่เกินกว่า 7.5 joules (J) แล้วก็จะถือว่าเป็นอาวุธปืนของจริงแทน ตามที่ได้อธิบายไปแล้วในส่วนของนิยามของสิ่งเทียมอาวุธปืนของประเทศเยอรมันในหัวข้อที่ 3.1.4

(4) ในส่วนของอัตราโทษที่กำหนดไว้ว่ามีเพียงโทษปรับไม่เกิน 10,000 ยูโรนั้นก็แสดงให้เห็นว่าความผิดดังกล่าวไม่ใช่ความผิดที่ร้ายแรง เพราะอัตราโทษดังกล่าวถือว่าเป็นอัตราโทษในความผิดลหุโทษ (misdemeanor) ตามกฎหมายของประเทศเยอรมัน ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าเหมาะสมแล้ว เพราะการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ดังกล่าวยังไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่สังคมมากมายแต่อย่างใด หากจะมีความเสียหายก็คงมีเพียงความเสี่ยงที่สิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวอาจถูกนำไปใช้อย่างไม่ปลอดภัยซึ่งก็ยังเป็นเรื่องที่ไม่แน่นอน

4.1.2 วิเคราะห์หลักเกณฑ์ที่เหมาะสมในการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนโดยวัตถุประสงค์ที่ชอบด้วยกฎหมายตามกฎหมายของประเทศไทย

เมื่อพิจารณากฎหมายที่กำหนดองค์ประกอบที่เป็นฐานความผิดและอัตราโทษในความผิดที่เกี่ยวข้องกับสนามซ้อมยิงสิ่งเทียมอาวุธปืนของประเทศเยอรมันแล้วจะเห็นได้ว่ากฎหมายดังกล่าวใช้หลักเกณฑ์ใดบ้างในการกำหนดฐานความผิดและอัตราโทษ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าหลักเกณฑ์ดังกล่าวมีความจำเป็นที่จะต้องมีการบัญญัติเป็นกฎหมายเพื่อนำมาใช้ในประเทศไทยที่ในปัจจุบันมีการเปิดสนามซ้อมยิงสิ่งเทียมอาวุธปืนจำนวนมากเพื่อที่จะเป็นการรับรองความปลอดภัยให้กับบุคคลที่ใช้สนามดังกล่าว ดังนั้นถ้าหากว่าในอนาคตจะมีการกำหนดหลักเกณฑ์ดังกล่าวในกฎหมายของประเทศไทยแล้ว ทางผู้วิจัยก็ขอเสนอประเด็นความเห็นที่จะใช้ประกอบการพิจารณาต่อไปดังนี้

(1) ประเภทของสิ่งเทียมอาวุธปืนที่จะถูกควบคุมตามหลักเกณฑ์การใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนในสนามนั้น โดยสภาพแล้วก็จะหมายถึงสิ่งเทียมอาวุธปืนที่สามารถยิงกระสุนออกมาได้เช่นสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภท BB Gun เท่านั้น โดยผู้วิจัยเห็นว่าควรที่จะระบุแรงส่งกระสุนของสิ่งเทียมอาวุธปืนที่จะสามารถนำมาใช้ในสนามได้ดังที่กฎหมายของประเทศเยอรมันกำหนดเอาไว้ด้วย เช่นการกำหนดตัวเลขของแรงส่งกระสุนสูงสุดที่สามารถนำมาใช้ในสนามได้ ทั้งนี้ก็เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนที่มีอันตรายเกินควรในสนามนั้น

(2) ผู้ที่จะมีความรับผิดชอบในความผิดดังกล่าวควรมีเฉพาะเจ้าของสนามซ้อมยิงสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นเท่านั้น เพราะเป็นผู้ที่มีอำนาจจัดการให้สนามซ้อมยิงสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวไม่ฝ่าฝืนกฎหรือข้อบังคับต่างๆตามที่กฎหมายกำหนดได้

(3) การกระทำที่เป็นความผิดนั้นควรที่จะนำหลักจากกฎหมายของประเทศเยอรมันมาเป็นแนวทางเช่นการฝ่าฝืนในเรื่องของใบอนุญาตขอเปิดสนาม, การขาดคุณสมบัติของเจ้าของสนามซ้อมยิงสิ่งเทียมอาวุธปืน หรือการฝ่าฝืนกฎที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันอันตรายอันจะเกิดจากการดำเนินการของสนามซ้อมยิงสิ่งเทียมอาวุธปืน เช่นการฝ่าฝืนกฎในเรื่องอายุของผู้ที่จะใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนในสนามได้ หรือการไม่ทำสัญญารับประกันความเสียหายอันเกิดจากการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืน เป็นต้น ทั้งนี้ในส่วนของตัวเลขวงเงินประกันสำหรับค่าเสียหายที่เจ้าของสนามต้องจ่ายเมื่อมีความเสียหายเกิดขึ้นนั้นผู้วิจัยเห็นว่าคงจะต้องอาศัยข้อเท็จจริงในเรื่องอื่นๆมาพิจารณาประกอบด้วย เช่น ค่ารักษาพยาบาลในความเสียหายที่เกิดจากการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนจนทำให้เกิดอันตรายแก่กาย เป็นต้น และผู้วิจัยเห็นว่าควรที่จะกำหนดหลักเกณฑ์ในการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนในสนามเพื่อความปลอดภัยของผู้เล่นเพิ่มเติมไปจากที่ปรากฏในกฎหมายของประเทศเยอรมันด้วย เช่นกำหนดให้เจ้าของสนามต้องทำการแยกส่วนของสนามที่ใช้เล่นสิ่งเทียมอาวุธปืนกับส่วนที่เป็นบริเวณปลอดภัยซึ่งห้ามใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนในบริเวณดังกล่าวแยกเป็นส่วนสัดส่วนชัดเจน หรือการกำหนดให้เจ้าของสนามต้องติดป้ายระบุค่าเตือนในการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนภายในบริเวณสนาม เป็นต้น

(4) ควรนำหลักเกณฑ์ดังกล่าวไปใช้กับสนามที่ใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนทุกประเภท กล่าวคือ ไม่ใช่แค่ใช้บังคับกับสนามซ้อมยิงสิ่งเทียมอาวุธปืนสำหรับยิงเป้ากระดาศ (Shooting range) ตามกฎหมายของประเทศเยอรมันเท่านั้น แต่ควรนำหลักเกณฑ์ดังกล่าวไปใช้กับสนามที่ใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนมาเล่นแบบสงครามทางยุทธวิธี (Survival game) หรือการนำสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภท BB Gun มาแบ่งฝ่ายยิงกันโดยใส่อุปกรณ์ป้องกันด้วย เพื่อที่ผู้ที่นำสิ่งเทียมอาวุธปืนมาเล่นแบบสงครามทางยุทธวิธี (Survival game) นั้นจะได้รับการรับรองความปลอดภัยเช่นเดียวกัน

(5) ควรกำหนดอัตราโทษโดยพิจารณาจากกฎหมายของประเทศเยอรมัน กล่าวคือในส่วน ของระดับของโทษนั้นผู้วิจัยเห็นว่าการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ในเรื่องของสนามซ้อมยิงสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้น ควรกำหนดให้เป็นเพียงโทษสำหรับความผิดเล็กน้อยเช่นความผิดลหุโทษหรือความผิดที่สามารถฟ้อง ต่อศาลแขวงได้ดังที่ Weapons Act ของเยอรมันกำหนดให้ความผิดดังกล่าวเป็นความผิดลหุโทษ (misdemeanor) เท่านั้น เนื่องจากผู้วิจัยเห็นว่าการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ในเรื่องดังกล่าวทำให้เกิดความเสียหายแก่สังคมเพียงเล็กน้อยเท่านั้น และผู้ที่ฝ่าฝืนก็ไม่ได้มีเจตนาร้ายที่จะนำสิ่งเทียมอาวุธปืนไป กระทำความผิดที่ร้ายแรงแต่อย่างใด

แต่ทั้งนี้ในส่วนของการกำหนดตัวเลขอัตราโทษนั้นว่าควรที่จะมีจำนวนค่าปรับใน จำนวนเท่าไร หรือควรที่จะมีโทษจำคุกหรือไม่และควรจะมีระยะเวลาจำคุกนานเพียงใดในความผิด ฐานนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าคงจะต้องทำการศึกษาต่อไปจากข้อเท็จจริงอื่นทางสังคม เช่นความเสียหายที่สังคม ได้รับจากการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสนามซ้อมยิงสิ่งเทียมอาวุธปืน หรือ ผลประโยชน์ที่ผู้ทำการฝ่า ฝืนกฎหมายในเรื่องดังกล่าวจะได้รับ ซึ่งในกรณีนี้ก็อาจนำผลกำไรที่เจ้าของสนามซ้อมยิงสิ่งเทียมอาวุธ ปืนได้จากการเปิดสนามอย่างผิดกฎหมายมาพิจารณาประกอบด้วยก็ได้ ทั้งนี้ก็เพื่อที่จะนำตัวเลข ดังกล่าวมาคำนวณต่อไปว่าอัตราโทษแค่ไหนถึงจะทำให้เกิดผลเป็นการยับยั้ง (Deterrence) ไม่ให้มีการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสนามซ้อมยิงสิ่งเทียมอาวุธปืนได้ ดังที่ผู้วิจัยได้กล่าวไว้แล้วในทฤษฎีการ กำหนดโทษต่างๆในหัวข้อที่ 2.3.3

4.2 การใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนโดยวัตถุประสงค์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

การใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนโดยวัตถุประสงค์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายที่ผู้วิจัยจะกล่าวถึงต่อไป หมายถึง การใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนโดยที่ผู้ใช้มีเจตนาร้ายหรือการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนในลักษณะที่สามารถทำให้ บุคคลอื่นเกิดความหวาดกลัวได้ ซึ่งเมื่อพิจารณาจากกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนในกลุ่ม ประเทศที่ผู้วิจัยเลือกมาศึกษาได้แก่กฎหมายของประเทศไทย, ประเทศอังกฤษ, ประเทศ สหรัฐอเมริกา, ประเทศเยอรมัน และเขตบริหารพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนแล้วจะ พบว่าการกระทำที่จะอยู่ในหลักเกณฑ์ของการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนโดยวัตถุประสงค์ที่ไม่ชอบด้วย

กฎหมายนั้นได้แก่การพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนประการหนึ่งและการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนประกอบการกระทำความผิดอื่นอีกประการหนึ่ง

ซึ่งในเรื่องดังกล่าวกฎหมายของประเทศอังกฤษ, ประเทศสหรัฐอเมริกา, ประเทศเยอรมัน และเขตบริหารพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนก็มีบทบัญญัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ดังกล่าวไว้อย่างสมบูรณ์ ทั้งนี้แม้ว่ากฎหมายของประเทศไทยจะมีบทบัญญัติที่กล่าวถึงหลักเกณฑ์ในเรื่องการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนแต่บทบัญญัติในเรื่องดังกล่าวก็ยังมีข้อบกพร่องอยู่มากรวมทั้งกฎหมายของประเทศไทยไม่ได้มีบทบัญญัติที่กล่าวถึงการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนประกอบการกระทำความผิดอื่นเลย ทั้งที่มีข่าวการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนเป็นอุปกรณ์ในการกระทำความผิดอื่นปรากฏให้เห็นเสมอ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนและเพิ่มเติมหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนประกอบการกระทำความผิดอื่นในประเทศไทยต่อไป โดยผู้วิจัยเห็นว่าควรนำหลักเกณฑ์ในเรื่องดังกล่าวที่ปรากฏจากกฎหมายของต่างประเทศมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงกฎหมายของประเทศไทยต่อไปดังนี้

4.2.1 การพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืน

หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนจะพบในกฎหมายจากกลุ่มประเทศที่ผู้วิจัยเลือกมาศึกษาทั้งหมดได้แก่กฎหมายของประเทศไทย, ประเทศอังกฤษ, ประเทศสหรัฐอเมริกา, ประเทศเยอรมัน และเขตบริหารพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งจะสามารถแยกหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนออกได้เป็น 2 ประการ ประการแรกจะเป็นการห้ามพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในที่สาธารณะในลักษณะที่น่าจะทำให้ประชาชนที่พบเห็นหวาดกลัว และประการที่สองคือ การห้ามพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนโดยผู้พกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนมีเจตนาที่จะนำสิ่งเทียมอาวุธปืนไปใช้ในการกระทำความผิดฐานอื่น เพียงแต่ว่าในส่วนข้อยกเว้นที่ว่าสถานที่ใดบ้างที่จะถือว่าเป็นที่สาธารณะที่ห้ามพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืน, เจตนาภายในของผู้ที่พกพาสิ่งเทียมอาวุธปืน หรือเหตุยกเว้นความผิดในเรื่องดังกล่าวนั้นก็แตกต่างกันไปในกฎหมายของแต่ละประเทศดังนี้

4.2.1.1 การพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายของประเทศไทย

หลักเกณฑ์ในการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายของประเทศไทยจะมีแต่เพียงการห้ามพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในที่สาธารณะเท่านั้น โดยไม่มีหลักเกณฑ์ที่กล่าวถึงการห้ามพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนโดยผู้พกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนมีเจตนาที่จะนำสิ่งเทียมอาวุธปืนไปใช้ในการกระทำความผิดฐานอื่นเลย ทั้งนี้หลักเกณฑ์การห้ามพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในที่สาธารณะนั้นก็

ไม่ได้มีการบัญญัติรวมไว้ในมาตราหนึ่งมาตราใดในพระราชบัญญัติอาวุธปืนหรือในประมวลกฎหมายอาญาอย่างเช่นที่ปรากฏในกฎหมายของต่างประเทศซึ่งจะได้กล่าวต่อไป เพราะว่าบทบัญญัติที่ห้ามพกพาอาวุธในที่สาธารณะตามประมวลกฎหมายอาญา และ ความผิดฐานพาอาวุธปืนติดตัวไปในเมืองตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 นั้นจะใช้บังคับกับการพกพาอาวุธปืนของจริงเท่านั้นโดยไม่รวมถึงการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนซึ่งจะเห็นได้จากบทบัญญัติในเรื่องดังกล่าวดังนี้

ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 371 บัญญัติว่า

“ ผู้ใดพาอาวุธไปในเมือง หมู่บ้านหรือทางสาธารณะโดยเปิดเผยหรือโดยไม่มีเหตุสมควร หรือพาไปในชุมนุมชนที่ได้จัดให้มีขึ้นเพื่อนำสการการรื่นเริงหรือการอื่นใด ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งร้อยบาท และให้ศาลมีอำนาจสั่งให้ริบอาวุธนั้น ”

พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 มาตรา 8 ทวิ บัญญัติว่า

“ ห้ามมิให้ผู้ใดพาอาวุธปืนติดตัวไปในเมือง หมู่บ้านหรือทางสาธารณะโดยไม่ได้รับใบอนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัว เว้นแต่เป็นกรณีที่ต้องมีติดตัวเมื่อมีเหตุจำเป็นและเร่งด่วนตามสมควรแก่พฤติการณ์

ไม่ว่ากรณีใด ห้ามมิให้พาอาวุธปืนไปโดยเปิดเผย หรือพาไปในชุมนุมชนที่ได้จัดให้มีขึ้นเพื่อนำสการ การรื่นเริง การมหรสพ หรือการอื่นใด ”

โดยที่ตามแนวคำพิพากษาของศาลฎีกาไทยก็ยังไม่เคยปรากฏเลยว่า ศาลจะถือว่าการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในที่สาธารณะจะเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 371 หรือ ตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน มาตรา 8 ทวิ แต่อย่างใด ดังนั้นจึงถือได้ว่าตามประมวลกฎหมายอาญาและพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ นั้นการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในที่สาธารณะไม่เป็นความผิดตามกฎหมายดังกล่าวทั้งสิ้น

แต่เมื่อพิจารณาในกฎหมายที่ระบุถึงสถานที่สาธารณะอื่นๆ เช่นกฎหมายที่กล่าวถึงรถโดยสาร, รถไฟ, รถไฟฟ้า, เรือ และเครื่องบิน แล้วจะพบว่าในกฎหมายบางฉบับจะกล่าวถึงการห้ามพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในยานพาหนะหรือสถานที่ให้บริการยานพาหนะโดยสาธารณะเหล่านั้นด้วยแต่กฎหมายบางฉบับก็ไม่ได้กล่าวถึงจึงมีความจำเป็นที่จะต้องพิจารณาจากพ.ร.บ. ที่วางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสถานที่สาธารณะต่างๆ ดังนี้

(1) การพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนบนรถโดยสาร

หลักเกณฑ์เกี่ยวกับสิ่งของที่ห้ามพกพาในรถโดยสาร (รถเมล์) รวมทั้งอัตราโทษในกรณีที่มีการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ดังกล่าวนั้นจะปรากฏในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบกพ.ศ. 2522⁹ ประกอบกับ กฎกระทรวงว่าด้วยความปลอดภัยในการขนส่ง พ.ศ. 2545¹⁰ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

“พระราชบัญญัติการขนส่งทางบกพ.ศ. 2522

มาตรา 113 ผู้โดยสารต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดว่าด้วยความปลอดภัยและความสงบเรียบร้อยตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ตลอดเวลาที่อยู่ในระหว่างการโดยสาร

ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งต้องจัดให้มีการประกาศข้อกำหนดตามวรรคหนึ่งปิดไว้ ณ ที่เปิดเผยในรถ

มาตรา 153 ผู้โดยสารผู้ใดโดยสารรถโดยมีเจตนาไม่ชำระค่าขนส่งหรือชำระค่าขนส่งไม่ครบถ้วนตามอัตราที่กำหนด หรือไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงซึ่งออกตามมาตรา 113 วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท”

“กฎกระทรวงว่าด้วยความปลอดภัยในการขนส่ง พ.ศ. 2545

ข้อ 4 ในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ ผู้ได้รับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดว่าด้วยความปลอดภัยในการขนส่ง ดังต่อไปนี้

... (ข) ไม่นำดอกไม้เพลิง วัตถุระเบิด หรือวัตถุที่ก่ออันตรายขึ้นบนรถ...”

เมื่อพิจารณากฎหมายดังกล่าวแล้วจะเห็นได้ว่าถึงแม้จะมีการวางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับความปลอดภัยในการให้บริการรถโดยสารเอาไว้โดยการกำหนดสิ่งของที่ห้ามพกพาขึ้นมานบนรถประจำทางรวมถึงมีการกำหนดอัตราโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ในเรื่องดังกล่าวแล้วก็ตาม แต่ข้อห้ามดังกล่าวก็ห้ามเฉพาะการพกพาดอกไม้เพลิง, วัตถุระเบิด หรือวัตถุที่ก่ออันตรายขึ้นบนรถไม่ได้ กล่าวถึงสิ่งเทียมอาวุธปืนเอาไว้เลย ดังนั้นจึงหมายความว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นไม่อยู่ในหลักเกณฑ์การห้ามพกพาในรถโดยสารแต่อย่างใด

(2) การพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนบนรถไฟ

หลักเกณฑ์เกี่ยวกับสิ่งของที่ห้ามพกพาในรถไฟรวมทั้งอัตราโทษในกรณีที่มีการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ดังกล่าวนี้จะปรากฏในพระราชบัญญัติจัดวางการรถไฟและทางหลวง พ.ศ. 2464¹¹ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 95/ตอนที่ 38/ฉบับพิเศษ หน้า 1/21 มีนาคม 2522

¹⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 128/ตอนที่ 23 ก/หน้า 27/5 เมษายน 2554

¹¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 38/-/หน้า 123/27 สิงหาคม 2464

“มาตรา 89 ผู้ใดกระทำการฝ่าฝืนกฎข้อบังคับซึ่งผู้บัญชาการรถไฟแผ่นดินตั้งขึ้นไว้ในข้อต่อไปนี้ คือ

...(4) ว่าด้วยการพาอาวุธปืนหรือกระสุนดินดำไปในรถไฟ

และกฎข้อบังคับอื่น ๆ ที่ตั้งขึ้นไว้ว่าด้วยความปราศรัย ความผาสุกและความเรียบร้อยของประชาชนในระหว่างเวลาเดินทางอยู่ในรถไฟหรือในที่ดินรถไฟ ท่านว่ามันมีความผิดฐานลหุโทษ ต้องระวางโทษชั้น 2”

เมื่อพิจารณากฎหมายดังกล่าวแล้วจะเห็นได้ว่าถึงแม้จะมีการวางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับความปลอดภัยในการให้บริการรถไฟเอาไว้โดยการกำหนดสิ่งที่ห้ามพกพาขึ้นมาบนรถไฟ รวมถึงมีการกำหนดอัตราโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ในเรื่องดังกล่าวแล้วก็ตาม แต่ข้อห้ามดังกล่าวก็ห้ามเฉพาะการพกพาอาวุธปืนของจริงหรือกระสุนดินดำเท่านั้นโดยไม่ได้กล่าวถึงสิ่งเทียมอาวุธปืนเอาไว้เลย ดังนั้นจึงหมายความว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นไม่อยู่ในหลักเกณฑ์การห้ามพกพาในรถไฟแต่อย่างใด

(3) การพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในรถไฟฟ้า

หลักเกณฑ์เกี่ยวกับสิ่งของที่ห้ามพกพาในรถไฟฟ้าย่อมทั้งอัตราโทษในกรณีที่มีการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ดังกล่าวนั้นจะปรากฏในพระราชบัญญัติการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2543¹² ประกอบกับกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ว่าด้วยความปลอดภัยในชีวิต ร่างกายและทรัพย์สิน การรักษาความสงบเรียบร้อยความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยภายในเขตระบบรถไฟฟ้า พ.ศ. 2547¹³ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

“พระราชบัญญัติการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2543
มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้

“ทางรถไฟฟ้า” หมายความว่า รางหรือทางสำหรับรถไฟฟ้าแล่นโดยเฉพาะไม่ว่าจะจัดสร้างในระดับพื้นดิน เหนือหรือใต้พื้นดินหรือพื้นน้ำ หรือผ่านไปในอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างใด ๆ และให้หมายความรวมถึงเขตทาง ไหล่ทาง ทางเท้า ทางออกฉุกเฉิน อุโมงค์ สะพาน เขื่อนกันน้ำ ท่อหรือทางระบายน้ำ ท่อหรือทางระบายอากาศ กำแพงกันดิน รั้วเขต หลักระยะหรือสิ่งอื่นใดที่จัดไว้เพื่ออำนวยความสะดวกหรือความปลอดภัยในการเดินรถไฟฟ้าด้วย

¹² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117/ตอนที่ 114 ก/หน้า 1/1 ธันวาคม 2543

¹³ ราชกิจจานุเบกษา.2547/พ27ก/4/29 มิถุนายน 2547

“ระบบรถไฟฟ้า” หมายความว่า รถไฟฟ้า ทางรถไฟฟ้า สถานีรถไฟฟ้า ระบบพลังงาน ระบบควบคุมการเดินรถ ระบบสื่อสาร ระบบระบายอากาศ และศูนย์ซ่อมบำรุง

“เขตระบบรถไฟฟ้า” หมายความว่า เขตที่กำหนดขึ้นเพื่อใช้ในการดำเนินกิจการรถไฟฟ้า

มาตรา 62 คนโดยสารหรือบุคคลอื่นที่อยู่ในเขตระบบรถไฟฟ้าต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ว่าด้วยความปลอดภัยในชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สิน การรักษาความสงบเรียบร้อย ความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยภายในเขตระบบรถไฟฟ้าตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ให้ รพม. ปิดประกาศกฎกระทรวงตามวรรคหนึ่งไว้ในเขตระบบรถไฟฟ้าในบริเวณที่เหมาะสมกับการใช้กฎกระทรวงนั้นเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถมองเห็นได้ชัดเจน สำหรับกฎกระทรวงที่เกี่ยวกับการปฏิบัติในการโดยสารรถไฟฟ้า รพม. ต้องจัดให้มีการเผยแพร่และปิดประกาศไว้ในบริเวณสถานีรถไฟฟ้าและในรถไฟฟ้าด้วย

มาตรา 77 ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงซึ่งออกตามมาตรา 62 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

“กฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์ว่าด้วยความปลอดภัยในชีวิตร่างกาย และทรัพย์สิน การรักษาความสงบเรียบร้อยความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยภายในเขตระบบรถไฟฟ้า พ.ศ. 2547

หมวด 2 การปฏิบัติตนในเขตระบบรถไฟฟ้า

ข้อ 5 ห้ามมิให้คนโดยสารหรือบุคคลอื่นที่อยู่ในเขตระบบรถไฟฟ้ากระทำการดังต่อไปนี้

...(2) นำอาวุธหรือสิ่งเทียมอาวุธ ซึ่งมีรูปและลักษณะอันน่าจะทำให้หลงเชื่อว่าเป็นอาวุธโดยสภาพวัตถุระเบิด แก๊สพิษ วัตถุอันตราย ตลอดจนสิ่งอื่นใดที่อาจเป็นอันตรายแก่ผู้อื่นหรือทำให้เกิดความหวาดกลัวแก่ผู้พบเห็น เข้ามาในเขตระบบรถไฟฟ้า เว้นแต่เป็นเจ้าพนักงานที่มีอำนาจตามกฎหมาย...”

เมื่อพิจารณาจากกฎหมายดังกล่าวแล้วจะเห็นได้ว่าในหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการพกพาสิ่งของในรถไฟฟ้านั้น คำว่า “สิ่งเทียมอาวุธ” ที่ปรากฏอยู่ในกฎกระทรวงดังกล่าว นั้นก็มีความหมายรวมถึงสิ่งเทียมอาวุธปืนด้วย ดังนั้นจึงหมายความว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนเป็นสิ่งที่ยำห้ามพกพาในรถไฟฟ้า ซึ่งคำว่ารถไฟฟ้าในที่นี้เมื่อพิจารณาประกอบกับคำว่า “ทางรถไฟฟ้า” ก็จะได้ความว่าหมายถึงทั้งรถไฟฟ้าบนดินที่ดำเนินการโดยบริษัทระบบขนส่งมวลชนกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และรถไฟฟ้าใต้ดินที่ดำเนินการโดยบริษัทรถไฟฟ้ากรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และเมื่อพิจารณานิยามของคำ

ว่า “เขตระบบรถไฟฟ้่า” ประกอบกับคำว่า “ระบบรถไฟฟ้่า” ที่ปรากฏในพระราชบัญญัติการรถไฟฟ้่าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2543 แล้วจะกำหนดขอบเขตของสถานที่ห้ามพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนได้ว่าหมายถึงทั้งในบริเวณสถานีรถไฟฟ้่าและภายในตัวรถไฟฟ้่าด้วย

(4) การพกพาสิ่งเทียมอาวุธบนเรือ

หลักเกณฑ์เกี่ยวกับสิ่งของที่ห้ามพกพาในเรือโดยสารรวมทั้งอัตราโทษในกรณีที่มีการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ดังกล่าวนี้จะปรากฏในพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456¹⁴ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

“มาตรา 159 สิ่งของอย่างใด ๆ ที่อาจทำให้เกิดอันตรายขึ้นได้แม้จะเป็นจำนวนอย่างน้อยสักเพียงใดก็ดี ท่านห้ามมิให้บรรทุกไปในเรือกำปั่นหรือเรือเล็กลำใดพร้อมกันกับคนโดยสาร เว้นไว้แต่เรือลำนั้น ๆ ได้จัดที่ไว้เป็นพิเศษในตอนใต้คาดฟ้าสำหรับบรรทุกน้ำมันปิโตรเลียมและน้ำมันเบนซิน และถ้าเจ้าท่าเห็นเป็นการสมควรแล้ว จึงให้บรรทุกของสองอย่างนั้นไปด้วยได้ แต่ข้อบังคับในมาตรานี้ท่านว่าไม่ต้องถือเป็นการห้าม คนโดยสารคนใดที่จะพาอาวุธปืนของตนกับเครื่องกระสุนปืนมีจำนวนอันสมควรสำหรับใช้เองไปด้วยในเรือได้

มาตรา 161 ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ... มาตรา 159 ... ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งร้อยบาทถึงหนึ่งพันบาท”

เมื่อพิจารณากฎหมายดังกล่าวแล้วจะเห็นได้ว่าถึงแม้จะมีการวางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับความปลอดภัยในการให้บริการเรือโดยสารเอาไว้โดยการกำหนดสิ่งห้ามพกพาขึ้นมาบนเรือกำปั่นหรือเรือเล็กโดยสารรวมถึงมีการกำหนดอัตราโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ในเรื่องดังกล่าวแล้วก็ตาม แต่ข้อห้ามดังกล่าวก็ห้ามเฉพาะการพกพา “สิ่งของอย่างใด ๆ ที่อาจทำให้เกิดอันตรายขึ้นได้” เท่านั้นโดยไม่ได้กล่าวถึงสิ่งเทียมอาวุธปืนเอาไว้เลย และผู้วิจัยก็เห็นว่าจะตีความคำว่า “สิ่งของอย่างใด ๆ ที่อาจทำให้เกิดอันตรายขึ้นได้” ว่าหมายความรวมถึงสิ่งเทียมอาวุธปืนด้วยก็คงไม่ได้ เพราะแม้กระทั่ง “อาวุธปืน” ยังเป็นสิ่งที่บทบัญญัติดังกล่าวอนุญาตให้พกพาไปในเรือโดยสารได้ดังนั้นสิ่งเทียมอาวุธปืนที่เป็นเพียงแบบจำลองของอาวุธปืนเท่านั้นก็น่าจะสามารถพกพาขึ้นไปบนเรือโดยสารได้ด้วยเช่นเดียวกัน ดังนั้นจึงหมายความว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นไม่อยู่ในหลักเกณฑ์การห้ามพกพาในเรือโดยสารแต่อย่างใด

(5) การพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในอากาศยาน

¹⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 30/-/หน้า 74/5 สิงหาคม 2456

หลักเกณฑ์เกี่ยวกับสิ่งของที่ห้ามพกพาในอากาศยาน (เครื่องบิน) รวมทั้ง อัตราโทษในกรณีที่มีการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ดังกล่าวนั้นจะปรากฏในพระราชบัญญัติการเดินอากาศพ.ศ. 2497¹⁵ ประกอบกับกฎกระทรวงกำหนดวัตถุอันตรายและสัตว์ซึ่งอาจเป็นอันตรายต่อความปลอดภัยของอากาศยานหรือบุคคลในอากาศยานพ.ศ. 2550¹⁶ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

“พระราชบัญญัติการเดินอากาศพ.ศ. 2497

มาตรา 26 ห้ามมิให้ผู้ใดส่งหรือพาวัตถุอันตรายหรือสัตว์ซึ่งอาจเป็นอันตรายต่อความปลอดภัยของอากาศยานหรือบุคคลในอากาศยานตามที่กำหนดในกฎกระทรวงไปกับอากาศยาน เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากพนักงานเจ้าหน้าที่และปฏิบัติตามเงื่อนไขที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนด

มาตรา 79 ผู้ใดกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินแปดหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

... (2) ส่งหรือพาวัตถุอันตรายหรือสัตว์ไปกับอากาศยานโดยไม่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 26...

ในกรณีที่ผู้ควบคุมอากาศยานทำการบินโดยรู้ว่าผู้กระทำความผิดตาม (1) หรือ (2) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

“กฎกระทรวงกำหนดวัตถุอันตรายและสัตว์ซึ่งอาจเป็นอันตรายต่อความปลอดภัยของอากาศยานหรือบุคคลในอากาศยานพ.ศ. 2550

ข้อ 3 ให้วัตถุและสารดังต่อไปนี้ เป็นวัตถุอันตรายซึ่งอาจเป็นอันตรายต่อความปลอดภัยของอากาศยานหรือบุคคลในอากาศยานตามมาตรา 26

...(9) อาวุธหรือสิ่งเทียมอาวุธซึ่งมีรูปร่างและลักษณะอันน่าจะทำให้หลงเชื่อว่าเป็นอาวุธ...

ข้อ 4 วัตถุและสารตามข้อ 3 ที่พาไปกับอากาศยานในกรณีดังต่อไปนี้ ไม่ถือเป็นวัตถุอันตรายซึ่งอาจเป็นอันตรายต่อความปลอดภัยของอากาศยานหรือบุคคลในอากาศยานตามมาตรา 26

...(4) วัตถุและสารที่ผู้โดยสารหรือเจ้าหน้าที่ประจำอากาศยานพาไปกับอากาศยาน โดยนำติดตัวหรือใส่ไว้ในสัมภาระ ทั้งนี้ ตามจำนวนหรือปริมาณที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดทางเทคนิคสำหรับการขนส่งวัตถุอันตรายทางอากาศโดยปลอดภัย

¹⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 71/ตอนที่ 58/หน้า 1249/14 กันยายน 2497

¹⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 124/ตอนที่ 73 ก/หน้า 4/24 ตุลาคม 2550

(technical instructions for the safe transport of dangerous goods by air) ขององค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ ฉบับที่ใช้ในขณะที่ทำการขนส่ง”

เมื่อพิจารณาจากกฎหมายดังกล่าวแล้วจะเห็นได้ว่าในหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการพกพาสิ่งของในอากาศยานนั้น คำว่า “วัตถุอันตราย” ที่ปรากฏอยู่ในพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. 2497 นั้นก็มีความหมายรวมถึง “สิ่งเทียมอาวุธ” ตามกฎกระทรวงกำหนดวัตถุอันตรายและสัตว์ซึ่งอาจเป็นอันตรายต่อความปลอดภัยของอากาศยานหรือบุคคลในอากาศยานพ.ศ. 2550 ด้วย ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าคำว่า “สิ่งเทียมอาวุธ” นั้นย่อมมีความหมายรวมถึง “สิ่งเทียมอาวุธปืน” ด้วย ดังนั้นจึงหมายความว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนเป็นสิ่งที่ไม่ห้ามพกพาในอากาศยานด้วย

ในกรณีนี้มีเหตุยกเว้นความผิดตามพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. 2497 กำหนดเอาไว้ด้วยว่า “เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากพนักงานเจ้าหน้าที่และปฏิบัติตามเงื่อนไขที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนด” ซึ่งเงื่อนไขในการอนุญาตให้พกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวได้ก็คือการนำสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวติดตัวหรือใส่ไว้ในสัมภาระ ทั้งนี้ ตามจำนวนหรือปริมาณที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดทางเทคนิคสำหรับการขนส่งวัตถุอันตรายทางอากาศโดยปลอดภัย (technical instructions for the safe transport of dangerous goods by air) ขององค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ ตามที่ปรากฏในกฎกระทรวงกำหนดวัตถุอันตรายและสัตว์ซึ่งอาจเป็นอันตรายต่อความปลอดภัยของอากาศยานหรือบุคคลในอากาศยานพ.ศ. 2550

จากกฎหมายที่กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในประเทศไทยที่ได้กล่าวมาทั้งหมดจะสามารถวิเคราะห์หรือออกมาเป็นประเด็นต่างๆได้ดังนี้

(1) ประเภทของสิ่งเทียมอาวุธปืนที่จะอยู่ในหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้น จะหมายถึงสิ่งเทียมอาวุธปืนทุกประเภทไม่ว่าจะเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนที่สามารถยิงกระสุนชนิดใดออกมาได้หรือไม่ก็ตาม เพราะสิ่งเทียมอาวุธปืนทุกประเภทสามารถทำให้บุคคลทั่วไปหวาดกลัวจากการเข้าใจผิดว่าเป็นอาวุธปืนของจริงได้ทั้งสิ้น

(2) การกระทำที่จะถือว่าเป็นการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายของประเทศไทยได้แก่การพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในรถไฟฟ้า (รวมไปถึงการห้ามพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในบริเวณสถานีรถไฟฟ้าด้วย) และการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในอากาศยาน ส่วนการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในที่สาธารณะอื่นๆเช่นในรถโดยสาร, รถไฟ, เรือโดยสาร หรือที่สาธารณะอื่นๆที่ไม่มีกฎหมายใดกล่าวถึงเช่นบนถนนสาธารณะ, ป้ายรถประจำทาง หรือสวนสาธารณะนั้นไม่เป็นความผิดแต่อย่างใด ทั้งนี้การพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในรถไฟฟ้า และการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในอากาศยานที่จะเป็นความผิดนั้นไม่ต้องพิจารณาถึงเจตนาของผู้ที่พกพาสิ่ง

เทียมอาวุธปืนนั้นเลยว่าบุคคลดังกล่าวมีเจตนาที่จะนำสิ่งเทียมอาวุธปืนไปใช้โดยวัตถุประสงค์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ กล่าวคือแม้ว่าผู้ที่พกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในรถไฟฟ้าหรือในอากาศยานจะไม่มีเจตนาที่จะนำสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นไปกระทำความผิดอื่นใดก็ตามบุคคลดังกล่าวก็มีความผิดแล้วเพราะถือว่าเป็นการทำให้บุคคลอื่นเกิดความหวาดกลัวว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นเป็นอาวุธปืนของจริงแล้ว

(3) เหตุยกเว้นความผิด จะปรากฏทั้งในความผิดกรณีที่ฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ที่ห้ามพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในอากาศยานและกรณีของการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในรถไฟฟ้า กล่าวคือในกรณีการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในอากาศยานหากการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นได้รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่แล้วว่าให้พกติดตัวหรือเก็บเอาไว้ในสัมภาระได้ก็จะสามารถพกพาได้ เพราะการพกพาในลักษณะดังกล่าวไม่สามารถทำให้บุคคลอื่นหวาดกลัวได้แล้ว ส่วนในกรณีของการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในรถไฟฟ้านั้นจะปรากฏเหตุยกเว้นความผิดในกรณีที่เป็นกรพกพาโดยเจ้าหน้าที่เท่านั้น กล่าวคือแม้ว่าจะเป็นการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในหีบห่อที่มิดชิดซึ่งบุคคลอื่นไม่สามารถมองเห็นสิ่งเทียมอาวุธปืนได้ ผู้พกพาก็ยังมีความผิดอยู่ จึงแสดงให้เห็นว่ากฎหมายที่ห้ามพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในรถไฟฟ้านั้นมีวัตถุประสงค์ที่ห้ามพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ไม่เพียงแต่ต้องการที่จะป้องกันไม่ให้คุณบุคคลอื่นที่เห็นสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นจะเกิดความหวาดกลัวแล้ว ยังมีวัตถุประสงค์ในการป้องกันไม่ให้มีการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนภายในบริเวณรถไฟฟ้าในทุกกรณีอีกด้วย

(4) อัตราโทษ ในกรณีที่ฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ที่ห้ามพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในรถไฟฟ้าจะมีอัตราโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ซึ่งถือว่าเป็นอัตราโทษสำหรับความผิดเล็กน้อยหรือความผิดลหุโทษ ส่วนโทษในกรณีที่ฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ที่ห้ามพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในอากาศยานจะมีอัตราโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินแปดหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับสำหรับบุคคลที่พกพา นอกจากนี้หากผู้ควบคุมอากาศยานทำการบินโดยรู้ว่ามีผู้พกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนแล้วผู้ควบคุมอากาศยานนั้นก็จะต้องได้รับระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ซึ่งจะเห็นได้ว่าอัตราโทษของทั้งบุคคลที่พกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นและผู้ควบคุมอากาศยานที่รู้ถึงการพกพาแล้วยังทำการบินนั้นเป็นอัตราโทษที่สูงทั้งสิ้น กล่าวคืออัตราโทษดังกล่าวเป็นอัตราโทษที่สูงเกินกว่าอัตราโทษในความผิดลหุโทษที่กำหนดให้มีระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 เดือนปรับไม่เกินหนึ่งพันบาทหรือทั้งจำและปรับเท่านั้น อีกทั้งในอัตราโทษดังกล่าวยังสูงกว่าอัตราโทษที่สามารถฟ้องคดีต่อศาลแขวงได้อีกด้วยเพราะศาลแขวงสามารถรับพิจารณาได้เฉพาะคดีอาญาที่มีอัตราโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปีปรับไม่เกินหกหมื่นบาทหรือทั้งจำและปรับเท่านั้น นอกจากนี้กฎหมายดังกล่าวยังแสดงให้เห็นว่าการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในอากาศยานมีความร้ายแรงมากกว่าการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในรถไฟฟ้า ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนบนเครื่องบินนั้นอาจนำไปสู่การปล้นเครื่องบิน (Hijack) ที่มีอันตรายมากกว่าการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในรถไฟฟ้าที่อาจทำให้เกิดความเสียหายแค่เพียงการทำให้ผู้โดยสารอื่นหวาดกลัวเท่านั้น

4.2.1.2 การพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายของประเทศอังกฤษ

หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนและอัตราทอชในกรณีที่ผ่านมา หลักเกณฑ์ดังกล่าวตามกฎหมายของประเทศอังกฤษนั้นจะปรากฏอยู่ใน Firearms Act 1968 ซึ่งจะใช้บังคับกับสิ่งเทียมอาวุธปืนทุกประเภทไม่ว่าจะเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืน (Imitation firearm) หรือ สิ่งเทียมอาวุธปืนที่เสมือนจริง (Realistic Imitation Firearms) ก็ตาม เพราะว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนที่เสมือนจริง (Realistic Imitation Firearms) ก็ถือว่าเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืน (Imitation firearm) ประเภทหนึ่งอยู่แล้วนั่นเองจึงสามารถนำบทบัญญัติที่กล่าวถึงสิ่งเทียมอาวุธปืน (Imitation firearm) มาใช้บังคับกับสิ่งเทียมอาวุธปืนที่เสมือนจริง (Realistic Imitation Firearms) ได้ ทั้งนี้ในกฎหมายของประเทศอังกฤษยังได้มีการแบ่งหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนและอัตราทอชในกรณีที่ผ่านมาหลักเกณฑ์ดังกล่าวออกไปอีกตามการกระทำที่แตกต่างกันดังนี้

(1) การพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนเพื่อกระทำความผิดอย่างอื่น

หลักเกณฑ์ในเรื่องดังกล่าวจะปรากฏในความผิดฐานพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนเพื่อกระทำความผิดอย่างอื่น (Carrying imitation firearm with criminal intent)¹⁷ ตามที่ปรากฏอยู่ใน Firearms Act 1968 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

การที่บุคคลใดพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนโดยมีเจตนาที่จะใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวในการกระทำความผิดอาชญากรรม (indictable offence) อื่นหรือเพื่อให้พ้นจากการจับกุม บุคคลนั้นมีความผิด ทั้งนี้ การที่มีสิ่งเทียมอาวุธปืนอยู่กับตัวในขณะที่กระทำความผิดให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่ามีเจตนาที่จะใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนในขณะที่กระทำความผิดนั้นด้วย

โทษสำหรับการกระทำความผิดฐานนี้คือ โทษจำคุกสูงสุดถึงขั้นจำคุกตลอดชีวิต หรือปรับ หรือทั้งจำคุกและปรับ¹⁸ ส่วนโทษขั้นต่ำนั้นต้องแยกพิจารณาในส่วนผู้กระทำความผิด¹⁹

¹⁷ The National Archives, **Firearms Act 1968 section 18** [Online], 30th May 1968. Available from <http://www.legislation.gov.uk>

¹⁸ The National Archives, **Criminal Justice Act 1988 section 44** [Online], 29th July 1988. Available from <http://www.legislation.gov.uk>

¹⁹ The National Archives, **Firearms Act 1968 section 51A (4)(a),(5)(a)** [Online], 30th May 1968. Available from <http://www.legislation.gov.uk>

กล่าวคือถ้าผู้กระทำความผิดมีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปในขณะที่มีคำพิพากษา ลงโทษในความผิดนี้ โทษขั้นต่ำที่จะได้รับจะเป็นโทษจำคุก โดยจะต้องพิจารณาต่อไปอีกว่าในขณะที่ บุคคลดังกล่าวนั้นลงมือกระทำความผิดบุคคลนั้นมีอายุน้อยกว่า 18 ปี หรือไม่ ถ้ามีอายุน้อยกว่า 18 ปี แล้วก็จะใช้อัตราโทษจำคุกขั้นต่ำที่ 3 ปี แต่ถ้าหากในขณะที่ลงมือกระทำความผิดนี้บุคคลดังกล่าวมี อายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปแล้วก็จะใช้อัตราโทษจำคุกขั้นต่ำที่ 5 ปี

แต่ถ้าหากผู้กระทำความผิดมีอายุไม่ถึง 18 ปีในขณะที่มีคำพิพากษาลงโทษ ในความผิดนี้ โทษขั้นต่ำที่จะได้รับจะเป็นโทษกักขังโดยมีอัตราโทษกักขังขั้นต่ำที่ 3 ปี

ตัวอย่างคำพิพากษาในฐานความผิดนี้ก็เช่นคดี R. v Smith (Nicholas) ที่ จำเลยในคดีมีการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนเพื่อใช้ขู่เข็ญผู้เสียหายในความผิดฐานปล้นทรัพย์²⁰

เมื่อได้พิจารณาบทบัญญัติของกฎหมายประกอบกับแนวคำพิพากษาแล้วจะ พบว่าความผิดฐานพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนเพื่อกระทำความผิดอย่างอื่นนั้นจะหมายรวมรวมทั้งการ พกพาโดยเพียงแค่มิเจตนาที่จะใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นในการกระทำความผิดอุกฉกรรจ์ (indictable offence) อื่นหรือเพื่อให้พ้นจากการจับกุมโดยที่ยังไม่มีการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าว และให้รวมไป ถึงการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวประกอบกับการกระทำความผิดอุกฉกรรจ์นั้นแล้วด้วย เช่นในคำ พิพากษาคดี R. v Smith (Nicholas) ที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นนั้นศาลก็ได้นำบทบัญญัติดังกล่าวมาใช้ บังคับกับกรณีที่ผู้กระทำความผิดใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนขู่เข็ญผู้เสียหายในความผิดฐานปล้นทรัพย์ด้วย ทั้งนี้ก็เพราะในกฎหมายของประเทศอังกฤษนั้นจะไม่มีบทบัญญัติที่กำหนดฐานความผิดในการใช้สิ่ง เทียมอาวุธปืนประกอบอาชญากรรมอื่นเลย ดังนั้นจึงต้องใช้บทบัญญัติความผิดฐานพกพาสิ่งเทียม อาวุธปืนนี้มาปรับใช้ในกรณีที่มีการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนในการประกอบอาชญากรรมอื่นด้วย

(2) การพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในที่สาธารณะ

หลักเกณฑ์ในเรื่องดังกล่าวจะปรากฏในความผิดฐานพกพาสิ่งเทียมอาวุธ ปืนในที่สาธารณะ (Carrying Imitation firearm in a public place²¹) ตามที่ปรากฏอยู่ใน Firearms Act 1968 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

²⁰ Thomson Reuters, R. v Smith (Nicholas), 2010 WL 5828868, Supreme Court [Online], 20 July 2011. Available from <http://web2.westlaw.com>

²¹ The National Archives, Firearms Act 1968 section 19 (d) [Online], 30th May 1968. Available from <http://www.legislation.gov.uk>

การที่บุคคลใดพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืน (Imitation firearm) ไปในที่สาธารณะโดยไม่มีอำนาจตามกฎหมายและไม่มีเหตุอันสมควรเป็นความผิด

โทษสำหรับการกระทำความผิดฐานนี้คือ จำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน £400 หรือทั้งจำคุกทั้งปรับ และให้ริบและทำลายสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้น²²

มีคำพิพากษาที่น่าสนใจในความผิดฐานพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนไปในที่สาธารณะนี้คือคำพิพากษาในคดี Regina v Joshua M, Jamil M²³ ซึ่งในคดีนี้มีข้อเท็จจริงอยู่ว่าผู้กระทำความผิดได้นำสิ่งเทียมอาวุธปืนมาใช้ในการถ่ายทำภาพยนตร์ประกอบมิวสิควิดีโอในที่สาธารณะ ซึ่งเนื้อหาในการถ่ายทำมิวสิควิดีโอชิ้นนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับการต่อสู้ระหว่างแก๊ง โดยที่การถ่ายทำนั้นไม่ได้มีการขออนุญาตจากเจ้าพนักงานในท้องที่นั้นก่อนแต่อย่างใด ในคดีดังกล่าวศาลพิพากษาให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการถ่ายทำนั้นทุกคนมีความผิดฐานพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนไปในที่สาธารณะ แม้ว่าการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวจะทำไปเพื่อประกอบการถ่ายทำภาพยนตร์โดยไม่ได้ใช้ก่อเหตุอันตรายก็ตาม แต่เนื้อหาในการถ่ายทำภาพยนตร์ดังกล่าวก็เป็นเรื่องร้ายแรงและผู้ที่พบเห็นในขณะที่มีการถ่ายทำก็ไม่ทราบว่าเป็นการถ่ายทำด้วย ดังนั้นจึงถือว่าการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในการถ่ายทำมิวสิควิดีโอในที่สาธารณะนั้นเป็นการพกพาโดยไม่มีอำนาจตามกฎหมายและไม่มีเหตุอันสมควรแล้ว จึงเป็นความผิด

เมื่อพิจารณาบทบัญญัติกฎหมายประกอบกับแนวคำพิพากษาของศาลประเทศอังกฤษแล้วจะเห็นได้ว่าความผิดฐานพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนไปในที่สาธารณะนี้เพียงแค่พกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในที่สาธารณะโดยไม่มีเหตุอันสมควรก็เป็นความผิดแล้ว โดยที่การพิจารณาว่ามีเหตุอันสมควรในการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นหรือไม่ ก็จะไม่พิจารณาจากมุมมองของผู้ที่พกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนแต่จะพิจารณาจากบุคคลอื่นที่พบเห็นการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นแทน กล่าวคือถึงแม้ว่าผู้ที่พกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนจะเห็นว่าการกระทำของตนไม่ได้ทำให้เกิดอันตรายแก่ใครแต่หากบุคคลอื่นที่พบเห็นการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในที่สาธารณะดังกล่าวเกิดความกลัวว่าเป็นอาวุธปืนของจริงแล้ว ผู้ที่พกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นก็มีความผิด

²² The National Archives, Firearms Act 1968 SCHEDULE 6 , Violent Crime Reduction Act 2006 section 41 [Online], 8th November 2006. Available from <http://www.legislation.gov.uk>

²³ Thomson Reuters, Regina v Joshua M, Jamil M, No: 2011/1459/A4, Court of Appeal Criminal Division [Online], 19 May 2011. Available from <http://web2.westlaw.com>

(3) การบุกรุกโดยพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืน

หลักเกณฑ์ในเรื่องดังกล่าวจะปรากฏในความผิดฐานบุกรุกโดยพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืน (Trespassing with imitation firearm²⁴) ตามที่ปรากฏอยู่ใน Firearms Act 1968 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

การที่บุคคลใดพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนบุกรุกเข้าไปในอาคาร, ส่วนหนึ่งส่วนใดของอาคาร หรือที่ดินของผู้อื่นโดยไม่มีเหตุอันสมควร ถือว่ามีความผิด

โทษสำหรับการกระทำความผิดฐานนี้แยกออกเป็น 2 กรณี²⁵

(1) กรณีที่เป็นการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนบุกรุกเข้าไปในอาคาร หรือส่วนหนึ่งส่วนใดของอาคาร จะมีโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน ปรับไม่เกิน £400 หรือทั้งจำคุกและปรับ

(2) กรณีที่เป็นการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนบุกรุกเข้าไปในที่ดิน จะมีโทษจำคุกไม่เกิน 3 เดือน ปรับไม่เกินระดับ (Level) 4 (ปรับไม่เกิน £2,500²⁶) หรือทั้งจำคุกและปรับ

ในความผิดฐานบุกรุกโดยพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนนี้จะมีความใกล้เคียงกับความผิดฐานพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนเพื่อกระทำความผิดอย่างอื่น (Carrying imitation firearm with criminal intent) ที่ได้กล่าวไปแล้วมาก เช่น ในคดีที่ผู้กระทำความผิดพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในขณะที่เข้าไปปล้นบ้านของผู้เสียหายนั้นจะถือว่าเป็นความผิดฐานพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนเพื่อกระทำความผิดอย่างอื่น (Carrying imitation firearm with criminal intent) หรือความผิดฐานบุกรุกโดยพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืน (Trespassing with imitation firearm) ซึ่งศาลในประเทศอังกฤษก็ได้วางหลักไว้ว่า ต้องดูที่เจตนาของผู้กระทำความผิดเป็นสำคัญ กล่าวคือ หากผู้กระทำความผิดมีเจตนามุ่งที่จะปล้นทรัพย์มากกว่าเจตนาที่จะบุกรุก เช่นนี้จึงจะถือว่าผู้กระทำความผิดมีความผิดฐานพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนเพื่อกระทำความผิดอย่างอื่น (Carrying imitation firearm with criminal intent) ไม่ใช่ความผิดฐานบุกรุก

²⁴ The National Archives, **Firearms Act 1968 section 20** [Online], 30th May 1968. Available from <http://www.legislation.gov.uk>

²⁵ The National Archives, **Firearms Act 1968 SCHEDULE 6** [Online], 30th May 1968. Available from <http://www.legislation.gov.uk>

²⁶ The National Archives, **Criminal Justice Act 1982 section 37 amended by Criminal Justice Act 1991 section 17** [Online], 28th October 1982. Available from <http://www.legislation.gov.uk>

รูกโดยพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืน (Trespassing with imitation firearm)²⁷ แต่หากผู้กระทำความผิดมีเจตนาที่จะบุกรุกมากกว่าเจตนาที่จะใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนในการกระทำความผิดฐานอื่นแล้วก็จะถือว่าผู้พกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นมีความผิดฐานบุกรุกโดยพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืน (Trespassing with imitation firearm) ไม่ใช่ความผิดฐานพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนเพื่อกระทำความผิดอย่างอื่น (Carrying imitation firearm with criminal intent)

จากกฎหมายดังกล่าวสามารถวิเคราะห์หรือออกมาเป็นประเด็นต่างๆเกี่ยวกับกฎหมายการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในประเทศอังกฤษได้ดังนี้

(1) ประเภทของสิ่งเทียมอาวุธปืนที่จะอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์การพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายของประเทศอังกฤษได้แก่สิ่งเทียมอาวุธปืนทุกประเภทไม่ว่าจะเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนที่สามารถยิงกระสุนใดๆออกมาได้หรือไม่ก็ตาม เพราะสิ่งเทียมอาวุธปืนในลักษณะดังกล่าวสามารถทำให้บุคคลอื่นหลงเชื่อว่าเป็นอาวุธปืนของจริงได้เช่นกัน และไม่ว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวจะเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืน (Imitation Firearms) หรือสิ่งเทียมอาวุธปืนที่เสมือนจริง (Realistic Imitation Firearms) ก็จะอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนตาม Firearms Act 1968 ทั้งสิ้น เพราะ คำว่าสิ่งเทียมอาวุธปืน (Imitation Firearms) ที่ปรากฏในหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนทั้งหมดนั้นมีความหมายรวมถึงสิ่งเทียมอาวุธปืนที่เสมือนจริง (Realistic Imitation Firearms) เสมอ ซึ่งผู้วิจัยไม่เห็นด้วยในเรื่องดังกล่าวเนื่องจากผู้วิจัยเห็นว่าหากเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนธรรมดา (Imitation Firearms) ที่ไม่เข้านิยามของสิ่งเทียมอาวุธปืนที่เสมือนจริง (Realistic Imitation Firearms) แล้ว เช่นสิ่งเทียมอาวุธปืนที่มีขนาด, รูปร่าง หรือสีภายนอกไม่เหมือนกับอาวุธปืนของจริงก็ไม่ควรที่จะอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์ในเรื่องการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนนี้เพราะสิ่งเทียมอาวุธปืนที่มีลักษณะดังกล่าวไม่สามารถทำให้บุคคลทั่วไปหลงเชื่อว่าเป็นอาวุธปืนของจริงได้

(2) การกระทำที่จะถือว่าฝ่าฝืนหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในประเทศอังกฤษ จะสามารถแยกออกได้เป็น 2 ลักษณะ

การพกพาในลักษณะแรกคือการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนไปในที่สาธารณะโดยไม่มีเหตุอันสมควร กล่าวคือเพียงแค่พกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในที่สาธารณะก็เป็นความผิดได้แล้ว แม้ว่าผู้ที่พกพานั้นจะไม่มีเจตนาที่จะนำสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นไปใช้ในการกระทำความผิดอื่นแต่อย่างใด

²⁷ Thomson Reuters, Regina v Christopher James Boast, No: 201102558 C2, Court of Appeal

ทั้งนี้คำว่า “ที่สาธารณะ” (public place) ที่ปรากฏอยู่ในความผิดฐานดังกล่าวนั้นไม่ปรากฏว่ามีการนิยามความหมายใน Firearms Act 1968 เอาไว้โดยเฉพาะแต่อย่างใด ดังนั้นจึงน่าจะหมายถึงที่สาธารณะทั่วไปที่บุคคลทั่วไปสามารถเข้าไปได้เช่นถนน, สวนสาธารณะ, สถานีหรือยานพาหนะโดยสารสำหรับสาธารณะ เป็นต้น

การพกพาในลักษณะที่สองคือการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนเพื่อกระทำความผิดอย่างอื่น เช่นการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนเพื่อใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวในการกระทำความผิดอุกฉกรรจ์ (indictable offence) อื่นหรือเพื่อให้พ้นจากการจับกุม ทั้งนี้เพียงแต่การพกพาก็เป็นความผิดได้แล้วแม้จะยังไม่มีการนำสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นออกมาใช้ข่มขู่ผู้ใดเลยก็ตาม

จะเห็นได้ว่าเฉพาะการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนเพื่อที่จะนำไปใช้ในความผิดอุกฉกรรจ์ (indictable offence) อื่น หรือเพื่อให้พ้นจากการจับกุมเท่านั้นที่จะเป็นความผิดฐานนี้หมายความว่า หากเป็นการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนเพื่อใช้ในการกระทำความผิดฐานอื่นที่ไม่ใช่ความผิดอุกฉกรรจ์ (indictable offence) หรือเพื่อให้พ้นจากการจับกุมแล้วก็จะไม่เป็นความผิดฐานพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนเพื่อกระทำความผิดอย่างอื่นนี้ โดยที่ความผิดอุกฉกรรจ์ (indictable offence²⁸) นั้นก็จะหมายถึงความผิดที่เป็นคดีร้ายแรงจนต้องนำมาพิจารณาอย่างเต็มรูปแบบในศาล Crown Court โดยไม่สามารถใช้วิธีพิจารณาเร่งรัดอย่างเช่นในศาล Magistrate court ได้ ตัวอย่างของความผิดอุกฉกรรจ์ (indictable offence) เช่น การปล้นทรัพย์ (Robbery), การข่มขืนกระทำชำเรา (Rape) หรือการฆ่าคนโดยไตร่ตรองไว้ก่อน (Murder) เป็นต้น

ทั้งนี้ในการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในลักษณะดังกล่าวนี้แม้ว่าจะยังไม่ได้มีการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนในการกระทำความผิดอื่นก็เป็นความผิดฐานพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนนี้ได้แล้ว แต่หากมีการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนในการกระทำความผิดอื่นแล้วด้วยก็จะถือว่ามีความผิดฐานพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนเพื่อกระทำความผิดอย่างอื่นอยู่เพราะว่าในกฎหมายของประเทศอังกฤษนั้นไม่ปรากฏหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนในการกระทำความผิดอย่างอื่น ดังนั้นในกรณีที่พบว่ามีการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนในการกระทำความผิดอื่นด้วยแล้วศาลในประเทศอังกฤษก็จะปรับบทให้เป็นความผิดฐานพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนเพื่อกระทำความผิดอย่างอื่นเท่านั้น

นอกจากนี้ Firearms Act 1968 ยังได้บัญญัติถึงการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในขณะที่ทำการบุกรุกเข้าไปในอาคาร, ส่วนหนึ่งส่วนใดของอาคาร หรือที่ดินของผู้อื่นเอาไว้เป็นการเฉพาะอีกกรณีหนึ่งด้วยซึ่งการกระทำดังกล่าวถือว่าเป็นความผิดแล้วแม้ว่าบุคคลดังกล่าวจะไม่ได้มีเจตนาที่จะใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวในการบุกรุกก็ตาม

²⁸ The National Archives, **Indictable Offences Act 1848** [Online], 14th August 1848. Available from <http://www.legislation.gov.uk>

ข้อสังเกตประการหนึ่งเกี่ยวกับความผิดฐานพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายของประเทศอังกฤษคือ ในความผิดฐานดังกล่าวนี้จะไม่ปรากฏเหตุยกเว้นความผิดเอาไว้เลย ดังนั้นแม้ว่าจะพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนโดยใส่หีบห่อมิดชิดจนบุคคลอื่นไม่สามารถเห็นสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวได้ ผู้ที่พกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นก็ยังมีความผิดอยู่

(3) สำหรับอัตราโทษในกรณีที่มีการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในประเทศอังกฤษนั้นจะแตกต่างกันไปในการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนแต่ละลักษณะดังนี้

ในการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนโดยผู้ที่พกพานั้นไม่ได้มีเจตนาที่จะนำสิ่งเทียมอาวุธปืนไปใช้ประกอบกับการกระทำความผิดอื่น เช่นการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนไปในที่สาธารณะ โดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือในการบุกรุกโดยพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้น อัตราโทษในความผิดดังกล่าวจะเป็นอัตราโทษสำหรับความผิดเล็กน้อย (summary offences) ที่สามารถฟ้องต่อศาล Magistrate ได้ เพราะผู้พกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นไม่มีเจตนาร้ายที่จะนำสิ่งเทียมอาวุธปืนไปใช้ในการกระทำความผิดฐานอื่นแต่อย่างใด

แต่ในความผิดฐานพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนโดยเจตนาที่จะใช้ประกอบกับการกระทำความผิดอื่นนั้นจะถือว่าเป็นความผิดร้ายแรง เพราะการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ดังกล่าวกฎหมายกำหนดอัตราโทษจำคุกขั้นสูงถึงขั้นจำคุกตลอดชีวิตซึ่งถือว่าเป็นอัตราโทษที่สูงกว่าอัตราโทษสำหรับความผิดเล็กน้อยที่สามารถฟ้องต่อศาล Magistrate ได้ (summary offences ที่มีโทษจำคุกขั้นสูงไม่เกิน 51 สัปดาห์) อยู่มาก เพราะผู้ที่ฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ดังกล่าวมีเจตนาร้ายที่จะนำสิ่งเทียมอาวุธปืนไปใช้ในการกระทำความผิดฐานอื่นแล้ว

4.2.1.3 การพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา

เนื่องจากในกฎหมายระดับสหรัฐ (Federal law) นั้นจะไม่ได้กล่าวถึงหลักเกณฑ์และความผิดฐานพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนเอาไว้ ดังนั้นจึงต้องพิจารณาจากกฎหมายในแต่ละมลรัฐ (State law) แทน ซึ่งในกฎหมายของมลรัฐแคลิฟอร์เนียที่ผู้วิจัยเลือกมานั้นก็ได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนเอาไว้เฉพาะการห้ามพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในที่สาธารณะโดยไม่มีเหตุอันควรเท่านั้น ส่วนการห้ามพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนโดยผู้พกพามีเจตนาที่จะนำสิ่งเทียมอาวุธปืนไปใช้ในการกระทำความผิดอื่นนั้นจะไม่ปรากฏอยู่ในกฎหมายของมลรัฐแคลิฟอร์เนียเลย โดยที่หลักเกณฑ์การห้ามพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในที่สาธารณะโดยไม่มีเหตุอันควรในกฎหมายของมลรัฐแคลิฟอร์เนียมีรายละเอียดดังนี้

การแสดงสิ่งเทียมอาวูรป็นโดยเปิดเผยในที่สาธารณะเป็นความผิด²⁹

สำหรับคำว่า “ที่สาธารณะ” (public place) ในความผิดฐานดังกล่าวนั้นก็ได้มีการบัญญัติความหมายไว้เป็นการเฉพาะในความผิดฐานนี้ว่าหมายถึง สถานที่ที่บุคคลทั่วไปมีสิทธิเข้าไปได้ รวมไปถึง ถนน, ทางเท้า ตรอกซอย, ลานกว้าง, บริเวณหน้าบ้าน, ที่จอดรถ, ในยานพาหนะไม่ว่าจะขับเคลื่อนอยู่หรือไม่ก็ตาม, สถานที่ที่เปิดให้บุคคลทั่วไปมาใช้บริการเช่น ซ็้อขายอาหารหรือเครื่องดื่ม, สถานที่จัดแสดงเพื่อความบันเทิง, ทางเข้าออกของอาคาร และรวมไปถึงโรงเรียนหรือมหาวิทยาลัยด้วย

เว้นแต่การแสดงสิ่งเทียมอาวูรป็นนั้นจะกระทำโดย

- (ก) มีการบรรจุหีบห่อ หรือปกปิดไม่ให้เห็นเป็นการทั่วไป
- (ข) มีวัตถุประสงค์เพื่อการค้า หรือการซ่อมแซมสิ่งเทียมอาวูรป็น
- (ค) ใช้ในการแสดง, รายการโทรทัศน์ หรือภาพยนตร์
- (ง) ใช้ในการแข่งขันกีฬาที่มีการรับรองหรือเป็นการแข่งขันที่ชอบด้วย

กฎหมาย

- (จ) ใช้ในการล่าสัตว์หรือการกำจัดสัตว์ที่รบกวนโดยชอบด้วยกฎหมาย
- (ฉ) ใช้ในสถานที่ที่ได้รับอนุญาตสำหรับการซ่อมยิปป์นของรัฐบาลหรือเอกชน
- (ช) ใช้ในนิทรรศการที่ได้รับอนุญาตจากหน่วยงานท้องถิ่นแล้ว
- (ฌ) ใช้ในกองทัพ หรือใช้ประกอบพิธีการ
- (ฉ) ใช้แสดงต่อสาธารณะ เช่น แสดงในโรงเรียน หรือในพิพิธภัณฑ์
- (ญ) ใช้ในการเดินขบวนหรือกิจกรรมอื่น ๆ ที่ได้รับอนุญาตจากหน่วยงานท้องถิ่น
- (ฎ) ใช้แสดงโชว์บนฝาดนังหรือโครงที่ใช้แสดง
- (ฏ) ใช้ในบริเวณที่สามารถใช้อาวูรป็นจริงได้โดยชอบด้วยกฎหมาย
- (ฐ) สิ่งเทียมอาวูรป็นที่วัสดุภายนอกเป็นสีขาว, สีแดงแบบสว่าง, สีส้มแบบ

สว่าง, สีเขียวแบบสว่าง, สีชมพูแบบสว่าง, สีฟ้าแบบสว่าง, สีม่วงแบบสว่าง หรือสีเหลืองแบบสว่าง หรือสิ่งเทียมอาวูรป็นที่ทำด้วยวัสดุโปร่งใส ที่สามารถทำให้มองเห็นโครงสร้างกลไกภายในของสิ่งเทียมอาวูรป็นนั้นได้โดยไม่เข้าใจผิดว่าเป็นอาวูรป็นจริง หรือ การที่มีปลอกสีส้มโทนสว่างที่ติดอยู่กับปากกระบอกสิ่งเทียมอาวูรป็นตามที่กฎหมายสหรัฐกำหนดไว้

สำหรับอัตราโทษสำหรับความผิดฐานนี้ ในการกระทำความผิดครั้งแรกให้ปรับเป็นจำนวนเงิน 100 ดอลลาร์ ในการกระทำความผิดครั้งที่สองให้ปรับเป็นจำนวนเงิน 300 ดอลลาร์ ในการกระทำความผิดครั้งที่สามและครั้งต่อไปให้ลงโทษอย่างความผิดลหุโทษ (Misdemeanor) มีอัตราโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน ปรับไม่เกิน 1,000 ดอลลาร์ หรือทั้งจำคุกและปรับ

²⁹ Legislative Counsel of California, CALIFORNIA PENAL CODE section 20170, section 20175 and section 20180 [Online], 1st January 1873. Available from <http://www.leginfo.ca.gov>

จากกฎหมายดังกล่าวสามารถวิเคราะห์ออกมาเป็นประเด็นต่างๆเกี่ยวกับกฎหมายการพกพาส่งเทียบอาวุธปืนในมลรัฐแคลิฟอร์เนียประเทศสหรัฐอเมริกาได้ดังนี้

(1) ประเภทของสิ่งเทียบอาวุธปืนที่จะอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการพกพาส่งเทียบอาวุธปืนได้แก่สิ่งเทียบอาวุธปืนทุกประเภทโดยไม่ต้องพิจารณาว่าสิ่งเทียบอาวุธปืนดังกล่าวนั้นจะสามารถยิงกระสุนชนิดใดๆออกมาได้หรือไม่ แต่ทั้งนี้สิ่งเทียบอาวุธปืนดังกล่าวก็ต้องมีลักษณะที่สามารถทำให้บุคคลอื่นเข้าใจผิดว่าเป็นอาวุธปืนของจริงได้ด้วย ดังนั้นหากเป็นสิ่งเทียบอาวุธปืนที่บุคคลทั่วไปเห็นแล้วสามารถเข้าใจได้ในทันทีว่าไม่ใช่อาวุธปืนของจริงแล้วก็จะไม่ถูกควบคุมในความผิดฐานพกพาส่งเทียบอาวุธปืนนี้ เช่นสิ่งเทียบอาวุธปืนที่วัสดุภายนอกโปร่งใส, ทำเป็นสีสว่างแบบที่ไม่ใช้กันกับอาวุธปืนของจริง หรือมีการติดปลอกสีส้มไว้ที่ปากกระบอกสิ่งเทียบอาวุธปืนนั้นแล้วก็จะเข้าข้อยกเว้นทำให้ผู้พกพามีความผิดฐานพกพาส่งเทียบอาวุธปืนในที่สาธารณะเพราะสิ่งเทียบอาวุธปืนดังกล่าวไม่อาจทำให้คนทั่วไปเข้าใจผิดว่าเป็นอาวุธปืนของจริงได้แล้ว

(2) การกระทำที่จะเป็นความผิดได้แก่การแสดงสิ่งเทียบอาวุธปืนโดยเปิดเผยในที่สาธารณะ ซึ่งหมายความว่าเพียงแต่พกพาส่งเทียบอาวุธปืนโดยการแสดงให้เห็นถึงตัวสิ่งเทียบอาวุธปืนโดยเปิดเผยสามารถทำให้บุคคลอื่นเห็นสิ่งเทียบอาวุธปืนนั้นได้ก็เป็นความผิดแล้วแม้ว่าบุคคลนั้นจะไม่ได้มีเจตนาในการที่จะนำสิ่งเทียบอาวุธปืนดังกล่าวไปใช้ในการกระทำความผิดอื่นก็ตาม ทั้งนี้ก็เพราะว่าการพกพาส่งเทียบอาวุธปืนในที่สาธารณะเฉยๆก็อาจทำให้คนทั่วไปเกิดความหวาดกลัวว่าเป็นอาวุธปืนของจริงได้แล้ว แต่ถ้าหากว่าบุคคลดังกล่าวทำการพกพาส่งเทียบอาวุธปืนโดยวัตถุประสงค์ที่ชอบด้วยกฎหมายแล้วก็จะถือว่าเป็นเหตุยกเว้นความผิดได้

ทั้งนี้คำว่า “ที่สาธารณะ” (public place) ในความผิดฐานนี้ก็มีการยกตัวอย่างไว้อย่างชัดเจนว่า หมายถึง สถานที่ที่บุคคลทั่วไปมีสิทธิเข้าไปได้ รวมไปถึง ถนน, ทางเท้า, ตรอกซอย, ลานกว้าง, บริเวณหน้าบ้าน, ที่จอดรถ, ในยานพาหนะไม่ว่าจะขับเคลื่อนอยู่หรือไม่ก็ตาม, สถานที่ที่เปิดให้บุคคลทั่วไปมาใช้บริการเช่น ซื้อขายอาหารหรือเครื่องดื่ม, สถานที่จัดแสดงเพื่อความบันเทิง, ทางเข้าออกของอาคาร และรวมไปถึงโรงเรียนหรือมหาวิทยาลัยด้วย

(3) เหตุยกเว้นความผิด ได้แก่กรณีที่การพกพาส่งเทียบอาวุธปืนดังกล่าวนี้จะไม่ทำให้บุคคลอื่นหวาดกลัว เช่น กรณีที่มีการบรรจุหีบห่อสิ่งเทียบอาวุธปืนดังกล่าวไว้ไม่ให้บุคคลอื่นเห็นสิ่งเทียบอาวุธปืนนั้นได้ หรือ อาจเป็นกรณีที่ผู้พกพาส่งเทียบอาวุธปืนนั้นมีเจตนาที่จะพกพาส่งเทียบอาวุธปืนไปใช้ในการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมายเช่นการพกพาส่งเทียบอาวุธปืนเพื่อนำไปใช้ในการค้า, การแสดง หรือใช้เป็นอุปกรณ์ในการเล่นกีฬา เป็นต้น

(4) ในส่วนของอัตราโทษนั้นจะต้องพิจารณาด้วยว่าผู้กระทำความผิดนั้นเคยกระทำความผิดในเรื่องการพกพาส่งเทียบอาวุธปืนนี้มาก่อนแล้วหรือไม่ โดยที่จะแบ่งเป็นอัตราโทษสำหรับการกระทำความผิดครั้งแรก, ครั้งที่สอง และครั้งที่สาม ซึ่งจะมีอัตราโทษที่สูงขึ้นเรื่อยๆ แต่

ทั้งนี้อัตราโทษทั้งหมดก็ไม่เกินอัตราโทษในระดับของความผิดหุโทษ (Misdemeanor) ที่มีอัตราโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน ปรับไม่เกิน 1,000 ดอลลาร์ หรือทั้งจำคุกและปรับ ดังนั้นจึงถือว่าความผิดในเรื่องการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในที่สาธารณะตามกฎหมายของมลรัฐแคลิฟอร์เนียประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นเพียงความผิดเล็กน้อยไม่ใช่ความผิดร้ายแรง เพราะผู้ที่พกพาไม่มีเจตนาร้ายในการนำสิ่งเทียมอาวุธปืนไปใช้ในการกระทำความผิดฐานอื่น เพียงแต่ผู้ที่พกพานั้นอาจพลั้งเผลอพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในที่สาธารณะโดยไม่ระวังจนทำให้บุคคลอื่นเกิดความหวาดกลัวว่าเป็นอาวุธปืนของจริงเท่านั้น

4.2.1.4 การพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายของประเทศเยอรมัน

หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นจะปรากฏอยู่ใน Weapons Act (WaffG) โดยจะเป็นการวางหลักเกณฑ์ในการห้ามพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในที่สาธารณะโดยไม่มีเหตุอันควรเท่านั้น ส่วนหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการห้ามพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนโดยผู้ที่พกพานั้นมีเจตนาที่จะนำสิ่งเทียมอาวุธปืนไปใช้ในการกระทำความผิดฐานอื่นนั้นจะไม่ปรากฏอยู่ในกฎหมายของประเทศเยอรมันเลย โดยหลักเกณฑ์ในการห้ามพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในที่สาธารณะนั้นจะปรากฏอยู่ในเรื่องข้อห้ามในการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในที่สาธารณะ (Ban on carrying fake guns³⁰) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

การพกพาปืนปลอม (Fake Gun) ไม่ว่าจะทำไปโดยเจตนาหรือประมาทก็ตาม ถือว่าเป็นความผิด เว้นแต่

- (ก) ใช้ในการถ่ายภาพ, ภาพยนตร์ หรือรายการโทรทัศน์
 - (ข) พกพาในบรรจุภัณฑ์ที่มิดชิด
- โทษสำหรับความผิดฐานนี้คือโทษปรับไม่เกิน 10,000 ยูโร

จากกฎหมายดังกล่าวสามารถวิเคราะห์ออกมาเป็นประเด็นต่างๆเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในประเทศเยอรมันได้ดังนี้

(1) ประเภทของสิ่งเทียมอาวุธปืนที่จะอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์ของการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายของประเทศเยอรมันได้แก่สิ่งเทียมอาวุธปืนทุกประเภท กล่าวคือไม่ว่าจะเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนที่สามารถยิงกระสุนชนิดใดๆออกมาได้หรือไม่ก็ตาม ทั้งนี้เพราะว่าคำว่า ปืนปลอม หรือ Fake Gun ที่ปรากฏอยู่ในหลักเกณฑ์การพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนของประเทศเยอรมันนั้น

³⁰ German Federal Ministry of Justice, Weapons Act Section 42a and 53(1), no.21a, 53(2) [Online], 11 October 2002. Available from <http://www.gesetze-im-internet.de>

หมายถึงสิ่งที่มีรูปร่างภายนอกเหมือนอาวุธปืนของจริงเท่านั้นโดยไม่ต้องคำนึงว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวนั้นจะสามารถส่งกระสุนออกไปได้หรือไม่หรือสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวนั้นจะมีแรงส่งกระสุนเพียงใด กล่าวคือแม้ว่าจะเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนที่มีแรงส่งกระสุนเกิน 0.5 joules (J) แต่ไม่เกิน 7.5 joules (J) หรือ (5.53 ft·lbf) หรือที่เรียกว่า "free firearms" ก็อยู่ในหลักเกณฑ์ของการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนนี้ และแม้กระทั่งสิ่งเทียมอาวุธปืนที่มีแรงส่งกระสุนน้อยกว่า 0.5 joules (J) ซึ่งโดยปกติแล้วจะไม่ถูกควบคุมตามกฎหมาย Weapons Act (WaffG) เลยก็ยังมีข้อยกเว้นให้อยู่ภายใต้หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนนี้เช่นกัน แต่ทั้งนี้ก็ต้องเข้าใจว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนที่มีลักษณะภายนอกไม่เหมือนอาวุธปืนของจริงอย่างเห็นได้ชัด เช่นสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ทำด้วยวัสดุโปร่งใสสามารถมองเห็นกลไกภายในของสิ่งเทียมอาวุธปืนได้ว่าไม่เหมือนอาวุธปืนของจริง ที่เรียกว่า toy guns นั้นจะไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ของกฎหมาย Weapons Act ทั้งฉบับอยู่แล้ว ดังนั้นสิ่งที่อยู่ในนิยามของ toy guns จึงไม่อยู่ในหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายของประเทศเยอรมันด้วย เพราะว่าสิ่งของดังกล่าวไม่สามารถหลอกบุคคลอื่นให้เข้าใจผิดว่าเป็นอาวุธปืนของจริงได้

(2) การกระทำที่จะถือว่าเป็นความผิดฐานฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ในการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนคือการพกพา (carry) สิ่งเทียมอาวุธปืนไม่ว่าจะเป็นการกระทำโดยเจตนาหรือประมาทก็ตาม ซึ่งหากพิจารณาจากลักษณะของการกระทำความผิดในเรื่องดังกล่าวแล้วก็จะเห็นได้ว่าสามารถมีการกระทำความผิดโดยประมาทได้ เช่นกรณีที่ผู้ที่พกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นไม่ระมัดระวังลืมปิดหีบห่อที่บรรจุสิ่งเทียมอาวุธปืนทำให้บุคคลอื่นเห็นแล้วเข้าใจผิดว่าเป็นอาวุธปืนของจริงได้ และแม้ว่าผู้ที่พกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนจะไม่ได้มีเจตนาที่จะนำสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวไปใช้ในการกระทำความผิดอื่นการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นก็มีความผิดแล้ว

ทั้งนี้ในกฎหมาย Weapons Act (WaffG) ไม่ได้กำหนดถึงสถานที่สาธารณะที่การพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวจะเป็นความผิดเอาไว้ จึงน่าจะหมายความว่า การพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวไม่ว่าในสถานที่สาธารณะใดๆ ก็เป็นความผิดตามกฎหมายของประเทศเยอรมันแล้ว

(3) เหตุยกเว้นความผิด ได้แก่การพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนไปใช้ในการแสดงหรือมีการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในลักษณะที่มิขัดขวางมิให้บุคคลอื่นเห็นตัวสิ่งเทียมอาวุธปืนได้ ซึ่งจะเห็นได้ว่าการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในลักษณะดังกล่าวไม่สามารถทำให้บุคคลทั่วไปเกิดความหวาดกลัวว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวเป็นอาวุธปืนของจริงได้แล้วผู้ที่พกพาจึงไม่มีความผิด

(4) อัตราโทษในความผิดฐานพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายของประเทศเยอรมันคือโทษปรับไม่เกิน 10,000 ยูโร ซึ่งถือว่าเป็นอัตราโทษสำหรับความผิดเล็กน้อยหรือความผิดลหุโทษ (Misdemeanor) เพราะผู้ที่พกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นยังไม่มีเจตนาร้ายในการที่จะนำสิ่งเทียมอาวุธปืนไปใช้ในการกระทำความผิดอื่นแต่อย่างใด

4.2.1.5 การพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายของเขตบริหารพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน

หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนรวมถึงอัตราโทษในกรณีที่มีการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ดังกล่าวจะปรากฏอยู่ในกฎหมาย FIREARMS AND AMMUNITION ORDINANCE ของเขตบริหารพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนซึ่งมีการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนเอาไว้ในหลายลักษณะดังนี้

(1) การพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนโดยมีเจตนาที่จะกระทำความผิดอาญา (Carrying imitation firearm with criminal intent³¹)

การกระทำที่จะเป็นความผิดฐานนี้คือ การพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนโดยมีเจตนาที่จะใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวในการกระทำความผิดอาญาที่มีโทษจำคุก หรือกระทำไปเพื่อขัดขวางการที่ตนเองหรือผู้อื่นจะถูกจับกุม ผู้กระทำความผิดมีโทษจำคุกถึงตลอดชีวิต

(2) การพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในขณะที่กระทำความผิดอื่น (committing offence while in possession of imitation firearm³²)

การกระทำที่จะเป็นความผิดฐานนี้คือ การมีสิ่งเทียมอาวุธปืนในขณะที่กระทำความผิดในฐานที่กำหนดในตารางท้ายกฎหมาย FIREARMS AND AMMUNITION ORDINANCE การกระทำดังกล่าวถือว่าเป็นความผิดฐานพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในขณะที่กระทำความผิดอื่น มีระวางโทษจำคุกไม่เกิน 14 ปี เว้นแต่บุคคลที่พกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นมีเจตนาที่จะนำสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นไปใช้โดยชอบด้วยกฎหมาย

(3) การพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในขณะที่บุกรุก (Trespassing with imitation firearm³³)

การกระทำที่จะเป็นความผิดฐานนี้คือการบุกรุกโดยเข้าไปหรือไม่ออกไปจากสถานที่โดยไม่มีเหตุอันสมควร โดยมีสิ่งเทียมอาวุธปืนอยู่ด้วย การกระทำดังกล่าวถือว่ามีความผิดทั้งนี้คำว่า “สถานที่” (place) ในความผิดฐานนี้หมายถึง พื้นดิน, พื้นน้ำ, สิ่งปลูกสร้าง, ยานยนต์, เรือ, รถไฟ, อากาศยาน หรือส่วนหนึ่งส่วนใดของสถานที่ดังกล่าวด้วย

³¹ Department of Justice Bilingual Laws Information System, FIREARMS AND AMMUNITION ORDINANCE section 18 [Online], 1 September 1981. Available from <http://www.legislation.gov.hk>

³² Department of Justice Bilingual Laws Information System, FIREARMS AND AMMUNITION ORDINANCE section 17 (2) [Online], 1 September 1981. Available from <http://www.legislation.gov.hk>

³³ Department of Justice Bilingual Laws Information System, FIREARMS AND AMMUNITION ORDINANCE section 19 [Online], 1 September 1981. Available from <http://www.legislation.gov.hk>

การฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ดังกล่าวมีโทษจำคุกไม่เกิน 14 ปี

จากกฎหมายดังกล่าวสามารถวิเคราะห์ออกมาเป็นประเด็นต่างๆเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในเขตบริหารพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนได้ดังนี้

(1) ประเภทของสิ่งเทียมอาวุธปืนที่อยู่ในหลักเกณฑ์การพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมาย FIREARMS AND AMMUNITION ORDINANCE ได้แก่สิ่งเทียมอาวุธปืนทุกประเภทไม่ว่าจะเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนที่สามารถยิงกระสุนชนิดใดๆออกมาได้หรือไม่ก็ตามเพราะสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวสามารถทำให้บุคคลอื่นเข้าใจผิดว่าเป็นอาวุธปืนของจริงได้เช่นเดียวกัน

(2) การกระทำที่เป็นความผิดฐานฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ในเรื่องการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมาย FIREARMS AND AMMUNITION ORDINANCE นั้นจะแบ่งการกระทำ ความผิดที่เกี่ยวกับการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนออกได้เป็นหลายกรณี

กรณีแรกคือการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนโดยผู้พกพามีเจตนาที่จะกระทำความผิดอาญา (Carrying imitation firearm with criminal intent) ซึ่งหมายถึงการที่ผู้พกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นมีเจตนาที่จะใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวไปกระทำความผิดอื่น ทั้งนี้ในความผิดอื่นที่ผู้พกพามีเจตนาจะไปกระทำความผิดนั้นต้องเป็นความผิดอาญาที่มีโทษจำคุก หรือเป็นความผิดฐานกระทำการขัดขวางการที่ตนเองหรือผู้อื่นจะถูกจับกุมเท่านั้น ส่วนการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนเพื่อจะนำไปใช้กับการกระทำความผิดที่ไม่มีโทษจำคุกผู้พกพาจะไม่มี ความผิดฐานพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนเลย

ตัวอย่างคำพิพากษาในความผิดฐานนี้คือคดี HKSAR v CHEN PEIHONG³⁴ โดยจำเลยในคดีนี้ถูกจับในขณะที่อยู่บนเรือข้ามฟากโดยจำเลยได้พกพาสิ่งเทียมอาวุธปืน, มีด และไขควง อยู่กับตัว และต่อมาได้สารภาพว่าตนกำลังจะไปชิงทรัพย์ ซึ่งศาลในคดีดังกล่าวก็ได้พิพากษาให้จำเลยมีความผิดฐานพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนโดยมีเจตนาที่จะกระทำความผิดอาญา

จากตัวอย่างคำพิพากษาของศาลฮ่องกงดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าแม้ว่าผู้ที่พกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนจะยังไม่ได้ลงมือกระทำความผิดอื่นที่ตั้งใจไว้หรือยังไม่มีการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนเลยก็ถือว่าเป็นความผิดฐานพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนได้แล้ว

กรณีที่สองคือการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในขณะที่กระทำความผิดอื่น (committing offence while in possession of imitation firearm) ซึ่งหมายถึงการที่ผู้พกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนได้ทำการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนขณะที่ตนกระทำความผิดอื่นแม้ว่าตนจะไม่มีเจตนาที่จะใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนในการกระทำความผิดนั้นเลยก็ตามก็ถือว่าเป็นความผิดแล้ว ทั้งนี้เฉพาะการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในขณะที่กระทำความผิดในฐานที่กำหนดในตารางท้ายกฎหมาย FIREARMS AND

³⁴ Thomson Reuters, HKSAR v CHEN PEIHONG, COURT OF APPEAL, CRIMINAL APPEAL NO 479 OF 2004 [Online], 22 June 2005. Available from <http://web2.westlaw.com>

AMMUNITION ORDINANCE นี้เท่านั้นที่จะเป็นความผิดฐานพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในขณะที่กระทำความผิดอื่นได้ ดังนั้นถ้าเป็นการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในขณะที่กระทำความผิดอย่างอื่นที่ไม่ใช่ความผิดในฐานที่กำหนดในตารางท้ายกฎหมาย FIREARMS AND AMMUNITION ORDINANCE แล้วก็จะไม่เป็นความผิดฐานพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในขณะที่กระทำความผิดอื่น

ทั้งนี้ความผิดในฐานที่กำหนดในตารางท้ายกฎหมาย FIREARMS AND AMMUNITION ORDINANCE มีดังนี้³⁵

ความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์, ขู่ว่าจะทำให้เสียทรัพย์, มีไว้ในครอบครองซึ่งสิ่งที่จะใช้ในความผิดทำให้เสียทรัพย์, ข่มขืน, การจัดหาบุคคลโดยการข่มขู่, การกระทำอนาจาร, การลักพาตัวเด็กหญิงที่ยังไม่ได้สมรสอายุต่ำกว่า 16 ปี, การลักพาตัวเด็กหญิงที่ยังไม่ได้สมรสอายุต่ำกว่า 18 ปี เพื่อการมีเพศสัมพันธ์, การลักพาตัวผู้ไร้ความสามารถ เพื่อกระทำความผิดทางเพศ, ใช้อำนาจเหนือผู้อื่น เพื่อกระทำความผิดทางเพศ, กักขังผู้อื่น เพื่อกระทำความผิดทางเพศ, กระทำความผิดทางเพศต่อเด็ก, ลักทรัพย์, ชิงทรัพย์, ลักทรัพย์ในเคหสถาน, บุกรุกในเคหสถานเวลากลางคืน, ใช้นยานพาหนะโดยไม่ได้รับความยินยอม, ขู่ว่าจะเปิดเผยความลับ, พร้อมทั้งจะลักทรัพย์, ทำให้บาดเจ็บสาหัส, ทำให้ขาดอากาศหายใจเพื่อกระทำความผิดอุกฉกรรจ์อื่น, ใช้อาวุธเพื่อกระทำความผิดอุกฉกรรจ์อื่น, วางดินระเบิดใกล้กับสิ่งปลูกสร้างเพื่อให้เกิดอันตรายแก่กาย, วางสิ่งกีดขวางบนรางรถไฟเพื่อให้ผู้โดยสารได้รับอันตราย, โยนวัตถุบนรางรถไฟเพื่อให้ผู้โดยสารได้รับอันตราย, กระทำหรือละเว้นกระทำการใดๆ เพื่อให้ผู้โดยสารได้รับอันตราย, เจตนากระทำความผิดซึ่งหน้าเจ้าหน้าที่ตำรวจ, ทำร้ายร่างกายที่อาจเกิดอันตรายแก่กายได้, ทำร้ายร่างกาย, ลักทรัพย์หรือรับเด็กอายุต่ำกว่า 14 ปี, ลักพาตัวเด็กหญิง, ครอบครองอาวุธร้ายแรง, ปลอมเป็นเจ้าพนักงาน, หลบหนี หรือช่วยให้หลบหนีจากการควบคุมตัวโดยชอบด้วยกฎหมาย, การรวมกลุ่มโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

มีข้อสังเกตว่าความผิดตามตารางท้ายกฎหมาย FIREARMS AND AMMUNITION ORDINANCE ดังกล่าวจะเป็นความผิดที่สามารถใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนเป็นอุปกรณ์ในการกระทำความผิดได้โดยลักษณะของความผิดนั้นๆ อยู่แล้ว ดังนั้นการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในขณะที่กระทำความผิดดังกล่าวจึงทำให้ผู้เสียหายเกิดความหวาดกลัวได้ว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นเป็นอาวุธปืนของจริงที่จะนำมาใช้ทำร้ายตนได้ ผู้ที่พกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนจึงมีความผิด

กรณีที่สามคือการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในขณะที่บุกรุก (Trespassing with imitation firearm) ซึ่งหมายถึงการมีสิ่งเทียมอาวุธปืนไว้กับตัวในขณะที่กระทำการบุกรุกโดยการเข้าไปหรือไม่ออกไปจากสถานที่โดยไม่มีเหตุอันสมควร ซึ่งคำว่า “สถานที่” (place) ในความผิดฐานนี้ก็มีกร

³⁵ Department of Justice Bilingual Laws Information System, FIREARMS AND AMMUNITION ORDINANCE schedule [Online], 1 September 1981. Available from <http://www.legislation.gov.hk>

กำหนดความหมายเอาไว้โดยเฉพาะว่าหมายถึง พื้นดิน, พื้นน้ำ, สิ่งปลูกสร้าง, ยานยนต์, เรือ, รถไฟ, อากาศยาน หรือส่วนหนึ่งส่วนใดของสถานที่ดังกล่าวด้วย ทั้งนี้แม้ว่าผู้ที่พกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นจะไม่มีเจตนาที่จะใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนในการกระทำความผิดฐานบุกรุกเลยผู้ที่พกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนก็มีความผิดฐานพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในขณะที่บุกรุกแล้วเพราะการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในขณะที่บุกรุกย่อมทำให้ผู้เสียหายเกิดความหวาดกลัวได้ว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นเป็นอาวุธปืนของจริงที่จะนำมาใช้ทำร้ายตนได้

ข้อสังเกตเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนของเขตบริหารพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนคือ ในกฎหมาย FIREARMS AND AMMUNITION ORDINANCE ไม่ได้กล่าวถึงการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในที่สาธารณะโดยไม่มีเหตุอันควรเอาไว้ จึงหมายความว่าหากเป็นการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในที่สาธารณะโดยผู้ที่พกพานั้นไม่ได้มีเจตนาที่จะใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวในการกระทำความผิดอื่นและขณะที่พกพานั้นก็ได้กระทำความผิดอื่นอยู่ด้วย ผู้นั้นก็就不用มีความผิดเกี่ยวกับการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนเลย

(3) ในส่วนของเหตุยกเว้นความผิด จะปรากฏเหตุยกเว้นความผิดสำหรับการกระทำความผิดฐานพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในขณะที่กระทำความผิดอื่น (committing offence while in possession of imitation firearm) เท่านั้นซึ่งเหตุดังกล่าวก็ได้แก่การที่บุคคลที่พกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นมีเจตนาที่จะนำสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นไปใช้โดยชอบด้วยกฎหมาย เช่นการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนเพื่อใช้ในการป้องกันตัวเป็นต้น ส่วนการกระทำความผิดฐานพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนโดยมีเจตนาที่จะกระทำความผิดอาญา (Carrying imitation firearm with criminal intent) และความผิดฐานพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในขณะที่บุกรุก (Trespassing with imitation firearm) นั้นจะไม่ปรากฏเหตุยกเว้นความผิดแต่อย่างใด

(4) อัตราโทษในความผิดที่เกี่ยวกับการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์การพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนของเขตบริหารพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนจะเป็นอัตราโทษสำหรับความผิดร้ายแรงทั้งหมด ถึงแม้ว่าในกฎหมายเขตบริหารพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนจะไม่มีการแบ่งระดับความหนักเบาของความผิดหรืออัตราโทษเอาไว้เช่นในกฎหมายอาญาของประเทศอื่นที่จะมีการแบ่งออกเป็นความผิดลหุโทษหรืออาจแบ่งโดยใช้เกณฑ์ของอำนาจศาลที่จะพิจารณาคดีตามความร้ายแรงของความผิดก็ตาม แต่เมื่อพิจารณาจากอัตราโทษในความผิดที่เกี่ยวกับการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์การพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ปรากฏใน FIREARMS AND AMMUNITION ORDINANCE แล้วจะเห็นได้ว่าอัตราโทษดังกล่าวเป็นอัตราโทษในความผิดที่ร้ายแรงทั้งสิ้น เช่น ในกรณีการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนโดยมีเจตนาที่จะกระทำความผิดอาญา (Carrying imitation firearm with criminal intent) ที่มีโทษจำคุกถึงตลอดชีวิต หรือในกรณีการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในขณะที่กระทำความผิดอื่น

(committing offence while in possession of imitation firearm) และในกรณีการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในขณะบุกรุก (Trespassing with imitation firearm) ที่มีโทษจำคุกไม่เกิน 14 ปี เช่นกัน ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่ากรณีที่กฎหมายของฮ่องกงกำหนดให้การฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ดังกล่าวเป็นความผิดที่ร้ายแรงก็เพราะผู้ที่พกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นมีเจตนาร้ายที่จะนำสิ่งเทียมอาวุธปืนไปใช้ในการกระทำความผิดฐานอื่นแล้วหรือแม้ว่าในกรณีที่ผู้พกพาไม่ได้มีเจตนาที่จะใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนในการกระทำความผิดอื่นก็ตามแต่การพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนไปในขณะที่กระทำความผิดอื่นนั้นการพกพาในลักษณะดังกล่าวย่อมทำให้ผู้เสียหายที่เห็นสิ่งเทียมอาวุธปืนเกิดความหวาดกลัวเช่นเดียวกับการที่ตนจะถูกข่มขู่ด้วยอาวุธปืนของจริงแล้ว ดังนั้นกรณีที่กฎหมายของฮ่องกงกำหนดให้ความผิดดังกล่าวมีอัตราโทษสูงจึงเหมาะสมแล้ว

4.2.1.6 วิเคราะห์หลักเกณฑ์ที่เหมาะสมเกี่ยวกับการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายของประเทศไทย

เมื่อพิจารณากฎหมายที่กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนรวมทั้งองค์ประกอบความผิดและอัตราโทษในกรณีที่มีการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ดังกล่าวนี้ของแต่ละประเทศแล้วจะเห็นได้ว่ากฎหมายของแต่ละประเทศนั้นก็จะมีรายละเอียดกับมีข้อดีและข้อเสียที่แตกต่างกันไป ซึ่งเมื่อพิจารณาหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายของประเทศไทยแล้วผู้วิจัยเห็นว่ามีความจำเป็นที่จะต้องทำการแก้ไขหลักเกณฑ์ดังกล่าวในหลายประเด็นทั้งในส่วนของการห้ามพกพาที่น้อยเกินไป และในส่วนของ การพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนโดยผู้พกพามีเจตนาร้ายที่ไม่มีกรกล่าวถึงในกฎหมายของประเทศไทยเลยทั้งที่ปรากฏว่าการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในลักษณะดังกล่าวอยู่บ่อยครั้ง ดังนั้นถ้าหากว่าในอนาคตจะมีการปรับปรุงกฎหมายของประเทศไทยในส่วนหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนแล้ว ทางผู้วิจัยก็ขอเสนอประเด็นความเห็นที่จะใช้ประกอบการพิจารณาต่อไปดังนี้

(1) ในส่วนของการกระทำที่เป็นความผิดนั้นควรที่จะบัญญัติการกระทำที่จะถือว่าเป็นความผิดให้ครอบคลุมถึงการกระทำความผิดฐานพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในทุกลักษณะดังนี้

(ก) การพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในที่สาธารณะโดยไม่มีเหตุอันควรแม้ว่าผู้ที่พกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นไม่มีเจตนาที่จะใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวไปกระทำความผิดอื่นก็ตาม เพราะการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในลักษณะดังกล่าวย่อมทำให้บุคคลทั่วไปที่พบเห็นเกิดความหวาดกลัวว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวเป็นอาวุธปืนของจริงได้แล้ว

โดยผู้วิจัยเห็นว่าควรที่จะยกเลิกกฎหมายที่กล่าวถึงการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนที่กระจัดกระจายอยู่ในพระราชบัญญัติฉบับต่างๆ ของประเทศไทยในปัจจุบันนี้ทั้งหมด

แล้วทำการบัญญัติความผิดฐานพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในที่สาธารณะนี้ขึ้นใหม่เป็นบทบัญญัติเดี่ยวที่ครอบคลุมถึงการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในที่สาธารณะทั้งหมดโดยอาจบัญญัติเรื่องดังกล่าวอยู่ใน พ.ร.บ.อาวุธปืนฯ หรือในประมวลกฎหมายอาญาก็ได้ ซึ่งอาจต้องทำการศึกษาต่อไปว่าการบัญญัติในกฎหมายฉบับใดจะเหมาะสมมากกว่า

ทั้งนี้ในส่วนของนิยามความหมายของคำว่า “ที่สาธารณะ” ในความผิดฐานดังกล่าวนั้นผู้วิจัยเห็นว่าควรที่จะต้องพิจารณากันต่อไปว่าหากจะให้มีการบัญญัติความผิดฐานพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในที่สาธารณะโดยไม่มีเหตุอันควรแล้วควรจะให้บัญญัติอยู่ในกฎหมายฉบับใด หากจะให้บัญญัติอยู่ในประมวลกฎหมายอาญาซึ่งมีการนิยามคำว่า “สาธารณสถาน” ว่าหมายถึง “สถานที่ใดๆ ซึ่งประชาชนมีความชอบธรรมที่จะเข้าไปได้” ไว้แล้ว ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่านิยามคำว่า “สาธารณสถาน” ดังกล่าวเป็นการนิยามที่ครอบคลุมและเพียงพอแล้วสำหรับความผิดฐานพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในที่สาธารณะดังกล่าว ดังนั้นจึงไม่ต้องมีการนิยามสถานที่ที่จะเป็นองค์ประกอบความผิดฐานพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในที่สาธารณะให้ซ้ำซ้อนกันอีก แต่หากจะนำฐานความผิดดังกล่าวไปบัญญัติในกฎหมายฉบับอื่นนอกเหนือจากประมวลกฎหมายอาญาแล้วก็ควรที่จะต้องมีการนิยามสถานที่สาธารณะที่จะเป็นองค์ประกอบความผิดไว้เป็นการเฉพาะด้วย เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในการตีความต่อไป ทั้งนี้ผู้วิจัยก็เห็นว่าในกรณีดังกล่าวควรที่จะนำบทบัญญัติตามกฎหมายของมลรัฐแคลิฟอร์เนียในประเทศสหรัฐอเมริกามาใช้เป็นแนวทางเพราะเป็นประเทศเดียวที่มีการกำหนดนิยามของคำว่า “ที่สาธารณะ” ที่เป็นองค์ประกอบความผิดฐานพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนเอาไว้พร้อมตัวอย่างให้เห็นได้อย่างชัดเจนว่าหมายถึง สถานที่บุคคลทั่วไปมีสิทธิเข้าไปได้ รวมไปถึง ถนน, ทางเท้า ตรอกซอย, ลานกว้าง, บริเวณหน้าบ้าน, ที่จอดรถ, ในยานพาหนะไม่ว่าจะขับเคลื่อนอยู่หรือไม่ก็ตาม, สถานที่ที่เปิดให้บุคคลทั่วไปมาใช้บริการเช่น ซ็อบบายอาหารหรือเครื่องดื่ม, สถานที่จัดแสดงเพื่อความบันเทิง, ทางเข้าออกของอาคาร และรวมถึงโรงเรียนหรือมหาวิทยาลัยด้วย

นอกจากนี้แล้วผู้วิจัยยังเห็นว่าควรที่จะกำหนดให้การกระทำโดยประมาทเป็นความผิดฐานพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในที่สาธารณะโดยไม่มีเหตุอันควรได้เช่นเดียวกับกฎหมายของประเทศเยอรมัน เนื่องจากว่าโดยลักษณะของการกระทำในความผิดฐานนี้อาจไม่ใช่การกระทำโดนเจตนาให้เกิดความหวาดกลัวแก่สาธารณะชนแต่อาจเป็นการกระทำไปโดยประมาทเช่น การหลงลืมไม่ปกปิดสิ่งเทียมอาวุธปืนโดยขาดความระมัดระวังอันสมควรก็เป็นได้ โดยเหตุที่ผู้วิจัยเห็นว่าควรที่จะบัญญัติให้การกระทำโดยประมาทเป็นความผิดด้วยนั้นก็เพื่อให้บุคคลที่พกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนได้ใช้ความระมัดระวังอยู่เสมอในการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนไม่ให้เกิดอันตรายจากเหตุที่ได้เห็นสิ่งเทียมอาวุธปืนในที่สาธารณะ

(ข) การพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจะนำสิ่งเทียมอาวุธปืนไปใช้ในการกระทำความผิดอื่นทั้งนี้ไม่ว่าจะได้มีการลงมือกระทำความผิดอื่นนั้นแล้วหรือไม่ก็

ตาม โดยผู้วิจัยเห็นว่าควรที่จะบัญญัติกฎหมายให้ครอบคลุมถึงการนำสิ่งเทียมออวูรป็นไปใช้ประกอบกับการกระทำความผิดอื่นทุกประเภทโดยไม่ต้องพิจารณาว่าความผิดที่ผู้พกพาสิ่งเทียมออวูรป็นจะไปกระทำนั้นเป็นความผิดฐานใดอีก ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยเห็นว่าไม่ว่าจะเป็นการกระทำความผิดฐานใดก็ตาม หากมีการใช้สิ่งเทียมออวูรป็นเป็นอุปกรณ์ในการกระทำความผิดฐานนั้นแล้วผู้เสียหายก็ย่อมเกิดความหวาดกลัวว่าสิ่งเทียมออวูรป็นนั้นเป็นออวูรป็นของจริงเช่นเดียวกัน ดังนั้นจึงควรที่จะกำหนดให้การพกพาสิ่งเทียมออวูรป็นเพื่อนำไปใช้ในการกระทำความผิดฐานอื่นนั้นเป็นความผิดทั้งหมดโดยไม่ต้องพิจารณาเลยว่าความผิดที่ผู้พกพาสิ่งเทียมออวูรป็นจะนำสิ่งเทียมออวูรป็นนั้นไปใช้จะเป็นความผิดฐานใดบ้าง

(ค) การพกพาสิ่งเทียมออวูรป็นติดตัวในขณะที่กระทำความผิดอื่นแม้ว่าจะไม่มีเจตนาใช้สิ่งเทียมออวูรป็นนั้นก็ตาม ดังเช่นที่ปรากฏในกฎหมายของเขตบริหารพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ทั้งนี้เพราะผู้วิจัยเห็นว่าถ้าหากมีการกระทำความผิดอื่นแล้วมีการพกพาสิ่งเทียมออวูรป็นอยู่ในขณะที่กระทำความผิดนั้นด้วยก็ย่อมเป็นการทำให้ผู้เสียหายเกิดความหวาดกลัวจากการเข้าใจผิดว่าสิ่งเทียมออวูรป็นนั้นเป็นออวูรป็นของจริงได้แล้วแม้ว่าผู้ที่พกพาสิ่งเทียมออวูรป็นนั้นจะไม่ได้มีเจตนาที่จะใช้สิ่งเทียมออวูรป็นข่มขู่ผู้เสียหายก็ตาม

(2) ในส่วนของประเภทของสิ่งเทียมออวูรป็นที่จะอยู่ในหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการพกพาสิ่งเทียมออวูรป็นทั้งหลายนั้นก็ควรที่จะบัญญัติให้ครอบคลุมถึงสิ่งเทียมออวูรป็นทุกประเภทที่สามารถทำให้คนทั่วไปเข้าใจผิดว่าเป็นออวูรป็นของจริงได้ทั้งหมด กล่าวคือไม่ว่าจะเป็นสิ่งเทียมออวูรป็นที่สามารถยิงกระสุนชนิดใดๆออกมาได้หรือไม่ก็ตามหากสิ่งเทียมออวูรป็นดังกล่าวสามารถทำให้บุคคลทั่วไปเข้าใจผิดว่าสิ่งเทียมออวูรป็นนั้นเป็นออวูรป็นของจริงแล้วก็ต้องอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการพกพาสิ่งเทียมออวูรป็นนี้ทั้งหมด

ดังนั้นแล้วจึงควรกำหนดลักษณะของสิ่งเทียมออวูรป็นที่บุคคลทั่วไปเห็นแล้วไม่สามารถเข้าใจผิดได้ว่าเป็นออวูรป็นของจริงเอาไว้ด้วย เพื่อไม่ให้เกิดการพกพาสิ่งเทียมออวูรป็นที่มีลักษณะดังกล่าวเป็นความผิดดังเช่นในกฎหมายของมลรัฐแคลิฟอร์เนียประเทศสหรัฐอเมริกาที่กำหนดให้การพกพาสิ่งเทียมออวูรป็นที่มีวัสดุภายนอกเป็นสีขาว, สีแดงแบบสว่าง, สีส้มแบบสว่าง, สีเขียวแบบสว่าง, สีชมพูแบบสว่าง, สีฟ้าแบบสว่าง, สีม่วงแบบสว่าง หรือสีเหลืองแบบสว่าง หรือสิ่งเทียมออวูรป็นที่ทำด้วยวัสดุโปร่งใส ที่สามารถทำให้มองเห็นโครงสร้างกลไกภายในของสิ่งเทียมออวูรป็นนั้นได้โดยไม่เข้าใจผิดว่าเป็นออวูรป็นของจริง หรือ การที่มีปลอกสีส้มโชนสว่างติดอยู่กับปากกระบอกสิ่งเทียมออวูรป็นก็ย่อมแสดงให้เห็นว่าสิ่งดังกล่าวไม่ใช่ออวูรป็นของจริงอย่างชัดเจนแล้วสิ่งเทียมออวูรป็นที่มีลักษณะดังกล่าวจึงไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ของกฎหมายเกี่ยวกับการพกพาสิ่งเทียมออวูรป็นอีกต่อไป ผู้ที่พกพาสิ่งเทียมออวูรป็นที่มีลักษณะดังกล่าวจึงไม่มีความผิด

(3) สำหรับเหตุยกเว้นความผิดนั้นผู้วิจัยเห็นว่าควรที่จะนำบทบัญญัติที่กล่าวถึงการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนตามบทบัญญัติของมลรัฐแคลิฟอร์เนียในประเทศสหรัฐอเมริกาใช้เป็นแนวทาง เพราะกฎหมายของมลรัฐแคลิฟอร์เนียมีการกำหนดเหตุที่จะยกเว้นความผิดไว้หลากหลาย และผู้วิจัยเห็นว่าสามารถนำเหตุยกเว้นความผิดดังกล่าวมาปรับใช้กับประเทศไทยได้ทั้งหมด เช่นการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนโดยบรรจุก๊าซที่มีขีด, การพกพาเพื่อใช้ประกอบการแสดง, การพกพาเพื่อประกอบการค้า หรือการพกพาในบริเวณที่ได้รับอนุญาตจากหน่วยงานของรัฐแล้ว เป็นต้น เนื่องจากการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในลักษณะดังกล่าวไม่สามารถทำให้บุคคลอื่นที่พบเห็นเกิดความหวาดกลัวว่าเป็นอาวุธปืนของจริงได้ผู้ที่พกพาจึงไม่ควรที่จะมีความผิด

(4) สำหรับอัตราโทษนั้น ต้องแยกพิจารณาไปตามลักษณะของการกระทำความผิดที่เกี่ยวข้องกับการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ในการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนแต่ละกรณี ดังนี้

(ก) ในความผิดฐานพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในที่สาธารณะโดยไม่มีเหตุอันควรนั้นผู้วิจัยเห็นว่าความผิดในเรื่องนี้เป็นความผิดที่ไม่ร้ายแรง เพราะผู้กระทำความผิดไม่ได้มีเจตนาในการนำสิ่งเทียมอาวุธปืนไปใช้ในการกระทำความผิดอื่นแต่อย่างใด ซึ่งจะเห็นได้จากการที่กฎหมายในเรื่องดังกล่าวของต่างประเทศเช่นกฎหมายของประเทศอังกฤษที่กำหนดให้ความผิดดังกล่าวเป็นความผิดเล็กน้อย (summary offences) ที่สามารถฟ้องต่อศาล Magistrate ได้ หรือในกฎหมายของมลรัฐแคลิฟอร์เนียในประเทศสหรัฐอเมริกาและกฎหมายของประเทศเยอรมันที่กำหนดให้ความผิดดังกล่าวเป็นความผิดลหุโทษ (Misdemeanor) เช่นกัน

(ข) ในความผิดฐานพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจะนำสิ่งเทียมอาวุธปืนไปใช้ในการกระทำความผิดอื่นนั้นผู้วิจัยเห็นว่าความผิดในเรื่องดังกล่าวเป็นความผิดที่ร้ายแรง เพราะผู้กระทำความผิดมีเจตนาที่จะนำสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวไปใช้หลอกผู้เสียหายว่าเป็นอาวุธปืนของจริง และฝ่ายผู้เสียหายก็อาจได้รับความหวาดกลัวเช่นเดียวกับการใช้อาวุธปืนของจริงด้วย ซึ่งจะเห็นได้จากการที่กฎหมายในเรื่องดังกล่าวของต่างประเทศเช่นกฎหมายของประเทศอังกฤษที่กำหนดอัตราโทษในความผิดฐานดังกล่าวไว้ที่โทษจำคุกขั้นสูงถึงจำคุกตลอดชีวิต ซึ่งอัตราโทษดังกล่าวไม่ใช่อัตราโทษสำหรับความผิดเล็กน้อย (summary offences) ที่สามารถฟ้องต่อศาล Magistrate ได้อีกต่อไปและในกฎหมายของเขตบริหารพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนที่กำหนดโทษสำหรับการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ดังกล่าวไว้สูงถึงขั้นจำคุกตลอดชีวิตเช่นกัน จึงเป็นการยืนยันว่าการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจะนำสิ่งเทียมอาวุธปืนไปใช้ในการกระทำความผิดอื่นนั้นถือว่าเป็นความผิดที่ร้ายแรงแล้ว

(ค) ในความผิดฐานพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนติดตัวในขณะที่กระทำความผิดอื่นแม้ว่าจะไม่มีเจตนาใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นก็ตามผู้วิจัยเห็นว่าความผิดในเรื่องดังกล่าวเป็นความผิดที่ร้ายแรง เพราะแม้ว่าผู้ที่พกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นจะไม่มีเจตนาที่จะใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนก็

ตามแต่ผู้เสียหายก็อาจเห็นสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวและเกิดความกลัวว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นเป็น อาวุธปืนของจริงได้แล้ว ซึ่งจะเห็นได้จากการที่กฎหมายในเรื่องดังกล่าวของต่างประเทศเช่นกฎหมาย ของเขตบริหารพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนที่กำหนดโทษในความผิดฐานดังกล่าวไว้ที่ โทษจำคุกไม่เกิน 14 ปี ซึ่งถือได้ว่าเป็นอัตราโทษสำหรับความผิดร้ายแรงได้แล้ว

แต่ทั้งนี้ในส่วนของการกำหนดตัวเลขอัตราโทษนั้นว่าควรที่จะมีจำนวน ค่าปรับเท่าไร หรือควรที่จะมีระยะเวลาจำคุกนานเพียงใดในความผิดฐานนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าคงจะต้อง ทำการศึกษาต่อไปจากข้อเท็จจริงอื่นทางสังคม เช่นความเสียหายที่สังคมได้รับจากการฝ่าฝืน หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืน หรือ ผลประโยชน์ที่ผู้กระทำการฝ่าฝืนกฎหมายใน เรื่องดังกล่าวจะได้รับ เช่นผลประโยชน์ที่จะได้จากการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนเพื่อนำไปใช้ในการ กระทำความผิดฐานอื่นมาพิจารณาประกอบด้วย ทั้งนี้ก็เพื่อที่จะนำตัวเลขดังกล่าวมาคำนวณต่อไปว่า อัตราโทษแค่ไหนถึงจะทำให้เกิดผลเป็นการยับยั้ง (Deterrence) ไม่ให้มีการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์เกี่ยวกับ การพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนได้

นอกจากนี้ผู้วิจัยก็เห็นว่าไม่ควรที่จะกำหนดอัตราโทษในความผิดที่เกี่ยวข้อง กับการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนให้สูงเทียบเท่ากับอัตราโทษในความผิดฐานพกพาอาวุธปืนของจริง โดย ผู้วิจัยเห็นว่าควรที่จะกำหนดให้การพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนมีอัตราโทษน้อยกว่าการพกพาอาวุธปืนของ จริง ทั้งนี้เนื่องจากว่าหากมีการกำหนดให้อัตราโทษในความผิดที่เกี่ยวข้องกับการพกพาสิ่งเทียมอาวุธ ปืนมีอัตราโทษเท่ากับการพกพาอาวุธปืนของจริงแล้วก็ไม่ก่อให้เกิด “การยับยั้งส่วนเพิ่ม” (marginal deterrence) ขึ้นมาได้ กล่าวคือการกำหนดโทษให้การพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนมีอัตราโทษ เท่ากับการพกพาอาวุธปืนของจริงจะทำให้ผู้กระทำความผิดเลือกที่จะพกพาอาวุธปืนของจริงโดยผิด กฎหมาย (เช่นปืนเถื่อน) แทนการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืน เนื่องจากเมื่อผู้ที่จะกระทำความผิดชั่ง น้ำหนักระหว่างต้นทุนคาดหมาย (expected costs) กับผลประโยชน์คาดหมาย (expected benefits) แล้ว ผู้กระทำความผิดจะเห็นได้ว่าการพกพาอาวุธปืนของจริงจะทำให้ตนได้ประโยชน์ มากกว่าการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืน เพราะอาวุธปืนของจริงย่อมใช้ข่มขู่บุคคลอื่นได้ดีกว่าและมี อานุภาพในการทำอันตรายได้มากกว่าสิ่งเทียมอาวุธปืน และไม่ว่าจะพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนหรืออาวุธ ปืนของจริงตนก็จะได้รับโทษเท่ากัน ดังนั้นบุคคลดังกล่าวจึงเลือกที่จะพกพาอาวุธปืนของจริงแทนการ พกพาสิ่งเทียมอาวุธปืน ซึ่งจะทำให้เกิดความเสียหายต่อสังคมมากกว่าการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนที่มี อันตรายน้อยกว่า ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นว่าการกำหนดอัตราโทษในความผิดฐานพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืน ในลักษณะต่าง ๆ นั้นจะต้องไม่บัญญัติให้มีอัตราโทษสูงเทียบเท่ากับการพกพาอาวุธปืนของจริงด้วย ดังที่ผู้วิจัยได้กล่าวไว้แล้วในทฤษฎีการกำหนดโทษต่างๆในหัวข้อที่ 2.3.3

4.2.2 การใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนประกอบกับการกระทำความผิดอื่น

การใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนประกอบกับการกระทำความผิดอื่นได้แก่การนำสิ่งเทียมอาวุธปืนมาใช้เป็นอุปกรณ์เพื่อความสะดวกในการกระทำความผิด เช่น การนำสิ่งเทียมอาวุธปืนมาข่มขู่ผู้เสียหายเพื่อความสะดวกในการชิงทรัพย์ ซึ่งฝ่ายผู้เสียหายก็จะเกิดความหวาดกลัวเพราะเข้าใจผิดว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ใช้ชู่นั้นเป็นอาวุธปืนของจริงที่สามารถทำอันตรายถึงชีวิตได้

เมื่อได้ทำการศึกษาจากกฎหมายของประเทศไทยแล้วจะพบว่าในกฎหมายของประเทศไทยนั้นไม่มีกฎหมายที่ควบคุมการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนประกอบกับการกระทำความผิดอื่นเลย ถึงแม้ว่าจะมีบทบัญญัติในประมวลกฎหมายอาญาในส่วนภาคความผิดที่กล่าวถึงเหตุเพิ่มโทษโดยอาศัยเหตุที่ผู้กระทำความผิดมีหรือใช้อาวุธปืนก็ตาม แต่ตามแนวคำพิพากษาฎีกาของประเทศไทยก็ได้ตัดสินเป็นแนวทางเดิมตลอดมาว่าคำว่า “อาวุธปืน” ที่ใช้เป็นเหตุเพิ่มโทษตามประมวลกฎหมายอาญาหมายถึงอาวุธปืนของจริงเท่านั้นโดยไม่รวมถึง “สิ่งเทียมอาวุธปืน” แต่อย่างใด ดังนั้นผู้ที่กระทำความผิดโดยมีหรือใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนจึงไม่ถือเป็นเหตุเพิ่มโทษตามกฎหมายดังกล่าว ตัวอย่างเช่น

มาตรา 340ตรี “ผู้ใดกระทำความผิดตามมาตรา 339 มาตรา 339ทวิ มาตรา 340 หรือมาตรา 340ทวิ โดยแต่งเครื่องแบบทหารหรือตำรวจหรือแต่งกายให้เข้าใจว่าเป็นทหารหรือตำรวจหรือโดยมีหรือใช้อาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด หรือโดยใช้อยานพาหนะเพื่อกระทำความผิดหรือพาทรัพย์นั้นไปหรือเพื่อให้พ้นจากการจับกุม ต้องระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้น ๆ กึ่งหนึ่ง”

ในเรื่องดังกล่าวมีคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8/2539 วินิจฉัยถึงการนำสิ่งเทียมอาวุธปืนในการกระทำความผิดเอาไว้ว่า

“...ปืนไฟแช็กที่จำเลยได้ใช้ขู่ผู้เสียหายนั้นเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืน มิใช่อาวุธปืนตามพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ จึงไม่ต้องรับโทษหนักขึ้นตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 340ตรี”

จึงเห็นได้ว่าในประเทศไทยไม่มีกฎหมายที่กำหนดหลักเกณฑ์การใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนประกอบกับการกระทำความผิดอื่นเลยทั้งที่มีข่าวเกี่ยวกับการนำสิ่งเทียมอาวุธปืนมาใช้เป็นอุปกรณ์ในการกระทำความผิดอื่นปรากฏให้เห็นเป็นประจำ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนประกอบกับการกระทำความผิดอื่นในประเทศไทย และหากจะศึกษาเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ที่ควบคุมการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนประกอบกับการกระทำความผิดอื่นแล้วก็ต้องศึกษาจากกฎหมายของต่างประเทศซึ่งเมื่อพิจารณาจากกฎหมายของกลุ่มประเทศที่ผู้วิจัย

เลือกมาศึกษาแล้วพบว่าหลักเกณฑ์ดังกล่าวจะไม่ปรากฏอยู่ในกฎหมายของประเทศเยอรมันแต่จะปรากฏอยู่ในกฎหมายของประเทศอังกฤษ, ประเทศสหรัฐอเมริกา และในเขตบริหารพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยมีรายละเอียดดังนี้

4.2.2.1 การใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนประกอบกับการกระทำความผิดอื่นตามกฎหมายของประเทศอังกฤษ

หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนประกอบกับการกระทำความผิดอื่นในประเทศอังกฤษนั้นถ้าพิจารณาจากถ้อยคำในกฎหมาย Firearms Act 1968 แล้วจะพบว่าหลักเกณฑ์ดังกล่าวปรากฏอยู่ในความผิดฐานใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนเพื่อขัดขวางการจับกุมของเจ้าพนักงาน (Use of imitation firearm to resist arrest) เท่านั้น แต่หากพิจารณาจากแนวคำพิพากษาของศาลอังกฤษแล้วจะพบว่าศาลอังกฤษได้สร้างแนวบรรทัดฐานของคำพิพากษาว่าในความผิดฐานพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนเพื่อกระทำความผิดอย่างอื่น (Carrying imitation firearm with criminal intent) ให้ใช้รวมไปถึงการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนประกอบการกระทำความผิดอื่นด้วย กล่าวคือหากบุคคลใดใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนในการกระทำความผิดอื่นแล้วบุคคลนั้นก็จะถูกลงโทษในความผิดฐานพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนเพื่อกระทำความผิดอย่างอื่นแทน ดังที่ผู้วิจัยได้อธิบายไปแล้วในหัวข้อที่ 4.2.1.2

ดังนั้นในหัวข้อการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนประกอบกับการกระทำความผิดอื่นในประเทศอังกฤษนี้ผู้วิจัยจะกล่าวถึงเฉพาะหลักเกณฑ์ที่ปรากฏในความผิดฐานใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนเพื่อขัดขวางการจับกุมของเจ้าพนักงานซึ่งเป็นการบัญญัติหลักเกณฑ์การใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนประกอบกับการกระทำความผิดอื่นไว้อย่างชัดเจนดังนี้

ความผิดฐานใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนเพื่อขัดขวางการจับกุมของเจ้าพนักงาน (Use of imitation firearm to resist arrest³⁶)

การกระทำที่เป็นองค์ประกอบในความผิดฐานนี้คือการที่บุคคลใดมีการใช้หรือพยายามที่จะใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนเพื่อที่จะขัดขวางการจับกุมหรือควบคุมตัวอันชอบด้วยกฎหมายของเจ้าพนักงาน ทั้งนี้ไม่ว่าจะทำไปโดยช่วยเหลือตนเองหรือบุคคลอื่นก็ตาม

โทษสำหรับการกระทำความผิดในฐานนี้ มีโทษขั้นสูงอยู่ที่จำคุกตลอดชีวิต³⁷ ส่วนโทษขั้นต่ำนั้นต้องแยกพิจารณาในส่วนผู้กระทำความผิด³⁸

³⁶ The National Archives, *Firearms Act 1968 section 17* [Online], 30th May 1968. Available from <http://www.legislation.gov.uk>

กล่าวคือถ้าผู้กระทำความผิดมีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปในขณะที่มีคำพิพากษาลงโทษในความผิดนี้ โทษขั้นต่ำที่จะได้รับจะเป็นโทษจำคุก โดยจะต้องพิจารณาต่อไปอีกว่าในขณะที่บุคคลดังกล่าวนั้นลงมือกระทำความผิดบุคคลนั้นมีอายุน้อยกว่า 18 ปี หรือไม่ ถ้ามีอายุน้อยกว่า 18 ปีแล้วก็จะใช้อัตราโทษจำคุกขั้นต่ำที่ 3 ปี แต่ถ้าหากในขณะที่ลงมือกระทำความผิดนี้บุคคลดังกล่าวมีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปแล้วก็จะใช้อัตราโทษจำคุกขั้นต่ำที่ 5 ปี

แต่ถ้าหากผู้กระทำความผิดมีอายุไม่ถึง 18 ปีในขณะที่มีคำพิพากษาลงโทษในความผิดนี้ โทษขั้นต่ำที่จะได้รับจะเป็นโทษกักขังโดยมีอัตราโทษกักขังขั้นต่ำที่ 3 ปี

มีข้อสังเกตว่าอัตราโทษดังกล่าวนี้จะเป็นอัตราโทษเดียวกันกับการใช้อาวุธปืนของจริงในการขัดขืนการจับกุมของเจ้าพนักงาน

จากกฎหมายดังกล่าวจะสามารถวิเคราะห์ออกมาเป็นประเด็นเกี่ยวกับการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนประกอบกับการกระทำความผิดอื่นในประเทศอังกฤษได้ดังนี้

(1) ประเภทของสิ่งเทียมอาวุธปืนที่จะอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์การใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนประกอบกับการกระทำความผิดอื่นตามกฎหมายของประเทศอังกฤษได้แก่สิ่งเทียมอาวุธปืนทุกประเภทไม่ว่าจะเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนที่สามารถยิงกระสุนใดๆออกมาได้หรือไม่ก็ตามและไม่ว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวจะเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืน (Imitation Firearms) หรือสิ่งเทียมอาวุธปืนที่เสมือนจริง (Realistic Imitation Firearms) ก็อยู่ภายใต้หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนประกอบกับการกระทำความผิดอื่นตาม Firearms Act 1968 ทั้งสิ้น เพราะ คำว่าสิ่งเทียมอาวุธปืน (Imitation Firearms) ที่ปรากฏในความผิดฐานใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนเพื่อขัดขืนการจับกุมของเจ้าพนักงาน (Use of imitation firearm to resist arrest) มีความหมายรวมถึงสิ่งเทียมอาวุธปืนที่เสมือนจริง (Realistic Imitation Firearms) เสมอ ทั้งนี้ผู้วิจัยเห็นว่ากรณีที่บทบัญญัติดังกล่าวกำหนดให้การใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนธรรมดาที่ไม่เข้านิยามสิ่งเทียมอาวุธปืนที่เสมือนจริงต้องอยู่ในหลักเกณฑ์ดังกล่าวด้วยนั้นเป็นเรื่องที่ถูกต้องแล้วเพราะแม้ว่าจะเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนธรรมดาที่ขนาด, รูปร่าง หรือสีภายนอกจะไม่เหมือนกับอาวุธปืนของจริงก็ตาม สิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นก็อาจถูกคนร้ายนำมาใช้ประกอบกับการกระทำความผิดอื่นได้ในบางโอกาส เช่นคนร้ายอาจนำสิ่งเทียมอาวุธปืนที่มีสีไม่เหมือนกับอาวุธปืนของจริงมาใช้ขู่บุคคลอื่นในเวลากลางคืนที่ฝ่ายผู้เสียหายไม่สามารถแยกสีของสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวได้ออกจากอาวุธปืนของจริงนั้นได้

³⁷ The National Archives, **Firearms Act 1968 SCHEDULE 6** [Online], 30th May 1968. Available from <http://www.legislation.gov.uk>

³⁸ The National Archives, **Firearms Act 1968 section 51A (4)(a),(5)(a)** [Online], 30th May 1968. Available from <http://www.legislation.gov.uk>

(2) การกระทำที่จะถือว่าเป็นการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์การใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนประกอบกับการกระทำความผิดอื่นตามกฎหมายของประเทศอังกฤษได้แก่ การใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนขัดขวางการจับกุมหรือควบคุมตัวอันชอบด้วยกฎหมายของเจ้าพนักงาน ไม่ว่าจะทำไปโดยช่วยเหลือตนเองหรือบุคคลอื่นก็ตาม และในความผิดฐานนี้ก็ได้กำหนดเอาไว้โดยเฉพาะด้วยว่าไม่ว่าการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนขัดขวางการจับกุมหรือควบคุมตัวอันชอบด้วยกฎหมายของเจ้าพนักงานนั้นจะกระทำไปโดยสำเร็จหรือไม่สำเร็จ เช่นกรณีที่ใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวนี้ไม่สามารถทำให้หลุดพ้นจากการจับกุมของเจ้าพนักงานได้ กล่าวคือกระทำไปถึงแค่ขั้นพยายาม (attempt) ก็ตาม การกระทำในขั้นพยายามดังกล่าวก็มีผลเช่นเดียวกับกรณีที่กระทำการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนขัดขวางการจับกุมหรือควบคุมตัวอันชอบด้วยกฎหมายของเจ้าพนักงานโดยสำเร็จแล้ว จึงต้องได้รับโทษเท่ากันทั้งในกรณีพยายามกระทำความผิดและกระทำความผิดสำเร็จ

ตัวอย่างคำพิพากษาในเรื่องนี้คือคดี Regina v Karim Bahaji³⁹ ซึ่งในคดีนี้ผู้ต้องหาถูกฟ้องว่าใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนเพื่อขัดขวางการจับกุมของเจ้าพนักงาน เนื่องจากมีการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนชี้ไปยังเจ้าพนักงานที่เรียกให้ผู้ต้องหาหยุดแล้วผู้ต้องหาที่ฉวยโอกาสนั้นหนีไป แต่ถึงแม้ว่าสุดท้ายคดีนี้จะถูกยกฟ้องเนื่องจากฝ่ายโจทก์พิสูจน์ไม่ได้ว่ามีการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนชี้ไปยังเจ้าพนักงานจริง แต่ก็สามารถนำข้อเท็จจริงในคดีมาใช้เป็นหลักในการพิจารณาได้ว่าการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืน “ชี้” ไปยังเจ้าพนักงานเพื่อฉวยโอกาสนั้นไปนั้นก็ถือได้ว่าเป็นการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนเพื่อขัดขวางการจับกุมแล้ว

ส่วนผู้ที่ใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนเป็นอุปกรณ์ในการกระทำความผิดอื่นนอกเหนือจากความผิดฐานขัดขวางการจับกุมหรือควบคุมตัวอันชอบด้วยกฎหมายของเจ้าพนักงานนั้นก็จะถูกศาลพิพากษาให้เป็นความผิดฐานพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนเพื่อกระทำความผิดอย่างอื่นแทน ดังที่ผู้วิจัยได้อธิบายไว้ในหัวข้อที่ 4.2.1.2 เรื่องการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายของประเทศอังกฤษแล้ว

(3) อัตราโทษในความผิดฐานนี้จะมีโทษขั้นสูงคือโทษจำคุกตลอดชีวิต ซึ่งถือว่าเป็นอัตราโทษสำหรับความผิดร้ายแรง เพราะอัตราโทษในความผิดฐานดังกล่าวถือเป็นอัตราโทษที่สูงกว่าอัตราโทษสำหรับความผิดเล็กน้อยที่สามารถฟ้องต่อศาล Magistrate ได้ (summary offences) (โทษจำคุกขั้นสูงไม่เกิน 51 สัปดาห์) อยู่มาก ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าเป็นอัตราโทษที่เหมาะสมแล้วเพราะผู้กระทำความผิดมีเจตนาร้ายในการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนเป็นอุปกรณ์ในการกระทำความผิดอื่นแล้ว และทางฝ่ายผู้เสียหายก็ได้รับความหวาดกลัวเช่นเดียวกับการที่ตนถูกใช้อาวุธปืนของจริงมาข่มขู่แล้วเช่นกัน

³⁹

Thomson Reuters, Regina v Karim Bahaji, Court of Appeal Criminal Division [Online], 10

4.2.2.2 การใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนประกอบกับการกระทำความผิดอื่นตามกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา

หลักเกณฑ์การใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนประกอบกับการกระทำความผิดอื่นตามกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกานั้นจะไม่ปรากฏอยู่ในกฎหมายระดับสหรัฐ (Federal law) แต่จะปรากฏอยู่ในกฎหมายระดับมลรัฐ (State law) เท่านั้นซึ่งในประมวลกฎหมายอาญาของมลรัฐแคลิฟอร์เนียหรือ CALIFORNIA PENAL CODE ที่ผู้วิจัยนำมาศึกษาก็ก้าวถึงความผิดและอัตราโทษจากการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์การใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนประกอบกับการกระทำความผิดอื่นเอาไว้ดังนี้

บุคคลใดกระทำการชัก หรือ แสดงสิ่งเทียมอาวุธปืน ในลักษณะที่เป็นการข่มขู่ต่อผู้อื่น ซึ่งทำให้วิญญูชนทั่วไปเกิดความกลัวว่าจะเกิดอันตรายแก่กายขึ้นมาได้ ทั้งนี้เว้นแต่เป็นการทำไปเพื่อป้องกันตัว⁴⁰

การกระทำความผิดดังกล่าวเป็นความผิดลหุโทษ (Misdemeanor) มีอัตราโทษจำคุกไม่ต่ำกว่า 30 วันแต่ไม่เกิน 6 เดือน ปรับไม่เกิน 1,000 ดอลลาร์ หรือทั้งจำคุกและปรับ

จากกฎหมายดังกล่าวจะสามารถวิเคราะห์ออกมาเป็นประเด็นเกี่ยวกับการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนประกอบกับการกระทำความผิดอื่นในประเทศสหรัฐอเมริกาได้ดังนี้

(1) ประเภทของสิ่งเทียมอาวุธปืนที่จะอยู่ในหลักเกณฑ์การใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนประกอบกับการกระทำความผิดอื่นตามกฎหมายของมลรัฐแคลิฟอร์เนียประเทศสหรัฐอเมริกาได้แก่สิ่งเทียมอาวุธปืนทุกประเภทไม่ว่าจะเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนที่สามารถยิงกระสุนชนิดใดออกมาได้หรือไม่ก็ตาม และแม้ว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวจะมีลักษณะภายนอกที่แตกต่างจากอาวุธปืนของจริงบางประการเช่นเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนที่มีสีไม่เหมือนกับอาวุธปืนของจริงก็ยังคงอยู่ในหลักเกณฑ์เรื่องนี้อยู่ เพราะถึงแม้ว่าจะเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนที่มีสีไม่เหมือนกันอาวุธปืนของจริง สิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวก็อาจถูกนำมาใช้หลอกผู้เสียหายว่าเป็นอาวุธปืนของจริงได้ในบางโอกาสเช่นหากคนร้ายนำสิ่งเทียมอาวุธปืนที่มีสีไม่เหมือนอาวุธปืนของจริงมาใช้ในเวลากลางคืนฝ่ายผู้เสียหายก็อาจไม่สามารถสังเกตเห็นสีของสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นได้

(2) การกระทำที่จะถือว่าเป็นการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์การใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนประกอบกับการกระทำความผิดอื่นตามกฎหมายของมลรัฐแคลิฟอร์เนียประเทศสหรัฐอเมริกาได้แก่

⁴⁰ Legislative Counsel of California, CALIFORNIA PENAL CODE section 417.4 [Online], 1st January 1873. Available from <http://www.leginfo.ca.gov>

การชัก (draw) หรือ แสดง (exhibit) สิ่งเทียมอาวุธปืน ในลักษณะที่เป็นการข่มขู่ต่อผู้อื่น ซึ่งทำให้ วิทยุชนทั่วไป (reasonable person) เกิดความกลัวว่าจะเกิดอันตรายแก่กายขึ้นมาได้

จะสังเกตได้ว่าหลักเกณฑ์การใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนประกอบกับการกระทำความผิดอื่นตามกฎหมายของมลรัฐแคลิฟอร์เนียประเทศสหรัฐอเมริกาจะเป็นการวางหลักเกณฑ์ ควบคุมการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนกับการกระทำความผิดอื่นซึ่งหมายถึงความผิดอื่นใดทุกฐานความผิด โดยที่ไม่มีการกำหนดฐานความผิดเอาไว้เป็นการเฉพาะดังเช่นในกฎหมายของประเทศอังกฤษและ กฎหมายของเขตบริหารพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนที่กำหนดให้เฉพาะการใช้สิ่งเทียม อาวุธปืนในความผิดฐานขัดขวางการจับกุมหรือควบคุมตัวอันชอบด้วยกฎหมายของเจ้าพนักงาน เท่านั้นที่จะเป็นความผิดฐานใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนประกอบกับการกระทำความผิดอื่นได้

มีคำพิพากษาที่น่าสนใจในความผิดฐานนี้คือ คดี Saldinger v. Santa Cruz⁴¹ ซึ่งจำเลยในคดีนี้มีการขัดแย้งกันเรื่องอาณาเขตที่ดินกับเพื่อนบ้าน เมื่อเพื่อนบ้านอ้างว่าพื้นที่ บางส่วนเป็นมรดกที่จะตกแก่เพื่อนบ้านโดยเพื่อนบ้านได้พาเพื่อนมาดูด้วย ทำให้จำเลยไม่พอใจและได้ นำปืน BB gun ของสามีจำเลยมาถือไว้กับตัวแล้วเดินเข้าหาเพื่อนบ้าน พร้อมกับบอกให้ออกไปจาก ที่ดินของตน และเมื่อเพื่อนบ้านได้ถอยออกไปแล้วจำเลยก็ยังคงไล่ตามอยู่ จากการกระทำดังกล่าวนี้ คณะลูกขุนได้ตัดสินว่าจำเลยมีความผิดฐานแสดงสิ่งเทียมอาวุธปืนเพื่อข่มขู่ให้กลัว และศาลได้ พิพากษาให้ลงโทษจำคุกจำเลย 60 วัน

คำพิพากษานี้เป็นการแสดงตัวอย่างของการกระทำที่จะถือว่าเป็นการแสดง (exhibit) สิ่งเทียมอาวุธปืน ในลักษณะที่เป็นการข่มขู่ต่อผู้อื่น ซึ่งทำให้วิทยุชนทั่วไป (reasonable person) เกิดความกลัวว่าจะเกิดอันตรายแก่กายขึ้นมาได้ว่าเพียงการนำสิ่งเทียมอาวุธปืนมาถือไว้กับ ตัวแม้จะยังไม่มีการทำท่าทางเล็งสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวไปยังบุคคลอื่นก็ถือว่าเป็นการแสดง (exhibit) สิ่งเทียมอาวุธปืนที่จะถือว่าเป็นความผิดฐานนี้ได้แล้ว

(3) เหตุยกเว้นความผิดในความผิดฐานนี้คือการชัก หรือ แสดงสิ่งเทียมอาวุธ ปืนเพื่อป้องกันตัวเนื่องจากการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนในลักษณะดังกล่าวเป็นการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนโดย วัตถุประสงค์ที่ชอบด้วยกฎหมายแล้วจึงไม่เป็นความผิด

(4) อัตราโทษในกรณีฝ่าฝืนหลักเกณฑ์การใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนประกอบกับการ กระทำความผิดอื่นตามกฎหมายของมลรัฐแคลิฟอร์เนียประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นอัตราโทษสำหรับ ความผิดเล็กน้อยๆ หรือความผิดลหุโทษ (Misdemeanor) ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าเป็นอัตราโทษที่ไม่ เหมาะสมเพราะผู้กระทำความผิดมีเจตนาร้ายในการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนเป็นอุปกรณ์ในการกระทำความ ผิดอื่นแล้วและทางฝ่ายผู้เสียหายก็ได้รับความหวาดกลัวเช่นเดียวกับการที่ตนถูกใช้อาวุธปืนของ

⁴¹ Thomson Reuters, Saldinger v. Santa Cruz, SANTA CRUZ COUNTY SUPERIOR COURT, United States District Court, N.D. California [Online], August 25, 2011. Available from <http://web2.westlaw.com>

จริงมาข่มขู่แล้วเช่นกัน จึงควรที่จะกำหนดให้อัตราโทษในการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ดังกล่าวมีระดับของอัตราโทษที่สูงกว่าความผิดเล็กน้อยๆ หรือความผิดลหุโทษ (Misdemeanor)

4.2.2.3 การใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนประกอบกับการกระทำความผิดอื่นตามกฎหมายของเขตบริหารพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน

หลักเกณฑ์การใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนประกอบกับการกระทำความผิดอื่นที่ปรากฏในกฎหมายของเขตบริหารพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ตาม FIREARMS AND AMMUNITION ORDINANCE ได้แก่ความผิดฐานใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนขัดขวางการจับกุมของเจ้าพนักงาน (Resisting arrest with while in possession of imitation firearm⁴²) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ผู้ที่ใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนโดยเจตนาที่จะขัดขวางการจับกุมโดยชอบด้วยกฎหมายของเจ้าหน้าที่ไม่ว่าจะกระทำไปเพื่อช่วยตนเองหรือช่วยผู้อื่นก็ตามมีระวางโทษจำคุกถึงตลอดชีวิต

จากกฎหมายดังกล่าวจะสามารถวิเคราะห์ออกมาเป็นประเด็นเกี่ยวกับการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนประกอบกับการกระทำความผิดอื่นในเขตบริหารพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนได้ดังนี้

(1) ประเภทของสิ่งเทียมอาวุธปืนที่จะอยู่ในหลักเกณฑ์การใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนประกอบกับการกระทำความผิดอื่นตามกฎหมายของเขตบริหารพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนได้แก่สิ่งเทียมอาวุธปืนทุกประเภทไม่ว่าจะเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนที่สามารถยิงกระสุนชนิดใดออกมาได้หรือไม่ก็ตาม ทั้งนี้ก็เพราะว่าในความผิดฐานใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนประกอบกับการกระทำความผิดอื่นนั้น การที่สิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวมีลักษณะภายนอกเหมือนอาวุธปืนของจริงจนสามารถใช้ข่มขู่คนทั่วไปได้ก็เพียงพอแล้วที่จะใช้ประกอบกับการกระทำความผิดอื่นได้ จึงไม่จำเป็นว่าจะต้องเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนที่สามารถยิงกระสุนออกมาได้ด้วยแต่อย่างใด

(2) การกระทำที่จะถือว่าเป็นการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์การใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนประกอบกับการกระทำความผิดอื่นตามกฎหมายของเขตบริหารพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนได้แก่การใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนโดยเจตนาที่จะขัดขวางการจับกุมโดยชอบด้วยกฎหมายของเจ้าหน้าที่ ทั้งนี้ไม่ว่าจะกระทำไปเพื่อช่วยตนเองหรือช่วยผู้อื่นก็ตาม

⁴² Department of Justice Bilingual Laws Information System, FIREARMS AND AMMUNITION ORDINANCE section 17 (1) [Online], 1 September 1981. Available from <http://www.legislation.gov.hk>

ตัวอย่างคำพิพากษาในความผิดฐานนี้คือคดี HKSAR v Chan Ching Man⁴³ โดยจำเลยในคดีนี้ได้ใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนชี้ไปทางพนักงานที่ขัดขวางการชิงทรัพย์ อันได้แก่นาฬิกาข้อมือยี่ห้อโรเลกซ์ ซึ่งศาลได้พิพากษาจำคุกจำเลยเป็นเวลา 6 ปี

คำพิพากษานี้เป็นการแสดงตัวอย่างของการกระทำที่จะถือว่าเป็นการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนในการขัดขวางการจับกุมโดยชอบด้วยกฎหมายของเจ้าหน้าที่ได้ว่าเพียงแค่การ “ชี้” สิ่งเทียมอาวุธปืนก็ถือว่าเป็นการ “ใช้” สิ่งเทียมอาวุธปืนที่จะถือว่าเป็นความผิดฐานนี้ได้แล้ว

จะสังเกตได้ว่าตามกฎหมายของเขตบริหารพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนนั้นจะกำหนดการกระทำที่จะเป็นความผิดฐานใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนเอาไว้เฉพาะการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนเพื่อขัดขวางการจับกุมของเจ้าพนักงานเท่านั้น โดยที่ไม่มีการกำหนดฐานความผิดเกี่ยวกับการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนในการกระทำความผิดฐานอื่นไว้เลย ทั้งนี้ก็เพราะว่าในกฎหมายของเขตบริหารพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนได้มีการบัญญัติฐานความผิดเกี่ยวกับการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนโดยมีเจตนาที่จะกระทำความผิดอาญา และการกระทำความผิดในขณะที่พกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนเอาไว้กับตัว ตามที่ผู้วิจัยได้กล่าวไว้แล้วในหัวข้อที่ 4.2.1.5 นั้นเอง ซึ่งในความผิดฐานดังกล่าวนั้นก็เป็นการควบคุมไม่ให้ใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนในการกระทำความผิดอื่นโดยอ้อมแล้วจึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องบัญญัติกฎหมายห้ามการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนประกอบกับการกระทำความผิดอื่นอีก

(3) อัตราโทษในกรณีฝ่าฝืนหลักเกณฑ์การใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนประกอบกับการกระทำความผิดอื่นตามกฎหมายของเขตบริหารพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนเป็นอัตราโทษในความผิดที่ร้ายแรง เพราะในความผิดฐานดังกล่าวมีระวางโทษสูงถึงจำคุกตลอดชีวิต

ข้อสังเกตอีกประการหนึ่งคืออัตราโทษในความผิดฐานใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนในเขตบริหารพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนนี้จะใช้อัตราโทษเดียวกันกับการใช้อาวุธปืนของจริงด้วยจึงแสดงให้เห็นว่าที่ฮ่องกงมองว่าการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนเป็นอุปกรณ์ในการกระทำความผิดอื่นนั้นมีความร้ายแรงเทียบเท่ากับการใช้อาวุธปืนของจริง

4.2.2.4 วิเคราะห์หลักเกณฑ์ที่เหมาะสมเกี่ยวกับการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนประกอบกับการกระทำความผิดอื่นตามกฎหมายของประเทศไทย

เมื่อพิจารณากฎหมายที่กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนประกอบกับการกระทำความผิดอื่นรวมทั้งองค์ประกอบความผิดและอัตราโทษในกรณีที่มีการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ดังกล่าวนั้นของแต่ละประเทศแล้วจะเห็นได้ว่ากฎหมายของแต่ละประเทศนั้นก็จะมี

⁴³ Thomson Reuters, HKSAR v Chan Ching Man, Court of Appeal, Criminal Appeal No 48 of 2007 [Online], December 5, 2007. Available from <http://web2.westlaw.com>

รายละเอียดกับมีข้อดีและข้อเสียที่แตกต่างกันไป ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่ามีความจำเป็นที่จะต้องมีการบัญญัติกฎหมายที่วางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการใช้สิ่งเทียมออวูรป็นประกอบกับการกระทำความผิดอื่นในประเทศไทย เพราะในปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายที่วางหลักเกณฑ์ในเรื่องดังกล่าวปรากฏอยู่ในกฎหมายของประเทศไทยเลยทั้งที่มีการใช้สิ่งเทียมออวูรป็นประกอบกับการกระทำความผิดอื่นปรากฏให้เห็นในข่าวและสถิติคดีในประเทศไทยอยู่เป็นจำนวนมากและมีแนวโน้มที่จะปรากฏการกระทำในลักษณะดังกล่าวนี้มากขึ้นอีก ดังนั้นถ้าหากว่าในอนาคตจะมีการปรับปรุงกฎหมายของประเทศไทยในส่วนของหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการใช้สิ่งเทียมออวูรป็นประกอบกับการกระทำความผิดอื่นแล้ว ทางผู้วิจัยก็ขอเสนอประเด็นความเห็นที่จะใช้ประกอบการพิจารณาต่อไปดังนี้

(1) ประเภทของสิ่งเทียมออวูรป็นที่จะถูกควบคุมในความผิดฐานใช้สิ่งเทียมออวูรป็นประกอบกับการกระทำความผิดอื่นควรจะหมายถึงสิ่งเทียมออวูรป็นทุกประเภท โดยไม่ต้องพิจารณาว่าสิ่งเทียมออวูรป็นนั้นจะสามารถยิงกระสุนออกมาได้หรือไม่หรือมีแรงส่งกระสุนเพียงใดเลย และไม่ต้องคำนึงด้วยว่าสิ่งเทียมออวูรป็นนั้นจะมีลักษณะภายนอกที่เหมือนออวูรป็นของจริงอย่างไม่ผิดเพี้ยนเลยหรือไม่ ทั้งนี้เพราะแม้จะเป็นสิ่งเทียมออวูรป็นที่มีลักษณะภายนอกแตกต่างจากออวูรป็นของจริงอยู่บ้าง เช่นสิ่งเทียมออวูรป็นที่มีสีไม่เหมือนกับออวูรป็นของจริง สิ่งเทียมออวูรป็นนั้นก็อาจถูกนำมาใช้ขู่บุคคลอื่นโดยการหลอกว่าเป็นออวูรป็นของจริงได้โดยอาศัยโอกาสที่เอื้อต่อการใช้สิ่งเทียมออวูรป็น เช่นการใช้สิ่งเทียมออวูรป็นข่มขู่ผู้เสียหายในเวลากลางคืนที่ฝ่ายผู้เสียหายไม่สามารถแยกสีของสิ่งเทียมออวูรป็นได้อย่างชัดเจน

(2) สำหรับการกระทำที่เป็นความผิดนั้นผู้วิจัยเห็นว่าควรที่จะกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการใช้สิ่งเทียมออวูรป็นประกอบกับการกระทำความผิดอื่นให้ครอบคลุมถึงการใช้สิ่งเทียมออวูรป็นประกอบกับการกระทำความผิดอื่นได้ในทุกฐานความผิด ดังเช่นที่ในกฎหมายของมลรัฐแคลิฟอร์เนียประเทศสหรัฐอเมริกาที่กำหนดให้การนำสิ่งเทียมออวูรป็นมาข่มขู่ผู้อื่นทุกรูปแบบเป็นความผิด โดยไม่ต้องพิจารณาเลยว่าสิ่งเทียมออวูรป็นนั้นจะถูกใช้เป็นอุปกรณ์ในการกระทำความผิดฐานใดอีก เนื่องจากผู้วิจัยเห็นว่าสิ่งเทียมออวูรป็นสามารถใช้เป็นอุปกรณ์ในการกระทำความผิดอื่นได้ในทุกฐานความผิดจึงไม่จำเป็นที่จะต้องมีการกำหนดให้เฉพาะการกระทำใดความผิดอย่างใดอย่างหนึ่งโดยใช้สิ่งเทียมออวูรป็นเท่านั้นที่จะเป็นความผิด

(3) ในส่วนของอัตราโทษนั้นผู้วิจัยเห็นว่าความผิดในเรื่องการใช้สิ่งเทียมออวูรป็นประกอบกับการกระทำความผิดอื่นเป็นความผิดที่ร้ายแรง เพราะผู้กระทำความผิดมีเจตนาที่จะนำสิ่งเทียมออวูรป็นไปหลอกผู้เสียหายว่าเป็นออวูรป็นของจริง และฝ่ายผู้เสียหายก็ได้รับความหวาดกลัวเช่นเดียวกับการถูกข่มขู่โดยออวูรป็นของจริงแล้ว ซึ่งจะเห็นได้จากการที่กฎหมายในเรื่องดังกล่าวของต่างประเทศเช่นกฎหมายของประเทศอังกฤษที่กำหนดโทษขั้นสูงในความผิดฐานดังกล่าวไว้ที่โทษจำคุกตลอดชีวิต ซึ่งอัตราโทษดังกล่าวไม่ใช่อัตราโทษสำหรับความผิดเล็กน้อย (summary

offences) ที่สามารถฟ้องต่อศาล Magistrate ได้อีกต่อไปและในกฎหมายของเขตบริหารพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนที่กำหนดโทษสูงถึงขั้นจำคุกตลอดชีวิตเช่นกัน จึงเป็นการยืนยันว่าความผิดดังกล่าวเป็นความผิดที่ร้ายแรงได้แล้ว

แต่ทั้งนี้ในส่วนของการกำหนดตัวเลขอัตราโทษนั้นว่าควรที่จะมีจำนวนค่าปรับเท่าไร หรือควรที่จะมีระยะเวลาจำคุกนานเพียงใดในความผิดฐานนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าคงจะต้องทำการศึกษาต่อไปจากข้อเท็จจริงอื่นทางสังคม เช่นความเสียหายที่สังคมได้รับจากการฝ่าฝืนกฎหมายเกี่ยวกับการการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนประกอบกับการกระทำความผิดอื่น หรือ ผลประโยชน์ที่ผู้ทำการฝ่าฝืนกฎหมายในเรื่องดังกล่าวจะได้รับ เช่นผลประโยชน์ที่จะได้จากการนำสิ่งเทียมอาวุธปืนไปใช้ในการกระทำความผิดฐานอื่นหรืออัตราความสำเร็จในการกระทำความผิดที่ฝ่ายคนร้ายจะมีเพิ่มขึ้นเมื่อตนใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนมาเป็นอุปกรณ์ในการกระทำความผิดอื่นมาพิจารณาประกอบด้วยก็ได้ ทั้งนี้ก็เพื่อที่จะนำตัวเลขดังกล่าวมาคำนวณต่อไปว่าอัตราโทษแค่ไหนถึงจะทำให้เกิดผลเป็นการยับยั้ง (Deterrence) ไม่ให้มีการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนประกอบกับการกระทำความผิดอื่นได้

นอกจากนี้ผู้วิจัยก็เห็นว่าไม่ควรที่จะกำหนดให้อัตราโทษในความผิดที่เกี่ยวข้องกับการการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนประกอบกับการกระทำความผิดอื่นนั้นให้สูงเทียบเท่ากับอัตราโทษในความผิดฐานใช้อาวุธปืนของจริงประกอบกับการกระทำความผิดอื่น เนื่องจากหากมีการกำหนดให้อัตราโทษในความผิดที่เกี่ยวข้องกับการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนประกอบกับการกระทำความผิดอื่นให้เท่ากับการใช้อาวุธปืนของจริงประกอบกับการกระทำความผิดอื่นแล้วก็อาจไม่ก่อให้เกิด “การยับยั้งส่วนเพิ่ม” (marginal deterrence) กล่าวคือการกำหนดโทษให้การใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนประกอบกับการกระทำความผิดอื่นมีอัตราโทษเท่ากับการใช้อาวุธปืนของจริงประกอบกับการกระทำความผิดอื่นจะทำให้ผู้กระทำความผิดเลือกที่จะใช้อาวุธปืนของจริง (เช่นปืนเถื่อน) แทนการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืน เนื่องจากผู้กระทำความผิดได้ชั่งน้ำหนักระหว่าง ต้นทุนคาดหมาย (expected costs) กับ ผลประโยชน์คาดหมาย (expected benefits) แล้วจะเห็นได้ว่าในเมื่อการใช้อาวุธปืนของจริงตนจะได้รับโทษเท่ากับการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืน แต่การใช้อาวุธปืนของจริงยอมทำให้ตนได้ประโยชน์มากกว่าการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนเพราะอาวุธปืนของจริงยอมฆ่าผู้เสียหายได้ดีกว่าและอาวุธปืนของจริงยังสามารถทำอันตรายได้มากกว่าสิ่งเทียมอาวุธปืน ซึ่งผลจากการที่ผู้กระทำความผิดเลือกที่จะใช้อาวุธปืนของจริงในการกระทำความผิดอื่นมากกว่าการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นจะทำให้เกิดความเสียหายต่อสังคมมากกว่าการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนที่มีอันตรายน้อยกว่า ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นว่าการกำหนดอัตราโทษในความผิดฐานใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนประกอบกับการกระทำความผิดอื่นนั้นต้องไม่บัญญัติให้อัตราโทษสูงเทียบเท่ากับการใช้อาวุธปืนของจริงประกอบกับการกระทำความผิดอื่นด้วยดังที่ผู้วิจัยได้กล่าวไว้แล้วในทฤษฎีการกำหนดโทษต่างๆในหัวข้อที่ 2.3.3

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

แม้ว่าสิ่งเทียมออวูรป็นจะถูกผลิตขึ้นมาเพื่อใช้ในวัตถุประสงค์ที่ชอบด้วยกฎหมายและมีกฎหมายรองรับสิทธิในการครอบครองสิ่งเทียมออวูรป็นเอาไว้ก็ตาม แต่สิ่งเทียมออวูรป็นก็อาจถูกนำไปใช้ในทางที่มิชอบด้วยกฎหมายอันจะทำให้สังคมเกิดความเสียหายได้เช่นกัน ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องมีการวางหลักเกณฑ์ในการกระทำที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมออวูรป็นเพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดการนำสิ่งเทียมออวูรป็นไปใช้ในทางที่มิชอบได้ แต่ทั้งนี้กฎหมายที่วางหลักเกณฑ์ดังกล่าวก็ต้องมีขอบเขตภายในวัตถุประสงค์เพื่อการป้องกันไม่ให้เกิดการนำสิ่งเทียมออวูรป็นไปใช้ในวัตถุประสงค์ที่มิชอบด้วยกฎหมายเท่านั้น จะบัญญัติกฎหมายให้เกินเลยขอบเขตจนไปกระทบสิทธิของผู้ที่ครอบครองสิ่งเทียมออวูรป็นโดยวัตถุประสงค์ที่ชอบด้วยกฎหมายย่อมทำไม่ได้

กฎหมายที่กำหนดหลักเกณฑ์ในการกระทำที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมออวูรป็นในประเทศไทยจะปรากฏอยู่ในกฎหมายหลายฉบับ โดยที่จะมีพระราชบัญญัติออวูรป็น เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมออวูรป็น พ.ศ. 2490 เป็นกฎหมายหลักที่กำหนดบทนิยามของคำว่าสิ่งเทียมออวูรป็น กำหนดหลักเกณฑ์ในการกระทำที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมออวูรป็น รวมทั้งกำหนดอัตราโทษในกรณีที่มีการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ดังกล่าวเอาไว้ ส่วนหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสิ่งเทียมออวูรป็นที่ปรากฏในพระราชบัญญัติฉบับอื่น เช่น พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 หรือพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 นั้นจะเป็นการกำหนดประเภทของสิ่งเทียมออวูรป็นและการกระทำที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมออวูรป็นที่จะอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์ของพ.ร.บ.แต่ละฉบับซึ่งจะมีวัตถุประสงค์ที่ต่างกันออกไป

เมื่อผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวิเคราะห์หลักเกณฑ์ในการกระทำที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมออวูรป็นตามกฎหมายของประเทศไทยที่ปรากฏในพระราชบัญญัติฉบับต่างๆแล้วพบว่าบทบัญญัติดังกล่าวยังมีข้อบกพร่องอยู่หลายประการ เช่น ความไม่ชัดเจนของบทบัญญัติเกี่ยวกับนิยามของสิ่งเทียมออวูรป็นอันทำให้เจ้าพนักงานแต่ละฝ่ายตีความแตกต่างกันไปไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน, บทบัญญัติที่วางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสิ่งเทียมออวูรป็นที่มีน้อยจนไม่ครอบคลุมถึงการกระทำที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมออวูรป็นหลายประการทำให้มีบุคคลอาศัยช่องว่างดังกล่าวนำสิ่งเทียมออวูรป็นมาใช้ในทางที่มิชอบ และใน

ส่วนของอัตราโทษที่ต่ำเกินไปจนไม่สามารถใช้ยับยั้งไม่ให้เกิดการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ในการกระทำที่ เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนได้

จากปัญหาที่ปรากฏในหลักเกณฑ์ของการกระทำที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนตาม กฎหมายของประเทศไทยที่ได้กล่าวมาข้างต้น เมื่อพิจารณาประกอบกับข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความ เสียหายต่อสังคมอันเกิดจากการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนในทางที่มีขอบ เช่นการนำสิ่งเทียมอาวุธปืนไปใช้ เป็นอุปกรณ์ในการกระทำความผิดอื่น หรืออันตรายแก่กายอันเกิดจากสิ่งเทียมอาวุธปืนซึ่งจะเห็นได้ จากตัวเลขสถิติหรือข่าวที่ปรากฏในประเทศไทยอันแสดงให้เห็นว่าตัวเลขความเสียหายในเรื่อง ดังกล่าวมีแต่จะเพิ่มขึ้นทุกปี ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการแก้ไข หลักเกณฑ์ในการกระทำที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนตามกฎหมายของประเทศไทยเพื่อให้สามารถ แก้ปัญหาอันเกิดจากการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนในทางที่มีขอบด้วยกฎหมายดังกล่าวนั้นได้ต่อไป แต่ทั้งนี้ การแก้ไขหลักเกณฑ์ในการกระทำที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นก็ต้องคำนึงอยู่เสมอว่าจะต้องอยู่ ภายในขอบเขตวัตถุประสงค์เพื่อการป้องกันไม่ให้เกิดการนำสิ่งเทียมอาวุธปืนไปใช้ในทางที่มีขอบด้วย กฎหมายเท่านั้น หากมีการแก้ไขหลักเกณฑ์ดังกล่าวมากเกินไปจนความจำเป็นเช่นการนำหลักเกณฑ์ที่ใช้กับ อาวุธปืนของจริงมาใช้บังคับกับสิ่งเทียมอาวุธปืนอย่างไม่เหมาะสมแล้วนอกจากการใช้หลักเกณฑ์ ดังกล่าวจะไม่สามารถทำได้เพราะมุมมองของบุคคลในสังคมไม่เห็นด้วยกับหลักเกณฑ์ดังกล่าวแล้ว หลักเกณฑ์ดังกล่าวอาจไปกระทบสิทธิของผู้ที่ใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนโดยชอบด้วยกฎหมายมากเกินไป จนอาจทำให้เกิดผลเสียต่อสังคมตามมาได้

เมื่อผู้วิจัยได้ทำการศึกษากฎหมายที่วางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนของ ต่างประเทศแล้ว ผู้วิจัยเห็นว่าหลักเกณฑ์ในการกระทำที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนของ ต่างประเทศที่ควรจะนำมาปรับใช้กับประเทศไทยนั้นจะต้องมีลักษณะดังที่กล่าวมาข้างต้น กล่าวคือ กฎหมายนั้นจะต้องมีความชัดเจน มีการวางหลักเกณฑ์ที่ครอบคลุมการกระทำที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียม อาวุธปืนที่หลากหลาย และมีอัตราโทษที่สามารถยับยั้งไม่ให้เกิดการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ดังกล่าวได้ และที่สำคัญจะต้องไม่มีการควบคุมสิ่งเทียมอาวุธปืนมากเกินไปจนความจำเป็นด้วย ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่ากฎหมายของ ประเทศเยอรมัน, ประเทศอังกฤษ, ประเทศสหรัฐอเมริกา และกฎหมายของเขตบริหารพิเศษฮ่องกง แห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนนั้นมีเนื้อหาที่เหมาะสมสำหรับการนำมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง หลักเกณฑ์เกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนของประเทศไทยที่ยังมีข้อบกพร่องอันจำเป็นที่จะต้องแก้ไขอยู่ หลายประการดังนี้

1. การกำหนดคำนิยามของสิ่งเทียมอาวุธปืนตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่อง กระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 มีปัญหาในเรื่องการขาดความ ชัดเจน ทั้งในส่วนที่บทนิยามของสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวไม่สามารถใช้ในการแบ่งแยกสิ่งเทียมอาวุธ

ปืนออกจากอาวุธปืนของจริงได้อย่างเป็นรูปธรรม และบทนิยามดังกล่าวไม่ปรากฏตัวอย่างของสิ่งที่ไม่ถือว่าเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนที่จะถูกควบคุมตามกฎหมายเอาไว้อย่างชัดเจน รวมทั้งปัญหาในการกำหนดคำนิยามของสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทต่างๆตามกฎหมายฉบับอื่นเช่น สิ่งเทียมอาวุธปืนประเภท “ปืนอัดลมเบาที่จำลองเลียนแบบอาวุธปืนจริง” ตามประกาศคณะกรรมการว่าด้วยฉลาก หรือ สิ่งเทียมอาวุธปืนประเภท “ของเล่น” ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ที่ไม่มีความสอดคล้องกับบทนิยามของสิ่งเทียมอาวุธปืนตามพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ จากข้อเท็จจริงดังกล่าวทำให้เกิดปัญหาในการตีความนิยามของสิ่งเทียมอาวุธปืนที่แตกต่างกันของเจ้าหน้าที่ในแต่ละหน่วยงานจนทำให้เกิดความไม่เป็นเอกภาพในการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนตามมา

ผู้วิจัยขอเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหา ดังนี้

1.1 ควรระบุตัวอย่างว่าสิ่งใดบ้างที่จะถือว่าเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนเอาไว้อย่างชัดเจนในบทนิยามของสิ่งเทียมอาวุธปืนเพื่อไม่ให้มีปัญหาในการตีความว่าสิ่งใดบ้างที่จะถือว่าเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนอีก และสำหรับสิ่งเทียมอาวุธปืนที่สามารถยิงกระสุนออกมาได้เช่น BB Gun นั้นก็ควรกำหนดให้ใช้ตัวเลขแรงส่งกระสุนของสิ่งเทียมอาวุธปืนมาเป็นเกณฑ์ในการแยกสิ่งเทียมอาวุธปืนออกจากอาวุธปืนของจริงด้วย โดยอาจต้องทำการวิจัยเพื่อหาตัวเลขแรงส่งกระสุนที่เหมาะสมที่จะใช้เป็นเกณฑ์ในการแยกสิ่งเทียมอาวุธปืนออกจากอาวุธปืนของจริงสำหรับประเทศไทยต่อไป

1.2 ในคำนิยามของสิ่งเทียมอาวุธปืนควรระบุตัวอย่างถึงสิ่งที่ไม่ถือว่าเป็นสิ่งเทียมอาวุธปืนที่จะถูกควบคุมตามกฎหมายเอาไว้อย่างชัดเจน เช่นเครื่องประดับที่มีขนาดต่างกับอาวุธปืนของจริงมาก หรือแบบจำลองปืนโบราณที่ไม่ใช้ในปัจจุบันแล้ว

1.3 ในการบัญญัติถึงสิ่งเทียมอาวุธปืนที่มีลักษณะเฉพาะที่ปรากฏในพระราชบัญญัติฉบับอื่นนอกเหนือจากพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ ก็ควรที่จะบัญญัติให้มีความสอดคล้องหรือมีการอ้างอิงถึงคำนิยามของสิ่งเทียมอาวุธปืนตามพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ ดังกล่าวเพื่อไม่ให้เกิดความสับสนในการแบ่งประเภทของสิ่งเทียมอาวุธปืน

2. ในประเด็นการครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืน มีปัญหาเนื่องจากกฎหมายของประเทศไทยไม่มีการวางหลักเกณฑ์ในเรื่องดังกล่าวเอาไว้เลย จึงทำให้เกิดปัญหาจากการครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนโดยบุคคลที่ไม่เหมาะสม เช่นการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนโดยเด็กที่ยังไม่มีความระมัดระวังเพียงพอจนเกิดการบาดเจ็บ หรือการครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนโดยมิฉฉาชีพที่มุ่งจะนำสิ่งเทียมอาวุธปืนไปหลอกล่อผู้อื่นว่าเป็นอาวุธปืนของจริงเพื่อใช้ในการกระทำความผิดอื่น

ผู้วิจัยขอเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหา ดังนี้

2.1 ควรกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับอายุของผู้ที่สามารถครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนได้ตามกฎหมายและกำหนดหลักเกณฑ์ในการครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนเพื่อนำไปใช้ในวัตถุประสงค์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายดังนี้

2.1.1 กำหนดหลักเกณฑ์อายุของผู้ที่สามารถครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนได้ตามกฎหมายโดยตัวเลขอายุที่เหมาะสมอาจพิจารณาจากตัวเลขอายุในการบรรลุนิติภาวะตามกฎหมายของประเทศไทยคือ 20 ปี หรือกฎหมายของบางประเทศที่กำหนดไว้ที่ 18 ปีก็ได้ โดยกำหนดให้ผู้ฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ดังกล่าวไม่ว่าจะเป็นผู้ครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนที่มีอายุไม่ถึงเกณฑ์หรือบุคคลอื่น (ไม่ว่าจะมีอายุเท่าไรก็ตาม) ที่จัดหาสิ่งเทียมอาวุธปืนมาให้บุคคลที่อายุไม่ถึงเกณฑ์นั้นมีความผิดเช่นเดียวกัน และควรกำหนดให้การกระทำความผิดดังกล่าวเป็นความผิดได้ทั้งการกระทำโดยเจตนาและการกระทำโดยประมาทด้วย

ทั้งนี้ควรกำหนดเหตุยกเว้นความผิดในกรณีที่ผู้จัดหาสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นไม่รู้ว่าฝ่ายผู้รับสิ่งเทียมอาวุธปืนมีอายุไม่ถึงเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด และควรกำหนดเหตุยกเว้นความผิดในกรณีที่ผู้ครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนที่มีอายุไม่ถึงเกณฑ์ตามกฎหมายนั้นครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนภายใต้การดูแลของผู้ที่มีอายุถึงเกณฑ์ที่สามารถครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนได้ตามกฎหมายแล้วด้วย

2.1.2 กำหนดหลักเกณฑ์การห้ามครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนเพื่อนำไปใช้ในวัตถุประสงค์ที่มีขอบด้วยกฎหมาย โดยการกำหนดให้การครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนโดยที่ผู้ครอบครองมีเจตนาที่จะใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนเพื่อให้บุคคลอื่นหวาดกลัวเป็นความผิด

2.2 กำหนดอัตราโทษให้สอดคล้องกับระดับความร้ายแรงของการกระทำ กล่าวคือในกรณีที่ฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ในเรื่องอายุของผู้ครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนซึ่งเป็นเรื่องที่ไม่ร้ายแรงจึงควรกำหนดให้เป็นความผิดเล็กน้อยๆ เช่น ความผิดลหุโทษหรือความผิดที่สามารถฟ้องต่อศาลแขวงได้ แต่ผู้ฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ในเรื่องการครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนเพื่อนำไปใช้ในวัตถุประสงค์ที่มีขอบด้วยกฎหมายนั้นเป็นกรณีที่ร้ายแรงจึงไม่ควรใช้อัตราโทษสำหรับความผิดเล็กน้อยๆ เช่น ความผิดลหุโทษหรือความผิดที่สามารถฟ้องต่อศาลแขวงได้

3. หลักเกณฑ์ในการกระทำที่เกี่ยวข้องกับการค้าและการโอนสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ปรากฏอยู่ในพระราชบัญญัติอาวุธปืนฉบับที่ใช้อยู่ในปัจจุบันและที่ปรากฏในเนื้อหาร่างแก้ไขพระราชบัญญัติดังกล่าวนั้น เป็นการวางหลักเกณฑ์ที่มุ่งเน้นไปที่การออกใบอนุญาตให้กับผู้ค้าหรือผู้ที่ซื้อสิ่งเทียมอาวุธปืนโดยไม่มีหลักเกณฑ์ที่พิจารณาถึงเจตนาในการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนหรือเจตนาในการโอนสิ่งเทียมอาวุธปืนว่าเป็นเจตนาที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่เลย และอัตราโทษในกรณีที่ฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ดังกล่าวก็เป็นเพียงอัตราโทษในความผิดลหุโทษที่ไม่สามารถยับยั้งไม่ให้มีการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ในเรื่องดังกล่าวได้ ส่วนหลักเกณฑ์ในการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภท “ปืนอัดลมเบาที่จำลองเลียนแบบอาวุธปืนจริง” ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 นั้นจะมีข้อบกพร่องอยู่ที่พ.ร.บ. คุ้มครอง

ผู้บริโภคนั้นจะควบคุมเฉพาะฉลากของสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภท BB Gun เท่านั้นส่วนสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทอื่นจะไม่อยู่ในความควบคุมเลย

ผู้วิจัยขอเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหา ดังนี้

3.1 ควรแก้ไขหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการค้าและการโอนสิ่งเทียมอาวุธปืนตามพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ ให้มีการพิจารณาถึงเจตนาของผู้ค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนด้วย โดยการนำลักษณะของการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ชอบด้วยกฎหมายเช่นการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ใช้ในการแสดงหรือใช้ในการเล่นกีฬา มาบัญญัติเป็นเกณฑ์ในการออกใบอนุญาตให้ผู้ค้า, ผู้ส่ง หรือผู้นำเข้าสิ่งเทียมอาวุธปืนตามมาตราที่ 52 ของพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ และในส่วนหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการโอนสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นผู้วิจัยเห็นว่าควรกำหนดให้การโอนสิ่งเทียมอาวุธปืนให้ผู้ที่ไม่มีความสมบูรณ์ที่จะครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนได้เช่นการโอนสิ่งเทียมอาวุธปืนให้บุคคลที่มีอายุยังไม่ถึงเกณฑ์ที่จะสามารถครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนได้ตามกฎหมายเป็นความผิด

ส่วนการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับใบอนุญาตในการซื้อหรือรับโอนสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ปรากฏอยู่ในร่างพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ นั้น ผู้วิจัยไม่เห็นด้วยกับหลักเกณฑ์ดังกล่าว เพราะเป็นการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนที่มากเกินไปจนเทียบเท่ากับหลักเกณฑ์ที่ใช้ควบคุมอาวุธปืนของจริงจนอาจทำให้บุคคลดังกล่าวหันไปหาสิ่งอื่นที่มีความอันตรายกว่าเช่นอาวุธปืนเถื่อนอันจะส่งผลเสียแก่สังคมมากขึ้นไปอีก

3.2 ควรแก้ไขหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภท “ปืนอัดลมเบาที่จำลองเลียนแบบอาวุธปืนจริง” ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 โดยการกำหนดให้สิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทอื่นนอกจาก BB Gun เช่นสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ไม่สามารถยิงกระสุนใดๆ ออกมาได้ตัวอย่างเช่น ปืนโมเดล หรือปืนแก๊ป ให้เป็นสินค้าที่ต้องปรากฏฉลากที่ระบุรายละเอียดของสิ่งเทียมอาวุธปืน, วิธีการใช้ และคำเตือนในการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนเช่นเดียวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภท BB Gun ด้วย

3.3 ควรแก้ไขระดับอัตราโทษในกรณีฝ่าฝืนหลักเกณฑ์การค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนตามพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ ให้เป็นอัตราโทษในความผิดที่ร้ายแรงไม่ใช่ความผิดเล็กน้อยๆ เช่น ความผิดลหุโทษหรือความผิดที่สามารถฟ้องต่อศาลแขวงได้ ส่วนอัตราโทษในความผิดฐานโอนสิ่งเทียมอาวุธปืนให้ผู้ที่ไม่มีความสมบูรณ์ที่จะครอบครองสิ่งเทียมอาวุธปืนก็ควรให้มีระดับอัตราโทษสำหรับความผิดเล็กน้อยๆ เช่นความผิดลหุโทษหรือความผิดที่สามารถฟ้องต่อศาลแขวงได้

4. หลักเกณฑ์เกี่ยวกับเครื่องหมายที่ต้องปรากฏบนสิ่งเทียมอาวุธปืนตามพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 ไม่สามารถแก้ปัญหาเกี่ยวกับมาตรฐานความปลอดภัยของสิ่งเทียมอาวุธปืนได้ เนื่องจากหลักเกณฑ์ดังกล่าวใช้บังคับเฉพาะกับสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภท “ของเล่น” เท่านั้นโดยไม่รวมถึงสิ่งเทียมอาวุธปืนประเภทปืนอัดลมหรือ BB Gun ด้วย

และการที่พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 ไม่กำหนดให้สิ่งเทียมอาวุธปืนที่ไม่ปรากฏเครื่องหมาย มอก. เป็นสิ่งที่ผิดกฎหมายอันจะทำให้บุคคลที่ใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวมีความผิด จึงทำให้เกิดปัญหาจากการที่มีสิ่งเทียมอาวุธปืนที่ไม่ได้มาตรฐานความปลอดภัยวางขายอยู่ในท้องตลาดเป็นจำนวนมาก

ผู้วิจัยขอเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาโดยควรแก้ไขให้ใช้เครื่องหมาย มอก. กับสิ่งเทียมอาวุธปืนทุกประเภทไม่ใช่เพียงแค่สิ่งเทียมอาวุธปืนประเภท “ของเล่น” และควรกำหนดหลักเกณฑ์ให้สิ่งเทียมอาวุธปืนที่ไม่ปรากฏเครื่องหมาย มอก. เป็นสิ่งที่ผิดกฎหมายอันจะทำให้บุคคลที่ใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวมีความผิดเช่นเดียวกับการปลอมหรือแปลงเครื่องหมาย มอก. โดยไม่ได้ผ่านการตรวจสอบจากเจ้าหน้าที่ก่อน นอกจากนี้ผู้วิจัยยังเห็นว่าควรที่จะกำหนดให้เครื่องหมาย มอก. มีลักษณะที่สามารถใช้แยกสิ่งเทียมอาวุธปืนออกจากอาวุธปืนของจริงได้เพื่อไม่ให้สิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวถูกนำไปใช้หลอกบุคคลอื่นว่าเป็นอาวุธปืนของจริง

5. ในประเด็นการดัดแปลงสิ่งเทียมอาวุธปืน มีปัญหาเนื่องจากในประเทศไทยไม่มีหลักเกณฑ์ในเรื่องดังกล่าวกำหนดเอาไว้ในกฎหมายฉบับใดเลย จึงเป็นช่องว่างของกฎหมายที่อาจทำให้มีจลาจลใช้ประโยชน์จากรื่องดังกล่าวทำการดัดแปลงสิ่งเทียมอาวุธปืนให้สามารถใช้แทนอาวุธปืนของจริงได้

ผู้วิจัยขอเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหา ดังนี้

5.1 ควรกำหนดหลักเกณฑ์ในการห้ามดัดแปลงสิ่งเทียมอาวุธปืนให้กลายเป็นอาวุธปืนของจริงโดยการบัญญัติกฎหมายให้ชัดเจนว่าการดัดแปลงสิ่งเทียมอาวุธปืนจนถึงขั้นที่สิ่งที่ถูกดัดแปลงนั้นอยู่ในนิยามความหมายของอาวุธปืนของจริงไม่ใช่สิ่งเทียมอาวุธปืนอีกต่อไปแล้วเป็นความผิด

5.2 ควรกำหนดอัตราโทษในกรณีที่ฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ดังกล่าวให้เป็นอัตราโทษสำหรับความผิดที่ร้ายแรงไม่ใช่อัตราโทษสำหรับความผิดเล็กน้อยๆ เช่น ความผิดลหุโทษหรือความผิดที่สามารถฟ้องต่อศาลแขวงได้

6. ในประเด็นการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนโดยวัตถุประสงค์ที่ชอบด้วยกฎหมาย มีปัญหาเนื่องจากในประเทศไทยไม่มีหลักเกณฑ์ในเรื่องดังกล่าวกำหนดเอาไว้ในกฎหมายฉบับใดเลย จึงทำให้ไม่มีกฎหมายรองรับความปลอดภัยให้ผู้ที่ใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนในสนามยิงสิ่งเทียมอาวุธปืนและบุคคลภายนอกที่อาจได้รับความเสียหายจากการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนในสนามยิงสิ่งเทียมอาวุธปืน

ผู้วิจัยขอเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหา ดังนี้

6.1 ควรกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการใช้สนามยิงสิ่งเทียมอาวุธปืนกับสนามทุกประเภท ไม่ว่าจะเป็นสนามยิงเป้ากระดาศ (Shooting range) หรือสนามที่นำสิ่งเทียมอาวุธปืนมาเล่น

ยิงใส่ตัวผู้เล่นด้วยกันเองแบบสงครามทางยุทธวิธี (Survival game) โดยการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับคุณสมบัติของเจ้าของสนาม, จำนวนวงเงินประกันความเสียหายที่เจ้าของสนามต้องทำสัญญาประกันไว้สำหรับอันตรายที่อาจเกิดกับผู้ใช้สนามหรือบุคคลภายนอกสนาม และกำหนดข้อปฏิบัติในการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนอย่างปลอดภัยในสนาม

6.2 ควรกำหนดอัตราโทษในกรณีที่ว่าผิดหลักเกณฑ์ดังกล่าวให้เป็นอัตราโทษสำหรับความผิดที่ไม่ร้ายแรงหรือความผิดเล็กน้อยๆ เช่น ความผิดลหุโทษหรือความผิดที่สามารถฟ้องต่อศาลแขวงได้

7. หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืน มีปัญหาอยู่สองประการ ประการแรกคือในหลักเกณฑ์การห้ามพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนโดยไม่มีเหตุอันควรนั้นจะไม่ได้เป็นการห้ามพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในที่สาธารณะในทุกพื้นที่เป็นการทั่วไปแต่จะเป็นการห้ามพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนเฉพาะที่สาธารณะในบางสถานที่เท่านั้น เช่นการห้ามพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนบนรถไฟตามพระราชบัญญัติการรถไฟฯขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2543 หรือการห้ามพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนบนเครื่องบินตามพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. 2497 ส่วนการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในที่สาธารณะอื่นเช่นการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนบนถนนหรือรถโดยสารสาธารณะนั้นกฎหมายของประเทศไทยไม่ได้วางหลักเกณฑ์ควบคุมเอาไว้ จึงเป็นช่องว่างทางกฎหมายที่ทำให้มีการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในที่สาธารณะอันจะทำให้บุคคลทั่วไปเกิดความหวาดกลัวได้ ส่วนปัญหาประการที่สองคือการที่ไม่ปรากฏหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการห้ามพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนเพื่อกระทำความผิดอย่างอื่นเลยซึ่งจะเป็นช่องว่างทางกฎหมายที่ทำให้คนร้ายสามารถพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในที่สาธารณะเพื่อไปกระทำความผิดอื่นได้

ผู้วิจัยขอเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหา ดังนี้

7.1 ควรยกเลิกหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในที่สาธารณะโดยไม่มีเหตุอันสมควรที่ปรากฏอยู่ในพระราชบัญญัติต่างๆ แล้วบัญญัติหลักเกณฑ์การห้ามพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในที่สาธารณะโดยไม่มีเหตุอันสมควรเป็นบทบัญญัติเดียวที่ครอบคลุมถึงการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในที่สาธารณะทุกที่ และควรที่จะกำหนดเหตุยกเว้นความผิดในกรณีที่การพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในที่สาธารณะนั้นไม่อาจทำให้บุคคลอื่นหวาดกลัวได้เช่นการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในบรรจุภัณฑ์ที่มิดชิด, การพกพาเพื่อใช้ประกอบการแสดง, การพกพาเพื่อใช้ในการค้า หรือการพกพาในบริเวณที่ได้รับอนุญาตจากหน่วยงานของรัฐแล้ว

7.2 ควรกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการห้ามพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนโดยมีเจตนาเพื่อกระทำความผิดอย่างอื่น ทั้งนี้ผู้วิจัยเห็นว่าสำหรับความผิดที่ผู้พกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนจะกระทำนั้นควรจะหมายถึงความผิดทุกฐานโดยไม่จำกัดฐานความผิด และควรกำหนดหลักเกณฑ์การห้ามพกพาสิ่ง

เทียมอาวุธปืนติดตัวในขณะที่กระทำความผิดอื่นแม้ว่าผู้ที่พกพานั้นจะไม่มีเจตนาใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นก็ตาม เนื่องจากการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในลักษณะดังกล่าวย่อมทำให้ผู้เสียหายเกิดความเข้าใจผิดว่าตนจะถูกข่มขู่โดยใช้อาวุธปืนได้เช่นกัน

7.3 ควรกำหนดอัตราโทษในกรณีที่ฝ่าฝืนหลักเกณฑ์การพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในที่สาธารณะโดยไม่มีเหตุอันสมควรให้เป็นอัตราโทษสำหรับความผิดที่ไม่ร้ายแรงหรือความผิดเล็กน้อยๆเช่นความผิดลหุโทษหรือความผิดที่สามารถฟ้องต่อศาลแขวงได้ ส่วนอัตราโทษในกรณีที่ฝ่าฝืนหลักเกณฑ์การห้ามพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนเพื่อกระทำความผิดอย่างอื่น และหลักเกณฑ์การห้ามพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนติดตัวในขณะที่กระทำความผิดอื่นนั้นควรกำหนดให้อัตราโทษในกรณีที่ฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ดังกล่าวเป็นอัตราโทษสำหรับความผิดที่ร้ายแรงที่ไม่ใช่อัตราโทษสำหรับความผิดเล็กน้อยๆเช่นความผิดลหุโทษหรือความผิดที่สามารถฟ้องต่อศาลแขวงได้

8. ในประเด็นการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนประกอบกับการกระทำความผิดอื่น มีปัญหาเนื่องจากในประเทศไทยไม่มีหลักเกณฑ์ในเรื่องดังกล่าวกำหนดเอาไว้ในกฎหมายฉบับใดเลย จึงเป็นช่องว่างทางกฎหมายให้ผู้กระทำความผิดนำสิ่งเทียมอาวุธปืนมาใช้เป็นอุปกรณ์ในการกระทำความผิดอื่นและเมื่อผู้กระทำความผิดดังกล่าวถูกฟ้องก็จะถูกพิพากษาว่ามีความผิดเฉพาะในการกระทำความผิดอื่นที่ไม่ใช่ความผิดฐานใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนเท่านั้น โดยที่การกระทำที่เป็นการนำสิ่งเทียมอาวุธปืนมาใช้นั้นจะไม่ถือว่าเป็นความผิดและไม่ถือว่าเป็นเหตุเพิ่มโทษในความผิดฐานอื่นเช่นเหตุเพิ่มโทษจากการใช้อาวุธแต่อย่างใดทั้งที่ทางฝ่ายผู้เสียหายเกิดความหวาดกลัวว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนดังกล่าวนั้นสามารถทำอันตรายได้เทียบเท่าอาวุธปืนของจริงแล้ว

ผู้วิจัยขอเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหา ดังนี้

8.1 ควรกำหนดหลักเกณฑ์ในการห้ามนำสิ่งเทียมอาวุธปืนไปใช้ประกอบกับการกระทำความผิดอื่นโดยไม่จำกัดฐานความผิด

8.2 ควรกำหนดอัตราโทษในกรณีที่ฝ่าฝืนหลักเกณฑ์การห้ามนำสิ่งเทียมอาวุธปืนไปใช้ประกอบกับการกระทำความผิดอื่นเป็นอัตราโทษสำหรับความผิดที่ร้ายแรงที่ไม่ใช่อัตราโทษสำหรับความผิดเล็กน้อยๆเช่นความผิดลหุโทษหรือความผิดที่สามารถฟ้องต่อศาลแขวงได้

9. ในส่วนของการกำหนดตัวเลขของอัตราโทษว่าควรกำหนดค่าปรับเท่าไรหรือระยะเวลาจำคุกนานเพียงใดในกฎหมายจึงจะเกิดผลยับยั้ง (Deterrence) ไม่ให้มีการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเทียมอาวุธปืนในรูปแบบต่างๆได้นั้น ผู้วิจัยเห็นว่าจะต้องมีการนำข้อเท็จจริงจากเรื่องอื่นๆมาพิจารณาประกอบด้วย ตัวอย่างเช่น หากผู้กระทำความผิดสามารถได้ผลตอบแทนที่เป็นตัวเงินจากการกระทำความผิดเช่นผู้กระทำความผิดที่เป็นผู้ค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนหรือเจ้าของสนามยิงสิ่งเทียมอาวุธปืน ในการกำหนดอัตราค่าปรับที่เหมาะสมก็อาจพิจารณาจากผลประโยชน์ที่ผู้กระทำความผิดจะได้รับจากการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ดังกล่าว (expected benefits)

เช่น ผลกำไรจากการค้าสิ่งเทียมอาวุธปืน หรือผลกำไรจากการเก็บค่าใช้สนามยิงสิ่งเทียมอาวุธปืน หรือในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นผู้ที่นำสิ่งเทียมอาวุธปืนไปใช้เป็นอุปกรณ์ในการกระทำความผิดอื่น ในการกำหนดอัตราค่าปรับหรือระยะเวลาจำคุกที่เหมาะสมก็อาจพิจารณาจากมูลค่าของทรัพย์สินที่ผู้กระทำความผิดคาดหวังว่าจะได้รับจากการใช้สิ่งเทียมอาวุธปืน (Value) และ โอกาสในการหลบหนีจากกระบวนการยุติธรรม (probability of escape) ว่าในความผิดที่มีการนำสิ่งเทียมอาวุธปืนมาเป็นอุปกรณ์ในการกระทำความผิดอื่นมีอัตราการถูกจับกุมมากน้อยเพียงใดด้วย หากมีอัตราการถูกจับกุมน้อยก็ควรที่จะมีอัตราโทษที่สูงเพื่อที่จะยับยั้งไม่ให้เกิดการตัดสินใจกระทำความผิดได้

และผู้วิจัยเห็นว่าอัตราโทษในกรณีที่ฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ในการกระทำที่เกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนนั้นไม่ควรที่จะกำหนดให้มีอัตราโทษที่สูงเท่ากับอัตราโทษในกรณีฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ในการกระทำเกี่ยวกับอาวุธปืนของจริงที่เป็นการกระทำเดียวกัน ตัวอย่างเช่นในความผิดฐานพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในที่สาธารณะโดยไม่มีเหตุอันสมควรก็ไม่ควรกำหนดให้มีอัตราโทษเท่ากับความผิดฐานพกพาอาวุธปืนของจริงในที่สาธารณะโดยไม่มีเหตุอันสมควร เนื่องจากการกระทำดังกล่าวจะไม่ก่อให้เกิด “การยับยั้งส่วนเพิ่ม” (marginal deterrence) กล่าวคือหากมีการกำหนดให้การพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนมีอัตราโทษเทียบเท่ากับการพกพาอาวุธปืนของจริงแล้วคนในสังคมก็จะหันไปพกพาอาวุธปืนของจริงซึ่งมีอันตรายมากกว่าแทนเพราะการพกพาอาวุธปืนของจริงให้ประโยชน์กับตนเองมากกว่าการพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนในขณะที่ไม่ว่าตนเองจะพกพาสิ่งเทียมอาวุธปืนหรืออาวุธปืนของจริงก็มีโทษเท่ากันดังนั้นคนในสังคมก็จะเลือกที่จะพกพาอาวุธปืนของจริงแทนอันจะทำให้สังคมได้รับความเสียหายมากยิ่งขึ้นเพราะอาวุธปืนของจริงมีอันตรายมากกว่าสิ่งเทียมอาวุธปืนเป็นอย่างยิ่ง

จากที่ได้กล่าวมาทั้งหมดจะเห็นได้ว่ากฎหมายที่วางหลักเกณฑ์ในการกระทำที่เกี่ยวของกับสิ่งเทียมอาวุธปืนในประเทศไทยยังมีข้อบกพร่องอยู่ในหลายประเด็น ซึ่งข้อบกพร่องดังกล่าวสามารถนำหลักเกณฑ์ของกฎหมายในประเทศอื่น ๆ ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ในเรื่องสิ่งเทียมอาวุธปืนมากกว่าประเทศไทยมาเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาได้ แต่ทั้งนี้ก็ต้องคำนึงอยู่เสมอว่าหลักเกณฑ์ดังกล่าวต้องนำมาใช้เพื่อป้องกันไม่ให้สิ่งเทียมอาวุธปืนถูกนำไปใช้ในทางที่จะเกิดความเสียหายแก่สังคมเท่านั้น โดยที่จะกำหนดหลักเกณฑ์ที่นอกเหนือจากวัตถุประสงค์ดังกล่าวมาใช้ให้ไปกระทบสิทธิของผู้ที่ใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนโดยสุจริตไม่ได้

ทั้งนี้แนวทางในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายในประเทศไทยที่ผู้วิจัยแสดงในงานชิ้นนี้เป็นเพียงการกำหนดหลักเกณฑ์ในการกระทำที่เกี่ยวของกับสิ่งเทียมอาวุธปืนอย่างกว้างเท่านั้นว่ากฎหมายของต่างประเทศที่สามารถจะนำมาใช้ปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งเทียมอาวุธปืนของประเทศไทยมีการวางหลักเกณฑ์ไว้ในภาพรวมอย่างไรบ้าง แต่ในส่วนของรายละเอียดว่าหากจะต้องแก้ไขกฎหมายในเรื่องดังกล่าวแล้วควรที่จะต้องบัญญัติถ้อยคำในกฎหมายว่าอย่างไรจึงจะเหมาะสม

กับประเทศไทยนั้นผู้วิจัยเห็นว่าคงจะต้องอาศัยข้อเท็จจริงในด้านอื่นมาประกอบการพิจารณาต่อไปอีก ผู้วิจัยจึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะมีการทำการวิจัยในเรื่องดังกล่าวเพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนากฎหมาย สิ่งเทียบอาวุธปืนของประเทศไทยต่อไปได้

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

2 ดช. สัตหีบจี้ปิ่นปลอมโทรมสาว. ข่าวสด. (13 มีนาคม 2547): 13.

กฎกระทรวง การมีและใช้อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน ของหน่วยราชการและรัฐวิสาหกิจ และการมอบให้ประชาชนมีและใช้เพื่อช่วยเหลือราชการ (พ.ศ. 2553). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 127 ตอนที่ 18 ก หน้า 7 (12 มีนาคม 2553).

กฎกระทรวง(พ.ศ. 2490), ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 64 ร.จ. 6 ตอนที่ 44 (ฉบับพิเศษ) (วันที่ 19 กันยายน 2490).

คณะกรรมการสนเทศ. ปืนอัดลมอันตรายเด็กตามอดฟุงลิ่ว! [ออนไลน์]. 2553 แหล่งที่มา: <http://www.thaipost.net/x-cite/291110/30759> [29 พฤศจิกายน 2553]

ควงปืนปลอมบุกปล้นเจอปืนจริงยิงสวนสาหัสเจ้าของร้านมือถือปืนไวไม่ยอมตายแบบร้านทอง. ข่าวสด (11 พฤศจิกายน 2549) : 2.

คำสั่งของคณะกรรมการปกครองแผ่นดินฉบับที่ 44. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 93 ตอนที่ 134 ฉบับพิเศษ หน้า 61 (21 ตุลาคม 2519).

จับนักเรียนพกปืนปลอม. ข่าวสด (19 มิถุนายน 2544): 13.

โจ้จิว 11 ขวบแสบตั้งแก๊งนำปล้น. เดลินิวส์ (24 เมษายน 2547): 14.

โจรกรุงควงปืนปลอมปล้นร้านเสริมสวย. มติชน (29 พฤษภาคม 2539): 13.

ชิดชนก เหลือสินทรัพย์ ศูนย์สารสนเทศ ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. [ออนไลน์]. 2542. แหล่งที่มา: <http://rirs3.royin.go.th> [2554, พฤศจิกายน 7]

ทวนทอง. กฎหมายอาวุธปืนเป็นปัญหาขึ้นมาเมื่อใด. นิตยสารอาวุธปืน ปีที่ 8 (กรกฎาคม 2525): 5.

เทพชู ทับทอง. ยิงปืนไล่ราหู. นิตยสารอาวุธปืน ฉบับที่ 294 (เมษายน 2542): 122.

นปช.สั่งเก็บปืนปลอม เกรงถูกกล่าวหาพกอาวุธ. พิมพ์ไทย (19 เมษายน 2553): 2.

นรินทร์ อยู่ดี. BB Gun ไรต์บู๊ค. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ห้าดวงฟ้า, 2551.

ปกป้อง ศรีสนิท. การวิเคราะห์โศกอาญาด้วยหลักนิติเศรษฐศาสตร์. วารสารนิติศาสตร์ธรรมศาสตร์ 3 (กันยายน 2553): 510.

ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง แต่งตั้งนายทะเบียน เจ้าพนักงาน และเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490. ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 122 ตอนพิเศษ 6 ง (วันที่ 4 มกราคม 2548).

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม (ฉบับที่ 1196) พ.ศ. 2530 ออกตามความในพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 เรื่องกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมของเล่น เล่ม 1 ข้อกำหนดทั่วไป. ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 104/ตอนที่ 137/ฉบับพิเศษ (20 กรกฎาคม 2530).

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม (ฉบับที่ 2280) พ.ศ. 2540. ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 114/ตอนที่ 81 ง/ฉบับประกาศทั่วไป (9 ตุลาคม 2540).

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม (ฉบับที่ 2281) พ.ศ. 2540. ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 114/ตอนที่ 81 ง/ฉบับประกาศทั่วไป (9 ตุลาคม 2540).

ประกาศคณะกรรมการว่าด้วยฉลาก (ฉบับที่ 32) พ.ศ. 2554. ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 128 ตอนพิเศษ 38 ง หน้า 29 (31 มีนาคม 2554).

ประกาศคณะกรรมการว่าด้วยฉลาก เรื่อง ลักษณะของฉลากสินค้าที่ควบคุมฉลาก พ.ศ. 2541. ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 115 ตอนพิเศษ 92 ง หน้า 137 (9 ตุลาคม 2541).

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์. ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 169 ตอนที่ 42 หน้า 1 (8 เมษายน 2535).

ปืนปลอมทำเด็กตาบอด. มติชน (12 มกราคม 2544): 29.

ปืนปลอมทำเหตุแท้งซึ่งคิดว่าถูกยิงซึ่งจนจย.ตาย – เจ็บ. ข่าวสด (4 มกราคม 2549): 2.

เปลี่ยนลำกล้องปืนปลอมใช้กระสุนจริงขายผ่านเว็บ. คมชัดลึก (28 กุมภาพันธ์ 2546): 3.

พรทิพย์ จาละ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา. BB Gun เป็นอาวุธปืนตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืนวัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 หรือไม่. ความเห็นทางกฎหมาย ปี พ.ศ. 2551 เรื่องเสร็จที่ 846/2551 สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (พฤศจิกายน 2551).

พระราชบัญญัติ อารูสปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุประสงค์ ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอารูสปืน พ.ศ.
2490. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 64 ตอนที่ 42 หน้า 556 (9 กันยายน 2490).

พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546. ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 120 ตอนที่ 95 ก หน้า 1 (2 ตุลาคม
2546).

พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2541. ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 115 ตอนที่ 15 ก
หน้า 1 (24 มีนาคม 2541).

พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511. ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 85 ตอนที่ 121
หน้า 1023 (31 ธันวาคม 2511).

พลตำรวจตรี ประยุทธ์ ชวนะวงศ์. สถิติคดีอาญาที่น่าสนใจ (5 กลุ่ม) จำแนกตามอาวุธที่ใช้ในการ
กระทำความผิด รายข้อหา ทั่วประเทศ, ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศกลาง สำนักงานเทคโนโลยี
สารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, (17 มกราคม 2555)

ยึดปืนปลอมมูลค่าล้าน. โพสต์ทูเดย์ (27 ธันวาคม 2550): 13.

รชฎ เจริญฉ่ำ, ทวี ลีศิริชัยกุล และ สมยศ สมานเกียรติสกุล. พระราชบัญญัติ อารูสปืน เครื่องกระสุน
ปืน วัตถุประสงค์ ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอารูสปืน พ.ศ. 2490 ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2538
จัดพิมพ์ พ.ศ. 2539 พร้อมด้วย กฎกระทรวงและประกาศกระทรวงมหาดไทย คำสั่งคณะ
ปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ประมวลอาหารื้อ และคำสั่งฟ้องและไม่ฟ้องของสำนักงานอัยการ
สูงสุด และการตั้งข้อกล่าวหา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์นิติธนาศาสตร์, 2539.

รวบหนุ่มพระประแดงขนอารูสปืนปลอม. ไทยโพสต์. (24 เมษายน 2553): 10.

ร่างพระราชบัญญัติอารูสปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุประสงค์ ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอารูสปืน (ฉบับที่
..)พ.ศ. ที่ประชุมคณะรัฐมนตรี นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ (นายกรัฐมนตรี). (4 เมษายน
2554).

ล่อซื้อบุหรี. มติชน (14 ธันวาคม 2547): 6

ส.ว. บุญเลิศมอบตัวโดน 5 ข้อหา. ข่าวสด (17 กุมภาพันธ์ 2548): 14.

สมพร พรหมหิตาธร. ย่อหลักกฎหมายปืน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์นิติธรรม,
2535.

- สมพร พรหมหิตาธร. เล่นปืนไม่ให้ถูกจับ. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2541.
- สรศักดิ์ สุขงกช. พิธีการส่งมอบปืนปีปีให้หน่วยงานรักษาความมั่นคงฯ วันที่ 2 สิงหาคม 2550 ณ สำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบัง. GAME GUNS MAGAZINE (สิงหาคม 2550): 86.
- สรศักดิ์ สุขงกช. รู้จักกับปืนปีปี. GAME GUNS MAGAZINE (พฤษภาคม 2550): หน้า 72.
- สวנית สดงคุณท์. ปัญหาและแนวทางในการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยอาวุธปืน : ศึกษาในเชิงกฎหมายเปรียบเทียบ, วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.
- สาวรำนทองฮีดสู้จับใจใช้ปืนแก๊จ. ไทยรัฐ (28 ธันวาคม 2549): 19.
- สำนักงาน กฎหมายสหเนติทนายความ บัญชี นักสืบ. กฎหมายเกี่ยวกับอาวุธปืน [ออนไลน์]. 2553. แหล่งที่มา: <http://www.sahanetilaw.com> [2554, พฤศจิกายน 7]
- สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค. ข้อมูลปืนอัดลม. อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น 5 ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550 ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210.
- สุวิชา กลินทะ. คัมภีร์ B.B. GUN. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์เกมสตาร์, 2552.
- หยุด แสงอุทัย. คำอธิบายกฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ. 127. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2548.
- Mohican. Combat Training. GAME GUNS MAGAZINE (ตุลาคม 2550): 68.
- SPETSNAZ. ความเป็นมาของกีฬา bb. ในประเทศไทย จากเริ่มต้นถึงปัจจุบัน. GAME GUNS MAGAZINE (สิงหาคม 2550): 81.
- SPETSNAZ. งานสำรวจพื้นที่และสถิติกิจกรรมเพื่อโครงการจัดสร้างสนามกีฬาเซอร์ไววัลเกมของโรงเรียนเตรียมทหาร เขาชะโงก นครนายก. GAME GUNS MAGAZINE (มิถุนายน 2550): 88.

ภาษาอังกฤษ

69.229.109.239. Legal issues in airsoft. [Online]. 2010. Available from: http://en.wikipedia.org/wiki/Legal_issues_in_airsoft [2011, November 7]

Ban on the Importation, Manufacture, Distribution, Sale and Display of Certain Types of Toy Firearms and Explosives. LETTER OF INSTRUCTIONS NO. 126431st (July 1982).

Benjamin Tonner. Innovation for imitations? A call for change in the law relating to imitation firearms. Criminal Law Review. (2003).

Centilla Corporation. Why PTW. [Online]. 2552. Available from: <https://www.systema-gov.com/Home.aspx> [2011, November 7]

Chris the speller. Airsoft gun. [Online]. 2554. Available from: http://en.wikipedia.org/wiki/Airsoft_gun#Usage [2011, November 7]

Cornell Law School, Code of Laws of the United States [Online]. 1989. Available from: <http://www.law.cornell.edu/uscode/> [2011, November 7]

David L. Carter, PH.D., Allen D. Sapp, PH.D, Darrel W. Stephens. Toy guns involvement in crime and encounters with police. Washington, DC: U.S. department of commerce Police executive research forum, 1990.

Department of justice Bilingual Laws Information System. FIREARMS AND AMMUNITION ORDINANCE [Online]. 1981. Available from: <http://www.legislation.gov.hk> [2011, November 7]

Department of justice Bilingual Laws Information System. IMMIGRATION ORDINANCE [Online]. 1972. Available from: <http://www.legislation.gov.hk> [2011, November 7]

European Union Preparatory Acts, Brussels. The placing on the market of replica firearms. Report from the Commission to the European Parliament and the Council. (27/07/2010).

- George B.Vold, Theoretical criminology. United States of America: Oxford University Press, Inc, 2002.
- George B.Vold. Theoretical criminology. United States of America: Oxford University Press, Inc, 1979.
- German Federal Ministry of Justice, German Civil Code. [Online]. 2009. Available from: <http://www.gesetze-im-internet.de> [2011, November 7]
- German Federal Ministry of Justice. German Criminal Code. [Online]. 1998. Available from: <http://www.gesetze-im-internet.de> [2011, November 7]
- German Federal Ministry of Justice. Weapons Act. [Online], 2002. Available from: <http://www.gesetze-im-internet.de> [2011, November 7]
- Illinois General Assembly. Air Rifle Act 1965. [Online], 1965 Available from: <http://www.ilga.gov/legislation/ilcs/ilcs3.asp?ActID=1934&ChapterID=53> [2011, November 7]
- J. Scott Harr. Constitutional Law and the Criminal Justice System. United States of America: Thomsom Learning, Inc, 2002.
- Joseph E. Olson and David B. Kopel. ALL THE WAY DOWN THE SLIPPERY SLOPE: GUN PROHIBITION IN ENGLAND AND SOME LESSONS FOR CIVIL LIBERTIES IN AMERICA. Hamline Law Review. (Winter, 1999).
- Legislative Counsel of California. CALIFORNIA PENAL CODE. [Online], 1873. Available from: <http://www.leginfo.ca.gov> [2011, November 7]
- The Council of the District of Columbia. Law Enforcement Amendment Act of 1989. Committee Report. (December 21, 1989).
- The Crown Prosecution Service. CJA 2003, R v Hinchcliffe (2000) 1 Cr.App.R.(S)436. [Online]. 2002. Available from: www.cps.gov.uk/legal/s_to_u/sentencing_manual/section_16a_firearms_act/ [2011, November 7]

- The National Archives, Criminal Justice Act 1988 [Online]. 1988. Available from: <http://www.legislation.gov.uk> [2011, November 7]
- The National Archives. Criminal Justice Act 1982 [Online]. 1982. Available from: <http://www.legislation.gov.uk> [2011, November 7]
- The National Archives. Criminal Justice Act 2003 [Online]. 2003. Available from: <http://www.legislation.gov.uk> [2011, November 7]
- The National Archives. Family Law Reform Act 1969 [Online]. 1969. Available from: <http://www.legislation.gov.uk> [2011, November 7]
- The National Archives. Firearms Act 1968. [Online]. 1968. Available from: <http://www.legislation.gov.uk> [2011, November 7]
- The National Archives. Indictable Offences Act 1848 [Online]. 1848. Available from: <http://www.legislation.gov.uk> [2011, November 7]
- The National Archives. The Firearms (Dangerous Air Weapons) Rules 1969. [Online]. 1969. Available from: <http://www.legislation.gov.uk/uksi/1969/47/contents/made> [2011, November 7]
- The National Archives. The Violent Crime Reduction Act 2006 (Realistic Imitation Firearms) Regulations 2007 [Online]. 2007. Available from: <http://www.legislation.gov.uk> [2011, November 7]
- The National Archives. Violent Crime Reduction Act 2006 [Online]. 2006. Available from: <http://www.legislation.gov.uk> [2011, November 7]
- The U.S Government Printing Office. Code of Federal Regulations. [Online]. 1989. Available from: <http://www.gpo.gov> [2011, November 7]
- Thomson Reuters. HKSAR v Chan Ching Man, Court of Appeal, Criminal Appeal No 48 of 2007. [Online]. 2007. Available from: <http://web2.westlaw.com> [2011, November 7]

- Thomson Reuters. HKSAR v CHEN PEIHONG, COURT OF APPEAL, CRIMINAL APPEAL NO 479 OF 2004. [Online]. 2005. Available from: <http://web2.westlaw.com> [2011, November 7]
- Thomson Reuters. HKSAR v Pang Ho Yin, Court of Appeal, Criminal Appeal No 264 of 2009. [Online]. 2010. Available from: <http://web2.westlaw.com> [2011, November 7]
- Thomson Reuters. R. (on the application of F) v Bolton Crown Court: anti-social behavior. [Online]. 2009. Available from: <http://web2.westlaw.com> [2011, November 7]
- Thomson Reuters. R. v Bentham (Peter), House of Lords. [Online]. 2005. Available from: <http://web2.westlaw.com> [2011, November 7]
- Thomson Reuters. R. v Smith (Nicholas), 2010 WL 5828868, Supreme Court. [Online]. 2011. Available from: <http://web2.westlaw.com> [2011, November 7]
- Thomson Reuters. Regina v Christopher James Boast, No: 201102558 C2, Court of Appeal Criminal Division. [Online]. 2011. Available from: <http://web2.westlaw.com> [2011, November 7]
- Thomson Reuters. Regina v Joshua M, Jamil M, No: 2011/1459/A4, Court of Appeal Criminal Division. [Online]. 2011. Available from: <http://web2.westlaw.com> [2011, November 7]
- Thomson Reuters. Regina v Karim Bahaji, Court of Appeal Criminal Division. [Online]. 2009. Available from: <http://web2.westlaw.com> [2011, November 7]
- Thomson Reuters. Regina v Karl Mcshane. No: 2011/0385/D2, Court of Appeal Criminal Division. [Online]. 2011. Available from: <http://web2.westlaw.com> [2011, November 7]
- Thomson Reuters. Regina v Sergei Salnakov, No: 2011/0766/A4, Court of Appeal Criminal Division. [Online]. 2011. Available from: <http://web2.westlaw.com> [2011, November 7]

Thomson Reuters. Saldinger v. Santa Cruz, SANTA CRUZ COUNTY SUPERIOR COURT, United States District Court, N.D. California. [Online]. 2011. Available from: <http://web2.westlaw.com> [2011, November 7]

UNITED NATIONS CONVENTION AGAINST TRANSNATIONAL ORGANIZED CRIME AND THE PROTOCOLS THERETO. United Nations Office on Drugs and Crime Vienna, New York. (2004).

Unobjectionable. Celcius Technology. [Online]. 2553. Available from: http://en.wikipedia.org/wiki/Celcius_Technology, <http://www.charlietangowhiskey.com/charlie-tango-whiskey-5.html> [2011, November 7]

Victor Ho Wai-Kin. Criminal Law in Hong Kong. Great Britain: Kluwer Law international, 2011.

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายอภิณพ สุวรรณรัตน์ เกิดเมื่อวันที่ 25 ธันวาคม พ.ศ. 2529 จังหวัดกรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษานิติศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2551 และได้เข้าศึกษาต่อใน หลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2553 ปัจจุบัน ทำงานรับทุนผู้ช่วยงานวิจัยอาจารย์ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย